

Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

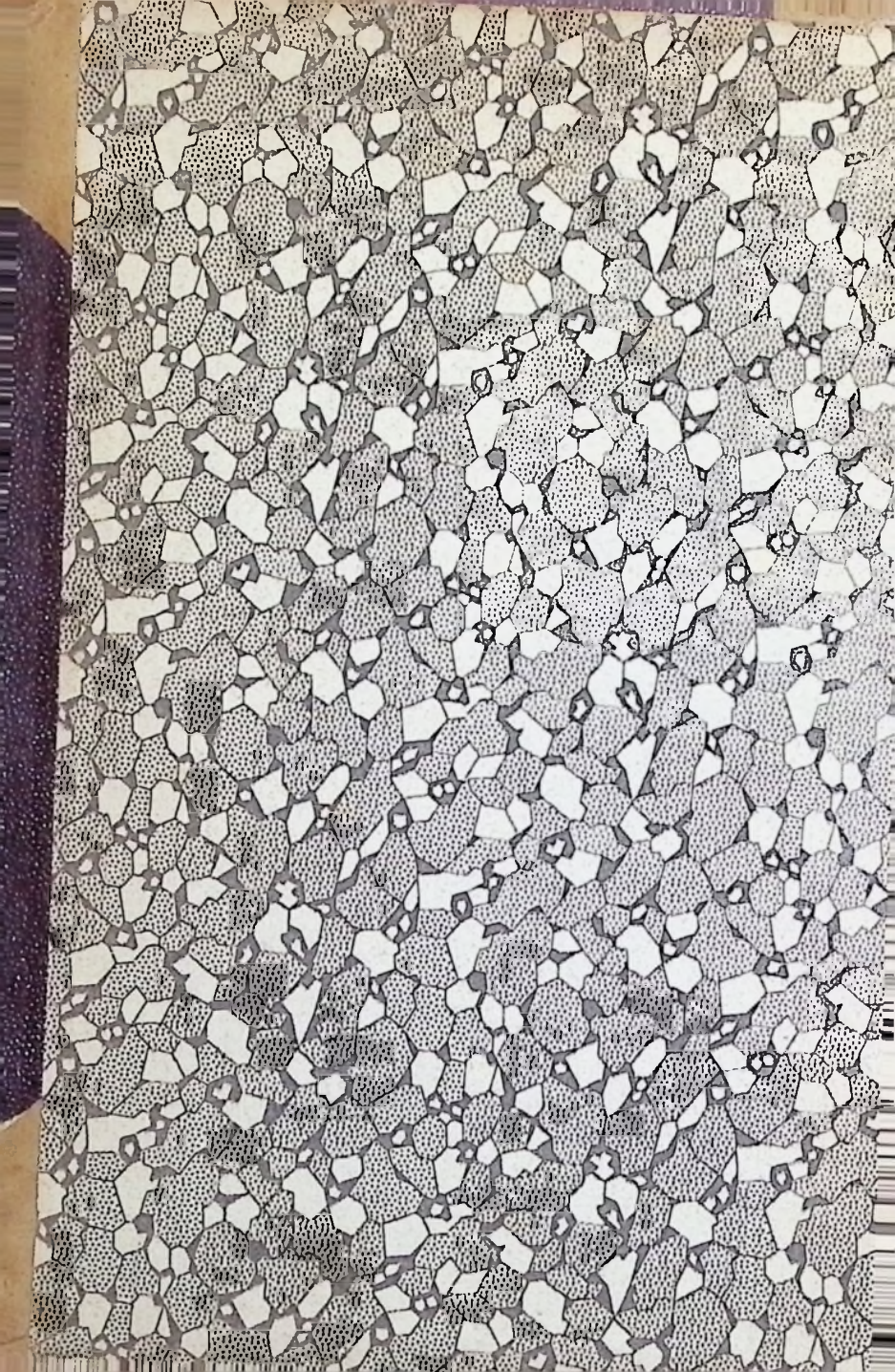
For Romantik og Historie

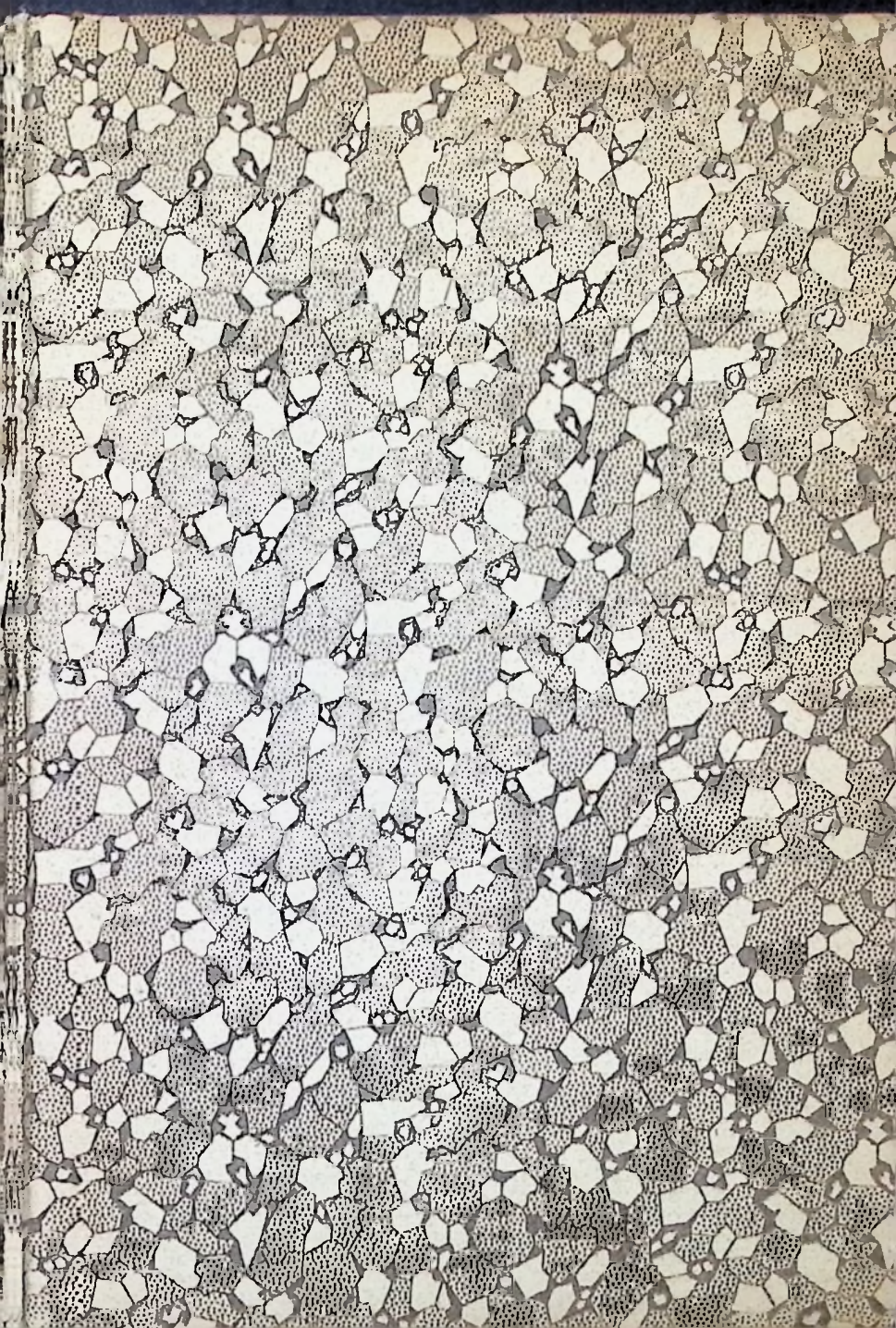
Maanedsskrift. Udgivet af H.P. Holst, 1868-90.

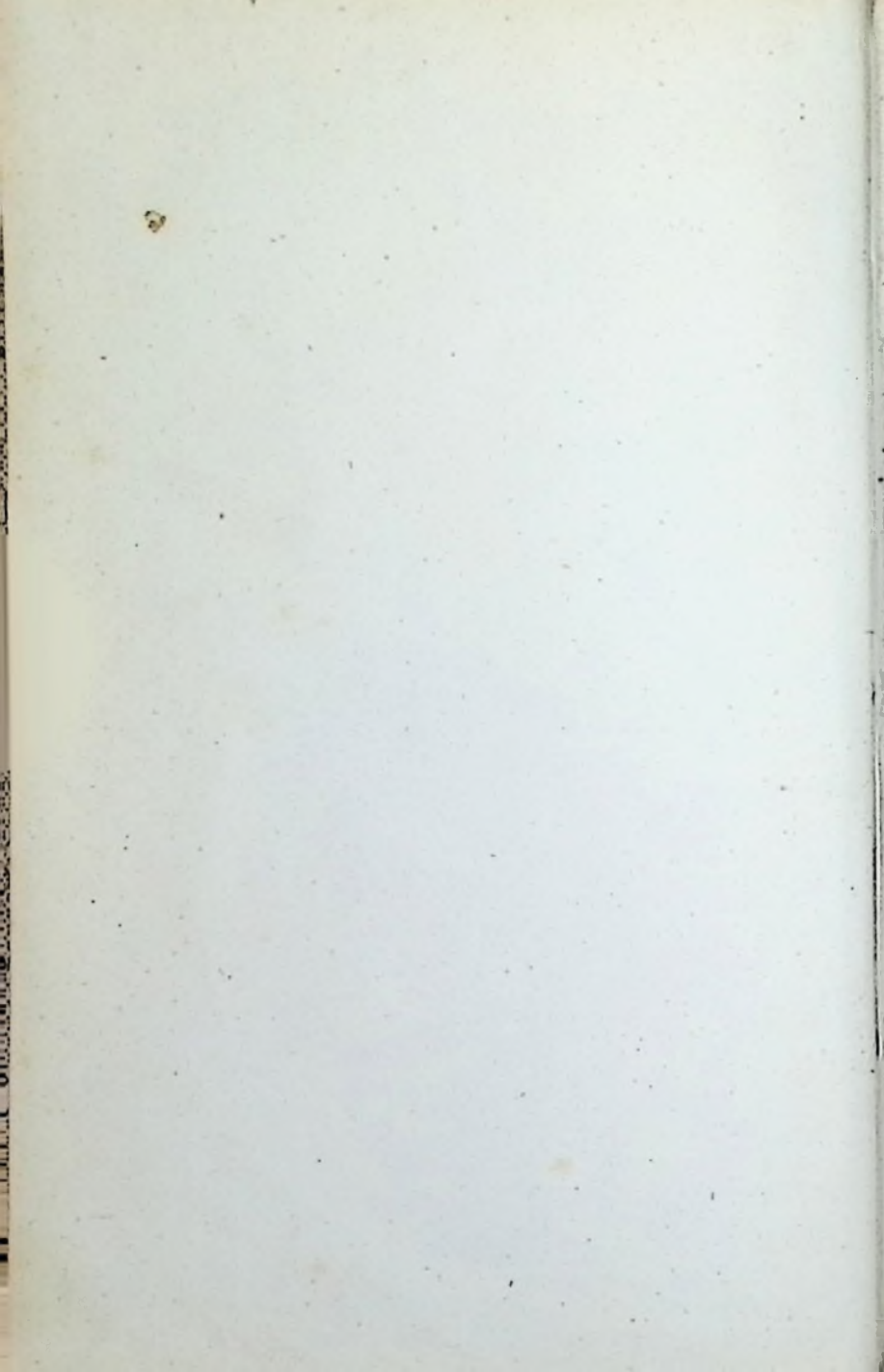
Om indholdet på: <https://danskforfatterleksikon.dk/1850p/p104811.htm>

Udarbejdet 2023 af Niels Jensen

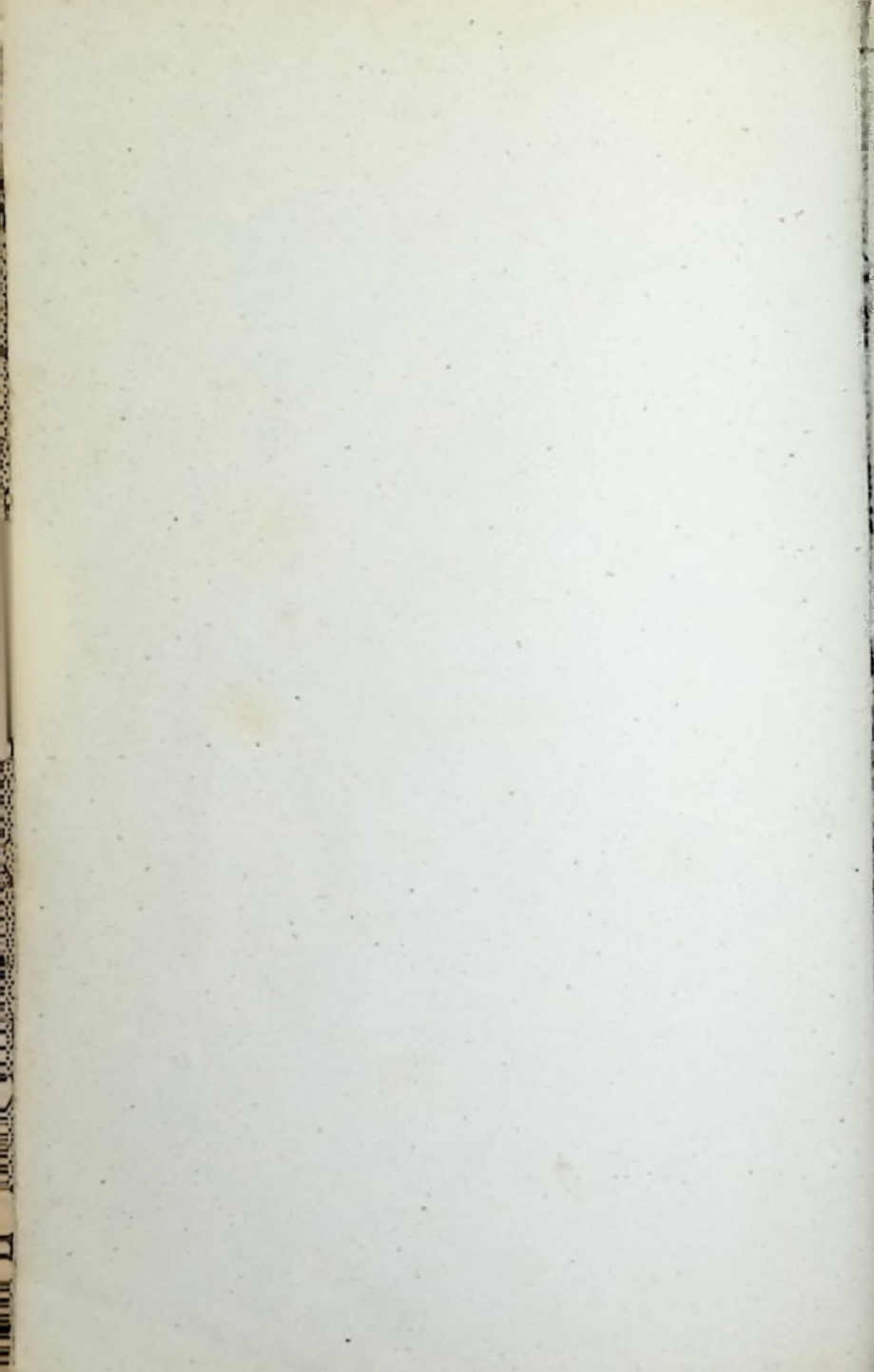
Opdateret den 7. oktober 2023 af Niels Jensen

H. P. Holst:

For Romantik og Historie.

MURDH
WIGDAM

Femtende Bind.

Kjøbenhavn.

S. Cohens Bogtrykkeri.

1875.

HOVEDBIBLIOTEKET
GENTOFTE KOMMUNEBIBLIOTEK

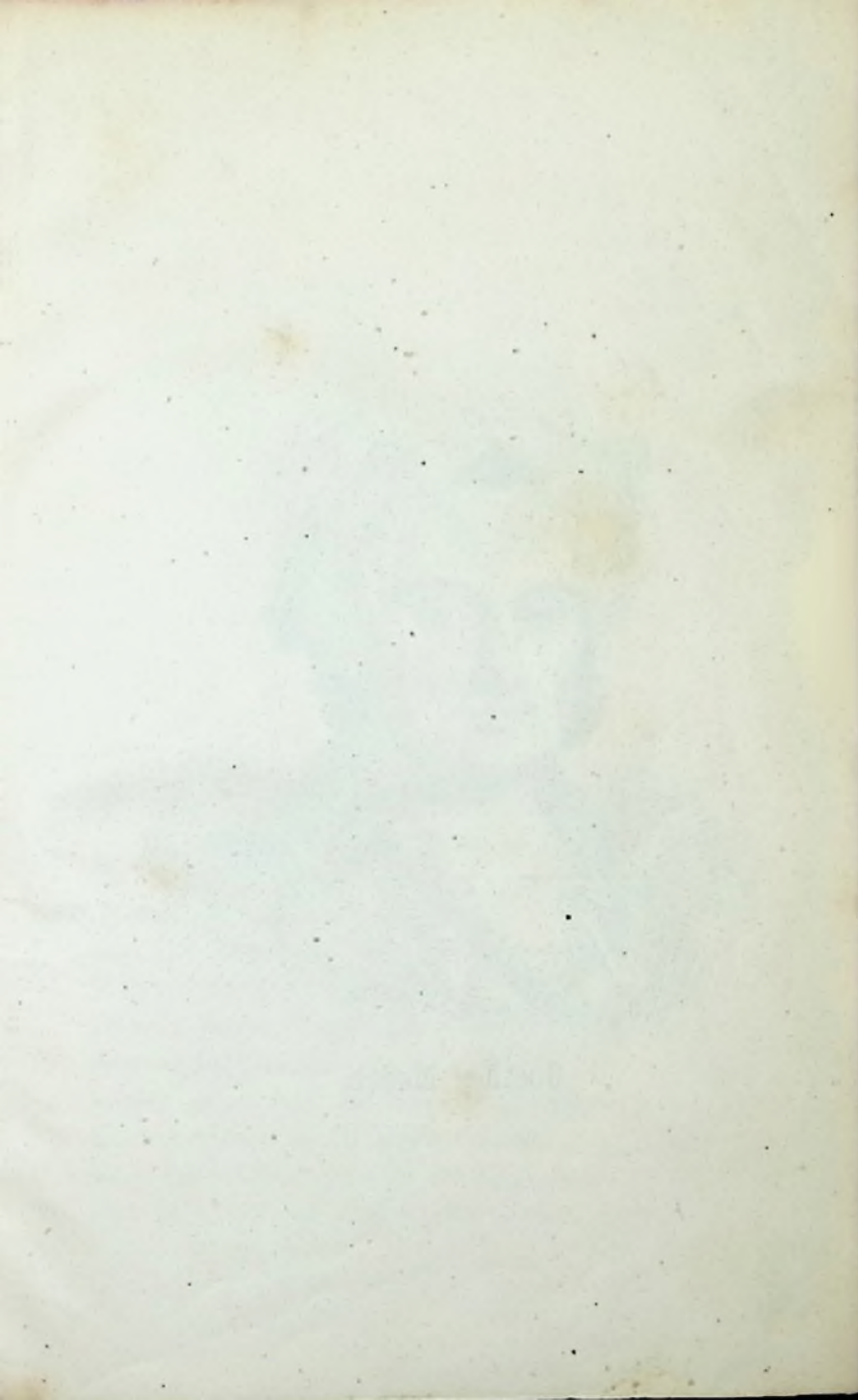
Indhold.

	Side.
Goethes Moder. Af Richard Kaufmann	1.
Nordens Kvinder. Af Christopher Boeck	5.
Den fortabte Søn. Novelle af Paul Hense	7.
Mærkelige Kroner. Ved Th. Schelund	72.
Dagbogsblade. Af ———	85.
Smaadigte af Paul Hense. Oversatte af Viggo Peteresen	115.
Major Frants. En Fortælling efter Vosboom= Toussaint ved H. P. Holst	125.
Hærdet Glas. Ved Th. Schelund	216.
Den Gamles Søn. Et utrykt Digt af Ludvig Bødtcher	227.
Digte fra Middelalderen Oversatte af Thor Lange	229.
Major Frans. En Fortælling efter Vosboom= Toussaint ved H. P. Holst. (Sluttet.)	235.
Stemninger. Af Martin Kof	350.
Digte af Sophus Baudis	355.
Min Ven Philosophen. Af Ake Adelsfeldt	357.
Ostindiske Forhold. Ved Th. Schelund	368.
Et Livsaffnit. Fortælling af Emanuel Henningsen	365.
Opgaaende Stjerner. Af Richard Kaufmann	451.
Froken Françoises Bedrifter	452.
Nonzas Taarn. Af Paul Hense. Oversat af Richard Kaufmann	467.
Et Kongeriges Historie i faa Ord. Af Fr. Julius Meter	561.
Literatur og Kunst	570.

Tre Følkesange. Oversatte af Thor Lange	579.
Ved Thor Langes Bortreise. Af Axel Sprensen	582.
Et Par Episoder af den skaanste Krig. Ved Adjunct Chr. Ramsgaard	584.
Det forladte Hus. En Fortælling af Fernan Cabal- lero. (Efter det Spaanske).	605.
Frøken Twitters Sammensværgelse. Ved Th. Schelund	633.
Den talende Eg. En Julefortælling af George Sand. Ved H. P. Holst	648.
Literatur og Kunst	683.

Portraiter:

Goethes Moder. — Ludwig Uhland. — William
Dogarthy. — Croixette. — Emilie Broisat. — Joseph
Lewinsky.

Goethes Moder.

Goethes Moder.

Af

Richard Kaufmann.

Paa den gamle „Friedhof“ i Frankfurt am Main,
— Nu en Gave for Smaaborn og Ammer —
Ligger en Grav ved et Guldregnshegn
Mellem Lindetræernes Stammer.
Den har ingen straalende Marmorpragt,
Den er helt besfeden at skue,
Kun en simpel Steen med et Navn er der lagt
Paa den ephæumrankede Tue. —
Det er ogsaa nok. De mangfoldige Smaa
De kan trænge til Gravmonumenter,
Men det er for de enkelte, udvalgte Saa
Kun en Gave, som sjelden man venter.

Den behøves ei her; — Du kan spørge enhver
 Af de Born, som i Haven Dig møde,
 Og de veed, hvem der slumrer i Graven der,
 Og de ære og elske den Døde.

Hun horte i Livet vel kun til dem,
 Der hunde den dagligdags Færden,
 Til dem, der elske det stille Hjem
 Langt meer end den store Verden.
 Men dette Hjem, som hun frebede om,
 Det rummede jo bag sin Rude
 En fængslende Verden, — en Verden, som
 Var større end den derude.
 Her var det, at tidt, mens i Blund han laa,
 Hun drømte ved Sønnens Bugge
 De stolte Dromme, som siden hun saae
 Sig lig Blomster i Solglands oplukke.
 Her var det, hun vakte hans første Trang
 Til at stræbe op mod det Hoie,
 Her var det, hun hjalp ham den første Gang
 Sine Tanker til Rhytmer at foie.
 Her var det, han vogede Dag for Dag,
 Mens stedse hans Moder ham fulgte
 Og fattede hvert af hans Hjertes Slag
 Og forstod hvad hans Læber forbulgte.
 Ja, mere end det: her var det, hun selv
 I Studerekammerets Stille

Inddæmmed den vilde, brusende Elv
 Til en roligt flydende Kilde.
 Her var det, hun saae hans Stjerne gaae op
 Og bestandig klarere skimme,
 Indtil han naaede den høieste Top
 Paa Menneskestorhedens Tinde.

End hegner Frankfurt med fredende Bærn
 Om det Hjem for hans Liv og hans Drømme,
 Og til Helligdommen fra nær og fra fjern
 Nu Pillegrimmene strømme;
 Men fatte de ret, hvad han Verden gav,
 Saa standse de ikke derinde,
 Men gjæste ogsaa den stille Grav,
 Der gjemmer Mindet om hende.
 Thi blev han den Store, og bruste hans Sang
 Over Verden med vækkende Torden,
 Og gif hun sin stille, beskedne Gang
 Som den jævnesten Kvinde paa Jorden,
 Saa var det dog hende, der ofte i Løn
 Maatte Sangmø og Genius være,
 Og lære ham alt det Meget, en Søn
 Ikkun hos sin Moder kan lære,
 Saa var det dog hende, der altid stod nær
 Med den Adel, hun havde i Sie,

Saa var det dog hendes forklarede Færd,
Der blev Stjernen paa alle hans Veie,
Dg som i hans Sjæl fra den yngste Tid
Det Bedste og Skjønneste fødte.
Dg modned hans Stræben og hoined hans Id
Dg gjorde, han blev til en Goethe.

Nordens Kvinde.

af

Christopher Boed.

Nun fort er Nordens Sommer: en Duft, et Smil,
en Sang,

Og Vintrens Kamplur gjalder igjen paa Mark og Bang.
Den lyse Stund, da Stoven har reist sit grønne Telt,
Er kun et Glimt af Freden, et Hvil paa Stridens Felt.

Men evig er den Sommer, os Nordens Kvinde gav,
Den straalte over Veien fra Buggen til vor Grav.
Der loves Tankens Lunde med Fredens milde Pust,
Der rankes Landens Druer, som tidt har os berust.

Og Slægt paa. Slægt har jublet for Dig, hvis
Sommerjøl

Har Sydens Barme lænket til Nordens kolde Pol.
I Kæmpevisens Rhythmer, i Folkesangens Chor
Din Lov blev baaret vide i Toner og i Ord.

Vil onde Magter spærre os Veien mod vort Maal,
 Dg løfte Tidens Banner i Glands af Guld og Staal,
 Da skal Du være Freia, hvis Tjederham formaaer
 At laane Kraften Binger til Vandens Kongegaard.

Saa hil Dig, som Du lyser i Sagnets gyldne Stjær,
 I Nuets hele Styrke, de bedste Dromme værd,
 Paa Tankens Guldstol bære vi hoit din Priis, dit Ny;
 Dg med dit Billed drage vi kjæft i Kampens Gny!

Den fortabte Son.

Novelle

af

Paul Hense.

I Vern levede henimod Midten af det syttende Aarhundrede en værdig Matrone, Fru Helena Amthor, Enke efter en meget rig og anseet Borger og Raads-herre, som efter et tolvaarigt Egtekab havde ladet hende tilbage i Livet med to Børn, medens hun endnu stod i sin Alders og Skjønheds Blomstringstid. Alligevel havde hun modstaaet ethvert nok saa fordeelagtigt og ærefuldt Tilbud om at slutte et nyt Egtekab, og hvergang erklæret, at hun kun endnu havde een Ting at gjøre paa Jorden, nemlig at opdrage sine Børn til retstafne Mennesker. Men saaledes som i Almindelighed en altfor ængstelig Moder bevirker det Modsatte af hvad man har onstet, saaledes ogsaa her. Det ældste Barn, der ved Faderens Død var elleve

Mar gammel og en klog, men meget egenraadig Knos, havde sikkert snarere trængt til mandig Tugt end til den omme og altfor eftergivende Pleie, han fandt hos Moderen, der forgubede denne Søn, og aldeles ikke kunde modstaae hans ofte aldeles toilesløse Ønsker. Grunden hertil var rimeligviis, at hun i ham fandt den altfor tidlig bortgangne Egtefælles Billede. Men Folgen af denne Opdragelse blev, at den unge Andreas opførte sig stadig daarligere og daarligere, jo ældre han blev, og forarsagede sin Moder den tungeste Hjertesorg til Tak for hendes ufornuftige Kjærlighed. Da hun endelig indsaae sin Feil, var det for seent. Hans Onkels Bonner og Formaning, ja selv de alvorligste Udbarsler og Pengebøder, som Byens Øvrighed paa lagde ham til Straf for alt det Uvæsen, han drev, kunde ligesaa lidt som hans bekymrede Moders Taarer tvile hans forvildede Natur. Og saa indvilgede da Fru Helene endelig i det, som efter Tabet af hendes Mand var hende det Bittreste, i at skille sig fra Sonnen, hvem en Fætter i Lausanne, en velhavende Kjøbmand, tilbød at tage i Huset i det Haab, at den nye Luft og regelmæssigt Arbeide vilde vise sig heldbringende for den Forsømte. Andreas, der dengang netop var bleven tyve Mar gammel, fandt sig gjerne i at forlade sin ærbare Fødeby og drage til Væstland, hvor han trods Fættens Opsigt lovede sig et langt friere og lystigere Liv. Fra sin Moder og sin omtrent tolvbaarige Søster, Elisabeth, tog han Afsked uden den

mindste omme Bevægelse, og han gjemte den anseelige Sum, han havde faaet i Rejsepenge, langt omhyggeligere i sin Kofte, end han gjemte de moderlige Formaninger i sit Hjerte.

Der var ganske rigtigt heller ikke gaaet et halvt Aar, før man en skjønne Dag fra Lausanne fik Efterretning om, at Andreas hemmelig var løbet bort fra Byen, havde efterladt en betydelig Gjæld i Spille- og Biiihuse samt taget en ham til Forretningen betroet Sum med sig, istedenfor hvilken man kun havde fundet en Anviisning paa Moderen i hans Skrivebordskuffe.

Denne Gjældspost og alle de øvrige betalte Fru Helena Amthor uden Molen, talte ikke et Ord derom til Nogen og modte stadig alle Spørgsmaal om hendes Søn med det samme Svar: det gik ham godt, og han sendte hende af og til Breve om sine Rejser. Det sidste var ogsaa forsaavidt sandt, idet han saa tidt han manglede Penge, hvad ikke sjældent skete, henvendte sig til Moderen, der aldrig lod ham bede forgjæves. Hvad der ellers stod i hans og hendes Breve fik ingen Dodelig nogensinde at vide. Hun nævuede aldrig mere sin Søns Navn og begyndte aldrig selv at tale om ham, saa til Slutning ogsaa Andre undsaae sig for at berøre denne hendes Livs Sorg. Andreas var paa denne Maade saagodtsom død og begravet for hele Byen.

Men ham selv hystes dette netop at være rigtig efter Ønske. Han hittede aldrig nogen Længsel efter

atter at besøge sit Hjem. Da han var bleven myndig og vilde bringe sine Sager i Orden med Formynderen, meldte han i al mulig Korthed, at han den og den Dag vilde være at træffe i Gjæstgivergaarden „Wiinrauken“ i Strasburg for der at faae sin Fædreearv udbetalt. Formynderen, en allerede temmelig bedaget Mand, kunde og vilde ikke reise sin unge Myndling saa langt imøde, og folgelig bestemte Fru Helena sig til at foretage den forgelige Reise, besjalet af et sidste stille Haab om, at Gjensynet vilde øve en velgjørende Indflydelse paa Sonnens forhærdede Sind. Men da hun efter ti Dages Forlob vendte tilbage, var det tungsindige Udtryk i hendes Ansigt endnu mørkere end tidligere, og Ungen kunde efter den Tid sige, at han havde seet hende lee.

Og dog havde den Skjæbne, der paalagde hende saa tung en Byrde, ogsaa stillet hende en Trost ved Siden, der vel kunde have beroliget et mindre omfindtligt Moderhjerter. Hendes andet Barn Elisabeth, der omtrent var otte Aar yngre end den fortabte Søn, var netop lige det Modsatte af Broderen, velartet, lydig og alle Menneskers Glæde. Og disse hendes gode Egenskaber vare, selv om de naturligviis fra Begyndelsen af laae i hendes Blod, dog udviklede under Forhold, som man ikke skulde troet gunstige for dem, idet Moderen især i de første Aar, saalænge Ardreas endnu var hos hende, ligesaa meget overdrev Strengheden mod det mindre Barn, som Estergiven-

heden mod sin Yndling. Lisabethli var endnu kun en ganske lille Skolepige, da hun allerede græd sine skjulte modige Taarer over aabenbare Tilfidesættelser og indsaae Umuligheden af trods al utrættelig Bligtovsyndelse at afvinde Moderen et venligt Ord eller et eneste af de Kjærtegn, som den strenge Frue ingenlunde sparede paa overfor den vilde Dreng. Derimod kom al Sorg over Sønnens flette Streger til at gaae ud over den godmodige Lille, om hvem Broderen selv bekhymrede sig saa lidt, som om hun slet ikke var til i Verden. Og alligevel blev Barnet Blidheden og Sagtmodigheden selv. Det var, som om hun allerede tidligt med en for hendes Alder næsten overnaturlig Modenhed havde overseet hele den Ulykke, som bragte Moderens Sjæl ud af Rigeværge, og bestemt sig til taalmodig at tage mod de Uretfærdigheder, under hvilke hun led som under en Sygss Luner.

Senere efter Broderens Flugt fra Lausanne, og medens han mere og mere udslettedes af sine Medborgeres Grindring, bedredes hendes Forhold til Moderen, der aldrig havde været blind for den naturlige Adel i Barnets Sjæl, men, ligesom behersket af en dæmonist Magt, hidtil havde stillet sig kold og fremmed overfor hende. Hendes saarede Moderstolthed holdt hende ganske vist ogsaa nu tilbage fra med et eneste Suk at forraade Datteren, hvormeget hun sørgede over Sonnen. Men i alt andet undte hun hende nu den nærmeste Plads ved sit Hjerte, og det var ofte, som søgte hun at holde

hende skadesløs for hvad hun i tidligere Aar havde lidt af Forurettelser. Endnu stadig var hun sparsom med sine Beviser paa Kjærlighed. Men naar hun om Aftenen for Sovetid lod sin fine, blege Haand glide hen over hendes brune Haar, eller hun engang imellem kyssede hende paa Kinene eller kaldte hende „mit gode Barn“, blev Lisabethli blussende rød af Glæde og kunde næsten ikke falde i Sovn for Hjertebanken. Moderen sørgede ogsaa, forsaavidt det paa nogen Maade kunde forenes med hendes alvorlige Charakter, for at stifte Barnet alle Ungdommens Udspreddelser, indbød om Søndagen hendes Veninder til at besøge det ensomme Enkehuis og den smukke Terrassehøve, der laa bagved, og lod hende om Sommeren deeltage i de unge Folks Udflugter og smaa landlige Fester. Kun at gaae til Dands tillod hun hende ikke, hvor ærbart og strengt det end gik til paa de paagjældende Steder. Det var, som om en indre Følelse oprorte sig mod den Tanke, at Søsteren maaske dandsede i det samme Dieblis da hendes hjemløse og sorgbetyngede Broder med en fortvivlet Beslutning gjorde Ende paa et fortabt Liv. Thi at det til Slutning vilde komme saa vidt var det Spøgelse, der baade vaagen og i Dromme kastede sine Skygger over hendes Sjæl.

Huset, der allerede i flere Slægtled havde tilhørt Amtshøjs, laa i den øvre Stad. Det var en smal, trectages Bygning, der indvendig var hyggelig udstyret

med panelede Vægge, gamle Siltetapeter og svære Draperier. I Stueetagen laa Kjøkkenet og de Værelser, der beboedes af Husets gamle Tjener og den tro Pige, som paa samme Tid var Koffepige og Husholderske. Saa steg man op til Moderens og Datterens Værelser, der paa den ene Side vendte ud til Haven, og i den øverste Etage endelig havde den salig Naadsherre havt sit Bibliothek og sit Arbeidsværelse og senere Andreas drevet sit Væsen. Værelset, hvor Sonnens Seng stod, var i al den Tid, han havde været borte fra Forældrenes Hus, kun bleven betraadt af den gamle Pige. Moderen satte aldrig sin Fod derind, og ogsaa Søsteren listede sig, naar hun maatte ovenpaa for at hente en Bog, med tilbageholdt Mandedrag forbi Døren, som frygtede hun for, at der kunde være Spøgelsler eller andet Djævelskab derinde.

Nu var det en Septembraften netop den Dag, da Elisabethli havde fyldt sit nittende Aar. For at fejre denne Dag havde Moderen inviteret en Deel af hendes kjæreste Veninder, og under Sang og alle slags Morstab, som den strenge Fru Helena dog mest lod Ungdommen beholde for sig selv, var Kloffen ubemærket bleven ti. Men Pigebørnene, der efter den lumre Dag endnu spadserede Arm i Arm gjennem Havens dunkle Gange, vilde sagtens være vedblevne at gaae saaledes og passiare med hinanden lige til Midnat, hvis et Uveir, der drog sig sammen over Floden, ikke havde skræmmet dem hjem. Tjenestepigerne havde ogsaa allerede

indsundet sig med deres Døgter for at følge dem hjem, og saaledes blev der hurtigt vexlet Nys og taget Afsted, og i den store Dagligstue ved Terrassen var der igjen den sædvanlige Stilhed, da Tordenens første Brag lød hen gjennem Matten.

Fru Helena var traadt hen til sin Datter, der stod i den aabne Altandør og stirrede udover Haven i en saa tankeløs-drømmende Stemning, som den man pleier at befinde sig i, naar en festlig Dag nylig er brust hen, og Sjælen igjen er alene med sig selv. Hun lagde sagte Haanden paa hendes Hoved, og Barnet lænede, uden at sige et Ord, Hovedet tilbage mod Moderens Skulder, som om hun der vilde søge Beskyttelse mod de heftig flammende Lyn, der nu sonderrev det mørke Skytæppe. „Kom herind, Barn,“ sagde Moderen; „det kan ikke vare længe, for Regnen bryder løs.“

Men Datteren rystede stille paa Hovedet og stirrede ufravendt ud mod de lyse Striber i Horizonen, hvor Sneetoppene i rolig Maanestfinsdæmring dukkede op langt bagved de mørke Uveirsskjer. „Moder,“ sagde hun, „hvor stor dog Jorden er. Derovre see og høre de ikke, hvorledes det raser her. Og endnu længere borte, hvor Stjernen netop glimter over Rothorn, vilde de ikke mærke det, selv om ogsaa hele vor Jord styrtede sammen i Ruiner.“

Moderen svarede ikke. Hendes Tanker vare — hun vidste ikke hvor, men vel hos hvem. De vare hos

ham, som hun hver Gang, naar det var ondt Veir, søgte forst, ganske som i de gamle Dage, naar Himlen formørkedes, og hendes Varn endnu ikke var kommet hjem.

„See dog, hvor Floden ligesom mærker Uveiret,“ begyndte den unge Pige igjen. „Det er formelig, som Volgerne rystede og skjælvede, naar Lynene fare saaledes ned. Og dog kan de endnu spille og dansede dernede i Værtshuset paa Den. Det er dog ret nogle gudsforgaene Mennesker.“

„De høre netop op. Det maa ogsaa være blevet dem for slemt,“ sagde Moderen. „Intet Menneske er saa forhærdet, at der ikke ogsaa kommer et Dieblif, hvor han vil høre det, naar Gud advarer ham. Men kom nu med ind. Der falder allerede Draaber saa store som Hasselnødder.“

„See dog, Moder,“ sagde Datteren og holdt hende tilbage, „deruede gaaer det ikke rigtigt til. Døren til Værtshuset bliver reben op, Folk trænge sig ud, der er en Pige imellem dem, og nu blinker der Noget, som en Naardeklinge — hør hvor de skjændes.“

Tordenen horte netop op, og man kunde tydelig nede fra Floden høre en forvirret Ordbøglen lyde op til Terrassen, og derimellem Klirren af sønderflaaede Kruus og Glas, medens en enkelt Klavinet, ubekjuret om al den Støien og Larmen, sendte vandvittige Løb og Triller ud i Natten.

„Seg vilde strax give hundrede Kroner,“ sagde

Fru Helena med rynket Bænde, „hvis Byens Øvrighed vilde lufte dette Lastens Hjem dernede. Man kunde næsten faae mig til paa mine gamle Dage at flytte ind i et andet Huus blot for ikke længer at maatte see og høre det —“

„Og det netop i de bedste Timer,“ faldt Pigen ind, „da ellers alt er roligt, og man ret har Lyft til tænke og drømme. See blot! Nu kommer de fra Huset ud paa Broen. Gud i Himlen, de fare løs paa hinanden med Baaben. En er bleven trængt helt hen til Gælcænderet — Fruentimmeret kaster sig imellem — han har igjen Armene fri — hvis de nu styrtede ham i Floden —“

„Nei, nu er det nok,“ sagde Moderen bydende, „nu maae Du gaa ind. Det er ikke noget at see paa for christne Mennesker, at man saadan falder over hinanden værre end glubende Dyr. Læs nu blot din Aftenbøn, saa vil vi gaae til Ro.“

Et pludseligt Lyn oplyste i dette Dieblif Husene nede ved Floden, Bærtshuset paa Den og de hoitgaaende Bølger. Man saae i nogle Sekunder den mørke Mennesketrængsel, der havde samlet sig paa den smalle Bro. Midt i denne Trængsel opdagede man den røde Fjær i et rankt, ungt Menneskes Baret. Han værgede sig mod Overmagten, kun understøttet af et Fruentimmer, hvem et hvidt Torflæde slagrede om Hovedet. Klinger blinkede, og Fruentimmerets Raab om Hjælp lød over den stille Bei ved Bredden —

derpaa brød en voldsom Regn ned fra Skyerne samtidig med Tordenens heftige Rullen, og mørk Nat indhyllede det vilde Gaandgemæng paa Broen, saa at man ikke længer saae Mndet end det røde Vys i Værtshusets Vinduer.

Moder og Datter havde forfærdet trukket sig tilbage i Værelset, og medens Moderen med langsomme Skridt vandrede henover det teppebelagte Gulv sad Elisabeth ved Bordet med Hænderne foldede over Bogen, som laa opflaaet, og saa paa en stor Blomsterbuket, som stod i et smukt venetiansk Glas, en Fødselsdags-gave fra hendes Gudfader. Paa at læse kunde hun ikke tænke, da Veiret vilde have overdøvet hendes Stemme, og endnu mindre paa at sove; thi Villedet af det vilde Rørvæsen stod endnu ængstende for hendes Sjæl. Hun lyttede uophorligt. „Ak Gud,“ bad hun næsten ubevidst, „lad dog alt det løbe naadigt af!“ — Der flammede netop atter et Lyn, og det forekom hende, som saa hun derude paa den overste Terrasse en Skygge komme frem, der et Dieblis dukkede op bag Vinduesrunderne og derpaa igjen forsvandt. „Moder,“ raabte hun halvhoit, „lad os lukke Døren; der er Nogen stegen over Muren og —“

Hun fik ikke Tid til at tale ud, for Døren blev reben op, og en Mand styrtede ind i Værelset. „For Guds Barmhertigheds Skyld,“ raabte han, idet han halv udmattet, halvt med en Bonfaldendes Mine sank i Kne for Fru Helena, „hvem I end er, ædle Frue,

saar ved et Menneske, som bliver uskyldig forfulgt! De er mig lige i Hælene; hvor" — udbrod han, idet han atter reiste sig og med en blodpletet Haand strøg sig det vaade Haar fra Øjnene — „hvor skal jeg skjule mig? hvad skal jeg gjøre for at røre Eders Hjerte? Naar I vidste, hvordan alt dette er gaaet til, hvorledes jeg fuldstændig uden egen Skyld er kommen til at blive forfulgt som Morder — o, ædle Jomfru," — og han vendte sig til den dødblege Pige, som med Gysen havde lagt Mærke til den røde Fjer paa den Fremmedes Baret, — „hvis I har en Broder, der er Eder dhrebar og maaske nu ligesom jeg maa bede om Gjæstevenskab hos Fremmede, saa bonfald Eders strenge Fru Moder om ikke at støde mig ud i Natten, hvor kun Ulykke og Fordærvelse venter paa mig. Ved Eders Søns Hoved, ædle Frue —"

„Ti!" afbrød Matronen ham med en rystende Stemme, der for den Bedende lod endnu forfærdeligere end Uveirets Torben. Og hun saae samtidig paa Flygtningen med et saa affjælet Udtryk i Ansigtet, at Datteren ilede hen til hende for at støtte hende, hvis hun skulde falde i Usmagt. Men det gik over.

„Gik Altandøren til!" bod Moderen hurtigt, idet hun støttede sig paa Ryggen af en Stol; „og kald saa paa Valentin. Fortæl ham ikke Noget, men skynd Dig. Det forekommer mig, at jeg hørte Stemmerne nærme sig Terrassen."

Den unge Pige havde i et Nu laaset den svære

Altandor og var ilet ud af den anden. Den Fremmede blev et Dieblif alene med Moderen.

„Det er min Vre og Frihed, I redder,“ sagde han stammende, „maaskee endogfaa Livet. Men vær overbevist om, ædle Frue, at hvad I gjør, det gjør I ikke mod nogen Uværdig; og min egen Moder, der med al sin Eiendom vilde løskjøre sin Sønns Liv, hvis han faldt mellem Hovere, hun skal —“

„Siig ikke mere,“ afbrød Matronen ham; „hvad jeg gjør, det gjør jeg ikke for Eders Skyld. I blöder,“ — vedblev hun, da hendes Blik faldt paa den ene af hans Skuldre, hvor der trængte sig store Bloddraber frem gjennem den sorte Silketroie.

„Det har Jugenting at betyde,“ svarede han hurtigt, idet han pressede sin Håndste mod det paa-gjældende Sted. „Jeg kan neppe mærke det, og jeg vilde kun ønske, at det Saar, jeg har givet til Gjen-gjæld, ikke var farligere end dette. Men jeg frygter —“

Lisabethli traadte ind og bag hende Husets gamle Tjener. „Valentin,“ sagde Moderen, „gaa strax med den fremmede Herre ovenpaa og bring ham tilfjængs i Værelset — I veed nok — Jungen maa vide, at han er her i Huset. I forstaaer Jer jo paa Feltstjærer-haandteringen. See Herrens Saar efter. I Skabet deroppe er der Binned — og der ligger ogsaa nogle Skjorter endnu i Skuffen — han skal behandles, som var det min egen Søn. Skynd Jer, jeg horer Skridt!“

De lyttede Alle med bankende Hjerter. Og virkelig kunde man ogsaa trods Regnens Larmen høre Stemmer derude i Haven. I det næste Dieblit havde den gamle Tjener faaet den Fremmede ud af Døren, og Moder og Datter stod alene overfor hinanden.

„Mit Barn,“ sagde Moderen med rystende Stemme, „gaa imidlertid ned til Donate; jeg bliver nødt til at lyve, og jeg vil ikke, at Du skal høre det.“

„Moder,“ sagde Datteren, „lad mig blive hos Jer. Jeg vilde forgaae af Angst derude. Tro dog ikke, at Noget kan forekomme mig underligt, hvad I gjør for at redde et Menneskeliv.“

I det samme bankede det tre Gange paa den til-
laasede Dør. „I Lovens Navn!“ raabte en dyb
Stemme, „luk op.“

„Hvem banker saa seent?“ svarede Fru Helena, og hendes Stemme lød saa roligt, som var der ikke forefaldet Noget.

„Feltveblen med Bagten,“ var Svaret. „Luk op, eller vi sprænge Døren.“

„Gaae Bisabethli,“ sagde Moderen saa høit, at man kunde forstaae hvert Ord udenfor. „Jeg maa sige, at det er en aldeles ny Skif i vor gode gamle Stad Bern, at Bagten ved Nattetide trænger ind i et fredeligt Borgerhus. Jeg haaber I kan give tilfredsstillende Grunde for Anledningen til dette Besøg. Feltvebel,“ sagde hun henvendt til den Indtrædende,

„J veed hvem jeg er, og at jeg i mit ærbare Hus ikke huser Folk, som Metten er paa Jagt efter.“

Feltveblen, der med et hurtigt Blik strax havde gjennemspejdet alle Kroge, blev forundret staaende foran Matronens høie Skikkelse og sænkede Dinene for hendes faste Blik.

„Tilgiv, Fru Amthor,“ mumlede han, idet han gav sine Folk Tegne til, at de skulde blive udenfor, „vi er paa Spor efter en dumdriftig Galning, der har stiftet allslags Optøier og til Slutning endog saa begaaet Mord dernede paa Den. Folkene nede i Værtshuset har, da jeg nærmede mig, seet ham flygte herop, idet han med store Spring satte over Mure, Hække og Buske, og ganske rigtigt kunde vi forfølge Sporene helt op i Eders Have, og der ved Vinduet fandt jeg den ene af hans Handsker. Derfor har jeg anseet det for min Pligt —“

„Alt bryde ind til mig, som om mit Hus var et Tilflugtssted for Mordere,“ afbrød Matronen ham og saae paa ham med et saa fast Blik, at han som en Synder, der er greben paa fersk Gjerning, stirrede ned paa Teppet, forlegen over de vaade Fodspor, som man kunde see paa Mønstreet.

„Gaa Eders Bei, og see Jer en anden Gang bedre for, hos hvem I banker paa. Imorgen vil jeg hos Borgermester og Raad beklage mig over, at Byen finder sig i Ubæsenet dernede paa Den, og at de roligste Borgere i Nabolaget ikke ere sikke for ved Nattetid

at blive hjemfogte af Bagten og blive beskyldte for at staae i Ledtog med Banditterne."

Manden vilde endnu forebringe en Undskyldning, men Matronen viste ham med en bydende Haandbevægelse Døren og tillod ham ikke at komme til Orde. Han fjernede sig med sænket Hoved. Og neppe var han over Tærskelen, saa skjød Lisabethli igjen Slaaen for, men sank derpaa om paa en Stol og drog et dybt Suf, saameget havde Angsten plaget hende under denne korte Scene.

"Bliv Du hernede," sagde Moderen efter en Pause, "men tænd et Lys, jeg vil gaae op ovenpaa."

"Moder," vovede Barnet frygtsomt at indvende, "vil I ikke hellere — I er saa bleg, det angriber Jer altfor stærkt."

Men Fru Helena svarede ikke, tog Lysen fra Datteren og gik ud af Værelset med et stivt, ubevægelig Ansigt, som om der ikke længer kunde passere Noget, der var synderligt værre. Hun var en streng Kone, der altid havde holdt sig for god til at nedlade sig til en Togn. Nu havde hun dog maattet tage sin Tilflugt til den og det for et fremmed Menneskes Skyld, der ikke havde nogensomhelst anden Ret til dette Offer, end at han havde besvoret hende om Hjælp i dens Navn, der voldte hende den dybeste Sorg.

Døren, hvoraf hun var gaaet ud, blev staaende halv aaben; Lisabethli hørte, hvorledes hun med mojsommelige Skridt steg op af Trinene, som maatte

hun hente Mod til at gaae ind i dette den fortabte Søn's Værelse, over hvis Tærstel hendes Fod nu i saa mange Aar ikke havde traadt.

„Han ligger i Afmagt“ sagde den gamle Valentin, der kom hende imøde i Døren. „Jeg har forbundet ham, men da jeg vilde give ham reent Linned paa, sank han som død om i mine Arme. Jeg vil hente koldt Vand til ham. Der er ellers ingen Fare, men Blodtabet har udmattet ham.“

Han skyndte sig ned af Trapperne, og Fru Helena traadte ind i Værelset.

Der laa den Fremmede paa Sengen med Øinene lukkede og Munden halvt aabnet ligesom af Smerter. Fra hans blege Pande var det blonde Haar strøget tilbage og drev af Blod og Regnvand. Paa Gulvet laa Baretten og Silketrøien, og en bloddryppende Skjorte, som Tjeneren havde ombyttet med en reen. Fru Helena rystede over hele sit Legeme, da hun paa denne Fremmede saae det fine Linned, som hun selv havde spundet for sin Søn, og Bogstaverne, som hun havde syet paa det. Hun fæstede, for ikke at blive nødt til at see noget Andet i Værelset, sine Øine stibt paa det unge Ansigt, der trods sin Døddbleghed havde et uskyldigt, næsten drengagtigt godmodigt Udtryk. At han var en Søn af god Familie havde hun hurtigt seet af hans Klædedragt, og den Tone, hvori han havde bedt om Frelse, lod hende endnu bevægende i Øret. Hun blev greben af en om, moderlig Følelse, og store

Taarer rullede ned over hendes Ansigt. — Derpaa kom den gamle Tjener igjen ind med et Krus frisk Vand og vilde give sig til at bade den Usmægtiges Tindinger. „Lad mig gjøre det,“ sagde hans Frue og tog Kruset fra ham; „hent den gode Eddike fra Skabet og ogsaa en Flaske af vor gamle Viin. Naar han igjen kommer til sig selv, vil han nok kunne trænge til Noget at styrke sig paa.“ Hun vaskede ham nu Blodet af Haaret og holdt ham den iskolde Svamp for Læberne.

Han kom derved til sig selv og slog Øinene op, og da han saae den ædle Frue, som havde frelst ham, staae ved sit Leie, vilde han reise sig op og begynde at tale. Men hun nødte ham blidt til at blive liggende og lade hende betjene ham.

„Jeg har det allerede bedre,“ sukkede han halvhøit, idet han greb efter hendes Haand for at trykke den sine Læber. „Hvor god er J ikke mod mig! Gid min Moder kunde see Jer! Og J kjender mig ikke engang og maa troe det Værste om mig. Lad mig nu først fortælle Jer, hvorledes det Hele gik til.“

„Ikke mere for idag,“ afbrød Fru Helena ham og lagde blidt Haanden paa hans Læber. „J har tabt altformegent Blod og maa først see at komme til Kræfter. Jeg overlader Jer nu til min gamle Tjener, der vil vaage hos Jer i Nat. Jeg haaber, J skal sove godt og imorgen allerede være halv helbredet. Godnat!“

Hun gik ud af Værelset uden at kaste noget Blik paa alle disse Gjenstande, der maatte vække saa bittere Erindringer hos hende. Men da hun stod derude paa den mørke Trappe, lænede hun et Dieblik Hovedet til Muren og hulkede sagte. Det varede imidlertid kun nogle saa Dieblikke, saa løstede hun igjen Hovedet rankt iveiret og gik atter ned til Datteren. „Valentin mener, at det ikke har nogen Fare,“ sagde hun; „lad os gaae tilfængs.“

„Moder,“ sagde Datteren, „troer I, at han er en Morder? Der er Noget i hans Væsen, som om han ikke kunde gjøre et Dyr noget Ondt, endfise et Menneſte.“

„Men hvorledes er han da kommen ned i Værtshuset paa Den?“ sagde Moderen halvt for sig selv.

„Fordi han er en Fremmed,“ faldt Datteren ivrigt ind. I har vel nok hørt, at det ikke er Schweizertydsk, han taler.“

„Det er unødvendigt at gruble derover,“ afbrød Moderen kort. „Gaa tilfængs Barn, nu er Uveiret ogsaa truffet over.“

De gik da til Hvile, efterat Datteren først havde læst Aftenbønnen. Men endnu længe efter Midnat havde ingen af dem lukket et Die. Elisabethli saae bestandig den Fremmedes trohjertede, af Skræk forstyrrede Blik, da han kaldte hende til Hjælp for at stemme Moderen venligt imod sig, og Blodet paa hans Pande og den røde Tjær, og horte derpaa ogsaa igjen

Fruentimmerets Stemme, der paa Broen kastede sig mellem de Stridende. Men Fru Helena lyttede. Thi ligeover hendes Sovestue var det Værelse, hvor nu den Saarede laa, og hun tænkte paa, hvormangen Nat hun her havde ligget vaagen ligetil om Morgenen for at vente paa, at Andreas skulde komme hjem fra sin Nattesviir, og hvorledes hun, naar de tumlende Stridt endelig lod sig høre, altid havde fundet Taarer istedetfor Søn. Nu var der stille nok deroppe. Man kunde kun af og til høre den gamle Valentins Hoste. Fru Helena sad støttet i Buderne og forsøgte at bede. „Min Gud og Frelser,“ bad hun, „lad ham derude i Berden finde en Moder, der staaer ham bi i al Nød, og naar Tungen længer vil forbarne sig over ham, saa lad ham finde Wei tilbage til sin rigtige Moder, for at jeg ikke skal døe, for jeg har holdt hans Haand i min.“

Det første Dagsfjær faldt endnu kun svagt ind gjennem de smaa, matte Ruder, da Fru Helena allerede rejste sig af Sengen og hurtigt kastede Klæderne om sig.

„Sov Du kun en Stund endnu, Barn,“ sagde hun til Elisabethli, som begyndte at røre sig. „Jeg vil imidlertid gaae op og see til vor Gæst.“

Datteren kunde dog heller ikke sove længer. Hun stod hemmeligt op og klædte sig paa og listede sig paa

Taaſpidsen efter Moderen. Paa Trappen mødte hun Donate, ſom bar en Skaal.

„Han har ikke ſpiſt meget af Suppen,“ ſagde den tro Gamle. „Han er endnu frygtelig ſvag, og Haanden ryſter, naar han holder Skeen. Men forreſten er det et meget pænt Menneſte, Jomfru, og jeg vilde heller bide mig Tungen af Munden, end jeg vilde forraade ham.“

Den unge Pige ſvarede ikke, men liſtede ſig helt op. Da Doren, for at forhindre Knirken, kun var lukket paaklem, kunde hun ſee den Fremmede ligge i Sengen med Hovedet en Smule loftet for at hilſe paa Fru Helena, der ſtod for ham og ſpurgte, hvorledes han havde ſovet.

„Jeg veed det ikke, ædle Frue,“ ſagde det unge Menneſte. „Min tro Bogter der maa bedre vide, om jeg har forholdt mig rolig eller ſnaakket over mig og fægtet omkring med Hænder og Fodder. Men drømt har jeg hele Tiden de herligſte Ting, og ſlet intet om Blod og Saar. Og da jeg imorges kom til mig ſelv, gif det mig ſtrag ſom et Stik gjeennem Hjertet, at jeg igaar har forſkrækket Jer ſaaledes, og at J endnu ſlet ikke veed hvem J har beviift denne uſigelige Godhed. Nei,“ vedblev han ivrigere, idet han greb hendes Haand, da han ſaae, at hun igjen vilde forbyde ham at tale, „nu lader jeg Jer ikke ſlippe ſaaledes, ſelv om det ogſaa vilde være gavnligere for min Feber, om jeg ikke talte et Ord i fire og tyve Timer. Det gjør

mig forrykt at ligge saaledes og lade den barmhjertige Samaritan der og fremfor alt Jer selv troe, at Eders Omhu og Pleie kommer et Menneſte tilgode, der horte langt bedre hjenime paa Hospitalsſtraa mellem Landſtrygere og Koberpak, ſom Bægterne har fundet halvdød paa Gaden. At det er kommet ſaa vidt med mig maa jeg takke min gronne Ubeſindighed for, der beſtandig har hviftet til mig, at med godt Mod og en god Sambittighed er endnu Ingen kommen i Djævelens Kloer. Min Fader har ofte nok ryſtet paa Hovedet og adbaaret mig: Ik for ikke ved Smuds, naar Du vil beholde rene Fingre og bland Dig ikke mellem de Ulve, ſom Du ikke vil tude imellem. Og da jeg reiſte bort fra Augsburg, lagde ogſaa min Moder mig paa Sinde kun at tage ind i gode Huſe og at undgaac al Slags Pak. Men Wegget var dengang klogere end Hønen. Thi ſeer I, ædle Frue, jeg har fra ganſke lille været en lhyſtig Fyr, og hvor ſmuk og til ſine Tider ogſaa morsom min Fødeby kunde være, var den alligevel for ſnever for mig; jeg vilde ſee Verden, og ſærlig loffede mig Schweiz, hvorom min Fader ofte havde fortalt mig. Han havde heri Bern beſtaaet ſine Væreaar i Huſet hos den rige Klædemager Aufdembüchel, ſom I ſikkert maa kjende. Og derpaa havde han nedſat ſig i ſin Fødeby og friet til min Moder, og ſaa begyndt en ſtor Forretning, men dog ſtadig med Kjærlighed tænkt tilbage paa dette Sted, ſaa at han ikke havde Noget derimod, da jeg forebragte ham mine Ønſker.

Jeg troer næsten, han mener, at der der i Huset er en Datter, som passer for mig, da jeg er bleven fem og tyve Aar gammel i Augsburg og endnu aldrig har taget nogen Skade af at see hverken paa de blaae eller de sorte Dine. Altsaa rider jeg for fjorten Dage siden bort og kommer i det bedste Lune ved at ride imod Syd og seile over den smukke Bodensø. Og igaar Aftes, da det begyndte at blive mørkt, drog jeg da fornøiet ind igjennem Porten, men vilde ikke strax falde Herr Aufdembüchel med Doren ind i Huset, men stillede min Hest ind i „Storken“ og gav mig til at slentre gjennem Byen, saaledes som jeg altid gjør, naar jeg kommer et eller andet fremmed Sted hen. Jeg maa saaledes først Gade op og Gade ned see paa Alting for rigtig med No at kunne studere hvert Steds eiendommelige Leveviis og Charakter. Men igaar bekom det mig ilde, at jeg listede mig saaledes bort fra Herberget og ikke engang først nod en Forfriskning. Thi efter det stærke Ridt og i den lumre Luft mærkede jeg pludselig en forfærdelig Torst og troede, det var ude med mig, hvis jeg ikke strax kunde faae mig en Kande Viin. Jeg erkjendte mig altsaa, da jeg netop kom forbi Den og horte Dandsmelodierne lyde ud fra Værtshuset, hos en velklædt Vorger, om der der fandtes en drickelig Viin. Vinen var vel god, gav han til Svar, men Selvfabet desto slettere. Hvis han turde slutte af mine Klæder, saa vilde jeg ikke der finde Folk, som passede for mig.

Jeg vilde gaae til en Stald fuld af Koer og Geder, gav jeg leende til Svar, hvis der der flød rød Viin i et eller andet Malketar. Og saa lod jeg Hædersmanden staa og see betænkkelig efter mig, mens jeg gik over Broen henimod Værtshuset. Men da jeg luftede Doren op, saae jeg, at Manden ikke havde advaret mig omsonst, og at jeg imellem ufornuftige Kreaturer i en Stald vilde have fundet mere af gode Sæder end der. Om det er et Tyveherberge, veed jeg ikke, men de Fleste derinde saae ud, som om de enten vare undløbne Galgen, baade Mænd og Piger, eller af al Magt løb efter den. De saae skjævt til mig og stødte hinanden paa Albuerne, da jeg traadte ind, som vilde de sige: hvad er det for en Hane, der vover sig ind mellem Krager? Men da jeg stammede mig ved at gaae igjen og ogsaa mente, at som Fremmed paa Stedet kunde jeg jo sagtens blive her et Dieblis, satte jeg mig dristigt hen i en Krog, hvor der var et Bordhjørne fri og lod mig bringe et Bæger rød Viin, og da jeg holdt mig stille, syntes man ogsaa snart at vænne sig til mig, tilmed da de Fleste allerede havde druffet en heel Deel over Torsten og vare fordybede i deres indbyrdes Discusser eller gjorde sig lækkre for deres Piger. Mellem disse var der en, som saae noget propere ud end de andre, idetmindste var hun reenligst klædt og havde ogsaa sat sit Haar ordentligt op. Hun hverken dansede eller sang, og Vinen syntes heller ikke at friste hende. Hun sad paa Skjødets af

et sværtbygget Menneske, der bar Klæder, som engang havde været fine, men nu vare slemme medtagne af Regn og Viinpletter. Hans Ansigt maatte heller ikke have været ilde engang, for han fik det røde Ur tværs over Panden og de røde underløbne Dine og det stride Skjæg. Jeg maatte hele Tiden see paa dette Par, hvorledes han med en fortrædelig Mine, som om han brod sig lige lidt om Lykke og Ulykke, lod Tærningerne rulle henover Bordet, og naar han havde bundet, stødte til Pigen, for at hun skulde tage Pengene til sig. Hun tog da en lang Dolk, der laa foran hende paa Bordet, og med dens blanke Skede strøg hun Monterne tilside, som man feier Snaus bort med en Kost. De selv sagde ikke et eneste Ord, men deres to Spillekammerater, forvorne, unge Karle med røde Ansigter og Dine, der stod stive i Hovedet, bandede bestandig paa Fransk og Spansk og slog med Næven i Bordet. Det syntes imidlertid endelig at kjede Pigen, og da hun gabende saac sig omkring, faldt hendes Dine paa mig, som hun først slet ikke havde lagt Mærke til. Thi da jeg traadte ind, havde hun netop lagt Hovedet paa sin Galans Skulder og var sunken hen i en let Søvn. Sagens har vel min Dragt været hende paafaldende eller Ringen, som jeg bar paa Fingren, eller maaskee har hun fundet Behag i mig selv; nok er det, hun lod sine Dine begynde et dristigt Poketteri med mig, gjorde bag sin Elfers Ryg alle Slags Tegne med Haanden, paa hvilke jeg ikke kunde blive klog, og da

jeg ikke gik ind paa noget, men kun drak min Viin raskere for hurtigt at liste mig bort igjen, sprang hun endelig, som om Bladsen, hvor hun havde siddet, blev hende ubekvem, ned fra den mørke Spillers Knae og satte sig ugeneert ved Siden af mig paa Bænken, med Hovedet lænet tilbage, som for bedre at sove; men hemmeligt blinkede hun til mig og ryttede sin Fod henimod min. Han med Urret syntes dog snart at ane Uraad, bød hende i en stræng Tone paa Fransk, at hun diebliffelig skulde sætte sig hen til ham, og da hun anstillede sig, som om hun sov, foer han rasende op og befalede mig at gaae min Vej, han havde godt seet, hvorledes jeg havde gjort Tegn til Pigen og loffet hende bort fra ham. Skjøndt jeg indvending skummede af Raseri over Fyrens Grovhed, lod jeg alligevel ganske rolig, sagde, at Ingen her kunde befale mig at gaae, da jeg ikke var Noget iveien og betalte min Viin ligesaagodt som Enhver. Men over disse Ord blev han aldeles ude af sig selv, rev med Magt Pigen bort fra Bænken og raabte til Bærten, hvorfor han ikke holdt sit Hus reent for forædægtige Gjæster, der kun kom for at spionere og speide, kaldte mig flere Gange efter hinanden en Spion og en Galgenfugl, og da Pigen tog mit Parti og gav sig til at skjælde paa ham, greb han mig foran i Brystet. Nu saae jeg nok, hvad jeg havde rodet mig ind i, tilmed da hans Svire- og Spillebrodre strax tog hans Parti, og Bærten, der netop lever af dette Paf og

ikke pleier at staae fredelige Borgere, tort erklærede mig, at jeg ikke havde Noget at gjøre i hans ærbare Huus, der kun tog imod ordentlige Gjæster. Godt, sagde jeg, saa vilde jeg ikke længer forstyrre den almindelige Fornøielse, kastede Pengene paa Bordet og vilde trække mig ud af denne Historie, ved hvilken der i intet Tilfælde var Ære at hente. Men da jeg allerede havde Dørgrebet i Haanden, klamrede Pigen sig pludselig til mig og bad mig tage hende med mig, da hun var kjed af dette Selstah. Allez-vous-en, sagde jeg, je ne veux pas de vous, og hvad jeg ellers i en Fart kunde huske af vælfste Brokker. Og samtidig begyndte netop Uveiret udenfor, og derinde blev ligeledes Larmen stadig høiere og høiere, idet hendes Elsker kom ilende efter mig og vilde rive hende bort fra mig, og de Andre ifreg og bandede høiere end Tordenen, og hun bestandig klamrede sig fastere til mig som en vild Kat, der har sat Kløerne ind i et Træ. Imidlertid kom der et saa heftigt Lyn, at selv de vilde Menneſter et Dieblit foer tilbage. Musikanterne horte op med at spille, og Bærtens Støne begyndte at plapre en Bon imod Uveiret. Jeg benyttede dette Dieblit til at rive mig løs fra det paatrængende Fruentimmer og vinde ud i det Frie. Men da jeg allerede var paa Broen igjen og takkede Himlen, fordi jeg var sluppen med et blaat Die, kom pludselig hele den vilde Sværm stormende efter mig med blante Baaben, og hvis de ikke allesammen paa Grund af

Drukkensfaben havde staaet usikkert paa deres Fodder, vilde det have været min sidste Time. Den vælske Pige kom mig ogsaa tappert til Hjælp, og da hun saae, at hendes Elsker, han med Nrret, stødte mig med Dolken i Skuldren, streg hun op som besat, trængte mig hen til Bro-Gelænderet og stillede sig selv foran mig. Men da jeg nu saae, at det gjaldt mit Liv, fik jeg i en Fart min Naarbe ud af Skeden og fægtede om mig som rasende, saa at Alle veg tilbage undtagen min Hovedfjende, hvem Kjærligheden og Rusen gjorde blind. Han rendte lige løs paa mig, og da han ikke dukkede sig ned, spiddede han sig selv paa min Klinge, saa at han kun endnu engang udstødte et hult Brøl som en stukket Tyr og derpaa styrtede til Jorden. I samme Dieblis blev Alt stille, man hørte endnu kun Tordenen og Flodens Brusen under Broen. Men da der fulgte et Par nye Lyn, kunde man tydeligt see Bagten komme marcherende henimod Den. „Staf ham i Baaden,“ hørte jeg en af hans Kammerater raabe. „Han er død!“ raabte en anden; „det bedste vilde være, at man strax kastede ham i Floden.“

Men imidlertid var Pigen allerede ileet hen og havde taget fat i den sagte Klagen. *Allons, dépêchez-vous. Voila les gensd'armes! On nous attrapera tous,* og der blev nu en saadan Tummel paa den smalle Bro for at skaffe den Saarede tilside, at Jagen længer befynrede sig om mig, og jeg kunde da, beskyttet af Mørket og Regnen, uhindret

ile bort fra dette farefulde Sted. Det Øvrige veed I, ædle Frue. Og betænk nu selv, hvorledes det vilde være gaaet mig, hvis Himlen ikke havde vort Eders Hjerte, og I havde ydet mig Beskyttelse. Udslettelig Skam vilde være bleven min Lod; jeg vilde være bleven behandlet som Slagsbroder, maaskee Morder, da ingen ærlig Mand kunde aflægge Vidnesbyrd om min Ustyldighed, og istedenfor at melde min Fader, at det glædede ham, at hans Son fornæbde det gamle Gjæstevenskab, vilde Herr Aufdembühl idethoieft have opsogt mig i Taarnet og vantro rystet paa Hovedet af min Retfærdiggjørelse, medens jeg læser i Eders Dine, at I ikke anseer mig for en Bedrager, men har Medlidenhed med min ubesindige Ungdom og ikke vil undrage mig Eders Beskyttelse."

Efter denne lange ivrige Fortælling, der oienstynlig satte ham i stærk Bevægelse, fordi han tænkte sig et mulig uheldigt Udfald, sank den unge Mand igjen tilbage i Puderne og luffede Dinene med et dybt Suk. „Vær ved godt Mod," sagde Fru Helena, og hendes sorte Dine straalede med fugtig Glæde. „I skal under mit Tag ikke komme til at mangle Noget, og nu, da jeg engang har modtaget Jer her, vil jeg ogsaa sørge for Eder, som for min egen Son, selv om ikke Alt hos Jer sagde mig, at jeg tør fæste Lid til Eders Ord. Valentin mener, at om en Ugestids Forløb vil I igjen komme til at forlade Sengen. Indtil da forlanger jeg kun Et, og det er, at I lader os gjøre

ved Jer, hvad vi ansee for rigtigt, og ikke ved Utaalmodighed eller mørke Tanker forværer Eders Tilstand. I kan jo selv ikke bruge Eders Arm, og dersom I ikke har noget imod det, saa skriver jeg til Eders Moder, hvor I befinder Jer, og at det ikke har nogen Fare med Jer."

"Min gode, kjærlige Frelserinde!" raabte den unge Mand og greb Vermet af Fru Helenas Kjole for at trykke sine Læber derpaa. "I er i Sandhed mod mig som en Moder, I, der af egen Drift tilbyder mig, hvad jeg neppe vovede at bede om. Og dog veed jeg, hvilken Belgjerning I derved beviser min kjære Moder; thi de to Gamle, de sidde nu derhjemme som to Fugle i Keden, hvis Unger forste Gang slyve ud og prøve Vingernes Kraft, og jeg havde ogsaa lovet at sende dem Efterretning, saasnart jeg var ved Maalet. Men naar I nu skriver om mig — til Fru Martina Bruder, Augsburg i Zeuggasse — saa fortæl det lempeligt og forti hellere Aaledningen, indtil jeg selv omstændelig kan berette hende Sandheden. Thi hun er noget frygtsom af sig, og da jeg er hendes eneste Barn, har hun vaaget ængstligere over mig, end over en Datter, og jeg har derfor ogsaa stadig sørget for at gjøre hende saa lidt Bekymring som muligt. Naar hun nu hører om sin Carl, hvilke dyre Lærepenge han den første Aften har maattet betale i Bern, saa vil hun ikke have nogen rolig Time længer, før hun veed, at jeg er sluppen bort fra denne farlige

Luft. Men I sørger jo nok for at ordne det paa bedste Maade. I veed jo, hvad man kan skrive til en Moder, saa at Trosten bliver større en Skrækken."

Under de sidste Ord veg Farven pludselig fra hans Ansigt, og Valentin kom hurtigt til for at stænke med styrkende Blande, og gav sin Frue temmelig utvetydig at forstaae, at hun allerede havde opholdt sig her altfor længe. Hun gav ham sagte de nødvendige Ordre og listede sig derpaa bort paa Taaspidserne. Derude i Forstuen fandt hun Lisabethli.

"Du har lyttet?" spurgte hun strengt.

"Tilgiv mig, Moder," sagde Barnet, "jeg kunde ikke lade være, jeg maatte høre, hvorledes alt det er gaaet til. Gud være lovet og takket, jeg har havt Ret, han er uskyldig."

"Kom ned, Barn," sagde Moderen, "Du har her Intet at gjøre. Hvis der skulde komme Nogen, saa er jeg ikke at faae i Tale. Jeg vil sætte mig hen og skrive til hans Moder."

Men der kom dog et Besøg, som hverken den gamle Donate kunde afvise eller Lisabethli modtage alene: det var Stadfogden selv, den mest anseete Mand i Byen næst efter Borgermesteren, og langt ude beslægtet med Fru Helena. Han kom for paa Raadets Begne at bringe Undskyldninger for den natlige Forstyrrelse

og ogsaa for at sige, at der fremtidig skulde blive taget virksomt fat paa Uvæsenet paa Den, og det fremfor alt ved Lukning af Værtshuset, der allerede længe havde været Stadens Fædre en Torn i Diet. Hvad den sidste Nats blodige Begivenheder angik, saa laa der et Slør over dem, som det til dette Øieblik endnu ikke var lykkedes dem at løfte. Vegge Modstanderne i den gudsforgaaene Strid vare som sunkne i Jorden, deres blodige Spor skjult bort af Uveirregnen, og om deres Navne og Herkomst kunde der intetsteds faaes Oplysning. Kun en Vaad, der havde ligget fortviet ved Broen, var om Morgenen en Milsvei fra Bhen funden drivende herreløs paa Floden, og Værten i „Storke“ havde meldt, at der den foregaaende Aften var bleven sat en Hest ind til ham, hvis Rytter ikke senere havde ladet sig see.

Bed disse Oplysninger skiftede Fru Helena flere Gange Farve, men lod sig dog ikke mærke med Noget, der kunde forraade, at hun var Medviderske i denne Sag, medens hun paa den anden Side ligesaameget vogtede sig for at sige noget, der ligefrem vilde have været en Usandhed. Da hun derpaa igjen var alene, skrev hun Brevet til Fru Martina Brucker i Augsburg, fortaug betænksomt Alt, hvad der kunde mistænkliggjøre Sønnens Opsørsel og gav til Slutning med hjertelige Ord det Bøste, at pleie ham, som hun kunde være hans kjødelige Moder, da hun, som hun

tilføiede med et Suk, af Himlen ikke var bleven anseet værdig til selv at have en Søn under sit Tag.

Dette Brev var hun om Eftermiddagen selv paa Posten, ledsaget af Datteren, uden hvem hun sjelden forlod Huset. Ingen af dem talte et Ord om deres hemmelige Gjæst, skjøndt de slet ikke havde nogen anden Tanke. Saaledes ogsaa om Aftenen, da de taase sad sammen ved deres Kof. Kun senere, da Donate kom og fortalte, at Feberen var bleven stærkere, og at den Syge ikke kunde finde nogen Sovn, men hele Tiden talte vildt og forvirret, den ene Gang efter den anden nævnedes sin Moders Navn og forlangte Lov til at komme op, sadle sin Hest og ride hjem, — da raadsløg de om, hvorvidt det var rigtigt og forsvarligt ikke at indvie en eller anden dygtig Saarlæge i Hemmeligheden, men forlade sig paa de Kundskaber og Erfaringer, som kunde findes hos den gamle Valentin, der for fyrgeogthve Aar siden, for Herr Anthor tog ham i sin Tjeneste, havde gennemgaaet nogle Væretimer hos en Feltstjærer. Fru Helena gif endelig selv op og saae paa Saaret. Men ved det var ikke noget ængstende at opdage, og den tro Sjæl, som pleiede ham, forsikrede ogsaa, at den Talen over sig, der havde forstrækket Bigen, kun havde sin Grund i, at den unge Mand var saa fuldblodig. Han, Valentin, turde indestaae for, at inden fire og thve Timer vilde enhver Fare være forbi. Fru Helena vidste, at den Gamle pleiede at veie sine saa Ord, for han sagde

dem. Hun stod en Stund ved den Febersyges Seng, der ikke kjendte hende, men engang, da han tilfældig greb hendes Haand, kaldte hende Moder og med pludselig oplivet Udtryk begyndte at tale fortrolig til hende: hun skulde ikke troe, at han havde vendt sit Hjerte til Aufdembühls Datter, hun vidste jo, at han ikke vilde gifte sig, naar han Jugen fandt, der lignede hende; og derpaa fulgte igjen paa Franss nogle heftige Ord til Fruentimret derneede paa Den, om at hun skulde blive ham fra Livet, hun spildte jo kun Vinen ned over hans Klæder, og Ringen paa Fingren kunde hun jo dog ikke med alle sine Dietkast liste fra ham. Saaledes blev han ved at tale i Feberfantasier, men gjennem alt det horte den kloge Kone, der godt kjendte Menneskene, kun Vidnesbyrd om en ædel, uforsalfket Sjæl, og fra Time til Time følte hun sin moderlige Tilboielighed for denne Fremmede, som Himlen saa underfuldt havde overgivet til hendes Pleie, vore saaledes, at hun næsten blev vred paa sig selv over, at dette unge Menneske begyndte at udfylde den Plads i hendes Hjerte, som ellers Sorgen over hendes egen Søn fuldstændig optog.

Natten vedblev at være urolig, og ogsaa den følgende Dag. Men noiaagtigt som Valentin havde forudsagt, indfandt der sig den tredie Nat en velgjørende No, og da Fru Helena Morgenen derefter besøgte sin Gæst, saae han paa hende med fuldstændig klare Dine

og kunde endogfaa, for at hilse paa hende, bevæge den syge Arm, der mere og mere begyndte at komme sig.

Fru Helena opfordrede ham venligt til ikke at begaae Daarstaber og ikke for Tiden ansee sig for helbredet, og skjøndt det friske Livsmød igjen laa om hans Læber, lovede den unge Mand at lade dem handle med ham som med et umyndigt Barn. Men da Moder og Datter om Aftenen sad ved den tændte Lampe, og da Lisabethli henne ved det gamle Spinet ovede sig paa en Dandsmelodi, der dengang lige var kommen fra Frankrig, bankede det sagte paa Døren, og da de To derinde, der ikke pleiede at faae saa seent Besøg, havde sagt deres forstrækkede „kom ind“, stod pludselig den unge Gæst i Rærelset, støttet paa Valentins Arm; med et stille Skuldertræk gav denne at forstaae, at han ikke længer havde kunnet holde den Ulydige i Tomme, og at han vaskede sine Hænder, saafremt det skulde have slemme Folger. Men hurt, hvem en Glædesrødme pludselig foer hen over de blege Kinder, da han for første Gang igjen saae sig undsluppen Fængslet, lod sin Vogter staae, boiede muntert Kne for den strenge Husfrue og bad hende tilgive, at han trods Forbudet allerede igjen havde stillet sig paa egne Fodder. Han vilde heller ikke andet end sige sin Frelserinde Godnat og takke Zomfruen, som han ikke havde seet siden den forfærdelige Aften, for den Uleilighed, hun havde havt med at pille Charpien og klippe Bindene til. — Det var ikke muligt at modstaae

hans muntre, hjertelige Maade at være paa, og selv Elisabeth, der var næsten bleven endnu mere forkræftet ved at see ham træde ind idag end hin Uveirsnat, selv hun gjenfandt snart sin naturlige Ugenerthed og kunde svare ham med kloge og spøgende Ord. Paa et Bink af Moderen hentede hun en Skaal med Frugter og Bagværk, og deres Gjæst, der havde fastet hele Dagen, lod sig, efterat han havde indhentet sig Valentins Tilladelse, ikke længe bede om at smage paa de saftige Sommerpærer.

„Edle Frue,“ sagde han, „jeg kan ikke stildre Jer, hvor vel jeg befinder mig ved dette Bord. Da jeg dengang saae Ushet heroppe paa Terrasserne og frydede mine flygtende Skridt efter det, dromte jeg ganske vist ikke om, at jeg vilde komme til at sidde saa glad og fornøiet her og gjøre mig tilgode med Eders Frugter. I maa vide, at jeg er en rigtig forfjælet Søn, og at jeg paa Reisen hertil, hvormeget jeg end folte mig tiltrukken af alt det Nye og alt det Frie, jeg saae, alligevel selv ved den fyrigste Biin og Herbergenes bedste Kost stadig længtes tilbage til Hjemmets Dug, paa hvilken var Pige satte de simple Netter. I ingen Seng har jeg ligget undervejs uden at brede min Kappe over Lagenet. Og nu finder jeg det hos Jer næsten som hos min egen kjære Moder, kun kostbarere, og med den Forskjel, at jeg der maatte være Søn og Datter paa engang, medens jeg kun sidder her som en Fremmed, der bliver taalt, fordi Eders

Son netop, som min gamle Ven der har fortalt mig, er ude paa Reiser, medens J har beholdt en Datter tilbage, hvad min Moder længe forgjæves har onsket sig."

Ved disse Ord listede den gamle Tjener, som Kurts Dmtale af den bortreiste Søn gjorde forlegen, sig ud af Værelset, men Lisabethli kom Moderen til hjælp, idet hun skalkagtigt sagde, at man ofte onskede sig det, som man kom til at bære paa som et Kors, og hvis Moderen vilde være ærlig, saa vilde hun ogsaa indromme, at det slet ikke var det onskeligste Selskab saadan en uregjerlig Datter, der ikke havde andet end Tant og Narrestreger i Hovedet, kllimprede den halve Dag bort, gjorde Stegen for bruun, og Suppen for lys og ofte en syndig Mængde Penge ud til Tortklæder og Baand, — hvorpaa Moderen med et Smil bemærkede, at Billedet vel lignede, men dog maaskee nok var tegnet en Smule for sort, og at vi forresten Allesammen maatte finde os i, hvorledes Himlen vilde straffe os for vore Synder; og idet hun sagde dette, blev Udtrykket i hendes Ansigt igjen ganske kummerfuldt, da hun tænkte paa, at det kun altfor alvorligt bekræftede sig med hende. De unge Folk mærkede det imidlertid neppe, men vedbleve i den muntreste Tone at lære hinanden at kjende, skjøndt det dog paa den anden Side forekom dem, som havde de allerede kjendt hinanden i Aar og Dag, og da Lisabethli reiste sig fra Spinettet, efterat hun havde spillet

nogle korte Dandsje for den unge Mand, slog Klokken tolv paa Münstertaarnet, uden at nogen af dem havde drømt om, at de havde været længer sammen end en lille Time.

Ikke stort anderledes gik det de næste Dage og Uftener, kun at Tiden daglig forekom de to unge Følt og vel ogsaa Moderen grumme lang, for Gadedøren endelig blev lukket, og de nu, sikrede for ethvert Besøg, kunde samle sig om Utsene i Dagligstuen og passiare den halve Nat. Det var dem Allesammen, som om det bestandig havde været saaledes og aldrig kunde blive anderledes, og det at de havde en Hemmelighed at vogte paa og en Fare at afvende gav deres uskyldige Sammenkomst ovenikjøbet det Forbudtes lokkende Tiltrækningskraft, som heller ikke den strenge Moder ganske kunde frie sig for. Hun var klog nok til at indsee, at der var en anden Fare tilstede end den, at hendes hemmelige Gæst kunde blive udspeidet af en eller anden Nabo og det saaledes komme for en Dag, at hun havde taget ham under sin Beskyttelse. Visabethli, som kun sjelden og da kun for kort Tid havde været sammen med unge Mennesker, havde nu allerede levet elleve Dage under eet Tag med denne Fremmede, og naar Moderen havde vundet ham kjær, efterat hun tilbunds havde seet ind i hans ærlige, retskafne Sjæl, var det vel formeget forlangt af Datteren, at hun skulde være blind overfor alle hans gode Egenskaber. Hvad ham angik, syntes han, trods hans fortrolige

Udfærd, at have sit Hjerte godt og omhyggeligt forvaret, og selv i de lange Afteners frieste Samtaler undslap der ham intet Ord til den unge Pige, der lod anderledes end broderligt. Men var det virkelig saaledes, og tænkte denne Trækfugl ikke paa at bygge Rede, saa var det jo kun desto værre for BARNET, og Moderens Bligt var det jo saa hurtigt som muligt at gjøre en Ende derpaa. Hun bebreidede sig selv, at hun ikke havde Styrke til at bringe det over sit Hjerte at minde sin Gæst, der nu igjen var fuldstændig reise-færdig, om at det kunde være paa Tide at bryde op. Hun folte, hvormeget hun vilde komme til at savne, naar hun ikke mere havde en Son at sørge for, ikke mere skulde høre, hvorledes den Fremmede venligt kaldte hende „Fru Moder“, eller endogsaa stemmede i med Datteren og simpelthen kaldte hende „lille Mama“. Hun havde jo altid den Undskyldning for sig selv, at det kun soummede sig høist ilde at opfordre en Gæst til at reise. Og saaledes voldte det hende da baade Glæde og Sorg, da der endelig indtraf et Brev fra Augsburg, skrevet af begge Forældrene, som til Slutning indstærpede Sonnen, ikke at misbruge Gæstevenskabets hos den ædle Frue, hvem han skyldte sit Liv, men, saasnart hans Saar vare lægte, tiltræde Tilbageveien og vise den bekymrede Moder, at det virkelig ikke længer havde nogen Fare, og at Straffen for hans Ubefindighed denne Gang endda havde været temmelig naadig.

Da den unge Kurt havde læst dette Brev for Moder og Datter, sagde længe Ingen af dem Noget, og siden blev der ogsaa kun talt om heelt andre Ting, lige til de skiltes ved Midnat. At det var den sidste Nat, de saaledes havde passiret med hinanden, vidste Enhver af dem, og Ingen af dem vilde dog tilstaae det for sig selv. Moder og Datter sad endnu længe oppe og gav sig alleslags at hysle med, da de slet ikke trængte til Sovn. Lisabethli gik engang ud for at sige endnu en Bæfæd til Donate. Da hun kom ind, havde hun et Blad Papir i Haanden og var selv lige saa hvid i Ansigtet som dette Blad.

„Moder,“ sagde hun med svigtende Stemme, „det har Donate nylig givet mig. Det er fra ham. Vil I læse det først.“

„Læs det kun,“ sagde Moderen. „Der kan ikke være noget ondt i det.“

„O, Moder,“ hvissede Pigen, „jeg kan ikke læse det; det svimler mig for Øinene. Jeg veed, at det er en Uffæd.“

„Saa giv mig det,“ sagde Fru Helena og aabnede Brevet.

„Han spørger Dig,“ sagde hun efter nogen Tids Forløb, „om Du vil have noget derimod, at han hos mig anholder om din Haand. Han gjør det skriftligt, thi hvis Du ikke vil have ham, som han desværre maa frygte, da Du bestandig kun har viist ham et muntert Ansigt, saa vil han ikke mere komme

Dig for Die, men reise bort uden noget Levvel og bære sit ulykkelige Hjerte saa langt som muligt bort herfra."

Pigen svarede ikke, og Moderen taug ogsaa en Stund. Bludselig fólte Fru Helena sit Barns Arme om sin Hals og hendes vaade Dine ved sin Kind, og den lille Mund stammede tæt ved hendes Dre: „Jeg vilde være død, Moder, hvis han ikke havde havt mig kjær!" — Da drog Moderen hende ned paa Skjodet til sig, hvad hun ikke havde gjort siden de tidligste Barneaar, trykkede hende fast til sit Hjerte og sagde med rystende Stemme: „Gud velsigne Jer, mine gode Born; jeg kan trænge til Opreisning for Meget."

I denne Nat luffede Jungen et Die; først henimod Morgen slumrede de et Par Timer, og Datteren, der først igjen blev vaagen, kunde, hvormeget hun end undte sin Moder No, dog idag ikke faae hende tidlig nok op for at overbringe hendes Elskede Svaret paa hans Brev. Da endelig Fru Helena kom ovenpaa, fandt hun sin Gjæst, der ikke havde luffet Dinene før de selv, endnu i fast Sovn og satte sig en Smule ved Siden af Sengen for at betragte det gode, unge Ansigt, der selv i Sovnen straaede af Mod og Haab. Men da han endnu stadig ikke vilde vaagne op, kaldte hun ham ved Navn. Da foer han forstræffet i Beiret, og i sin Forvirring kunde han ikke strax faae noget Ord over sine Læber, tilmed da den Tanke gjorde ham

bestyrket, om Moderen allerede vidste, hvad han havde skrevet, og hvad hun vilde sige dertil. Men om ogsaa Fru Helenas Ansigt vedblev at være alvorligt, saa gav dog allerede hendes første Ord ham Trost og Mod.

„Kjære Søn,“ sagde hun, „J kan ikke længer blive her. Efter det, som J har skrevet til min Datter, sommer det sig ikke, at jeg opfordrer Jer til at gjøre længer Brug af vort ringe, men velmente Gæstevenskab. Saasnart J har gjort Jer istand, skilles vi fra hinanden, og Valentin luffer Jer ud af Haveporten, for at J derpaa kan vende tilbage til „Storken“ og der forlange Eders Hest: J maa sagtens kunne finde paa noget at sige, der forklarer Eders lange Udebliven. Jeg vil ogsaa, at J, før J forlader Huset, ikke taler anderledes med min Datter, end som om hun skulde vedblive at være Eder fremmed. Hun har Jer hjertelig kjær, og ogsaa jeg vil sige Jer reentud, at jeg ikke onsker mig noget Bedre, end at faae en saa brav Søn, da min kjødelige Søn“ — og her drog hun et dybt Suk — „desværre er tabt for mig. Men jeg vil ikke, at Eders Forældre skal troe, at vi har pleiet Jer her for at besnære Eders taknemmelige Sind og maaskee skaffe min Datter en Mand, og ogsaa J selv kunde maaskee angre det, og naar J igjen er kommen ud i Verden neppe begribe, hvad Mærkeligt J har fundet ved mit ligefremme Barn. Utsaa skal J gaae fra os, uden at der er blevet udtalt noget bindende Ord imellem Jer, og ogsaa mit Barn skal

have Tid til alvorligt at prøve sit unge Hjerte og see, om det maaskee ikke er Medlidenhed og det Nye og Tillokkende ved dette Eventyr, der har indbildt hende, at J var den Brudgom, som Himlen havde bestemt for hende. Naar J da har talt med Eders Forældre og erholdt deres Indvilligelse, og det endnu er Eders faste Villie, saa lad os vide det skriftligt eller mundtligt, og Gud vil da give sin Velsignelse dertil, hvis denne Forening virkelig er sluttet i Himlen. Og nu forlader jeg Jer, min kjære Søn, og venter Jer nede ved Frokosten, thi J skal ikke gaae fastende ud af Huset, om jeg end maa domme Eders længselsfulde Hjerte til at faste."

Hun reiste sig, efterat hun med moderlig Hjertelighed havde kysset Unglingen paa Panden. Han havde hørt paa hende i stum Glæde, men naar han af dette Tegn paa hendes hjertelige Sindelag for ham ogsaa hentebe det Haab, at hun heller ikke vilde tage det saa strengt med det Dvrige, men tillade ham for Skilsmisssen blot en eneste Gang at trykke den elskede Pige til sit Hjerte, saa kjendte han ikke den alvorlige Moder, i hvis Sjæl det Strengt og Milde var stillet forunderligt ved Siden af hinanden. Alt, hvad hun havde sagt med Hensyn til Afskeden, blev noiagtigt overholdt, og hvis ikke Elisabethli, da hun rakte ham Haanden, tillige havde sendt ham et Blik, der opveiede en lang Tilstaaelse om den inderligste Kjærlighed og Trostaaelse, saa vilde han neppe have taget Farvel med et fornoiet

Haab, men meget mere i Tvivl om, hvorvidt han virkelig her havde fundet et Hjerte, der tilhørte ham i Liv og Død. En Ring lod han blive tilbage oppe paa sit Bord, indviklet i et Stykke Papir, hvorpaa der kun stod to Linier til Moderen om, „foreløbig at opbevare denne Erindring, indtil hun tillod ham at tilbyde hendes Datter den.“ Valentin og Donate havde han faa rigelig belønnet for deres Pleie, at de gode Folk siden bestyrkede kom ned til Fru Helena og sagde, at Herr Kurt dog vistnok maatte have taget feil. Men da de saae, at Elisabethli havde forgrædte Dine, gif de stille deres Bei og begyndte at have deres egne Tanker om Sagen.

Dette skete ved Middagstid, da de fleste blev inde i deres Huse, og Kurt mest ubemærket kunde lukkes ud af Fru Amthors Have. Nogle Timer gif derpaa hen, uden at hverken Moder eller Datter endnu havde aabnet Læberne endog blot til den ligegyldigste Samtale. Men derimod søgte de ibrigere end nogenfinde at give hinanden hundrede smaa Beviser paa Kjærlighed, kun at de ikke vovede at see hinanden i Dinene, som havde hver af dem en Hemmelighed for den anden.

Da Dagen begyndte at blive kjøligere, vilde Moderen netop sige til sin Datter, der spadserede alene om nede i Haven, at hun skulde tage Hat og Tørklæde paa for at gaae en Tour med hende gjennem Byen, da Valentin pludselig traadte ind med et forstyrret Ansigt og hurtigt meldte, at Stadsfogden, der for tolv

Dage siden havde besøgt Fruen, igjen var her og spurgte, om hun var hjemme. Han havde et meget vigtigt og paatrængende Bud at bringe. Fru Helena, hvis første Tanke var, at Kurt dog til Slutning havde begaaet en Uforsigtighed, kunde neppe faae Tid til at indskærpe den gamle Tjener, at han Intet maatte sige om dette Besøg til Lisabethli, før Embedsmanden allerede traadte ind og med en Mine, der var meget mere formel end ved hans første Besøg, bad Fru Helena Anthor om, at hun vilde forunde ham en Samtale under fire Dine. Efterat han var bleven ført ind i det lille Forretningsværelse, havde taget Plads i en Stol ligeoverfor Fruen og flere Gange havde rømmet sig og rettet paa sin Dragt, begyndte han i synlig Forlegenhed paa følgende Maade:

„Jeg behøver ikke at forudstikke, ærede Fru Svigerinde, hvorledes ikke blot Eders Slægt og Hus, men ogsaa Eders egen Person i vor gode Stad er bleven holdt i Ære baade af Embedsmænd og af Private, og hvorledes Eders Dhyer ligesom ogsaa Eders salig afdøde Ugtefælles Navn er bleven agtet som et christeligt Exempel paa alt Godt. Derfor er det ogsaa Alles fælles Bestræbelse, som kjender Jer, at holde Jer fjern fra Sorg og Quimmer, og for den, som Himlen sender Jer, at byde Jer saamegen Trost, som det staaer i Menneskers Magt. Det vil ikke være undgaet Jer Opmærksomhed, at Alle saa at sige har givet hinanden deres Ord paa aldrig at røre ved det Saar, som

Eders Søn's Opførsel har tilføiet Eder, og jeg, der særlig er knyttet til Eder ved Venstabs og Svogerstabs, vilde ganske vist være den Sidste til at udtale Eders Søn's Navn, hvis min Embedspligt ikke fordrede dette af mig. Jeg haaber derfor, at I ikke vil gjøre denne ufjærkomne Pligt besværligere for mig ved Tilbageholdenhed eller undvigende Svar, men aabent jage mig, hvad I i den sidste Tid har erfaret om Eders Andreas, og hvor han efter Eders Skjon for Diebliffet opholder sig."

"Naar I spørger saaledes," svarede Moderen uden ved nogen Mine eller ved Tønen i hendes Stemme at forraade, hvor stærkt hendes Hjerte bankede, „faa maa jeg desværre give Eder det Svar, at det til Allehelgens Dag netop bliver fire Aar siden jeg saae min ulykkelige Søn, og at jeg i al den Tid, der siden er gaaet, hverken har havt nogen mundtlig eller skriftlig Efterretning fra ham. Men lad nu mig spørge, hvad der har bevæget Jer og Raadets ærværdige Herrer til at tale om den Forsvundne, der, hvormeget han end kan have paa sin Samvittighed, dog i de sidste ni Aar idetmindste ikke har givet sin Fødeby nogen- somhelst Grund til Klage."

Stadsfogden rømmede sig paany og sagde efter en Pause, i hvilken han synlig forlegen søgte efter de mest passende Ord. „Hør rolig paa mig, ærede Veninde og Svigerinde, og bliv ikke bange, selv om min Meddelelse lyder besynderlig og eventyrlig. Det

er endnu kun en Formodning, der forhaabentlig vil opløse sig i Intet. I mindes vel endnu den Nat, da Bagten trængte ind hos Ter, og det vilde Mordoptrin paa Den, i hvilken Anledning jeg den næste Dag besøgte Eder for at overbringe Eder Raadets Undskyldninger. Værtshuset er siden bleven lukket, og dermed ogsaa Arnestedet for saa mange natlige Op-
toier blevet tilintetgjort. Heller ikke er der siden den Nat blevet opdaget noget som helst Spor af Fredsforstyrrelserne og Misgjerningsmændene, saa at der allerede opstod en Formodning om, at Bagten ganske simpelt maatte have seet Spøgelser. Men nu blev igaar Aftes, netop som vi vilde gaae fra hinanden, et ungt Fruentimmer fort for os, der havde villet bestikke Graveren ved St. Ursula-Klostret til hemmeligt at begrave et i hendes Kammer sig befindende Lig, da hun frygtede for, naar det kom for Dagen, at han havde faaet det dræbende Stød i en Trætte uede paa Den, hun da selv skulde blive dragen til Regnskab. De saa rede Penge, som Bigen eiede — hun syntes ikke at være noget stort bedre end en fransk Courtisane og forstod neppe ti tyske Ord — havde hun tilbudt Manden for hans Hæljertjeneste; men da han pligt-
skyldigt gjorde Melding om Sagen og førte hende for Retten, havde hun med en hurtig Beslutning ogsaa fundet sig deri og forsikrede nu, skarpt forhørt af os, om sin Uskyldighed i det foreliggende Dødsfald. Den Døde, der havde været hendes Elsker og fra Lyon ført

hende med sig paa sine Reiser, var den paagjældende Nat nede paa Den kommen i Strid med en Ubekjendt og var paa Broen bleven stodt ned af denne. Da Bagten nærmede sig, havde hun netop akkurat faaet Tid til ved Hjælp af to Reisesæller at føre den Halvdøde ned af Floden i en Baad og bringe ham til det simple Herberge, hvor de Dagen før havde taget ind. Saasnart de to Andre mærkede, at der ikke var stort Haab tilbage, havde de skyndsomst gjort sig ushyllige, medens hun derimod trolig Dag og Nat havde pleiet den Saarede og ogsaa indbildt Værten i Herberget, at det daglig gik fremad, og at den Helbredte vilde betale ham rigeligt, naar han holdt reen Mund. Først da han havde draget det sidste Mandedrag, var hun begyndt at blive noget ængstlig for hvad der nu skulde blive af hende; thi de sidste Penge, Spillegevinsten fra hin Nat, vare gaaede med under Shyddommen, og sine faa Smykker havde hun maattet sælge til en Jøde for at betale Graven. For hendes fremtidige Underhold, tilføiede hun i en ligegyldig Tone, var hun ikke bange, da hun var ung og Gud ske Lov ikke grim, saa at hun nok vilde kunne klare sig, naar hun først var frikjendt af Netten her og igjen var kommen tilbage til et Land, hvor man forstod hendes Sprog. Den Døde havde ganske vist ikke ladet hende mangle noget, hverken Klæder, Spise eller Foræringer, men hun havde dog kun havt lidt Glæde hos ham, da han havde havt et yderst vrangent Temperament og

heller ikke trods sit Navn været nogen rigtig Franskmænd, men, det antog hun idetmindste, en Elfsæter. Han havde hedt La Porte, havde tumlet sig meget om i alle Verdens Lande og havde hos Hollænderne faaet et Officeerspatent, men aldrig gjerne talt om sin Fortid. At reise til Schweiz var først faldet ham ind, da han ikke mere vidste, hvoraf han skulde leve. Men hun var aldrig kommen paa det Nene med, om han maaskee her et eller andet Sted havde gravet en Skat ned eller havde gode Venner her, der vare ham noget skyldige, og hos hvem han kun behøvede at banke paa for igjen at blive flot for en Tid. Alt dette var den rene Sandhed, og mere vidste hun selv ikke, og som man end lagde hende paa Pinebænten, kunde hun ikke sige Andet. Efter dette Udjagn af Fleurette, som Fruentimmeret kaldte sig, lod Borgermesteren sig bringe til Sngehuset og lægge paa en Baare i Viigstuen for først at optage Protokol, før den Døde, som En, der ikke havde hjemme i Menigheden, blev begravet ved Kirkegaardsmuren. Den franske Pige blev imidlertid holdt i Varetægt i Taarnet. Da vi nu imorges forføiede os til Viigstuen, og Viigshjnsmanden havde afgivet sit Skjøn, at nemlig Stødet, der var ført med en bred tydsk Klinge, var gaaet igjennem mellem det fjerde og femte Ribbeen, og det var et Under, hvorledes den Saarede kunde friste sit Liv saalænge, bragte man hans Klæder og faa Giendele, for at de ogsaa kunde undersøges af Retten, af hvilken Undersøgelse der

imidlertid ikke kom noget ud, som kunde enten supplere eller mistænkeliggjøre Fruentimmerets Udfagn. I Officeerspatentet var han opført som en Monsieur La Porte eller Delaporte; ellers havde han ikke Papiere hos sig. Og allerede vilde Retskriveren lukke Protocollen, da Saarlægen gjorde opmærksom paa den Signetring, som den Dode bar paa sin fast sammenknugede venstre Haand. Det var en tyk, underlig formet Guldring med en blodrød Karniol, og det var umuligt at faae den af Fingren. Men da jeg, der har en afgjort Kjærlighed for alle saadanne gamle Ting, tilfældigvis boier mig ned med et Lys for nærmere at besee Indfatningen, seer jeg til min Forbauselse og Skræk, at der paa Stenen er indgravet et Baaben, som paa et Haar — men I maa ikke blive bange, det kan jo som sagt være et Tilfælde — paa et Haar, siger jeg, ligner Anthors Familiebaaben: to Hjælder, der bære en Gefims, derimellem en aaben Portfløi og en Stjerne over Gefimsen. Lyset rystede i min Haand, og det gjorde det kun saameget desto stærkere, da jeg i det samme Dieblik i dette Blege, skjæggede Ansigt, der først var forekommet mig fuldstændig fremmed, troede at bemærke et Udtryk, som jeg — jeg beder Dem tilgive mig, ærede Fru Svigerinde — som jeg havde seet det paa min i Gud hvilende ædle Vens, Eders Wgtesfælles dode Ansigt, da jeg paa Begravelsesdagen for sidste Gang stod ved hans aabne Kiste." —

Da den værdige Mand var kommen saa vidt i

sin Beretning, gjorde han en Pause, under hvilken han ikke vovede at see paa Matronen, der sad lige overfor ham. Og dog kunde han ikke maale Storrelsen af hele den Ulykke, der svævede over hende. Han vidste jo dog ikke, at begge hendes Børns Skjæbne afgang af, om den fremmede Dode var hendes Søn eller ei.

„Vær trostet, min elskværdige Veninde,“ sagde han endelig og strog med Haanden den kolde Sved af sin Pande; „jeg har foresat mig ikke at tale om denne Opdagelse til nogen anden end Borgermesteren, hvem I jo kjender som en retsaffnen og Eders Slægt hjertelig hengiven Mand. Jeg spurgte ham, om vi ikke turde lade den sorgelige Formodning blive begravet hos os. Det var sandsynligt eller dog muligt, at en Green af Familien Anthon for flere Aar siden var udbandret til Velskland og her havde forandret deres Navn til Raporte eller Delaporte, men derimod bibeholdt Husets Vaaben. Om hint Træk i den Dodes af et dybt Saar vansirede Ansigt sagde jeg ham ikke det mindste, fordi han selv, da han derpaa med mig endnu engang loftede Klædet, der laa over Vaaren, tilside, ikke fandt nogen Lighed med Andreas, som han mindedes flere Gange at have seet for en ni—ti Aar siden. Men desuagtet var han af den Mening, at hvad der var forefaldet ikke turde skjules for Jer. Hvis det virkelig mod Formodning skulde være Eders stakkels Søn, som her havde fundet et saa beklagelig Endeligt,

turde man ikke unddrage en Moder den bittre Trost, endnu engang for den evige Hvile at velsigne det Hoved, som hun havde baaret under sit Hjerte. Desuden var det ogsaa ikke alene urigtigt, men ogsaa stridende mod Lovene, at noies med et omflakkende Fruentimmers Udsagn, hvor man havde det gyldigste Vidne saa nær ved Haanden, ligesom man ogsaa ved senere Dødsfald, Arvesager og lignende ikke godt turde være i Ubished om, hvem det var, man her havde begravet. Altsaa opfordrede han mig til at gaae til Jer, gjøre Jer bekendt med Sagens Sammenhæng og venligst anmode Jer om, at I vilde uleilige Jer til Liigstuen, gjerne saa hemmeligt som I selv onsker det, for at undgaae unødvendig Opsigt og Forargelse."

Med disse Ord reiste han sig fra sin Plads og traadte hen til Vinduet for at give hende Tid til at samle sig og komme til en Beslutning. Der hengik vel et Kvarteerstid, uden at der i det lille Værelse kunde høres nogen anden Lyd end en dæmpet Dikken af det store Uhr, en Brudegave fra Elisabeths Bedstefader til hans Svigerdatter. Ogsaa udenfor var det stille. Man horte kun fra Tid til anden en Flot Ravne skrige, idet de fløi henover Terrassen, eller et overmodent Vble dumpt falde til Jorden.

Endelig reiste Fru Amthor sig og nærmede sig den prøvede Ben, der med et Udtryk af den mest bekymrede Deeltagelse saae ind i hendes stirrende Øine. „Seg talter Jer," sagde hun, „fordi I er kommen til

mig, og paa en saa skaanende Maade har opfyldt denne tunge Pligt. Siig den hoitærede Borgermester, at jeg vil indfinde mig Klokken ni og beder om, at en paalidelig Mand maa vente mig ved Sygehusets Sideport, for at Ingen skal see mig gaae denne sorgelige Gang og sprede Rygter derom ud i Byen. Det Øvrige giver jeg i Guds Haand, han vil nok ordne Alt paa det Bedste."

"J vil finde mig selv ved Sygehusets Port," svarede Stadsfogden. „Gud Herren styrke Eder og lade vort Haab om, at her er et Tilfælde med i Spillet, blive bestyrket."

„Amen!“ sagde Fru Helena i en dump Tone, der lod fuldstændig haablost. Derpaa forlod hun den Besøgende. Saasnart hun var alene, sank hun i Knæ, hvor hun stod, og som en stærk Strøm slog Sorgen sammen over hendes Moderhjerte.

Det var allerede blevet fuldstændigt mørkt, da hendes Datters Stemme, der talte i Haven med den gamle Donate, vækkede hende af hendes Dos. Snart efter traadte Lisabethli ind og fandt Moderen sidde foran Skrivebordet, som havde Ratten overrasket hende i hendes Arbejde mellem Regnskabsbøger og Breve.

„Moder,“ sagde hun, „han har sendt mig endnu et Brev. En Dreng bragte det til Donate; han havde

først skrevet det, efterat han var ude af Porten, da J nemlig havde tilladt ham at skrive til mig fra det Sjerne? Vil J læse det? han siger, at jeg kan være ligesaa sikker paa hans Trostab som paa Eders Kjærlighed, og at Intet kan stille os fra hinanden undtagen Døden."

Hun holdt Brevet hen til Moderen, som imidlertid ikke tog imod det. „Lad mig være en Smule alene, mit Barn," sagde hun, „jeg har Noget, jeg maa tænke over."

Hun gik bort, glad ved at turde besidde sin Stat alene. Men hendes Moder blev endnu over en Time i det mørke Værelse, fyldt af fortvilede Tanker, gennem hvilke ingen Straale fra Himlen sendte Lys. Hun tvivlede intet Dieblik om, at Ringen paa den Dodes Finger var den samme, som hun havde givet sin Andreas, da han den første Gang gik med hende til Alters. Og paa et Tilfælde, der skulde have spillet den over i en anden Haand, troede hun ikke. Den, der laa i Sygehusets Viigstue, var ingen Anden end hendes elskede og meget begrædte Søn. Og den, der havde dræbt ham, om det end var skeet i Kamp for sit eget Liv, ham havde hun lovet sin Datter, og han skulde maaskee om faa Uger som Brudgom træde ind i hendes Hus og med glædestraalende Ansigt berøbe hende ogsaa det andet Barn. Hun hadede ham i dette Dieblik, hun forbandede den Time, da han var kommen ind i hendes Hus. Hun forbandede sin egen Tunge,

der havde lovet ham Beskyttelse og beseglet dette Tilfagn med en Logn, da hun skjulte ham for Bagten. Men strax efter tilbagefaldte hun i sit Hjerte denne Forbandelse, thi hun saae i Anden den ustyldig Forfulgtes trohjertede Ansigt og horte hans klare Stemme, og hun mindedes de Ord, hvormed hun havde lovet at være som en Moder imod ham, og huskede ogsaa den Tone, hvori Datteren havde talt, da hun den sidste Nat kom til hende med hans Brev og sagde: Jeg vilde døe, Moder, hvis han ikke havde haft mig kjær. Hun kjendte sit Varn, og hun vidste, at der var Sandhed i disse Ord. Og hun folte ogsaa, hvad hun var dette Varn skyldig, der i saa mange Aar neppe havde nydt en Blygtdeel af hendes Moderkjærlighed. Kunde hun ikke reise bittre Besværinger mod Broderen, der efter et langt, vildt omflakkende Liv kun mindedes sit Hjem for at bringe ny Elendighed over sin Moders Hoved og tilintetgjøre sin Søsters Livslykke? Nei, sagde den stærke Frue ved sig selv, det tør ikke være saaledes. Ungen er skyldig her undtagen jeg; jeg alene er den, der har fremkaldt dette jammerfulde Endeligt, jeg med min taabelige Svaghed og Eftergivenhed. Ungen skal bøde derfor undtagen jeg. Skulde jeg vel støde den Søn bort, som Gud har villet give mig til Erstatning for den Tabte, og ogsaa sende mit andet Varn i Døden ved at sige hende, hvad han har gjort ved hendes Broder!"

Hun sank igjen hen i en dump Grund, indtil

Uhret paa Domkirken slog ni. Da foer hun sammen, men samlede sig igjen med en eensom Sjæls hele Styrke og raabte til Elisabethli, at hun skulde bringe hendes Hat, da hun endnu havde et Grinde at besørge. Datteren, der undrede sig over hvad der kunde drive hende ud saa seent, vovede dog ikke at spørge og havde ogsaa nylig oplevet altfor meget Uventet, til at Noget meer kunde forundre hende, tilmed da ogsaa hendes Tanker gik sine egne Veie. Men den gamle Valentin kunde ikke tilbageholde det Spørgsmaal, om han ikke skulde tænde Lygten og følge med Fruen for at lyse for hende. Hun rystede kun taust paa Hovedet, slog det tætte Slør ned for Ansigtet og forlod Huset.

Der var ikke noget langt Stykke Wei til Sygehuset, men flere Gange standsede hun dog og syntes, at hun ikke kunde gaae det tilende. „Herre, min Gud,“ bad hun, „tag mig bort fra denne Jord! Det er for tungt, for haardt, Du hjemføger din Djenerinde!“ — Og dog folte hun sig igjen dragen fremad til det Sted, hvor hun for sidste Gang skulde see det længe savnede Ansigt.

Da hun traadte hen paa Pladsen, hvor det gamle Sygehus laa, nærmede en sortklædt Mand sig til hende og kaldte hende sagte ved Navn. Hun gjenkjendte strax sin Ven Stadfogden, men veksede ikke noget Ord med ham, og han førte hende derpaa ad en Sideport, som han aabnede med en Nøgle, ind i det Indre af Huset. De kom til en Sal, hvor der ved en svagt

brændende Kjerte sad en Oppasser, som havde Vagt og var falden i Sovn paa Bænken. Lyden af Stridtene vækkede ham, men paa et Tegn af Stadfogden blev han liggende og saae søvndrukken til, da denne tændte endnu et Lys og derpaa gik foran Fruen. De steg ned af nogle Trin og kom gennem en lang Gang ned til en Slags Kjelberdør, der stod halvt aaben. „Vil I hellere gaae ind alene,“ sagde Manden, „saa tag Lyset. Jeg venter imidlertid her i Gangen.“

Hun nikkede uden at svare et Ord, tog Lyset fra ham og traadte ind i Viigstuen. Det var et lavt Bærelse med nøgne Vægge, som Røg og Alderdom havde gjort sorte. Midt i det stod Baaren af uholdele Brædder og kun udpolstret med et Læg halvraadt Galm. Derpaa hvilte Liget under et graat Klæde, der neppe var stort nok til at dække det. Da Fru Helena traadte ind med Lyset, foer et Par Rotter, der havde gnabet paa Stovlerne — den Døde laa nemlig endnu i sine Klæder — forfærket fra Galmen hen til deres Huller, men hun mærkede det ikke. Hendes Dine stirrede op til den øverste Ende af Baaren, hvor Klædet horte op, og hun saae en hoi, hvid Pande, over hvilken et mørkt Ur lob hen. Hun stillede Lyset fra sig, og idet hun samlede sin sidste Kraft traadte hun hen for at løfte Klædet heelt tilside. Kun et eneste Blik paa den Dødes stive, af Livets og Dødens Kamp mærkede Ansigt, saa sank hun sammen ved Siden af Baaren.

Dog var det ikke nogen Afmagt, der velgiørende havde omtaaget hendes Sjæl. Det var kun Fodderne, der ikke længer vilde bære hende; hendes Mand vedblev at være vaagen, og hendes Hjerte folte tydeligt, hvorledes alle gamle Saar brød op igjen og begyndte at blode. Hun laa paa Knæene med Hænderne foldede i Skjodet og Dine ufravendt fæstede paa hendes døde Sønns blege Ansigt, der vredt og fremmed stirrede op mod den mørke Hvælving. Den sidste Rest af hendes Liv vilde hun have givet hen for blot endnu en eneste Gang at see disse Dine aabne sig til et Afstedsblik og en eneste Gang høre disse blege Læber kalde hende for Moder! —

Manden, der ventede derude i Gangen, forekom det, som horte han en Stønnen i Liigstuen. Hvorledes han skulde udtyde det, vidste han ikke. Hvis hun havde gjenkjendt Sønnen, burde han ikke forstyrre Moderens Sorg over den Døde. Bludselig horte han hendes Skridt igjen nærme sig Døren og saae hende træde ud med Lysset, rank som havde intet Slag ramt hende, og med de vidt aabnede Dine seende ham fast imode. Han vovede ikke at spørge.

„Jeg har ladet Jer vente,“ sagde hun, „det havde ikke været nødvendigt. Et Blik er nok for en Moder til at afgjøre Alt. Men Synet af den Døde angreb mig. Jeg maatte først hvile en Smule ud.“

„Saa er det altsaa ikke ham!“ udbrød den tro Ven. „Gud være prisset!“

„I Evighed!“ sagde Fru Helena, „lad os gaae. Stedet er forfærdeligt.“

Hun gik hurtigt og uden Vaklen igjen op ad Trappen. I Salen, hvor Oppasseren sad, stillede hun igjen Vyslet paa Bordet, og hendes Haand ryste ikke mere.

„I drager Omsorg for,“ sagde Stadfogden til den Sovndrukne, „at Graveren i Morgen Klokken fem kommer og bringer Liget til No.“

„Graven er allerede gravet,“ svarede Manden, „ved Siden af det Sted, hvor forrige Aar Hans Frieslein, Fadermorderen, blev jordet.“

„Nei vist ikke,“ svarede Stadfogden, „han skal ikke have nogen hæslig Begravelse, men kun som en Fremmed ligge nærmest ved Muren. Desuden har ogsaa den fremmede Pige tilbudt sig at betale Graveren, hvorefter I har at rette Jer, Kilian.“

„Hvad jeg endnu vilde spørge om,“ henvendte Manden: „maa den velke Frotten faae bragt Wiin til sig og en stegt Due, hvortil hun har Vysit? Hun vil betale den, siger hun; forøvrigt er hun i ganske godt Humeur, og et Par fremmede unge Fyre har besøgt hende i Taarnet og passiareet hele tre Timer med hende. Ud paa Aftenen befalede Slutteren dem at gaae, men Pigebarnet var slet ikke tilfreds dermed, og netop nu sender hun igjen Slutteren til mig for at spørge mig, om jeg ikke vil besøge hende, for hun tjeder sig.“

„Hun maa ialtfald finde sig i Skif og Brug,“ mumlede Stadfogden. „Imorgen bliver hun fri, saa kan hun igjen af Hjertens Lyst begynde sin guds-
fjorgaane Færd, saasnart hun kun er udenfor vore
Enemærker.“

Han vendte sig til Fru Helena, der var heelt henne i Enden af Salen og stod dernede i Skyggen og lænede sig til Dørposten. Medens han førte hende ud og fulgte hende paa Bei til hendes Hjem, gav han sin Harmes Luft over dette Fruentimmer, der sagtens ogsaa havde den stakkels Dode paa sin Samvittighed og allerede igjen kastede Krogen ud efter nye Dffre, før Jorden lukkede sig over det sidste. Dernæst sagde han hende, hvorledes der var faldet ham en Steen fra Hjertet ved at høre, at denne Laporte ikke var nogen Amthor. Den rigtige Andreas vilde, haabede han, engang erstatte sin Moder alle de Sorger, som hun nu saa christeligt og taalmodigt fandt sig i. Men for denne sene Gang skylbte det velvise Raad hende en oprigtig og hjertelig Tak.

Og dermed tog han Afsted fra den tause Frue og ønskede hende en god rolig Nat.

Dette Ønske gik imidlertid ikke i Opfyldelse. Der reiste sig en Storm, der voxede og voxede hele Natten igjennem, saa det var, som skulde den løste Jorden op af dens Hængsler. Oppe i Værelset, som engang havde tilhørt Andreas, havde den revet et Vindue op og holdt nu et gyseligt Spektakel. Disabethli, der nylig

var falden i Sovn, soer forstræffet op. Hun saae Moderen uden Lys gaae ud af Døren og stige op ad Trappen for deroppe at gjøre en Ende paa Larmen. En Stund ventede Elisabeth paa, at hun igjen skulde komme ned, men faldt endelig i Sovn. Hun vilde ogsaa være kommen til at vente forgjæves, thi Fru Helena blev oppe i det mørke Værelse, som var det hende behageligere at lytte til Stormen, end at høre Datteren i Dromme tale om sin Kurt og give ham fjære Navne.

Genimod Morgenstunden lagde Bunden sig; istedetfor den kom der en fin, iskold Regn, som bestandig blev tættere og tættere og endelig tilhullede Land og Flod med et graat Slør. Graveren, der Klokken fem, sammen med to Haandlangere, havde gravet en Grav ved Kirkegaardsmuren og sænket en Kiste af uhovlede Brædder ned i den, havde været hurtigere i sin Forretning end nogenfinde. Da den Geistlige, der skulde kaste Jord paa, paa Grund af Uveiret glemte sin Bestilling, sagde Manden med Spaden selv et Faderbør for den stakkels Sjæl og styndte sig med igjen at kaste Jorden i Hullet og overlade Resten til de andre To. Han vilde igjen begive sig hjemad for i den varme Stue at faae sig endnu en kort Morgensovn, da han blev en Kvindeskikkelse vaer, der knælede ved et af Korsene i Nærheden af den nye Grav og trykkede det i et mørkt Klæde indhullede Hoved mod Steen-

soffelen. Denne Grav var for længe siden glemt af Alle, og den der Hvilendes Paarørende vare dragne ud af Landet. Hvad havde hun da vel at gjøre her? han forstod det ikke, men da hun forholdt sig ganske stille og til Trods for Regnen lod til at være sunken hen i Andagt, syntes han ikke, han vilde vise hende bort. Et Dieblif tænkte han, at det var den vælske Pige, der havde betalt den Dræbtes Grav, men horte senere i Raadhuset, at hun havde søvet, til det blev hvils Dag, og først var vaagnet, da Bagten kom for at føre hende ud af Byen.

Nogle Dage derpaa blev der fra en ubekjendt Haand tilsendt ham en anseelig Sum Penge, som det hed for glemte Begravelsesomkostninger. Han gjorde sig ikke videre Tanker herover, men stak den uventede Indtægt til sig, som om Pengene vare faldne ned til ham fra Himlen.

Hvad der nu fulgte er snart sagt. Næste Foraar stod Kurt Bruckers og Elisabeth Amthors Bryllup. Efter Skif og Brug blev det feiret i Brudens Hjem, og Slægtingene fra Augsburg kom reisende for at bevise Brudens Moder og Familien Amthor al mulig Ære. Der manglede Intet, som er brugeligt ved en saadan Heilighed, og Elisabethli kunde ikke klage over, at der

blev sparet noget paa hendes Udstyr, eller at Bryllups-
vinen ikke var af den ældste og bedste. Kun eet
manglede: et fornoiet Ansigt hos Brudens Moder.
Hun var venlig og høflig mod Alle og nikkede ogsaa
bifaldende, naar Gjæsterne sagde hende, hvorledes det
unge Par syntes ligesom at være skabt for hinanden,
og at man kunde ønske begge Huserne tilhøfte til en
saa passende og ærefuld Forbindelse. Men midt i al
Bryllupsgladens høie Festlarm sad hun taus og stille
som et Spøgelse, og om end de andre af Brudgommens
Familie, der tidligere ikke havde kjendt hende, efter-
haanden fandt sig deri og hvisttede hinanden i Øret,
at det var Sorgen over den forsvundne Søn, der
netop idag overbælede hende saa haardt, saa var
skurt dog vant til at see sin Svigermoder heelt
anderledes, og det var ham paafaldende, at hun i alle
disse Dage hverken gav ham Haanden eller sluttede
ham i sine Arme, hvad hun dog havde gjort mod den
Vildfremmede, da han endnu var Gjæst i hendes Hus
og kun halv helbredet havde friet til hendes Datter.
Han vovede endelig at spørge hende derom; hvis hendes
Hjertelag mod ham var forandret, skulde hun kun
angive ham Grunden, og hvis det paa anden Maade
stod i hans Magt, vilde han gjøre alt for igjen at
see hans dyrebare Svigermoder vise ham et venligt
Ansigt. Men Moderen rystede paa Hovedet og svarede
kun, at hendes Sorg gjaldt ikke ham, men hendes Skjæbne,

og mod den var Menneskers Villie afmægtig; men ogsaa under hele Resten af Bryllupet blev hun alvorlig og taus, men ikke ubelig. Kun da de Nyformælede brod op for at drage ind i deres nye Hjem, kyskede Moderen sin Datter med saa heftigt udbrydende Taarer, som skulde Hjertet smelte i hendes Bryst og strømme ud gjennem Vinene; og samtidig lagde hun den fugtig kolde Haand paa Svigersønnens Pande, idet hun mumlede Ord, somungen forstod. Derpaa vendte hun sig hurtig bort og lukkede sig inde paa sit Værelse, endnu før de Fremmede vare ude af Huset. —

Og der tilbragte hun fra nu af de saa Aar, hun havde tilbage. Hun undgik alle Selskaber, læste meget i gudelige Bøger og kun før de Fattige og Modlidende stod hendes Dør til enhver Tid aaben. Da der efter et Aars Forløb kom Breve, som indtrængende bad hende om at være med ved en Sønnes Daab i Augsburg, undskyldte hun sig med Alderdomsfbagheden, der ikke tillod hende at reise. Dog saae man hende endnu ofte med kraftige Skridt gaae ad ensomme Veie omkring Byen med den gamle Valentin efter sig. Men hun talte aldrig et Ord med ham og syntes overhovedet næsten at have glemt at tale. Kun paa Dodsleiet, da hun folte at det laffede mod Enden, anmodede hun Præsten om at komme til hende og blev nogle Timer alene med ham. Hendes Skriftemaal har den

Geistlige senere betroet til en Sonneson af Fru Helena, der kom reisende til Bern for at besøge Vedstemoderens Grav. Den havde hun ladet grave ved Kirkegaardsmuren, ved Siden af den for længe siden sammenfunktne Grav, hvori hendes fortabte Søn havde fundet den sidste Hvile.

Mærkelige Kroner.

Beb

Th. Scheelund.

Der har været Tider, hvor Kronen var enhver Konges uundbærlige Ledfager. Dermed ville vi ikke sige, at han altid bar den, saaledes som Theaterkongerne, men den var hans personlige Eiendom, der altid maatte have ved Haanden. Han førte den med sig paa Reiser; naar han i Spidsen for sine Vasaller red til Kamp, erstattedes den af en mindre, juveelbesat Krone paa Hjelman; han bar den ved sit Hof, og den var det eneste store Tegns paa hans Kongebærdighed, der umiddelbart fortalte Alle og Enhver, at han var Konge. Det synes, som om nogle af disse gamle Tyrster sov med Kronen paa et Bord ved Siden af deres Seng, dog er der ingen Grund til at antage, at de virkelig bar den endog i Hvilens Timer, endstjøndt de ofte fremstilles saaledes paa Illuminationerne i Haand-

skrifterne fra Middelalderen. Naturligviis er dette sidste kun en vedtaget Betegnelsesmaade af, at den Sovende er en Konge, thi ganske vist vilde det Hoved ligge meget ubebetent, der havde en Krone til Nathue.

Den ældste af Europas Kroner er Lombardiets Jernkrone, der nu er bragt tilbage til det Hvilested, den i Aarhundreder har haft, nemlig Domkirken i Monza, en solbestimmet lille By, der fra Alpernes Afald skuer ned paa Rigsstaden Mailand; til denne sidste By er Kronen mange Gange bleven ført for at paasættes en tydskt Keiser ved hans anden Kroning. Hans første Kroning fandt Sted i Aachen ved Karl den Stores Grav, hvor han modtog Tydsklands Solkrone, hans anden i Mailand og den tredie i Rom, hvor Paven skjænkede ham Keiserrigets Guldkrone. Men Jernkronen var den ærværdigste af dem alle. I 1300 Aar har Jernkronen indtaget den fornemste Plads blandt Europas Diademer, thi den blev forfærdiget af de dygtigste romerske Guldsmede i det 6te Aarhundrede og sendtes af Pave Gregor den Store til den gothiske Dronning Theodolinda, da hun havde befriet Lombardiet fra det arianske Pjæetteri. Den er af simpel Form, som man kunde vente paa Grund af dens høie Alder. Det er en bred, flad Ring eller et Diadem af Guld, der er prydet med emallerede Blomster og Edelstene, hvilke sidste ikke ere facetterede som i Nutidens Juveleerarbejde, men ere Smaragder, Safirer og Rubiner i deres raa, uslebne Skikkelse,

gaaſte ſom de komme fra Minen. Men paa Inderſiden af denne Krands af Guld og Juveler lober der en tynd Ring af Jern, af hvilken Kronen har ſit Navn, og dette Jern, paaſtaaer Sagnet, er et af Sommene fra det virkelige Jeſu Kors, der er udhamret til en Ring. Langvarige og hidſige Kampe have Oldgrandskerne ført med hverandre om dette Punkt. De, ſom med Muratori i Spidsen benægte Jernets Egthed, fremføre gaaſte viſt vægtige Argumenter for deres Unſtueſe, men Sagnet har overlevet alle deres lærde Folioſkrifter, tappre Forkæmpere have med Pennen taget det i Forſvar, og endnu kaldes Kronen i Monza i Folkeſproget „il ſacro chiodo“, det hellige Søm. Den ſmykkede Karl den Stores keiſerlige Tinding og fremdeles en lang Række af tydſke Keiſere, der ender med Karl den Femte. Men den ſidſte Fyrſte, der bar den, var Napoleon den Førſte. I Mai 1805 forſamlede han i Mailand Rigets høieſte Embedsmænd, Repræſentanter for hans kongelige og keiſerlige Allierede og en glimrende Kreds af Marechaller og Generaler, og i deres Nærværelſe ſatte han Jernkronen paa ſit Hoved, idet han gjentog dens ſtolte Motto: „Gud har givet mig den; vee Den, der rører den!“ I 1859, da Øſterrikerne traf ſig tilbage fra Lombardiet, toge de Jernkronen med ſig til Mantua og ſenere til Wien. Der forblev den, indtil den ved Traktaten om Benedigs Afſtaaelse til Italien 1866 blev tilbagegivet ſit gamle Opbevaringsſted i Monzas Domkirke, og paa dette

sidste Sted hviler den den Dag idag mellem andre af Theodolindas Kostbarheder, hendes juvelbesatte Kam, hendes Guldhøne med syv Kyllinger (Symbol paa Lombardiet og dets syv Provinds(er)) og hendes Ægtefælle Agilulphs Krone.

De næste i Alder efter Jernkronen, men langt overgaaende den i Værdi og Arbeidets Skjønhed, ere de Kroner, der have tilhørt de gamle gothiske Konger af Spanien, og som bleve opdagede for 17 Aar siden i Nærheden af Toledo. De fandtes i nogle Udgravninger, der foretoges paa en gammel Kirkegaard ved Fuente di Guerrazar, et Par Mil fra hiin By. De ere otte i Tallet, og deres Metalværdi anslaaes til 2000 Livsrl. Den største, en pragtfuld Guldring 1 Fod i Diameter, bærer Navnet Reccesvinthus efter en Konge, der regjerede i Midten af det syvende Aarhundrede. Dette Diadem er prydet med smukke Rubiner, Perler og Safirer, og rundt omkring det løber en Række Smaakors af Karneol og Guld. Fra disse Kors hænge Bogstaver af Guld og Karneol ned i Kjæder af Guld og danne de Ord: Reccesvinthus Rex offeret, paa Dansk: Kong Reccesvinthus offerer (denne). Fra disse Bogstaver hænge atter 24 Smaastykker ned af Guld eller Perler, og nedenunder disse igjen 24 rosenrøde Rubiner i Form af Hjertes, saa at Kronen i det Hele smykkes af en pragtfuld Fryndse af Guldkjæder og Ædelstene, medens et stort, juvelbesat Kors hænger ned fra den fortil. Den anden Krone, der formodes

at have tilhørt Rezesvinthus'ses Dronning, er ikke saa rigt udstyret som den første, men er dog ligeledes prydet med Edelstene og kantet med Rubiner. De øvrige Kroner ere af meget simpelt Monster og formodes at have tilhørt gothiske Adelsmand. Indskriften paa Rezesvinthus'ses Krone viser, at den blev ofret til en Kirke, og det var heller ikke noget Usædvanligt, at Konger i Middelalderen hængte deres Kroner paa en eller anden berømt Helligdoms Altre. Saaledes gav Knud den Store sin Krone til Winchester Domkirke, og mange af Domkirkerne paa Fastlandet eie eller have tidligere eiet Kongekroner blandt deres Kostbarheder. Paa en af de mindre af de ovennævnte Kroner findes en Indskrift, der nævner den Kirke, som besad disse pragtfulde Kroner. Det er en Indskrift paa barbarisk Latin, der kan gjengives saaledes: „I Herrens Navn offerer Sonnica denne til Santa Moria di Albano.“ Nu er det Tilfældet, at en Kirke af dette Navn staaer ved Foden af den Klippe, hvorpaa Toledo er bygget, hele to Miil fra Kirkegaarden. Hvorledes have da Kronerne fundet deres Vej til denne? Ikke ved Tyveri, thi i saa Tilfælde vilde de ikke være forblevne der saalænge. Men det er muligt, at da Maurerne halv-tredstindstyve Aar efter Rezesvinthus'ses Regjering strømmede ind i Tajo-dalen og erobrede Toledo, at da en eller anden gothisk Præst eller Adelsmand har fjernet Kronerne fra Kirken for at redde dem fra de vantroe Røvere og, da han ikke kunde tage dem med

sig paa sin Flugt, nedgravet dem paa Fuentes Kirkegaard, idet han uidentvivel har haabet om ikke lang Tid at kunne vende tilbage og hente dem. Men Nar efter Nar heurandt, inden de Christne seirrigt vendte tilbage fra de asturiske Bjerge, og saa vidste Ingen, hvor den rige Stat laa skjult, og i elleve hundrede Nar laa den der, indtil i vore Dage et Tilfælde bragte den for Lyset, og de straalende Juveler, der havde tilbragt Narhundreder i Mørke, atter sunkede i Solen.

En anden gammel Krone, der nu befinder sig blandt det østerrig-ungariske Keiserriges Regalier, har en mærkelig Historie. Det er den berømte „Ungarns hellige Krone.“ Sagnet siger, at Engle have forfærdiget den med egne Hænder til den hellige Kong Stefan; men Historien giver os den sande Beretning om dens dobbelte Oprindelse, thi Kronen er deels romersk, deels byzantinsk og bestaaer i Virkeligheden af to med hinanden forbundne Kroner, den ene over den anden. Den første blev af Pave Sylvester den Anden sendt Stefan, da han blev kronet 1001. Det var et Gulddiadem, der var smykket med Perler og Edelstene. Halvfjerdsindstyve Nar senere modtog Hertug Gejza, en af de ungariske Adelsmænd, en pragtfuld byzantinsk Krone som Gave fra Michael Ducas, Keiseren i det østromerske Rige, og da han blev Konge af Ungarn, forenede han denne Ring med Diademet, saa at begge bleve til een Krone. Fra den brede, juvelbesatte Ring, der danner Grundlaget for den,

udgaae fire Buer af Guld. Ved Begyndelsen til hver af disse findes et Portrait i Emaillé; det største fremstiller Frelseren, de andre Gehza selv og Keiserne Ducas og Constantius Porphyrogenitus. Fire mindre Emailléportraiter paa Kronens Forside fremstille Erkeenglene Michael og Gabriel og Helgenerne Georg og Demetrius. Edelstenene, der smykke den i Forbindelse med Perlerne, bestaae af Safirer, Amethyster og Rubiner, og mange af dem ere i raa, usleben Tilstand ligesom dem i Monzakronen. Bag paa sidder en meget stor Safir, der er omgiben af fire grønne Stene, om hvis vægtagtige Bestaaffenhed Juvelererne ikke ere enige.

Denne Krone blev betragtet som den ungarste Nations Palladium. Den var mere end et blot Tegn paa Overherredømmet. Man syntes at betragte den med overtroist Værsygt, næsten som en levende Ting. Den havde sit eget Palads i Fæstningerne Ofen og Bizegrad; de to Adelsmænd, der vare ansvarlige for dens sikke Bevarelse, horte til de høieste Embedsmænd i Riget og havde under sig en stærk Vagt af udsøgte Folk, der dannede Slottets Besætning. Ingen Konge kunde regjere, før den var paasat hans Hoved; hvis han døde i Mellemtiden mellem Valget og Kroningen, blev hans Navn udsløtt af Kongelisten; ja en Prætendent fik endog en Slags Ret til Overherredømmet, hvis han ved List eller Magt kunde bringe denne dobbelte Krone i sin Besiddelse. I 1301 var der Strid om Valget til den ledige Throne. Medbeilerne

vare Robert af Anjou og Neapel og Prinds Wenzel den Yngre af Böhmen. Krigen rasede mellem de fjendtlige Partier, og Prindsen havde lidt nogle Nederlag, da hans Fader Wenzel, Kongen i Böhmen, kom ham tilhjælp. Han marcherede nemlig ind i Ungarn, besatte Ofen, bemægtigede sig den hellige Krone og vendte tilbage til Prag med den, ledsaget af sin Søn. Ungarerne opgav derpaa begge Rivaler og valgte Dtho af Baiern, og ved et eller andet Middel, som Historien ikke omtaler, sandsynligviis ved Udbetaling af en klækkelig Pengesum, lykkedes det Dtho at bevæge den gamle Wenzel til at afstaae ham Kronen, uden hvilken hans Valg kun vilde have været af liden Nytte for ham.

For at naae sit nye Rige maatte han drage over østerrigsk Territorium. Og nu følger en Række besynderlige, næsten utrolige Begivenheder vedrørende Kronen, der for en Tid blev omstridt af rivaliserende Konger og omsider gik tabt. Da den endelig var gjenfunden, bragte Joseph den Anden den til Wien, men den blev snart sendt tilbage til Ungarn. Under Opstanden i 1848 var den i Hænderne paa den provisoriske Regjering, og ved Rossuths Nederlag og Flugt forsvandt den paa en hemmelighedsfuld Maade. Nogle sagde, at den var bragt til London, Andre, at Rossuth havde sonderbrudt den og solgt dens Juveler i Tyrkiet. Intet af disse Rygter var sandt. Et Par Maaneder efter tilbød en Bonde for en Pengesum at skaffe den savnede Krone tilbage og udpegede et Træ, mellem hvis Rodder

Kossuth og hans Venner havde nedgravet den for at berøve Østerrigerne dette Symbol paa Overherredømmet. Den blev høitideligt ført tilbage til Ofen. „Nu først,“ sagde en østerrigsk Statsmand, „ere vi i Virkeligheden atter de Regjerende i Ungarn.“ Først før et Par Aar siden blev Kronen bragt fra sin Fæstning under lykkeligere Forbærser, nemlig da den skulde paasættes Frants Josef som Symbol paa to store Nationers Forsoning, idet Østerrig efter det dræbende Slag, det havde modtaget ved Saduwa, indrommede alle Ungarns Fordringer.

Skotlands gamle Krone, der nu befinder sig paa Edinburghs Slot, har tildeels prøvet lignende Omvejlinger som det ungariske Diadem. Den antages at være bleven forsærdiget for Kong Robert Bruce og bestaaer af to Guldringe, af hvilke den øverste bærer en Række Kors og fleurs-de-lis, medens den nedre og bredere Ring er prydet med Edelstene i deres raa, uglebue Tilstand. Fra denne sidste Ring opstige to Buer af Guld, der forene sig i en Kugle og et Kors. Selv efterat Stuarterne vare blevne Konger af England, kom de efter deres engelske Krøning til Skotland for at modtage denne Krone i Scone. Karl den Første ønskede rigtignok at faae Skotlands Krone og Regalier sendte til London, for at Ceremonien kunde finde Sted der, men dette blev betragtet som en Krænkelse af Rigets Rettigheder, og han blev nødsaget til at tage til Skotland, hvor han blev kronet d. 18de Juni 1633.

Da Karl den Anden efter Faderens Død gjorde sine Rettigheder gjældende i Skotland, blev han kronet i Scone den 1ste Januar 1651. Da Cromwell paa sin Fremrykning nærmede sig Grændsen, blev Kronen og Regalierne sendte fra Edinburgh til det stærkt befæstede Slot Dunnottar ved Nordsøen, for at de ikke skulde falde i hans Hænder. De bleve stillede under Beskyttelse af en udsøgt Garnison under Commando af Grev Marjchal og Ogilvy af Barras, en prøvet Stridsmand. Udskillige Kanoner bleve sendte til Slottets Forstærkning, deriblandt ogsaa Mons Meg, og det store Skydeskaar, igjennem hvilket denne Ræmpekanon affyredes, vises endnu paa Dunnottar. Efterat Cromwells General Lambert havde tæt indesluttet Slottet, opfordrede han det til Overgivelse. Opfordringen blev afflaaet, og Besæiringen begyndte. Ogilvy havde iforveien aannodet om, at et Skib maatte blive hendsendt for at føre Kronen, Scepteret og Rigssværdet bort fra Slottet, men Karl havde ikke seet sig istand til at opfylde Begjeringen. Det blev snart aabenbart, at Slottet ikke kunde holde sig længe, og derfor uodvendigt at udfinde en Plan til Regaliernes Redning. Hovedpersonen i den List, man tog sin Tilflugt til, var Præsten i Kinneff James Grangers Kone; Kinneff var en lille Kirke, der laa fire (engelske) Miil fra Dunnottar. Fru Granger erholdt General Lamberts Tilbudelse til at passere Linierne for at besøge Fruen paa Slottet, og da hun vendte tilbage, førte hun

hemmeligt den skotske Krone med sig. Hendes Wige fulgte hende og bar to lange Pækker Hør, der kunde antages at være bestemte til Spinding, men i den ene af dem var Rigssværdet skjult, i den anden Scepteret. Da hun var kommen til Kinneff, gav hun sin Mand dem, og samme Nat gif de ind i Kirken, løstede en Flise op af Steengulvet ligesom Prædikestolen, gravede et Hul og nedlagde deri Kronen og Scepteret. Paa et andet Sted i Kirken skjulte de Sværdet paa samme Maade. Da Slottet var indtaget, og Regalierne saaes at være borte, blev Lambert heftig forbittret. Saguet siger, at han havde Grangerne mistænkte og forgjæves anvendte Tortur imod dem for at udpresse Hemmeligheden. Men Mistanken blev tilsidst dysset isøvn ved Rhygtet om, at Kronen var sendt ud af Landet. Leilighedsviis gif Præsten og hans Kone om Natten ind i Kirken for at stifte det Toi, hvori Kronen var indsvøbt til Benyttelse mod Fugtigheden, og ved Restaurationen overgave de Regalierne i god Behold til Carl den Anden. En Gave af 2000 Mark belønnede Fru Granger for hendes trofaste Tjenester. Efter Rigernes Forening og paa en Tid, da den engelske Regjering paa Grund af Jakobiternes Talrigighed ved mange Leiligheder meget uflogt lagde den Mistro for Dagen, hvormed den betragtede skotsk Nationalfølelse, bleve Kronen og Regalierne som Nationalitetens mest iøinefaldende Emblemer lagte under Laas og Lukke i en Pengekiste i Kronværelset paa Edinburgh Slot.

Dette skete i 1707, og de forbleve der i mere end et Aarhundrede, indtil de atter droges frem for Lyset af den dertil udnævnte Commission i 1818.

Af Nutidens Kroner paa det europæiske Fastland er maaskee den mærkeligste Paven's velbekjendte tre-dobbelte Krone og Tiara, eller maaskee vi rettere burde sige Tiaraer, thi der er fire Exemplarer af dem. Tiaraen bliver kun sjelden baaren af Paven personlig; den bæres foran ham i Processionen, men naar undtages meget sjeldne Veiligheder, har han kun en Bispehue paa Hovedet som enhver anden Biskop. Af de nu eksisterende Tiaraer er den skønneste den, der af Napoleon den Første blev givet Pius den Syvende i 1805.

Napoleon lod en anden prægtig Krone forfærdige til sig selv i 1804. Det var den, han saa stolt med egne Hænder paasatte sig i Domkirken Notre-Dame. Den bestaaer af en juveelbesat Ring, fra hvilken der udgaaer forskjellige Buer, der bære Kuglen og Korsen, og hvor Buerne slutte sig til Ringen, er der afvejlende Blomster eller smaa Orne af Guld. Efter Keiserens Fald forblev Kronen i det franske Statskammer, indtil en anden Bonaparte paasatte sig den, hvilket skete i 1852, da Napoleon den Tredie gjorde sig selv til Keiser. Den befinder sig nu blandt Frankrigs Kronjuveler, der nylig ere blevne bragte til Paris fra den vestlige Søhavn, hvorhen de vare sendte for at være i Sikkerhed under Preussernes Indfald. Hvis vi tor

domme efter nogle af de tydske Fotografier af Keiser Wilhelm, er det nye tydske Riges Krone af en meget eiendommelig Form og tilsyneladende kopieret efter det gamle merovingiske Diadem. Det er ikke nogen cirkelformig Ring, men en Polygon, der dannes af flade juveelbesatte Guldblader, sammenføiede ved Kanterne og med to Buer over dem, der bære den sædvanlige Kugle og Kors.

Der eksisterer adskillige Kroner fra gammel Tid i Kirkerne paa Fastlandet. En af de mest interessante er den, der findes blandt Nachenerdomkirken's Kostbarheder, og som er en Gave, der er tilsendt Kirken af den stotske Dronning Maria. Det er en Guldring, prydet med Perler og Edelstene. En endnu ældre Krone opbevares i den store Kirke i Namur. Det er den, der tilhørte Korsfareren Balduin, Konge af Jerusalem. Den bestaaer af et juveelbesat Gulddiadem, der er prydet med Blade og Klover, og i de to af disse Ornamente findes Torne, der siges at være tagne af Frelserens Tornekrone. Denne Tradition bringer en Uttring af en anden Konge af Jerusalem i Erindring, nemlig den ridderlige Gotfred af Bouillon. Da Korsfarerne efter Jerusalems Indtagelse gjorde ham til Konge og tilbød ham en Krone, skal han, efter hvad der siges, have tilbageviist den med de Ord: „Seg vil aldrig bære nogen Guldkrone i denne By, hvor min Gud engang bar en Tornekrone,“ et Svar, der var Tassos Helt, den hellige Gravs Befrier værdigt.

Dagbogsblade.

Af

—e—.

Ombord paa „Queen of the waves“,
den 16de Juli 18—.

Her ere vi altsaa! Sex Dages Reise ude paa det store, uendelige Hav! Gud maa vide, hvormange Mile vi ere fra Hjemmet; det er ikke faa.

Og Dagbogen, som jeg havde besluttet at føre uoiagtigt for hver Dag! — Ja! det er da Søshgens Skyld, at der Intet er blevet indført i den for de syv Dage, der ere forløbne, siden vi gif fra England.

Det er en rædsom Sygdom. Ligesaa umulig som den er at forklare og forstaae, ligesaa umulig er den at undgaae. Jeg gjorde mit Bedste; jeg spadserede op og ned ad Dækket i den ynkeligste Tilstand, skjøndt mine Been syntes mig at ville svigte for hvert Skridt, jeg gjorde; jeg spiste trods den Anstrengelse, det var

mig at faae Raaden til at passere et vist Punkt af Halsen, hvor hver Vid haardnakket gjorde Forsøg paa at blive siddende; kort sagt, jeg fulgte alle de venstfabelige Raad, der vare blevne mig givne, men lige meget hjalp det. Jeg blev søsyg og var det i sex Dage, sex lange, uhyggelige Dage.

Nei! Et Raad fulgte jeg ikke, og det skulde endda have været det probateste. Det var Strømmandens. Man skulde blot ikke troe, at man var søsyg, man skulde overbevise sig selv om, at man ikke var det, saa var man det ikke og blev det ikke.

Et godt Raad! Jeg gad see den, der kunde følge det, naar han begyndte at mærke Søsyggen rase inden i sig.

Hvor den raser! Ja! Det er netop det.

Som jeg nu tænker derpaa, falder mig et Udtryk i Tankerne, der hyppigt forekom i en chinesisk Roman, jeg engang har læst. Elsteren heri udbrød, naar han var fortvivlet: „mit Indre sonderrives! Mine Indvolde slænges.“ Han maa omtrent have haft en Fornemmelse som af Søsyge.

Raa! Nu er det forbi med den kvalfulde Tilstand. Man siger, den kommer ikke saa let igjen. Guderne give, at den vilde blive borte. —

Men Engländerinden! Hun er deilig, selv som søsyg. Hvor var Udtrykket i hendes fromme Ansigt ikke smukt! Hvor var hun ikke resigneret i det Dieblit, da hun deroppe under Commando-Broen udbrød, „o mother! mother! I feel so sick.“

Det var for tre Dage siden; senere har hun ikke viist sig. Jeg længes efter at see det indtagende Ansigt igjen. I dag kommer hun sikkert til Middagsbordet. Alt er jo saa roligt. Underligt nok, saa hurtigt som Forholdene paa Soen kunne forandre sig. —

Oy Adolphy! Hen foran Speilet! Sidste Gang hun saae Dig, var Du ynkelig at stue; idag maa Du see at gjøre et bedre Indtryk.

Jeg maa tale med hende idag; jeg vil see at komme til at sidde i hendes Nærhed. Kan jeg ikke finde paa Andet, saa taler jeg om Sofhygen, den kjende vi begge. Det er dog et Sammenknytningspunkt, en fælles Lidelse.

Den 17de Juli 18—.

Ganske rigtigt! Vi begyndte med Sofhygen. Jeg kom til at sidde ved Siden af hendes Moder, hun selv sad paa den anden Side. Sofhygen havde naturligviis ikke ladet hende slippe bedre end os; den er strengt retfærdig, ligesaa haard mod den Rige som mod den Fattige, ligesaa ubarmhjertig mod en nittenaarig yndig Pige som mod en Mand.

Da vi først havde faaet begyndt, gik Samtalen snart livligt. Moderen deeltog ikke meget deri, men hun lagde noie Mærke til Alt, hvad Datteren sagde; temmelig noie, syntes jeg, men det kan man vel ikke bebreide en Moder.

De ere fra Stockbridge, hun og Moderen, og de

tage nu til New-Orleans til Faderen, som her har brudt sig en ny Vane.

Hun har allerede prøvet Modgang, saa ung hun er. For tre Aar siden skulde hun have ægtet en ældre Mand, en Handlende, som hun affhyede, men Faderen gif imidlertid Fallit, og Forbindelsen hævedes. Hun var den Gang sexten Aar gammel, fortalte hun; deraf mit Regnestykke at hun er nitten nu.

Nu begyndte Moderen at tale med. Hvor ærgerligt! Fra at nyde Datterens ligesfremme, venlige Fortrolighed, maatte jeg gaae over til at conversere om de mest intetsigende, tomme, dagligdags Wimmer. Samtalen gif istaae.

Hvor gammel mon han var, denne Handlende? Hun sagde, at han var „ældre“; det bliver man ikke klog af. —

Hvad kommer det forresten mig ved? — Fyrgetyve Aar? — ja, for den Alder tænker en Mand da ikke paa at vinde sig en Brud imod hendes Vilde, eller give Slip paa hende, fordi Faderen gaaer Fallit.

Dyk var han naturligviis — Dobbelthage — Snuus — Parth — Nei! Det havde Pine ... været Synd; saadan en Pige, 16 Aar gammel — — —

Vi ere komne ind i Flyvesfærens Regioner. I store Flokke, vist paa flere Tusinde, flyve de op, beskrive en Bue i Luften, hvilken Bue altid dreier op imod Vinden, og cfter, ja, lad mig sige, et halvt Minuts Forlob plumpe de altid ned i deres rette Element.

Flyvefinnerne ere under Flugten spilede stibt ud til Siden. De bevæge dem ikke, ligesom Fuglen sine Vinger, og de flyve altsaa ikke i Ordets bogstavelige Betydning.

Men hvorledes holde de sig oppe saa længe? Ja, jeg maa tilstaae, det varede nogle Minuter, inden jeg kom paa det Reue hermed, men Sagen maa efter min Mening være den, at den Modstand, som Luften frembringer under Flyvefinnerne, idet Fisken med stor Fart forlader Vandet, virker stærkt nok til at løfte den. Naar Farten aftager, formindskes Trykket under Finnerne, og naar Tyngden saaledes faaer Overhaanden, bliver Flyvefisken igjen forsat til sit gamle Opholdssted.

En anden Ting, som jeg lagde Mærke til, var dette. I hvilke Retning end disse Halv-Fugles Luftfart tog sin Begyndelse, saa dreiede de, Alle som Een, op imod Vinden med Næsen.

Styre med Galen, forekom det mig, var ikke tænkeligt at de kunde, og desuden — en saadan Enighed! ikke en Eneite var der, som ikke fulgte Trop. Men voila! Den sunde Tænkning kommer dog altid til et Resultat, idetmindste naar Problemet ikke er vanskeligere end det her foreliggende. Vinden virker paa Flyvefiskens Krop paa samme Maade som paa en Raketstok, den udøver et Tryk paa hin, og da Tyngdepunktet i Flyvefisken vel, ligesom i Raketten, ligger langt forester, saa virker Trykket til at føre Bagenden „ad Bæ til“,

som Sømanden siger. Næsen maa da selvfølgelig gaae den modsatte Vej op imod Vinden.

Saadanne vare mine naturhistoriske Studier igaar Eftermiddags eller rettere igaar Aftes. Jeg meddeelte Capitainen mine Tanker. „Naturligt,“ svarede han og fortalte mig, hvad jeg ikke vidste, at Flyvefistene forlade Vandet, fordi Haierne forfølge dem.

Om det er vist, veed jeg ikke; der gives jo andre Rovfiste end Haier, men det er jo antageligt nok, at noget galt maa der være paa Jærde, siden de ulykkelige Fisk med en saadan Fart skifte Element. I Luften ere de imidlertid ikke sikre; her efterstræbe Rovfuglene dem. Fare er der allevegne for de stakkels Flyvefisk; hvad nytte deres Luftfarter dem, naar de en skjon Dag ædes under Udførelsen deraf?

Naa! Vi ere Allesammen Flyvefisk, naar det gjælder den Ting. For nogle Dage siden var jeg det selv temmelig fuldstændigt. I mit, under de daværende stormende og søsyge Forhold, rette Element, Skoien, forfulgtes jeg af alle Søsygens Rædsler i hoieste Potents. Skiftede jeg Element, foretog jeg mig en Luftfart paa Dækket, for med fast Villie at efterkomme alle de gode Raad, om at „bevæge mig“, „bilde mig ind, at jeg Intet feilede“, saa undgik jeg for det Første ikke mine Opkastninger, men Rovfuglene kom styrrende over mig i Form af Skyregn, spottende Bemærkninger af mine raske Medpassagerer o. s. v. — Hvilken Ondskab!

Medens Tanterne saaledes bevægede sig omkring Flyvefiskene, og jeg endnu stod og passede disse op, naar de „fløi“, var Maanen kommen frem, og den frembragte en Velhønsning, som jeg aldrig har seet mere storartet.

Jeg fulgte altid en Flok med Vinene. De toge sig pragtfulde ud, de glimrede som Diamanter. Alle mulige Farver spillede de i. De vandede agterude, og mine Vine ledtes derved lige hen paa det deiligste Egn.

Oppe paa Ruffet stod min Englænderinde med sin Moder. Maanen belyste hendes deilige, uskyldige Træk.

Vind var der ikke meget af. Den kunde ikke engang holde de saa Seil fyldte, som vare satte for at støtte Skibet, men den satte hendes Kjole i de vidunderligste Bevægelser, hendes Schawl ligesaa, Hendes lange blonde Haar bevægedes ogsaa af Vinden; som Bolger syntes det at forsvinde i Maanestkinnet, og selv syntes hun at bolge sig frem gennem Luften, skjøndt hun stod stille. Alt bolgede for mig, mit Hjerte bolgede med; det var ikke af Vinden.

Jeg gik derhen. Jeg maatte det, jeg kunde ikke andet. „Deiligt Maanestkin, Miss.“ „Vidunderligt, Sir,“ og saa bleve vi ved at samtale om England og om Danmark og om Maanestkinnet her og begge hine Steder. Til sidst talte jeg om den tykke Tilbeder. Det var udelicat, jeg veed det og har sørget derover; thi

Moderen afbrød Emnet med en kort, uvenlig Bemærkning. Emnet opgaves, Samtalen ikke.

Moderen spadserede op og ned ad Dækket. Vi samtalede. Moderen hentede et varmere Schawl og lagde det om sin Datter. Vi fortsatte.

Tilfjeldst blev Moderen utaalmodig; hun tog den unge Pige ved Haanden, sagde Godnat, og begge forsvandt. „Godnat“, sagde jeg til Moderen, men jeg saae paa Datteren, som nikkede venligt til mig, idet hun gif.

Jeg tændte en Cigar, røg den og en til og endnu en. Der foer mange Tanker gjennem mit Hoved igaar Aftes. Nu da jeg har sovet paa det, synes de mig vel vilde. — Jeg har kun 600 Dollars om Naret, det er et Factum, et, idetmindste forelobigt, uomstødeligt Factum. Det glemte jeg reent igaar Aftes.

Den 18de Juli 18—, Form.

Igaar saae jeg hende slet ikke. Hvad kan Grunden være? Veiret var godt, Vandet smult, hun kan neppe have været søsng.

Mama saae jeg derimod, hun spadserede sin sædvanlige Tour, op og ned ad et ganske bestemt, jeg troer, afmaalt Sted af Dækket. Hun tæller vist sine Skridt og forer Regnskab med dem; hun saae alvorlig og tankesfuld ud, som om hun var optagen af et saadant alvorligt Arbeide.

Hvorom Alting nu er, saa er hun vist en ordentlig Kone.

Jeg hilste paa hende og fik vel og en Hilsen igjen, men den var kjolig, ganske overordenlig kjolig; det var da underligt, tidligere hilste hun saa venligt. — Det maa være min Samtale med Datteren iforgaars, der er falden hende for Bryftet. — Synes hun, den var for fortrolig? — Er hun bange for, at der skal udvikle sig et ommere Forhold imellem os? — Og hvad saa? Som om det var Noget, hun maatte frygte for! Jeg har ganske vist kun de sex hundrede, men jeg kan faae mere, jeg er kun 25 Aar og kan blive rig endnu. —

Jeg var dog egentlig et Fæ, at jeg lod mig affrække af hendes kjolige Mine og ikke spurgte til Datterens Befindende. Det Bærste, der kunde være hændet, havde været, at hun havde viist sig kold og tilbageholden. — Møder jeg hende alene idag igjen, saa gjør jeg 'det, det er vist.

Skibets Bevægelser blive noget livlige. Min Stol vil ikke staae fast, og mit Blækhuus har en farlig Tendents til at gaae paa egen Haand. Heldigviis er Bordet kantet med Lister; udenfor disse gaar det vel neppe.

Det var maaskee raadeligst for mig i Tide at gaae ovenpaa og trække frisk Luft, ellers kommer sandsynligviis den fordomte Soghe igjen og hjem-søger mig.

Har jeg fulgt Raadene? Lad mig see! Spiist har jeg, det var Nr. 1; nu gaaer jeg op og spadserer, det var Nr. 2; hvad Nr. 3 angaaer kan jeg da endnu med god Samvittighed bevise mig selv, at jeg Intet feiler. Lad mig nu see, om jeg kan blive ved dermed.

Eftermiddag.

Huh, hvilket Veir! Det blæser, saa det piber efter. Skyerne fare afsted saa lavt nede, at man skulde troe, at Masterne maatte rive Huller i dem, idet de ved Skibets Bevægelser svinge frem og tilbage fra den ene Side til den anden. Det Mærkeligste ved denne Storm er imidlertid, at min Søsinge ikke har indfundet sig, det er herligt. Det er med en vis Stolthed, at man bevæger sig deroppe og viser hele Personalet, at nu kan man være med, selv om det blæser.

„Mylady“ saae jeg da. Hun gif deroppe, indhyllet i et stort graat Schawl; ganske alene var hun.

Jeg har jo besluttet at tale med hende, sagde jeg til mig selv; hun saae meget alvorlig ud, jeg havde en Følelse af, at det var et strengt Arbeide, jeg begyudte paa.

„Godmorgen, Frue,“ begyudte jeg, idet jeg hilste saa smilende som muligt, „et stygt Veir idag.“

„Ja, stygt Veir, min Herre!“ (Hun var meget kold, formelig afvisende.) —

„Men Fruen tager dog det fornuftige Parti at

spadsfere. Det skal være det bedste Middel mod Søsygen." (Intet Svar.) —

"Frøuen var saa tapper sidst, var ikke meget syg. Deres Frøken Datter stod sig mindre godt." — (Intet Svar.)

"Befinder Frøkenen sig ikke vel? Hun var slet ikke paa Dækket igaar, og Veiret var dog saa deiligt." (Endnu intet Svar.) —

"Frøuen befinder sig maaskee heller ikke vel i dette Dieblif og er maaske helst fri for min Conversation? Jeg —"

"Tak! Jeg befinder mig særdeles vel, men i det Sidste har De Ret." —

Det var aabenhjertigt. Jeg tilstaaer, jeg vidste i Diebliffet ikke, hvordan jeg skulde tage det. Vi gik et Dieblif tausé ved Siden af hinanden. Man kan tænke meget i et Dieblif, og i dette tænkte jeg først paa at trække mig fornærmet tilbage, men da var det, at et blondt, deiligt Hoved viste sig lige for mit Die, det vil sige mit indre Die. Lige for Lige, tænkte jeg, hun skal faae Aabenhjertighed fra min Side ogsaa.

"Har min Opsørsel mishaget Dem, Frøue? Jeg vilde da meget beklage det." (Intet Svar.)

"Er De vred over den ligefremme Maade, hvorpaa jeg har samtalt med Deres Frøken Datter? Synes De, jeg har været for fortrolig eller har fordret for megen Fortrolighed af hende? — Siig det kun ligefrem, Frøue! Jeg forpligter mig til ikke at

være anderledes mod Deres Datter, end De maatte ønske."

Hendes Ansigt ligesom opklaredes lidt. Jeg tænkte ved mig selv, at mere kunde hun da ikke forlange af mig, at nu maatte hun da svare; men nei! ikke endnu, hun saae tankesfuld ud, men intet Ord kom over hendes Læber. Et sidste Forsøg, tænkte jeg og begyndte atter. —

„Deres Tausshed siger mig, at jeg har Ret. Det var altsaa derfor, at Frokøenen slet ikke viste sig igaar. Det gjør mig ondt, Frue, at jeg skal forhindre hende i at nyde den friske Soluft, maaskee tvinge hende til at blive sovig. Siig kun, at jeg skal holde mig borte fra hende, og jeg skal gjøre det for hendes Skyld. Jeg lover Dem det. Hvad jeg lover, det holder jeg."

Jeg talte varmt. Hun betragtede mig, om med Strengthed eller Velvillie var jeg ikke istand til at afgjøre. Hun trak Veiret, som for at tale, men standsede i det. Endnu en Pause, saa endelig talte hun.

„Min Herre! De søger uden Ret at indsmigre Dem i min Datters Fortrolighed," (altsaa var det dog mit Spørgsmaal om den tykke Veiler), „De benytter et ungt Barns Uerfarenhed til at ..."

„Min Frue!"

„Ja, for Deres Skyld har jeg holdt min Datter nede. Nu skal hun komme op som før, naar jeg kan stole paa Deres Ord. Bryder De dette, da lukker jeg hende ned igjen."

Dermed forsvandt hun. Hvad er dette? Er jeg da et saa farligt Uhyre, som hun lader til at troe? Jeg, Abdolph S — —, Contoirist, opdragen i Njopenhavn af stikkelige Fordre, skulde jeg være farlig for en ung, ustyldig Pige at komme i Berøring med? Nei, Myladh! Deri tager De feil. Gud forbyde, at jeg nogenjinde skulde blive et saadant Skarn, som De anseer mig for at være. —

Skal jeg saa ikke tale med hende mere? Jeg har jo lovet ikke at gjøre det; idetmindste ikke her ombord. — Men hun fortalte mig jo, at hendes Fader, som de skulde over til, opholdt sig i New-York. Der kan jeg maaskee finde hende, der har jeg ikke lovet, ikke at tale med hende.

Skulde der stikke Noget under? Skulde hun kunne betro mig formeget, Noget, som hendes Moder maatte frygte at lade Andre vide? — Nei, hvad skulde det være? Herregud! At en Mand gaaer fallit i England og skaber sig en ny Stilling i New-York, og at hans Kone og Datter reise over til ham, ere de naturligste Ting i Verden. — Og desuden, saa dannede, saa nette, baade Moder og Datter. Ja! I dag var Moderen jo rigtignok noget skrap, men udannet? nei!

Den 19de Juli 18 --, Form.

Jeg skrev Meget igaar og sad for længe nede. Det begyndte allerede at blive uroligt inde i mig, jeg syntes de chinefiske Elsker-Fornemmelser begyndte

at komme. Derfor gif jeg op i den friske Luft, og det gif da ogsaa over.

Det blæste stærkt igaar Aftes. Regnen var hort op, men Himlen var bedækket med sorte, truende Skyer, der fore afsted endnu hurtigere end igaar Formiddag. Hvor saadan en Blæst kan hyle! Det er de vidunderligste Vhd, den kan frembringe ved at fare imod Rejsningen og tvinge sig ind mellem Tongene. Det er en Blanding af Hvislen, Piben, Stønnen og Suk som af menneskelige Bæfener under fortvilede Omstændigheder; man horer Hyl og Skrig, høie og hule imellem hverandre. Det er uhyggeligt, i hoi Grad uhyggeligt og betagende; men man væmmer sig dertil, siger Styrmanden, det igaar Aftes var Intet imod hvad det kan være.

Og jeg maa troe, han har Ret. Folkene sade nemlig forude og sang, som om de aldes ikke mærkede Noget til Stormen eller den vilde Concert.

Det lod smukt i den mørke, for mig vilde, uhyggelige Aften; jeg blev lidt efter lidt dragen forud og stod nu længe her og hørte paa dem.

„Far, far upon the sea“
 sang de. Melodien var simpel og ligefrem, men melodius og tiltalende. Der er noget ved de engelske Smaamelodier, der gaae til Hjertet, de have noget godt og ensfoldigt ved sig, som forstaaes af Enhver, den Rigeste som den Fattigste, af den Værde, som af den simple, udannede Kuldrager.

Man kunde formelig høre paa Sangen og paa den Maade, hvorpaa den kom over de Syngendes Læber, at deres Tanker vendte hjemad til Gammel-England. Mine vendte sig til Klareboderne. — Mon Fatter i dette Dieblik sad i sin store, gamle Stol med Biben i Munden? mon han ogsaa iaften havde faaet sin Slobrok paa og sin Klip knuppet op i Halsen? — Ja, naturligvis! For dem derhjemme gaaer jo Alt ved det Gamle. Forhaabentlig da! — . . .

Gud veed, hvordan Ingeborg A — — har det? Hun er dog i Grunden ligesaa smuk som Englænderinden, den unge naturligvis; hendes Dine ere mere alvorlige, mere tænkende. — Hvad mon hun tænkte, efterat jeg havde gjort mit Afskedsbesog; har hun overhovedet tænkt specielt over det? — — Jeg troer dog — — det var sorgeligt med hendes Forlovede, det Afskun!

„Sally came up

Sally came down

eller saadant Noget, klang det lystigt derhenne fra.

Sofolk ere nogle underlige Væsener, snart overstadigt lystige, snart alvorlige og stemningsfulde, og eens ere de Alle, troer jeg; mange Undtagelser gives der vist ikke.

Jeg kjender mange Sofolk, og hos dem alle forekommer det mig, at der er Noget, jeg vil kalde barnligt glad forbundet med virkelig Alvor i Charakteren. Hvad kan vel være Aarsagen hertil, naar det ikke er Forholdene, hvorunder de lebe, der gjøre dem saa lig

hinanden; thi disse Forhold ere jo omtrent de samme, hvad enten Skibet befinder sig paa det ene eller det andet Sted. Altid Fare, det maa jo give Alvor. Den alvorlige Tænkning bringer snart Somanden til ligeoverfor Faren at give sig Gud i Vold. Har han først adskillige Gange haft Leilighed til at takke Forsnyet for sin Frelse, udvikler der sig snart en Tryghed hos ham, som for mig stiller sig som det eneste Middel til med Stolighed og fattet Bestemthed at beslutte og handle som en Mand, naar Dodsfaeren stirrer En i Ansigtet. —

Jeg filosofherer nok. Det er ellers ikke min Bestilling, ei heller er det min Bane, men jeg troer, den lille Dame her ombord efterhaanden ved sin Fraværelse har fremkaldt filosofiske Tanker i mig.

Nu skal det interessere mig at see, om hun kommer op, og hvorledes hun behandler mig. — Endnu er jeg da ikke mere forelsket, end at jeg kan tænke; lad see, om jeg bliver det! saadan en Tale, som den jeg fik, overhovedet saadan en Moder er en udmærket Spand koldt Vand. Uhha, meget koldt! — — —

Eftermiddag.

Jo, hun kom. Jeg havde vel spadseret en halv Times Tid og talt med den gamle Svensker, da vi pludseligt passerede lige forbi Englænderinden og hendes Fru Moder. Jeg hilste. — Jeg saae vist alvorlig ud, men hun var smilende og venlig som

altid, og det var hendes Hilsen da ogsaa. Der foer en Barmestraale fra hendes deilige venlige Ansigt lige luft ind i mit Hjerte; den havde nær faaet mig til at glemme mig selv; jeg drog allerede Veiret for at tale, da mit Taushedslofte raandt mig i Hu. Jeg holdt min Mund. Det havde jeg jo lovet.

Det er ogsaa en Uting med disse Modre, der ligesom omgive deres Døttre med et Jernpanzer ved deres stadige Nærværelse og deres Tagen Løfter. — Hvoraf kommer det, at Kjærlighed aldrig kan faae Lov til frit at udvikle sig, til at trives og opvoxe i Fred? Altid skal der lægges den Hindringer i Veien, saa mange som muligt. Er Kjærlighed da ikke Livets bedste Frugt? Er det ikke ved den, at enhver ung Mand, enhver ung Kvinde bliver lykkelig? — Det er det. — Men hvorfor skulle da netop Modrene, som allerinderligst burde glæde sig ved deres Døttres Lykke, hvorfor skulle da netop de blande sig i den Sag og odelægge den? Jeg synes, de burde pleie og hygge om den; men naar jeg var Moder og havde en Datter? — Ja, saa faae jeg vel anderledes paa Sagen.

Smidlertid harmer dette Løfte mig, det var ogsaa ubetænksomt at give det til den gamle Drage. Nu kan jeg see paa Skatten, og dermed „Basta!“ —

Smorgen tidlig ved Daggrø ere vi i New-York, saa forsvinder hun og jeg fra hinandens Syuskreds, saa kan jeg vandre om i den store By med hendes

Billede i Hjertet uden nogensinde at see hende selv igjen. —

Men bliver hun i New-York, saa skal jeg finde hende. Ja, jeg skal. Lad det kun koste Tid og Anstrengelse, jeg skal nok tilsidst faae hende opsporet. —

Vi bleve ved at spadserere, Svenskeren og jeg, hun og hendes Moder. Vi passerede jo ofte hinanden; jeg tor ikke benægte, at jeg maaskee en enkelt Gang saae paa hendes Ansigt, forsigende efter et ventligt Blik.

„Er De væk der, unge Mand?“ spurgte Svenskeren, „ja, fix er hun.“

„Ikke Spor,“ svarede jeg flot, men jeg blev i Grunden noget stødt over hans Udtryksmaade. Om jeg var „væk“; hvilket Udtryk! Og „fix“ var hun, sagde han. Det kan man sige om en Opvartningspige, ikke om en engelst Dame.

En halv Times Motion fik hun, saa gik hun atter ned, ledsaget af Dragen. Jeg har ventet hele Næsten af Dagen indtil nu, da det er Aften, men ikke et Glimt har jeg seet.

— Altsaa imorgen tidlig sees vi for sidste Gang. Nei, ikke for sidste Gang, ikke for bestandigt, kun for en Tid.

— — hotel, New-York,
den 20de Juli Aften.

Store Himmel, hvad er dette? Hvorledes kan det dog hænge sammen? —

Jeg forstaaer det ikke, men noget Galt, ovenifjobet noget meget Galt, maa der være i Veien. —

Jeg seer deres Ansigter endnu. Moderens hvidt som et Lagen med Læberne sammenbidte og Dinene stirrende stift og koldt ud i Rummet. Hun syntes ikke at sandse, hvad der foregik omkring hende.

Datterens var blussende rodt, farvet af Skam over et saadant Optog. Hun græd, og hendes Graad blev heftig og gik over til en krampagtig Hulsken, da hendes Dine faldt paa mig, der stod og var Vidne til det Hele. Jeg selv var vist bleg; det var mig, som om jeg var stillet paa Randen af en Afgrund, hvori jeg saae hende rulle ned og forsvinde. Jeg var aldeles fortunlet og er det tildels endnu. —

Jeg var oppe imorges, forend Ankeret faldt og var paa Dækket kort efter med al min løse Bagage for at være færdig til at gaae fraborde med det samme Fartoi som hun. Jeg saae nok en hoi, alvorlig, slank Mand staae og tale med Capitainen, og gaae i en Baad, netop som de to Englænderinder vare komne op, og han havde seet dem. I dette Dieblif anede jeg Intet, jeg tænkte, det var en Toldembedsmand. Jeg kom i samme Fartoi som Damerne, endog ved Siden af hende fik jeg Plads og fik sagt hende et smukt, alvorligt Farvel. Vi kom til Land, og jeg hjalp Damerne op af Baaden, Moderen forst, derpaa Datteren. Jeg stod endnu med Datterens Haand i min og sagde atter Farvel, da jeg, idet jeg vender Hovedet, seer Moderen, bleg og fortvivlet staae ved Siden af Herren, jeg havde seet ombord. Han holdt hende fast om

Armen med den ene Haand og stak med den anden Noget ind paa Brystet.

Datteren fløi fra mig hen til Moderen. Jeg horte Ordet „Politi“ og vakkede henimod en Vogn, som Manden havde peget paa, da han talte med Moderen. Tæt ved Vognen blev jeg staaende, og her passerede de mig nu, Manden med en af Damerne paa hver Side. Han hjalp dem ind, steg selv i Vognen, og denne rullede bort.

Det varede Noget, inden jeg fik mig samlet saa meget, at jeg kunde faae mine Sager og mig selv besorget til Hotellet her. Endelig kom jeg saa vidt. Jeg har ikke været hos min Principal, dertil har jeg været altfor forstyrret, men mellem den trable Mængde paa Gaden har jeg bevæget mig om som en Idiot; mine Tanker vare langt fra de Steder, hvor jeg har været idag.

Nu sidder jeg her. Jeg har endnu ikke faaet No i Sindet.

— Hvad kan det dog være? Fra nu af har jeg et Maal i min Fritid. Jeg skal see at faae Lys i den Sag; jeg maa have det, jeg maa vide, hvor skyldig hun er.

Ukyldig er hun vel desværre ikke! — og hvorfor ikke? Ja! — hvorfor ikke? Det er naturligviis Moderen — eller Faderen — — Tiden vil forhaabentlig vise det.

Brev fra Adolph S — — til en Ven i Hjemmet.

New-York, — — street 14,
den 11te December 18—.

Kjære Ven!

Først og fremmest ønsker jeg Dig en glædelig Jul. Min Juleglæde vil blive lidt blandet, som Du vil faae at see.

Kan Du huske, at jeg i et tidligere Brev har berørt, hvad der passerede mig paa min Reise herover ombord paa Dampstibet „Queen of the waves“. Kan Du ikke huske det, saa læs Brevet igjennem igjen, dersom Du har det; det var en gaadefuld Familie, jeg traf der. Her har Du Oplosningen paa Gaaden.

S Formiddags kom Mr. Adams herop. Han er Embedsmand ved det hemmelige Politi. Jeg traf ham for nogen Tid siden i et Selskab, og da det hemmelige Polities Repræsentanter siden mit Reiseeventyr har havt en særlig Tiltrækning for mig, søgte jeg ham, fandt en elskværdig Mand i ham og betroede ham snart efter mine Sorger og min Higen efter at faae Lys i denne Sag, hvortil han lovede mig sin Hjælp.

„Goddag, Mr. S — —! Jeg har noget Interessant at fortælle Dem idag. De gætter vel hvorom?“ Med disse Ord kom han ind af Døren, lagde Hat og Frakke og stillede sig smilende lige overfor mig.

„Om de engelske Damer. Ikke sandt?“ udbrød jeg.

„Som ingen engelske Damer ere, Mr. S — —, idetmindste kun tildeels. Nu skal De høre. Tillader De?“

Her satte han sig paa sin Yndlingsmaneer med Fodderne oppe paa Kaminpladen og fortsatte:

„Deres engelske „Mylady“, som De har behaget at kalde hende, er en sødt Amerikanerinde. For tyve Aar siden blev hun gift med James Kipe, Faderen til Deres skjøne Medreisende. Han eiede Intet, hans Kone ligesaa lidt, men James tjente sig et tusinde Dollars om Aaret paa forskjellige Maader. En af disse „Maader“ nødte ham til at forsvinde; han gik til England, og hans Kone fulgte ham snart efter med deres toaarige Datter Alice. — For sine erhvervede Penge etablerede James Kipe sig i England og levede nu, som en skikkelig Mand, troer jeg nok, indtil for et Aars Tid siden. Allerede i flere Aar havde han kjendt en temmelig velstaaende Mand, der var bleven blændet af den unge Alices Skjønhed og derfor havde søgt Faderen. Manden var ældre, raa og ubehagelig, men han understøttede gjentagne Gange Faderen, imod at denne lovede ham Miss Alice til Hustru.“

„Skammeligt!“ brød jeg ud, „der seer man —“

„Om Forladelse, Mr. S — —, ingen Afbrydelse, om jeg tør bede, ellers pincer jeg Dem ved at opsætte Kisten til en anden Gang.“

„For Guds Skyld, bliv ved. Jeg er stille som en Mus!“

„Vel! For et Mars Tid siden mente Veileren, at Bigen var gammel nok. Bryllupet blev fastsat, og i den Anledning vilde Brudgommen ordne sine Sager baade med Mr. Ripe og Andre. Ripe hjalp ham dermed, det vil sige, en smuk Usten, efter en længere Samtale med sin Hustru, forsvandt han og med ham noget over sydtusinde Pund i amerikanske Papirer. Mrs. Ripe blev forhort. Underjogelser bleve foranstaltede, men mod hende kunde der Intet bevises; hun gav den sorgende Enkes Parti og rørte Alles Hjerter. Brudgommen blev vred, hvilket ikke forbauser mig, Mr. S — —, og Bryllupet gik overstyr. Kort Tid efter reiste Mrs. Ripe med sin Datter til London, og disse to tilsammen gjorde der en lille Forretning, som foranledige deres Reise til Amerika eller idetmindste fremskyndede denne. — Hvis De imidlertid vilde give mig en Cigar og maaskee et Glas „brandy-and-water“, troer jeg, det vilde hjælpe paa Fortællingen.“

„Med største Fornoielse! Vær saa artig, her ere Cigarerne, her Svovlstikker. Fortæl De kun videre, medens jeg laver Driften til.“

„Vel! For et halvt Mars Tid siden var det meget varmt mellem Miss Alice og en ung Mand af en af Englands første Familier. Af Familiens Kostbarheder forsvandt nogle værdifulde Diamantsmykker. Politiet arbejdede, og det viste sig, at den unge Mand var Forbryderen. Han tilstod, men angav, at han af

Miss Alice og hendes Moder var overtalt til den begaaede Handling."

"Havde hun bevæget ham dertil; det troer jeg ikke, Mr. Adams. Har hun tilstaaet det i Forhørene?"

"Ja, Mr. S — —, dog var det mest Moderen, der gjorde det. — At de vare paa Veien til New-York, da man søgte dem i England, veed De bedst selv, og hvorledes de bleve modtagne, veed De ogsaa. Politiet her var pr. Telegram — en velsignet Opfindelse denne Telegraph! — underrettet om deres Ankomst, saasnart man i England var kommen under Veir med, paa hvilken Maade, de vare komne bort. Faderen, som længe her havde været under Politiets Opsigt, blev overbevist ved at confronteres med sin Familie. Om kort Tid vandt de sammen i Fængsel for at bøde for deres stemme Tilhøieligheder. — Der kunde De være kommen fremt affted, Mr. S — —! den Moder har dog i Grunden bevist Dem en Benstabs-tjeneste uden maaskee selv at ane det. Ikke sandt?"

"Forfærdeligt! At den Pige skulde være en en Forbryder! — Mr. Adams, er det bevist med Diamanterne? Er det sikkert?"

"Fuldstændigt, min Ven. Diamanterne fandtes i Moderens Ruffert. De ere forlængst modtagne af deres rette Eier. Farvel, Mr. S — —! Detaillerne næste Gang. Farvel!"

Med disse Ord tog Mr. Adams sin Frakke paa igjen, drak sit Glas ud, satte ganske koldblodigt sin

Har paa Hovedet og git sin Veie med den Bemærkning, at jeg vistnok helst tænkte over Sagerne i No.

Du kan tænke Dig, at det har gjort et bedrøveligt Indtryk paa mig; men jeg vedbliver at troe, at Moderen er den Skyldige, den eneste moralsk Skyldige, det sagde jo forresten ogsaa Mr. Adams. Staffels Barn! Hvilke Forældre!

Nu er jeg ikke oplagt til at skrive meget mere. Hils! —

Din hengivne

Adolph H — —

Fra Samme til Samme.

New-York, — — street 14,
den 2den Mai 18—.

Jeg har seet hende! Jeg har talt med hende! Kjære Ven, jeg elsker hende. Jeg har overbeiet det alvorligt; jeg veed vel, at det er en alvorlig Sag at binde sig til en Pige, hvis Forældre ere sauglede Forbrydere, og som selv har været det, men jeg kjender hende; jeg har aldeles koldt og objectivt studeret hende. Hendes Sjæl er gjennemstuelig som det klareste Glas, og — ja, det lyder underligt, og Du vil maastee lee af mig, — hun er saa reen som dette. Hendes Charakteer er maastee svag, men det var en forfærdelig Indflydelse, denne Moder havde paa hende. Hun

stirrer stibt hen for sig og ryster formelig, naar hun taler derom.

Men Du skal vel have Tingene i chronologisk Orden. Saa hor da!

I dag for en Maaned siden spadserer jeg og seer som sædvanligt halvt paa de Menneſter, jeg møder, da jeg lægger Mærke til en kvindelig Skikkelse, der seer paa mig, vender Hovedet og skynder sig over paa den anden Side af Gaden. Skulde det være hende? foer det mig gjennem Hovedet. Jeg bagefter. Hun vendte sig, saae mig, rødmede og skyndte sig. Jeg indhentede hende. — „Miss Alice, maa jeg tale med Dem? Blot et Par Ord beder jeg Dem om.“

„For Guds Skyld, gaa!“ svarede hun med det mest fortvibtede Blik; Taarerne stode hende i Øinene.

„Hvorfor?“ spurgte jeg, „jeg vil Dem jo Intet ondt, det veed De jo nok. Ikke sandt? Tal blot lidt med mig; De veed ikke, hvor jeg har længtes efter at møde Dem.“

„Aa, Gud, aa, Gud!“ hulkede hun formeligt, „veed De da ikke — — veed De — —. Jeg har været fængslet, dømt, jeg — —.“

„Kjæreste Alice, jeg veed det Altsammen. Jeg veed ogsaa, at De ingen Skyld havde, jeg — —“

„So! Jeg havde Skyld. De maa ikke have Noget med mig at gjøre; gaa, for min Skyld. Jeg holder det ikke ud.“

Hun græd, den lille, gode Pige. Jeg talte saa

venligt og saa godt til hende, som jeg kunde. Vi gik ud i — — park, der talte vi mere sammen. Hvor var hun ikke yndig? Angerfuld var hun, stamsfuld havde hun ingen Grund til at være efter den Opdragelse, som hun havde faaet. Strax efter Forhøret var hun bleven frikjendt. Nu levede hun af at sige for et større Etablissement. Hun var tarveligt, men net og smagfuldt klædt, og hendes Udseende var ligesaa friskt og yndigt som paa Dampstibet trods Alt, hvad hun senere havde gennemgaaet.

Vi talte som sagt længe sammen. Hvad vi talte om, kommer Ingen ved, men hun lovede at møde mig igjen. Vi have mødt hinanden flere Gange, vi have lært hinanden at kjende, og vi have givet hinanden vort Løfte om trofast Kjærlighed og Følgeskab hele Livet igjennem.

Jeg har betroet min Principal hele Sagen. Alice er nu i hans Huus og betragtes som Barn deraf. See, det kalder jeg gentleman-like.

Baade han og hans Kone holde meget af Pigebarnet, og hun er ogsaa elsfelig, stol paa det; de vilde gjerne beholde os her; jeg vil imidlertid bort herfra. Naar James Ripe og hans Kone, mine „kjære“ Svigerforældre, komme ud, vil jeg ikke boe her. Jeg har modtaget en Plads i et Handelshuus i Melbourne, som er meget lønnende, og der skulde jeg da ikke troe, at mine Svigerforældre ville genere mig. Pladsen har min Perle af en Principal staffet mig.

Om en Maaned holder jeg Bryllup med min deilige, for saa gaadefulde Medreisende. Om to Maaneder ere vi paa Veien til Melbourne, og om et Aar haaber jeg da at være den lykkeligste Egtemand under Solen, trods det, at min Hustru har været i Fængsel, og hendes Forældre sidde der endnu.

Mine Forældre har jeg skrevet til om alt dette. Der kan Du maaskee faae mere detaillerede Oplysninger om Alting, og der kan Du faae et Billede af min Alice at see.

Mr. Adams blev forbauset over min „Bedrift“, som han kaldte det. „Gussa!“ udbrød han, „just acted like a gentleman.“ Han mente, at det, at jeg giftede mig med hende, var gentleman-like. Derfor det er nok for at være en Gentleman, saa gives der efter min Mening kun Gentlemen og Skurke. Farvel!

Din lykkelige

Adolph S — —.

Ludwig Uhland

Ludwig Uhland.

S m a d i g t e

af

Paul Sehse.

Overfattede af Viggo Petersen.

1.

Morgenvinden.

Mens endnu knap Haar gale,
 Skynder Morgenvinden sig,
 Feier rent paa Hoi, i Dale
 Snæver By og itøvet Vei.

Tjener spiller han i Stove,
 Ryster Stov af Træets Top,
 Vækker Blomsterne, der sove,
 Kalder muntert Lærken op.

Taager, som paa Bjerget hænge,
 Uden Snak maac følge med; —
 Kommer Solen langt om længe,
 Finder pænt den hvert et Sted.

Vil den nu for al den Nvie
 Takke varmt sin god Ven,
 Er han over Dal og Høie
 Lobet alt Gud veed hvorhen.

2.

Ved Foraarets Komme.

Storm fra Træets nøgne Top
 Stænker Duggens kolde Draabe;
 Tidligt vaagned Hjertet op, —
 Stal jeg frygte eller haabe?

Hør, en Klang i Stovens Hjem, —
 Mon jeg ogsaa ret den fatter?
 Bygge alt i Grenes Gjem
 Mine kjære Drosler atter?

Denne hvide Stribe hist
 Vækker Frygt og Længsler glade: —
 Er det Vintrens Kim paa Kvist
 Eller Tjornens Blomsterblade?

3.

Nattens Stemme.

Aun Bagtlens Slag i stille Mart
 Jeg horte paa min Gang,
 Den fjerne Klokke gjenlød kun,
 Som hoit i Taarnet hang.

Forstummet er hvert Smertesfrig
 Og Glædens vilde Sus;
 I Skovens Stilhed Floden gaaer
 Med sagte, dæmpet Brus.

Fra Kyst en lydløs, fugtig Vind
 Dit Blod i Brand har sat,
 Den tabte Elskov kalder mildt
 Og rørende ved Nat.

4.

Ved Geuser Søen.

Bjergets herligt svungne Linier
 Bort i Skyers Taage svømmer,
 Taage trindt i Mark og Vigner,
 Og mit Hjerte stille drømmer.

Under Skyers mørke Brimmel
 Drages jeg den Tid til Minde,
 Hvor mig Fremtid, Jord og Himmel
 Maatte for din Taare svinde.

See, fra Sne og grønne Matter
 Slørene paany sig sprede, —
 Af, naar skal dit Smil dog atter
 Solskin paa min Himmel brede?

5.

I Lunden.

Tro mig, skjoldt i Middagsstunden,
 I en sælsom Drom jeg gaaer,
 Net som Vinden gjennem Lunden
 Forte Duften af dit Haar.

Sagte klinger munter Latter,
 Som kun dine Læber leer,
 Naar sig glad i Hjertet atter
 Gyder Morgenrodens Skjær.

I min Sjæl en Glands sig tænder
 Af dit Dies stille Brand,
 Og et Kys paa Panden brænder,
 Som jo Du kun kysse kan.

6.

Nar Fare.

Medens Aftenroden blegued,
 Steg jeg op ad Bjergets Beie,
 Saae i Vellyst Volger bæve,
 Som ved Aftentid de pleie,
 Som en Tizianos Venus
 Hviler yndigt paa sit Leie.

Gjennem Luften lod en Flagren,
 Som af Amoriners Binge,
 Og mig syntes alt, jeg horte
 Guders Krigsraab haanligt klinge;
 Og et Bagholds skjulte Snarer
 Følte jeg min Fod omringe.

„Vogter jer, I frække Tyve,
 Har I ei min Kraft erfaret?
 Veed I ei, at dette Hjerte
 Er for Eders List bevaret?“
 Skadefro en munter Snisen
 Mig fra Luftens Rige svared.

Og nu skal jeg ikke nægte,
 Dette gjorde strax mig stille;
 Terracinaværtens Datter
 Ei af Hu mig rinde vilde;
 Thi bestemt som denne Snisen
 Lod det, naar hun lo, den Lille.

7.

Fugleskræmslet.

Der staaer en Munk i Marken:
 Dog det er kun et Skin —
 Med Rutten hængt om Stangen,
 Leger den kaade Vind.

Fromttænkende har Bonden
 Det Bærn for Sæden sat —
 „Spurbene respektere
 Den geistlige Ornat.“

Men Spurbene tænke: „Munken!
 Dig vi til Mønster tog;
 Mon Du vel saacr og høster?
 Og Gud Dig føder dog!“

8.

Daarlig Hukommelse.

Benligt hist paa Høien seer
 Du et Værtshuus ligge;
 Knibst en Skjønhed gav os der,
 Mand og Hest, at drikke.

„Smukke Barn, hvad hedder Du?“
 Forst jeg vide vilde.

„Non me ne ricordo piu,“*)
Svared strax den Lulle.

„At Du saae din Skjonhed, Du,
Har dog vist ei feilet.“
„Non me ne ricordo piu:
Hjytkker gif jo Speilet.“

„Hvordan Nysse smage, Du
Glemte da vel ikke?
„Non me ne ricordo piu;
Er de til at drikke?“

Gif hun lært det i et Nu?
Det maa selv hun klare; —
„Non me ne ricordo piu,“
Vil hun sagtens svare.

9.

En Duet.

Til Middagsro sig Byen lagde,
Selv Kilden risled mere sagte,
Bjergsøen sov i Solens Brand;
Ei mindste Sky gif over Land, —
Og som jeg stentred gjennem Staden,
Ei mindste Liv jeg fandt paa Gaden.

*) Det husker jeg ikke mere.

Solglandsen varmt om Huset spæved,
 Hvor Bæretreet rankt sig hæved.
 Derinde Intet ændser man,
 Der fløiter En alt hvad han kan
 Og følger med sin omme Klang
 En Kvindestemmes rene Sang,
 Som synger fromt en Psalmes Ord, —
 Hvor skjont det lod, vist knapt I troer!

Og studsende ved sli'g en Flid,
 Der Intet veed af Hviletid,
 Jeg staaer og lytter ganske stille,
 Da seer, halvt skjult af Vindvets Pille,
 Jeg en Morkille, gammel, graa;
 Alvorligt i sit Skjød hun saae
 Og lytted til de Unges Sang;
 Mens tidt i Andagt hun maa nikke,
 Tilsløres jagte hendes Blikke;
 De loftes, jænkes sidsste Gang,
 Meer dæmpet lyder Floitens Trille, —
 Den Gamle sover, — Alt bli'r stille.

Dog jeg kan ei begribe ret:
 Hvorfor forstummed den Duet?
 Var det, for ei i Slummerstunden
 At bryde Bedstemoders No?
 Hvad eller bruger man nu Munden
 Meer stumt og mere sødt monstro?

10.

Sang fra Sorrent.

O hvor Dagene svinde saa smukke,
 O hvor Natten bortdrommes i Lyst
 Her, hvor Bolgerne gynge og bugge
 Med Solvikum om Klippernes Bryst!
 Knapt den bugnende Fylde Du fatter,
 Slig en Belyst har Hjertet ei kjendt;
 O Du Bolgernes blomstrende Datter,
 Vær mig hilset, Du skjonne Sorrent!

Og om Natten, naar sødt Quisella
 Synger skjelmst sin bedaaende Sang,
 Og en brusende skjon Tarantella
 Hvirvler vildt som Stormvindens Gang!
 Dybt ved Bugt straale Haverne atter
 Under lysende Natfirmament —
 O Du Bolgernes blomstrende Datter,
 Vær mig hilset, Du skjonne Sorrent!

Her maa Sorgernes Byrde forsvinde,
 Mens Du loftes af jublende Lyst,
 Ja selv Elskovs fortærende Minde
 Ulmer sagtere nu i dit Bryst.
 Dyk Dig dybt, naar Dig kjoligt omfatter
 Her det hellige Havs Element; —
 O, Du Bolgernes blomstrende Datter,
 Vær mig hilset, Du skjonne Sorrent!

Selv de mægtige, Iarmende Vinde
Bæffe Roser om Blomsternes Stad,
Og de truende Ubeir maae sviinde,
Strømme hen i et Frugtbarheds Bad.
Uk, naar Høstguden gjæster Dig atter,
Har forlængst alt fra Dig jeg mig vendt; —
Da Farvel, o Du Volgernes Datter,
Da Farvel, Du mit skjonne Sorrent!

Major Frans.

En Fortælling efter Vosboom-Loussaint

ved H. P. Holst.

1.

Leopold von Zonshoven til Advokat Villem Verheydt.

Haag, i Marts 186 .

Stynd Dig til mig, kjære Ven, med det første Bleg, Du kan faae fat paa; der er skeet vidunderlige Ting med mig, og jeg trænger til at udtale mig for en Ven, for ikke at kvæles. Tænk Dig da, at Leopold von Zonshoven, der fra sin Barndom har været bestemt til at spille en forarmet Adelsmands kummerlige Rolle, at din Ven Leopold pludselig er bleven Arving til en kolossal Formue!

Det er en gammel Tante af min Moder, som jeg aldrig har hørt Tale om, og som synes at have levet i Splid med hele Familien; det er hende, der har været saa nydelig imod mig at efterlade mig Alt, hvad

hun eier. Jeg! jeg, der altid har maattet kjæmpe for ikke at gjøre Gjæld, og som aldrig har turdet tillade mig den allermindste Daarstab, er paa engang bleven Eier af en heel Million Gyllden! Da jeg aabnede det Brev, der meddeelte mig denne utrolige Nyhed, havde jeg nær væltet min Lampe; lykkeligviis blev den snappet i Faldet af min Værtinde, der stod og ventede paa firfjendstyve Centimer til Postbudet og i Begyndelsen troede, at Brevet kom fra en Nykker. Jeg fik hende hurtig tildørs og skjød Slaaen for min Dor. Det var mig en ligefrem Nødvendighed at være alene, for at jeg kunde overbevise mig om, at jeg ikke var et Offer for en eller anden Mystification fra Tusind og een Nat.

Sagen er den, at efterat jeg har overbeviist mig om, at det ikke var en Drom, men en Virkelighed, stormede en ubeskrivelig Mængde forvirrede Tanker og Indtryk ind paa mig. Mit Hjerte bankede som det skulde brikte; jeg veed ikke hvad det var, der sad mig i Struben, og det første Udbytte, jeg havde af min tilkommende Formue, var en ordentlig Hovedpine. Jeg er ingen Stoiker og har aldrig villet give mig Skin af at være det. Jeg havde derfor i den sidste Tid jævnlig tænkt paa, hvad jeg skulde gjøre for at komme ud af de pinlige Forhold, hvori jeg hidtil havde levet: det Eneste, der var at gjøre, var at forsone mig med min Onkel Ministeren og at blive Attaché ved et eller andet Gesandtstab; men det vilde koste mig en haard

Kamp, eftersom Hans Excellence havde viist mig Doren paa Grund af nogle Artikler, jeg havde skrevet i et Oppositionsblad. Hvor jeg beklagede, at jeg ikke havde endt mine Studier og var bleven Doctor! I en Alder af ni og tyve Aar kan man ikke begynde igjen paa at studere, og jeg var netop i Færd med at udregne, hvad det var, der trykkede paa mit beskedne Budget, da jeg med eet blev forvandlet til en Arosus. Phlegmatiske Jurist, kan Du indsee, at det var nok til at gjøre en Staffel som mig forrykt i Hovedet? Kom derfor hurtig og hjælp mig, saameget mere som der er et Punkt, hvorom jeg maa høre din Mening, inden jeg definitivt modtager Arven. Maaſkee er dette Punkt ikke af nogen Vigtighed i dine Dine; men i mine kan det dog fremkalde et Collisionſforhold mellem min Samvittighed og min Delikatesſe, der let kan bringe Millioner til at ryge i Lyset. Jeg vil ikke tage nogen Bestemmelse, inden jeg har raadfort mig med Dig. Jeg har sendt Notaren paa hans Begjæring en Fuldmagt til at handle i mit Navn, men dog med Forbehold. Her har jeg mange Bekjendtskaber, men ikke en eneste Ven, hvem jeg kan vove at ſige Alt, hvad der ligger mig paa Hjertet, uden at frygte for at blive misforſtaet eller gjort latterlig.

Og nu paa et ſnarligt Gjensyn! Med eller uden Millioner er jeg beſtandig din hengivne

Leopold Bonshoven.

Med den samme Post modtog Advokaten Willem Verheyft følgende anonyme Billet:

„Det er sandsynligt nok, at Herr von Zonshoven vil spørge Dem tilraads om en Sag, der for ham er af stor Vigtighed. Hjælp ham at overvinde alle de Vanskeligheder, der kunde forhindre ham i at modtage en vis Arv, og lad ham ikke uden alvorlig Prøvelse afvise et Forslag, som man maaſtee vil gjøre ham. Den, som her skriver Dem til, er fuldkommen bekendt med den værdige Testatrixes Hensigter og onsker inderligt, at Herr von Zonshoven maa komme til at nyde Godt af den smukke Formue, der er tilfaldet ham.“

Willem Verheyft læste ikke uden en vis Uro disse hemmelighedsfulde Linier. At hans Ven Leopold opfordrede ham til snarest at komme til sig, kom ham ogsaa ubeleiligt, eftersom han i dette Dieblik var fuldkommen optaget af sine Forberedelser til en Reise til Java. Han vilde dog ikke lade den betuttede Arving gaae Glip af hans større Erfarenhed og sthyndte sig derfor med at begive sig paa Reien til Haag. Den fattige unge Adelsmands Bolig bestod af et eneste stort Værelse, der vendte ud til Gaden tilligemed en Alkove. Der manglede ikke en vis Elegance; der var et smukt Skrivebord, en Vænestol, et udſkaaret Bogſkab og flere ſmaa Kunſtgjenſtande, der opveiede det Simple i de leiede Meubler. Hvad der var meſt mærkværdigt var Familieportraiterne, der hang i lange Rækker paa Bæggen, af hvilke nogle havde koſtbare Rammer,

medens andre, og det var de nyere, kun vare indfattede i forgyldte Lister. En Mængde Elfenbeens Miniaturportraiter og Photographier udfyldte Mellemrummene. Det unge Menneſke havde oiensynligt beſtræbt ſig for at ſamle ſaamange Portraiter ſom muligt af Medlemmerne af hans adelige og talrige Familie.

Han var ifærd med at ſkrive, da hans Ven Berheynt bankede paa Doren. „Jeg ventede Dig,“ ſagde han til ham; „jeg vidſte nok, at Du kom, naar jeg raabte Marn. Nu er jeg mere rolig, og veed Du, hvad der har beroliget mig?“ — han viſte ham nogle ſkrevne Artikler, der vare ganſke tilfølede af Blætt — „da jeg var nærved at vælte Lampen, gik det ud over mit Blættſhus; jeg opdagede det forſt næſte Morgen. Her er tre Artikler, ſom jeg havde afſkrevet, og ſom jeg ſkulde aflevere i-Dag. De ſtaaer ikke til at redde og jeg har maattet afſkrive dem igjen for at holde mit Ord. Ikke ſandt, det er en ſmuk Beſtilling for en Millionær! Nu er jeg næſten færdig, men dette Pligtarbejde har været en gavnlig Afleder for mine Tanker. I Aften er jeg ganſke til din Tjenefte, og vi kunne tale frit ſammen.“

Leopold levede virkelig af at levere Bidrag til flere politifke Blade og af at overſætte Romaner. Han havde baade Talent og Stil, og hans Ven nød for-tjent Anſeelse.

„Her,“ vedblev han, „finder Du Sagens Docu-
menter, et Duplicat af Teſtamentet, en Opſkrift paa alt

rørligt og urørligt Guds — her er for mere end en Million! og saavidt jeg kan skjønne, ere alle Aftfytterne i Orden. Gjennemløb alt dette, medens jeg fuldfører min Afskrift.”

Efter et omhyggeligt Gjennemsyn af alle Documenterne erklærede Advokaten, at Alt var i den skønneste Orden. „Men,” vedblev han, „jeg seer ingensteds den hemmelighedsfulde Clausul, der, efter hvad Du skriver, kan have Indflydelse paa, om Du modtager Arven eller ikke.”

„Der er ikke nogen saadan Clausul, der er ikke engang udtalt nogen udtryffeligt Betingelse, men min Grandtante har kun ladet sig forlyde med et Ønske i dette Brev, som Du maa læse, inden Du figer mig din Mening. Jeg for min Deel synes, at jeg maa renoncere paa Arven, dersom jeg ikke kan opfylde dette Ønske.”

„Er det da saa vanskeligt at opfylde det?”

„Det kommer an derpaa. Min Grandtante ønsker, at jeg skal gifte mig.”

„Nu godt, har Du ikke nok til at sætte Bo?”

„So vist, men hun udpeger med det samme, hvem jeg skal gifte mig med.”

„Ja, for Pokker, det er værre.”

„Ja, og hun synes ikke engang selv at kjende den unge Frøken. Det er Datterdatteren af en vis General van Bwenken, der i sin Tid ægtede min Grandtantes ældste Søster. Hun boer hos sin Bedstefader, og det

lader til, at det netop er i Forbittrelse mod ham, at min Grandtante Koselaer har skrevet sit Testamente. Jeg arver Formuen for at dele den med den unge Pige. Intet er naturligere, vil man sige; men sæt nu, at denne unge Pige er styg eller puffelrøgget, eller arrig eller koket, saa kjender Du mig nok til at vide, at jeg vil skynde mig med at renoncere paa Arven."

"Renoncere, renoncere. I det værste Tilfælde kan man da tilbyde en Deling."

"Det vilde ligefrem staae i Strid med den Ufsødes Willie, læs og Du skal selv see!"

Advokaten læste da med dobbelt Opmærksomhed det Dokument, som Leopold rakte ham, og som var saaledes affattet:

"Min kjære Neveu! Jeg er ubekjendt for Dem, men De er ikke ubekjendt for mig. Jeg er ganske godt underrettet om Alt, hvad De er, og hvad De ikke er. Som en Følge af al Slags Ufred i vor Familie og navnlig af de Uergrelser, jeg har havt af min ældste Søster, har jeg levet alene og kommer til at døe alene. Mine nærmeste Paarørende ere døde for flere Aar siden, de Andre ere adspalttede og erindre neppe engang, at jeg er deres Slægtning. Der er Ingen, der bryder sig noget om den gamle Tante Koselaer, der rigtignok heller ikke har gjort Noget for at opfriske deres Hukommelse. Jeg er nu fem og halvfjerdsindstyve Aar, og et Uanfald, jeg nylig har havt, har mindet

mig om at bringe mine Sager i Orden, hvis jeg ikke vilde have, at der skulde opstaae Arbestridigheder bag-
 efter, eller at min Formue skulde falde i Hænderne paa dem, der have forbitret mig mit Liv. Jeg vil ikke heller, at en Sværm af Fætttere skal kaste sig over min Formue som Ravnene og forøde det i en Haandevending, som mine Paarørende og jeg have samlet med Sparfommelighed og Orden. En skal derfor være min Universalarving, og denne ene er Du, om ikke for andet fordi din Bedstemoder paa modrene Side er den af mine Søstre, der har ærgret mig mindst. Hun giftede sig med en Mand af samme Rang som hun selv, i en god Stilling og med sine Forældres Samtykke, og det er ikke hendes Skyld, at hendes Mand kom af Dage under den afskyelige belgiske Revolution og efterlod sig syv Børn, hvoraf din Moder var det ene, og som Allesammen brod sig lige lidt om Tante Sophie. Jeg maa dog sige til deres Undskyldning, at jeg allerede havde brudt fuldstændig med alle mine Paarørende, dengang de vendte tilbage til Holland. Den anden Grund, hvorfor mit Valg er faldet paa Dig, er den, at jeg nærer en god Mening om din Charakter og din Uafhængighed. Efter de Oplysninger, jeg har indhentet om Dig, vil Du kunne opfylde et Ønske, som jeg henstiller til Dig: gift Dig, hvis det er Dig muligt, med Datterdatteren af min ældste Søster, den eneste af disse Børn, der endnu er i Live, og lad hende paa den Maade faae Andeel i den Arv,

som jeg af ovennævnte Grunde ikke vil testamentere hende selv. Jeg vilde have taget den unge Pige til mig, da hun endnu var ganske lille, for at give hende en god Opdragelse og frie hende ud af de daarlige Omgivelser, hvori hun levede; men det blev nægtet mig, og hendes Bedstefader, General van Zwenken, kan nu bebreide sig, at han har berøvet hende en Formue. Efter nærmere Overveielse har jeg dog ikke villet straffe dette Barn for de Vognes Forseelser; jeg ønsker tværtimod, at hun efter min Død skal vide, at den gamle Grandtante Sophie dog ikke har været saa ond, som man har villet gjøre hende til. Hvis jeg uden videre gav hende en Deel af min Formue, vilde det være det samme som at give den til hendes Bedstefader, der vilde forøde den paa samme Maade, som han har forødt Alt, hvad min Søster eiede. Af den Grund, min kjære Neveu, har jeg udnævnt Dig til min Universalarving. Du har en god Charakteer og gode Principer, og vil derfor være tilbøielig til at raade Bod paa en Uret, som jeg har været nødt til at begaae. Maaskee vil der blive gjort Vanskeligheder fra den Side, hvor man skulde være mest tilbøielig til at gaae ind paa dette Arrangement: i dette Tilfælde beder jeg Dig om, ikke at give tabt for tidlig. Hvis det derimod er Dig, der gjør Vanskeligheder, hvis Du finder det utaaleligt, at din gamle Tante vil bringe Dig en Rone paa Halsen, som maaskee slet ikke behager Dig, saa fritager jeg Dig strax for enhver

Forpligtelse. I det Tilfælde kjender Notaren i Utrecht, Herr van Beek, mine Henfigter, og efter dem maa Du rette Dig, hvis Du ikke vil renoncere paa hele min Arv. Jeg stoler dog bestandig paa din sunde Fornuft og endnu mere paa dit gode Hjerte, der vil interessere sig for en ung Pige, som ved hendes Baa-rørendes Slethed er bleven berøvet alle de Goder, der efter Fødslen tilkom hende, og som hendes og din Grandtaunte gjerne vilde gjengive hende.

Sophie Roselaer van Werve.

Efterskrift.

Naar jeg simpelt hen underskriver mig Roselaer van Werve og ikke Baronesse van Werve, saa er det Generalens Skyld; men hans Stædighed vil komme ham dyrt til at staae."

"Det kalder jeg et rigtigt Fruentimmerbrev," udbrød Advokaten, da han havde læst det tilende. Centrum gravitatis ligger i Efterskriften."

"Hvorfor har hun ikke testamenteret mig en tredivetusind Gylden uden nogen Betingelse!" sagde Leopold sukende, "jeg behøvede da ikke at være i Forlegenhed."

"Det er ganske sandt, men Noget for Noget! Den gamle Dame har valgt Dig til at udføre hendes Hævn, og det maa Du finde Dig i."

"Jeg troer alligevel ikke"

„Jeg er vis paa, at den Tante har tilsmilet hende paa hendes Dodsleie, at Du skulde fremstaae som hendes Ridder.“

„Det er godt nok; men hvis hun har bildt sig ind, at jeg for Benge skulde nedværdige mig til at udføre hendes onde Hensigter, saa har hun bedraget sig.“

„Et lille Dieblit. Endnu veed Du Jüngling, men hvorfor vil Du ikke see Dig for? derved forpligter Du Dig jo ikke til Noget. Hvem har sagt Dig, at den unge Dame ikke fortjente at kjendes nøiere, og har Du Ret til at berøve hende de Fordele, som Testatrix har ønsket at sikke hende?“

Leopold tænkte nogle Dieblitte efter, derpaa sagde han: „Du har Ret, Willem, jeg er altfor rask til at fatte Beslutninger. Jeg havde allerede i mine Tanker renonceret paa Arven paa Grund af denne Clausul, som den gamle Tante har tilføiet, men jeg vil nu gjøre alt Muligt for at tage mod Tilbudet og de Behageligheder og Ubehageligheder, der følge med det. Det er et stort Ansvar, jeg paatager mig dermed.“

„O hvad, Du har jo et sikkert Die, en fast Fod og et godt Hjerte. Overlad Dig til dette Instinkt af Ære og Delikatesse, som dine Betænklichkeiten har givet mig et nyt Bevis paa. Det er maaskee en Perle af et Fruentimmer, som man opfordrer Dig til at indfatte i Guld. Apropos! veed Du hvad din Tilkomende hedder, og hvor Du kan gaae hen og gjøre hendes Bekjendtskab?“

„Jeg modtog nylig et Brev fra Notaren med en Ben om at begive mig til Utrecht, for at han kunde staffe mig de Oplysninger, jeg onskede, angaaende General van Zwenken og hans Datterdatter, Fruken Frances Mordaunt.“

„Mordaunt? hun hedder Frances Mordaunt?“
udbrød Verheyst i en overrasket og utilfreds Tone.

„Har Du hørt tale om hende?“

„Ja, en Smule. Hendes Fader maa have været affediget engelsk Officer, og levede i nogle Aar i samme Provinds som jeg. Dengang var der, saavidt jeg veed, ikke Noget at sige ham paa.“

„Men Frukenen? kjender Du ogsaa hende?“

„Ikke personligt, og man kan ikke holde sig til Rygter. Hvad jeg har hørt sige om hende, kan være usiagtigt, men jeg gjentager det, forhør Dig selv og stol kun paa Dig selv.“

„Skulde hun være styg eller sygelig?“ spurgte Leopold med Bekymring.

„Nei, det lader endogfsaa til, at hun er meget smuk, men“

„Skulde hun være en Kofette?“

„Det har jeg aldrig hørt sige om hende, i al Fald maatte det være et eget Slags Kofetteri.“

„Væg mig ikke paa Pinebænken! hvad veed Du om hende?“

„Sutet, der er ligesvem ondt; jeg veed blot, at en Ben af min Broder har været forelsket i hende, men

hun vilde ikke have ham, og han har givet mig en Skildring af hende, der ikke er meget opmuntrende. Det maa være et mandhaftigt Fruentimmer, som ikke vil gifte sig, fordi hun ikke vil have nogen Herre. Hun har i den Grad cujoneret den stakkels Charles Felters, der er det stikkeligste Faar, der kan løbe om paa to Been, at han tog Flugten af Stræf. Jeg siger ikke dette, for at gjøre Dig bange."

"Du gjør mig ingenlunde bange," svarede Leopold, „thi det viser netop, at hun har Charakter; der er noget Pikant i dette Eventyr."

"Det glæder mig meget, at Du er af den Mening. Jeg for mit Bedkommende vilde ikke føle mig tiltrukket af saadan en Tornebusk; men Du er jo moralisk forpligtet til . . ."

"Og selv om jeg ikke havde denne Forpligtelse, vilde jeg dog føle mig fristet til at erobre hende. Seer Du dette Portrait fra det femtende Aarhundrede? Det er en af mine Forfædre, som for at frelse en Dames Vre lod den venstre Haand hugge af sig. Han var meget styg, og naar jeg i min Barndom var ond eller hidsig, tog min gode Moder mig hen foran dette Portrait og sagde til mig: „Fy, Leopold, Du ligner jo Tempelherren," thi han var Ridder af denne Orden. Hun paaastod, at mit Blik, naar jeg var ondskabssfuld, var ligesaa stikkende som hans, og, imellem os sagt, det har undertiden forekommet mig, at hun havde Ret. Denne Lighed har endogsaa overrasket

mig senere og i Særdeleshed dengang, da jeg havde min sidste Samtale med min Onkel, Ministeren. Jeg stod netop ligeover for et stort Speil i et Dieblif, da han var simpel nok til at bebreide min Fader, at han havde giftet sig med en Dame uden Formue. Men fortæl mig Noget om min Tilkommende! Hvad mere veed Du om hende?"

„Hun skal mangle Opdragelse og være heftig i sine Manerer.“

„Det er ikke hendes Skyld, det stakkels Barn. Jeg seer nok, at jeg kommer til at være baade min Kones Elsker og Opdrager; maaskee bliver jeg nodt til at lære hende baade at dansje og at synge . . .“

„I ethvert Tilfælde behøver Du ikke at lære hende at fegte, thi efter hvad Charles har fortalt mig . . .“

„For Pokker, det bliver jo alvorligt.“

„Ja, Charles var saa bange for hende som en Hare. Hun var dengang meget ung, og dog kjendte man hende i den lille Garnisonsby, hvor hun boede, kun under Navn af Major Frans.“

„Det Tilnavn er ikke meget smigrende, det tilstaaer jeg; imidlertid vil jeg dog see, om det ikke skulde være muligt at civilisere denne Major.“

„Det glæder mig, at Du kan see Sagen fra den Side, thi jeg indseer heller ikke, at der er stort Andet at gjøre.“

De to Venner gif hen paa en Restauration, for

at spise til Middag. Willem underrettede Leopold om, at han en af de første Dage skulde indstibe sig til Java som Secretair hos den nye indiske Generalgouverneur. Det var en Stilling, der var ligesaa indbringende som hæderlig, og gav ham Udsigt til om nogle Aar at vende tilbage til sit Fødehjem med en meget anstændig Formue; men han tog det Bøste af Leopold, at han skulde stadig underrette ham om, hvorledes det gik med hans Roman.

Det er ogsaa igjennem Leopolds Breve til Willem, at man seer de senere Begivenheder udvikle sig, - som her skulle fortælles.

2.

Leopold von Zonshoven til Willem Verheest.

Min kjære Ven, medens Du omtumles paa det røde Hav, vil jeg betro Papiret, hvad jeg ikke vilde fortælle nogen Anden end Dig. Notaren er den eneste Dødelige, der kjender min Historie, men jeg siger det ikke for at rose Dig, han kan ikke maale sig med Dig, hverken som Ven eller som Fortrolig.

Min Formue er endnu temmelig hypothetisk. Testatrix har ganske vist gjort Alt for at fikke mig den, men der er Dieblikke, hvori jeg er kjed og led af det Hele og hellere vilde rent renoncere paa Arven end være et Medskab for en gammel Frosens Hævn, der naaer ud over Graven. Jeg er udsat for at

maatte jage en gammel Mand ud af sin Bolig og at fordomme en forældreløs ung Pige, der ved sin Fødsel har Arv til sin Grandtantes Arv, til at fore et omflakkende Liv. Det er mig modbydeligt, at Loven kan sætte et gammelt hævnjerrigt Fruentimmers Luner høiere end saadanne Rettigheder, og hvorfor? fordi hun har været behændig nok til at skrive et Testament, som ikke kan roffes. Paa den anden Side synes det mig dog, at jeg ikke kan unddrage mig den Pligt, som er paalagt mig, og overlade hele Sagens Gjemmemførelse til Notaren, der vistnok er en meget brav Mand, men saa punktlig, naar det gjælder om at anvende Loven, at han hverken vil høre tale om Skaansel, Udsættelse eller Forsoning. Hvad Giftermaalet angaaer, saa troer jeg, at det vil strande paa Hindringer, som jeg ikke kan overvinde; forresten skal jeg nu fortælle Dig min Historie, Dag for Dag, fra den otte og tyvende Marts, den Datum, da jeg første Gang saa Notaren Herr van Beek.

Denne værdige Embedsmand er en lille mager Mand med spillende Dine, en lang og smal Næse og tynde, bestandig tillukkede Læber. Han modtog mig siddende i en klassisk Lænestol, i en graa Frakke og Hovedet begravet i et hoit, hvidt Halstorklæde, der truede med at kvæle ham. Da jeg havde nævnt mit Navn, lagde der sig et fint Smil om hans Læber, som om han sagde indvendig: „Du kommer dog, skjøndt Du lod til at betænke Dig!“ Efterat han i Kort-

hed havde fortalt mig om min Grandtantes pludselige Død, og at hun havde forlangt at blive begravet uden noget Folge af Familien, meddeelte han mig, at han i hele tredive Aar havde været beæret med min Grandtantes Tillid og havt Tilsyn med hendes Sager. Han kunde paa det Noiagtigste underrette mig om den Af-dodes Forhold til General van Zwenken og hendes Henfigter med dennes Datterdatter. Allerede inden Frances blev født vare Generalen og Tante Sophie dødelige Fjender. Generalen maa have været en Ødeland og efter Notarens Sigende var der slet ingen Bund i ham; men dette retfærdiggjør dog ingeniunde det raffinerede Had, som en Dame i sort Silkekjole, med hvide Haar under en fin Anplingskappe, og med et rigt Perlesmykke om Halsen, nærrede til ham. Saaledes, som jeg her beskriver hende, saae jeg hende paa et Portrait, som hun havde testamenteret den samme Notar, fordi hun havde sat sig i Hovedet, at ingen af hendes Paarørende vilde bryde sig om at besidde det. Deri bedrog hun sig maaskee ikke, thi selv jeg, der er den mest Begunstigede af Alle, syntes, at jeg maatte have Oplysning om mange Ting, inden jeg kunde for-sone mig med den sklyokste Mand, der oplivede hendes magre og fine Træk. Notaren sagde mig, at hun var god imod de Fattige, men at hendes Leve- og Tænkemaade alligevel vare høist besynderlige. Han, der selv var orthodox og streng konservativ, forklarede disse Besynderligheder deraf, at hun altid havde

sværmet for det attende Aarhundredes Ideer; hun beundrede Rousseau og havde i sit Værelse en Statuette af Voltaire. Hun havde endog ladet sig male med et Bind i Haanden af hans Correspondancer, uagtet hun vidste, at dette Appendix ikke vilde være meget opbyggeligt for den tilkommende Eier af Maleriet! „Men hun holdt af at drille mig,“ foiede han til med et lille Smil, „og jeg lod hende skjotte sig selv; thi der var saa meget godt ved hende.“ — Og saa havde hun saa mange Penge, foiede jeg sagte til, og at manœvrere med dem indbragte den gode Notar sagtens en saa rund Sum om Aaret, at han nok kunde finde sig i en Smule Tolerance.

„Jeg maa ogsaa sige Dem,“ vedblev Notaren, „at hun gik sjelden i Kirke, og det var da altid i fransk Kirke, uagtet hun ikke hørte til Menigheden. Hun offrede hvert Aar mange store Summer. paa velgjørende og industrielle Foretagender; men hun gav ikke en Skilling til Missioner eller til orthodoxe Skoler. Naar jeg i den Retning søgte at omstemme hende, svarede hun mig, at hun ikke vilde bidrage til at forøge Tartuffernes Antal. De indseer, at jeg da i min Stilling ikke kunde gjøre Andet end at tie. Forresten var hun for sin egen Person meget sparsommelig. Hun boede i et lille Huus udenfor Byen og bortleiede sit prægtige Palads i selve Staden og det superbe Landsted, som hun eiede i Geldern. Hun havde kun een Tjener, en gammel Kammerpige og en Koffepige.

Gartneren, der havde forpagtet Kjøkkenhaven, som stødte op til hendes Huus, forsynede hende med Grønsager og havde Opfyuet med Haven og Blomsterne. Hun leiede en Hyrevoagn maanedsviis, men kjorte kun sjældent. Hun tog overhovedet kun sjældent ud og modtog alene Besøg af Doktor D., hendes gamle Ven, der skulde see til hende hver Dag, og som to Gange om Ugen kom med sin ugifte Søster og spillede L'hombre med hende. En Gang om Maaneden inviterede hun mig, min Kone og Datter til Middag; Doktoren og hans Søster vare da ogsaa med, men jeg erindrer ikke, at der nogenstinde har været Andre, naar jeg undtager Maleren, hos hvem hun paa fine gamle Dage bestilte det Portrait, som hun har testamenteret til mig. Det var et ungt Menneſke med smukke Snebelsbarter, som forstod at gjøre Cour til hende ved at opdiske gamle Bittigheder af Voltaire; til Gjengjæld kjøbte hun Tegninger af ham, som hun aldrig saa paa, og naar jeg var tilstede, drillede hun mig gjerne ved at lade mig høre min Stilling som Medlem af Consistoriet. Forresten var det en brav Fyr, som underholdt sin Moder, og den Capital, som hun efterlader dem, er saa stor, at De ikke behøver at see paa saadanne Smaating. „Nei, afbrød jeg ham, jeg er tvertimod glad over at høre, at hendes sidste Dage ere blevne oplivede for hende; men kan jeg modtage hendes Arv, jeg, som, naar jeg er i Besiddelse af den,

vil troe mig forpligtet til at understøtte Institutioner, som hun ikke har seet mildt til?"

„O, hun vidste meget godt, at De ikke tænkte som hun. Forresten var hun altid saa liberal at respectere Andres Meninger. Hendes gamle Kammerpige er streng orthodox og horer kun saadanne Præster, der ere bekjendte for deres Orthodoxy. Alligevel var Deres Grandtantes Bogn hver Sondag til hendes Disposition, og hendes Frue har rigeligt forget for hendes Fremtid. Maaskee har hun i Dem seet en Person, som efter hendes Død vilde gjøre det, som hun af falsk Undseelse eller af andre Grunde har undladt at gjøre, da hun levede. Hvis hun havde havt andre Anstuelser, saa kan jeg forsikre Dem, at hun var den, der nok kunde sørge for at sætte sine Anstuelser igjennem.“

Jeg horte senere af ham, at Slottet Werve ligger paa Grændsen af Geldern og Overyssel, midt imellem Skove, Heder og Bloieland; at det for Tiden beboes af General van Zwenken, men at det i sin Tid tilhorte Grandtante Sophies Baarvørende, og at der til Besiddelse af dette gamle Slot knyttede sig en Barontitel, som Tante Sophie satte overordentlig Pris paa, og nogle Lehnsrettigheder, der i vore Dage ere uden Værdi. Grandtante Sophies Fader, Hoflaer Baron af Werve, havde ingen Sønner, men tre Døttre, af hvilke Sophie var den næstældste og min Grandmama paa mødrene Side den yngste. Den ældste, Marie

Anna, havde uden hendes Forældres Vidende indladt sig i et Kjærlighedsforhold med en ung Schweizer-officer, Capitain van Zwenken; da hun frygtede for, at hun aldrig vilde erholde deres Samtykke, lod hun sig bortføre af sin Elsker og giftede sig i Schweiz. Ifølge Juristernes og Tante Sophies Paastand var dette Ægteskab ugyldigt, hvad der dog ikke afholdt de svage Forældre fra senere at forløse sig med deres Svigersøn og at modtage med aabne Arme deres forstuede Datter.

Det lader til, at Tante Sophie i denne Historie spillede den samme Rolle som den ældste Søn i Parablen. Hun vilde aldrig tilgive sin romantiske Søster, betragtede sin Svoger som en nedrig Forfører og brød aabenhjert med alle dem af hendes Paarørende, der viste sig eftergivende imod de Skyldige. Familien deelttes i to fjendtlige Leire, der paaførte hinanden den samme Krig som Capulettierne og Montechierne. Man kappedes om at fornærme hinanden og tage Repræsalier, og saa paafulgte der Processer, som endnu mere forgiftede Forholdene. Efter sin Moders Død tog Tante Sophie Husets Tommer og meente, at det vilde være en let Sag at ophidsse den gamle Baron til en eller anden voldsom Foranstaltning; men denne holdt dog temmelig med de unge Ægtefolk, især efter at der var kommet en lille Arving. Han besøgte endog hemmeligt Familien van Zwenken i den lille By, hvor Capitainen laa i Garnison, og Resultatet var, at

man efter hans Dod opdagede, at han saameget som muligt havde begunstiget hans ældste Datter og hendes Børn; iblandt Andet havde han tilstjødet dem som deres Andeel Slottet Werve og dets Tilliggender. Man kan sætte sig ind i Tante Sophies Forbittrelse ved Tanken om at skulle forlade dette Slot, som hun troede tilhorte hende for bestandig, og overlade det i Hænder, som hun ansaae for de uværdigste af alle! Det var Oprindelsen til dette udslykkelige Had, som hun nærede hele sit Liv imod dem, hvem hun bestyldte for ved lave Intriguer at have indvirket paa Faderens Willie.

Capitainen paa sin Side opfordrede hende til at rykke ud saasnart som muligt; dog vilde han ikke selv strax beboe Slottet. Hans Kone og to Børn gjorde kun fra Tid til anden et kort Ophold der. Konen døde et Par Aar efter hendes Fader, og Børnene bleve nu hos Capitainen, saalænge til Datteren var saa gammel, at hun kunde blive sendt til en Schweizerpension. Sønnen fik en Hovmester og forberedte sig til Universtitet. I Et fik Tante Sophie fuldkommen Ret. Han Bwenken forsømte sin smukke Eiendom og lod den bestyre af en Intendant, der var ligesaa udhygtig som uærlig. Naar han lod sig see paa Godset en Gang om Aaret, saa var det i Jagttiden, og han havde da en Flok Jagtvenner med sig. Tante Sophie vidste bestandig god Bested med hvad der foregik, thi hun havde taget sin Faders Intendant i sin Tjeneste, og

han underrettede hende om Alt, hvad der foregik. Capitainen blev udnævnt til Major, men trængte altid til Penge, deels til sig selv, deels til sin Søn, der brugte utroligt. Han optog det ene Laan efter det andet, og da hans Datter ægtede en engelsk Officeer ved Navn Sir George Mordaunt, maatte han sælge en Deel af Godset og Skovene, for at kunne udrede hendes Modrenearv. Han blev nødt til at sælge bestandig mere og mere, og da han tog Afsted som pensioneret Oberst med Generalstitel, eiede han ikke Andet end selve Slottet med Haven og Alleerne, der førte til det.

Tante Sophie derimod havde imidlertid fordoblet sin Formue og arvet en rig Cousine foruden. Ved Hjælp af Mellemhandlere havde hun efterhaanden kjøbt Alt, hvad Generalen havde været nødt til at sælge. En Procurator, der boede i den nærmeste By, var altid villig til at laane Generalen ligesaa mange Penge, han ønskede, men da han ubarmhjertigt krævede Capital og Renter tilbage, blev Generalen bestandig tvungen til at sælge paany, og Tante Sophie kunde næsten beregne, hvad Dag Generalen flet Tøtet havde tilbage.

Hun lod van Beek tilbyde ham en Kjøbesum for Slottet, som Ingen kunde byde over; men Generalen var altfor opbragt paa sin Svigerinde, til at han skulde gaae ind paa saadant et Forslag. Han viste det stolt tilbage, men hans Forhold blev bestandig pinligere, og da Tante Sophie var i Besiddelse af alle Fordringerne

paa ham, som han ikke kunde betale, saa berøvede det kun paa hende, ved Dom at berøve den gamle General baade hans Slot og hans Barontitel, da der pludselig hændte Noget, der bestemte hende til ikke at gaae Generalen for nær; vist er det, at hun tre Maaneder forend sin Død befalede van Beek at omskrive hendes Testament, og det er ved denne Testamentforandring, at jeg blev den Begunstigede eller Offeret, hvad Du vil kalde mig. Tænk Dig engang, at jeg, som aldrig har eiet saameget som en Tagsteen, skal pludselig ligeover for van Beek tage Bestemmelse om, hvorvidt de nuværende Forpagtere af den store Eiendom Rünenberg maae faae deres Contrakter fornyede eller ikke! Alt skal dog blive i statu quo, indtil jeg veed, om jeg gifter mig med Frances eller ikke. Jeg glemte at sige Dig, at min Grandtante har testamenteret sin Notar sin lille Eiendom udenfor Utrecht, men paa det Vilkaar, at hendes gamle Kammerpige skal blive boende der til sin Død. Jeg havde imidlertid nok Lyst til at see den Holig, hvor hun har tilbragt sine sidste Aar. Jeg betragtede det som en Pillegrims-gang og meente desuden, at jeg paa Stedet selv kunde faae yderligere Oplysninger om denne mærkværdige Persons Væsen og Character.

Mit Haab skuffedes saagodtsom ganske. Den gamle Kammerpige modtog os med et iskoldt Ansigt og holdt en from Lovtale over den Afdøde. Den unge Rokkepige udgjød en Strøm af Taarer, idet hun hilste

paa „Herren, som vist ogsaa maatte være meget bedrovet.“ Tjeneren saae skjævt til mig, som om jeg kom for at berøbe ham hans Legat. Huset var ikke videre godt meubleret: der var kun en eneste Kanapé og en eneste stor Lænestol, hvori min Grandtante pleiede at sætte sig en Timestid hver Eftermiddag for at blunde. Hun var forresten en meget virksom og aandslivlig Person, „som altid var beskæftiget med at regne og skrive,“ sagde den gamle Kammerpige, „naar hun ikke netop læste eller strikkede.“

„Og hvad læste hun da?“ spurgte jeg.

„Næsten altid lutter vantroe Boger og kun meget sjældent i Bibelen. Hun vilde ikke vide Noget om Dagens Stridsthemaer og læste ikke nogen anden Tidende end Haarlemmer Avis.“

Blandt de „vantroe Boger“, som jeg fandt omhyggelig opstillede i et lille Bibliothek, saae jeg Fenelon, Bossuet og Pascal staae fredelig ved Siden af Voltaire, Rousseau, Encyclopædisterne og den tydske Literaturs Mesterværker. Jeg vil bevare dette lille Bibliothek til en Erindring om Testatrix, og van Beek har ikke det Mindste at indvende derimod. Det er den første ublandede Glæde, jeg har af min glimrende Arv.

„Jeg havde tænkt, at Herren ogsaa vilde have bevaret Frøkenens Bibel,“ sagde den gamle Kammerpige i en bebreidende Tone, thi min Smag for de vantroe og ugudelige Boger forargede hende ikke saalidt.

„Det vil jeg ogsaa gjerne, hvis De ikke selv sætter Priis paa at besidde den.“

„Nei, jeg har slet ingen Smag for den verdslige Bog! Det er ikke Guds Ord, og jeg har aldrig kunnet begribe, hvorledes Frokeneu har kunnet føle sig opbygget ved den.“

„Hvad har hun imod den Bibel?“ spurgte jeg van Beek.

„Na, det er en Bibel som alle andre, men kun trykt med nye Typer.“

Min Grandtante maa paa min Vre have været meget liberal, siden hun har kunnet finde sig i at omgaaes saalænge saadant et Fruentimmer.

Dagen efter begav jeg mig paa Reisen til den lille By B., hvorfra jeg vilde tage til Slottet Werbe; men mit Brev er blevet saa langt, at jeg vil sende det med Malleposten i Aften og give Dig Fortsættelsen en anden Gang. Du vil saaledes strax faae Noget at læse ved din Ankomst. Din bestandig hengivne

Leopold.

3.

Slottet Werbe i April 186...

Du seer, min kjære Willem, at jeg er trængt ind i Fæstningen.

Herr van Beek havde givet mig en Anbefalings-skrivelse med til sin Collega, Overberg, der er Notar og Advokat i B. Denne Overberg har været min

Grandtantes fornemste Agent, og det er ham, hun kan takke for, at hun lidt efter lidt er kommen til at eie alle van Zwenkens Besiddelser; det var ham, der jevnligt forshuede Generalen med Penge. Naar Alt kommer til Alt, har det maaskee været et større Held for Generalen, at han er faldet i hans haarde, men retskafne Hænder, end om hans Eiendomme vare blevne et Kov for Magerfarle, der udelukkende havde speculeret i hans Svagheder, og som snart havde bragt ham til Tiggerstaven. Dverberg havde raadet Generalen til at gaac ind paa sin Svigerindes Tilbud. Du veed, hvorledes dette Raad blev optaget. Han raadede mig derfor til, at jeg ikke skulde præsentere mig paa Stottet som Froken Roselaers Arving. Derved vilde jeg strax fordærve det Hele. Jeg kunde simpelthen introducere mig som en fjern Paarørende og under et hvilketshelligst Paastud.

Jeg spurgte Dverberg, om han kjendte Noget til Frances. „Jeg har,“ svarede han, „kun eengang havt den Ære at tale med hende; det er altid Generalen, der kommer til mig. Hvad hende angaaer, saa seer man hende næsten aldrig i Byen; kun en eneste Gang, og medens Generalen var Chef for Garnisonen der, kom hun for at tale med mig om Noget, der vedrorte hende personligt, men det er allerede længe siden.“ Agtet Herr Dverberg ikke kjendte Noget til mine Giftermaalsplaner, kunde han dog see, at jeg sølte mig skuffet; thi han vedblev ligesom at undskyldte, at hans

Oplysninger ikke vare syldigere: „De maa huske paa, at Generalen, som dengang var Oberst, levede paa en stor Fod; dengang var der en stor Kloft imellem de militaire og de borgerlige Kredse; jeg var Entemand, havde meget at bestille og gik næsten aldrig i Selskab. Siden jeg har giftet mig igjen, har dette Forhold forandret sig. Jeg har et lille Selskab i Altsen; hvis De vil gjore mig den Fornoielse at være med, saa vil De træffe paa unge Damer, der ere noie bekendte med Froken Mordaunt. Jeg behøver blot at lede Samtalen hen paa Familien van Zwenten, saa vil De faae nok at høre.“

Jeg tog gjerne imod Indbydelsen. Denne Overberg er i Grunden en brav Mand, der gjerne vil mediere. Da han horte, at jeg skulde arve min Grandtante og folgelig ogsaa Generalens For skrivinger, opfordrede han mig til ikke at være altfor ivrig eller paa staaende i at kræve mit Tilgodehavende. Han vidste jo ikke, at det var overflodigt. Men jeg vil skynde mig at fortælle lidt om Herr Overbergs Soirée, hvori jeg horte Historier om Frances's Fortid, der i det mindste vare meget beshynderlige. Jeg veed meget godt, at man skal være forsigtig med at troe paa Sladderen i en lille By; forresten kan Du selv dømme.

Iblandt de Damer, som jeg blev præ senteret for, var der en smuk ung Enke, med fulsorte Dine og pikante Træk, en Cousine til Roselaers. I det første

Dieblit beklagede jeg, at det ikke var hende, som min Grandtaunte havde valgt for mig, men jeg kom snart til en bedre Erkjendelse, da jeg horte hende uden Barmhjertighed gaae løs paa den stakkels Frances.

„Ja,“ sagde hun, „vi vare „gode Bekjendte“, dengang hendes Bedstefader var Chef for Garnisonen her, men Veninder have vi aldrig været; hun var altfor besynderlig og altfor uopdragen dertil. Vil De tænke Dem, at hun til en Soirée, hvor der blev dandset og musiceret, kom i en mørk Merinos Nidkjole med nedfaldne Flipper, Halsstorklæde og Stovler! lange Stovler! jeg troer endog, at der var Som i Saalerne.“

„Maaskee vidste hun ikke, at der blev dandset,“ tillod jeg mig at indvende.

„Paa ingen Maade! Hun var inviteret otte Dage iforveien. Og vil De saa tænke Dem, at to Dage efter kom hun til et almindeligt Dameselskab i fuld Toilet, nedringet og med Diamanter i Haaaret.“

„Ja, paa det første Bal var der vel Ingen, der vilde dands med hende.“

„Tro ikke det! hvorledes hun end klædte sig, havde hun altid Dandsere nok. De unge Officerer vare nødte til at være galante mod Oberstens Datterdatter, og forresten forstod hun godt at trække Herrerne til sig. Tiltrøds for alle hendes Besynderligheder sværmede man dog om hende og complimenterede og courtiserede hende.“

„Sa, men der var Tugen, der agtede hende," bemærkede en gammel Dame.

„Men," sagde jeg, for dog at høre noget Positivt, „hvad foretog hun sig da paa dette lille Bal?"

„Hun gjorde komplet hvad hun vilde. Hun erklærede saa kategorisk, at hun den Aften ikke vilde danses, at Tugen faldt paa at engagere hende."

„Hun var maaskee bange for, at hun ikke skulde faae nogen Cavalleer," mumlede den gamle Dame paany.

„Sagen er den," svarede den unge Enke, „at der virkelig behøvedes Mod til at engagere en Dame, der var saaledes udstafferet. Dog imod Slutningen af Ballet, da Cotillonene begyndte, maatte hun tage Deel i den, enten hun vilde eller ikke. Lieutenant Willibald, hendes Bedstefaders Adjutant, tog Mod til sig og drog hende med i Dansen, men hun var saa stædig, saa uopmærksom og saa ubehændig, at hun bragte Uorden i alle Tourenes, og at hendes Cavalleer gjorde sig al mulig Umage for at gjøre det godt igjen. Det var imidlertid et virkeligt Offer, som han bragte, thi han var selv forlovet med en nydelig ung Pige, som paa Grund af en Familieforg var bleven hjemme."

„Om Forladelse, Frue," udbrod en af de Tilstedebærende, som var bleven præsenteret for mig under Navn af Capitain Sonders, „De refererer ikke ganske nøiagtig. Som gammel Ven af Lieutenant Willibald kan jeg forsikre Dem, at det ingenlunde var et Offer

for ham at dandse med Froken Mordaunt, hvad Dragt hun end havde paa, thi han var uhyre indtaget i hende, og hvis Froken Mordaunt havde villet kort sagt, hun er Skyld i, at han giftede sig en stor Formue til."

"Selv er hun, saavidt jeg veed, ikke bleven gift?" sagde jeg sporgende.

"Nei," udbrød den gamle Dame i en triumferende Tone, „iblandt vor Omgangskreds har der aldrig meldt sig nogen Frier."

"Ja," tilfoiede den unge Enke i en sentimental Tone, „jeg veed meget godt, at hun sagtens har kunnet sængsle flygtige Tilbedere, men det er kun fra Hjertets Side, at en Kvinde kan indgyde en alvorlig Tilboielighed, og Frances Mordaunt har intet Hjerte; hun holder kun af Heste og Hunde."

"De glemmer hendes Bedstefader," indvendte Capitaenen.

"Na, hendes Bedstefader var jo bange for hende," indvendte den Gamle; „han kunde nok gjøre Scener med sine Officerer, men med Frances vovede han det ikke."

"Om Forladelse, Froken," svarede Capitaenen, „Oberst van Bventen gjorde ingen Scener med sine Officerer, det veed jeg af Erfaring; Sandheden er, at han overlod sin Datterdatter altfor meget til sig selv. Han hang altid ved Spillebordet, medens Froken

Frances begik Uforsigtigheder, der udsatte hende for Folkesnak. Hvad jeg siger her er bekjendt nok."

"Ja, ligesaa bekjendt som Major Frans's mangfoldige andre Excentriciteter."

"Hust blot paa, hvor forfærdelig hun compromiterede sig med denne Fremmede, der boede i den gylbne Dag, og som Obersten ikke vilde see indenfor sine Dore. Ikke destomindre havde hun hemmelige Sammenkomster med ham, ja hun vovede endog at spadserere med ham i Plantagen ved hoilys Dag! Jeg veed af god Kilde, at hun maatte sætte sine Diamanter ud, for at betale hans Hotelregning."

"Jeg er overbevist om, at Velgjorenhed kun var Motivet," sagde den unge Piges ufortrodne Forsvarer.

Jo, det er en smuk Velgjorenhed," udbrød den gamle Dame. "At give sig af med Bagabonder, der ikke eie det Mindste! Der var allerede dengang stærkt Tale om at holde hende borte fra vore Kredse, og naar vi ikke gjorde det, var det kun af Ugtelse for Obersten. Men vi kom snart ud af den Forlegenhed, thi hun baulyste sig selv."

"Det var efter et andet Eventyr," tilfoiede den nydelige lille Enke; "det var hendes Samvittighed, der tvang hende dertil, efter Historien med Rudsken."

Denne gang taug Capitainen til min store Uergrelse.

"Hvad er da passeret med den Rudske?" spurgte er Herre med Brillen paa, hvem jeg senere lærte at kjende som Postmesteren.

„Ulykkeligviis veed man det ikke rigtigt,“ svarede den gamle Dame, „man troer almindeligt, at hun vilde lade sig bortføre af sin Kudsst. Maastee var det ogsaa lykkes, men Manden var forlovet, og da Historien blev bekjendt . . .“

„Har hun, medens Hestene lob løbst, kastet ham ned fra sit Sæde,“ tilføiede den gamle Dame med et diabolisk Smil.

„Andre paastaae, at hun har dræbt ham med Vidsteflag,“ tilføiede den unge Enke. »Horrible, most horrible!«

„Jeg har hørt,“ mumlede en Anden, „at hun sloges med ham, og at Hestene lob løbst i det samme og rev Kudssten ned imellem sig.“

„Om Forladelse, mine Damer,“ bemærkede Overberg, „hvis noget Dignende havde været Tilfældet, vilde Retfærdigheden naturligviis blandet sig i det.“

„Bah!“ sagde Enken, „Generalprocureuren spillede hver Aften Kort med Obersten; for at redde Skinnet afslagde han et officielt Besøg, og Frances blev naturligviis befunden hvid som Sne. Sagen er, at fiden hint Eventyr har hun ikke vovet at vise sig i vor Kreds, og hendes Bedstefader tog sin Afsted.“

„Ja, med Generalktitel,“ tilføiede Capitainen, „og Stedet, hvor han begav sig hen, var Slottet Werbe.“

„Hvor Major Frans nu commanderer, og hvor hun deler sin Tid med at ride og jage,“ sagde den lille Enke.

„Jeg forsikrer Dem,“ sagde Overberg, „at Gene-

ralen jager ikke mere, og at han heller ikke har noget Terrain at jage paa."

Samtalen tog snart en anden Vending. Jeg havde hørt nok til at spørge mig selv, om jeg ikke gjorde bedst i at opgive alle Undersøgelser.

Overberg, der havde sat sig i Hovedet, at jeg blot ønskede at tale med Froken Mordaunt for at foreslaae hende en venskabelig Overtenskomst, gjorde næste Dag den Bemærkning, at jeg ilet ikke burde ændse, hvad der blev sladdret i en lille By. Med Hensyn til Diamanterne vidste Ingen bedre end han, hvorledes det var gaaet til, og i det Punkt havde Frances Intet at bebreide sig, og hvad Historien med Rudsken angik, saa var det jo tydeligt, at den neppe var saa slem, som disse Damer behagede at troe. Froken Mordaunt havde vel Ord for at være noget vel raft og energift i sine Manerer, men Ingen tvivlede om hendes Retfærdighed eller hendes ædle Charakter. Overberg havde aabenbart Ret, jeg burde ikke vende tilbage, uden at have seet mig for; jeg bestilte derfor en Vogn og begav mig til Slottet Werve.

Det vilde blive altfor vidtløftigt at fortælle Dig hvorledes det gik til, at min Rudske, der ikke kjendte Werve, forvildede sig i en Skov, der tidligere uden-
tvivl skulde forestille en Park, og hvorledes vi, da vi kom ud ved Skovbrynet, havde en Grav fuld af Vand for os, som en Bro førte over, der kun var istand til

at bære en Fodgænger, og hvorledes endelig min Kudsft viste mig laugtborte en Rytter eller en Rytterste, thi jeg kunde ikke skjelne det tydeligt i Frastand, og sagde til mig: „Der har vi jo Major Frans! hun skal uidentvivel hen at see til den Lille.“ — „Hvilken Lille?“ spurgte jeg angst. — „Den Lille, som hun betaler for; hun betalte nok ikke, naar hun ikke var nødt til det.“ — Han forsøgte nu bandende at komme ud igjennem Skoven, men den nye Wei blev snart saa snever, at Bognen ikke kunde komme videre. Jeg maatte stige ud og gaae paa Opdagelser. Efter nogen Tids Forløb befandt jeg mig paa en anden Skovsti ligeoverfor en anden Grav, men den var næsten ud-torret og begrændsedes paa den anden Side af en Hede, hvorpaa der stod nogle sparsomme Grantræer og hist og her en Kartoffelmark. Terrainet løstede sig og dannede smaa Bakker. I et ærgerligt Humeur havde jeg en lille Disput med min Kudsft. Bludselig lod der en Skoggerlatter hen til os fra den nærmeste Hoi. „Der har vi igjen Majoren,“ raabte den Klostrian, uden at bryde sig om, at man var nødt til at høre ham. Det var virkelig ham, eller rettere sagt hende. Tingen var den, at man havde ondt ved at sige, hvad Kjøen Rytteren hørte til. Amazondragten var slaaet tilbage, saa at den saae ud som Bouaver-Beenklæder, og over den havde hun en Slags tyk Kofte, der var knappet lige op til Hagen. Hendes graa Hat havde intet Slor, men til Gjengjæld var Skyggen slaaet

ned, og et grønt Silkebaand var bundet om den imod Binden, og Enderne af det hang ned over et rodt Torflæde, der var knyttet om Halsen. Alligevel havde hun, saavidt man kunde domme efter det afskyelige Costume, en smidig og raut Figur. Der var noget distiint og Fornemt udbredt over hendes Person, og istedenfor plumpe og mandlige Træk, som man skulde tiltroet hende, saae jeg foran mig et blegt lille Ansigt med fine Træk og en romersk Næse; men jeg var kun lidt oplagt til at beundre i dette Dieblik, og jeg spurgte hende derfor i en temmelig barsk Tone, om hvilken Bei jeg skulde slaae ind paa.

„Hvor vil De hen?“ raabte hun til mig.

„Til Slottet Werve. —

„Og hvad vil De gjøre paa Slottet Werve?“ sagde hun til mig i en Tone, der forraabte, at dette mit Svar generede hende. — „Seg vil besøge General van Bwenken og Froken Mordaunt, hans Datterdatter.“ — „Generalen tager ikke imod Bisitter, og hvis De har Noget at sige hans Datterdatter, saa kan De strax henvende Dem til mig. Jeg er Froken Mordaunt.“

„Seg har ondt ved at troe det,“ sagde jeg til hende i en fast Tone, „men hvis det forholder sig saaledes, saa vover jeg at anmode Froken Mordaunt om at anvise mig et mere passende Sted end Manden af denne lerede Grav til den Samtale, som jeg udbejder mig med hende.“

„Godt, saa vend tilbage med Deres Vogn til den modsatte Kant af Skoven; der seer De en Landsby, og fra den vil De let kunne finde Vej til Slottet.“

Savist, min smukke Major, tænkte jeg, for at De i det rette Dieblik kan slaae Borten i for Næsen af mig! Jeg fattede en rast Beslutning, lod Rudsken kjøre bort, og, idet jeg tog Tilløb, gjorde jeg et fortvivlet Spring, der bragte mig lykkelig over paa den anden Side af Graven. — „Bravo! det lykkedes!“ raabte hun med en Stemme, der dennegang forekom mig noget mildere; et Par Skridt endnu, og jeg stod henne hos hende med Hatten i Haanden. — „Hvis De vil til Slottet ad denne Vej,“ sagde hun til mig, idet hun hilste med Ridepidsten, „saa maa De over Heden, som De ikke kjender, og saa udsætter De Dem for at gaae vilb anden Gang.“

„De glemmer, Froken, at jeg nu har nogen Ret til at gjøre Regning paa Deres behagelige Selskab.“

„Ret! De er ligesom alle de Andre! Der flyver mig et Ord ud af Munden, og strax bhgger De derpaa en Ret.“

„Froken Mordaunt har havt den Godhed at love mig en Samtale; kan hun da finde det besynderligt, at jeg tager hende paa Ordet?“

„Lad gaae, men jeg vil dog sige Dem, at jeg selv kjender kun daarlig Vej paa denne Hede. Min Hest har tabt en Sko, jeg lod den derfor blive tilbage hos Skovfogeden og dreb selv omkring paa Maa og

Saa. Har De virkelig Noget at gjøre paa Slottet? Generalen er ingenlunde gjæstfri, det vil jeg underrette Dem om."

"Jeg kom kun for at besøge ham saavel som Dem. Jeg skal tilbringe nogen Tid her i Nabolaget og husede med eet paa, at vi paa min Moders Side ere Paarørende."

"Saameget værre! Paa Slottet Werbe har man ikke synderlig tilovers for Familien."

"Men jeg er ikke nogen Hofelaer, jeg er en Bonshoven."

"Jeg vidste ikke engang af, at jeg har en Slægtning af dette Navn; men ikke sandt, De kommer dog ikke for at tale om Forretninger med Generalen? Hvis det er Tilfældet, saa siig mig, hvad De vil ham. Han er gammel, halvfjerdstydende Aar, har haft mange Sorger i sit Liv, og jeg vil ikke skjule for Dem," spjælede hun til med et Suk, „at der er nok, der trykker ham endnu; derfor beder jeg Dem indstændig om at fortælle mig Hensigten med Deres Besøg. Maaſtee kunde jeg finde Leilighed til . . ."

"Jeg forſikrer Dem, at mit eneste Ønske er at kunne være Dem behjælpelig i at frie Deres Bedstefader for sine Betyrninger."

"Og De er af vor Familie! Saa er De virkelig en mærkelig Undtagelse. De skal da ogsaa undtagelsesviis faae Udgang til Slottet, som ingen Fremmed ellers faaer Lov til at betræde."

„De kan da ikke onske at leve i en fuldstændig Ensomhed.“

„Hvorfor ikke?“ sagde hun til mig i en noget haanlig Tone; „jeg kjenner Folk altfor godt, til at jeg ikke gjerne skulde opgive al Berøring med Dem.“

„Saa ung og saa menneskesty!“

„Jeg er ikke ung, jeg er sex og tyve Aar, Fætter, og det er Krigsaar, der tælle dobbelt, som Bedstefader siger. Jeg har idetmindste fyrgetyve Aars Erfaring.“

„Fruentimmerne tale altid saaledes, naar de onske at blive modsigte.“

„O Fætter,“ sagde hun med en ubestrikelig foragtelig Betoning, „regn mig dog ikke med blandt de Skabninger, som Mændene kalde Fruentimmer. Hvad antog De mig for ved første Diefast? Jeg holder af, at man svarer mig ærligt.“

„Nuvel!“ sagde jeg efter nogen Tøven, „jeg antog Dem for en Skovbetjent der havde ondt i Tænderne.“

Hun bed sig i Læberne, hendes Kinder blussede, og hun saae paa mig med et Par Dine, der gjennem-borede mig som Pile.

„Det er plumpt, det De der siger.“

„De forlangte, at jeg skulde være ærlig.“

„Ja, De har virkelig Ret. Top, Fætter!“ sagde hun og rakte mig en fin og hvid lille Haand, som jeg paa min Tro beholdt en Smule længere i min, end det var strengt nødvendigt. „Jeg haaber, at vi

skulle være Venner og beder Dem at kalde mig Frances for Eftertiden, ligesom jeg vil kalde Dem Leopold."

"Meget gjerne, Cousine," og jeg trykkede paany hendes Haand, som hun dennegang hurtig tog til sig.

"Men Rudstien har ogsaa sagt Dem mit andet Navn, Major Frans."

"Det er sandt, men finder De det ikke selv upassende, Frances, at man giver Dem saadant et Tilnavn?"

"Hvad bryder jeg mig derom! jeg veed jo, hvorfra det skriver sig og bliver hverken bedre eller slettere derfor. De betragte mig her som en Slags Rosak, fordi jeg rider meget ud, og fordi jeg klæder mig, som jeg selv vil, og ikke efter deres Smag."

"Men," tillod jeg mig at indvende, "vi maae, om ikke for Andet, saa af Ugtelse for os selv, dog være lidt omhyggelige for vort Ydre; om Dragten er nok saa simpel, kan den dog altid vidne om en god Smag."

Jeg saae, at hun rødmede lidt igjen. "De troer altsaa," svarede hun, "at jeg ikke har nogen god Smag, fordi jeg i denne barske Vinter rider i en Kofte?"

"Det siger jeg ikke saa afgjort, men jeg paastaer kun, at en Kvinde ikke maa vise sig komplet ligegyldig for sit Ydre, og at man let faaer en daarlig Mening om En, der forummer sit Ansigt i et hæsligt rødt Klæde . . ."

"Der gjør, at hun seer ud som en Skovbetjent,

der har ondt i Tænderne," joiede hun til i en skarp Tone; „men det er der da Raad for.“

Hun tog Torklædet af og slog Koften tilside, og Du kan troe, Willem, at hun var smuk, om ikke nogen regelmæssig Skjønhed, saa dog ganske mærkbarlig smuk, med sine ærlige blaae Øine, letfarvede Kinder og stolte, livlige Pphysiologi, der bar Præget af allerede at have gennemgaaet meget. Jeg havde i vort første Mode vundet en lille Seier, men jeg var nødt til at tage Folgerne. Nidedragten, som hun havde slaaet ned, hang fast i de smaa Tjørnebuske, og hun var nødt til at løfte den op for at komme videre. Jeg tilbød hende min Arm, hun afflog den; jeg trængte ind paa hende, men denne gang trak jeg det korteste Straa. Jeg bebrejdede hende venstabeligt, at hun havde kunnet sfoggerlee af et Par stakkels Rejsende, der havde forvildet sig, hun svarede mig, at der var Intet, der morede hende mere, end at overraske disse Jordens Herrer i deres smaa Forlegenheder. — „Hvorfor har De saadan en Antipathi imod Mandfolkene?“ spurgte jeg lidt utaalmodig over disse Udfald paa vort Kjon.

„Major Frans,“ svarede hun, „har faaet Veilighed nok til at kjende Mandfolkene.“

„Det vil sige, at efterat Major Frans har folt sig stuffet af de glimrende Uniformer, har hun kastet sit Had baade paa den civile og den militaire Dragt.“

„De bedrager Dem ganske. Major Frans har

feet en heel Armee i alle Grader defilere forbi sig, ligesaavel som en Mangfoldighed af sorte Kjoler med Baand i Knaphullerne, men hun hælder alligevel mere til de første end til de sidste. Forresten er det hende umuligt at anerkjende nogen som helst Overlegenhed hos et Kjon, hvor Middelmædigheden er det fremherskende."

"Det er ikke meget opmuntrende for Deres tilkommende Mand, Frances."

"Min tilkommende Mand!" raabte hun med en bitter Bitter; „man mærker nok, Leopold, at De er faldet ned til os fra Skyerne. Vær De ganske rolig, jeg gifter mig aldrig."

"Det kan man ikke vide, der er Dvælgendigheder . . ."

"Hør, Leopold, hvis De har hørt Noget om mig, saa maa det have været noget Ondt, og derfor er jeg ikke vred paa Dem; men jeg beder Dem om at troe, at jeg aldrig vil offre min Stolthed, min Værdighed, min Person for en ussel Fordeel, for det, man kalder et Fornuftgiftermaal, der er noget af det mest U moralske, som jeg kjender. Det manglede der kun. De vil sige mig," vedblev hun med stigende Livlighed, „at min Beslutning, at leve ugift og som min egen Herre, udsætter mig for endeel giftige Pile, som et Giftermaal vilde beskytte mig imod, og De troer, at jeg vilde være ussel nok til at tye hen bag en saadan Don Quixote, som vilde være dum nok til at udsætte sig for dem! O hvor De kjender mig slet, naar De ikke veed, at jeg tusinde Gange hellere vilde møde

dem med aaben Pande og med al den Foragt, som jeg har for dem, der udslugte disse Pile! Forresten er der slet ingen Fare, thi Doa Quixote er død, og han har ingen Efterkommere."

Det er godt at vide, hvad man har at rette sig efter. Jeg indsaae, at hvis jeg ikke vilde fordærve Alt ved den første Sammenkomst, maatte jeg anvende den største Forsigtighed. Imidlertid lob jeg ingen Misfiko ved at gjøre et maskeret Angreb. „Dg hvis jeg nu tog til Slottet Werve blot for at gjøre Dem et saadant Forslag?" spurgte jeg, idet jeg vendte mig rask om til hende.

„Hvilket Forslag?" jagde hun og rnykede Brynet.

„Hvis jeg kom for at frie til Dem?"

„Til mig! Det er ikke Deres Alvor, siig, at det ikke er Deres Alvor!" raabte hun heftigt. „Hvis det var det, saa vilde jeg lade Dem staae her paa Heden og see til, hvorledes De fandt Slottet, og andet Svar vilde De ikke faae af mig."

Hun vendte sig allerede fra mig og vilde ile bort. Jeg ilede efter hende. „Hor, Frances," sagde jeg til hende, „hvis jeg virkelig kom til Slottet i den Hensigt, saa skulde Deres Svar ikke affrætte mig. Jeg er ogsaa selv noget stivsinnet af Naturen; men da jeg aldrig vilde saare et Fruentimmers fine Folelse — undskyld at jeg henvender disse Ord til Dem — saa vilde jeg vel vogte mig for at bede om hendes

Haand, uden at jeg først havde noget Haab om, at min Bøn vilde blive hørt."

„Det er godt, men som Spøg betragtet var det hverken aandrigt eller originalt."

I samme Dieblif morede et Vindstød sig med at rive Hatten af hende, og en sand Cascade af blonde Loffer styrtede ned over hendes Nys og Skuldre og skjulte næsten ganske den affhyelige Klofte. En Maler kunde ikke have fundet en mere fuldendt Madonna. Jeg vilde ikke troe mine egne Dine, eller rettere sagt, mine Dine kunde ikke rive sig løs fra dette henrivende Skuespil. Hun læste uidentviol sin Triumf i mine Blikke og syntes endogfaa et Dieblif at glæde sig derover. Der var dog Noget af en Kvinde tilbage, om end dette Dieblif var kort. „Hvor De er galant," sagde hun, „istedenfor at løbe efter min Hat, bliver De staaende som fastnaglet!" — Jeg lod mig det ikke sige to Gange men satte afsted efter den ulykkelige Hat, som jeg ogsaa havde det Held at indhente, just som den nærmede sig Sandstrækningerne. Hun lob selv bagefter, men, o vee! Slæbet af hendes Rideskjole hang fast i en Busk, hun faldt, og i hendes Anstregelser for at reise sig kom hendes rige Guldhair til at hænge fast i Tjørnen. Hun var nødt til at tage mod min Hjælp for at slippe fri, og hun var rasende over, at der ikke var Andet at gjøre. Jeg knælede ned ved Siden af hende, og Gud veed med hvilken Forsigtighed jeg søgte at frigjøre hendes silkebløde Loffer. Det

gik dog langsomt. Hun var nervøs, utaalmodig og i sin Hæftighed odelagde hun ofte i et Secund, hvad jeg havde brugt Minuter til at bringe i Orden. — „Der seer De,“ sagde hun til mig, „hvad jeg har vundet ved at følge Deres dyrebare Raad! Jeg havde gjort nok saa godt i at beholde mit Tandpine-torklæde om Halsen. Hvorfor har jeg dog afveget fra mine Principer?“

„Nu er De fri!“ raabte jeg langt om længe.

Med et Spring som en ung Ged var hun igjen paa Benene og befalede mig at gaae iforveien uden at vende mig om, thi hun havde Noget at rette paa sit Toilette. Jeg adlod. Da jeg igjen gik ved Siden af hende, var den hæslige Hat igjen bundet fast til det afskyelige Torklæde, som hun paany havde slynget om Halsen. Jeg sagde ikke et Ord. Deemgang var det hende, der tog mig under Armen og sagde til mig i en munter Tone: „Leopold, det er for at belønne Dem, fordi De ikke har hævnnet Dem.“

„Og hvorledes skulde jeg have kunnet hevne mig?“

„De lo ikke af mig.“

„Nei, Frances, thi jeg var bange.“

Vi talte endnu nogen Tid om de Hensyn, Abin-den havde at tage ligeoverfor Verden, og hun paastod bestandig, at hun havde Ret, ikke til at reformere indgroede Misbrug og Fordomme, men til at leve, som hun selv vilde, og ikke bryde sig om den offentlige

Mening, medens jeg vedblev at forsøgte, at Tilbageholdenhed og Blidhed passede i ethvert Tilfælde bedre for en Kvinde end storlaaede Manerer. Jeg fik samtidig at vide, at Generalen ikke var ene paa Slottet, men at han havde en Selskabsbroder i sin Eensomhed, Capitain Kolf, en gammel afskediget Officeer, en Lykke-ridder uden Opdragelse, men med et godt Hjerte, til hvis Dmgang Baronen i den Grad havde vant sig, at han ikke kunde undvære den.

Saavidt vare vi komne i vor Samtale, da Frances pludselig pegede foran sig med Fingeren og udbrød: „Der ligger Slottet Werve.“

4.

Slottet frembød alle Kjendetegn paa en tidligere Rigdom, men syntes allerede længe at være i Begreb med at forfalde. Man kom til det over en Vindebro der ikke længer kunde trækkes op, og som forte lige hen til en ornistrukken Port, hvis Floie syntes at ville løsne sig fra de forrustede Hængsler. Bygningen, der var gjenopført i den rige, høitidelige og maniererede Stiil, der karakteriserer den Periode, da Wilhelm den Tredie var Statholder, bestod af et Centralparti, der dannede en Rotunde, som forholdsvis var bedre vedligeholdt end det Øvrige, og af to Sidesløie, der syntes ikke blot ubeboede, men ubeboelige. Vinduesruderne vare næsten alle knækkede, paa nogle enkelte var der

Klistret graat Papiir, og nogle Nester af Vaser, hvori der vegeterede endeel Aløer, prydede en bred Perron, der førte op til Hovedindgangen. Capitain Rolf kom os imøde. Hans blaa Frakke og Beenklæder, hans Vest der var knappet lige op til Hagen, og et høit sort Halsbind, ikke at tale om Willemordenen og Metal-korsjet paa Brystet ligesom ogsaa Huen, der sad paa det ene Øre, antydede tilstrækkelig den gamle Militair. Han var uidentivd over et halvt hundrede Aar, men hans Haar vare endnu brune, og hans lange, stive, tilspidsede Moustacher vidnede om en uforholdsmæssig Brug af Haarvox. Hudfarven var brun, Øinene mørke og haarde, Trækkene barske og plumpe med en vis sandfelig Tilfætning. Han slæbte det ene Been langsomt efter sig, og idet han stottede sig til en Stok, hilste han os med sin lange Pibe i Munden paa en besynderlig Maade.

„Jeg seer, Major, at De har gjort en Fange! vi har spist en forstrækkelig Frokost, efter at vi har maattet vente en halv Time; Veggene vare haarde, Boenstegen seig som en Skindlap, og Generalen var i daarligt Humeur, og alt det fordi Frokosten har fundet for godt at ride ud paa en aparte Tid, at komme tilfods tilbage til sit Kvarter og at bringe Helten i dette Eventyr tilbage med sig i Triumf.“

„Hvis De vil vide Grunden,“ svarede Frances, „saa er det den, at Deres Major, hører De, Deres Major har havt den Fornøielse at møde sin Fætter

Leopold von Bonshoven; lad det være Dem nok, og hvis De har Noget at klage, saa for det ind i Rapporten."

Derefter fulgte jeg hende ind i Vestibulen, hvor en Tjener modtog os med en militairisk Hilsen og lod os træde ind i en umaadelig stor Sal, betrukket med Gulblæder, hvor Generalen sad og sov i en hoi-rygget Lænestol.

Istedenfor at finde en Huggu for mig, som jeg efter den gamle Tantes Erindringer kunde have ventet, fik jeg Die paa en mager og gammel lille Mand i en forslidt Damastkes-Slobrok, men med ganske fine og fornemme Træk. Næsen var lang og lige, Læberne blege og tynde, Dinene, som han slog op, da jeg traadte ind Salen, klare og blaae, men med et forunderligt træt eller sløvt Udtryk. Hænderne vare hvide og tørre, og paa Fingeren havde han en stor Karniol, hvori hans Naaben var udgraveret, og som han under Samtalen sad og dreiede paa med en feberagtig Hefstighed. Frances sagde ham, hvem jeg var, og hvad jeg vilde.

„Hr. von Bonshoven! af vor Familie! Ja, jeg husker det godt," sagde han med en vis Forlegenhed, der vidnede om, at hans Erindringer vare temmelig ubestemte. Han bad mig dog om at tage Plads, medens Frances spurgte Capitainen, om der ikke var blevet lidt Frokost levnet til et Par forfulgte Fodgængere. Jeg maatte lade mig noie med en Smule

koldt Skjod, som et Glas Portviin fik til at glide ned. Bludselig stillede Capitainen sig hen for mig og sagde til mig i en let Tone: „Lad mig dog betragte Dem i No; en ung Mand, der som De har fundet Naade for vor Majors Dine, maa have noget Ualmindeligt ved sig.“ — Jeg svarede ikke paa denne Uforskamethed, thi Generalen afbrød ham i en myndig Tone: „Nolf,“ sagde han, „imellem os selv kan vi tillade os en Spog, men De glemmer, at vi ikke ere alene, og De viser ikke Froken Mordaunt den skyldige Ugtelse.“

„Undskyld, General, saa skulde man have givet mig Feltraabet iforveien! nu skal jeg ikke glemme det mere.“

Det var mig tydeligt, at Capitainen var vant til at tage sig Friheder, og at jeg ikke maatte tage det altfor alvorligt. Han selv gjorde sig al Umage for at gjøre sin Forseelse god igjen, idet han drak hjertelig paa min Sundhed. Jeg spiste saa hurtig som muligt for at komme til at tale med Generalen. Frances var gaaet ud af Stuen, og Generalen kaldte mig af sig selv hen til sin Lænestol. — „Siig mig, unge Mand,“ sagde han til mig, „er det første Gang, at De træffer sammen med min Datterdatter.“ — „Første Gang, General,“ svarede jeg og fortalte ham hurtig om mine Omflakninger i Slottets Omegn. — „Saa meget bedre!“ svarede han; „Frances har udmærkede Egenstaber, det kan jeg forjikke Dem, men hun har sine Baner og smaa Særheder, hun er ikke bange

for at være noget nærgaaende imod Folk, og det morer hende at trodse. Det har skaffet hende adskillige Uvenner, og jeg var bange for, at hun ogsaa kunde have fornærmet Dem." — Jeg forsikrede ham om det Modsatte. — „Saa forklar mig da een Ting," vedblev han. „Frances siger, at De er af vor Familie, og jeg erindrer ogsaa selv, at jeg har hørt Tale om en Zonshoven, der var i Slægt med min afdøde Kone. Det er saalænge siden . . ." — „Min Bedstemoder, Hr. General, var en Froken van Roselaer." — „Det er ganske rigtigt. Og hun ægtede nok en fransk Adelsmand?" — „En Belgier, Hr. General, Baron van Hermaele." — „Lad gaae; men det var i den franske Tid, og dengang saae man ikke paa Nationaliteter. Vor Families Uvenskab med Froken Sophie forhindrede os i at gjøre hans Bekjendtskab. De to Ægtefolk etablerede sig i Belgien, og jeg horte blot senere, under Wilhelm den Første, at Baron van Hermaele var vel anskrevet ved Hove." — „Og det har kostet ham Livet," foiede jeg til, „thi da han blev sin Regent tro under den belgiske Revolution, blev hans Slot plyndret af Pobelene, og han selv omkom i Kampen." — „Hvad er der blevet af hans Enke og Børn?" — „Enken vendte tilbage til Holland med sin Søn og sine syv Døtre, af hvilke den Ældste ægtede min Fader, Ridder von Zonshoven. Jeg er deres eneste Søn."

„Jeg er altsaa Deres Grandonkel, unge Mand?"

„Det har jeg ogsaa udregnet, Hr. General, og det er netop derfor . . .“

„Jeg haaber dog, at De ikke kommer for at tale med Familieaffairer med mig?“

„Jeg troer, Grandonkel, at man godt kan tale om Familieaffairer, uden at Samtalen derfor bliver ubehagelig.“

„Om! De er en Bonshoven og kjender ikke til Familien Roselaers Fjendtligheder imod os. De Processer, som denne Familie har paaført os, har slugt Capitaler, og Frances og jeg maa endnu lide derunder. Hvis De derfor kommer for at fortælle mig Et eller Andet, der kan være pinligt for Frances eller ydmygende for mig . . . Jeg veed meget godt, at man bestrider Gyldigheden af mit Egteskab i Schweiz, men hun kjender ikke Noget til det, og jeg haaber, at De som Adelsmand vil spare hende for at blive indviet deri. Hvor gammel og affældig jeg end er, vil det dog maaskee lykkes mig at stoppe Gullerne; men, vær oprigtig imod mig og siig mig reentud . . .“

„Jeg sværger Dem til, Hr. General, at jeg onsker intet Andet, end, som jeg allerede har sagt til Froken Mordaunt, at spare Dem for enhver Ubehagelighed. Jeg vilde blot knytte igjen de Familiebaand, som i Tiden ere løsnede, og det er mit inderligste Ønske, at en Bonshoven maatte have den Lykke at læge de Saar, som Familien Roselaer har tilføiet Dem.“

„Ja, det er ikke saa let, dertil behøves fornemmelig

mange Penge, og hvis jeg ikke tager feil, er Familien Bonshoven ingenlunde rig."

"Gaaſte viſt, Hr. General. Min Bedstemoder og hendes Børn maatte leve af den Penſion, der blev tilſtaaet Enken eſter Baron van Hermacle, og denne Penſion ophørte med hendes Død."

"Har Kongen da ikke gjort Noget for hendes Døttre?"

"Hvor vil De hen, kjære Dufel? den eneste Son blev underſtøttet paa enhver Maade, men døde i en ganſte ung Alder, hvorledes ſkulde Kongen kunne huſte hans Søſtre? vi holde beſuden ikke af at beile til Gunſtbeviisninger, og vi have hidtil hjulpet os ſelv, ſaa godt vi kunne."

"De overraſſer mig. Der er dog fortiden en Bonshoven, der er Udenrigsminiſter."

"Det er min Dufel paa fædrene Side, men jeg ſætter ikke videre Priis paa ham; han har indladt ſig i et Fornuſtgiftermaal og har ægtet Millioner, ſom et caſſebruunt Fruentimmer, der hverken har Opdragelſe, Forſtand eller Hjerte, har bragt med ſig fra Indien. Jeg er forreſten paa en ſpændt Fod med ham, og derved ſaaer det at blive, thi jeg agter ikke at gjøre Knæſald for at gjenvinde hans Gunſt."

"Det er igjen det Koſelaerſke Blod."

"Tilgiv, Hr. General, jeg er ikke hævnjerrig, men jeg er ſtolt. Skjøndt fattig har jeg bevaret min Uafhængighed; jeg har altid levet nøiſomt og kjender

ikke til kunstige Fornødenheder; men jeg vil ikke sælge min Frihed, thi jeg holder endnu mere paa den end paa min Alder."

„Bravo, det var smukt sagt!“ lød det henne fra Baggrunden i Salen: det var Frances, der var kommen ind, uden at jeg havde bemærket det.

„Frances!“ sagde den gamle General i hvis Øre dette Udraab klang som en Vebreidelse, „det er haardt i min Alder at skulle høre paa indirekte Beshyldninger.“

I det samme Dieblik kom Capitainen ind og inviterede den gamle General paa et Parti Piquet: „han antog,“ sagde han med en vis Ceremoni, „at Generalen nu havde havt nok af Familieunderholdning, og at hans sædvanlige Middel mod Melancholi nu vilde være dobbelt velkomment.“ Men Generalen afflog det, og Frances opfordrede Capitainen til at opsoge hendes Ridepidst, som hun havde glemt paa Heden tæt ved Skovbrynet. — „Det er en rar Bestilling, De giver mig der,“ svarede han i en gnaven Tone; „men siden De sætter Priis paa det, og jeg ikke har Andet at gjøre idag, saa vil jeg forsøge det.“

„De er en Smule Despot,“ sagde jeg til Frances, der smilede.

„Na, det er endnu slet ingen Ting,“ sagde Capitainen i en mild Tone; „dengang Major Frans var lille, kunde hun finde paa ganske Andet.“

„Det er netop, fordi De dengang har fordærbet mig, at det nu forekommer Dem saa haardt; giv mig

Deres Haand, min gamle Kolf, saa lover jeg Dem vel ikke fuldstændig Absolution, men De skal altid faae Genstand."

Den gamle Soldat greb den Haand, som man rakte ham; hans Dine vare vaade, og jeg saae godt, at der skjulte sig en dyb Følelse under dette plumpe Ydre. I sin Undseelse over at han var bleven bevæget, vilde han ud af Stuen, men han kom hurtigt tilbage og nærmede sig Frances. „Jeg veed meget godt, Frotten, at jeg uleiliger Dem igjen, men det er dog bedre, at jeg gjør det, end Frijs. Herrens Kudsff spørger, naar han onster at tage bort," og jeg hørte, at han tilføiede ganske sagte: „jeg har seet Kalkunerne efter, og der er een, der godt kan komme paa Pauden, men ikke idag . . ."

Jeg skyndte mig at afbryde ham: „Jeg onster helst at blive her idag, og hvad Middagsmaden angaaer, saa spiser jeg, hvad Huset formaaer."

„Naturligviis spiser De hos os," sagde Generalen, „ikke sandt, Frances?" henvendte han sig til sin Datterdatter, der efter nogen Betænkning gav sit Samtykke.

„Jeg forlanger endogsaa," tilføiede hun, „at han skal tilbringe Natten her hellere end at kjøre hjem om Natten paa vore slette Veie."

„Men hvor skal vi skaffe vor Paarørende Logis? vi har jo ikke noget Gæstebærelse."

„Oh, hvad!" udbrød Capitain Kolf, „her er jo Plads til at indkvartere et heelt Compagni."

„Ja, et Compagni af Deres Folk,“ svarede Frances ikke uden Bitterhed, „men vor Slægtning, der er vant til Husene i Haag . . .“

„Deres Slægtning er vant til et meubleret Værelse i et beskedent Huus, Frances, og sover udmærket paa den første den bedste Straasæk.“

Den gamle Baron var oienhyllig ilde tilmode over Frances' Bemærkninger. „Godt!“ sagde hun, „dersom De vil blive her, saa bliv; jeg skal søge at skaffe Dem et Værelse, hvor der idetmindste er hele Ruder. Capitain, De behøver ikke at søge efter Nidepidsken: idag skal De fungere som Kvartecrmejer. Fremad, marche!“ Hun tog ham ved Armen og trak ham med ud af Salen.

Nogle Minutter efter kom hun tilbage, og hendes Manerer vare da igjen kolde, stolte og tydede hen paa Brede og Dphidselse. Hun bekæmpede imidlertid sig selv, og da Veiret igjen var blevet smukt, foreslog hun os at spadsero alle Tre i Haven.

Bag ved Slottet laa der en gammel Volière, som vi gif hen til. Volièren, der var forfalden som alt det Andet, var nu kun et Hønschuns, som Capitainen havde under sin Varetægt. Paa Veien derop kom man forbi en Klost i det attende Aarhundredes Stil; den var ødelagt af Fugtighed og kunde ikke bruges til Andet end at skaffe dem, der vilde sætte sig paa dens ormstukne Bænke, Ly imod Nordenvinden. Til Gjængjæld nød man deroppefra en ganske ud-

mærket Udsigt. Frances beundrede, uden at trættes, det deilige Landskab, men jeg saae, at hendes Grandpapa-tænkte paa ganske andre Ting end de maleriske Skjønheder. Alt, hvad man kunde see til alle Sider af Agerland, Skov og Forpagtergaarde, havde fordem hørt til Slottet Werve og burde tilfaldet den unge Pige, som nu ikke fik saameget som en Tomme Jord.

„Upropos, min Neveu,“ sagde han i en barsk Tone, „hvad er der blevet af de andre sex Brodrene van Hermaele, der vare Søstre til Deres Moder?“

„Ah, Grandpapa, De vil vide, om Fætter Leopold ikke har nogen Chance for at blive rig, og om der ikke er en Tante, som har indsat ham til Arving.“

„Det er let sagt,“ skyndte jeg mig at svare; „tre af dem ere døde for længe siden, og to andre, der ikke have været bange for Mesalliancer, ere godt gifte, men de have Børn; jeg har endnu en Tante Sophie, hvem baade Resten af Familien og jeg understøtter efter Evne.“

„Ah, en Tante Sophie! har man maaskee havt den gode Idee, at lade den gamle Hex, Sophie Roselaer, være hendes Gudmoder.“

„Maaskee, men jeg veed det ikke rigtigt; min Moder talte sjelden til mig om vor Families Fortid.“

„I al Fald lader det til, at hun ikke har indsat hende til sin Arving. De, Neveu, har sagtens ligesaa lidt som vi Andre modtaget nogen Meddelelse om hendes Død og er vel hellerikke bleven indbudt til

hendes Begravelse? hvad mig angaaer er det mig ganske ligegyldigt, eller rettere sagt, jeg ventede mig ikke Andet. Jeg forstaaer kun ikke, at hun har drevet Hadet saavidt, at hun har villet udplyndre sin Søsters Datterdatter."

"Jeg for mit Bedkommende," sagde Frances i en spogende Tone, „jeg har aldrig ventet mig Noget af hende. Og dog maaskee, hvis jeg havde villet . . . Jeg har kun truffet hende en eneste Gang i mit Liv, og det lader ikke til, at jeg er heldig naar jeg moder Nogen første Gang." Hun kastede et skjelmst Blik hen til mig. „Imidlertid beroede det kun paa mig selv at forlænge mit Bekjendtskab, og hvis jeg havde gjort det, saa er det nok muligt, at Major Frans havde havt den første Blads i Testamentet!"

„Hvorledes! Du har seet den gamle Harry," afbrød Hr. van Zwenken hende, „og Du har ikke talt til mig derom! Hvor og ved hvilken Veilighed har Du seet hende?"

„I Begyndelsen af dette Aar, da jeg tog til Utrecht i en Sag, som vor Fætter ikke behøver at kjende . . ."

„Hun vil aldrig have, at man maa kjende det Gode, hun gjør," mumlede Generalen.

Wah! det var ikke andet end min Pligt og Skyldighed. Jeg skulde spørge Doktor D. . . til Raads i Uledning af et stakkels affindigt Fruentimmer. Da jeg ringede paa, kom jeg op at skjændes med hans

Tjener, der vilde have, at jeg skulde komme igjen den næste Dag, idet han foregav, at Consultationstiden var forbi, og at hans Herre spiste Frokost med sin Familie. Jeg satte mig paa den hoie Hest og tvang Tolperen til at bringe mit Raart ind til Doktoren. Han gav Ordre til at føre mig ind, og jeg fandt ham virkelig ved Frokosten med to Damer, der bleve præsenterede for mig, den ene som hans Søster, den anden som hans Veninde; han inviterede mig hofligt til at tage Deel i Maaltidet, der forresten var meget simpelt, og da jeg havde en glubende Hunger, tog jeg imod det uden Omstændigheder. Jeg lagde snart Mærke til, at den Dame, der kaldtes hans Veninde, uophørlig forfulgte mig med et Par sorte Dine, der truede med at gjennembore mig. Hendes Conversation var meget pikant. Hun skaanede Ingen; jeg slog ind i samme Tone, og det varede ikke længe, inden vi næsten vare i Lotterne paa hinanden. Det var min Grandtante Sophie i egen Person, som jeg kortestefter fik at vide; men vil De tænke Dem, at denne malicieuse gamle Person greb Leiligheden til ogsaa at sige noget Ondt om sig selv og spurgte mig med det samme, om jeg kjendte hende, og hvad jeg meente om hende. Jeg svarede ganske simpelt, at jeg havde hørt tale om hende, og at jeg nok vidste, at der var noget Udstaaende mellem hende og mine Nærmeste, men at jeg derfor ikke tiltroede mig nogen Ret til at angribe hende i hendes Fraværelse. Hun svarede, at jeg havde Ret.

Doktoren, der var bleven urolig, reiste sig og bad mig om at træde ind i sit Cabinet. Da Consultationen var forbi, vilde jeg gaac, men jeg traf den gamle Dame igjen i Forstuen; hun bad mig om at følge med sig, da hun havde endnu en Bisit at aflægge hos en Ven, hvor hendes Bogn skulde komme og hente hende. Jeg gjorde det; men dengang vidste jeg allerede, hvem hun var, og var paa min Post, især da hun indbød mig til at tilbringe en heel Dag hos hende. Det afflog jeg . . ."

„Det var baade uhøfligt og uforsigtigt,“ afbrød Generalen hende.

„Det var fuldkommen nødvendigt efter det Forhold, hvori vi stod til hende, Grandpapa, og jeg veed ikke, hvorledes hun optog mit Afslag, men hun fik heller ikke længe Tid til at tænke derover. En Flok unge Studenter, af dem, der holde mere af at leve paa deres Kneiper end paa Universitetet, fulgte efter os og traktede os med deres vittige Bemærkninger, der ingenlunde vare smigrende for os. Det er sandt nok, at mit Toilette var meget forsømt, og at den gamle Froken med sin umulige Hat saae ud som en Carricatur: saameget er vist, at vor Paaklædning, og i Særdeleshed Hatten, vakte de unge Menneskers Munterhed, og at de forfulgte os med Sarkasmer. Jeg var rasende, men jeg beherskede mig og sagde dem lige i Ansigtet, at de maatte skamme sig over at bære sig ad som nogle Gadedrenge. Min Tale faldt

i god Jord, thi de traf sig slukorede tilbage og nogle af dem fremstammede endogfaa et Par Undskyldninger. Vi vare tæt ved Notaren van Beeks Huus, og det var netop der, at den gamle Froken agtede sig hen; hun sagde mig derfor Farvel, men takkede mig først med en vis Varme for min Landsnærvarrelse, og fordi jeg havde taget hende i Forsvar. Hvis jeg havde vidst, Grandpapa, at denne lille Scene kunde more Dem, havde jeg gjerne kunnet opvarte Dem med den for tre Maaneder siden, men jeg var netop bange for, at De skulde blive vred over at jeg havde været i Berøring med Tante Sophie."

"Og siden har Du ikke hørt Noget til hende?" spurgte Hr. van Zwenken.

"Nei, og jeg havde dog god Grund til at troe, at hun vilde mig vel. I Utrecht havde jeg endeel Uleilighed med at skaffe min stakkels Ufsindige den Behandling, som hun trængte til. Det dreiede sig væsentlig om en Sum Penge, og jeg vil ikke nægte, at det satte mig i Forlegenhed. Men endnu samme Aften modtog jeg et Brev fra Doktor D... hvori han underrettede mig om, at enhver Vanskelighed var hævet, og at en rig og godgjørende Person, der ønskede at forblive ukjendt, havde afgjort det Hele. See det er Resultatet af min Samtale med Tante Sophie, og derfor har jeg ogsaa nogen Grund til at forundre mig over, at hun har været ligesaa hadesfuld paa mig som paa min Familie."

„Det Fruentimmer var istand til Alt,“ mumlede Generalen.

For mig kom der nu Lys i Sagen, og det var mig tydeligt, at min Tante strax efter denne Begivenhed havde forandret sit Testament, et Par Maaneder forend hun dode. Jeg folte mig endnu mere forpligtet end nogenfinde til at gjore Alt for at realisere hendes Planer. Jeg maatte erobre Frances og ægte hende, og jeg tilstaaer, at dette Perspektiv forekom mig allerede ganske tiltrækkende. Hendes faste og ærlige Charakter, hendes gode og sunde Forstand og hendes originale Skjonhed fristede mig ikke lidt til om muligen at vinde hendes Haand. Smidlertid var det nødvendigt at see sig for. For det Første var der i hendes Fortid noget Hemmelighedsfuldt, som foruroligede mig, og for det Andet var det ikke nogen let Sag at kurerer hende for hendes Ulyst til at gifte sig og hendes Uvillie imod hele det sociale Liv. Hvis jeg talte reentud, som jeg et Dieblik fristedes til, satte jeg Altting paa Spil. Havde hun engang sagt nei, var hun istand til hellere at lade sig martre tildøde end at tage dette nei tilbage. Jeg indsaae, at det gjaldt om at vinde Tid, studere hende nøiere og benytte sig af et eller andet lykkeligt Dieblik. Vor Samtale blev afbrudt af Frits, der kom fra Capitainen og underrettede Frances om, at hendes Nærværelse var nødvendig for at lave Saucen til Buddingen. Hun undskyldte sig og lod mig alene med Generalen, der

var saa hoslig at bede mig blive. Frits forte mig op til det Bærelse, der var bestemt mig. Jeg gik op ad en bred Egetræstrappe til første Etage og traadte ind i et stort Bærelse, hvori en gammel Seng med Damastes Gardiner indtog hele Baggrunden. Jeg blev overrasket over det Mørke, der herskede derinde, men et Par af Binduerne var heelt tilluftet med Skaader, og det midterste var kun halvt aabent.

Jeg indsaae snart, at Skaaderne vare lukkede, fordi Ruderne vare knækkede. Mine Dine vænte sig imidlertid hurtig til dette Halvlys, og jeg saae tydeligt, at jeg befandt mig i et smukt Bærelse med udskaarit Træværk i Ludvig den Fjortendes Stiil, hvori der fandtes en gammel Sopha med rødt Damastes-Betræk, nogle Stole, der ikke vare til at stole paa, og et Bord, der blev baaret af tre Bjørnefødder, hvis Kløver engang havde været forgyldte, og i hvis Mosaikplade en Masse af Smaastenene manglede. Under et gammelt Rococo-Speil stod der en moderne Servante, som oienstynligt var bragt derind for min Skyld. Udfigten fra mit eneste Vindue var forresten henrivende smuk. Det var et gelbernst Landskab med Ruinerne af en gammel Fæstning i Baggrunden. Jeg byggede allerede Luftcasteller og spekulerede paa de Forbedringer og Forstjømmelser, jeg vilde gjøre, for at denne faldne Storhed igjen kunde reise sig af Stovet — bestandig naturligviis under Forudsætning af at Frances vilde det — da Gongongen pludseligt kaldte til Middags-

bordet, og jeg steg ned med den militaire Punttlighed, der vuensynligt horte til Husets Vaner.

Jeg var nysgjerrig efter at vide, om Frances havde værdiget at gjøre en Smule Toilette. Mit Haab blev desværre skuffet. Hun havde presset sit prægtige Haar ind i et Silkenet, der var ligeved at sprænges, og et afbleget Torklæde havde hun slynget om sin Hals, som for ret at skjule dens Hvidhed og Form. Lagde hun Mærke til, at jeg følte mig skuffet? vist er det, at hendes smukke Dine betragtede mig med et Udtryk, som om de vilde sige: Læg vel Mærke til, at jeg ikke gjør det Mindste for at gjøre Indtryk paa Dig.

Forresten skilte hun sig udmærket godt ved sine huslige Forretninger. Hun satte endogsaa selv Talerkener om, eftersom Frits slet ikke lod sig see mere fra det Dieblif, han havde sat Retterne paa Bordet. Til min store Forbauselse var Middagsmaaltidet baade rigeligt og godt. En udmærket Suppe, en Rostbeaf, en Høne i Carri og Riis, den berømte Budding, som Frances havde lavet Saucen til, og en fuldstændig Dessfert udgjorde Anretningen, som jeg havde ondt ved at rime sammen med den Armod, der iøvrigt skinnede frem. Udmærkede Vine af forskjellige Slags verlede hurtig, og Generalen var uudtømmelig i at fremhæve deres Alder og øvrige Fortrin. Jeg, der af gode Grunde var vant til Tarvelighed og Afholdenhed, maatte idelig lade mig nøde. Porcellainet

var gammelt og revnet, og hvad der manglede var udfyldt med simpelt Fajance. Den fine Damastes Dug, der forestillede en spansk Infantindes Bryllup, var altfor tydeligt Præg af de mange Aar, den havde gjort Tjeneste. Sølvtøiet var reduceret til et indskrænket Antal, thi Frances maatte flere Gange under Maaltidet lade de samme Gafler og Steer bringe ud og ind. Derimod vare Glasfene af en udsøgt Finhed og Elegance; jeg horte ogsaa af Capitainen, at Generalen altid kun drak af de fineste Glas, og da Frokenen ikke brod sig derom, havde han paataget sig at sørge for denne Deel af Servicen.

I Løbet af denne gastronomiske Samtale bemærkede jeg, at der var bestandig en hemmelig Kamp mellem Frances, der kun drak Vand, og Capitainen, der kun drak Viin og i det Hele ikke kunde faae Middagsmaaltidet luxuriøst nok. Hun gjorde endog ogsaa engang en svag Hentydning til det Misforhold, der var imellem denne Udsjæthed paa den ene Side og Familiens smaa Vilkaar forresten; men Generalen syntes at give Capitainen fuldkommen Ret. Han spiste og drak meget, og hans blege Kinder blussede under Maaltidet. Ved Desserten ringede Frances paa Frits, for at han skulde bringe Cigarer, og derpaa gik hun ind i den tilstødende Sal, hvor jeg kunde følge hende med Vinene paa Grund af et stort Speil, der hang ligeoverfor mig.

Jeg saae, at hun kastede sig i en gammel Canapee,

med Hænderne over Hovedet og bed Læberne sammen, som for at dæmpe en frembrydende Hulken. For anden Gang i Lobet af Dagen saae jeg hendes smukke Haar bryde ud af deres Fængsel og oversvømme hendes Skuldre. Hun blev i denne Stilling med Dinene lukkede, Læberne sammenpreskede og fuldkommen ubevægelig, som en Statue af Sorgen. Mine Dine veg ikke fra hende, medens Capitainen fortalte mig en uendelig lang Historie om sine Felttog i Belgien, og Generalen lidt efter lidt faldt i Sovn. Jeg husker, at netop i det Dieblit, da Capitainen bemægtigede sig en belgisk Fane, saae jeg Frances briste i Graad og skjule sit Ansigt i sit Torklæde. Jeg kunde ikke holde det ud, men lod Capitainen blive ved sine Heltegjerninger og sin Cognak, kastede min Cigar og gik ind til Frances.

Hun blev strax en Smule forlegen ved at blive overrasket, men hun fattede sig hurtig. „De kan gjerne ryge, naar De taler med mig,“ sagde hun og tvang sig til at smile.

„Det er jeg ikke vant til, naar jeg er sammen med . . .“ Jeg vilde have sagt med Damer, men Ordet blev siddende mig i Halsen.

„De veed da nok, at jeg ikke har Prætentioner i den Retning. Maa jeg lave Deres Kaffe? de Andre derinde ville ikke have Kaffe, men blive ved at ryge og drikke Cognak ligetil . . .“

Her var det hende, der standsede og ikke vidste,

hvorledes hun skulde fortsætte. „Siig mig,“ udbrød hun med Liv, „veed De nu, hvorfor jeg er saa lidt gjæstfri.“

„Frances, jeg vil ikke være indiscret, men jeg indseer tydeligt, at De er ulykkelig, og det smerter mig. Hvis De vil skjænke mig Deres Tillid, finde vi maaskee i Forening en Maade til at fjerne Grunden til Deres Lidelser.“

„Det er kun Drommerier; forsøg derfor ikke paa det Umulige,“ sagde hun i en bedrovet Tone. „De seer her mit daglige Selskab; bestandig Et og det Samme; Grandpapa falder i Sovn med Cigaren i Munden, og naar Capitainen har faaet nok af Cognak, gaar han ind i Billardstuen og snorker i Genrum. Nei, lad os hellere tale om Dem! Hvorfor er De ikke bleven Advokat?“

Uden Tvivl troede hun at jeg havde været en daarlig Student, og siden jeg forlangte Aabenhjertighed af hende, var det jo rimeligt, at jeg selv gjengjældte det. Jeg maatte derfor fortælle hende, at da min Fader døde, efterlod han min Moder og mig i den største Armod. Jeg forlod derfor Universitetet i Lejden under det Paaskud, at jeg ikke havde Smag for Studeringer, men i Virkeligheden fordi jeg saae, at min Moder paalagde sig Offre og Savn, som hun ikke kunde udholde i Længden. Jeg sagde til hende, at jeg var saa heldig at kunne leve af min Pen ved at oversætte fremmede Romaner og skrive Artikler i

Uviserne. Min Moder døde en Tid efter af en tærende Sygdom, og jeg havde idetmindste den Tilfredsstillelse, at jeg ikke havde formørket hendes sidste Dage ved at lade hende erfare, hvad der var den sande Bevæggrund til, at jeg havde afbrudt mine Studier."

"Det maa jeg lide," udbrod hun; „det er baade sjældent og smukt, at en Mand opoffer sin Fremtid og sin Uergjerrighed for en Kvinde's Skyld. Leopold, lad mig see Dem i Ansigtet, for at jeg bestandig kan erindre Deres Træk. Det er ligesom velgjørende for mig, thi, oprigtig talt, jeg har ellers ingen Grund til at have gode Tanker om Mandfolkene."

„Vil De allerede have, at jeg skal gaae?" sagde jeg til hende, uden at ville drage nogen Fordeel af den Ellstaelse, der ligesom ufrivillig undslap hende, og som vel heller ikke her burde tages lige efter Bogstavet.

„De kan ikke blive her. Troer De for ramme Alvor, at en Oberst-Pension kan afholde saadanne Udgifter, som De her nylig har været Vidne til."

„Men har jeg ikke sagt Dem, Frances, at jeg er vant til den allertarveligste Levemaade?"

„Men Capitainen da?"

„Kan De ikke befale? er De ikke Dronning og Herskerinde her?"

„Seg bliver da nodt til at sige Dem Alt. Seg troer, at De er brav og loyal, og hvis jeg tager

feil, som jeg saa ofte har gjort, saa er det kun en Skuffelse mere, som ikke vil gjøre nogen stor Forandring i Hovedsummen. Da min Bedstefader fik sin Afsked og flyttede hertil, nødtes vi til at leve med den største Sparfommelighed. Vi havde tidligere levet paa en glimrende Tod, men det var stadig gaaet nedad Bakke med vor Formue. Min Bedstefader indsaae ligesom jeg, at det var nødvendigt at spare, og i den første Sommer gik Alt, som jeg onstede det; men Efteraaret kom og med det de lange Aftener; Generalen begyndte at faae Gigt, og jeg saae med Stræk, at vort ensomme og tarvelige Liv thugede haardt paa ham. Han kjedede sig, og jeg søgte forgjæves ved Læsning og Musik at fjerne den Ulybægt, der thugede paa ham. Han blev bestandig meer og meer tungsindig, og jeg blev ganske glad, da en af hans ældre Kammerater, der havde trukket sig tilbage til Arnheim, indbød ham til at tilbringe nogen Tid hos sig. Arnheim, veed De, er en munter og selftabelig By, og min Grandpapa blev der i tre Maaneder."

"Og De?"

"Jeg blev her; man havde glemt at invitere mig, og da man endelig huskede det, blev jeg rigtignok indbudt, men paa saadan en Maade, at jeg ikke havde taget imod det, selv om jeg ikke i Forveien havde fattet den faste Beslutning at undgaae alle de Bekostninger, som mit Toilet under et saadant Ophold maatte foranledige."

„En Smule Toilette kan dog aldrig skade,” bemærkede jeg strax.

„Jeg siger som en bekjendt fransk Dame: ja, dengang jeg var Fruentimmer. Men den Tid er forbi, og der er Ingen, der bryder sig om, hvorledes Major Frans er klædt eller ikke.”

„Major Frans,” svarede jeg, „maa bære den Uniform, der passer for hendes Rang og de Forhold, hvorunder hun befinder sig. Det er ikke Koketteri, det er ligefrem Pligt.”

„Men Leopold,” svarede hun i en ærgerlig Tone, medens hendes lille Fod utaalmodig slog Takt paa Gulvet, „siden jeg kom hertil, har jeg ikke bestilt en eneste ny Kjole, og jeg har endog maattet stille mig ved en heel Deel af min Pynt, for at hjælpe paa en fattig Officeersdatter, der havde faaet en Plads som Gouvernante i en rig Familie, men ikke havde Naad til at anstaffe sig Klæder. Nu, min kjære Fætter, er De indviet i mine Hemmeligheder og begriber vel, hvorfor jeg ikke kommer tilbords i Baldragt! Men lad os ikke tale mere derom og plag mig ikke længere med Deres taabelige Bemærkninger. Jeg fortsætter Historien. Min Bedstefader kom tilbage fra Arnheim, helbredet for sin Melancholi, men mere ruineret end nogenfinde. Uagtet han havde opholdt sig hos en Ven, havde det været meget dyrt, og han havde kastet en Mængde Penge bort til Dragter, Traktementur og især til dette affshyelige Spil, som jeg forbander. Kort sagt

han var i Gjæld til op over Dreene. Han friede sig dengang ved at sælge Forpagtergaarden underhaanden, men Summen var neppe tilstrækkelig til at dække hans Gjæld. Dennes gang svor han paa, at han ikke mere vilde sætte sin Fod hos Andre, og han holdt Ord, men han blev snart igjen et Bytte for den tidligere Kjedsommelighed. Han fik ikke engang længer udbetalt sin fulde Pension, thi en ubarmhjertig Creditor havde lagt Beslag paa en Trediedeel. Nu kom Capitain Rolf til os, en tidligere Protegé af min Fader og tapper Soldat, men som uden dennes Protection aldrig var bleven Officeer. Han havde tidligere tjent i vor Familie; hans Søster havde været min Amme, og da min Moder var død strax efter min Fødsel, havde hun sat sig til Opgave, at jeg aldrig skulde mærke, hvormeget jeg havde tabt. Desværre fattedes hun baade Opdragelse og Charakter, og med den bedste Villie af Verden gjorde hun alt Sit for at fordærve mig, og heri stod hendes Broder, Sergeant Rolf, hende trolig bi; thi jeg troer nok, at han hellere havde viist Insubordination mod sin Oberst, end han ikke strax skulde have opshjldt ethvert Lune af hende, som han ligesaa Barndommen havde kaldt sin „lille Major“. Hans Ankomst til Slottet var en stor Udspredelse for min Bedstefader. Han var nu pensioneret Capitain; den Afstand, der var imellem Graderne, forhindrede ikke, at de kunde omgaaes fortrolig, og han kunde ligesaa godt fortære sin Pension her som et andet Sted. Forresten havde

han arvet en lille Eiendom i Nordbrabant. Han indkvarterede sig nu hos os, og jeg fik min gamle Magt over ham; hans noget plumpe Skjemt opmuntrede min Bedstefader, og jeg beregnede, at Capitainens Quotapart til de daglige Udgifter vilde tillade os at skaffe min Bedstefader visse Nydelser, som han i høi Grad satte Priis paa. Kolf og han ere begge To kræsnø og lækkersultne. De veed ikke, hvad jeg lider, naar jeg seer dem kappes om at betragte Bordets Glæder som de eneste, og naar jeg hver Dag maa være Vidne til, hvorledes det gaar nedad Vakte med min Bedstefader."

I dette Dieblis bragte Frits Theen, og Generalen og Capitainen fulgte efter. Samtalen var pinlig nok, og Frances gjorde Intet for at bringe Liv i den, da Capitainen pludselig lagde Mærke til, at hendes Haar var i Uorden. „Lovinden ryfter nok sin Mantel, for at indjage os Skræk,“ sagde han. Frances tog Anledning heraf til at gaae op paa sit Bærelse under Paastud af at bringe Haaret i Orden. Generalen fandt, at det var uhøfligt af hende, og foreslog os at spille Kaart. Skjondt jeg ikke holder af Kaartspil, var dette Forslag mig dog meget velkomment, eftersom det befriede mig for at skulle sidde og holde Samtalen vedlige. Vi begyndte paa en Whombre, og jeg fandt, at Generalen, eftersom han selv var ruineret, foreslog et temmelig høit Spil. Jeg mærkede ogsaa snart, at jeg havde at gjøre med Folk, for hvem Spillet ikke

blot var en Udspredelse. Den gamle Baron var i Særdeleshed en lidenskabelig Spiller. Der kom Ild i hans slove Blik, naar han tog Kaartene op; hans Fingre stjælvæde, og hans Næseboer ndspilede sig eller trak sig sammen, eftersom han var heldig eller uheldig. Han kunde med en Slags mathematisk Sikkerhed sige, hvad jeg havde paa Haanden, og spillede derefter med ligesaa megen Driftighed som Lykke. Jeg gjorde den ene Dumhed efter den anden og havde allerede tabt næsten hele min Kasse, da Salsdoren aabnede sig, og Frances kom ind i et elegant Toilette.

Jeg kastede mine Kaart paa Bordet og styrtede hen til hende. Generalen fandt det naturligtviis aldeles forfærdeligt, og Capitainen udbrød: „Hvad seer jeg! Majoren i Galla!“ Jeg bød hende Armen og forte hende til Sophaen.

„Hvad Pokker gaar der af Dig, Frances?“ spurgte hendes Bedstefader, der havde udmærkede Kaart paa Haanden; „Du lober hele Dagen omkring som en Cendrillon . . .“

„Men saa kom Feen, og nu er jeg Brindsesje,“ svarede Frances. — „Og den lille grønne Sko har De ogsaa paa,“ foiede jeg til og pegede paa en nydelig lille Tod, der stak frem under Skjolen. — „Maaskee; men jeg skal nok sørge for ikke at tabe den.“ — „Hvorfor?“ spurgte jeg dristigt og saae paa hende. — „Fordi jeg ikke vil, at en halv Times Roman skal forvandle sig til et Livsspørgsmaal.“

„Det kan være overmaade interessant, hvad De der siger til Frances,“ raabte Generalen i en vred Tone, „men det er ikke høfligt, min kjære Leopold, at forlade Spillebordet paa den Maade.“

Jeg maatte tilbage til det, enten jeg vilde eller ikke; imidlertid gif Frances ind i Spisestuen, satte sig hen til Claveret og phantasjerede, som Diebliffet indgav hende. Hun spillede ualmindeligt godt og havde havt gode Lærere. I Begyndelsen var hendes Spil besynderlig phantastisk, som hele hendes Person, men lidt efter lidt blev det saa mildt og melancholisk, at man gjerne kunde sætte sig til at græde. Du vil indsee, at min Opmærksomhed var langt mere henvendt paa min suutte Cousines Spil end paa Raartene, som jeg mekanisk tog op og igjen lagde fra mig. Generalen var rasende og lod mig tydelig mærke det. Naturligviis tabte jeg hele min Kasse og vilde netop betale min Gjæld, da Frances hurtig kom ind i Stuen og erklærede i en bestemt Tone, som netop mishagede mig ved sin Bestemthed, at jeg Intet maatte betale. Jeg svarede hende i en ligesaa bestemt Tone, at jeg vilde betale, og hun var lige ved at rive den Bankofjeddel ud af Haanden paa Nolf, som jeg havde givet ham, for at han skulde opgjøre Regnskabet. Jeg maatte sige hende, at jeg fandt denne Indblanding meget upassende. Hun gif vred hen til Claveret, medens Generalen, der havde holdt sig taus under denne lille Scene, strog med et fornøiet Ansigt sin Gavn til sig.

Jeg, der til for otte Dage siden var saa fattig som en Kirkerotte, kunde nok føle mig fristet til at betragte det Hele som en Baghold, der var lagt mig. I dette Dieblit syntes jeg imidlertid, at jeg havde faaet et Indblik i denne Mands Character, som jeg ikke havde betalt for dyrt. Jeg gif hen til Claveret. „Vil De spille?“ spurgte Frances. — „Nei, dertil er jeg ikke oplagt.“ — „Som De vil,“ svarede hun kort og gav sig til at hamre løs paa Tangenterne, medens jeg satte mig til at læse i en gammel Avis. Endelig gjorde hun en rast Obergang og gav sig til at synge Kethys Sang i Schweizerhytten. Hun havde en dyb og smuk Altstemme, og der var noget ironisk Udfordrende i den Maade, hvorpaa hun istemte det berømte Omkvæd: «Liberté chérie, règne toujours là!» — „Veed De,“ hviskede jeg til hende, „hvorledes denne smukke Operette ender?“ — „Ja, som det altid ender paa Theatret; men i det virkelige Liv er det altid det Modsatte, og jeg holder mig til det Virkelige.“

Vi skiltes snart ad, og af den Maade, hvorpaa Frances rakte mig Fingerspidserne, da vi sagde hinanden Godnat, kunde jeg mærke, at hun endnu bestandig var fortorret.

Hvilken forunderlig og ubegribelig Character! Stolt, høihjertet, aandfuld, smuk og fortryllende, og alt det fordærvet af en daarlig Opdragelse og slette Manerer, ikke at tale om, at jeg endnu Intet veed om hendes Fortid, denne forfærdelige Fortid, som man har

afmalet mig med de forreste Farver! Og selv om jeg skulde opdage, at man har bagvasket hende paa alle Punkter, vilde jeg da kunne leve med en saa herskesyg og despotisk Charakter, vilde jeg længe kunne finde mig i hendes Besynderligheder, og omvendt, vil Major Frans med sin Antipathi for Mandfolk og for Regtstabs, nogenfinde finde sig i at blive Fru Frances von Zonshoven? Disse Spørgsmaal trængte ind paa mig, da jeg lagde mig til Hvile i den store Seng med de røde Damaskes Gardiner, bag hvilke jeg maa tilstaae, at jeg sov som en Steen lige til næste Morgen.

4.

Leopold von Zonshoven til Willem Verheyft i Batavia.

Da jeg vaagneede trængte Daglyset feirrigt ind igjennem det eneste Vindue, der ikke var tilspærret. Jeg fik strax en Forestilling om, at man ikke stod tidlig op her i Slottet, og jeg fik Lyft til at gjøre mig en Morgentour. Jeg gik sagte ned ad Trappen, for ikke at vække Nogen; men i Vestibulen mødte jeg Frits, der stiltiende gav mig en militairisk Hilsen. Døren til Perronen stod paa vid Bæg, og jeg gav mig strax paa Veien til Forpagtergaarden, hvis Tag jeg havde kunnet see oppe fra mit Vindue.

Denne Forpagtergaard tilhørte mig, eftersom den gamle General havde været nødt til at sælge den, og Overberg havde kjøbt den til Tante Sophie; imidler-

tid var Forpagteren bleven boende der, og, under Paastud af at drikke et Glas Mælk, haabede jeg at skulle faae Folkene til at fortælle mig Noget om Beboerne paa Slottet og i Særdeleshed om en kvindelig Beboerke, hvis Navn jeg vel ikke behøver at nævne. Min Phantasi var i ligesaa stærk Bevægelse som mine Been, da jeg nede i en Gran-Allée opdagede Frances i egen Person, der med en Sturb i Haanden kom tilbage fra Forpagtergaarden, som jeg søgte hen til. Hun kjendte mig langtvorte og gjorde en Bevægelse, som om hun vilde undgaae mig. Var hun endnu vred fra igaar? og kunde hun ikke tilgive mig, at jeg ikke vilde finde mig i hendes Indblanding i vor V'hombre? eller geneerte det hende maastee at vise sig for mig i en saa fattig og affalmet Morgendragt? Hvad der end var iveien, saa tog hun rask sit Parti og gif lige imod mig.

„Ere vi gode Venner igjen?“ spurgte jeg, idet jeg greb hendes Haand, som hun rakte mig, idet hun sagde Godmorgen; „De var meget vred paa mig igaar Aftes.“

„Nei, Fætter,“ sagde hun, „jeg var ikke vred, men bedrøvet; jeg indsaae godt, at De var misfornøiet med min Opsørsel, men jeg kan ikke taale at være Vidne til nogen Løshed. Jeg mærkede godt, at der var lagt Dem en Fælde.“

„Lad gaae! Men selv om Deres Mistanke var

grundet, indseer De da ikke, at jeg ikke kunde trække mig tilbage paa den Maade?"

„Jo, ganske vist; men De veed jo, at jeg har daarlige Manerer.“

„Det har De ikke, Frances, De har snarere Lyst til at dominere . . .“

„Maaskee; men det var mit Forsæt at hjælpe Dem.“

„Javist, ved at behandle mig som en Ting, der tilhorte Dem. Hvorledes kan De, der selv er saa stolt, troe, at en Mand kan finde sig i at blive beskyttet af et Fruentimmer?"

„Det har De ogsaa Ret i. En Mand, der gjorde det — vilde ligne altfor meget de Andre. Men, naar jeg indrømmer det, saa maa De ogsaa tilstaae, at De satte Dem vel meget paa den høie Hest.“

„Om Forladelse, Frances, men vort Venstreb er en saa fin Plante, at den ikke kan behandles omhyggeligt nok.“

„Hvis De seer vort Venstreb fra en saa alvorlig Side,“ sagde hun og rødmede let, „saa tilstaaer jeg, at De var i Deres Ret. Til Gjengjæld maa De love mig ikke mere at tænke paa, hvad der foresaldt iastes.“

„Jeg vil ikke tænke paa Andet,“ udbrod jeg henrykt, „end paa hvor elskværdig De er,“ og med disse Ord tog jeg hendes Haand og kyskede den omt.

„Leopold, Leopold! hvad gjør De?“ sagde hun og

trak heftig Haanden til sig, „glemmer De, hvem De taler med, glemmer De, at jeg er . . . Major Frans?“

„Jeg vil ikke høre Noget om Major Frans,“ svarede jeg, „jeg kjender kun min Cousine Frances Mordaunt“ — jeg greb igjen hendes Haand og tog hende under Armen. Hun fandt sig deri, og jeg indsaae, at jeg igjen havde havt Held i en lille Forpostfegning, men at jeg endnu var langt fra den egentlige Seir. Jeg vilde tage Kurven, som indeholdt Æg, fra hende, men det afflog hun. Jeg horte, at hun havde været saa tidlig i Forpagtergaarden for at se til en Patient, og denne Patient var hendes Hund, der havde brækket et Been ved at følge efter hende paa en Ridetour og sætte over et Gjærde. Det var steet tæt ved Forpagtergaarden, og derfor havde hun ladet det stakkels Dyr blive tilbage der. Dyrlægen havde lovet, at Hunden skulde komme sig, men den vilde halte bestandig.

„Er De ikke altfor forboven, naar De er tilhøst, kjære Cousine?“

„Det er jeg vist, Leopold; men der er en Ild i mig, naar jeg rider, som jeg ikke kan modstaae. Det er det eneste Dieblif, hvor jeg lever; jeg farer afsted, jeg flyber, Tid og Grændse forsvinder, og jeg glemmer. Ak, hvad vilde De sige, Leopold, hvis De vidste, hvad for en Byrde, der tynger paa mig hele mit Liv og som jeg alene maa tilskrive min ubetingelige Liden- skab! en Ulykke, som Intet kan gjøre godt igjen! en

Feil, som jeg aldrig kan tilgive mig, og Gud veed dog, at min Hensigt ikke var ond!"

Det var altsaa et af disse Mystrier, som jeg brændte efter at komme til at kjende. Du kan begribe hvor spændt jeg var paa at høre mere, men jeg vovede ikke at komme med noget Spørgsmaal. Bleg som et Lig slap hun min Arm og støttede sig til et Træ, idet hun holdt begge Hænderne for Dinene, som om hun med Magt vilde holde Taarerne tilbage. „Siig mig, hvad der er skeet, Frances," hvistede jeg sagte; „det vil trøste Dem at faae Luft."

„Nei, ikke nu; lad os ikke fordærve denne smukke Morgentour med saadanne Scener! Jeg burde alligevel følge Deres Raad, for at De kunde forstaae, hvorledes det er muligt, at jeg, der ikke kan taale at see et Dyr lide, har et Mennekses Død at bebreide mig."

„Er det den uhykkelige Begivenhed med Deres Rudsk? hvorfor skal jeg dog hos Andre hente Oplysning om Deres Hemmeligheder."

„Mine Hemmeligheder!" raabte hun i en heftig og vred Tone, „hvorfor troer De, at der er Tale om Hemmeligheder? Det dreier sig om en Begivenhed, der er forefaldet paa alfar Bei og i Mangfoldiges Paashyn; men man har ikke ladet Veiligheden gaae forbi til at ophidsse Stemningen imod mig. Hvor kunde jeg falde paa at troe, at denne Historie ikke var kommet Dem for Øre! De kommer maastee netop for at lære Heltinden i dette romantiske Eventyr at

kjende? godt! saa gaa ned til Forpagtergaarden, Folkene, der boe der, kan meddele Dem det Hele, og naar saa Deres Nysgjerrighed er tilfredsstillet, behøver De kun at vende tilbage til Slottet og tage Afsted, saa kan De gaae, som De er kommen!”

Med disse Ord forlod hun mig og flygtede, uden at jeg i min Forvirring tænkte paa at følge efter hende. For Diebliffet ansaae jeg hende for tabt for mig. Dertil kom, at jeg kjendte ikke noget til den Begivenhed, der syntes paa en saa sorgelig Maade at beherske hele hendes Liv. Jeg blev staaende som et Bytte for tusinde Befymringer, da jeg opdagede, at hun under sin hurtige Flugt havde glemt sin lille Kurv ved Roden af det Træ, hvortil hun havde støttet sig. Jeg fik den Tanke at bruge dette som Paaskud til at aflægge et Besøg i Forpagtergaarden. Jeg bad Forpagterkonen om en Kop Melk, idet jeg viste hende Kurven, som jeg havde fundet inde i Skoven. — „Det ligner hende,” sagde den gode Kone, „den har hun ladet staae uden videre. Det er en rigtig rar Frøken, og der er Ingen som hun i hele Verden, men naar hendes Hidsighed løber af med hende, brr . . . saa farer hun afsted som et Locomotiv.“ I denne Tonart blev hun ved i sit overhysseste Patois, som jeg havde ondt ved at forstaae. Jeg kunde ikke bevemme mig til at spørge hende ud. Jeg var svag, Willem, og jeg var bange for at høre Sandheden træde frem for mig altfor nogen i hendes plumpe

Sprog. Det forekom mig, at jeg sthyldte Frances at vente paa det Dieblif, da hun selv var stemt til at betroe sig til mig. Jeg saae paa den saarede Hund, der betragtede mig med sine smukke melancholiske Dine, som om den indlagde en Bon for sin Hersterinde. Jeg kjærtegnede den, og den fandt sig deri. Under alt dette vedblev Fropagterkonen af fortælle om Generalen, der tidligere havde været en god Herre, om Overberg, der ogsaa var en god Herre og endnu bedre, thi han samtykkede i Reparationer, som Generalen ikke vilde gaae ind paa; det kom deraf," meente hun, „at Generalen ikke holdt af Fropagtergaardene; Frøkenen derimod, hun vilde helst malke Køerne selv, hun snakkede med dem, som om de kunde forstaae hende, og hvor hun holdt af Hestene! Hun kjorte dem selv, og hendes Kudsst, Blount, var forfærdelig stolt, naar han kunde sidde med Armene over kors, medens hun holdt Tommerne! Men alt det ligger nu allerede langt borte, de smukke Kjøreheste ere solgte, Frøkenen har nu kun sin Englænder tilbage, og naar Generalen vil kjøre ud maa han tage tiltakke med vor Teltvogn. Hvor det er syndigt, gode Herre, at see det gaae saaledes tilbage for en Familie, som har været en af de første paa Egnen; siden den ældste Frøken Roselaer blev gift, er det som om al Betsignelse er veget fra dette Huus, thi Herren veed jo hvad der staaer i Skriften, at et Huus, der gjør Oprør mod sig selv . . .“

Jeg kunde ikke længer holde den Snak ud, styndte mig bort og kom affurat tilbage til Frokosten. Frances var alene i Spisestuen og lavede Theen til. Saasnart hun saae mig, vilde hun ud af Stuen under Paaskud af, at hun ikke kunde faae Vandet ifog. „Har De faaet Deres Veg?“ spurgte jeg i Forbigaaende.

„Ja,“ svarede hun i en tor Tone.

„Om Forlæbelse, Frances, jeg troer, at jeg har Ret til at forlange en bedre Modtagelse.“

„Hvorpaa støtter De den Ret? er det maastee derpaa, at De nu har faaet Deres Nysgjerrighed tilfredsstillet?“

„Det veed jeg ikke, Frances, eftersom jeg ikke har spurgt om Noget.“

„Ikke spurgt om Noget? paa Deres Værsord?“

„Jeg taler aldrig med to Tunger, Frances. Jeg har ikke spurgt om Noget, eftersom jeg ikke vilde høre Noget.“

„Birkelig? det er et Herredømme over sig selv, som jeg ikke troede en Mand i Besiddelse af.“

„Ere Fruentimmerne saa langt overlegne i dette Punkt?“

„Naar det behøves, kan vi tie.“

I dette Dieblif lod Capitainen sig see, uden at ane, i hvilken Grad han kom til Useilighed, Generalen fulgte kort efter, og Frokosten tog sin Begyndelse. Frances gjorde sit Bedste for at skjule sin Uro; der var i hendes Opførsel mod mig ligesom en Skygge

af Unger, men hun begit den ene Fadaise efter den anden. Generalen fik to Gange Sukker i Theen, Capitainen fik ikke en Draabe Flode i sin, og Weggene vare haardkogte. I samme Dieblik holdt der en Bogu udenfor Perronen. Frances reiste sig for at see, hvad det skulde betyde, og jeg fulgte efter. Det var min Kudst fra igaar, og min Kuffert var spændt bag paa Boguen. „Ah, De vil tage bort?“ udbrød hun i en Tone, der paa eengang var glad og bedrøvet.

„Nei,“ svarede jeg med halv Stemme, „jeg reiser ikke endnu.“

„De handler imod mit Duffe!“ vedblev hun i samme Tone.

„Det faaer at være, jeg retter mig i det Punkt kun efter Deres Grandpapa.“

Denne kom lidt efter tilbage med Capitainen. Jeg fik da at vide, at Capitainen, der ikke vilde af med mig, havde ladet min Kuffert hente, og samtidig havde han ladet indkjøbe i Byen en heel Masse af Lækkerier, Posteier og Confiturer, som han udbredte for den gamle Generals henrykte Blikke. Selv smækkede han med Tungen, og idet han fortrolig slog den gamle General paa Skuldren, sagde han leende: „Naa, General, har jeg ikke fourrageret godt?“

„Med eet foer Frances iveiret, hun kunde ikke holde sig længer i Tomme, og hendes Dine sprudede Flammer. — „Dammød rascal!“ raabte hun, „jeg seer nok, at De beghnder at spille Herre i Huset, ellers

vilde De ikke høre Dem saaledes ad. Bless mø! hvilken Ødselhed! Algerhøns, Gaaseleverpostei, Fisk i Gelce, Confiturer! det er jo en heel Delicatesseboutik, De staffer os paa Halsen. Og hvad skal det til?" hun slog med Haanden i Bordet, saaledes at Kruffer og Flasker begyndte at dansse.

„Frances! Frances!“ hvistede Generalen i en bebreidende Tone.

„Nei, Grandpapa,“ vedblev hun med en endnu stærkere Stemme, „det er en Skandale, og hvis De har blot en Skygge af Charakter, saa finder De Dem ikke deri.“

„Men Major! Major!“ sagde Rolf i en bønlig Tone.

„Ti! jeg er ikke Deres Major! Jeg er kjed af Deres Dumheder og vil ikke høre dem længer. Kan min Grandpapa ikke holde Dem i Tonne, saa skal jeg selv sætte Dem paa Borten, Dem og alle Deres Ragouter.“

„For Himlens Skyld, Frances,“ afbrød Baronen hende, „vær dog rolig! hust paa, at Hr. von Boushoven er her og hører paa Dig.“

„Saameget desto bedre! den unge Herre vil jo være vor Gjæst, godt, lad ham saa faae at vide, hvad det er for et kummerligt Huus, han er kommen ind i! Deri er der Stof nok til Skandale og ikke i mine Ord.“

Hun gif ud af Stuen, idet hun tilfaste mig et udfordrende Blik, som jeg besvarede med en Hoved-

bevægelse, der viste hende, i hvilken Grad jeg var misfornøiet med hendes voldsomme Opførsel og toilesløse Sprog.

Vi stod endnu og saae ganske forstenede paa hinanden, da hun igjen aabnede Døren. „Capitain,“ sagde hun til Rolf, „De maa passe paa Huset idag, thi jeg har isinde at ride mig en Tour.“

„Som De befaler, Major,“ svarede Rolf, med Haanden til Huen.

Jeg kunde ikke lade være at udtale min Forbauselse over, at han saa phlegmatisk kunde finde sig i saadan en Medfart. — „Naa, det er jeg jo vant til,“ svarede han, „jeg saae strax imorges, at Barometret gik imod Storm. Men jo hurtigere Stormen kommer, desto snarere er den forbi, og en gammel Soldat er ikke bange for en Skylregn.“

„Jeg har jo sagt Dem det, at min Datterdatter har en voldsom Charakter,“ hviste Generalen, der neppe vovede at see paa mig; „naar hun først begynder, er hun ikke til at styre.“

Imidlertid havde Capitain Rolf trukket en lang Gjenstand frem under sin Overkjole; det var ikke Andet end en smuk Ridepidst til Erstatning for den, der var tabt ude paa Heden. Vilde hun efter en saadan Scene modtage denne Foræring? Jeg trængte til at være alene og foregav, at jeg havde et Par Breve at skrive. Jeg skrev ogsaa i min Ensomhed dette Brev, Willem, der allerede har gjort mig den Nytte, at

Problemet nu staaer mig klart, men hvorledes skal det løses? Jeg er især med at gjøre en Opdagelsesreise i en Kvinde's Hjerte, men jeg kommer ikke videre, og jeg lider; ja, min Ven, jeg lider, thi med alt det elster jeg hende til Raferi, men jeg vilde tabe Alt, hvis jeg lod hende aen min Svaghed.

5.

Jeg hører Dig spørge, Willem, om jeg da virkelig nærer mindste Haab om at tæmme en saa balskyrig Kvinde, som jeg har skildret Dig i mit sidste Brev.

Jeg troer nu, at Frances gjør sig værre, end hun er. Det er en daarlig Fornoieelse, men jeg overbeviist om, at hun, tiltrods for hendes frastodende Manerer, har et ædelt, høimodigt og følsomt Hjerte, som hun gjør sig Umage for at skjule. Jeg har foresat mig, at jeg vil helbrede hende, og jeg studerer nu min Patient med al en Læges Ro og Koldblodighed, idetmindste gjør jeg mit Bedste; hvad vilde jeg ikke give, for at det maatte lykkes mig!

Efter den voldsomme Scene, som jeg skildrede Dig i mit sidste Brev, havde jeg gjort mig magelig og sad i Skjortærmær og skrev til Dig, da der med eet blev banket paa min Dor. Det var Frances i egen Person, som traadte ind til mig i sin Amazon-bragt (lykkeligviis uden Koften) med et Blækhuus i Haanden, og som, uden at bryde sig om min Regligé,

fastede sig paa den første den bedste Stol med en Mine, som om hun ikke tænkte paa at gaae igjen for det første. Jeg skyndte mig at kaste en Kjole paa og spurgte hende, hvad hun onskede.

„Bedstefader sagde til mig, at De vilde skrive, Leopold,“ sagde hun i en kold Tone, „og det faldt mig ind, at De ikke havde noget Skrivetoi i Deres Værelse.“

„Det fører jeg altid med mig,“ svarede jeg i den samme Tone og satte mig igjen tilrette, som om jeg vilde fortsætte mit Brev.

„Jeg seer, at jeg forstyrrer Dem. Jeg kom for at bede Dem om en lille Tjeneste. Skulde De iblandt Deres Sager ikke have en lille Spadsjeresstof eller noget Lignende? Jeg har, som De veed, mistet min Ridepidst.“

„Jeg har uheldigviis ikke Andet at byde Dem end en Lineal og en Pennholder.“

„Det lader til, at De ikke stjotter om at vise mig den Tjeneste, som jeg beder Dem om.“

„Jeg er altid villig til at vise en Dame alle de Tjenester, som hendes Kjon berettiger hende til. Hvorfor har De ikke ladet mig kalde, naar De har Noget at bede mig om?“

„Ah, De bebrejder mig min Mangel paa Etikette, ikke sandt. Jeg burde sagtens ikke trængt mig ind i Deres Værelse, men jeg er saa lidt vant til at være Dame.“

„Det er kun altfor sandt, Major!“

„Major?“ gjentog hun noget stødt, „jeg troede, at dette Tilnavn misshagede Dem.“

„Det misshager mig ikke nær saa meget nu, efter at jeg har seet Dem i Action. Men hvad for en Slags Major er De egentlig? er det maaskee Tambourmajor? thi en Bataillonschef bevarer altid en vis Værdighed baade i Udtryk og Manerer; men efter hvad jeg har seet i denne Morgenstund . . .“

„Leopold!“ raabte hun med en skjælvende Stemme, „De har tilfoiet mig en blodig Fornærmelse. Var det Deres Hensigt?“

„Hvis Froken Mordaunt vedbliver at identificere sig med den Person, hvis Rolle hun spiller saa godt, saa skal vel dette være en Udfordring. Lad gaa! Jeg kan tilnød behandle en Fleuret, og jeg har Pistoler i min Kluffert. Hvis De fortrækker det Vaaben, er det til Deres Tjeneste. Jeg vil dog kun lade dem med løst Krudt, thi De kan vel indsee, at med en Major som Dem tager man det ikke saa alvorligt.“

Til min største Forbauselse sagde Frances ikke et Ord, men hun var dobbleg, og i hendes Træk var der paa eengang en Blanding af Smerte og Forundring. Jeg var selv forlegen over den Bending, jeg havde givet Samtalen, og min Forvirring fordoblede, da hun brod Tausgheden og sagde til mig i en Tone, der suarere var klagende end bebreidende: „Deres Ironi er langt grusommere, end De troer, Leopold.“

„Frances!“ raabte jeg i en ganske anden Tone, „tro mig, jeg vilde ikke saare Dem, jeg vilde helbrede Dem.“ — Jeg vilde tage hendes Haand, men hun reiste sig op, som om hun havde faaet et elektrisk Stod, og sagde i en bitter Tone: „Jeg vil ikke vide Noget af Deres Cour. Jeg bliver dog ikke anderledes — spild derfor ikke Deres dyrebare Kunst paa en saa ubehagelig Person som mig.“

„De kan sige hvad De vil, Frances, saa seer jeg dog tydelig, hvad De tænker. Da De imorges gav denne jammerlige Scene tilbedste, vilde De forstrække mig; De sagde indirekte til mig: Saa De vil blive for at lære Major Frans at kjende? her er Major Frans! er han ikke plump og utaalelig nok, og saaledes bliver han ved at være, saalænge De opholder Dem her! — De seer, Froken Mordaint, at jeg kjender Dem, og at jeg ikke lader mig forstrække af den Mafte, som De har behaget at paatage.“

„En Mafte!“ raabte hun og stampede forbittret, „en Mafte! og det siger man til mig, der har brudt med alt selfabeligt Sykleri, til mig, hvis væsentlige Feil eller Fortrin er, at jeg siger Alt, hvad jeg tænker, til mig, hvem man overalt beskylber for at mangle det, man kalder gode Manerer! . . . Jeg tilstaaer, jeg havde ikke troet, at Deres Nærværelse skulde foranledige mig til at fortie hvad jeg har paa Hjertet; vi ere jo dog af samme Familie, og det forekommer mig

temmelig nødvendigt, at De vidste, hvad De kunde holde Dem til med Hensyn til min Person."

"Der fangede jeg Dem, Frances. De indrommer selv, at De forbandt en Hensigt med alle de stortalende Ord, De før lod regne ned over os. De vilde gjøre mig bange! er det ikke saa?"

"Jeg vilde formaae Dem til at reise, men jeg spillede ikke nogen Rolle. Min Bredde og min Indignation vare ikke forstille. Jeg veed, at der er Selvmodsigelser i min Natur, og at jeg kan blive voldsom, naar jeg bliver vred, men jeg er aldrig anderledes, end jeg synes at være, og Deres Ord, Leopold, have derfor gjort et pinligt Indtryk paa mig, just i det Øieblik, da jeg hos Dem vilde søge Trøst. Hvorfor overose mig, som De har gjort, med en bidende Ironi, selv om jeg har forshudet mig imod Formen og ladet det mangle paa gode Mannerer? jeg kunde fristes til at spørge mig selv, om jeg ikke har taget feil af Dem, og om De alligevel ikke er en Laps, som alle de Andre."

Nu var Touren til mig at blive fornærmet, og jeg vilde ligetil at svare i en heftig Tone, men jeg fattede mig i rette Tid. „Om Forlabelse, Frances, jeg vilde betragte mig som en Usling, hvis jeg kunde gaae ud paa at fornærme en Kvinde, men der var ikke Tale om nogen Kvinde i det Øieblik. Der var kun Tale om Major Frans, som bliver vred, naar man erindrer ham om det smukke Kjøns Forrettigheder,

som ikke vil betragtes som et Fruentimmer, og som derfor ikke bør forarges, naar man efter hans egne Principer siger ham Sandheden uden Skaanfæl."

Frances hørte dennegang paa mig uden at afbryde mig; hun stirrede stift paa Vinduesruderne, som for at fatte sig, hendes Blegthed forsvandt, hun vendte sig til mig uden Brede og sagde til mig i en fast Tone:

„Jeg maa tilstaae, Leopold, at De ikke let lader Dem kaste af Sadlen. Det forekommer mig, at vi nu kunne være kvit og gode Venner igjen."

„Jeg vil Intet hellere; men eengang for Alle, med hvem har jeg her at gjøre, med Major Frans eller med . . ."

„Nuvel! Frances Mordaunt beder om Deres Bønskab."

(Sluttes i næste Hefte.)

Hærdet Glas.

Ved

Th. Scheelund.

Af de mange Opfindelser, som Folketroen til-
 skriver Carl den Førstes Tilhænger, Prinds Rupert,
 som Resultat af de ti Mars Studier og Forskninger,
 der affluttede hans Liv, er den mest bekjendte maaskee
 de hærdede Glasdraaber, der bære hans Navn. En
 „Prinds-Ruperts-Draabe“ frembringes ved at kaste
 en lille Smule smeltet Glas i Vand. Det bliver
 herved pludselig afkølet, og idet den ydre Deel hærdes,
 medens den indre endnu er udvidet af Varmen, frem-
 kommer der en mærkelig Spænding. Draaben er i
 Almindelighed rund og tyk ved den ene Ende og
 gaaer ud i en lang, tynd Glashale ved den anden.
 Man kan slaae paa den tykke Deel med en Hammer,
 uden at den gaaer itu, men hvis den mindste Deel

af Hælen brydes af, falder hele Draaben sammen til en Høb af smaa bitte Brudstykke og Støv. Det er et Indlingslegetoi for Børn, og mange af vore Læsere ville uden tvivl erindre fra deres Skoletid, hvorledes de til deres Overtæffelse forgjæves forsøgte at faa de tykke, logformige Hoveder istykke, men derpaa med eet kraftigt Tag kunde afbryde den tynde Glashæles Spids, og at derved den saalænge uovervindelige Draabe med et Knald gik i utallige Stykker og Støvkorn. Og et Dieblis Undersøgelse af de kunstige Levninger af en Brinds-Kuperts-Draabe er nok til at bemærke, at de ere meget forskjellige fra sædvanlige Glasstumper, af hvilke endog de mindste Korn have skarpe smaa Spidser og Kanter, saa at de skjære og faare den Hæand, der uforsigtigt berører dem, medens Draabens Brudstykke, selv om de skjodesløst brydes mellem Ens Fingre, ere ganske uskadelige. Og dog er hele denne Mærkelighed kun en Smule smeltet Glas, der er bleven pludseligt afkølet ved at kastes i Vand.

Alt dette er nu meget vidunderligt og har været en Gaade for klogere Hoveder end Skoledrenges. Men ligesaa den første Opdagelse og indtil indværende Aar har det ikke været nogen som helst til virkelig Nytte. Det var en Mærkelighed og intet Videre. For et Par Maaneder siden blev imidlertid den franske Chemiker, Hr. Alfred de la Bastie i La Bresse, Departementet Aie, ikke langt fra Lyon, opmærksom

paa disse Draaber. Han fandt, at det kun var den meget tynde Spids af Draaben, der kunde brydes, at der selv dertil maatte anvendes betydelig Kraft, og at det næsten var umuligt at bryde nogen anden Deel af Draabehalen, uagtet dens Tykkelse intetsteds var større end en lille Brøddeel af en Tomme og meget mindre end en sædvanlig Glasrudes Tykkelse. Han begyndte da at overveie, om det ikke lod sig gjøre at meddele almindeligt Glas den samme Haardhed uden at forringe dets Gjennemsigtighed. Ulykkeligviis besad han rigelige Hjælpemidler til Opgavens Løsning, og efter en lang Række Experimenter i sit Laboratorium i La Bresse er det fornøyligt lykkedes ham ved en simpel Fremgangsmaade at fremstille et Glas, der er fuldkommen klart og gjennemsigtigt, men saa haardt og varigt som Staal. Han giver det Navn af »verre trompé« eller hærdet Glas.

Tanken om at meddele Glas en saadan Haardhed er ikke ny. Det lykkedes Réaumur at hærde Glas ved en ChrySTALLISATIONSproces, men det blev samtidigt ganske uigjennemsigtigt og derfor uaubendeligt til praktisk Brug. Hr. de la Bastie har opnaaet et virkelig betydningsfuldt Resultat ad en anden Vej, hvortil han, som allerede anført, fik Ideen fra den Hærdning af smeltet Glas i Vand, der frembringer Prinds-Ruperts-Draaber. Hans Formaal var at finde en eller anden Methode, ved hvilken sædvanligt Glas kunde gives en lignende Haardhed. Det var uodvendigt at opdage

den rette Sammensætning for det Bad, hvori det nydannede Glas skulde nedlægges, saavel som den noigagtige Temperatur, der herved skulde anvendes, thi hvis Glasset var altfor varmt, vilde det forandre sin Form, og var det ikke varmt nok, vilde det gaae istykker ved at komme ned i Bædskan. Sluttelig var det ogsaa nødvendigt at udfinde de mekaniske Midler til at gjøre Opfindelsen frugtbringende. Resultaterne ere af Hr. de la Bastie bleve fremviste for Folk, der have besøgt hans Laboratorium i La Besse, af Hr. de Luyne, en af Professorerne i Paris, for en stor Forsamling af Videnskabsmænd i Sorbonnen, og i London af Opfinderens Agenter, og »verre trompée» har overalt bestaaet de haardeste Prover. Hidtil ere Enkelthederne ved Fremgangsmaaden en Hemmelighed, men en kort Angivelse af Hovedtrækkene i den er udgivet af Hr. de la Bastie. Bædskan, hvori Glasset hærdes, er en Sammensætning af smeltet Bøx og Sarpix og forskjellige Olier, og disse Bestanddele blandes i forskjellige Forhold, alt efter det Siemed, hvortil Glasset skal anvendes. Bædskan bringes op til en høi Temperatur i et stort Kar, og for at der ikke skal gaae Ild i den ved den stærke Hede, er Luften omhyggeligt udeluftet fra den. I ringe Afstand fra Karret befinder sig en Døn, i hvilken Glasset bringes op til Rødgloedehede, saa at det er meget nær ved Smeltepunktet. Ved en Metalglider (der ved Hjælp af en Tap kan sænkes til en hvilken som helst

Vinkelgrad) staaer Ovnen i Forbindelse med et i Karret fastgjort Bord, der har samme Hældning som Glideren. Saa snart Glasflet har naaet den fornødne Temperatur i Ovnen, skydes det ud paa Glideren og gaaer ved Hjælp af den ned paa det skraatstillede Bord i Karret; hvor dybt det maa synke i Olien bestemmes ved en Slags Brems, der standser det paa rette Sted. Det forbliver omtrent en Minut i Olien, og derpaa drager en selvvirkende Udrager det ind i en Metalraume; denne borttages af Karret, og Glasflet faaer Lov at afkøles. Imidlertid har andet Glas indtaget det forstes Plads i Karret, og Fabrikationen af »verre trempé« vedbliver uden Standsnings. Fremgangsmåden er saaledes meget simpel, billig og hurtig, og man regner, at een Ovn med Kar kan, betjent af tre Mand, i 24 Timer hærde 18000 Uhr-glas med en Beføstning af 15 Franks eller omtrent 12½ Shillings.

Det er lykkedes Hr. de la Bastie at hærde saavel Glas af faa Millimetres Tykkelse som svært Speilglas. Det bliver ligesaa gjennemfigtigt som almindeligt Glas, men saa haardt, at det kan kastes paa Gulvet uden at tage Skade. Diamanten kan ikke skjære det, men det kan skjæres eller gennembores med Sandpustmaskinen og graves med kraftige Stryer. I Brydningsevne er det imidlertid forskjelligt fra almindeligt Glas, og Videnskabernes Akademi i Turin har nylig begyndt en Række Experimenter med dets optiske

Egenskaber i Henseende til Lysbrydning og Lyspolarisering for at undersøge dets Anvendelighed til videnskabelige Instrumenter.

Det hærdede Glas anslaaes at være omtrent 50 Gange saa stærkt som almindeligt Glas og er tilmed meget elastisk, en Omstændighed, der maaskee bidrager væsentligt til dets Styrke. En buet Plade af hærdet Glas blev af Professor de Luyne's lagt paa Jorden med den hule Side nedad; en Mand gik derpaa op paa dens hvælvede Overflade; den boiede sig under hans Vægt uden at gaae istykker og antog sin oprindelige Form, saasnart han gik ned igjen. Uhrglas bleve underkastede den samme Prøve; en Mand satte sin Hæl paa et af dem, lagde derpaa hele sin Vægt i Trykket, men var ikke istand til at knække Glasfæet. Binduesrunder, store Plader, Lysfjager og Uhrglas bleve kastede op i Luften og faldt ned igjen uden at gaae itu; de lettere Ting gjorde et Tilbagespring fra Gulvet. „De seer,“ sagde Hr. de Luyne's, „at naar De forlanger »verre trempé« i en Boutik, kan De altid forviisje Dem om, at Sælgeren giver Dem den rigtige Vare, ved blot at kaste den i Gulvet. En hærdet Glasplade, der anbragtes over en Spirituslampe og tæt ved Flammen, udholdt en umaadelig Hede uden at gaae istykker. En Glaskop med koldt Vand blev sat over en Ild og stod der saalænge, indtil Vandet kogte, uden at Glasfæet tog nogen Skade; og lignende Experimenter ere gjorte med Olie, Svovlsyre

og andre Bædsker, der have et endnu hoiere Støgepunkt end Vand. Hr. de la Bastie troer derfor, at hans Glas kan bruges til Røgeredstaber. Det vil ganske vist være meget værdifuldt til Forsærdigelse af Retorter og andre Glasinstrumenter i Chemikerens Laboratorium. Saaledes som disse Ting hidtil ere fabrikerede, have de stadigt Tilboielighed til at gaae istykket, hvorved der ofte opstaaer store Ulykker.

Under en Række omhyggeligt udførte Experimenter blev det hærdede Glas sammenholdt med almindeligt Glas i Henseende til Modstandskraft. Glaspladerne vare af samme Størrelse og Tykkelse, og man lod et Stykke Kobber, der veiede omtrent 5 Lod, falde ned paa dem i flere forskjellige Gange, bestandig fra større Høide. I intet Tilfælde modstod det almindelige Glas Kobbervægtens Fald fra en større Høide end tre Fod, medens det hærdede Glas endnu var heelt efter dens Fald fra 12 Fods Høide. Ved at undersøge det fandtes der metalliske Mærker paa dets Overflade, og Kobberet havde ligeledes faaet Mærker ved Anslaget. En af dem, der besøgte Hr. de la Basties Værksted, sagde, efter at have seet dette Experiment, spogende: „Nu mangler det blot, at De skulde tælle vore Huse med Glas.“ Denne Spøg gav Opfinderen Ideen til en ny Probe. Han sendte Bud efter en Tagsteen. Den blev slaaet itu ved Faldet af en 10 Lods Vægt fra en Høide af 6 Fod, medens den samme Vægt fra en Høide af over 10 Fod styrte ned paa

en hærdet Glasplade af $\frac{1}{3}$ Tommes Tykkelse uden at gjøre den den mindste Skade. Naar dette Glas gaar istykket under et overdrevent stærkt Tryk eller Slag, opløser det sig i en Høb smaa Brudstykker ligesom dem af en Brinds-Ruperts-Draabe, og man kan uden Fare stille Haanden ned i en Bunke af dette Glasstov. Dette er en stor Fordeel, thi itubrukne Skylighters og Glastages Fald vilde altsaa være aldeles usfadeligt for dem, der tilfældigt stod underneden, hvis slige Gjenstande vare forfærdigede af hærdet Glas. Men den Slags Ulykkestilfælde vilde rigtignok isaaafald næsten være umulige.

Hr. de la Bastie er isærd med at opføre en stor Fabrik og at oprette Agenturer til Forretningens Drift, og der er ingen Tvivl om, at denne Opfindelse har en glimrende Fremtid. Glastage paa Jernbanestationer og Værksteder, uhyre Bygninger som Krystalpaladser, Driuhuse, de skjøne Vinduer i gothiske Kirker, alle disse Ting og flere lignende ere for Diebliffet udsatte for Bestadigelse af Storme og Haglbyger. Men naar først »verre trempé« er kommet i Brug, ville alle disse store Glasflader være ligesaa holdbare som Vægge og Tage af Staal, og Besparelsen af Reparationer saavel som den opnaaede Tryghed ville meer end opveie den ubetydelige første Meerudgift. Vi have allerede antydet Glassets Ubvendelighed i Laboratoriet og Kjøkkenet, men det vilde udfordre et heelt Bind at opregne alle de Diemed, i hvilke det

kan bruges. Det er en Revolution i Glasfabrikationen, der er begyndt i Hr. de la Basties fredelige Laboratorium i La Bresse. Han har fuldbragt, hvad der syntes umuligt, og forandret Ordenes Betydning i Sproget. Hvo vil nu tale om Ting, der ere „sfjøre som Glas“? Og hvad det ærværdige Ordsprog angaaer, der siger, at „Den, der boer i et Glashuus, skulde ikke kaste med Steen,“ da kan Eieren af et af det rette Materiale opført Glashuus nutildags lee ad alle Steenkastere i hele Christenheden, medens han hører deres usfadelige Projectiler ramle ned paa sine gjennemsigtige Vægge af »verre trempé«.

William Hogarth

William Hogarth.

Den Gamles Bøn.

Et utrykt Digt

af

Ludvig Bødtker.

Send, Ungdom! mig de lyse Minder,
 Dig Volger fra en sydlig Kyst,
 Dg bad mit Bryst,
 At ikke Hjertets Varme svinder.

Dg Phantasus! vær tro til Doden!
 Drag Kredsen med din Tryllestav,
 Dg fra sin Grav
 Man Skygger frem i Aftenroden.

Da gyldne Sol! er du den Samme!
Hvert Kys af dig et Blomsterflor, —
Og Bemød boer
Som før i Mattens blege Flamme!

Pigte fra Middelalderen.

Oversatte

af

Thor Lange.

1.

Gammel fransk Romance.

Der skulde to Søstre til Kilden gaae,
 Og Gai tog Krukken at bære paa
 Imens Oriour paa Blomsterne saae.
 Det luster i Lov, det suser i Træer,
 Og nu vil jeg kysse min Hjertenskjær!

Fra Klostret kom den lille Girard;
 Han kysede Gai, som Vandkrukken bar,
 Og strax fik han elleve Kys til Svar.
 Det luster i Lov, o. s. v.

„Gaa hjem, Oriour, saa stærkt som Du kan!
 „De vente hjemme paa Krukken med Vand,
 „Men jeg vil tage Girard til Mand!“
 Det luster i Lov, o. s. v.

Helt smaa var de Skridt, Oriour hun tog,
 Saa faare hun græd, sine Hænder hun slog:
 „Stam saa Du, Søster, at hjem Du mig jog!“
 Det luster i Lov, o. s. v.

„Du gaaer med Girard, og vel jeg det seer,
 „Han kysede een Gang, han kysede fleer,
 „Det troer jeg: Du kommer vist aldrig mer!“
 Det luster i Lov, o. s. v.

Gerard og Gai blev hinanden troe,
 De gif til hans Farmoder begge to,
 Hun lod deres Bryllup med Tre hœ.
 Det luster i Lov, det suser i Træer,
 Og nu vil jeg kysse min Hjerteskjær!

2.

Efter Minnesangeren Otto von Turne.

Den Falk, den har saa hoit et Maal,
 Den flyver op mod Solens Baal,
 Det lyser paa dens Vinger!
 Du Sol for alle Stjerner smaa,
 Du største Lys, mit Die saae,
 Til Dig min Sang sig svinger.
 At skue Dig den vide foer,
 Og Romas Keiser, vist jeg troer,
 Din Hoished Hyldest bringer!

3.

Sonet.

Efter Ludovico Ariosto.

Du hoie Helgenbilled i mit Sind!
 Du, hvem jeg tilbad aldrig trættet,
 Du Sol, jeg saae, Du Sol, som, aldrig plettet,
 Har kastet paa min Bei dit milde Skin!

Hav Tak for Morgenstjæret paa din Kind,
 For Diets Glimt, hvis Varme jeg har gjættet,
 Og for dit Lyse Haar, der trindt har flettet,
 Omkring min Sjæl sit fine, gyldne Spind!

Din er jeg da, hvorhen jeg saa mig vender;
For hver en Gang, din Læbe til mig lo,
Vel tusindfold jeg kysker dine Hænder.

Som Du blev født, der fødes aldrig to!
For mig er Du det Største, som jeg kjender!
— Kun Eet er større: Hvor jeg var Dig tro!

Major Frans.

En Fortælling efter Doëboom=Douéfont

ved G. P. Holst.

(Sluttet.)

Hun rakte mig begge sine Hænder, og hendes Dine fyldtes med Taarer, som hun ikke kunde holde tilbage.

Hvor gjerne havde jeg ikke trykket hende til mit Hjerte! Men fremfor Alt gjaldt det om ikke at tabe Seiren ud af Hænderne. — „Harde jeg talt saaledes til Dem, Frances, hvis jeg ikke havde været Deres oprigtige Ven?“ spurgte jeg.

„Det indseer jeg meget godt, og jeg trænger netop til en paalidelig Ven. Jeg er imidlertid nødt til at forklare Dem, hvorledes det gaaer til her,“ sagde hun til mig i en hvissende Tone; „Capitainen ruinerer sig for vor Skyld, og min Grandpapa

er usjæl nok til at tillade det. Er det ikke afskyeligt?"

„Det er meget slemt, det indrømmer jeg.“

„Hvis jeg mister Generalen, er jeg fordomt til at leve med Capitainen, thi naar han for vor Skyld har tilsat hvad han eier og har, kan jeg dog ikke slaae Haanden af ham. Begriber De, nu hvorfor jeg tog saaledes paa Bei i Morges?"

„I Sagen selv havde De Ret, men hvilig Uret i Formen.“

„Formen og altid Formen!“

„Med Deres Tilladelse, jeg mener ikke, at Formen er Alt, men naar en Kvinde bliver i den Grad hidsig, har hun Uret, selv naar hun har Ret. Tænk blot paa hvad der var skeet, hvis Capitainen havde givet sig til at svare Dem i dette Caserne-Tungemaal, som han dog vist ikke har glemt.“

„Det skulde han have dovet!“

„Han havde været i sin Ret; men tro ikke, at jeg allierer mig med ham imod Dem. Jeg veed, at De har Ret i Grunden, men jeg besværger Dem om at slaae ind paa en anden Bei. Med Mildhed bringer en Kvinde det langt videre end med Hidsigheid. De har sagt til mig, at Deres forste Opdragelse er bleven forsømt i den Retning, men det lader sig indhente endnu: vil de love mig at høre paa mig?"

„Ja, men ikke nu, jeg har allerede været her altfor længe, og ... De bliver jo her paa Slottet?"

„Saalænge som De vil have mig, Frances.“

„Saa bliv saalænge som De kan, hvis forresten det, De faaer at see her, ikke jager Dem bort.“

„Apropos! og Nidepidsten, som De trængte til?“

„Jeg kan lave mig en i Stoven. Capitainen vilde skaffe mig en Nidepidst . . .“

„De vilde hellere modtage den af mig,“ sagde jeg leende.

„Nei, men jeg vilde være Dem forbunden, om De vilde laane mig en halv Snes Gylde, som jeg betaler Dem igjen i Overmorgen.“

Jeg rakte hende min Portemonnaie, hvoraf hun tog hvad hun vilde. Hvilken besynderlig Skabning! og hvilken forunderlig Udgang paa vor Strid!

Jeg trængte ogsaa til at faae Luft og vilde derfor selv bringe et Brev til Overberg hen paa Posthuset i Landsbysten. Nedenfor traf jeg Generalen, som ogsaa vilde gaae ud, og som tillod sig at ledsage mig, da han hørte, hvor jeg vilde gaae hen. Han havde ogsaa et Brev til Postkassen, et Brev, som det forekom mig, at han havde skjult for Frances. Han haabede, at der var en Pakke til ham paa Posthuset, og det var der ogsaa poste restante; men da han aabnede den, formorkedes hans Miner, og det var tydeligt, at han folte sig skuffet. — „Sig ikke Noget til Frances om denne Pakke,“ sagde han til mig, da vi gik tilbage; jeg kan ikke blande hende ind i mine Sager, hun vilde dog ikke forstaae mig, eller

være enig med mig, og hun er saa heftig, medens jeg i min Alder trænger til No. Jeg haaber, at De forstaaer mig. Seer De, Capitainen har mig at takke for sin Stilling; det er derfor naturligt, at han viser mig lidt Opmærksomhed igjen. Det kan nu min Datterdatter ikke forstaae, og istedenfor at vide mig Tak, fordi jeg for hendes Skyld har begravet mig i denne Orken, gjør hun Intet for at gjøre mig Livet taaleligt."

"Deres Slot har dog en mageløs Beliggenhed, Dufel!"

"Det indrommer jeg, men naar man ikke holder meget af Landet og ikke kan komme paa Jagt, saa er man dog meget isoleret. I Landskbyen er der ingen Udspreddelser, og Byen er saa langt borte."

"Hvorfor sælger De da ikke Slottet?"

"Det gjorde jeg meget gjerne, men den Sum, jeg maatte forlange, vilde man finde enorm, thi det er overlæstet med Hypotheker imellem os sagt, og da jeg har været nødt til at sælge alt Jordegodsjet i Parceller, vilde jeg neppe finde Noget, der er villig til at give for Haven og Slottet den Sum, jeg trænger til. I sin Tid gjorde min Svigerinde mig et Tilbud, som jeg maaste havde gjort Met i at tage imod; men det skjændige Forhold, der var imellem os, tillod mig ikke at gaae ind derpaa. Jeg skulde lade hende drage herind som Herikerinde! Denne Tanke kunde jeg ikke udholde. Saa begyndte hun at

chikanere mig og paaføre mig Processer; snart var det et Grændsestjæl, der skulde flyttes, snart en Bro, som hun ikke vilde tillade mig at benytte. Jeg har tabt mange tusinde Gylden for at føre disse Processer og for at tabe dem. O, dette Fruentimmer, denne afskyelige Hæx har været mit Livs Plageaand!"

„Lad os komme tilbage til Hovedsagen. Overberg har bedt mig sige Dem, at der snart vilde tilbyde sig en fordeelagtig Veilighed for Dem til at sælge Slottet Werve underhaanden!"

„Virkelig!" raabte den Gamle med et Udbrud af Glæde; „men Frances! hun holder paa denne gamle Rede, paa sine Familietraditioner og Gud veed hvilke andre Marrestreger. Hun har sat sig i Hovedet, at hun en Dag vil være Baronesse af Werve og gjengive denne Barak dens tidligere Glans. Ulykkeligviis er der kun een Maade, hvorpaa dette kunde skee, og det er et rigt Giftermaal. Der har heller ikke manglet hende paa gode Tilbud, men hun har som en Afjindig tilbageviist dem alle. I den Ensomhed, hvori vi nu leve, vil der neppe melde sig nogen Frier."

„De trænger da ikke til hendes Tilladelse, veed jeg, for at sælge Slottet."

„Juridisk ikke; men hvorledes skulde jeg kunne leve med hende, naar jeg vovede at sætte mig ud derover. Det er desuden ikke Alt. Da hun var bleven myndig, var jeg nødt til at sige hende, at en stor Deel af hendes Modrenerb var forsvunden.

Min Svigerfon, Sir George Mordaunt, levede paa en stor Fod paa sin Engelsk, men manglede engelske Penge; han var kun yngre Son, og hans Pension som Marineofficeer kunde naturligviis ikke staae til. Kort før han dode, mistede han en Grandonkel, der havde arrangeret sit Testamente saaledes, at hvis Frances havde været en Dreng, saa havde hun været den gamle Baronets eneste Arving, og han havde da efterladt hende sin Titel og hele sin umaadelige Formue. Ulykkeligviis var hun en Pige og sit kun nogle hundrede Pund Sterling for sin Deel; strax efter sit min Svigerfon et Anfald af Apoplexi og dode. Jeg var min Datterdatters Formynder, men hendes Medformynder forfulgte mig med Loven i Haanden for at jeg skulde anbringe den Smule, der var tilbage af Frances' Modrenearv i Statspapirer tilligemed det Legat, hun nylig havde faaet; det var en sikker Maade at anbringe Pengene paa, det vil jeg ikke nægte, men den indbragte mig kun en meget ubetydelig Rente. Min Datterdatters Opdragelse og Underholdning kostede mig langt mere, saameget mere som hun satte sig i Hovedet at ville beholde sin Faders Equipage og alle hans Domestiker. Jeg var altfor svag til at nægte mit Bruschoved paa sytten Mar denne Tilfredsstillelse. Men Ulykken horte ikke op at forfølge mig, og da hun blev myndig, saa jeg mig nødt til strax at skaffe en temmelig betydelig Pengesum tilveie, uagtet vi allerede dengang vare reducerede til det

Ullernodvendigste. Det gjaldt min Stilling og min Ære. Frances er voldsom af Temperament, det veed De, men hun er ogsaa hoimodig og medfølsende. Hun tilbød mig endogsaa at realisere en stor Deel af sin Formue for at stoppe dette afskyelige Hul. Jeg havde ikke noget Valg og maatte modtage det, men forbeholdt mig Ret til at betale det tilbage og garanterede hende efter min Dod Besiddelsen af Slottet Werve."

"Nu ja, Frances er jo ogsaa Deres Datterdatter og den eneste, som De har tilbage . . . eller har De ikke ogsaa en Son, synes mig?"

"Min Son . . . er død," sagde han til mig i en besynderlig Tone, „og har, saa vidt jeg veed, aldrig været gift, idet mindste har han aldrig begjeret mit Samtykke. Hvis han altsaa har Born, saa ere de ikke legitime. Nu begriber De vel, hvorfor jeg ikke kan sælge Slottet uden med Frances' Samtykke; men efter min Dod kan mine Creditorer ikke sætte sig i Besiddelse af noget som helst uden først at opgjøre med hende."

"Det er," sagde jeg til mig selv, „et Træk, som Tante Sophie ikke havde forudsæet. Det er altsaa Frances, der er falden i den Grube, som den Gamle allerede for længe siden havde gravet for Hr. von Zwenten. Jeg havde altsaa ved Siden af mig en Typus paa den mest raffinerede Egoisme, en virkelig foragtelig Person, der skjulte sine stammelige

Beregninger under et gemyttligt Ydre og en Flothed i Manerer, der førte Alle bag Lyset. Kunde jeg for Fremtiden forundre mig over, at Frances havde en saa stor Modbydelighed for Formerne.

„Men,“ svarede jeg, „frygter De ikke for, at Deres Datterdatter efter Deres Død vil føle sig sorgelig stuffet, naar hun faaer at see, at det Pant, som De har efterladt hende til Sikkerhed, allerede var saa stærkt betyngt af Hypotheker i Norge?“

„Ja hvad skal jeg gjøre, min Kjære? Mod bryder alle Love, og jeg haaber naturligviis at leve saalænge, at jeg igjen kan ophjælpe mine Affairer.“

„S hans Alder! og hvorledes?“ sagde jeg til mig selv. Med eet kom jeg til at tænke paa den Pakke, som han selv havde hentet paa Posthuset. Det forekom mig, at jeg havde seet ham trække en lang Liste frem med større og mindre Tal; det var uden Tvivl Sedler, der skrev sig fra et eller andet fremmed Lotteri. Det var dermed, at den Ulykkelige ventede at ophjælpe sine Affairer.

„Min kjære Neven,“ sagde han pludselig ivrigt, som om han fik en glimrende Idee, „hvis det er sandt, at Oberberg har talt til Dem om Muligheden af at sælge Slottet fordeelagtigt, saa vilde det ikke være saa galt, om De selv søgte at undersøge, hvad Frances tænker derom. Det forekommer mig, at De har nogen Indflydelse paa hende, og det vilde være

en stor Vettelse for os Alle, om det kunde lykkes Dem at betage hende hendes fixe Idee."

"Som De vil, Dufel! jeg skal tale med hende derom."

"Og De kan tilføie, at hvis jeg kunde komme til at leve et Sted, hvor der var nogen Dmgang, saa vilde Capitainens Selskab være mig langt mindre nødvendigt."

Jeg behøvede lykkeligviis ikke at svare. Vi vendte tilbage til Slottet, hvor der anden Gang var serveret Frokost; Capitainen modtog os med en glad Mine. Frances var ikke vendt tilbage, og vi gik tilbords uden at vente paa hende. Hun kom først hjem til Middagsbordet. Hendes simple, men smagfulde Toilette, der paa en beundringsværdig Maade fremhævede hendes Skjonhed, henrykkede mig. Det var oiensynligt, at Major Frans begyndte at trække sig tilbage, og at Frances Mordaunt traadte frem i Forgrunden. Paa den anden Side var der noget forunderligt Forlegent og Geneert i hendes Manerer. Hun skjændte ikke mere paa Capitainen, og han paa sin Side viste sig langt mere underdanig end tidligere. Den gang var Middagsmaden ganske simpel, men tilstrækkelig; der blev blot serveret en lille Extraret for den gamle General, der idag ikke brød sig om at faae fine Vine, men holdt sig desmere til Vandvinen, hvoraf han drak i det mindste et Par Flasker, uden at man mærkede Noget. Han spiste i Forhold dertil.

Den eneste Forstjæl paa ham og Capitainen var den, at han ikke som denne tilstod reentud, at Bordets Glæder var den eneste saunde Fornoielse i Verden, og at han kun levede for sin Bug. Jeg begyndte at føle den største Antipathi for min Grandonkel.

6.

Da Maaltidet var endt, og jeg havde fulgt min Cousine ind i Dagligstuen, kom Nolf hen til os og betroede os, at Generalen om to Dage fyldte sit eet og halvfjerdsjindstyvende Aar, og at han, Capitainen, i den Anledning havde gjort nogle Tilberedelser; men da han saae, hvor lidt han havde havt Lykken med sig om Morgenen, havde han Betænklichkeiten ved at blive ved. Man opmuntrede ham til at fortsætte, og da han var gaaet, vilde jeg netop gjøre Frances en Compliment i Anledning af hendes fortryllende Forvandling, men hun foregav, at hun trængte til frisk Luft og gik hurtig fra mig for at gaae ned i Haven. Jeg vilde ikke gaae Glip af denne gode Leilighed og styndte mig efter hende. Vi gik hen i Retning af den Ruin, som jeg tidligere har omtalt for Dig, og hvorfra man udmærket kunde see Solnedgangen, men vi maatte bane os Vej igjennem Krat og Buskadsjer, da min Cousine foretrak denne Vej for de mere bandede, der førte lige derhen. Jeg kunde ikke lade være at gjøre hende en Bemærkning i den Anledning, da vi

omfider kom ud paa en sandet Bei, hvor jeg kunde byde hende Armen, som hun ogsaa modtog.

„Man paastaar,“ sagde hun, for at svare paa min Bemærkning, „at min Opdragelse er bleven meget forsonet. Det er stet ikke sandt, men der manglede mig den Ledelse, jeg mest trængte til, og jeg blev derfor opdragen som en Dreng. De veed, at min Moder døde strax efter at jeg var bleven født, og en Søster til Capitain Kolf, en fattig Bondedone, men som forresten var en brav Person og ganske energisk, blev min Amme. Hun fik snart en blind og næsten phantastisk Kjærlighed til mig; hun gjorde Alt, hvad jeg vilde, og naar man bebreidede hende det, svarede hun blot, at hun var det eneste Menneſke i Verden, der holdt af mig. Det var nu mindre rigtigt, thi min Bedstefader, der boede hos os, elskede mig høit. Min Fader derimod, det maa jeg tilstaae, tog sig kun lidt af mig. Han vilde have en Søn, baade for at forplante sit Navn og for at ophjælpe sine Finantser. Han havde, inden jeg blev født, haft en Søn, der hed Francis og som døde, da han var et halvt Aar. Han blev meget skuffet, da jeg kom til Verden, og min stakkels Moder mærkede det og led meget derved. Min Amme, der var høilig opbragt over min Faders Vigeegyldighed imod mig, tog mig en Dag med ind i hans Værelse for at vise ham, hvor jeg var stærk og behændig. — „Det er sandt,“ sagde han; „man skulde troe, at det var en Dreng.“ —

„Nolf har senere fortalt mig, at min Fader blev greben dengang af en pludselig Idee. Fra den Dag af tog han sig meget af min Opdragelse og gav den en Retning, der . . . har gjort mig til det, jeg nu er. Under et hygieinisk Baaskud og efter engelsk Methode lod han mig til mit syvende Aar gaae i et eget bekvemt Costume, som min Amme kaldte en „Drenge-drugt“; saasnart jeg kunde gaae, fik jeg en Lærer i Gymnastik; man vænnede mig til at kunne taale Hede og Kulde, og saasnart jeg kunde bære et Gevær, lærte Nolf mig at bruge det. Fegtekunst blev heller ikke forsømt, og de unge Officerer, der kom i Huset og som vidste, at de dermed glædede min Fader, undlod ikke at maale sig med mig. Naturligviis blev jeg paa den Maade dreungeagtig, altfor raft i mine Bevægelser, hidsig og ilskindet. Allerede dengang kaldte man mig den lille Major, og min Fader morede sig over dette Tilnavn og berettigede Andre til at bruge det ved selv at kalde mig dermed. En Officer, der lige var kommen til Regimentet, kaldte mig en Dag Frosken, men jeg svarede ham med en engelsk Sed, der i den Grad glædede min Fader, at han omfavnede mig for det. Det gjorde, at jeg ikke lod det mangle paa ogsaa for Fremtiden at brodere min Tale paa samme velklingende Maade.“

„Saa beundrer jeg, at De har kunnet aflægge denne stygge Bane.“

„Det gik ogsaa langsomt og kostede mig meget, og endnu den Dag idag er jeg ikke vis paa, at jeg, naar jeg bliver rigtig vred . . . Jeg skylder dog at sige, at min Amme, der blev hos mig lige til sin Død, gjorde Sit for at vænne mig af dermed. — „Det er er Forsyndelse at bande,“ sagde hun til mig. — „Men saa forsynder jo Papa sig.“ — „Ja, med Mandfolkene er det noget Andet.“ — „Godt, saa vil jeg ogsaa være Mandfolk.“ — Og sandt er det, at Sorgen over at være Pige og at skulle opgive ethvert Haab om at være Mandfolk forgiftede mig min første Ungdom. Det gik saavidt, at jeg sonderrev mine Skjorter og de elegante Hatte, som min Amme bragte mig en Dag med de Ord, at dem skulde jeg nu gaae med fremdeles. Mit Legetoi bestod kun af Trommer, Bidste og Soldater. Man lod mig aldrig gaae ud med andre Smaaapiger, men jeg voksede op mellem Officerer, Soldater og Jægere. Jeg havde ingen anden kvindelig Umgang end min Ammes, og da den gode Kone erklærede sig ude af Stand til at regjere et saa forfærdeligt Pigebarn, lod man mig ikke komme i en Pensionsanstalt — men gav mig en Hovmester. De er vel nysgjerrig efter at vide, hvad saadan en Opdragelse maatte føre til. Jeg erfoer siden, at Sir John havde skjult saavel sin Sønns Død som sin Datters Fødsel for sine Paarørende i England, at han i sine Breve lod mig gaae for en Dreng, og at

han agtede at præsentere mig som saadan i sin Familie-kreds. En gammel Slægtning, der var unnaadelig rig, havde erklæret, at det var hans Henjigt at testamenterer hele sin Formue til Sir Johns Son, ikke til hans Datter! Herfra skriver sig min besynderlige Opdragelse, som min Hovmester, en Intriguant, der var istand til at begaae enhver Nederdrægtighed, fortsatte efter min Faders Ordre. Man vedblev at holde mig borte fra Personer af mit Njon, man gav min Uafhængighedslyst og min Forbovenhed Næring, idet man sagde, at disse Egenstaber vare eiendommelige for Mandfolkecharacteren, men jeg fandt dem ikke hos Mandfolkene, da jeg senere lærte dem at kjende. Alligevel bleve min Fader og han skuffede i deres Beregninger, thi jeg hadede Alt, hvad der lignede Bogn, og min største Fornoielse var at optræde stolt og ugeneert imod Alle, saaledes som min Natur var.

„Jeg er vis paa, at min Bedstefader ikke syntes om den Complot, der var smedet imod mig, men han havde ikke Mod nok til aabenbart at modarbeide Sir Johns Planer. Han gav mig Syæster og Strikkepinde paa en Tid, da jeg hverken kunde sye eller strikke, og han kunde ikke udstaae min Hovmester, Dartzins. Det kom til heftige Rivninger mellem ham og min Fader, og Folgen var, at min Bedstefader skiftede Garnison, uden at vi fulgte ham til hans nye Kvarter. Rolf fulgte med ham, men min Faders Huus

blev derfor ikke mindre besøgt af Officerer og Jægere. Jeg var fjorten Aar gammel, da man pludselig lod mig vide, at jeg skulde træde ind i en Pensionsanstalt for unge Piger, jeg, der allerede rog Tobak som en Grenadeer. Denne Forandring skyldtes Tante Ellenor, en Søster til min Fader, der var kommen for at tilbringe Saisonen i Scheveningen. Hun kom bag paa min Fader og opdagede strax, at hendes Neveu var en Niece. Hun bebreidede min Fader heftigt, hvad han havde gjort, forlangte, at man skulde sætte mig i en Pensionsanstalt og lovede mig et halvhundredes Pund til mit Udstyr og den samme Sum hvert Aar, hvis jeg opførte mig godt og bar mig ad som en velopdragen Pige.

„Nu var jeg da i Pensionsanstalten, men jeg holdt ikke ud der længer end et Aar. I Klassen var jeg altid blandt de Første, thi jeg havde langt flere Kundskaber end de andre Elever; men saasnart det dreiede sig om Haandarbejder, var jeg gruelig ubehændig, jeg bragte Garmøglerne i Uorden, jeg knækkede Synaalene, jeg rev Toiet istykker, og jeg blev rasende, naar man skjændte paa mig. Jeg sloges med en af Lærerinderne, jeg gav mine Kammerater Drefigen, og de vedbleve at kalde mig „Major Frans“, efterat de, Gud veed hvorledes, havde faaet mit Ogenavn at vide. Efter sex Ugers Forløb flygtede jeg bort og blev med Magt bragt tilbage af min Fader, men ved Aarets Udgang blev jeg sendt hjem som Umedgjorlig og

Uforbederlig. Dog var det, der gav Anledning hertil, en stor Uretfærdighed. Til trods for min uregjerlige Natur havde jeg faaet Smag for Musik og holdt af at synge og spille Klaveer; Musiklæreren var den Eneste, der ikke beklagede sig over mig; tværtimod tog han altid mit Forsvar, og en smuk Dag, da vi var alene, og jeg skulde spille et temmelig vanskeligt Stykke, blev han saa henrykt derover, at han kysjede mig."

„Den Glendige!"

„Denne Uforstammethed fremkaldte en Følelse hos mig, som jeg ikke tidligere havde kjendt, en Følelse af den kvindelige Værdighed, og jeg besvarede hans Uforstammethed med et kraftigt Drefigen og med nogle Eder, der just ikke horte hjemme i Pensionsanstaltens Lexicon. Baade Drefignet og Ederne hortes i den tilstødende Klasse. Eleverne og Bestyrerinden kom lobende, Musiklæreren paastod, at jeg var bleven rasende, fordi han havde været nødt til at give mig en Frettesættelse. Jeg indsaac, at den Ulykkelige maatte lyve for ikke at miste sit Levebrod, og denne Tanke lammede min Tunge. Bestyrerinden forlangte, at jeg skulde gjøre Musiklæreren en Undskyldning. „Nei, aldrig," svarede jeg, og det var forgjæves, at man truede mig med de strengeste Straffe, det førte til Intet. Jeg blev indespærret og sat paa Vand og Brod, men Alt til ingen Nytte, og nu skrev Bestyrerinden til min Fader, at hun ikke kunde beholde mig

længer. Min forrige Amme kom for at hente mig, og jeg betroede hende grædende det Hele. Hun vilde vende om igjen og i alle Elevernes Raahor sigte Bestyrerinden Bested, men jeg holdt hende tilbage; det havde dog ikke fort til Noget, og man havde kun havt mig til Bedste. Ikke destomindre var denne første Erfaring, jeg havde gjort om vore Samsfundstilstande, temmelig streng. Jeg begreb virkelig, hvormegen Logn og hvormange Skjændigheder der kunne skjule sig under Naaben af det saakaldte Decorum."

„Undskyld, Frances," afbrød jeg hende, „jeg er ganske af Deres Mening, at gode Manerer ere alt Andet end en Garanti for Uresfølelse og Moralitet; men troer De, at Samsfundet vilde behage Dem mere, hvis al den Slethed, der er i det, viste sig for Dem i hele sin Hæslighed?"

„Nei, jeg vilde ganske vist tage Flugten med den største Mishag og Afsky."

„Men alle Mennesker kan ikke tage Flugten, og derfor er det dog bedre, at det, som De kalder Decorum, giver med sin Naabe Livet et mere taaleligt Udseende."

Vi stode nede ved Foden af Ruinen og krob nu op ad en gammel Steentrappe, hvis vakkende Trin forte os til en gammel Steenbue, der identivild tidligere havde udgjort Vinduet i en Sal eller et Værelse, og hvorfra der var en vid Udsigt over Landskabet. Det var endnu noget taaget; Solen skjulte sig

i tætte Skyer, og en blegrod og orangegul Glands var neppe istand til at trænge igjennem Taagen; Markterne forsvandt efterhaanden veent i dette jugtige Slor. Tæt ved Steenbruddet, der var begroet med Bedbend, stod der en Slags Steenbænk, hvorover Frances udbredte et gammelt Shawl, og vi satte os.

„Tænd Deres Cigar, Leopold,“ sagde Frances, „saa vil De med mere Taalmodighed høre paa min lange Historie. Hvis jeg ikke for længe siden havde opgivet denne Luxus, skulde jeg foregaae Dem med Exemplet.“

„Jeg ryger, Frances, men uden at være Slave af denne Bane og jeg vilde ikke have nogen Glæde af at ryge, naar jeg hører Dem fortælle Deres sorgelige Erindringer.“

Hun vedblev: „Trods mit Eventyr med Musiklæreren, vedblev jeg at holde af at synge og spille Klaveer. Min forrige Amme fik fat paa en Gouvernante fra Schweiz, der var ledig, og som paatog sig at lære mig Haandarbeide. Min Fader var omjæder ogsaa kommen saavidt, at han indsaac, at jeg maatte opdrages som en ung Pige og lod hende derfor raade. Nu, da jeg ikke længer kunde skrive hvert Aar Breve til den gamle Baronet, hvori jeg kun talte om mine Fremskridt i at fegte og ride, og som jeg underskrev Francis istedenfor Frances, fik Sir John heller ikke saa mange Pengebreve som tidligere. Han burde

derfor have indrettet sit Hus paa en simplere Fod, men saa forstandig var han ikke, og fra det Dieblif begyndte han at angribe sin Capital.

„Jeg troede at burde underrette min Tante Ellenor om hvad der var hændet mig. Hun svarede mig meget kjærligt, sendte mig endnu engang et halvt-hundrede Pund med mange gode Formaninger og lovede, at hun, naar jeg vedblev at opføre mig godt, vilde tage mig til sig i London. Men samme Aar blev hun bortreven af en Hjertesygdom, og jeg hørte ikke mere tale om min engelske Familie. Smidlertid havde min Gouvernante, Mamsel Chelles, vundet hele mit Hjerte. Hun havde vænnet mig af med de mandlige Øvelser, der saalænge havde udgjort min eneste Fornoielse. Vi gjorde lange Spadseretoure, under hvilke hun underholdt mig med alvorslige Materier, som aldrig Noget havde talt til mig om. Af hende lærte jeg at kjende de Fattige, de Ulykkelige og den Glæde, det er at gjøre Vel imod Andre. Hun vakte hos mig Sandjen for det Skjonne i Naturen, hun indgjød mig religiøse Følelser og fik mig til at søge Religionsunderviisning hos en Præst. Maastee var det lykkedes hende aldeles at tilintetgjøre „Major Frans“, men nu blev min Amme jaloux over at jeg havde saamegen Godhed for en Anden! For at gjøre det saa galt som muligt, kom Rolf tilbage som Lieutenant og blev forelsket i min Gouvernante, men min stakkels Chelles havde ikke mindste Godhed for denne

raa Soldat, som hun kaldte ham, der kun indgjød hende Frygt og erklærede hende sin Kjærlighed paa en saa massiv Maade, at hun var nødt til at lade min Fader vide, at hun vilde tage bort, hvis Nolf nogensinde fik Lov til at sætte sine Fodder i Huset. Det fandt man forstræffeligt, og baade min Fader og Bedstefader toge Nols Parti. Og saa jeg, der endnu ikke forstod mig paa Sligt, fandt hendes Frygt altfor overdreven, og da min Fader fandt det onskeligt at spare hendes Honorar, saa endte det med, at hun forlod os og tog til Frankrig med en Familie, hos hvem hun ligeledes skulde være Gouvernante.

„Jeg blev da igjen „Major Frans“. Jeg ledsagede min Fader paa hans Ridetoure, og jeg saae, at han var forfængelig af det Talent, jeg udviklede som Rytterste. Jeg fulgte ham ogsaa paa Jagt og gjorde Kjoretoure med ham, paa hvilke jeg altid var Rudsst og havde Leilighed nok til at vise baade min Behændighed og min Dristighed. Imidlertid døde min Amme, og det var en stor Sorg for mig. Jeg folte, at hun havde haft Ret, naar hun sagde, at hun var den Eneste i Verden, der elskede mig. Med eet maatte jeg optræde som Frue i Huset, thi min Fader ventede en Gæst.“ — Hun standsede pludseligt, hæftede sine smukke, blaae Øine paa mig med et behydreligt Udtryk og spurgte:

„Leopold, har De haft megen Omgang med Damer?“

„Da jeg boede hos min Moder, saae jeg jævnlig hendes Beninder, men senere . . .“

„Det er ikke det, jeg mener. Jeg vilde vide, om De, ligesom saa mange andre Mandfolk, har lidt af denne Begjæfelse, som man kalder for Kjærlighed?“

„Jeg har gjort mit Bedste, kjære Cousine, for at undgaae den. Da jeg vidste, at jeg var altfor fattig til at føre Huus, og jeg ikke havde nogen Smag for den Slags Forbindelser, der ikke føre til et Giftermaal, har jeg altid iagttaget den strengeste Neutralitet lige overfor Damerne, som jeg forresten kun har haft faare lidt at gjøre med.“

„De har altsaa aldrig været behersket af det, man kalder en Videnskab?“

„Jeg har aldrig haft Tid til at tillade mig saadanne Udspreddelser.“

„Saameget bedre for Dem; jeg er kun kjed af det, fordi De saa ikke kan sige mig Besked om det, jeg netop vilde vide af Dem.“

„Siig det kun, maaskee kan jeg dog give Dem nogen Oplysning.“

„Jeg vilde vide, om De troer, at en Mand, der hverken er lappet eller dum, men snarere synes at besidde en stor Stærpsindighed, ikke strax skulde spore — hvorledes skal jeg udtrykke mig? — hvilke Følelser han indgyder en ung Pige, selv om der aldrig er vexlet et Ord om Kjærlighed imellem dem.“

Jeg var meget forlegen. Hvor vilde hun hen? Var det Naivetet eller Dandskab af hende at henvende saadant et Spørgsmaal til mig.

„Jeg troer,“ sagde jeg efter et Diebligs Eftertanke, „at baade en Mand og en Kvinde i Regelen gjettede meget hurtigt, hvad de føle for hinanden, selv om De ikke sige Noget.“

„Det Samme mener jeg ogsaa nu, men dengang var jeg ligesaa uerfaren som et Barn. Min Faders Venner betragtede mig kun som en daarligt opdraget, lunefuldt og phantastisk Skabning, som de hverken kunde ønske, at deres Sønner eller Døttre skulde omgaaes. Den Smule Cour, som nogle unge Officiere gjorde til mig, morede jeg mig kun over, og jeg drillede dem med en Hensynsløshed, der bragte selv de Modigste ud af Fatning. Da var det, at Lord William kom til at boe hos os.“

„Lord William blev præsenteret for mig som en tidligere Skolekammerat af min Fader. En pinlig Omstændighed, sagde man, havde bestemt ham til at tilbringe nogen Tid udenfor England. Min Fader ønskede indstændig, at han skulde flytte ind i de Værelser, der havde staaet ledige, siden min Bedstefader forlod os. Lord William lod til at være rig, og jeg troer ogsaa, at han i rigeligt Maal holdt min Fader skadesløs for de forøgede Udgifter, som hans Ophold i vort Huus medførte. Jeg selv var lidt forlegen ved at skulle agere Frue i Huset lige overfor en

Fremmed, men jeg forsonede mig snart med min nye Bestilling.

„Lord William var en meget lærd Mand og besad i hoi Grad den Evne at fortælle godt. Han var en stor Elsker af Kunst og Poesi, læste og talte flere Sprog og var en lidenskabelig Dyrker af Archæologien; han vidste, hvad vi Andre vare uvidende om, at Bibliotheket i vor lille hollandske By indeholdt sjeldne Skatte, som han strax besluttede at drage Fordel af. Hvorledes skal jeg skildre Dem min Forundring over at træffe paa en Mand, der var en fremragende Person, men som hverken holdt af Jagt eller larmende Fornoielser, som havde Stræk for Alt, hvad der hedder Trivialitet, som erklærede, at hans bedste Diebliske vare de, han tilbragte i sit Studereværelse, og som med alt det dog var en fuldstændig Verdensmand. Herrerne fandt ham ikke smuk; Damerne sagde Intet, men syntes dog henrykte over enhver lille Opmærksomhed, han viste dem. Jeg fandt, at han havde en mærkværdig Vighed med vor Statholder, Wilhelm den Tredie, kun at han ikke var saa bleg. Han havde en hoi Pande, stærkt markerede Træk og mørke, skinnende Dine, der bragte En til at tænke paa Drenens Blik.“

„Havde han ogsaa dens Næb?“ spurgte jeg en Smule utaalmodig.

„Jeg sagde Dem jo, at han lignede Wilhelm den Tredie,“ sagde hun og saae noget forundret paa.

mig: „han havde altsaa en stærkt krummet Næse. Vist er det, at han snart fik en stor Indflydelse paa mig, og det varede ikke længe, inden jeg opdagede, at mine Manerer slet ikke behagede ham. Jeg troede snart at spore, at han havde en vis Medlidenhed med mig, som om han beklagede, at min Smag havde faaet en saa forkeert Retning. Jeg kom til at høre, at han en Dag spurgte min Fader, hvorfor han ikke tog mig med sig i Selskab. Min Fader skod Skylden paa min Ufordragelighed, min Hestighed og overhovedet paa den ringe Selskabelighed, der er i en lille By. Lord William lod sig ikke afsviise dermed. Han kom ind til mig og udspurgte mig en heel Deel om mit tidligere Liv og den Opdragelse, jeg havde faaet. Jeg fortalte ham paa min Maade Alt, uden at skjule Noget for ham. — „Holder De af at læse?“ spurgte han. — „Slet ikke,“ svarede jeg. „Jeg holder af at være sammen med Andre, af Liv og Bevægelse.“ — „Men naar man ikke læser og læser meget, saa bliver man en Tosse og gjør en daarlig Figur i Verden.“ — „Hvis det forholder sig saaledes, saa sig mig, hvad jeg skal læse.“ — „Det kan jeg ikke sige Dem paa staaende Fod, men hvis De vil, saa kan vi læse i Forening og see til at indhente det Forsømte.“

„Det skete, og paa den Maade dannede han baade min Forstand og min Smag. Han lod mig gjøre Bekjendtskab med de tydske og franske Mester-

værker, han gjorde mig opmærksom paa Skjonhederne i den engelske Literatur og jeg modtog med Taknemmelighed den Underviisning af ham, som jeg ikke vilde vide noget af, naar jeg tidligere var sammen med min Hovmester . . ."

"Og det endte naturligviis med, at de bleve forelskede i hinanden," udbrod jeg med en Bredde, som jeg ikke kunde beherske.

"Ikke ganske, men naar De afbryder mig, saa taber jeg Traaden i min Erindring. De onsker selv, at jeg skal fortælle Dem mit tidligere Liv; kunde De være tjent med, at jeg fortalte Dem, at Lord William kom til os om Efteraaret og tog igjen bort om Foraaret?"

"Uden at have forlovet sig med Dem?" spurgte jeg med en vis Angst.

"Ja, uden at have forlovet sig med mig," gjentog hun i en kold og tør Tone; „men, gode Cousin, det er jilde, og Theen er vist paa Bordet." — Hun havde neppe sagt disse Ord, før hun i to Spring var nede af den faldefærdige Trappe, og jeg havde ondt ved at indhente hende. Hun havde hyllet sig saa tæt ind i sit store graa Shawl, at der ikke kunde være Spørgsmaal om at hvide hende Armen. Jeg var bred paa mig selv. Jeg havde ikke kunnet skjule min Uergrelse over, at hun udbredte sig saa velbehageligt om denne Fremmedes Fortrin. Men med hvilkun

Net var jeg jaloux? Det var jo kun dumt og uforstannet.

Det var hende, som brød Taussheden. — „Leopold,“ sagde hun til mig, „jeg mærker nok, at Fortællingen om mit Ungdomslev opirrer Dem. Hvis De var reist i Morges, som jeg ønskede, saa havde jeg ikke kjedet Dem nu med mine Grindringer.“

„Tal, tal, Frances,“ sagde jeg i en bedende Tone; „jeg lover Dem, at jeg ikke skal afbryde Dem tiere.“

„Saa hør da. Jeg maa da fortælle Dem, at jeg har elsket Lord William med hele den første Lidenskabs Hefstighed og med et ungt Hjertes Ustyldighed, der ikke engang veed, at det er Kjærlighed, det føler. Jeg opdagede snart, at Lord William var mig det kjæreste i Verden, at det var den største Lykke for mig, der tidligere ikke kunde tæmmes, at adlyde ham i Alt, spørge ham tilraads om Alt, og følge ham overalt, hvor jeg kunde ledsage ham. Det gif saavidt, at jeg endogsaa interesserede mig for hans archæologiske Undersøgelser og oversatte for ham lange hollandske Documenter, som jeg tidligere ikke kunde have seet paa uden at doe af Kjedsommelighed. Da jeg desuden lagde Mærke til, at han, som Mandfolk i det Hele, nok holdt af et velforsynet Bord, sørgede jeg for, at han i den Retning ikke havde noget Savn. Jeg var opmærksom paa min Paaklædning, fordi han selv, uden at være lapsket, altid var vel klædt.

Han tog mig med sig i Selskaber, og det var en Lidelse for mig, naar jeg saae ham tale med andre Damer, men jeg vogtede mig vel for at lade ham see det. Ogsaa vi selv gjorde nogle Smaaselskaber og Middage hjemme, og Byens Damer forbauses over den Maade, hvorpaa Major Frans gjorde Honneurs i sit Huus. Vinteren nærmede sig sin Ende, og det var blevet aftalt, at vi Alle i de første smukke Dage skulde begive os til Slottet Werve. Min Bedstefader var kommen tilbage, og jeg saae med Misfornoielse, at han ikke deelte mine Sympathier for Lord William. Jeg skulde snart erfare Grunden. Jeg stod en Foraarsmorgen ude paa Balconen med en Bog i Haanden, men jeg læste ikke, da jeg pludselig horte min Fader og Bedstefader paa en Bænk lige under mig tale om Lord William og mig i Udtryk, der i høieste Grad pirrede min Nysgjerrighed.

„Hun prostituerer sig for hans Skyld,“ gjentog min Bedstefader i en vranten Tone, „og han bryder sig ikke om hende. I dit Sted vilde jeg forlange en Forklaring af ham, og at han skynsømsk præsenterer hende som sin Brud.“

Min Fader lo høit. „Major,“ sagde han til ham, „hvad tænker Du paa? William, hvis Hensigter forresten ere fuldstændig honnette, har gaaet i Skole med mig og er i det høieste to eller tre

Har yngre end jeg, medens Frances gaar i det syttende."

"Ja, hvad gjør det? Hun er jo dødelig forelsket i ham, og jeg begriber ikke, at Du ikke har mærket det."

"Bless me!" raabte min Fader, "huff dog paa, at William er gift, og at jeg er ham meget taknemlig, fordi han har villet lære lidt paa Frances, der trænger saa haardt til det."

"Du er virkelig meget naiv, John, paa anden Maade kan jeg ikke forklare mig din Rolighed."

"Naar Du kjendte William, som jeg kjender ham, vilde Du være ligesaa rolig. Han er en complet Gentleman, og hvis jeg lod ham skimte den mindste Mistanke i den Retning, blev han ikke en Time hos os. Han er desuden meget hvimodig, og jeg skylder ham visse Hensyn. Hans Ophold hos os vil desuden snart være forbi, thi han skal tilbage til London for at deeltage i Møderne af jeg veed ikke hvilket antikvarisk Selskab, han er Præsident for. Den ubehagelige Sag, der tvang ham til at tilbringe nogen Tid paa Continentet, er nu saa godt som ordnet. Han frygtede for en standaleus Proces, men der er Wenner, som har bilagt det Hele. Hans Kone, der gjør en Reise i Syden med sin Familie, har skrevet ham et meget ydmygt Brev til, hvori hun anmoder ham om at tilgive og glemme. Han har sagt til mig, at han endnu ikke har fattet nogen

Beslutning, men at det var ham modbydeligt at søge Skilsmisse; det er altsaa sandsynligt" ... Med disse Ord reiste de sig op og gik dybere ind i Haven. Jeg stod længe endnu og støttede mig til Valustraden, ubevægelig som en Steenstøtte. Saasnart jeg var alene, kunde jeg ikke tilbageholde et smerteligt Strig, ja, min Bedstefader havde seet rigtigt! Jeg elskede, jeg elskede med Lidenskab, og pludselig opdagede jeg, at min Lidenskab var forbrøderisk. Og han, havde han ikke bedraget mig ved at lade mig i Uvidenhed om Alt, hvad jeg forit og fremmest burde vide? Burde han ikke have forudsæet, at det kjærlige Forhold imellem os, som han selv havde foranlediget, kunde blive mig farligt. Udentvivl følte han sig selv usaaerlig, og denne Dame, der reiste i Syden, var ham sagtens endnu dyrebar. Det er sandt, at hans velvillige Manerer altid havde været forbundne med en vis Tilbageholdenhed lige overfor mig, kun en eneste Gang havde han kysset min Haand med nogen Omhed for at takke mig for en eller anden Opmærksomhed, som jeg havde vdiist ham. Den Nat sov jeg ikke af Glæde, men Dagen efter var han tilbageholden som sædvanlig.

„Jeg vilde strax opsøge ham og lige i Ansigtet bebreide ham, hvad jeg ikke frygtede for at kalde hans Mangel paa Loyalitet, men han var gaaet ud og kom ikke tilbage før Middagstid. Ved Bordet kunde jeg ikke Andet end vise ham, hvormeget mine

Folelser lige overfor ham havde forandret sig. Han mærkede det, og da Herrerne tændte deres Cigarer, tændte han ogsaa sin og blev tilbage, istedenfor at følge mig ind i Dagligstuen som sædvanlig. Jeg kunde ogsaa ryge og gjorde det Samme. Jeg saae da, at han røkedde Dienbryuene, kastede Cigaren fra sig og bad mig om at følge sig ind i sit Studereværelse; det var netop det, jeg ønskede. — „Hvad fattes Dem dog, Frances," sagde han til mig, „jeg begriber ikke, hvad det er, der opirrer Dem imod mig." — „Hvis De tænkte Dem lidt om, Mylord, vilde De dog vist opdage det. De veed, hvormeget jeg holder af at tale reent ud." — „Nu da." — „Hvad skal jeg da tænke om Dem og Deres Ærlighed, naar jeg skal være nødt til at høre af Andre, at De er gift?" — Jeg saae, at han blev bleg. Han svarede mig koldt: „Har Sir John nu først aabenbaret Dem det, og hvad har foranlediget ham dertil?" — „Sir John har ikke sagt mig det, men jeg har faaet det at vide ved et reent Tilfælde, og jeg troer at have nogen Ret til at høre af Dem selv noget mere om Deres Rone."

„Han foer et Par Skridt tilbage, og hans Ansigt fortrak sig saa smerteligt, at jeg næsten blev forstrækket derover. Han taug nogle Dieblikke og gik et Par Gange frem og tilbage i Stuen; derpaa sagde han til mig med en Blanding af Sørgmodighed og Utilfredshed: „Det gjør mig ondt, Frances, men jeg

troer at Tiden endnu ikke er kommet til at give Dem et Beviis paa min Tillid. De har rørt staauselsløst ved et smerteligt Saar, som jeg søgte at skjule baade for mig selv og Andre. De, som en ung Pige, er neppe den, som jeg fortrinsviis skulde indvie i et ulykkeligt Egetestabs sorgelige Hemmeligheder. Og hvorledes skulde det falde mig ind at tale med Dem om en Sag hvis Udfald jeg endnu selv betragter som tvivlsomt?"

„Og De har ikke tænkt Dem, Mylord, at det kunde være farligt at lade mig gaae i denne Uvished?"

„Nei, paa ingen Maade. Jeg søgte her en Udspreddelse for min Sorg og tyede til mine Yndlingsstudier som sædvanlig. Jeg traf Dem hos Deres Fader, der tilbød mig sit Hus, og jeg troede at lægge Mærke til, at man havde forsømt eller forfeilet Deres Opdragelse. Jeg søgte at oprette det og erkjender villigt, at De selv lod til at komme mine Bestræbelser imøde; men deraf følger jo ikke, at jeg skulde underholde Dem om mine personlige Anliggender og mine Sorger. Jeg var flygtet fra England for at undgaae mine Venners Beklagelser og mine Uvenners Spot. Jeg forudsaae en Proces, hvori mit Navn, der har nogen Klang i England, kunde blive givet til Priis for alle Mandgloser af et Publikum, der fremfor Alt elsker Skandale. Skulde jeg fortælle Dem alt dette og for-

morte Deres gyldne Foraarsdromme og drukne dem i mit Efteraars Eker?"

„Disse Eker maae være meget tykke, Mylord,“ svarede jeg, forbitret over hans rolige Svar, „siden Deres skarpe Blik ikke har seet, at jeg paa Grund af den Uvidenhed, jeg gif i, indstibede mig paa et Hav af Illusioner, der kunde berede mine gyldne Foraarsdromme, som De kalder dem, et forfærdeligt Skibbrud.“

Han syntes forstræffet, og jeg brød ud i Klager og Vebredelser; han sank tilbage i Sophaen og skjulte sit Ansigt i sine Hænder. Han forsikrede, at han ikke havde meent det mindste Ondt, og da jeg vedblev at hulke og jamre mig, gif han hen til mig og sagde til mig med sin sædvanlige Mildhed og Ro: „My child, Alt, hvad De der siger mig, er sat paa Spidsen, Deres Indbildningskraft har revet Dem med sig, De er altfor modtagelig, men ogsaa altfor ung til at kjende den virkelige Videnskab. I Deres Alder have de unge Piger gjerne en eller anden Amourette, men De, som paa Grund af Deres aparte mandlige Opdragelse har levet i en Verden for Dem selv, De har ikke været udsat for den Slags Kjærlighedshistorier, men har maaskee, hvad jeg ikke har forudseet, været dobbelt villig til at give Dem hen til den Første den Bedste, som viste dem en mere end almindelig Opmærksomhed. Tilfældet har villet, at jeg skulde være Den. Vi har læst sammen flere Dramaer af Shakspear. Enhver ung Pige kan bilde sig ind, at hun er Julie, men derfor

behøver den, som lærer hende at kjende de to Elskende i Verona, ikke selv at være en Romeo. Alvorligt talt, Frances, kunde jeg være det for Dem? see paa mig og tænk, hvor latterligt det vilde være, om jeg indbildte mig Sligt. Jeg er ligesaa gammel som Deres Fader, jeg begynder at blive graa og har en Sygdom der truer mit Liv. Alt det er ikke meget poetisk. Lad Deres Forstand, Deres sunde Sands komme til orde, og De vil snart erkjende, at jeg ikke duer til at være Helt i et Elskovs-eventyr.

Jeg taug og var nærved at svæles, men han gif hen til mig, lagde sin Haand paa min Skulder og sagde i en blid Tone:

„Jeg gistede mig et Aar for Deres Fader og kunde havt en Datter paa Deres Alder, men jeg har ingen Børn. Jeg havde vænnet mig til at betragte Dem som min Datter, men nu berøver De mig denne Illusion, i det mindste for Diebliffet, thi jeg er vis paa, at De en Dag vil blive cureert for denne Daarskab. Det er kun Deres Hoved, ikke Deres Hjerte, der er med i Spillet, tro De en Mand, der desværre kjender Videnstavernes Raisen og veed, i hvilken Afgrund de kan styrte en Kvinde, der ikke har Energi nok til at betvinge dem. Hvis jeg havde havt en Son . . . men jeg har kun en Neveu, der engang skal være min Arving . . .“

„Tak, Mylord, jeg vilde aldrig kunne bekvemme mig til at kalde Dem Onkel,“ udbrød jeg med en

frampagtig Latter. Jeg saae, at der paa mit Bord laa en smuk Udgave af Shakspear, som han engang havde foræret mig, jeg rev Bladene ud af den og kastede dem paa Gulvet. I samme Dieblig bankede min Kammerpige paa Døren og lod mig vide, at jeg maatte tænke paa mit Toilette. Vi skulde samme Aften til Dands hos en rig Banquier. Jeg lod, som der Intet var ibeien, og kofetterede endogjaa paa Ballet med Husets eneste Søn, der hele Vinteren igjennem havde viist mig en ualmindelig Interesse. Det morede mig at lade Lord William see, at jeg ikke tænkte paa ham, dog tabte jeg ham ikke affigte. Han var rolig og koldblodig som sædvanlig, og da der var gaaet nogen Tid, satte han sig hen til Spillebordet og tabte en betydelig Sum til min Bedstefader. Dagen efter lagde jeg Mærke til, at der blev gjort Forberedelser til Afreisen. Lord William havde faaet Brev og syntes slet ikke at være begjerlig efter en ny Sammenkomst i Genrum med mig. Jeg blev rasende, da Fader efter Frokosten underrettede mig om, at den Banquier, hos hvem vi havde været paa Bal i Gaar, havde anmodet ham om, at hans Søn maatte tillade sig af og til at besøge os. Hvilken forfærdelig Nedgang, fra Lord William til Hr. Charles Felters!

Jeg sagde til min Fader, at jeg ikke vilde høre Noget om dette Tosskehoved.

„Det maa Du dog,“ svarede han i en myndig Tone, som jeg ikke var vant til at høre. „Du har

felv opmuntret det unge Menneske og maa betænke, hvilke Følger det vilde have for Dig at afflaae et saa godt Parti.

Den stakkels Charles Felters var som falden fra Stjerne, da han saae sin elskværdige Dandsferinde fra igaar forvandet til en sand Furie. Jeg erklærede ham reentud, at han ikke maatte tænke paa mig. Han stammede, tøvede og kunde ikke bestemme sig til at gaae. Hvert Dieblit kunde Lord William komme og tage Ujsted. Det var ikke til at holde ud, og jeg var ligeved at blive affindig. I Bærelset, hvori vi befandt os, var en af Væggene behængt med Waaben. Uden at vide hvad jeg gjorde greb jeg et Par Fleuretter, rakte den ene til min betattede Frier og stillede mig en garde. Den Ulykkelige kastede den diebliffelig fra sig og løb ud af Døren, medens jeg raabte efter ham: „For Pokker! naar man frier til Major Frans, maa man idetmindste kunne segte.“

„Jeg har hørt tale om denne Waabendaad,“ sagde jeg til Frances, „og man har fortalt mig, at den stakkels Felters løber endnu.“

„Ja, saaledes skriver man Historie. Sandheden er, at det stakkels Skrog gjorde en Rhintour og gjorde ved samme Leilighed Bekjendtskab med en Præstedatter, der har gjort ham til en lykkelig Mand og Fader, hvilket dog ikke har forhindret Familien i at kaste et dødeligt Had paa mig. Jeg stod endnu med Fleuretten i Haanden, da Lord William kom. I hans

Blit kunde jeg læse Dadel og Mishag. „Hvis Deres Fader havde fulgt mit Raad, Frances, vilde han ikke have meddelt Dem dette Frieri saa hurtigt; men der er ingen Grund til at bære sig saaledes ad. For shame, at haane den stakkels Fyr, fordi han ikke kan haandtere en Fleuret! Kom an! jeg har flere Gange havt lyst til at prove Deres Dygtighed i Fegtekunsten. Nu vil jeg tage Revanche!“ Og uden at vente paa mit Svar snappede han den Fleuret, Charles Felters havde faaet fra sig, og raabte: »en garde!«

Neentud sagt vidste jeg ikke, hvad jeg skulde gjøre, men jeg vilde ikke vige tilbage, og jeg vilde dog vise ham, at han ikke havde en Begynder for sig. Han fegtede med en Vethed og Sikkerhed, som jeg ikke havde tiltroet saadan en Stuelærd. Han indskrænkede sig til at parere, men saa behændigt, at jeg aldrig kunde komme til at røre ham. Jeg udtømte mine Kræfter i fortvivlet Anstrengelse, men jeg vilde ikke give tabt.

„Der skal mere end en Fruentimmerarm til Sligt,“ sagde han i en kold Tone efter at have afpareret et nyt Udfald.

Urgrelse og Forbittrelse gav mig Kræfter, jeg faldt ud igjen og med en saadan Hæftighed, at Fleuretten brækkede mod hans Bryst, og Spidsen, tiltrods for at den var stump, trængte ind i Kjødet. Blodet piblede frem og farvede hans Vinne. Jeg var ude af mig selv af Smerte og Anger. I samme Dieblif

traadte Sir John og min Bedstefader ind i Stuen. --
 „Det er Jngenting, mine Herrer,“ sagde han til dem,
 „kun en Rist, en lille Satisfaktion, jeg skulde Frances,
 og som maaskee kan kurere hende for hendes Ujyt til
 at bruge saa ukvindelige Vaaben.“

„Jeg skal aldrig, aldrig i mit Liv røre ved dem
 mere,“ raabte jeg, idet jeg med Rædsel saae, at hans
 Pommelørklæde, som han havde lagt paa Saaret, paa
 Diebliffet var fuldt af Blod. Jeg har ogsaa holdt
 Ord, men det har ikke forhindret, at mit Renommee
 som Duellant er blevet mere og mere befæstet. Charles
 Felters og Lord Williams Tjenere havde sladdret af
 Skole; jeg mærkede det godt paa Maaden, hvorpaa
 man modtog mig omkring i Byen. Lord William
 vilde ikke, at der maatte hentes nogen Læge; han gik
 op paa sit Værelse og lod sin Tjener forbinde Saaret,
 der lykkeligviis ikke var farligt. Jeg flygtede op paa
 mit Værelse med Gains Samvittighedskvaler. Jeg
 havde besluttet at kaste mig for hans Fodder og an-
 raabe ham om Tilgivelse, men ovenpaa denne Spæn-
 ding var der fulgt en Slappelse, og jeg sank om paa
 en Sopha, hvor jeg faldt i en jeberagtig Sovn, som
 forfærdede min Kammervige, og hvoraf jeg først
 vaagnede flere Timer efter. Da jeg omsider kom til
 mig selv, var Lord William reist. Jeg gjenmægik en
 alvorlig Sygdom, og saasnart det var muligt, lod min
 Bedstefader mig bringe til Verbe, for at jeg kunde
 komme til at indaande en renere Luft. Sir John

sagde til mig, da jeg kom mig, at det havde været en stor Artighed af Lord William, at han havde ladet mig tilfoie ham et Saar, thi allerede i Eton havde han været bekendt som den første Fægter, og før han havde forladt England, havde han duelleret med en Capitain af Horse-guards, der var bleven paa Pletten. „Naar Retfærdigheden skulde steet Fyldest,“ spioede han til, „saa havde han gjort endnu bedre i at dræbe sin Kone, thi ingen engelsk Jury vilde have dømt ham, efter hvad der var passeret. Nu er han forsonet med hende, idetmindste tilskueladende; han skriver mig til, at han vil reise og vedblive at reise.“

„Og De har ikke senere hørt tale om denne Mylord?“ sagde jeg til Frances, da hun sluttede denne lange Fortælling, som jeg havde hørt paa med ligesaa megen Sorgmodighed som Opmærksomhed.

„Aldrig, thi efter den Tid fulgte Begivenhederne Slag i Slag paa hinanden. Min Fader døde pludselig, og min Bedstefader avancerede; jeg fulgte med ham til B., hvor jeg lovede mig selv, at jeg vilde føre et ganske andet Liv, men Sporene af en saadan Fortid udslettes ikke saa let. Nu ere vi strax hjemme, og Herrerne ere ifærd med at drikke The. Det har været en Trost for mig, Leopold, at kunne betro Dem mine Hemmeligheder; en anden Gang skal De høre mere, men tal aldrig til mig om hvad jeg har betroet Dem, med mindre jeg selv opfordrer Dem til det. Der

er Dieblikke, hvor jeg ikke kan taale at tænke derpaa, og hvor jeg for enhver Priis vilde glemme det."

"Det lover jeg Dem, Frances," svarede jeg og trykkede hende i Haanden.

Alt fortælle Dig, min kjære Willem, Alt, hvad der krydser sig i mit stakkels Hoved, medens jeg i mit store Værelse med Baldakinen nedskriver dette, er mig umuligt. Jeg er bedrovet og forbitret. Alligevel burde jeg ventet mig, da hun talte til mig om sine bittere Erfaringer og om sine Felttogsaar, at hun ikke var bleven fem og tyve Aar gammel, uden at hendes Hjerte havde været med i Spillet. Hvis hun havde talt til mig om sædvanlige Skuffelser, brudte Løfter og uheldige Inclinationer, havde jeg trøstet mig med Lethed; men hvad der ærgret mig ganske ubeskriveligt er, at denne Englænder har indtaget den Plads, som jeg smigrede mig med at være den Første til at indtage, den nemlig, der først var saa heldig at indgyde hende Tillid og at udøve en velgjørende Indflydelse paa hende. Tiden har dæmpet hendes Videnskab for ham, men hun har ikke glemt ham, og det er ganske vist den Cultus, som hun bestandig vier hans Erindringer, der har gjort hende saa blind og ligegyldig for alle Andres Fortjenester. Hvem veed, om hun ikke har fortalt mig denne Historie netop for at lade mig forstaae, at det var ganske forgjeves, om jeg vilde forsøge at rive hendes Guddom ned af Piedestalen? Sagde hun ikke til mig i en heftig Tone, strax da vi

modtes, at hvis jeg kom for at frie, saa vilde hun lade mig staae midt ude paa Heden? Jeg er bleven ganske lille i hendes Dine; det er ikke for Intet, at der paa Kaminen i Dagligstuen findes en Medallion, forestillende Wilhelm den Tredie, der synes at see ironisk paa mig, idet han siger: „Du kommer bagefter, min Dreng!“

Smidlertid spørger jeg mig selv, om det ikke er dumt at være jaloux paa en Stygge. Det er otte Aar siden, at alt dette er passeret. Hun er ikke mere en lille, fin Pige, der indbilder sig at finde en Romeo i en Mentor, der er langt over de fyrge. Hvem veed, om den Sammenligning, som hun sagtens anstiller nu, ikke er til Fordeel for mig?

Jeg vil ikke længer være i denne Ubished, selv om jeg bærer mig uklogt ad, vil jeg spørge hende kategorisk, om Tabet af Lord William ikke lader sig oprette. Jeg maa dog vide, hvad jeg har at holde mig til.“

6.

Efter at jeg i Tanterne havde fabrikeret en Mængde Erklæringer, den ene mere eventhyrlig end den anden, stod jeg op efter en søvnløs Nat, fast besluttet paa at tale; men det var Dagen forend den store Fest, og Frances, der tillige med Capitainen havde travlt med alle Forberedelserne, var ikke til at komme

uær. Hun fik affurat Tid til at levere mig en trykt Meddelelse fra Postvæsenet om, at et recommanderet Brev var ankommet til hende, og til at anmode mig om at hente det for hende, idet hun tilføiede et Dufte om, at Generalen ikke fik Noget at vide derom. Næste Dag ventede man Stolemesteren og hans bedste Elever, der skulde synge til Generalens Priis, ligesom ogsaa Præsten, Forpagterne og de mest ansete Folk paa Egnen kom for at gratulere den halvfjerdstindstveaarige Olding paa hans Fødselsdag. „De maa have lidt Taalmodighed,“ sagde hun til mig; „naar det er overstaet saaer jeg nok lidt Tid tilovers for Dem.“ Jeg kunde ikke gjøre noget Bedre end at adlyde og udrette hendes Orinde. Senad Aften vare Forberedelserne ikke tilende endnu; den gamle Baron var guaven, som altid, naar han ikke havde Nolf til sin Raadighed, og jeg skyndte mig op paa mit Værelse for at fortsætte min Dagbog. Paa mit Bord opdagede jeg en lille Brevtaske af Kuslæder, hvori der var broderet mit Navnetræk og Ordet Grindring. Indeni laa der en lille Bankoseddell, der svarede til den Sum Frances havde laant af mig; paa Convoluten havde hun skrevet Ordet Tak, tilligemed hendes Navn og Datum. Den Staffel havde sagtens siddet oppe om Matten for at berede mig denne smukke Overraskelse. Og jeg utaknemmelige Taabe! jeg havde drillet hende Aftenen iforveien, fordi jeg syntes, at hun ikke holdt rigtig paa sin Synaal. Jeg solte levende hvor høit

jeg elskede hende og lovede mig selv med nye Eder, at jeg ikke vilde opsætte længer at skride til Handling. Bludselig faldt der mig en Tante ind: Hvad om jeg selv fremstyndte Knudens Opløsning? hvad om jeg næste Dag med hendes Samthkke, paa samme Tid som jeg gratulerer Generalen til hans Fødselsdag, bad ham om at give mig sin Datterdatters Haand. Jeg var ganske henrykt over denne Idee og havde allerede Haanden paa Dørgrebet for at ile ned til min smukke Cousine, da det forekom mig, at der var Nogen udenfor Vinduet. Strax efter horte jeg en dæmpet Stemme kalde flere Gange: „Frances! Frances!“

Jeg var som forstenet og rørte mig ikke. Stemmen vedblev: „Frances, dersom De ikke luffer op, slaaer jeg Vinduet ind. Og da Frances af gode Grunde ikke svarede, paafulgte der et Par kraftige Slag, som havde tilfølge, at Vinduet sprang op, og en Mand, der lod til at bekhvure sig meget lidt om den Fortræd, han havde gjort, var med et Spring inde i Værelset.

„Hvad vil De Froken Mordaunt?“ spurgte jeg, idet jeg gik hen imod ham.

„En Fremmed her?“ spurgte han forbauset; „jeg troede, at her kom slet Ingen.“

„Det forekommer mig, at jeg har Grund til at være mest forbauset.“

„Ja, min Entré er vist somewhat irregular,“ sva-

rede han ganske ugenert; „alligevel, min ubekjendte Herre, agter jeg hverken at stjæle eller gjøre Indbrud. Jeg kommer saaledes ind, fordi jeg ikke vilde, at Andre end Frances skulde lægge Mærke til min Ankomst, og fordi jeg troede mig sikker paa at træffe hende her; men nu, da jeg er her, saa tillad mig at hvile mig lidt og overtænke en Smule, hvorledes jeg bedst kan faae en Sammenkomst med hende.“ — Og han strakte sig, saa lang som han var, paa en gammel Sopha, der sunkede under hans Vægt. — „Ei ei,“ vedblev han, idet han fastede et Blik paa de tomme Bægge, „Familieportraitterne ere her ikke længer; de ere identivis fortærede af Orme og Midder. . . .“

Alt sagde mig, at denne Original ikke kom her for første Gang. Til Trods for hans ugenerte Væsen var der noget Ualmindeligt ved ham. Hans Paaklædning var ikke fri for at være besynderlig; han var iført en kort Floiels Frakke med Metalknapper, om Halsen havde han et couleuret Silketørklæde, og hertil kom endnu snevre perlegraae Bentklæder, et Par Blauklæders Ridestovler med store Sporer og en Bulehat.

„Har De ikke Noget at give mig at drikke?“ sagde han efter et Dieblis Tausshed; „jeg har været tre Timer tilhæst og slugt en forfærdelig Mængde Stov.“

Han talte Hollandsk med en noget fremmed Betoning. Skjondt han i Virkeligheden var meget yngre, syntes han henimod de Trede. Hans Træk vare lidlige

og hans graagrønne Vine vare i bestandig Bevægelse. De smaa Rynker paa hans Pande og hans Binders hvidlige Farve vidnede om, at han var en Eventyrer, og Indtrykket heraf formindstedes ikke af hans store Næse og stærke Moustacher, der bedækkede et Par tykke, sandfælige Læber.

I høieste Grad spændt paa hvad dette skulde føre til bragte jeg ham et Glas Vand og sagde: „De synes at kjende dette Hus meget godt?“

„Ja, og det er ikke saa underligt! Jeg har opført mange Komedier her i mine unge Dage; men De, hvem er De? en Adjutant hos Obersten? eller en Ven af Frances?“

„Det forekommer mig, at det er mig, der skulde spørge om, hvem De er.“

„Det er ganske sandt, og jeg skulde ogsaa sige Dem det med Fornøielse, hvis det ikke var en Hemmelighed, som jeg deler med Flere. De kan kalde mig Master Smithson — det er mit Pseudonym for Diebliffet.“

„Meget godt, men hvad vil De, Master Smithson?“

„Jeg vil bede Dem underrette Frances om, at jeg er her.“

„Er det Noget, der vil være hende behageligt at høre?“

„For Pokker, det tør jeg ikke paaatae, men hun kommer alligevel.“

„Her ind i mit Værelse?“

„Na hvad! Major Frans er ikke nogen Snerpe.“

„Måster Smithson, jeg vil blot lade Dem vide, at hvis De siger et eneste fornærmeligt Ord om Froken Mordaunt, saa kommer De paa Diebliffet til at spadsere tilbage ad den samme Vej, De er kommet.“

„Stop, Stop! Jeg forstaaer mig ogsaa lidt paa den ædle Voxekunst; men vær De ganske rolig, jeg er den Sidste, der kunde falde paa at fornærme Frances. Eftersom De kjender hende, saa maa De dog vide, at hun ikke er den, der af snerpede Hensyn lader Nogen i Stikken. Spørg hende, om hun ikke nok vil komme og tale et Par Ord, ikke med Smithson, thi under det Navn kjender hun mig ikke, men med en Paarørende af hende, der hedder Rudolf.“

„Men hvis hun ikke kommer?“

„Na, De har saa mange Indvendinger! skulde De tilfældigvis Jeg troede, at Frances Mordaunt holdt mere af at commandere en Bataillon end at boie sig under Regtestabets Nag. Naa, Fruentimmerne ere lunefulde. De er altsaa den lykkelige Dodelige“

„Vist ikke,“ sagde jeg i en bestemt Tone, „jeg er kun en Paarørende, en Neven, der hedder Leopold von Bonshoven og opholder mig her hos min Grandonkel.“

„Gi ei! og jeg er ogsaa en Slægtning af Deres Grandonkel. Frances vil ikke have Noget imod at

komme til mig, det kan jeg love Dem, især naar De forsikrer hende paa mine Vegne, at jeg ikke kommer, for at bede hende om Benge; tvertimod jeg bringer med mig i Overflodighed." — Med disse Ord viste han mig en aaben Brevtaste, der indeholdt, saavidt jeg kunde see, en Mængde udenlandske Bancoedler.

Jeg tovede ikke længer. Her var en ny Hømsmelighed, som foruroligede mig, og som jeg for enhver Pris maatte see at komme paa det Nene med. Jeg nærede ogsaa et ubestemt Haab om, at naar jeg fik dette Forhold opklaret, vilde det berolige mig med Hensyn til Frances's Fortid. Jeg gik ud af mit Værelse, lukkede Døren i Laas efter mig og gik lige hen til Frances's Værelse, som jeg aldrig før havde bovet at trænge ind i. Jeg bankede sagte paa Døren, og hun lukkede op.

„Der er hændt mig noget Beshynderligt, kjære Cousine," sagde jeg i en Tone der ikke var ganske rolig.

„Der er da ingen Ulykke paaferde!"

„Nei, men her er kommet et Besøg, som maaskee ikke er Dem behageligt."

„Et Besøg paa denne Tid! Hvem kan det være?"

„En Person, som siger, at han er i Familie med Dem, og kalder sig Rudolf."

Hun traf Dienbrøene sammen: „Den Ulykkelige," udbrød hun, „er han her igjen!"

Jeg fortalte hende, hvorledes han var kommen

ind i mit Bærelse og forsikrede hende, at han snart skulde være ude af det igjen, hvis hun befalede det.

„Nei, gjør dog ingen Stoi,“ sagde hun heftig bevæget, „Bedstefader maa ikke ane det Mindste. Jeg følger med Dem, Leopold, men begriber ikke, hvorledes han kan have den Fræthed at indfinde sig her. Jeg kan ikke gjøre mere for ham. De bliver dog hos mig, ikke sandt?“

Jeg tog hendes Haand og forte hende ind i mit Bærelse. Rudolf laa paa Sophaen og var halv faldet i Sovn. Da han saae Frances staae foran sig, sprang han op og vilde omfavne hende, men hun trak sig et Par Stridt tilbage og rakte ham koldt Haanden. Han syntes ikke at blive fornærmet derover, men var ikke længer saa sikker som tidligere. „Jeg forstaar meget godt, Frances,“ sagde han, „at min Tilbagekomst ikke overraster Dem videre behageligt.“

„De bryder Deres Løfte. De havde givet mig Deres Haand paa, at De vilde blive i Amerika. I ethvert Tilfælde burde De aldrig have sat Deres Fod mere paa den Plet, hvor De er født....“

„Dom mig ikke, uden at De har hørt mig....“

„Hvilken Ubefindighed af Dem at komme tilbage til Werbe hvor de strax vil blive kjendt.“

„Vær blot ikke bange for det, my dear! Jeg skal nok være forsigtig, og hvad det angaaer, at jeg har brudt mit Ord, saa beder jeg Dem paa mine Knæ om

Tilgivelse for det." — Han gjorde en Gestus, som om han vilde knæle.

„Spil ikke Komædie,“ sagde hun i en streng Tone og trak sig igjen et Par Skridt tilbage.

„Nei, Vorherre bevare mig! Naar jeg er paa Bræderne for at fortjene mit Brod, er det en anden Sag, men hos Dem, Frances, hos Dem, hvem jeg ærer og elsker, vil jeg kun retfærdiggjøre mig, saa kan De, om de vil, fordomme mig bagefter. Det var rigtignok min Hensigt ikke at komme Dem mere for Die; men af, Ingen undgaaer sin Skjæbne, og jeg har ikke kunnet stride imod Strømmen, men hvorledes skal jeg kunne fortælle Dem alt det?“ tilføiede han og saae hen til mig; „jeg vil oprigtig talt sige Dem, at jeg havde gjort Regning paa en Sammenkomst med Dem alene.“

„Bliv her, Leopold,“ sagde hun som Svar paa det sporgende Blik, jeg sæstede paa hende.

„Frances,“ vedblev Rudolf med Taarer i Øinene, „De veed meget godt, at De ikke risikerer Noget.“

„Det veed jeg, men jeg vil ikke for Deres Skyld udsætte mig for nye Bagtaleser. Hvad Dem angaaer, Rudolf, saa indestaaer jeg for min Fætter Herr von Bonshoven, og De kan uden Frygt sige ham, hvem De er.“

„Ja, for det gaaer paa Livet,“ sagde han paa Fransk og med en sorgløs Mine, idet han igjen strakte sig paa Sophaen; „blot en lille Uforsigtighed, saa er

det ude med mig. Men hvad! jeg vover jo min Troie hver evige Dag." — Og idet han vendte sig til mig, gav han sig til at synge med hærs Stemme og i en theatralisk Stilling dette Vers af Lucia:

Viid da, paa dette Gods,
 Hvorfra Du mig forjager,
 Jeg hersket har engang.

„idetmindste," foiede han til, „naar Baronen var borte, thi jeg var kun den præsumtive Arving. Desværre skulde mine Prætentioner aldrig gaac i Opfyldelse.“

Frances afbrød ham med synlig Utaalmodighed og sagde til mig: „Det er Rudolf von Zwenten, min Bedstefaders Son.“

„De har endnu bestandig ondt ved at falde mig Onkel, min fortryllende Niece, men det er min egen Skyld, thi jeg har aldrig forstaaet at sætte mig i behorlig Respekt. Nu vel, Fætter, nu veed De, hvem jeg er; dog har jeg en lille Rettelse at gjøre, thi der existerer ikke længer nogen Rudolf von Zwenten, han er borgerlig død.“

„Dg moralsk ogsaa," mumlede Frances.

„Dg hvis han skulde driste sig til at gjenopstaae under dette Navn," svarede han uden at ændse hendes Ufbrydelse, „ja, saa vilde det være et Slags Selvmord, thi han vilde strax blive skudt.“

„Det veed De, og saa kommer De alligevel, efter

Alt, hvad man har gjort for Dem, og præsenterer Dem her!" udbrod Frances.

Men, my dear, hvem siger, at jeg præsenterer mig her? det er meget sandt, at jeg giver Veriderførestillinger omkring i Provindserne, men den, der præsenterer sig for Publikum er Master Smithson, og han er saa godt mesteret, at selv Baron von Zwenten ikke vil kunne gjenkjende sin Son."

„Det er meget heldigt, thi det vilde slaae ham ihjel," sagde Frances i en fast Tone.

„Naa naa, dearest! nu overdriver De. Min Herr Fader har aldrig været saa onskindet ligeover for mig. Han skal aldrig faae at vide, hvem Master Smithson er; men hans Son, Rudolf, udbeder sig i al Erbødighed en Samtale med ham og haaber, Frances, paa Deres Mellemkomst i den Anledning."

„Det er spildt Ueilighed. De faaer hverken Lov til at see Deres Fader mere eller at tale med ham."

„Det er jo umenneskeligt, Frances."

„Det er Pligt imod Deres Fader."

„Men forstaa mig ret, kjære Barn! jeg vil jo kun kysse hans Haand og bede om hans Tilgivelse. For at faae Lov til det, har jeg trodsset tusinde Anstrengelser og Farer. De kan ikke forlange, my dearling, at jeg skal have gjort alt det forgjeves, og De vil vise mig den Godhed at hjælpe mig til at faae mit Dufte opfyldt."

„Nei, siger jeg Dem, og De veed, at naar jeg har taget en Beslutning, saa viger jeg ikke fra den.“

„De har dog Hjerte, Frances! men jeg seer nok hvad det er! De troer, jeg kommer som den forlorne Son uden en Stilling i Lommen, men det er lige det modsatte. Jeg har mere end seyhundrede Gylben hos mig i gode og smukke greenbacks. Det er et lille Afdrag. Hvad troer De, at Papa vil sige, naar han i Morgen finder Dem under sin Hovedpude? troer De ikke, at han vil aabne sine Arme for sin vilblede Son?“

„Nei, Rudolf, det vil han ikke. De har baaret Dem arelost ad, og det er Noget, som Deres Fader aldrig tilgiver Dem. Tal ikke om Afdrag. Hvad er denne Sum i Sammenligning med Alt, hvad De har kostet os, med alle de Lidelser, De har paaført os, og med alle de Opoffelser, vi har gjort for Dem, og som nok kunde berettigede os til at vente, at vi nu maatte have Fred!“

Rudolf boiede Hovedet og sukkede uden at svare. Jeg kunde ikke lade være at have lidt Medlidenhed med ham og vilde gjerne have gaaet i Forbøn for ham men den unge Piges kolde, stolte og foragtelige Holdning imponerede mig. Denne ubonhorlige Streng-
hed maatte have en Grund, som jeg ikke kunde gjætte. Jeg forholdt mig derfor rolig og passiv.

Endelig syntes Rudolf at ryste sin Forsagthed af sig; han drak et Glas Vand, vendte sig om til Fran-

ces og sagde i en alvorlig Tone til hende: „Hør Frances, De lader til at opfaste Dem til Formynder for min Fader og at ville modsætte Dem enhver Forsoning imellem ham og mig; men det forekommer mig forunderligt, at en Niece vil blande sig i Sligt. De veed meget godt, at jeg hverken har Billie eller Magt til at gjøre Dem min Faders Efterladenskabs stridigt.“

„Der mangler kun, at De ogsaa skulde beskylde mig for Bengegjerrighed,“ svarede Frances i en opbragt Tone.

„Nei, det er det, jeg mindst vilde beskylde Dem for, tvertimod veed jeg bedst, i hvilken en Gjæld jeg staaer til Dem. For alle Andre er jeg Richard Smithson, amerikansk Borger; men nægt mig ikke Lov til i nogle Dieblikke her at være Rudolf von Zwenken, der vil see sin gamle Fader for sidste Gang, inden han siger ham Farvel for bestandig.“

„Deres Farvel for bestandig betyder Jngenting. De kommer altid igjen.“

„Men sæt, at jeg ikke bryder mig om Deres Tilladelse? hvem vil da forhindre mig i at opsoge min Fader i Dagligstuen, hvortil jeg godt kjender Veien?“

„Gjør det; men jeg vil blot underrette Dem om, at De i Forværelset vil finde Rolf, der kjender Dem fra gammel Tid, og som er vant til strengt at efterkomme de Ordre, man har givet ham.“

„Fanden i Bولد med Kolf, hvad gjør den gamle Kjeltring her?“

„Den gamle Kjeltring gjør Alt, hvad han kan og meer endnu, for at mildne de sidste Dage for Deres Fader, som De har gjort ulykkelig.“

„Det manglede kun i min egen Ulykke, at De ogsaa foragter mig!“ raabte Rudolf.

Jeg dristede mig til at tilbyde min Mægling.

„Det fører til Gutet,“ svarede Frances i den samme kolde og stolte Tone, „Rudolf vil hufte paa, at jeg har kastet mig for hans Faders Fodder for at trygle ham om ikke at lade sin Son reise uden at tilgive ham, men det lykkedes mig ikke. Husk ogsaa paa, at De selv har gjort Alt for at udbrede Nygtet om, at De var dod. Baronen har troet paa dette Nygte, han har vænt sig til denne Tanke, og jeg kan sige, at den har været ham en Trost. Hans Frygt for, at De skulle blive arresteret, slæbt for Retten og dømt ophørte forst, da han fæstede Lid til dette Nygte. Vil De nu have, at hans Marter og Lidelser skal begynde forfra?“

„Det er sandt, det er kun altfor sandt, og De har Ret,“ sagde Rudolf, og hans Modløshed tiltog.

„Men De skal ikke tage bort uden at have nydt Noget,“ sagde Frances, hvis godmodige Natur vendte tilbage, da hun saae, at hun havde seiret. „Jeg skal skaffe Dem Noget at spise, og min Fætter Leopold vil nok tillade, at De spiser i hans Bærelse.“

Med disse Ord gif hun og lod mig blive alene med min besynderlige Fætter.

„Brrrr,” sagde han til mig, „det er en Kat, man ikke kan røre ved uden at trække Handsker paa. Hvilket Blik hun kastede til mig! det gif mig gjennem Marv og Been, og dog har hun et Hjerte, som man skal søge Mage til.”

„Jeg tilstaaer, at jeg i hendes Sted havde ladet mig bevæge.”

„Ja, hvad skal man sige? hun kjender mig kun fra mine flette Sider. Da Tilfældet eller, rettere sagt, mine Skøbeligheder bragte mig i Berøring med hende, var der Omstændigheder, der ikke kunde stemme hende gunstig for mig. Jeg har kostet hende baade Penge og Uleilighed, og jeg er næsten bange for, at hendes Rygte ogsaa har lidt for min Skyld. Hun vilde komme mig til Hjælp, uden at ændse mere end jeg, hvad Folk vilde sige dertil . . . Det var i B. hvor min Faders Hus var mig lukket. Hun modte mig paa en affides Promenade, hvor man aldrig saa nogen levende Sjæl uden om Søndagen. Men vi bleve opdagede af en eller anden Driver, og Gud veed alle de smukke Historier, man udsprede om hende i den lille By. Det høifindede Pigebarn havde sat sine Diamanter i Pant for at hjælpe mig, uden at hendes Bedstefader vidste af det. Denne ædelmodige Handling blev fortolket paa den skammeligste Maade. De vil maaskee sige mig, at det havde været endnu smukkere af hende, at hun stet

ikke hufede paa Sligt, naar hun saae mig, men, min Kjære, et fuldkomment Fruentimmer har man ligesaa ondt ved at finde, som en Hest uden Feil. Sagen er, at hun kan kradsje og bide mig, saameget som hun vil, saa boier jeg mit Hoved og lader...."

I dette Dieblik kom Frances tilbage og bragte Viin, Kjød og Brød. Min improviserede Gjæst fastede sig med Graadighed over Lebnetsmidlerne.

„Apropos," sagde han, efterat have skjænket sig nogle fulde Glas, „hvor skal jeg tilbringe Natten? jeg kan jo ikke sove i den Floi, hvor Generalen og Kolf er. Derimod kunde jeg nok sove i Stalden paa et Knippe Halm, naar jeg ikke var bange for Rudsken."

„Vi har ingen Rudsst mere," sagde Frances og blev ganske bleg.

„Hvorledes! har man ogsaa jaget Harry Blount paa Doren?"

„Harry Blount er død."

„Død! og han vilde nu neppe være tredive Aar. Det er mig, der har lært ham at ride; men, Frances, min Engel, De er ganske bleg! har I ogsaa maattet stille Jer ved den smukke Ridehest?"

„Nei, Tancred er paa Foder i Forpagtergaarden; men Grindringen om Harry Blount er forfærdelig for mig, der er Skyld i hans Død."

„Hvad er det for Galtskab! De har maaskee i et Diebliks Hestighed (han gjorde en Gestus som En,

der svinger en Ridepidst), men det Samme har jeg gjort meer end een Gang, og det doer man ikke af. Myrdet ham har De jo ikke."

"Jeg er alligevel Skyld i hans Dod. Det var paa en Kjøretur, vi havde maattet stille os ved vore Graaskimler."

"Goddam, de deilige Dyr! Den itakkels Fader."

"Vi havde faaet en ny Hest, som maatte gaae sammen med den eneste, vi havde tilbage. Meningen var blot at prøve den. Harry vilde kjøre dem, men jeg havde sat mig i Hovedet, at jeg vilde være Kudsst. Jeg satte mig derfor op til ham paa Bukken, greb Tommerne og kjorte henad den Wei, der fører fra B. til Landsbyen. Det gik som en Stormvind, men Harry rystede paa Hovedet og bad mig være forsigtig. Himlen var mørk og skyfuld, jeg var assindig nok til at auspore Hestene endnu yderligere, og snart efter lystrede de ikke længer Tommen. I sin Skræk vilde Harry tage Tommerne fra mig, men jeg stred imod og vilde ikke give Slip. Uveiret, der havde truet i flere Timer, brød løs i det samme. Tordenen buldrede, og Hestene steilede. Bloumt sprang ned af Bukken for at holde paa dem, men han faldt, og Bognen gif hen over hans Begeme. I min Fortvivlelse sprang jeg ogsaa ud med Fare for at staae mig ihjel. Stodet var saa voldsomt, at jeg besvimede. Da jeg kom til mig selv, saae jeg den uhykkelige Bloumt ligge knust

paa Jorden. Han aandede neppe mere og levede endnu kun en Timestid."

Frances brast i Graad.

"Det er evig Skade, Frances," sagde Rudolf; „hvorfor hændte denne Ulykke ikke mig istedenfor Blount, saa havde De haft en Byrde mindre at bære paa. Nu, da det er steet, maa man finde sig deri. Jeg har seet saa mange Andre falde af Hesten og aldrig reise sig meer. Hvad er derved at gjøre? ikke andet end at vente, til Touren kommer til os, og ikke tænke mere derpaa. Men," sagde han, idet han begyndte at spise igjen, „endnu veed jeg ikke, hvor jeg skal tilbringe Natten. Skal jeg vende tilbage til Ruinen? det er et temmelig uheldigt Gul, især naar man har sit Fædrene Slot lige ved Siden."

"Men her er ikke et eneste Bærelse ledigt."

"Hvorfor kan Herr Rudolf ikke benytte mit? Jeg afstaaer ham gjerne min Seng."

"Nei," sagde han ivrigt, „jeg kan nok noies med Sophaen, naar Frances blot giver sit Samtykke."

"Lad gaac," svarede hun, „men paa det Vilkaar, at De lover mig at være langt borte ved Daggrøn. Det er i Morgen Deres Faders Fødselsdag, og Slottet er fuldt af Folk."

"Jeg skal være borte, inden Fanden faaer Sko paa, det sværger jeg Dem til, Frances."

"Saa vil jeg en eneste Gang endnu stole paa Deres Ord, og nu Farvel—det er paatide, at jeg kommer til No."

„Tag først denne Brevtaste, Frances; det er et lille Afdrag paa min Gjæld; jeg vilde gjerne have bragt Dem noget meer, Frances, men jeg er endnu ikke nogen rigtig Onkel fra Amerika. Forsmaa ikke, hvad jeg kan give Dem.“ Han viste hende nogle grønne amerikanske Bankosedler, der laae i Brevtassen.

„De ere da ikke falske, Rudolf?“ sagde hun i en alvorlig Tone.

„Hvad er det for et Spørgsmaal, Frances? jeg har gjort mange Dumheder i mit Liv. Jeg har været en Vdeland, en Galning, og der har ingen Bund været i mig, men lave falske Bankosedler!.... Frances, hvor kan De tiltroe mig en saadan Nedrig-
hed.“

„Jeg vilde ønske, at det var kun en Mistanke, Rudolf, men ullykkeligvis har jeg havt Beviser.“

„Beviser,“ raabte han smertelig forundret, „men det er jo umuligt.“

„Hvad kalder De da de falske Buxler, hvorpaa De har efterskrevet Deres Faders Navn? vi har dem under Vaas og Luffe, og de har været mig dyre. Rudolf, jeg har tilgivet Dem denne Streg, saavel som alle de øvrige, men steet Gjerning staar ikke til at ændre.“

„Det er umuligt, siger jeg Dem,“ gjentog han med Fasthed; „der maa her være en skrækkelig Misforstaaelse, som jeg beder og besværges Dem at hjælpe til at opklare. Hvis min Fader har en saadan Fore-

stilling om mig, saa kan jeg ikke forundre mig over, at han hellere vilde see mig dod, og at De foragter mig. Men jeg sværger Dem til, Frances, ved min Moders Sjæl! at jeg er uskyldig."

"Men disse Bexler ere blevne præsenterede Baron Zwenten, og vi har betalt dem, da vi ellers maatte have underkastet os en skandaleus Proces. Dommen kunde ikke ramme Dem, eftersom De var i Amerika, men min Bedstefader maatte have taget sin Afsted."

"Frances, De har en god Forstand. Hvorledes skulde jeg have begaaet en saadan Forbrydelse netop i det Dieblif, jeg holdt mig skjult i Omegnen af B., og paa samme Tid som De skaffede mig Penge til at gaae til Amerika, og jeg ikke havde noget andet Dufte end at komme bort og tage min Faders Tilgivelse med mig. Viis mig disse fordomte Bexler, og jeg er vis paa, at jeg skal bevise Dem, at jeg er uskyldig."

"Baronen har gjemt dem i sin Sekretair, De kan derfor ikke faae dem at see."

"Hvis jeg saa dem, vilde jeg bevise Dem, at jeg med min flette Skrift umuligt kunde efterskrive en saa smuk og saa regelmæssig Haandskrift som min Faders. Hvad siger De, Hr. Leopold?"

"Jeg troer Dem," svarede jeg.

"Det glæder mig," svarede han med Taarer i Øinene; „men har ikke min Fader, der hvert Aar fik Permission til at tage til et eller andet Badested,

gjort Bekjendtskab der med en Slynge, der har spilt ham dette Puds?"

„I de sidste fire Aar har Generalen ikke været borte fra dette Slot, med Undtagelse af den Vinter, han tilbragte i Arnhem.“

„Men denne Rolf?"

„Nei, han maa De ikke mistænke; han er uopdragen, men han er Skikkeligheden selv, og han vilde hellere rive sig Dinene ud af Hovedet, end han vilde paaføre sin gamle General nogen Sorg.“

„Saa har Fanden selv været paaferde. Men tag nu disse Sedler, Frances! de ere ægte, det kan jeg forsikre Dem, tag dem, alene for at vise mig, at De troer mig.“

„Godt, jeg troer Dem; men har De ikke Brug for dem selv?"

„Nei, vær De kun rolig. Jeg har et godt Engagement som første Artist ved Master Stonehorses great equestrian circus i Baltimore, to hundrede Dollars om Maanedu — er det ikke udmærket? De seer, at jeg endnu bestandig holder af Heste: de har tidligere kostet mig en god Skilling, men nu kommer det igjen.“

„Ja ja, Rudolf, De kunde faldet endnu dybere. Den Metier kræver dog altid Mod og Behændighed. Men jeg tager ikke imod Pengene, thi hvad jeg har givet, tager jeg aldrig tilbage. Imorgen tidlig sees vi igjen, thi De behøver ikke at springe ned fra Balconen og krybe over Havemuren.“

„For Pokker! er det Noget at tale om for en Voltigeur som mig; men hvis De vil forsikre Dem om, at jeg virkelig reiser . . .“

„Jeg har sagt Dem, at jeg endnu engang vil have Tillid til Dem, og jeg tager ikke mine Ord tilbage. God Nat, mine Herrer.“

Hun var allerede nede ad Trappen, da Rudolf tomte Flasken og sagde til mig i sin sædvanlige Tone: „Jeg ved ikke, om jeg maa gratulere Dem, Leopold, men jeg troer virkelig, at vor snukke Major har fundet sin Oberst.“

Det var mig imod at indlade mig med ham paa dette Emne, og jeg noiedes derfor med at gjøre en Gesus, som om jeg tvivlede.

„Snak!“ sagde han, „troer De ikke, at jeg har Dine i Hovedet? jeg kjender Fruentimmerne, det kan jeg forsikre Dem, og det har været mig et dyrt Bekjendtskab. I mit omslakkende Liv har jeg truffet paa alle mulige Couleurer, og skjøndt min Niece har et mandhaftigt Hjerte, er hun dog et Fruentimmer. De falder i hendes Smag, det er tydeligt. Det gaaer med hende som med en Racehest: naar man bare har Paapasfeligbed, Taalmodighed og en fast Haand, faaer man Bugt med den tilsidst. Jeg for min Deel har altid været altfor lidenskabelig og utaalmodig. Det er Noget, som de mærke snart, these gracious devils, og saa tage de Magten fra En. Maaskee tager jeg feil,“ sagde han, da jeg vedblev at tie, „ellers

vilde jeg blot tilføie, at det var onfseligt, at De var rig, thi Bedstefader er ruineret . . ."

„Af hvem?" spurgte jeg en Smule blodigt, thi denne Sladder begyndte at blive mig utaalelig.

„Af hvem? ja that is the question. Jeg har bidraget mit dertil, det nægter jeg ikke. Hvis John Mordaunt levede, kunde han fortælle Dem mere derom. Han havde dog faaet en god Medgift med sin Kone, og den skulde Frances have, da hun blev myndig. Ulykkeligviis havde han ødelagt den med, thi han levede langt over Ebue! Jeg blev som Dreng bestandig sendt til Werbe tilligemed min Hovmester, thi jeg begyndte at faae Dinene op og lægge Mærke til hvad der foregik. Efter min Søsters Dod kom jeg imidlertid ikke mere i Mordaunts Hus . . . men det kjeder Dem sagtens at høre mig fortælle disse gamle Historier?"

„Nei, paa ingen Maade. Det glæder mig tvertimod at høre Deres Eventyr."

„Som De vil! Spiren til alle mine Ulykker ligger hos min Fader, der var mig imod i Alting. Jeg vilde være Officeer, men min Fader vilde aldrig tillade mig at komme i Militairskolen i Breda, som han havde en Fordom imod, jeg veed ikke hvorfor. Han vilde absolut have, at jeg skulde studere Jura i Leiden, for at gjøre Carriere, sagde han. Ja, jeg har rigtignok gjort Carriere! Siden jeg studerede, for at more min Fader, saa vilde jeg ogsaa mere mig

selv, og da han sendte mig Penge nok, førte jeg et vildt Liv som Student. Jeg holdt baade Heste og Tilbury og gjorde en styrkende Gjæld; med alt det horte jeg dog endeel Forelæsninger, der interesserede mig, og jeg skulde lige til at tage min Examen, da min Fader blev indviklet i en Proces med Tante Koselaer og tabte den. Jeg kunde nu ikke fortsætte mine Studeringer, men ved sin store Indsyndelse skaffede han mig en fordeelagtig Ansættelse i Finantserne. Jeg var nu Embedsmand, havde et stort Ansvar og skulde ægte en rig Arving — det var en af Betingelserne. Uheldigviis var hun for gammel og havde en rød Næse, der ikke faldt i min Smag, hvorover min Fader blev rasende og erklærede, at han ikke vilde vide mere af mig at sige. Jeg havde ikke den mindste Tilboielighed for Contoirlivet. Jeg gjorde Bekjendtskab med en gammel Contoirmand, der havde jiddet tyve Aar paa den samme Stol, uden at der var gaaet Skimmel i ham; han overlod jeg hele Arbeidet og tænkte kun paa at more mig, da jeg en smuk Dag erfarede, at det Alfium var rendt bort med Kassen. Min Fader, der havde gjort Regning paa dette Giftermaal, havde stillet Caution for mig, og jeg troer nok, at den stakkels Frances's Modrenerav forsvandt i dette Svælg. Hvad var der at gøre? jeg havde en smuk Stemme og vilde tage til et Conservatorium i Udlandet for at uddanne mig og komme tilbage som Operasanger. Det vilde min Fader ikke tillade, og han lod mig

vide, at den eneste Vei, der stod mig aaben, var at blive Soldat. Jeg gav efter i den Tante, at jeg snart skulde blive Officeer; men jeg kunde ikke vænne mig til Disciplinen. Jeg blev sendt til Garnisonen i en Grændseby. Rolf var min Lieutenant, og det var Synd at sige, at han skaanede mig; kort sagt, jeg havde forpligtet mig til at blive fem Aar ved Bataillon, men jeg blev der kun i fem Maaneder, og en smuk Morgen deserterede jeg. Jeg blev indhentet og saarede en Underofficeer, idet jeg forsvarede mig; jeg var altsaa færdig, men det lykkedes mig at undvige af Arresten. Jeg maa tilføie, at man var saa artig ikke at lægge mig nogen Hindring iveien, og jeg fik siden at vide, at det var Frances, der havde hjulpet mig til at slippe bort. Nu var jeg fri som Fuglen i Luften, men jeg skulde have Noget at leve af. Jeg underviste nogle smaa thdske Drengs i Fransk og Latin, jeg gav nogle fine Frøkener Underviisning i Sang og Klabeerspil, fik en privat Ansættelse hos en østerrigsk Grevinde, der var døv og havde sat sig i Hovedet, at min Stemme lignede Rogers. Jeg slakkede om med et Operaselskab, jeg blev Rudsk hos en Baron, der var Agent for en berømt Viinhandel, men man forlangte, at jeg skulde gaae til Holland, og det betakkede jeg mig for; senere blev jeg Opbarter i en Café, Marqueur paa et Billard, Kammerhjener og Sekretair hos en polsk Greve, der tog mig med sig til Polen og betroede mig, at han havde lagt en Plan

til at gjøre Polen uafhængigt. Naturligviis strandede hans Foretagende, og han maatte til Siberien, men jeg maatte selv udstaae et langvarigt Fængsel, fordi jeg ikke vilde vidne imod ham. Da jeg slap ud, havde jeg ikke en Skilling i Lommen. Jeg vil imidlertid ikke trætte Dem med at fortælle Alt, hvad jeg senere bedrev. Det havde været det Allersimpleste at tage sig en ordentlig Duffert, men jeg har altid haft en Fordom mod Selvmord, og desuden har jeg bestandig befundet mig vel og kjender ikke Noget til Melancholi. Jeg besøgte da alle de større Byer og Badesteder baade i Nord- og Sydtydskland, skiftede Navn hvert Dieblit, blev arresteret tilligemed en moldaust Prinds, der beskyldtes for et Mord, kom paa fri Fod, da jeg kunde bevise, at mit Bekjendskab med Hans Høihed skrev sig fra en senere Dato end den omtalte Forbrudelse, men blev i Holland anseet for død og sørgede behændig for, at dette Rygte blev almindelig troet. Tilslidst blev jeg tjed af dette eventyrlige Liv; jeg vidste, at et Medlem af min Familie havde gjort gode Affairer i Amerika og fik ogsaa Lyst til at prøve min Lykke der, men dertil behøvedes Penge. Der var nu gaaet ti Aar, og jeg haabede, at min Fader vilde forstrække mig med den Sum, jeg behøvede. Jeg skrev til Frances, men hendes Svar var ingenlunde opmuntrende. Min Fader truede mig med, at hvis jeg havde den Frækhed at lade mig see, vilde han uden Barmhertighed overgive mig til Krigsretten. Jeg

troede, at Frances skrev dette for at forstærkke mig, og tog forklædt til B., men overbeviste mig snart om, at hun havde talt Sandhed. Frances, poor soul, var den Gæste, der havde Medlidenshed mig, og De veed nu, at det har været hende dyrt; men naar jeg tænker paa, at hun har kunnet troe, at jeg er en Falskner, jeg, som ikke har villet gjøre hende meer ulykkelig ved at sige hende, hvem jeg selv har Mistanke til . . ."

„Og hvem er det?"

„Jeg har en svag Charakter, men ingen store Lidenstaber. Vin, Spil og Piger, som Franskmændene sige, har kostet mig rasende mange Benge, og ligeoverfor dem er jeg i visse Henseender et stort Varn; men en stor og tyrannisk Lidenstab, der kunde gjøre mig enten til en stor Mand eller en stor Forbryder, har jeg aldrig kjendt til; men der er en i vor Familie, som netop er det Modsatte i det Punkt, og jeg har seet mange Ting i min Barndom uden at tænke derover . . . naa, De snakker jo ikke af Stole, thi saa vilde Frances ikke have saamegen Tillid til Dem, som hun har. Desuden horer De jo med til Familien, og det kan være godt for Dem, at jeg ikke stikker Noget under Stolen. Viid da, at blandt de mange Haandteringer, jeg i Tydskland har forsøgt mig i, er ogsaa den, at jeg har været croupier i et Spillehuus. Der saae jeg min ulykkelige Fader, uden at han kjendte mig, spille med et Kaseri, som De ikke gjør Dem Tdee om, og det er paa den Maade, at han har

odelagt baade sin og Frances's Formue. Jeg vilde have kastet mig for hans Fodder og tigget ham om ikke at kaste sig i dette Svælg, men jeg var bunden af min Stilling; imidlertid holdt jeg Die med ham og kom til Wished om, at han havde laant Penge af en Banquier, at han havde pantsat Frances's Urb, og, for ikke at tilstaae sin egen Brode, har han uden Tvivl bestyldt mig for hvad han selv har gjort . . ."

„Det vilde jo være affhyeligt!"

„Ja, hvad skal man sige! Lidenskaben gaer blindt paa; jeg var desuden langt borte, og mit Navn var allerede plettet i Forveien. Det Gæste, jeg bryder mig om, er at Frances ikke troer værre om mig end nødvendigt. For at komme tilende med min Historie vil jeg blot tilføie, at jeg ikke var heldigere i den ny Verden end i Europa: jeg led Skibbrud, jeg mistede Alt, hvad jeg havde, og blev ved at drive om i dette far-west uden at finde Noget, der kunde sikkre mig en Fremtid; fortsagt, jeg var lykkelig, da jeg traf Mr. Stonehorse, der med sin Beridetrup agtede at gjøre en Tour gjennem Europa. Paa den Maade betraadte jeg igjen mit Fædrenelands Jordbund, beskyttet af Unionens Flag. Da jeg var her i Nærheden, fik jeg en uimodstaaelig Lyst til at gjensee Slottet Werbe. Som De seer, har jeg ikke havt Held med mig, men ligemeget, hvad det end koster, saa vil jeg dog holde mit Ord til Frances. Og nu Gudnat, jeg døer af Træthed."

Han strakte sig paa Sophaen uden at vente paa noget Svar fra min Side, og nogle Dieblikke efter kunde jeg ikke tvivle om, at min forunderlige Stuekammerat laa i en dyb Sovn. Jeg kunde ikke gjøre noget bedre end følge hans Exempel. Da jeg slog Vinene op næste Morgen, var han forsvunden, men han havde ladet sin Brevtaske blive tilbage paa Bordet.

Bed nærmere Eftertanke, kom jeg til den Overbeviisning, at han havde gjættet rigtigt, og at hans Fader upaatvivelig havde begaaet den skammelige Forbrydelse, som man havde sigtet ham for. „Hvor dog Tante Sophie har seet klart, da hun ikke vilde tillade, at hendes Formue skulde opsluges af dette bundløse Svælg!“ tænkte jeg.

Du vil indsee, Willem, at det koster mig nogen Overbindelse at skulle gratulere min gamle Grandonkel i Anledning af hans Fødselsdag.”

7.

Denne Fødselsdag faldt paa en Søndag, og vi begyndte Dagen med at gaae i Kirke. Præsten var gammel, monoton og kjedsommelig. Den større Halvdeel af hans Tilhørere sov, Frances bladede i Bibelen for at skjule sin Utaalmodighed, de Tilhørere, der ikke sov, saae mere paa hende og mig, end de hørte paa Præsten, og det forekom mig, at jeg kunde see, at de Commentarer, de hvisskede til hinanden, ingenlunde vare

os gunstige. Kun Generalen saac skarpt paa Taleren med vidt aabne Dine, uden at man var istand til at gjætte, hvor hans Tanker egentlig vare.

Da vi kom hjem fra Kirken, tog Festen sin Begyndelse. Skolelæreren kom med sine Skoleborn, og der blev affunget en Sang, hvori Baronen hylbedes som Ven og Beskytter af Skolen, hvilken han aldrig bekyrede sig om. Disse Vers havde uden Tvivl gaaet flere Generationer igjennem. Derpaa kom Forpagterne, der endnu bestandig kaldte Generalen „deres naadige Herre“, og efter dem Landsbyens Beboere. De bleve Alle beværtede med Chokolade og Smaakager. Nu kom Borgermesteren, der aabenbart var meget mere opmærksom mod mig end mod Baronen, uden Tvivl fordi der hvilte et hemmelighedsfuldt Slør over mig, der pirrede hans Nysgjerrighed. Min Grandonkel, hvem jeg bad om Undskyldning, fordi jeg ikke havde nogen Present til ham, da jeg saa seent havde faaet at vide, at det var hans Fødselsdag, hvistede til mig, da jeg tilføiede, at jeg haabede en anden Gang at tage Revanche: „Jeg beder Dem kun om een Ting, og det er at forsone Dem med Deres Onkel Ministeren.“ Lykkeligviis behøvede jeg ikke at svare. Frances var henrivende og fuld af hjertelig Opmærksomhed mod Gæsterne. Man saae, hvor elstværdig hun kunde være, naar hun ikke behøvede at frygte for Andres skjæve og forræderiske Domme.

Dineren var meget livlig. Capitainen havde sin

Galainiform paa, ligesaa Generalen, og selv jeg havde gjort et omhyggeligt Toilette. Frances var som altid simpelt klædt og uden Hensyn til de nyeste Moder, men der var udbredt over hende en vis Originalitet og Elegance, der i en mærkbar Grad forhøiede hendes Skjønhed. Jeg lagde Mærke til det rige og tunge Solvservice med Familiens Waaben; sandsynligviis havde Capitainen og Frances forenet sig om at faae det ud af Pantelaanernes Hænder. Hun sad mellem Præsten og mig; Notaren, Postmesteren og nogle af de mest anseete Bønder horte ogsaa til de Indbudne. Kolf, der sad midt imellem dem, fik dem til at drikke og var uudtømmelig i at rose Vinens udmærkede Egenstaber. Præsten var mere morsom ved Spisebordet end paa Prædikestolen, og Samtalen kom ikke til at gaae istaae. Frits, der havde faaet en Assistent i Forpagterens Son, havde faaet et Liberi paa, der saae ud som en Officeerskjole, der havde undergaaet visse Forvandlinger. Han var mere opmærksom og mere noieseende end før i sin Tjeneste, og det saae næsten ud, som om han havde en eller anden Bagtauke, i den Grad var han alvorlig og hoitidelig. Imod min Willie kom jeg til at tænke paa dette engang saa rige Husets totale Ruin og paa den ulykkelige Son, der var forviist fra det fædrene Tag. Generalen havde jeg aldrig seet i saa godt Humeur. Det veldækkede Bord, disse udsøgte Retter og disse Vine, hvoraf han var en fortrinlig

Kjender, alt det tilfredsstillende hans epikuræiske Smag. Man drak Kaffe nede i Haven, man smagte paa Mairinen, som Kalf havde tilberedt med stor Klogt, og da alle disse Landbeboere gif tidlig til Sengs, var det endnu ikke langt ud paa Aftenen, da en stor Karriol rullede ind i Gaarden for at kjøre alle de henrykte Gjæster tilbage til Landsbyen.

Jeg haabede paa at træffe Frances og foreslaae hende en Spadseretour i Haven. Jeg havde ondt ved at finde hende, thi hun var lobet hen med nogle Vækkreier til en gammel Kone, og da hun kom tilbage, var den Første, hun spurgte efter, hendes Bedstefader. „Han maa ikke et Dieblif være alene i Dag,“ sagde hun til mig, „thi jeg har været urolig paa hans Begne hele Dagen.“

„Er det for Rudolfs Skyld?“

„Jeg veed ikke, men jeg frygter bestandig for, at han skal gjøre sig skyldig i en eller anden forrøft Handling. Er De vis paa, at han er reist?“

„Ja, medens jeg sov, men han lod sin Brevtaske ligge paa Bordet, og den skal jeg bringe Dem i Morgen.“

„Gjør det ikke; jeg er vis paa, at han kommer igjen, og det er det, der piner mig. Siig mig, hvad shutes De om min Diner?“

„De er en fortræffelig Værtinde, Frances! Hvor jeg vilde ønske at see Dem i Spidsen for et rigt Hus!“

„Ja, hvor man ikke behøver at gaae hen og indlose Sølvtoiet, naar man venter Fremmede,“ sagde hun med en vis Bitterhed.

„Kjære Cousine, det maa have kostet Dem meget.“ sagde jeg deeltagende.

„Det ydmyger mig i Særdeleshed; men jeg skylder min gamle Bedstefader denne Tilfredsstillelse, fordi jeg undertiden saa haardt bebrejder ham hans Svagheder. Kolf, som tiltrods for sine Feil er det bedste Skrog i hele Verden, har lobet Byen rundt, og vi have begge To gjort, hvad vi kunde.“

„Og mig, Frances, hvem De ikke skylder Noget, har De overrasket saa nydeligt . . .“

„Tak ikke til mig om den Bagatel! jeg vilde kun have, at De skulde huse den Dag, da De blev min Ven.“

„Ja, Deres Ven for hele Livet,“ sagde jeg, og sklugede blidt min Arm om hende, thi disse Ord havde gjort mig dristig og næsten forboven, „Tak for disse venlige Ord, Frances, men det er mig endnu ikke nok, tillad mig, at være for Dem mere end en Ven, tillad mig . . .“

„Mere end en Ven,“ udbrod hun synlig bevæget, „jeg beder Dem, Leopold, lad os ikke overskride hvad vi kan være for hinanden! forvær ikke dette Forhold, der er mig ligesaa dyrebart som Dem, ved at fordre Umuligheder, og lov mig for ramme Alvor, Leopold, at De ikke mere vil føre et saadant Sprog til mig.“

Dette lignede stærkt et formeligt Afslag, og alligevel var der i hendes Stemme noget Blødt, der beroligede mig til en vis Grad. „Og hvorfor skulde det være umuligt, Frances?“ sagde jeg, idet jeg tog Mod til mig paany.

Denne Gang fik jeg ikke noget Svar, thi hun udstødte et Skrig og styrtede henimod Lysthuset, og jeg fulgte efter hende. Et skrækkeligt Syn ventede os her.

Rudolf, den uheldige Rudolf laa paa Knæ for Faderen og kyskede hans Haand. Denne sad ubevægelig paa Bænken. Bludselig udstødte Rudolf et fortviblet Skrig. „Jeg havde nok sagt Dem det,“ udbrød Frances, „De har dræbt Deres Fader!“

„Nei, Frances, nei, han er kun besvimet, men jeg fandt ham i denne Tilstand; jeg sværger Dem til ved Alt, hvad der er Dem dyrebart, at jeg traf ham saaledes.“

Generalen var stiv og ubevægelig som et Lig. Hans Ansigt var blaaagtigt blegt, hans Dine stode stive og vidt opspilede, og alle hans Træk vare fordreiede. Frances gned hans Tindinger med en Essentz, hun havde i sin Flacon, og denne Gniden syntes at bringe ham til sig selv, men der behøvedes hurtig Hjælp. „Hvor boer Landsbydoctoren? jeg vil hente ham,“ raabte Rudolf i en voldsom Bevægelse.

„Det er bedre, at Frits gjør det,“ sagde Frances i en bestemt Tone.

Jeg løb efter den gamle Tjener, hvem jeg med faa Ord underrettede om, hvad der var paa færde. „Generalen har faaet et apoplektisk Anfald, og det er min Skyld!“ raabte han.

„Hvorledes det?“

„Jeg skulde ikke have tilladt . . . men . . . jeg kunde dog ikke slaae Døren i for Sonnen af Huset.“

„Naturligviis, men ti nu og skynd Dem.“ Den gamle Soldat foer afsted, som om han kunde være et ungt Menneske. Da jeg kom tilbage til Væsthuset, var Generalen endnu i den samme Forsatning. Rudolf stod lænet til et Træ og vred Hænderne. „Det bliver ikke bedre paa den Maade,“ sagde Frances; „hjælp mig at bringe ham op paa hans Værelse, Leopold vil hjælpe med.“

„Behøves ikke, det er min Fader, og jeg har Ret til at gjøre det.“ Med disse Ord tog han den Gamle i sine Arme med en Forsigtighed, men tillige med en Sikkerhed, der viste, at denne Byrde var ham let. Han vilde ikke engang tillade, at jeg hjalp ham paa Trappen. Et Dieblit efter laa Baronen paa sin Seng, bestandig med stive og opspilede Dine. „Gud være lobet, at vi kom saa vidt,“ sagde Rudolf og fastede sig paa en Stol, „jeg har baaret mangen en Byrde, der var tungere end den, men ingen, der har faaet mit Hjerte saaledes til at banke. Maa jeg blive, til han kommer til sig selv?“ spurgte han Frances i en ydmyg Tone.

„Jeg indseer godt, at De ikke kan tage herfra i et saadant Dieblif,“ svarede hun, „men hvad gjør vi, hvis Wolf faaer Dem at see?“

„Hvis han knyer, dreier jeg Halsen om paa ham, som paa en Skylling!“

Jeg fandt det mere simpelt og klogt selv at gaae hen til Capitainen og fortælle ham, hvad der var skeet, og stemme ham til Overbærelse. Han sad endnu og holdt Siesta, og jeg var bange for, at han ogsaa skulde faae et Anfald, da jeg fortalte ham hvad der var skeet. Han var saa vred over Rudolfs Tilbagekomst, at han næsten derover glemte Generalen. Jeg gjorde mig Umage for at gjøre ham begribeligt, at denne ulykkelige Hændelse var Folgerne af en Fortjolelse efter en overdreven Nydelse; men han vilde ikke lade sig smukke fra, at Rudolf var Skyld i det Hele, og han paastod, at hans Pligt som Militair nødte ham til strax at lade Deserteuren arrestere.

Jeg havde ondt ved at faae ham fra hans fixe Idee. Endelig fik jeg ham dog til at indsee, at i dette Dieblif maatte menneskekjærlige Hensyn alene være de raadende, at man ikke kunde rive en Sou fra sin Faders Dødsleie, at selv Frances tillod ham at blive, og at der ikke var Andet at gjøre for os end at kaste et ærbødigt Glor over en sorgelig Familiehemmelighed. Wolfs gode Hjerte seirede tilsidst, og vi begav os sammen til Generalens Bærelse.

Lægen var nylig kommen. Han fandt hans Til-

stand foruroligende og ansaae en Aareladning for nødvendig. Frits og Rolf klædte den Syge af. Jeg førte Frances ind i det Cabinet, hvor Rudolf holdt sig skjult. Gjennem Døren, der stod paaklem, horte vi Generalen, saasnart han kom til sig selv, kalde paa Frances og med en tung og besværlig Tunge og i en forstrækket Tone henvende Spørgsmaal til hende, som Lægen skrev paa Bildelsens Regning, men som viste os Andre, at han havde seet og gjenkjendt Rudolf, skjøndt han gjorde sig Umage for ikke at udtale hans Navn. „Den Syge maa have den fuldstændigste Ro,“ sagde Lægen, da han gik, „ellers er jeg bange for en Hjernebetændelse.“

„Bilde De gjerne see den Person, som De nylig talte om?“ spurgte jeg Generalen med sagte Røst?

„Nei! jeg veed, at han er her, men han maa reise! han skal lade mig i Fred og ikke komme meer for mine Dine . . . eller ogsaa forbander jeg ham.“

Vi horte et kvalt Suk i det tilstodende Cabinet. Rudolf havde hørt det.

Rolf og Frances skulde tilbringe Natten hos den Syge. Jeg tog Rudolf op paa mit Værelse, men han svinglede som en Beruset. Han kastede sig ned paa Sophaen og græd som et Barn. „Det er forbi!“ sagde han, „naar Alt kommer til Alt, kunde jeg ikke vente Andet, og jeg har vel fortjent det!“

„Frances havde alligevel Ret; De skulde ikke have brudt Deres Ord.“

„Det beroede ikke paa mig at holde det. Frits overraskede mig i Morges, da jeg krob over Havemuren, og jeg maatte give mig tilkjende for ham, for ikke at blive antaget for en Tyv. Derpaa tilbød han at skjule mig hele Dagen i et tomt Værelse i Stueetagen, hvorfra jeg uden selv at blive bemærket kunde see min Fader spadserere i Haven. Da alle Gæsterne vare borte, saae jeg ham gaae hen imod Væsthuset og sætte sig ned, og jeg troede, at han faldt i Sovn. Jeg vilde da forlade mit Skjul. Det lader til, at han har seet mig og gjenkjendt mig. Men nu har jeg faaet nok af alt dette og reiser. Gud velsigne ham og styrke den tjære Frances!“ Jeg beholdt ham hos mig endnu denne Nat, men blev selv oppe. Fra Tid til anden gik jeg ned for at forhøre, hvorledes Sagerne stod. Ud paa Morgenstunden kunde jeg da meddele ham, at hans Fader havde haft en rolig Nat, og at han sov godt. Jeg fulgte ham et Stykke paa Vej og lovede at skrive til ham under Adressen Richard Smithson.

Denne Gang kom Generalen fra det, men helbrededes kun langsomt. Han blev fra dette Dieblif svagelig og næsten lammet paa Arme og Been. Jeg kunde nu sidde Timer ved Siden af Frances, hvem jeg hjalp paa det Bedste og gjorde tusinde smaa Tjenester. En af os maatte bestandig være hos den Syge, thi Nolf manglede ikke god Villie, men var ubehjælpelig som Sygevogter. Frances var mig tak-

nemmelig, fordi jeg blev hos hende. Hun kunde ikke begribe, hvorledes dette forlængede Ophold kunde lade sig forene med mine øvrige Beskjæftigelser. Hun vidste ikke, at min kjæreste og mest paatrængende Beskjæftigelse var at blive hos hende, for bestandig mere at vinde hendes Tilboielighed. Under sin opøffrende Pleie havde hun glemt af den Uret, som hendes Bedstefader havde gjort hende, og hun bebreidede sig, at hun tidt ved sit frie Sprog havde gjort ham imod. Alligevel kom hun snart, altsom det blev bedre med den Gamle, igjen til den Overbeviisning, at det var uundgaelig nødvendigt at behandle ham med en vis Fajthed. Han selv havde i et lyst Dieblik anmodet mig om at modtage og aabne hans Breve. Saaledes fik jeg da Bished om, at han endnu indlod sig paa farlige Spekulationer og endnu gjorde Gjæld uden Frances's Vidende. Da jeg en Dag troede ham rast nok til at kunne tale om dette Thema, gjorde jeg mig Umage for at vise ham, hvilke sorgelige Følger det kunde have, baade for ham selv og i Særdeleshed for Frances, om han blev ved med dette farlige Spil. Havde Sygdommen gjort ham mere fornuftig? vist er det, at han lovede mig at opgive det for bestandig og anmodede mig om at sælge Slottet Werbe paa meget fordelagtige Betingelser. Det var paa Tiden. Overberg vilde nok vente endnu, men van Beek, der var executor testamenti og i Alt gik strengt efter Lovens Bogstav, tabte Taalmodigheden. Jeg var endnu

ikke sikker paa Frances. Du mener sagtens, at jeg ogsaa er altfor frygtfuld for ikke at sige ligefrem en Unjon. Ja, hvad skal jeg svare? min Opdragelse og mit tilbagetrukne Liv have fort det med sig, at jeg virkelig er utrolig frygtfuld lige over for Damer. Jeg troer nok, at jeg uden at rose mig selv tør sige, at jeg er i Besiddelse af Mod, men kun naar jeg har at gjøre med Mandfolk. Jeg var bange, ja jeg var virkelig bange for Frances's stivsendede Beslutning, ikke at ville gifte sig, uagtet jeg havde gjort et vis Indtryk paa hendes Hjerte. Jeg huskede bestandig paa hendes Ord i Haven: „De maa ikke tiere føre et saadant Sprog,“ og jeg skjælvede ved Tanken om, at et nyt Forsøg fra min Side kunde bringe hende til at udtale et endeligt Nei.

Jeg er overbevist om, at den gamle General forstod mig. Han opfordrede mig bestandig mere indtrængende til at forsones mig med min Onkel Ministereu og til at forberede Frances paa Salget af Slottet. Hvad dette Punkt angik forsikrede jeg ham, at Frances vilde være fornuftig, og forsynet med en skriftlig Fuldmagt fra Generalen, begab jeg mig til B. for at tale med Overberg. Van Beek var ikke til at komme nær, og hos Overberg regnede det formelig ned med Bæxler paa Generalen. Det var en fortvilet Situation. Jeg bad Overberg at skrive til van Beek, at Salget af Slottet vilde finde Sted snarest muligt og sandsynligviis paa samme Tid som mit Giftermaal med

Frances, og i den Tanke, at de gode Forretningsfolk nok vilde give os nogle Dages Henstand, vendte jeg tilbage til Slottet, medbringende nogle Smaasforæringer til Generalen og Capitainen og et Smykke til Frances, siden Diebliffet endnu ikke var kommet, da jeg kunde forære hende Diamanter som min Forlovede. Til min Overraskelse fandt jeg Frances mere trist og bekymret, end da jeg forlod hende. Hun tog imod Foræringen med en Vigegyldighed, der gjorde mig forelegen, og hun gik saa tidlig som muligt op paa sit Værelse; jeg fulgte hendes Exempel, da jeg ikke satte Pris paa at være alene med Kolf. Hele Natten laa jeg og grundede paa, hvad der kunde have foranlediget dette pludselige Omslag i hendes Humeur, og jeg lovede mig selv hoitidelig paany, at jeg den næste Dag vilde have Ende paa denne Ubisshed. Ved Frokosten var Frances mindre mørk end den foregaaende Dag og meddelte os, at hun fra Utrecht havde faaet et Brev fra Doktor D., der indeholdt gode Efterretninger om den Patient, hun interesserede sig for. Jeg vilde foreslaae hende at gjøre en Spadsjeretour i Skoven, men jeg var neppe kommen ned fra mit Værelse, hvor jeg havde gjort en Smule Toilette, (thi i alvorlige Diebliffe maa man Intet forsomme) før jeg saae Frances i Ridedragt og med et blaat Slør paa Hatten begive sig hen til Tancred, der stod sadlet nede i Gaarden.

„Opgiv, for min Skyld, denne Ridetour,“ sagde

jeg til hende, med en Utaalmodighed, som maatte være hende paafaldende.

Hun saae forundret paa mig og taug, idet hun legede med sin Ridepidst.

„De kan jo ride om en Time,“ vedblev jeg.

„Men jeg har ijinde at gjøre en lang Udflugt og maa være tilbage til Middag.“

„Saa opstet det til i Morgen. Det er første Gang siden Deres Bedstefaders Sygdom, at vi kan gaae en Tour sammen. Nægt mig ikke den Fornoielse.“

„De holder af at forstyrre mine Planer, Leopold.“

„I Dag har jeg en meget alvorlig Grund, Frances; tro mig, i Morgen vilde det være forsilde.“

„Birkelig? det siger De saa truende,“ sagde hun, og forsøgte at smile. „Naa, De faaer vel have Deres Billie,“ foiede hun til og kastede fortrædelig Ridepidsten; „vent blot, til jeg har faaet en anden Kjøle paa, thi man kan ikke gjøre Fodtoure i Ridedragt.“

Tancred blev bragt ind i Stalden, og et Dieblit efter kom min Cousine tilbage. „Hvor skal vi gaae hen?“ spurgte hun.

„Ind i Stoven, tænker jeg.“

„Ja, De har Ret; Beiret er udmærket; lad os gaae hen til Runddelen.“ Jeg havde fast besluttet, at jeg denne Gang vilde udtale mig, men hvorledes skulde jeg begynde. Hun syntes at finde en Fornoielse i at tale om tusinde andre Ting, saa jeg tilsidst

maatte afbryde hende og meddele hende, at jeg nu nødvendig maatte vende tilbage til Haag.

„Det ventede jeg, Leopold.“

„Gjør det Dem ogsaa . . . en Smule ondt?“

„Jeg skulde egentlig sige nei, for at svare efter Fortjeneste paa et saa taabeligt Spørgsmaal.“

„Men jeg kommer igjen, hvis De onsker det.“

„Nei, Leopold, jeg onsker det ikke. Det havde været bedre, at De var reist den Dag, da jeg første Gang raadede Dem til det.“

„Har jeg da været Dem til Byrde, Frances?“

„Det veed De nok, at De ikke har. De veed tvertimod, at jeg er Dem meget forbunden, og at De har været god, tjenstvillig og opoffrende imod mig — kort sagt, De har forkjælet mig, og det vil være mig dobbelt svært nu at vænne mig til min Ensomhed.“

„Men, hvis jeg kommer igjen . . . naar jeg kommer igjen . . . med . . . med en Kurb med Brudegaver?“

„Til hvem, i Himlens Navn?“

„Til hvem Anden end til min inderlig elskede Cousine, Frances Mordaunt?“

„Det er en daarlig Spøg; De veed meget godt, at Deres Cousine Mordaunt ikke gifter sig.“

„Hør, Frances! da vi mødtes første Gang ude paa Heden, og De meddelte mig, hvad De tænkte om dette Punkt, havde jeg ikke nogen Grund til at bringe Dem paa andre Tanker; men De veed godt, at det

gjælder ikke mere. De hujter, hvor aabenhjertigt jeg har anthydet for Dem, hvad der efter min Mening skjæmmede Deres smukke og ædle Charakter. Troer De, at ieg havde tilladt mig saadanne Friheder, hvis jeg ikke allerede dengang havde haft Haab om, at De ikke vilde afflaae at blive . . . min Kone."

Endelig, endelig var Ordet blevet udtalt.

„Scopold,“ sagde hun til mig med et Suk, „De nøder mig til at gjentage, hvad jeg allerede een Gang har sagt Dem, det kan ikke skee, det bør ikke skee.“

„Og hvorfor, Frances? har jeg bedraget mig, naar jeg troede, at jeg ikke var Dem fuldkommen ligegyldig?“ Hun vendte Hovedet bort, men det forekom mig, at jeg hørte et halvkvalt Suk.

„Er De maaskee ikke ganske fri?“ spurgte jeg blidt, idet jeg greb hendes Haand og stillede mig foran hende, for at see hende i Ansigtet.

„Jo, jeg er ganske vist fri,“ svarede hun med en vis Bitterhed, „jeg har gjort derfor Alt, hvad jeg kunde; men jeg maa vedblive at være fri, det er nødvendigt.“

„Ah, nu forstaaer jeg Dem, Frances,“ raabte jeg med et taabeligt Anfald af Skinsyge, „De venter endnu paa Lord William.“

„Seg,“ svarede hun lidenskabeligt, „jeg stulde vente paa Lord William, der aldrig har elsket mig, der har bragt mig til at begaae tusinde Daarskaber, der mod sin Willie har piint mit stakkels Hjerte og

nu er over de Treds! Ak, Leopold, ydmig mig ikke ved at anstille Dem jaloux paa Lord William. Troer De, at jeg havde fortalt Dem min Historie med ham, hvis jeg elskede ham endnu?"

„Det er altsaa Major Frans, der ikke vil opgive sin Uafhængighed?"

„Blag mig ikke saaledes, Leopold. De kan faae mit Hjerte til at bryde, men De kan ikke beseire min Modstand."

„Jeg skal nok opdage, hvad det er for en hemmelighedsfuld Magt, som De ikke kan modstaae," raabte jeg med en Blanding af Sorg og Forbittrelse.

„De kiender dog, Leopold, de Pligter, jeg har at opfylde, hvorfor vil De styrte Dem med mig i en Afgrund af Ulykker og Glendighed, som jeg aldrig kan komme op af?"

„Jeg vil vide, hvad det er, De kalder Deres Glendighed, dyrebare Frances, og jeg vil dele den; forenede ville vi nok beseire den — det er jeg vis paa, min Tilbedte." —

Og, Willem, Lidenstaben rev os hen, jeg slyngede min Arm om hende og trykkede hende til mit Hjerte. Hun gjorde ingen Modstand, eller rettere, udmattet af den lange Kamp, lukkede hun Dinene og lænede sit smukke Hoved, indfattet af de lyse Lokker, til min Skulder. Jeg var i den syvende Himmel.

Bludselig afbrød en strattende Røst den dybe Stilhed i Stoven. „Geneer Dem endelig ikke . . . nei

vil man see! . . . saa Frokenen har faaet sig en Njæreste, ja saa er det ikke saa underligt, at hun glemmer den Lille!" Disse Ord, der udtaltes i en affhyelig Dialect, trængte hen til vort Ore.

8.

Frances, der var bleven bleg af Stræk, rev sig ud af mine Arme og gik nogle Stridt fra mig. Jeg for min Deel stod som lynslaaet. Den Person, der havde tiltalt os saa frækt, og som uden Tvivl i nogen Tid havde beluret os, var en gammel Kone, der bragte os til at tænke paa Hexene hos Macbeth. Hendes sorte, stikkende Vine, hendes nøgne, magre og ildrøde Arme, der saae ud som kogte Hummerkloer, hendes rynkede og veirbidte Ansigt, det blaastribede Torflæde om hendes hvide Kappe, Stoffen, hvorpaa hun stottede sig, Alt gjentaldte os Historien om Feen Cababosse, der med et Slag af sin Tryllestav forvandler et jordisk Paradis til en Helvedes Afgrund. Hun gik dristig hen til Frances: „Naa, Froken, nu seer jeg nok, hvad der er iveien, og hvorfor De ikke i flere Uger har kunnet see til Barnet en eneste Gang.“

• „Min Bedstefader har været meget syg, Fool.“

„Men det unge Menneſte der, han er ikke syg, hæ? hele Landsbyen snakker derom.“

„Hvorom, Fool?“ spurgte Frances i en stolt Tone.

„Jh! om at De ikke bryder Dem mere om Barnet.“

„Huff paa, Fool, at hverken De eller Landsbhyen har Lov til at blande sig i mine Affairer.“

„Ja, men Maaneden er for længe siden ude, og vi har ikke faaet nogen Penge. Naar Trinete kjeder sig og bliver vred, gaaer det ud over Ungen.“

„I Morgen skal De faae Deres Penge; men jeg siger Dem reentud, at hvis De eller Deres Datter ere onde imod Barnet, fordi De har ventet en Ugestid, saa skal det ikke blive hos Dem. I Morgen eller Overmorgen kommer jeg selv og seer til det, det kan De stole paa.“

„Saa De vil tage Glutten fra os? ja prøv bare paa det, saa skal vi nok see, hvem der er stærkest. Det er Enden paa Visen, naar man piner og plager sig selv, for at gjøre de fine Folk tilpas.“

„De har hverken piint eller plaget Dem, Fool, De har kun benyttet Dem af Deres Datters Ulykke til at tjene nogle Penge.“

„Ja, jeg vil bare lade Dem vide, at vi trænge baade til Strømper og Sko; ellers kommer den Lille til at løbe barbenet som en anden Bondeskold.“

„Det skal jeg nok sørge for, Fool, men gaa nu Deres Bei, og det strax.“

„Saa De er forlegen for at faae mig afsted?“

„Vi er her paa Slottet Werbe, forstaaer De det? gaa Deres Bei, eller ogsaa . . . “ raabte jeg opbragt.

„Ei ei, hvor man har travlt med at faae mig bort! Naa naa, nu gaer jeg. Herre Gud! saa den fine unge Herre har ogsaa Ondt ifinde!“ Og dermed gif hun brummende ind i Skoven.

Frances vendte sig om til mig. „Nu Leopold, er De saa tilfreds, og har De nu seet, hvad for en hemmelighedsfuld Magt der stiller sig fjendtlig imod vor Lykke?“

Forsærdet over den Opdagelse, jeg troede at have gjort, og ulykkelig over al Beskrivelse, sagde jeg til hende: „Jeg indseer, Frances, at De er altfor brav til at knytte Deres Skjæbne til en Mand, naar De har en saadan Byrde at bære paa; men hvorfor har De ikke for betroet mig denne frygtelige Hemmelighed? jeg vilde have gjort Alt for at frelse Dem.“

„Men, Leopold, hvad tænker De paa?“ sagde hun og blev blussende rød, „De anklager mig dog vel ikke? De begriber da vel, at min Vre ikke er med i Spillet, om jeg end maa finde mig i at bøde for den Uret, jeg har begaaet.“

„Undskyld, Frances, men jeg forstaaer Dem ikke. Var der ikke Tale om et Barn, som De bærer Om-
sorg for?“

„Jo, ganske vist, og det er endda ikke den tunge Byrde, thi jeg har ogsaa Moderen at sørge for.“

„Tilgiv mig, Frances,“ raabte jeg heyrøst.

„Nu er det mig, der ikke forstaaer Dem,“ svarede hun med en elskværdig Raibitet. „De kjenner min

Stilling, tror De da, at det er en let Byrde for mig, under mine Forhold, ikke blot at opdrage et Barn, men ogsaa at sørge for en vanvittig Moder?"

Gud ske Lov, at hun ikke anede, hvad for en Slutning jeg havde udledt af hendes Ord og af den Gamles Opførsel.

„Det er Følgen af min utilgivelige Stridighed ligeoverfor den stakkels Harry Blount,“ vedblev hun, „De veed, hvorledes han døde og hvem der var Skyld deri. Han blev bragt næsten død ind i en Hytte, der beboedes af denne Kone og hendes Datter. I min Fortvivlelse gjentog jeg uophørligt: „det er mig, det er mig, der har dræbt ham!“ Strax efter fik jeg at vide, at der havde været et hemmeligt Forhold imellem Blount og Datteren; han havde lovet at gifte sig med hende, og hun skulde snart være Moder. Den Ulykkelige var affindig af Sorg, og Harry kunde kun fremstamme disse Ord til mig: „Sorg for min stakkels Kjæreste!“ Det lovede jeg høitideligt, og jeg har holdt Ord. Moderen har altid været et affstyeligt Fruentimmer, og hun har selv kastet Datteren i Armenene paa Blount, hvem hun betragtede som et godt Parti. Hun vilde tvinge ham til at ægte hende, og da hun saa sig skuffet heri, holdt hun sig til de Ord, jeg havde gjentaget i min Fortvivlelse, og brugte sin nedrige Tunge saa godt, at jeg ligefrem blev beskyldt for at have myrdet Blount. Det gik saavidt, at vi maatte henvende os til en Øvrighedsperson, som vi

fjendte, og opfordre ham til at gjøre Ende paa disse Bagvaskelser. Alt det fritog mig ikke fra mine Forpligtelser imod Datteren. Hun havde aldrig saasnart født, før Symptonerne til hendes Galstib viste sig, og man turde ikke betro hende det lille Bæsen. Hendes Moder havde endnu en Datter, der var gift med en Bonde i den nærmeste Landsby; hun havde nylig mistet et Barn. Jeg skaffede Børnetoi tilveie og lovede hende en vis maanedlig Betaling for at amme Barnet. Dernæst maatte jeg tage mig af den stakkels Vandvittige, og jeg tilstaaer, at hvis jeg ikke havde truffet Tante Roselaer, havde jeg aldrig formaaet at udrede alle disse Udgifter. Kort efter tog Moderen hen til hende, under Paaskud af at pleie den Lille, men i Virkeligheden for at have saameget lettere ved at udplyndre mig. Hun fandt bestandig paa nye Paaskud dertil. Barnet er vænt fra forlænge siden og burde ikke være længere i deres Hænder. Jeg truer bestandig med at tage det fra dem, men jeg tilstaaer, at jeg hidtil har ladet mig afholde ved Tanken om alle de Commentarer, som dette Skridt vilde fremkalde. Alle mine Indtægter medgaae saagodtsom til Moder og Barn. Min Bedstefader skjænder paa mig derfor og vil, at jeg skal anvende mine fattige Henter paa en ganske anden Maade. Kan De forlange, Leopold, at jeg skal drage den, jeg elsker, ind i saadan en Hvirvel?"

„Den, der fortjener at besidde Dem, Frances,

vil ikke lade sig drage ind, men vil hjælpe Dem at slippe ud af alle disse Forlegenheder."

"Umuligt; jeg vil aldrig forlade Harry Blounts Barn."

"Det vil jeg heller ikke raade Dem til, men jeg forsikrer Dem, at jeg nok skal faae Bugt med den forrygte Kone. Barnet maa anbringes hos Deres Forpagterfolk, der ere stikkelige og brave Personer. I Morgen følger jeg med Dem derhen."

"Hvad vil De i den Hvesperede?"

"Jeg er slet ikke bange for den."

"Hvor det er fatalt, at denne Kone har beluret os!"

"Hun kan i det høieste sige, at vi elste hinanden, og det er jo sandt, Frances," sagde jeg og greb hendes Haand, som hun denne Gang ikke trak tilbage.

"De bliver altsaa ved, uagtet De veed Alt," hviskede hun, "men De betænker ikke, Leopold, hvormange Byrder der vil komme til at hvile paa Dem: Kolf, der har boret sig fast her, og som vi ikke kan faae ud af Huset, og min Bedstefader med alle hans mange Fornødenheder, og hans Fattigdom og Elendighed! Ja, det er sandt, De kan tage til Haag og bede om godt Veir hos deres Onkel, Ministeren men De maa ikke for min Skyld gjøre saadant et Skridt, Leopold, thi De har selv sagt, at det vilde være en Feighed."

"Vær rolig, Frances, jeg kan tilgive min Onkel,

men jeg vil aldrig spekulere i hans Gunst; men hvortil alle disse Indvendinger? indseer De da ikke, Frances, at jeg elsker Dem, at jeg hidtil har bekæmpet mine Følelser med en Energi, som jeg neppe troede mig istand til, at jeg nu har sagt Dem Alt og enten maa sige Dem Farvel for bestandig, eller høre af Deres egen Mund, at De vil forene Dem med mig. Det forlanger jeg, Frances, og jeg forlanger det med en Villiefasthed, der spotter alle Deres Indvendinger."

"Leopold," sagde hun, "tal ikke saaledes . . . der er Ingen, der har talt saaledes til mig, som De . . . Ingen, der har elsket mig som De. Jeg er ude af mig selv, og dog maa jeg modsætte mig Dem. Jeg vil ikke være en Hindring for Deres Lykke, selv om det skulde koste mig min No." — Jeg greb begge hendes Hænder. "De vedbliver Deres Forlangende? er det muligt . . . skulde jeg virkelig endnu kunne blive lykkelig?"

"Det er nok, Frances, De tilhører mig, og jeg forlader Dem ikke; De er min for hele Livet."

"For hele Livet," gjentog hun og blev saa bleg, at jeg frygtede for, at hun skulde besvime. "Ja, Leopold, jeg tilhører Dem, jeg har Tillid til Dem, og jeg elsker Dem, som jeg aldrig — aldrig har elsket nogen Anden."

"Endelig!" raabte jeg, og jeg beseglede vor Pagt med et langt Kys.

Det er overflødig at fortælle, at vi kom altfor

sildigt til Frokosten. Vi vendte langsomt og tause tilbage, ja vi jagtede endogsaa vore Skridt, jo mere vi nærmede os til Slottet. Frances i Særdeleshed var utilboielig til at gaae ind. „Jeg har Lyft til,“ sagde hun, „at sætte mig et Dieblit med Dem derhenne under den store Eg. Det forekommer mig, at alle mine Plager vente mig derinde. O Leopold, jeg vilde ønske, at jeg kunde flygte med Dem, og at Tungen kunde stille sig inellem os.“

„Vi ville flygte sammen, min Elskede, men vi maae først iagttage nogle Formaliteter, der ville give os Ret til at vise os sammen med Loftet Paude.“

„Jeg tænker paa alle disse Baatrængende, der ville komme med smilende Ansigter og dræbe os med Dykstruinger, medens de bag vor Ryg ville spotte over den, der vover at ægte Major Frans. Jeg begriber overhovedet ikke, hvorledes man kan gaae letfindig tilværks i en Sag, der er saa alvorlig, som et Egtetab. Bringer ikke Kvinden især et uberegneligt Offer? Offerer hun ikke baade sit Navn, sin Willie og sin Person? Inden jeg kjendte Dem, betragtede jeg et saadant Offer for en Umulighed.“

„Og nu?“ spurgte jeg, idet jeg knælede ned paa Grønsværet, for bedre at see hendes smukke Dine, der straalende af Lykke og Omhed.

„Nu har jeg ikke længer saa mange Indvendinger,“ svarede hun med et sødt Smil, „men jeg beder Dem, Leopold, knæl ikke for mig. De gjør Dem

der i Gjærningen skyldig i en Usandhed, thi jeg forudsæer, at fra nu af er det Dem, der vil blive min Herre og Mæster. Men kom, min Ven, jeg er vis paa, at de ere ganske alarmerede oppe paa Slottet, og at Ingen kan begribe, hvor vi blive af."

Vi gif derop, og til vor store Forbauselse fandt vi Kolf og Generalen utaalmodige over vor Udeblivelse, men i meget godt Humour. Min Grandonkel havde travlt med nogle Papirer og gav os ikke engang Tid til at meddele ham (hvad der var vor Hensigt), hvilken vigtig Beslutning Frances og jeg havde taget. — „Frances," raabte han, og viste hende et Brev, „hvorfor skynder Du Dig ikke at komme hjem, naar jeg har saadanne gode Nyheder at meddele Dig?"

„Maaskee jeg har ligesaa gode Nyheder, Bedstefader; men hvorfor er De saa glad? Tante Roselaer har dog vel aldrig indsat Dem til sin Arving?"

„Jo næstendeels, mit Barn. Viid, at Tante Roselaers Arving har friet til Dig, og at han er forpligtet dertil ifølge Testamentet."

Jeg smilede, thi jeg fandt, at de Herrer Overberg og van Beek havde skyndt sig vel meget med at meddele den gamle Baron, hvorledes Sagerne virkelig forholdt sig; jeg havde nemlig selv tænkt paa at meddele Frances denne behagelige Efterretning. Frances slap min Arm og sagde med en fast Stemme til Generalen: „Det gjør mig ondt, Bedstefader, at jeg skal berede Dem en Skuffelse; denne Herre kommer

forfælde, thi jeg kom netop for at bede om Deres Samtykke til den Forbindelse, jeg har indgaaet med med min Fætter Leopold von Bonshoven."

„Jh, saameget bedre, kjære Barn, saameget bedre, thi Froken Roselaers Arving, den Mand, der er bestemt Dig, og din Fætter Leopold ere een og den samme Person."

Frances rettede sig heftigt og saae mig ind i Ansigtet. „Det er ikke sandt, vel Leopold? det er ikke sandt! siig, at det ikke er sandt!"

„Saa vilde jeg lyve, Frances," svarede jeg, „Sagen er ganske simpelt den, at De har skjænket Deres Haand til En, som De havde Grund til at betragte som en fattig ung Mand, og som, lig Brindsen i Fec-Eventhyrene, pludselig forvandler sig til en Millionair. Er denne Overraskelse Dem saa ubehagelig?"

Hendes Dine funklede, og i en Tone, hvori Sorg og Forbittrelse blandede sig med hinanden, bebreidede hun mig, at jeg havde paataget mig en Maske for at stufte hendes Godtroenhed. — „Hvorledes! det lykkes Dem at indgyde mig Agtelse ved at give Beviis paa en stolt og ophoiet Folelse, og De troer, at jeg skal være lykkelig ved at erfare, at alt det kun var en Komodie! og det er en Adelsmand, der bærer sig ad paa den Maade imod mig! De har bedraget Dem, Herr von Bonshoven. Jeg havde givet mit Hjerte til den unge, uformuende Mand, hvis Redelighed og Sjælsadel jeg elskede, og paa hvem jeg troede som

paa mig selv, og endnu fastere end paa mig selv; men denne Intriguant der tilsniger sig min Tantes Formue, og som for at sikke sig den, forklæder sig og tilegner sig et Fruentimmers Gunst, som man befaler ham at ægte, denne Sykler, denne indbildte Kloge, ham afflaaer jeg min Haand og kan kun skjænke ham . . . min Foragt."

• I det første Dieblit vilde jeg have aabnet Dinene paa hende og sagt hende, hvorledes Sagen virkelig forholdt sig, men disse sidste Ord bragte mig ud af min Ligevægt. „Tag Dem iagt, Frances, jeg veed at De er voldsom, og at De fortryder de Ord, der undslippe Dem i Deres Paroxysmer, men slyng ikke saadanne Fornærmelser i Ansigtet paa Deres tilkommende Mand, Fornærmelser, som Ingen har budt ham, og som han ikke vil lade sig ustraffet byde af Nogen."

„Skulde man ikke troe, at det er mig, der skal bede om Forladelse, ikke Dem, der har misbrugt min Tillid, der har løiet for mig, der har listet Dem ind her som en Spion og forfulgt Deres usle Beregninger, ligetil det Dieblit, da De troede at jeg ikke mere kunde trække mig tilbage. Endnu engang, De har taget feil af min Charakter — jeg tilgiver aldrig den, der misbruger min Fortrolighed."

„Det har jeg heller ikke gjort, Froken," svarede jeg i en rolig Tone, „jeg vilde blot lære Dem at

kjende, og vinde Deres Kjærlighed, inden jeg tilstod Dem mine Følelser, det var det Hele."

"De har været falsk, siger jeg Dem og jeg træer ikke mere paa Deres Kjærlighed. De er kommen hertil for at gjøre hvad man kalder en god Forretning og fortjene Deres Million. Det er sandt, at jeg har elsket Dem, men saaledes som De var dengang, ikke saaledes som jeg ser Dem nu. Jeg tillader Ingen, hverken død eller levende, at raade over min Haand, og hvad Dem angaaer, saa vil jeg ikke have Dem... horer De, jeg vil ikke have Dem." — Med disse frygtelige Ord sank hun døddødt tilbage i en Lænestol.

Jeg var selv nodt til at støtte mig til Ryggen af en Lænestol og folte mine Been vasse under mig. Den gode Kolf trak sig tilbage i Bærelset med Taarer i Øinene, og Generalen, i hvis Ansigt Frygt og Spænding afmalede sig, sad og rokkede paa Stolen, som han ikke kunde reise sig fra. — „Frances, Frances!" sagde han, „vær dog ikke saa hidsig, husk paa, at Slottet er belagt med Prioriteter, at det sidste Halvaars Renter ikke ere betalte, at vi ved at sælge Slottet ikke ville faae Trediedelen af den Sum som staaer i det, og at vi ere afhængige af Herr von Bonshovens Edelmødighed. Han vil lade mig beholde Slottet og desuden udbetale mig en aarlig Rente, der kan sikke mig i mine sidste Levedage; men Du maa gifte Dig med ham, ellers gaaer denne smukke Plan op i Røg. Fornærm da ikke en Mand, som vil os

Alle vel, og som elsker Dig, hvad jeg i den sidste Tid har overbeviist mig om. Og vi have ikke at gjøre med ham alene, der er ogsaa et Testamente, en Executor, en Advokat! Hvad skal jeg svare Overberg?"

„Skriv, Bedstefader,“ sagde Frances og reiste sig op med nogen Anstrengelse, „at Frances Mordaunt, ikke gifter sig efter en testamentarisk Bestemmelse, at hun hverken følger sig for en Million eller for nogen anden Sum, og at hun formelig har tilbagviist Herr von Zonshovens Tilbud.“

„Og jeg,“ svarede jeg i den Overbeviisning, at Frances vilde vise mig mere Retfærdighed, naar hun blev roligere og mere fattet, men at det var af Vigtighed ligeoverfor en Charakter som hendes, ikke at give efter et Dieblif, „jeg, der har Deres Ord, og giver Dem det ikke igjen, jeg beder Herr Generalen, om at skrive til Overberg, at Froken Mordaunt har givet mig sin Haand, og at Overdragelsen af Slottet Werbe strax kan finde Sted.“

„Hvis jeg samtykker deri,“ tilfoiede Frances bleg og ubevægelig.

„Om Forlædelse, Froken,“ sagde jeg, „Deres Bedstefader har alene Ret til at disponere over dette urørlige Gods, og saalænge han lever, har det Testament, hvori han overdrager det til Dem, slet ingen Værdi. Skriv som jeg forlanger, Herr General! De veed altfor vel, hvad Følgerne ville blive, hvis det ikke skeer.“

„Han forlanger, at De skal skrive en Logn,“ udbrød Frances; „han vil ikke af med sin Million, det er jo tydeligt.“

„Frances,“ sagde den uheldige General i en bønlig Tone, „hvis Du vidste ligesaa godt som jeg . . . Du fornærmer en ædelmodig Mand, der kan styrte os Alle i Afgrunden, og som kun gaaer ud paa at frelse os, hvis Du blot vil modtage den Haand, som han rækker os. Husk paa, at han kan tvinge os til at sælge Slottet, hvis vi ikke afstaae ham det godvilligt.“

„Det er muligt. Maaſkee har han ogsaa tilliſtet ſig Magt til at jage os ud af Slottet ſom Tiggere, men tvinge mig til at ægte ſig, kan han dog ikke.“

„Det ſkal vi ſaae at ſee,“ ſvarede jeg ſtolt.

„De vover at tale til mig om Tvang, til mig!“ raabte hun rafende og gik henimod mig . . . „De, Leopold!“ ſoiede hun til i en ſmertelig Tone.

„Ja, Frances,“ ſagde jeg med den faſte Beſlutning at ville benytte mig af min Fordeel, „der er en Tvang, ſom De maa boie Dem for, og det er Deres Sambittighed, der vil ſige Dem, at De ſkylder mig en Opreiſning. Jeg reiſer. Sog at betragte denne Sag med mere Ro. De har krænket min Ære og ſaaeret mig i Hjertet. Lad ikke Blodet flyde forlænge, ſaa at Saaeret bliver uhelbredeligt.“

Jeg kaſtede endnu et kjærligt bebreidende Blik paa hende, men hun ſyntes igjen uſoſom for Alt. Jeg gav den gamle Baron, der græd ſom et Barn,

Haanden og gif. Rolf fulgte efter mig og tiggede mig om ikke at forlade Slottet. — „Saaledes er hun nu engang,“ sagde han til mig, „om en Time vil hun fortryde, hvad hun har sagt, det er jeg vis paa. Orkanen var altfor voldsom, til at den kan vare længe.“

Men min Beslutning var fattet. Jeg gif op paa mit Bærelse og pakkede mit Toi — meget langsomt, det maa jeg sige — og jeg lyttede bestandig efter, om der Ingen vilde komme og banke paa min Dør. Men der kom Ingen.

Jeg var ulykkelig over al Beskrivelse. Hvorledes! den samme Kvinde, som jeg for en Time siden havde ligget for Fodderne af, og hvis Hænder jeg havde kysset som en Beruset, havde styrtet sig ind paa mig som en Furie og havde stødt mig fra sig med Foragt! Ved at tænke derover maatte jeg tilstaae, at jeg i Virkeligheden kunde have været mere oprigtig imod hende. Et Dieblif fik jeg den Idee at afstaae hende alle mine Fordringer paa Tante Koselaers Fornuue, men Folgen heraf vilde have været fattigdom for os Alle. Jeg satte mig for, at jeg ved min Ankomst til B. vilde sende hende en fuldstændig Skildring af Forholdene, tilligemed Tante Koselaers Brev, som jeg hidtil af Delicatesse havde beholdt for mig selv. Jeg vilde tilføie nogle oplysende Bemærkninger og tvivlede ikke om, at hun, naar hun var bleven rolig, vilde lade mig vederfares Retfærdighed. Det gjorde jeg ogsaa;

men da disse Dokumenter udgjorde en Pakke, der var altfor tung for Posten, gav jeg den til Opvarteren i Hotellet, for at han skulde levere den til det Bud, der daglig gik med Grinder til Slottet. Jeg haabede paa, at der hurtig skulde indtræde en lykkelig Forandring, og tilbragte hele Dagen i en feberagtig Spænding; men da det blev Nat, uden at jeg fik noget Svar, og da efter en sovuløs Nat Morgenen oprandt, uden at jeg endnu horte det Mindste om, at man onskede min Tilbagekomst til Werve, blev jeg aldeles modløs. Jeg tænkte nu kun paa at sørge for, at Alle lovlige Formaliteter inarest muligt kunde efterkommes, og saa vende tilbage til Haag saa hurtig som muligt. Jeg skjulte for Overberg mit Brud med Frances, jeg sagde til ham, at en uopsættelig Forretning kaldte mig hurtig hjem, jeg underskrev alle de Documenter, som han forelagde mig, og forlod ham med det Post, at jeg saa snart som muligt skulde komme tilbage. Recent ud sagt, jeg føler mig ikke vel. Jeg længes kun efter at komme hjem og tage fat paa mine tidligere Forretninger, og veed ikke, hvad det er for en Vægt, der tynger paa mig.

9.

3. i Juni.

Min kjære Ven, jeg har igjen forladt Haag, efter at jeg har ligget syg, alvorlig syg. Jeg fik en Nerbe-

feber, der i flere Dage berøvede mig Bevidstheden. Min gode Værtinde pleiede mig trolig, og af hendes Mund, veed jeg nu, hvorledes jeg har havt det i disse ni Dage. Nu har jeg det bedre, og agter at reise, men hvorhen? det veed jeg endnu ikke. Da jeg kom saavidt, at jeg kunde gennemgaae de Breve og Papirer, der under min Sygdom havde opdnyget sig paa mit Bord, fandt jeg derimellem et Kort fra min Onkel Ministeren, der var kommen personligt for at høre til mit Befindende. Den fortræffelige Onkel havde naturligviis hørt, at jeg var bleven Millionair. Jeg fandt ogsaa en Bunke Breve fra Overberg og van Beek, som jeg ikke havde Mod til at tage fat paa; jeg gjorde dog en Undtagelse med eet, der paa Convoluten havde Paaskriften, „haster.“ Det meddelte mig, at min Grandonkel, Generalen, var død, og indbød mig til Begravelsen. Dette Brev var tre Uger gammelt! Hvad var der blevet af Frances!

Hun var sagtens endnu fjendtlig stemt imod mig, og kunde ikke vide noget om, at jeg var syg, siden hun lod mig indbyde til Bedstefaderens Begravelse. Hvad maatte hun tænke om min Taushed? jeg vilde netop bede min Læge om Lov til at reise sieblikkelig til B., da jeg hørte Nogen ude paa Trappen, der trættedes med min Værtinde, som ikke vilde tillade, at man forstyrrede min Ro, og kan Du gjætte hvem der et Dieblit efter traadte ind i mit Værelse? ingen Anden end Capitain Kolf, hvem jeg under alt dette var

kommen til at holde ligesaa meget af, som jeg i Begyndelsen havde afstøjet ham.

„Generalen er død!“ sagde han til mig med Taarer i Øinene, „død i mine Arme. Frances var ikke tilstede . . .“

„Hun er da ikke syg?“ afbrød jeg ham hurtigt.

„Paa ingen Maade, hun befinder sig vel; men forøvrigt har hun givet mig min Afsted.“

„Hvad siger De?“

„Ja det er ikke af Ondskab, men Tingene er, at hun selv har forladt Slottet. Hun boer foreløbig hos Forpagterens og vil ikke sige, hvor hun agter sig hen.“

„Fortæl mig dog, hvad der er skeet.“

„Det skal jeg. Generalen vedede ikke uden hendes Tilladelse at skrive til Dverberg, som De havde forlangt. Hun vidste derfor ikke, hvad der var foregaaet, og da disse Blæksmørere ikke hørte Noget, fra Dem, tabte de Taalmodigheden, og Dverberg skrev da et Brev til hende, hvori han forelagde hende det Spørgsmaal, om hun var forlovet med Dem, ja eller nei? Hun gav ham, som De kan begribe, et kort og tort Svar, uden at hun forresten udtalte nogen Dadel over Dem. Jeg veed, at hun har gjort sig selv de stærkeste Bebrejdelser ligesom den Dag, da De reiste.“

„Var det, efter at hun havde modtaget min Pakke?“

„Hun har ikke hørt Nogetsomhelst fra Dem.“

„Det forundrer mig.“

„Det er ikke saa forunderligt, thi hos os gik Alt hultertilbulter, saasnart De var taget bort. Men jeg seer, at der staaer Sherry — tillader De?“

„Naturligviis, Capitain.“

„Da De var borte, besvimeede hun, hvad der aldrig er haendt hende for. Jeg stammede mig naesten paa hendes Begue, men hun holdt saameget af Dem, som hun siden har forsikret mig med Taarer. Da hun kom til sig selv, og vi troede, at hun havde lagt sig i sit Vaerelse, var hun lobet ned til Forpagtergaarden, havde ladet Tancred sadle og var fareet afsted, som om Fanden var efter hende. Vi spiste til Middag uden hende, men vi havde ingen Appetit, og værre gif det endnu, da Forpagterens Son kom og meldte os om Aftenen, at Tancred var kommen alene tilbage ganste hvid af Skum og uden Sadel.“

„Hvad var der haendt hende?“ raabte jeg ude af mig selv.“

„Aa! hun havde kun forbredet Foden, og vi fandt hende liggende i Græsset under den store Eg tæt ved Slottet; der havde hun slæbt sig hen for at hvile sig. Hun raabte til os, at vi skulde lade hende døe, og bade os blot om at sige det til Dem.“

„Hun elsker mig endnu!“ raabte jeg henrykt.

„Det er kun altfor sandt. Vi horte, at hun var redet i Galop ind til Byen, men at hun, da hun nærmede sig til den, pludselig havde taget en anden Retning for igjennem Skoven at vende tilbage til

Slottet; det lader imidlertid til, at hun enten har budt Taucres for meget, eller at hun er bleven indvillet i Toilerne, thi viſt er det, at den havde gjort ſig udtilbeens og kaſtet hende af. Vi lagde hende hen paa Sophaen, og Lægen erklærede ſtrag, at det ikke var farligt, men hun maatte dog holde ſig i Ro i flere Dage."

"Og De ſtrev mig det ikke til!"

"Det vilde jeg have gjort, men hun ſtrev ſelv."

"Jeg har intet Brev ſaaet."

"Nei, thi Forpagterens Son, der ſkulde levere Dem det i 3., kom tilbage og ſagde, at De var reiſt. Hun rev da Brevet iſtykker og ſagde: „Jeg fortjente det ikke bedre."

"O hvis jeg havde kunnet forudſee alt dette!" ſagde jeg; „men, min kjære Capitain, jeg var ſyg, langt mere ſyg, end jeg troede. Imidlertid begriber jeg ikke, at hun ikke har ſaaet min Pakke."

"Det er meget naturligt; alle Breve og Pakker bleve bragte til Generalen ſelv, og han var ſtrag efter Deres Vortreiſe ſaa raſende, at Frits ikke vovede at bringe ham Noget. Det var diſſe forbandede Lovtrækkereſ Skjld, der bombarderede ham i den Grad med Breve, at han fik et nyt Anfald. Det er dem, der har ſlaaet ham ihjel."

Capitainen glemte at tilføie, hvad jeg ſenere fik at vide, at han ſelv havde fremſkyndt Generalens

Dod ved at give ham gammel Cognat, for at han skulde faae Kræfter.

„Da han havde lukket sine Dine,“ vedblev han, „raadede baade Notaren i Arnhem og Overberg Frances til at indgaae et Forlig med Dem; men hun vilde ikke hore Noget derom.“

„Og under alt dette laae jeg bunden til Sengen og anede Intet!“

„Det vidste disse Pharisaere meget godt, men de havde Deres Fuldmagt og vedbleve at trænge ind paa hende i Deres Navn. Frances sagde: „Det er altsaa paa den Maade, han vil tvinge mig? Og han troer, at jeg vil give efter? Nei aldrig!“ De skulde have seet, hvor fast hun var, da disse Gripominusser kom op paa Slottet og opskrev, hvad der var. Nu kom Touren til mig. „Min brave Kolf,“ sagde hun til mig, „siig mig oprigtigt, om De ikke har tilsat næsten hele Deres Arv for min Bedstefaders Skuld?“

„Nei, vist ikke, Major . . . hvad jeg vilde siige, Froken! han og jeg har forodt i Compagni en lille Sum, som vi vandt i Lotteriet. Generalen vilde forsøge, om han ikke med sin Andeel kunde ophjælpe sine Affairer. Men jeg foretrak at bruge min til at gjøre Livet behageligt for os Begge.“ — „Sik De da ikke engang en Arv?“ — „Jo, om Forladelse, jeg har arvet en smuk lille Forpagtergaard i Nordbrabant, og det har altid været min Tanke at ende mine Dage der. Man lever meget billigt der, og da jeg tillige

har min Pension, saa har jeg saamen ingen Nød. Hvis Frokuen vilde tage tiltakke med et kjont, lille Værelse der . . ." — „Tak, Tak, min gode Capitain, det er mig nok, at vide, at De kan der leve sorgfrit. Vi maae nu stilles ad, min brave Kolf." — „Og hvor vil De hen?" — „Det kan jeg ikke sige Dem, og De kan heller ikke følge med mig." — Saaledes skiltes vi, og det var først, da jeg kom til Haag, at jeg hørte om Deres Sygdom og kom til at tænke paa, at De maaskee ikke vidste et Ord af det Hele."

„Beed De, hvad De maa gjøre, Kolf? De maa om en Time vende tilbage til Werbe; jeg giver Dem et Brev med, for at De kan standse al retslig Forfølgelse. Imorgen eller Overmorgen er jeg hos Dem, og hvis De kan, saa sorg for at finde min Pakte."

„Den er uidentbiol hos Overberg tilligemed Generalens andre Papiere."

„Saa at vide, hvor Frances opholder sig for Diebliffet, overtal hende til at vende tilbage til Werbe, men siig ikke Noget om, at jeg kommer der ogsaa."

I samme Diebliff bragte min Værtinde mig et Telegram fra Overberg, der lod saaledes: „Uddeles nødvendigt, at De kommer strax; intet Forlig muligt; F. M. har forladt Slottet."

Jeg betænkte mig ikke et Diebliff, og uden at vente paa, hvad Doktoren vilde sige, begyndte jeg at pakke ind. Alle disse Nyheder havde gjort et saadant

Indtryk paa mig, at jeg syntes at gjenvinde alle mine Kræfter.

I mit Hotel i B. blev jeg overrasket ved at finde et Brev fra Rudolf, der slaktede om med sin Troop i Provindsjerne Geldern og Oberyssel. „Hvis De vil forhindre Frances,“ skrev han, „fra at begaae den største Dumhed i hendes Liv, saa træf mig imorgen tidlig henimod Kloffen ni i Vartshuset Hالفweg mellem L. og B.“ — Jeg lovede mig selv at være der akkurat, og samme Aften gik jeg hen til Overberg, hvis Utringer bekræftede, hvad jeg allerede vidste, og oplyste mig om, hvad der endnu var mig dunkelt. Det var ganske rigtigt van Beek, der havde villet, at Sagen skulde drives til det Yderste, og det var mig let at opnaae al ønskelig Genstand. Han underrettede mig ogsaa om Noget, som jeg ikke vidste. En anden Notar havde sendt Copien af et Codicil, som Tante Sophie havde dikteret Dagen forend sin Død, og hvorefter hun testamenterede Frances Mordant en aarlig Rente af tretusind Gylden i det Tilfælde, at der ikke blev Noget af hendes Bryllup med Hr. von Bonshoven, og jeg tilholdtes at udbetale hende denne Sum paa det Vilkaar, at hun ikke giftede sig uden mit Samtykke. Hvor hun kunde forudsee alle Ting, denne gode Tante Sophie! Jeg anmodede Overberg om at underrette Frances derom og at levere hende min Pakke, som jeg meget rigtig fandt imellem Generalens Papirer. Jeg indstjærpede endnu engang Overberg Alt, hvad han havde

at gjøre, og tog bort for i rette Tid at være i det opgivne Værtshuus.

„Herren og Damen ere ovenpaa,“ sagde Værten. Jeg skyndte mig op ad Trappen og saae Rudolf og Frances næsten skjulte af Balustraden til en Tribune, der blev brugt til Orchester i en stor Sal. Frances vendte Hylgen til mig. Jeg vilde underrette hende om, at jeg var der, men det var mig umuligt at faae et Ord frem. Jeg nærmede mig skjælvende og horte Rudolf sige til Frances:

„Nonsense, my dear! De kjender ikke det Liv, som De vil give Dem ind paa. Frihed, Uafhængighed? siger De; men der venter Dem ikke Andet end Slaveriet og Midepidsten. Troer De, at den bruges kun til Hesten? troer De, at man er galant mod Damerne, fordi man i Publikums Paasyn hjælper dem høfligt paa Hesten? om det saa er Mistres Stonehorse selv, saa kan De være vis paa, at hendes elskværdige Husbond sparer hende ikke. Og De, der er saa pirrelig og stolt, De vilde følge med os . . .“

„Ja, hvorfor ikke,“ svarede Frances; „jeg kan tæmme en Hest, men jeg kan ikke opdrage Born eller fortjene mit Underhold ved at sye og brodere. Jeg vil ikke tage Livet af mig, thi jeg har Pligter, der paalægge mig at leve — der er altsaa ikke Andet tilbage for mig.“

„Men, Taabe! hvorfor forsoner De Dem ikke med Deres Fætter Bonshoven? saa faaer De paa eengang

Slottet igjen, en anseelig Formue og en Mand, som holder af Dem, det tør jeg nok paastaac."

"Ja, en rigtig ærlig og loyal Mand," mumlede hun hen for sig.

"Na hvad, det er Smaating, som man seer igjennem Fingre med. Det var til Deres eget Bedste, at han loi en Smule for Dem, og De har jo selv Et og Andet at bebreide Dem ligeoverfor ham, det har De idetmindste sagt mig. Siig ham, at De fortryder de haarde Ord, De lod falde — saa omfavne I hinanden, og saa er det Hele i Orden."

"Det er umuligt, siger jeg Dem! det er forsilde."

"Hvorfor forsilde, Frances?" raabte jeg, ude af Stand til at holde mig længer tilbage.

"Leopold!" udbrød hun blegnende og skjulte sit Ansigt med begge sine Hænder.

"Frances," sagde jeg, "De er endnu bestandig min Forlovede; veed De, at jeg lige er kommen op af en Sygdom, og at jeg ikke har den mindste Andeel i alt det, hvormed man har plaget Dem i den sidste Tid? Hvorfor vilde De ikke høre mig? Alt kan endnu blive godt, det er mit sidste Haab."

"Blive godt, efterat, De har truet mig med at tvinge mig og virkelig udført Deres Trusel! Hvorledes kan jeg gifte mig med Dem nu, jeg, som for havde valgt Dem frit, fordi jeg agtede Deres Charakter, og som nu skulde tage Dem af Nødvendighed."

"Hvis De opfatter vort Forhold saaledes, Frances,

„Saa har De Ret, saa maa jeg være Dem fuldkommen forhadet, og der er intet Andet for mig at gjøre end at give Dem Deres Ord tilbage.“

„Tak, jeg har allerede forget for, at jeg ikke trænger til Deres Uedelmodighed. Jeg har gjort et Skridt, der stiller mig fra hele min Fortid, idet jeg har truffet en Accord med Mr. Stonehorse, hvem Rudolf har anmodet om at komme herhen.“

„Ja, hvis De venter paa Mr. Stonehorse, saa kan De faae Lov til at vente længe,“ sagde Rudolf koldt. „Troer De, at jeg er saa forrykt, at jeg skulde være Dem behjælpelig med saadan en Galiskab?“

„Har De da ikke leveret mit Brev til Deres Directeur?“

„Jeg har gjort meer end det, jeg har underrettet Deres Fætter Leopold om, at De agtede at begaae en forfærdelig Dumhed.“

„Saa det er saaledes, at man behandler mig! Godt, jeg bryder mig ikke om Nogens Bijand. Jeg kan selv opsoge Mr. Stonehorse, og jeg har min fuldstændige Frihed . . .“

„Det gjør De ikke,“ sagde jeg til hende med Myndighed, da jeg saae, at hun reiste sig op for at gaae. „Generalen er død, Rudolf er borgerlig død, jeg er fra nu af Deres nærmeste Paarørende efter Loven og jeg vil ikke taale, at De i Deres Alders Blomst kaster Dem i en af disse Afgrunde, som Ingen kommer op af.“

„Men hvad skal jeg da gribe til?“ sagde hun fortvilet og dog med en vis Ydmyghed i Tønen.

„Vende tilbage til Werve, hvor De vil finde en Ven, der har forberedt Alt til at modtage Dem.“

„En Ven?“ spurgte hun forbauset.

„Ja, Kolf, som bliver der indtil videre. Frygt ikke for at blive fortrædiget af min Nærværelse; jeg agter at foretage en længere Rejse.“

Denne Erklæring syntes at gøre et dybt Indtryk paa hende. Hun saae paa mig med en besynderlig Mine og sagde til mig med en Stemme, der forraadte alt Andet end Bredde og Had: „Saa De vil virkelig reise, Leopold? godt! jeg . . . jeg bliver paa Werve. Farvel saalænge“.

Hun var i en Hast ude af Døren, luffede den efter sig, og strax efter horte vi Hesten, som havde bragt hende dertil, gjøre Caprioler i Gaarden. „Skulde jeg ikke følge hende til Slottet?“ sagde Rudolf til mig.

„Nei, denne Mistro vilde fornærme hende.“

„Men hun er saa ubesindig til Hest! hun var nylig lige ved at komme galt afsted.“

„Det er sandt, det tænkte jeg ikke paa. Følg hende da i Guds Navn; men hvis De blev gjenkjendt?“

„Vær ikke bange, min Forklædning er udmærket. Som De seer mig her, har jeg flere Gange besøgt min Fader under hans sidste Sygdom; jeg har kunnet trykke hans Hænder, og han har givet mig denne

Ring med sit Vaaben. Af Forsigtighed gaaer jeg ikke med den paa Fingeren, men har den herinde i en Snor om Halsen, og Frances selv har tilladt mig at gaae med den. I sin Rod og Fortvivlelse kom hun selv til mig. Naar Kermessen i L. er forbi, reise vi bort fra dette Land, og jeg sætter aldrig min Fod her mere," sviede han til, idet han svang sig op paa Hesten og for sidste Gang trykkede mig i Haanden.

Vi skulde faae endnu mere at forundre os over! Da jeg kom tilbage til B., traf jeg Overberg, der ventede paa mig i Hotellet. Han havde modtaget en Pakke fra England med Udskrift til Frances; Frits havde ikke villet modtage den, og han vidste ikke, hvor han skulde sende den hen. Jeg forsikrede ham, at Froken Mordaunt var vendt tilbage til Slottet, og jeg sendte hende selv Pakken med en Expres. Jeg var bekymret for, hvad den skulde indeholde, og vidste ikke, hvorledes jeg skulde faae det at vide, da den gamle Frits næste Morgen kom med en Billet fra sin Froken, som han havde Ordre til at levere mig egenhændigt. Jeg aabnede skjælvende Convoluten og læste Følgende:

„Jeg maa absolut see Dem, Fætter, inden De reiser. De har forsikret mig, at De aldrig vilde nægte et Fruentimmer Deres Bistand, naar hun styder sig ind under sit Kjons Brevilegier. For jeg da haaber, at De vil komme til Werbe og tale endnu engang med mig? istedenfor at skrive vilde jeg fore-

trukket at komme personligt, men jeg er bange for at give Dem Forargelse. Lad mig vide med Frits, naar jeg maa vente Dem."

F. M.

Istedenfor andet Svar tog jeg diebliffelig afsked med Tjeneren. Omrumlet mellem Haab og Frygt gif jeg hen over den gamle Bro, der førte hen gjennem Haven til Hovedindgangen. Kolf ventede os paa Perronen og luffede mig ind i Dagligstuen uden at siige et Ord.

Frances sad i Sophaen, som jeg kjendte saa godt; hun var bleg, men beundringsværdig smuk i sin Sorge-dragt.

"Tak, Leopold, at De kom saa hurtig," sagde hun og gif mig imode; „jeg vidste nok, at De vilde komme; jeg gjorde Regning paa Deres Udelmodighed."

"Og har De endnu Grund til at foragte mig, Frances, efterat De har faaet min Pafke og læst Tante Sophies Brev?"

"Jeg har faaet Alt og læst Alt. Jeg behovede ikke saameget for at vide, hvormeget jeg havde forseet mig imod Dem. Nu er jeg villig til at tilstaae for hele Verden, at jeg har gjort Dem Uret. Vil De tilgive mig?"

"Behøver De at sporge derom, Frances? Men vil De nu ogsaa aldrig mistroe mig mere?"

Hun stod et Dieblif taus og svarede derpaa med fagte Stemme: „Nei aldrig, aldrig mere."

Jeg vilde have trykket hende til mit Hjerte, men der var noget forunderligt Forlegent og Gencert, der holdt mig tilbage.

„Sæt Dem, Leopold,“ sagde hun til mig; „nu, da vi ere forsonede, maae jeg bede Dem, som min nærmeste Baarørende, om et Raad.“ Med disse Ord aabnede hun Pakken, der var kommen fra England.

„Lord William er død,“ vedblev hun, „vil De læse dette Brev til mig, der var knyttet til hans Testamente?“

I min Forvirring havde jeg ondt ved at forstaae, hvad jeg læste; omfider lykkedes det. Brevet indeholdt et kort og alvorligt Farvel, der kun udtrykte faderlige Tølelser. Alligevel troede jeg at læse imellem Linjerne, at det havde kostet ham nogen Kamp, inden han havde bragt sit Hjerte til Ro. Brevet endte med varme Ønsker for hans unge Venindes Lykke; han udtalte det Haab, at hun maatte finde en Mand, der var hende værdig, og bad hende modtage i Brudegave det Legat, der var optaget i hans Testamente, for at intet materielt Hensyn skulde tvinge hende til ikke at følge sin Tilboielighed. Lord Williams Familienavn havde en udmærket Klang baade i Literaturen og Politiken.

Der fulgte et Brev med fra hans Neven, Arvingen til hans Titler og hans umaadelige Formue; deri forsikrede han Frances om, at den Ufdødes Willie samvittighedsfuldt skulde blive opfyldt. Legatet skjæn-

kede hende for Livstid en aarlig Rente af femtusind Bund.

„Skal jeg tage imod det, Leopold?“ spurgte hun.

„Efter min Mening kan De ikke afflaae det. De har altid lidenskabeligt onsket Dem Uafhængighed, og det er en Vens Haand, der tilbyder Dem den.“

„De har Ret, og jeg modtager den. Nu kan min Stoltthed ikke komme i Strid med mit Hjerte. Naar jeg nu vælger en Mand, kan man ikke sige om mig, at jeg har gjort det af Bihensyn eller Pengebejgerlighed. Er jeg nu saa rig, at jeg kan tilbagekjøbe Slottet Werve?“

„Nei, Frances; Werve tilhører en Person, der ikke vil afftaaе det for nogen Priis. Hvis De onsker at blive Baronesse af Werve, maa De tage en anden Beslutning.“

„Leopold,“ sagde hun og reiste sig, „De siger, at det altid har været mit mest brændende Onske, at være uafhængig. Det er muligt, men nu indseer jeg, at det vil være min største Lykke at være afhængig af den Mand, som jeg elsker. Leopold, Tante Roselaer har testamenteret mig en Livrente, som jeg ikke tager imod; men hun har gjort det i den bedste Hensigt, og jeg vil derfor følge min gamle Baarørendes Raad. Hun har foreskrevet mig, at jeg ikke maa indgaaе noget Egteskab uden Deres Samtykke. Nuvel da!...“ og med en ubestribelig Blanding af Ynde, Forvirring og Malice knælede hun ned for mig og sagde: „Leo-

pold, jeg onsker at ægte min Fætter von Bonshoven; har De Noget at indvende derimod?"

Alt indvende! Gud i Himlen! Med hvilken Ulykkelighed loftede jeg hende ikke op og aabnede mine Arme, hvori hun kastede sig med Taarer. Hvor elskede ikke hinanden, og hvad havde vi ikke lidt for hinandens Skyld!

Spvad skal jeg tilfoie mere? Vi gjenstaae i Forening alle de kjære Steder, der spillede en Rolle i vor Erindring. Vi lagde alle Slags Planer for Fremtiden. Vi skrev til van Beek og hans andre Standsfæller et smukt Brev i salvelsesfulde Udtryk for at lade dem vide, at de blot behøvede at indgive deres Regninger. Frances's Sorg brugte vi som Paaskud til at fejre vort Bryllup i al Stilhed. En af mine Venner, der var Præst i en lille Naboby, forrettede Vielsen. Den lille Harry Blount er nu i Huset hos vor Forpagter, hans Moder er fuldkommen helbredet og vil snart tage til ham. Vi ere i Begreb med Begge at begive os paa den Reise, som jeg havde tænkt paa at gjøre alene. Frances og jeg have lært en heel Deel i Erfaringens Skole, og vi have besluttet at holde fast paa den Stat af Lykke, som vi nu har erhvervet. Under vor Fraværelse skal Slottet Werve restaureres; Wolf er udnævnt til Interims-Commandant paa Fæstningen og indestaaer os for den. Jeg skal af og til sende Dig Reiseindtryk.

Leopold von Bonshoven.

Da disse Reiseindtryk neppe ville have stor Interesse for vore Lesere, ville vi indskrænke os til dette Uddrag af et Brev fra Venj, som Frances har lagt inden i et af sin Mand's Breve til hans Ven i Batavia:

„Jeg vil aldrig indromme Leopold, at han har gjort ret i at fortælle en Ven alle Major Frans's Bedrifter, uden at forbigaae det Allermindste. Jeg føler imidlertid, at han i sin eiendommelige Stilling kan have haft Trang til at udøse sit Hjerte for en Ven, især for en Ven hinsides Havet. Jeg har derfor ogsaa givet ham fuld Absolution; men gaa dog ikke hen og lad dem indrykke i Java Bode, det beder jeg Dem om! Det er ikke fordi, at Frances nu protegerer den udisciplinerede Person, der kaldte sig Major Frans — nei, hun saac vistnok helst, at samme Person aldrig havde existeret, men der er Familiehemmeligheder, som jeg maa anbefale til Deres Diskretion.

„Vent ikke med at besøge Slottet Werve, til Deres Tjenestetid i Indien er afsluttet. Der er nu sat Murer i overalt, og der er Plads nok til at modtage en Ven, selv om han skulde bringe en hel Familie med sig.“

Frances von Bonshoven.

Stemninger.

Af

Martin Rof.

1.

Paa Møens Klint.

Sjørømersolens rige Skjær
 Har over Klintens ranke Træer
 Sin gyldne Raabe lagt;
 Hvor Du er skjøn, Du hvide Klint!
 Med Jubel Diet seer sig blindt
 Beruset af din Pragt!

Hør, Binden suser sval og frisk
 Om Sommerspirets Obelisk
 Langs Tragten's nøgne Bæg.
 Høit over Dognets svimle Frygt
 Har Falken der sin Rede byggt
 Og ruger sine Æg.

Frem bugter sig den steile Sti,
 Hvor Klintebregnen skjules i
 Det dugbesprængte Græs;
 Den følger jeg, didhen jeg vil,
 Hvor Skrænten skræner opad til
 Den stolte Talers Næs!

Her vifter Brisen Sommerbud,
 Og Østersoen strammer ud
 Sit Klæde, blaa og blank;
 Og for min Tanke Sagnet staaer
 Om Klintekongens Ubildgaard,
 Som her i Dybet sank.

2.

Ved Ornens Kede

(i Marselisborg Slot).

Lufsten er saa let og klar,
 Sagte Brisen kruser Vandet,
 Volgen slaaer med Suk mod Vandet,
 Som den paa en Længsel bar.
 Himlens dybe, dunkle Fjeld
 Blaaner gjennem Bogens Krone,
 Matteredalens sidste Tone
 Sender Dagen et Farvel.

Seilerne i Aarhus Bugt
 Brede ud de hvide Binger,
 Maagen sig i Kredse svinger,
 Staaer mod Havet ud til Flugt!
 Skyggen voxer skarp og lang,
 Sælsomt Billeder den fletter,
 Taagen sig paa Mosen sætter, —
 Nu forstummed Fuglens Sang.

3.

Ved Nakkehoved.

Paa Himlen tindre og funkle
 De tusinde Stjerner smaa
 Og speile sig i Havets
 Natdunkle, dybe Blaa!

Der hviste de til Volgen,
 Hvad Skjout de paa Jorden saae,
 Og Volgerne op mod Stranden
 Med dæmpet Længsel slaae!

Ja, lider Du Savn og Længsel,
 Gaf ene til Havets Skyst,
 Og Volgen vil nymme sin Gjentklang
 Af Længslen dybt i dit Bryst!

1893

Croizette.

Digte

af

Sophus Wandix.

Skoven drømmer.

Solens Flammehav er slukt,
 Vinden taug, nu blunder Skoven:
 Mørket sænker sig fra oven
 Som en Fugl i lydløs Flugt.

Skoven blunder, Alt er Fred,
 Men med eet en Skjalven bolger
 Gjennem Lovet, Gjenlyd følger
 Dybe Sut med dæmpet Fjed.

Lyt engang! Hvor mildt og omt
 Nattens Stilhed bærer Klagen!
 — Freden er af Skoven dragen,
 Thi den har om Lovfald dromt.

Roserne.

Det er Rosernes Tid. Roserne røde
 Voftes en stakket Stund;
 Dybest i Blomsten Farverne glode
 Som ulmende Ild i Kraterets Bund.

— Men ubemærkt maa jeg Rosen lade,
 Og Luften kun svaler dens blussende Kind,
 Imedens de faldende Blade
 Flyge for den vildsomme Vind.

Det er Rosernes Tid. Yppige Klynger
 Farves i solvarm Luft,
 Bugnende Rigdom Grenene tynger,
 Og sødt drager Blomsten Aande med Duft.

— Men ei jeg bryder de røde Roser røde,
 Thi fjern er jo Du, som har fængslet mit Sind;
 Kun dæmpet en Sang Dig i Mode
 Flyver for den vildsomme Vind.

Min Ven Philosophen.

Af

Ute Udelfelt.

Det er nu allerede nogle Aar siden, at jeg først begyndte at blive træt af mit Ungkarleliv. Jeg havde raset ud og solte, at jeg nu var moden til Egtestanden, hvorfor jeg saac mig om efter en Mage.

Mine Dine faldt paa Rosa Borg. Hun var min Cousine, atten Aar gammel, dertil meget smuk, og Benge havde hun ogsaa. Hvad var da nu naturligere, end at jeg gav hende Fortrinnet? Men det var ikke saa let at sige hende det. Vel havde jeg truffet sammen med hende temmelig tidt, men vi vare dog noget fremmede for hinanden. Jeg solte mig altid noget geneert i hendes og hendes Veninders Selskab, og skjøndt jeg ellers havde det Nye paa mig, at jeg var alt Andet end bly i Fruentimmerselskab, faldt det mig dog svært at vedligeholde Conversationen med de unge Damer. Naar jeg var i deres

Selskab, frygtede jeg altid for, at min ustyrlige Tunge skulde forløbe sig og saare deres fine Øren, og hellere end at snakke for frit, foretrak jeg at tie. De unge Damer vurderede ikke min Delikatesse efter Fortjeneste, men ansaae mig for forfærdelig fjedsommelig.

Medens jeg spekulerede paa, hvorledes jeg skulde bære mig ad med at frie til Rosa, blev jeg en Dag bedt til Middag af hendes Moder — Faderen var allerede død for mange Aar siden.

Jeg indfandt mig paa den bestemte Dag. Nogle af de nærmeste Paarørende var der allerede samt en gammel Bekjendt af mig, Docenten Brostrom, hvem jeg aldrig havde seet der tidligere. Jeg søgte ved Bordet at faae Plads ved Siden af Rosa, i Haab om at faae Veilighed til at sige hende alt det, som man ved et Middagsbord pleier at sige til en ung Pige, hvem man er paa vei til at gifte sig med, men hun søgte sig en Plads imellem sin Broder og Docenten. Mad og Drikke vare upaafagelige, men der var en vis Forstemthed udbredt over det Hele. Man spiste og drak, men det gik kun maadelig med Conversationen. Saavel Rosa som hendes Moder vare usædvanlig sentimentale og smittede af og til ogsaa Docenten, der ellers var saa alvorlig og rolig, men som nu søgte at skjule sin Betagenhed ved at skjænke sig det ene Glas efter det andet. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde tænke, endnu mindre hvad jeg skulde sige om alt dette, men tilsidst fik jeg dog Oplosning

paa Gaaden: ved Desfertens declareredes nemlig Kosas Forlovelse med Docenten Brostrom.

For mig var denne Forlovelse et haardt Slag. Hvad der forargede mig mest var, at jeg ikke kunde begribe, hvorfor hun giftede sig med en Philosoph. Jeg betragtede ham fra Top til Taa, men opdagede slet ingen Fortrin, der kunde vække en ung Piges Sympathi. Ganske vist saae han ikke ilde ud, men han klædte sig aldeles smagløst, gik med Brillen, og der var ikke Spor af Elegance i hans Manerer. Hans Stemme var klar og velklingende, men naar han talte, lod det altid, som om han holdt en Forelæsning. Alt, hvad der kom fra hans Læber, var forstandigt og korrekt og kunde trykkes Ord til andet; men mig forekom det trættende og eensformigt. Forresten havde han nogen Formue og gik for at være en hæderlig og retskaffen Mand.

Saa snart vi rejste os fra Bordet, gik jeg hen til ham og gratulerede ham. Han blev meget rød og forlegen, da han saae mig og knugede min Haand i sin, saalænge til den gjorde ondt, medens jeg stammede: „Min kjære Ven, jeg veed ikke, naar jeg glæder mig ubestribeligt det er i alle Henseender et udmærket Parti, og jeg onsker Dig af Hjertet al mulig Lykke.“

„Jeg kan forstaae, at det har overrasket Dig,“ svarede han, „men jeg gik længe og drøftede denne Sag, og nu er jeg vis paa, at jeg har handlet rigtigt.“

Det er en herlig Ting at have et Hjem, og naar jeg desuden tager i Betragtning, hvormange Tosser der daglig fødes til Verden, fortrakkes jeg ved Tanken om, hvad der vil blive af den næste Generation, naar denne Generations Tænkere gaae bort fra det Jordiske uden at efterlade sig Arvinger."

Han syntes at frygte for, at jeg skulde sige ham imod, men jeg kunde slet ikke sige Noget, saa forblev jeg over hans Fræthed.

Bludselig lagde der sig et Stjær af Fred og Lyksalighed over hans Ansigt, Dinecne flammede, og et smukt Smil spillede om hans Læber. Han hviskede jagte: „Åke, Du veed ikke, hvad Rosa er for en Engel."

Det susede mig for Ørene, og jeg mumlede: „Jeg tror, Du gaaer hen og gifter Dig af Forelskelse, dit Tosseshoved."

„Tavist, men" svarede han leende og torrede hemmeligt en Taare af Dinecne.

Efter Bryllupet reiste Docenten og hans Frue udenlands. De bleve borte i to Aar, for hans Studiers Skyld, hed det. I al denne Tid skrev han til Ingen, og jeg horte heller ikke Noget fra hende. Tilfældig fik jeg en smuk Dag at vide, at de vare komne hjem. Jeg skyndte mig hen til dem for at

ønske dem velkommen. Pigen, som lukkede op, sagde mig, at de vare hjemme, og at Fru Borg, Hofas Moder, var hos dem. Jeg ønskede at gaae uanmeldt ind i Dagligstuen og overraske dem. Det gjorde jeg og blev selv overrasket.

Paa en Stammel henne ved Vinduet sad den unge Frue — hvem jeg tidligere havde været forelsket i, og som, inden hun blev gift, havde været den gratiøseste unge Pige, som man kunde tænke sig — med Haalet ned om Ørene og sloitede bag et Nummer af en stockholmsk Avis: Tittulitittulitittulitei!

Ikke langt fra hende, midt paa Gulvet, laa Fru Borg, iført en elegant Spadsjeredragt af mørkt Klæde og Floiel, men uden Hat. Hun, om hvem hendes skinsyge Veninder paastode, at hun gjerne vilde være fornem og paatage sig en Dronningemine, laa der paa sine Knæ og trommede med en Suffertang paa en Theebrædt, idet hun gjentog: „Taratam taratam taratantata, tarataratarata!”

Og Philosophen! Han, denne lærde Mand, som veed Alt og kan tale Livet af Folk i nogle faa Timer, han, denne Brydelse for vort Land, hoppede omkring paa alle Fire med en Papirsturv paa Hovedet, idet han prustede og vrinskede som et ungt Føl. Jeg stod som forstenet over dette sorgelige Syn; uden at ville det fik jeg Taarer i Øinene ved Tanken om den forfærdelige Ulykke, der havde ramt disse tre fortræffelige Mennesker, for hvem jeg nærede ligesaa

megen Agtelse som Hengivenhed. Jeg kunde ikke udholde at see dem saa sjantede og vilde netop liste mig bort igjen ligesaa stille, som jeg var kommen, da min Ven pludselig fik Die paa mig. Han reiste sig i en Fart, gif hen til mig og tog mig i Haanden. Han var hverken sjantet eller forrykt ligesaa lidt som Du og jeg. Ved Lyden af hans Stemme tittede hans unge Fru henover Avisen, fik Die paa mig, blev blodrod, bod mig velkommen og gav sig til at binde sit Haar op. Fru Borg fik oieblikkelig sin Værdighed tilbage, reiste sig og saae paa mig med et af disse behagelige Smil, hvormed hun tidligere havde forærvet mig.

Endelig opdagede jeg Narjagen til deres excentriske Opførsel. Et smukt Barn paa en tretten eller fjorten Maaneder stod opstillet henne i et Sopha-hjørne og lo af fuld Hals. I den ene Haand havde det nogle Haarnaale og i den anden Bedstemoderens Hat, som det frammede sammen til en Bold. Vi vare Alle lidt generede med Undtagelse af Barnet, der blev ved at lee og lade som Jngenting. Damerne vidste, at deres Toilette var i Noorden, og for mig stod det klart, at jeg var kommen til Uleilighed. Philosophen stod snart paa eet Been, snart paa et andet, holdt Papierskurven nu i den venstre Haand, nu i den hoire og gjorde sig al mulig Umage for ikke at see ud som en Idiot.

Pludselig gjorde han Ende paa vor Forlegenhed

ved at bede mig om at gaae ind med i sit Bibliothek, for at han kunde faae at høre, hvad jeg syntes om hans Gulvteppe. Jeg sagde Farvel til Damerne og søgte, idet jeg tog Afsted med den unge Frue, at forsikre hende med Dinene, at jeg aldrig mere skulde overraske hende uanmeldt. Fru Borg rakte mig to Fingerspidser, som jeg trykkede ydmygt, og da jeg sagde Adieu til Barnet, morede det sig først med at trække mig i Snebelsbarterne.

Da jeg kom ind i Bibliotheket, fik jeg mit Mod igjen.

„Hvorfor har Du ikke underrettet mig om, at Du er Fader?“ raabte jeg i en misfornøiet Tone og stillede mig ligeover for ham.

„Hvad siger Du, Ake! vidste Du ikke det?“ udbrod han i høieste Grad forundret.

„Nei, hvorfra skulde jeg vide det?“ svarede jeg i samme Tone som før.

„Er det muligt?“ spurgte han, og jeg kunde tydeligt see, at det smertede ham, at jeg ikke havde faaet det at vide, og at han ganske vist havde tænkt sig, at Ingen i hele Verden kunde være uvidende om, at han var Fader. Han fremstammede nogle Udskyldninger.

„Er Du fornøiet med Hovedet?“ afbrod jeg ham.

„Hvilket Hoved?“

„Barnets naturligvis! troer Du, at det bliver

intelligent, som Du haabede, inden Du giftede Dig, gamle Philosoph?"

„Ja, er ikke Hovedet smukt?“ spurgte han ivrigt.

Jeg har taalt meget af ham i mine Dage. Jeg har taget Timer i Logik for hans Skyld, jeg har hørt ham sige, at jeg var efterladt i mine Studier, at det Bedste, jeg kunde tage mig for, var at lære et Haandværk eller blive Hjobmand o. s. v. Men nu gif det forvidt, og jeg raabte med en skærende Ironi:

„Jeg tænkte, men maaskee har jeg tænkt feil, at Du onskede i Barnet at faae Naastoffet til en Philosoph.“

„Jeg forsøger at tænke hendes Tanker,“ svarede han drømmende.

„Hendes Tanker!“ skreg jeg forbløffet, „hvad siger Du? er det en Pige?“

„Saviist er det en Pige,“ svarede han i en kort og vred Tone.

„En Pige?“ gjentog jeg drillende.

„Ja, det er da Noget, der er værd at tale om,“ sagde han, „og jeg er ligesom stolt af at være Fader til en ædel og elskelig Kvinde.“

„Er det ikke lidt for tidligt at tale derom?“

„Nei, det er det slet ikke,“ svarede han med megen Bestemthed.

Nu gif det mig dog en Smule for vidt. „Farvel,“ sagde jeg.

„Farvel,“ sagde han, og saa gif jeg.

Dagen efter fik jeg en lille Billet fra ham, der var skrevet i stor Hast og med Blyant. Jeg skyndte mig at efterkomme hans Anmodning om at komme til ham. Pigen, der aabnede Doren, saae mørk ud og viste mig ind i Bibliotheket. Jeg blev staaende forstenet paa Tærstelen. I et Hjørne af Værelset, henne ved en af Reolerne, laa Philosophen paa Knæ og skjulte sit Ansigt i sine Hænder. Hvad skulde jeg gjøre? Hvis jeg traf mig tilbage, lod jeg ham jo uden Hjælp og fik ingen Forklaring om Grunden til hans besynderlige Opførsel. Gik jeg ind i Stuen, kom jeg anden Gang til Uleilighed og blev Vidne til en Scene, som ikke var beregnet paa Tilskuere. Jeg tovede og begyndte, uden egentlig at vide hvorfor, at børste min Hat med mit Kjolcerme. Jeg bar mig feitet ad, og Hatten faldt paa Gulvet. Det gav et Ryst i Philosophen. Uden at see sig om, fik han i en Fart fat paa en stor Foliant i den nærmeste Hylde og begyndte at blade i den med saadan en Iver, at Stovet stod op af Bogen. Sagte listede jeg mig hen til ham, boiede mig henover ham og saae, at han holdt Bogen forkert. Bludselig dreiede han sig om og forsøgte at see overrasket ud. Jeg var ifærd med at lede efter efter " stammede han, men han kunde ikke fortsætte, og det var tydeligt, at han ikke selv vidste, hvad det var for en Bog han holdt i Haanden. Hans Bryst hævede sig voldsomt, og hans

Ansigt udtrykte den heftigste Sindsbevægelse. „Mit Varn er sygt!“ sukede han.

Den ædle, elskelige Kvinde var i Fare! Det var rigtignok min første Tanke, men jeg bebreidede mig strax, at jeg havde været saa hjertelos. Han saae paa mig med Taarer i Øinene og greb min Haand.

„Jeg kunde ikke holde det ud,“ sagde han, „Doctoren er inde hos hende, og om et Dieblit faaer jeg maaskee at høre, at jeg ikke har nogen Datter.“ Medens han sagde disse Ord, forekom det mig, at jeg havde Trostegrunde i hundredviis, men da han taug, kunde jeg ikke faae et fornuftigt Ord frem.

„Du maa haabe det Bedste,“ stammede jeg, „hun har jo Ungdommen for sig.“ Han trykkede min Haand, men inden han kunde svare, aabnedes Døren. Stockholms mest berømte Barnelæge kom ind til os. Philosophen knugede min Arm, saa jeg var nærved at skrige; hans Ansigt var ligblegt, og han forsøgte at tale, men mægtede det ikke.

„Det glæder mig at kunne sige Dem,“ sagde Lægen i en opmuntrende Tone, „at vor lille Ven har det meget bedre og vil snart være frisk igjen.“

„Og hun er uden al Fare?“ stammede Philosophen.

„Hun har aldrig været i nogen Fare,“ svarede Doctoren, „hun havde faaet en Forkjølelse, det var det Hele. Jeg har sjelden seet et sundere og dygtigere Varn. Farvel, mine Herrer.“

Der stod jeg nu og saae paa Philosophen. Jeg var ganske vist glad over, at Barnet ikke fattedes noget, men det ærgrede mig, at Philosophen kunde bære sig saa taabeligt ad og narre mig til at faae Taarer i Øinene. Jeg tørstede efter Hævn og gav ham Naadestødet.

„Vil Du ikke fortsætte dine Studier?“ spurgte jeg ironisk, idet jeg pegede paa Folianten, der laa foran os paa Gulvet.

„Du gjor Nar af mig,“ svarede han alvorligt; „men Du skulde have seet, hvor hendes Hoved brandte, og hvor hun havde ondt ved at trække Beiret, og saa er hun jo saa lille og spæd.“ Han boiede Hovedet og stirrede hen paa Skaffelovnen.

„Philosoph!“ udbrød jeg pludselig, „da jeg kom herind ind i Stuen, laa Du og bad.“

En mørk Rødme foer henover hans Kiuder. „Jeg var lidende,“ stammede han.

„Nei, Du bad, Du gamle Fritæinker!“ paa-
stod jeg.

Han saae op, tilføjede mig et besynderligt Blik og mumlede:

„Kan jeg da ikke være ene med min Gud, uden at der skal snakkes om det!“

Ostindiske Forhold.

Ved

Th. Scheelund.

„The European in India“ (Europæeren i Ostindien) er Titlen paa en Bog, der er udkommen i London og har til Formaal at være en Raadgiver for Personer, der have modtaget Ansættelse i Ostindien og derefter kunne ønske Veiledning med Hensyn til Udstyr, Overfart, Klima, Husvæsen, Tjenestefolk, Midler til Sundhedens Bevarelse o. s. v. Da Værket har oplevet anden Udgave, er det aabenbart blevet anerkjendt som en Autoritet, og da det giver mange ikke almindeligt kjendte Oplysninger om ostindiske Forhold, troe vi, at det efterfølgende Uddrag af Indholdet ogsaa kan have Interesse for danske Læsere. Bogens Forfatter er en Hr. Edmund L. B. Hull, hvis Raad og Meddelelser stotte sig til personlige Erfaringer og desuden suppleres ved lægevidenskabelige Vinf

fra Dr. Mair, der ligeledes har opholdt sig mange Aar i Ostindien.

Vi ville altsaa kaste et Blik hist og her i dette i betvemt Format trykte Bademekum for at give Læseren en Idée om Indholdet. Hvad Udstyret til Reisen angaaer, tilraader Forfatteren at forsyne sig med et godt Forraad af Klæder, der kan holde ud i nogen Tid, eftersom alle Ekviperingsgjenstande ere kostbare i Ostindien og dog ikke særlig smukt forarbejdede. En i Ostindien syet Mandskjole sidder saaledes ikke saa godt som en, der er forfærdiget af en dygtig engelsk Skræder. En Ting maa paa ingen Maade forsømmes, nemlig et tilstrækkeligt Antal Udtroier, der skulle bæres paa det bare Legeme Dag og Nat. „Klonel,“ siger Hr. Hull, „er det bedste Sikkringsmiddel imod Feber, Blodgang og andre Sygdomme, der kræve saa mange Offre i Tropelandene. Naar Legemet ophedes, væder en heftig Sved Klædedragten; derpaa følger en Uddunstning, der standser Sveden og foraarsager en Kuldefornemmelse, og heraf opstaae de forskjellige Sygdomstilfælde.“ Det maa erindres, at Uddunstningen gaaer hurtigere for sig fra Linned og Bomuld end fra Uld; derfor er det saa vigtigt at gaae med Klonel. En Læge i Ostindien skal have yttret, at han „ikke vilde spille god Medicin paa Nogen, der kunde være saa taabelig ikke at gaae med Klonel.“ Denne Bemærkning kan ogsaa finde Anvendelse paa andre Steder end i Ostindien. Kort sagt,

Uld forhindrer ikke blot Uddunstningen og forebygger saaledes en pludselig Ustkjøling, men da den er en slet Varmeleder, holder den Legemet koldere end noget som helst andet Klædningsstof. En noie Efterlevelse af det Raad, der gives i dette Punkt, vil frelse Tusinder af Liv.

De, som skulle op i Hoilandene, anbefales en tynd Madintofskappe af lys Farve til Beskyttelse mod Fugtighed, og til Fodreiser i Skove og Krat er det uomgængelig nødvendigt at have lange Gamascher over Ankler og Been til Beskyttelse mod de Igleslokke, der bestandig ere paa Luur for at anfælde En. Disse Gamascher, der ere forfærdigede af et eller andet Bomulds-Materiale, maae ligesom Strømper bæres over de almindelige Sokker, trækkes ud over Beenklæderne op til Knæet og der bindes stramt. Hvis en eneste Nabning lades ubedækket, krybe Iglerne ind og kunne maafee vandre op saa langt som til Armhulerne, hvor det er deres Hensigt med alt Velbehag at aarelade deres Offer. I detmindste er dette den velbekjendte Maade, paa hvilken Iglerne paa Ceylon bære sig ad. Paa denne D, fortæller Sir Ginarson Tennent, staae Iglerne paa Halespidserne langsmed Beikanterne og vente ligesvem paa at kunne faste sig over en uforfigtig Reisende. For kvindelige Væsere, der agte sig til Østindien, gjentager Hr. Hull sin For- skrift om uldent Undertoi og anbefaler til Overklædning lette Toier som f. Ex. Musselin, der maa bæres

loft. Til Aftendragt ere tykkere Stoffer nødvendige, da Temperaturen undergaaer en pludselig Forandring efter Solnedgang. En Deel af Udstyret for begge Skjøn burde bestaae i engelske eller franske Handsker, „omhyggeligt indsvøbte i Klonel, medens de ere fuldkommen tørre, og derefter indpakkede i en Flaske med vid Munding.“

Ostindien er nu saaledes lagt aabent ved Jernbaner, at en Reise igjennem Landet til de vigtigste Byer er forholdsviis let; hvad der for ikke mange Aar siden medtog Uger udføres nu paa saa Dage eller Timer. Benytter man den hurtigste Route: ad Jernbanen til Brindisi, derfra med Dampskib til Alexandria og saa pr. Jernbane til Suez og pr. Dampskib over det røde Hav, kan man rejse fra London til Bombay paa 21 Dage, til Madras paa 23 og til Calcutta paa 24. Vil man saameget som muligt undgaae Farerne og Besværlighederne ved den stærke Hede, er det bedst at forlade England i Midten eller Slutningen af September, hvorved man kommer til Ostindien i Oktober i Begyndelsen af den kolige Aarstid. Men hvad skal man sige til det røde Hav, denne Ildovn, denne de Reisesendes Skræk selv paa de bedst udstyrte Dampskibe? Undertiden er Heden næsten uundholdelig, og Passagererne forsøge at sove paa Dækket. En Herre af vort Bekjendtskab, der tog til Ostindien, vilde være omkommen i sin Kahyt, naar han ikke havde faaet en af Hovmestrene til at

afstaae ham sin Roie, der laa i Agterdelen af Skibet og blev gjennemstrømmet af en frisk Luftstrom. For denne Velgjerning betalte han med Glæde 25 Pund. Men Forandring af Opholdssted var endnu ikke nok. Medens han laa udstrakt, saa at Lufttrækket havde fri Gjennemgang over ham, fik han sin Pande stadigt vædet af Tjeneren, og disse forskjellige Forbedringer frelste hans Liv. Den værste Tid af Aaret er den fra 1ste Mai til Slutningen af Juli. I September og Oktober er Heden betydelig mindre.

Paa hvad Tid han end ankommer, vil den Fremmede i Ostindien møde forunderlige Syn, hvoriblandt det mest overraskende dog maaskee er de mørkladne, halv nøgne Skikkelser, der gjøre Tjeneste som Færgemænd eller Dragere. En Smule Erfaring viser, at der er betydelig Forskjel mellem de indfødte Stammer. „Parseren fra det vestlige Indien kjendes strax paa sin eiendommelige høie, skinnende, sorte Hat, sin lange Frakke, lyse Ansigtssfarve og sine tætklippede Bakkensbarter; Muselmanen paa sit ragede Hoved, fritvægende Skjæg, store, løstheftede Turban og hyppigt derpaa, at han bærer vide Underbeenklæder og Tofler. De fleste Hinduer afraage Hagestjæg og Bakkensbarter, men lade Øverstjægget voxer; Mange rage en Deel af Hovedet, Andre det Hele paa en Tot nær paa Isfen. En eller to Stammer og Braminerne afraage hele Hovedet ganske tæet.“ De kraftigste og smukkeste Indfødte ere Krigerkasterne i Dudy, Mai-

puterne i Centralindien og Sitherne; disse Sither have en mandig Holdning og blive udmærkede Soldater. I Almindelighed er den unge Engländer ligesaa ubekjendt med Forskjellen mellem de indfødte Stammer, som han er uvidende om, at der findes en vis gjennemgaaende Dannelses, der, om den end ikke er europæisk, saa dog er betydeligt fremrykket og fortjener at respekteres. Der hersker en altfor stor Tilbøielighed til haanligt at omtale de forskjellige Arter af Huustjende i Østindien som „Negre“ eller „Sorte“. Heri ligger en stor Feiltagelse. Sorger man for at have gode Tjenestefolk, vil man finde, at de fortjene fuldkommen saa megen Agtelse og høflig Tiltale som de engelske. Hr. Hull omtaler det indfødte Tjendes vidunderlige Opvaktethed og Hurtighed i at finde paa Raad. „Paa Reiser komme de næsten aldrig i Forlegenhed, men ville f. Ex. formaae at tilveiebringe et tilfredsstillende Maaltid med det korteste Varsel, af de simpleste Bestanddele og med de simpleste Redstaber. Tre Stene fra Veikanten blive af Kokken opstillede under et Træ som Ildsted; et Par Kjæppe levere Ilden, og en Leerfaal, der kjøbes for lidt over en Penny i den nærmeste Bazar, vil alt efter Omstændighederne komme til at gjøre Nytte som Kasserolle, Kogekjedel eller Stegepande. Med saadanne Redstaber eller kun lidt andre tillaves der en god Ret Carri og Riis, stuvet Rjød eller Coteletter paa det

første Bedøst, idet de nødvendige Materialier til disse Netter overalt lade sig tilveiebringe."

Forfatteren tilføier: „Mange indfødte Tjenestefolk ere ogsaa fortræffelige Sygepleiere og ville vaage Dag og Nat ved deres Herres Seng, naar hans daglige Dpforsel imod dem har givet ham Arav paa en saadan Omjorg, og de ville gjøre det paa en lydøs, besteden Maade, der fortrinligt skriffer sig for et Sygebærelse." Paa samme Tid som man behandler Tjenestefolkene med tilbørlig Agtelse og viser dem Tillid, maa man dog heller ikke gjøre formegen Stads af dem: „I Almindelighed troer jeg nok, jeg tør sige, at de ikke kunne taale nogen Roes. Det bringer dem ud af Ligevægt og kan let gjøre dem indbildske og besværilige." Vi maae henvise til Bogen selv med Hensyn til Vink om hvilket Antal og hvilke Arter af Tjenestefolk man skal holde, Alt efter sin Maade at leve paa. Som bekjendt er Arbeidet overordentlig fordeelt mellem Tjenestefolk i Ostindien. I Madras vil et Wgtepar, der ingen Born har, og som sidder i gode Omstændigheder, omtrent behøve atten mandlige og fem kvindelige Tjenestefolk, der tilsammen koste fra 135 til 150 Rupier om Maaneden. En Rupie er lig to Shillings (180 Ore dansk). Men en Ungkarl, der har Øyst til at leve økonomisk, kan indrette sig saaledes, at han „faaer sin Carri og Riis kogte, sin Seng redt og sine Skjorter vaskede ved Assistance af kun en 10, 11 Mand og for et Beløb, der ikke

overstrider 60 à 80 Rupier om Maanedes." I Reglen maa enhver af de i et Hus levende Personer have en særlig Tjener, en saakaldt Kitmutgar, til sin Opvartning. Det ægtefabelige Liv i Østindien medfører saaledes betydelige Udgifter, om ikke af anden Grund, saa ved det forøgede Antal Tjenestefolk, der maa holdes. Er der Born, blive Udgifterne væsentlig forøgede, fordi der saa behøves endnu flere Tjenestefolk.

Hvad Jernbanereiser i Østindien angaaer, saa er der der ligesom i England tre Classer Vagone. Prisen i tredie Klasse er meget billig, kun $\frac{3}{4}$ Penny pr. Meil, og med denne Klasse reise næsten alle Indfødte. Europæerne reise ligeledes undertiden med tredie Klasse, men dette anbefales dog ikke i Tilfælde, hvor Indfødte af alle Classer ere stinlede sammen. Man frygtede engang for, at de Indfødte paa Grund af Caste-systemet ikke skulde kunne finde sig i at reise blandede mellem hverandre, men den overordentlige Billighed, i Forening med Hurtigheden og Bekvemligheden ved en Jernbanefart, have overbundet Betænklichkeiten af denne Art. Jernbanen bidrager i Virkeligheden mere til at nedbryde Casteadskillelsen og mildne Fordommene end noget som helst Andet, der hidtil er udtænkt. Saaledes optræder den praktiske Videnskab — Locomotivet og Jernbanen — som en kraftig Understøtter af Christendommen! Siden vi tale om Casteadskillelsen, saa giver vor Forfatter nogle nyttige Bink i denne Retning for Ublændinge, der

ned sætte sig i Ostindien. „Det passer sig saaledes ikke at byde en indfødt Herre et Glas Viin, naar man har hans Besøg, og endnu mindre at indbyde ham til Middag, da man derved vilde indbyde ham til at ned sætte sig for den største af alle Ulykker: at miste sin Casterang, medens man samtidigt foranlediger ham til at begaae, hvad han anseer for et Brud paa Høfligheden, ved at afslaae Ens Opfordring.... Naar en indfødt Herre besøger Dem, vil han vente Deres Tilladelse til at bortfjerne sig, inden han siger Farvel, og det er en Ting, der burde vides, for at man kan undgaae ubehagelige Situationer.“ En anden Ting maa ogsaa erindres: det er imod al Etikette at spørge til de kvindelige Medlemmer af en Indfødts Familie eller at tale til en Kvinde om hendes Mand.

Der existerer en almindelig Forestilling om, at Børn af engelske Forældre ikke kunne opdrages i Ostindien. Vor Forfatter bestrider ikke denne Anskuelse, men mener, at Børnene ofte undergives en ufornuftig Behandling. De blive sendte ud i det Frie altfor tidlig om Morgenen og hente sig paa denne Maade mange Forkjølelser, Febre og Blodgangsanfald. Om Dagen holdes de altfor meget i mørke Værelser og faae ikke Lov til, under passende Forsigtighedsforanstaltninger mod Solen, at løbe omkring og snuppe frisk Luft. Fremdeles ere de ikke altid forsynede med lette Klæders Underklæder. Men det Værste af det

Hele er, at de „som oftest have Lov til at nyde altfor hidsende Spiiser“; at de stoppes med Kjøb, Kjødsupper, Vin og Ol, istedenfor at holdes paa en Diæt af Brød og Mælk eller anden ligesaa simpel og nærende Føde. Som Middel ikke blot til at opdrage Børn sundt, men ogsaa til at bevare Voxnes Helbred, ere de forskjellige Bjergsanatorier, der ere oprettede i Ostindien, meget gavnlige. Af disse have vi først i den sydlige Del af Forindien Sanatorierne paa Nilgerribjergene, der ere 6 à 7000 Fod over Havet. Derefter følger Bangalore i Præsidentskabet Madras, hvorpaa vi, med Forbigaaelse af en Mængde andre, komme til Simla i Norden og til de forskjellige Opholdssteder for Europæere paa Himalayabjergene, der ligge i de skønneste Omgivelser, og hvor Enhver alt efter Høiden kan vælge sig et Klima efter sin Smag. Bombay har ligeledes hoitliggende Tilflugtssteder af denne Art, der i stort Omfang benyttes. At Familier forlade Lavlandet i den varme Aarstid og drage op til Bjergstationerne, er ikke noget Nyt, men begynder dog nu først at blive almindelig Mode, og efter al Sandsynlighed er den Tid ikke langt borte, da de engelskfødte Europæere neppe ville behøve at gjøre periodiske Reiser til Europa. Paa flere af Bjergstationerne, der ligge 5 à 6000 Fod over Slettefladen, træffer man et Klima, der er som en engelsk Sommer; man seer omkring sig Egetræer og Vbletræer og de Buskværter og Blomster, der ellers møde Blikket i Hertford

eller Devonshire. Fremdeles seer man ogsaa Rækker af Villaer og Landsteder, der have et engelsk Udseende og ere forsynede med alle et engelsk Hjemms Bekvemmeligheder. Hvis Veiret synes for varmt, saa gaaer man en Station høiere op; synes det for koldt, gaaer man længere ned. Der kan ingen Tvivl være om, at europæiske Familier ved dette Bjergstationsystem og lignende Forsigtighedsforanstaltninger næsten kunne blive naturaliserede i Østindien, hvorved en stor Hindring for en væsentlig Deel vilde være fjernet. Her seer man atter Jernbanernes store Betydning, thi uden dem kunde de fjerneste Bjergsanatorier ikke benyttes af Publicum i Almindelighed.

Efter at have givet talrige Raad med Hensyn til Husvæsenets Indretning, vender Forfatteren sig til de Plager, der foranlediges ved Insekterne. Og her komme vi ind paa et kildent Emne. En Dame, der havde tilbragt adskillige Aar i Calcutta, har fortalt os, at hun blev i den Grad pint af de forskjellige Slags Dyr, at hun hellere end at vende tilbage til hin By vilde bekvemme sig til at feie Gader hjemme. Det er muligt, at hun vilde stifte Sind, hvis man tog hende paa Ordet, men hendes Hestighed viser idetmindste, i hvilken Grad hun har været plaget. De første Dyr, vi ville nævne, ere Myrterne, der i Østindien ere overordentlig talrige, trænge sig ind allevegne og opæde Alt, hvad de forefinde af Spiseligt. Ikke en Brødkrumme undslipper dem. Naar Angrebene rettes

mod en Person, faaer Plagen større Betydning. „Et eller to Individider af de smaa røde Arter ville undertiden gjøre sig en Tour op og ned ad Ens Ryg og begynde at more sig med at prøve Jordbunden med deres Graveredskaber, en Operation, der langtfra er behagelig.“ Vi faae at vide, at den bedste Maade at holde Myrer borte paa er at bruge Vand som Isolationsmiddel, hvad der ogsaa synes meget rimeligt. Benene paa Borde, Sofaer, Buffeter og Senge kunne nu ganske vist staae i Tallerkener med Vand, men medmindre Folk værne sig til selv at staae i Vandballier, see vi ikke, hvorledes Fjenden paa denne Maade kan holdes fra Livet. De hvide Myrer ere endnu graadigere; de fortære Kuffertes, Vadsætte, Kasser og al Slags Træ undtagen Teaktræ og Ebenholt, der er for haardt for deres Klæber. For at sikke sig mod denne frygtelige Plage, maa man stille enhver Kasse eller Kiste paa spidse Been, paa Stene, Muursteen eller tomme Glasflaster. Forfatteren har ingen Tro til Nogetsomhelst, undtagen et tykt Lag Asphalt. Ved Midler som de nævnte kan man nu vel blive færdig med Myrerne, saavel de røde som de hvide, men der er andre Insektfjender tilbage. „Lopper“, siger Dr. Hull, „ere utvivlsomt en af Oskindiens Landeplager. Guse, der nylig ere blevne forladte af Beboerne, blive fyldte med dem i utrolig kort Tid, og indtrædende Personer ville paa faa Minuter finde sig næsten sorte af dette Uoi.“ Hvad

der gjør En ondt at hore er, at „hvor slemme Lopperne end kunne være i Lavlandet, ere de dog ti Gange værre paa Bjergene og vise sig altid at være en af de største Ulemper for de Anglo-Ostindianere, der søge en koligere Luft.“ Lad det imidlertid være en Trost, at Lopper kunne uddrives eller idetmindste holdes indenfor visse Grændser, naar man gibser Gulvene med en Røgjodningsblanding og samtidig hvidter Væggene for at udfylde Revnerne. Hvad Bæggetoi angaaer, da kan man behandle dem paa de i England brugelige Maader. Moskitoer kan man holde borte ved hensigtsmæssig Anvendelse af Puntaer (Wisteindretninger) og om Matten afværges deres Angreb ved Netgardiner. Disse paatrængende Dyr skjule sig imidlertid i Klæder og Haandklæder, som derfor maae rykkes, for at man kan blive fri for dem. Skorpioner ere ogsaa en af de plagende Dyreklasser. De lure under Vandballier og paa andre Skjulesteder, og det er nødvendigt hyppigt at flytte saadanne Ting for at fordrive dem.

Ikke den mindst værdifulde Deel af den foreliggende Bog og en Deel, som særlig burde studeres af unge Anglo-Ostindianere, udgjøre de lægevidenskabelige Anvisninger ved Dr. Mair. Vi lære af hans Oplysninger, at Meget af det Onde, der siges om Ostindiens Klima, er usfortjent, og at en stor Deel af de Sygdomme, Europæerne der ere underkastede, opstaaer ved Tilfidesættelse af Forskrifterne for Sundhedens

Bevarelse. Der tages altfor lidt Hensyn til Hedens Virkninger paa Constitutionen og til det Gavnlige ved en periodisk Henslytning til en koligere Luft. Denne indsigtsfulde Autoritet sammensætter sine Slutninger i følgende Ord: „Et Ophold af mindst en Maaned hvert Aar paa en af Bjergstationerne og Henslytning til et europæisk Clima for en Tid af 12 Maaneder efter hvert Aars Ophold i Ostindien ville bidrage meget til at fjerne eller mildne de ødelæggende Virkninger, vi ovenfor have omtalt.“ Enhver saadan Henslytning vil imidlertid kun have lidet at sige ligeoverfor en haardnakket Vedholdenhed i dagligt at tilside sætte de almindelige Forsigtighedsregler. Den unge Engländer i Ostindien er meget tilbøielig til at glemme, at han ikke ustraffet kan drikke Spiritus, som om han befandt sig i de skotske Hoilande, eller nyde saa lækkre Spiser som i en Klub i Pall-Mall. Ved kunstige Pirringmidler forcerer han det menneskelige Maskineri udover, hvad det kan taale, og omkommer; og Climaet faaer saa Skylden for hans fortidlige Vortgang. Dr. Mair taler med Eftertryk til Anglo-Ostindianerne om denne Sag og siger bl. A.: „Cognak, Whisky, Genever, Arrak og enhver anden spiritueus Drik maa styes som Gift og tor, som alle andre Gifter, kun indtages efter Lægens Raad. Den lægevidenskabelige Erfaring fordømmer dem som aldeles unødvendige for Nogetsomhelst i sund Tilstand, men ikke desto mindre er næstefter D, om ikke i selvsamme

Omfang som *Ol.*, det mest almindelige alkoholiske Bæ-
ringsmiddel, der bruges i Østindien, Cognak. I nogle
Egne bliver Englænderen af de Indfødte skjælnet fra
alle andre Folkeslag ved, at han spiser Drekjød, drik-
ter Cognak og ikke har nogen Religion.“

Et Udsagnisnit.

Fortælling

af

Emanuel Henningsen.

Jeg var bleven udnævnt til Toldforvalter i K. Jeg husker endnu saa tydelig, som var det igaar, hvorledes min Collega og gode Ven, Toldassistent Lund, kom ind paa Contoiret med et beshynderligt Udtryk i sit Ansigt, en Blanding af Glæde og Bedrøvelse.

„Jeg lykønsker Dig hjerteligt, kjære Ven,“ sagde han og trykkede varmt min Haand.

„I hvilken Anledning?“ spurgte jeg og smilede ved Synet af hans hoitidelige Udsyn. „Det er jo hverken min Fødsels- eller Bryllupsdag idag.“

„Hvad,“ raabte Lund, „veed Du det ikke?“

„Hvilket?“

„At din Udnævnelse som Toldforvalter i K. staaer anført i Berlingske Tidende.“

„Et det sandt, Lund?“

„Paa Ver er det sandt,“ svarede han og søgte ved en snild Maneuvre at undgaae mit Favntag. Det lykkedes ham imidlertid ikke; han maatte, hvor meget han end strittede imod, deeltage i den Festdands, jeg opførte midt paa Gulvet, indtil vi Begge pustende og stonende af Anstrengelse sank ned hver paa sin Stol. Ildetsamme saae vi, at Pakhus- eller Toldkammerkarlen stod i Døren til Contoiret med Dinene opspilede i et Anfald af forbauset Forsteneelse, hvilket Syn i Forbindelse med Bisheden om, at han havde været Bidne til vor ivrige Dands, der var bleven udført efter en den Gang meget populair Melodi, til hvilken Lund og jeg pleiede at knytte en fordringsløs Text: „Na—aa—ja, aa—aa—ja, aa—ja—ja—ja“, bragte os til at briste i en Skoggerlatter, der fik ham til med en forstrækket Mine at slaae Døren i for os; thi han ansaae os aabenbart for lidende under et forbigaaende Banvid.

„Hvad vil Du, Claus?“ spurgte Lund, da han nogenlunde havde fattet sig.

„Der æ jen Herr', som spør' etter jen Pakk',“ sagde Claus, holdende Haanden forsigtig paa Dørslaaelsen, for at han øieblikkelig kunde spærre os inde, hvis hans personlige Sikkerhed skulde gjøre det fornødent.

„Det et godt Claus, nu skal jeg komme strax.“

Da Karlen var gaaet, greb Lund min Haand og

sagde paa den ham egne melancholske Maade, idet han saae mig i Diet med et trofast Blik.

„Jeg kan godt forstaae din Glæde, kjære Ven, og det er mig overmaade kjært, at det var mig, som bragte Dig det forste Budskab om din Forslyttelse. Du veed, at jeg mener det alvorligt, naar jeg siger Dig, at jeg glæder mig over dit Held; men Du vil heller ikke misforstaae mig, naar Du seer, at min Glæde ikke er ublandet. Jeg haaber, at Du ikke vil ansee mig for at være altfor egenkjærlig.“

„Du kjære, gode Menneſte,“ sagde jeg og lagde min Arm omkring hans Skulder, „jeg vilde for ansee Dig for en Menneſteæder. Du egenkjærlig! Hor, Lund, Du veed, at jeg er din Ven, og at der i de Klar, vi har arbeidet sammen, aldrig har været et ondt Ord imellem os. Hvis Du alligevel stulde troe, at jeg drager herfra med ublandet Glæde, saa tager Du sandelig feil. Hvor jeg saa kommer hen i Verden: en Ven, der kan fortrænge Dig, faaer jeg aldrig!“

„Det glæder mig meget, kjære Ven,“ svarede Lund og rystede min Haand mellem begge sine, „det glæder mig overordentlig at hore Dig sige det.“

Og det gjorde det, det er jeg vis paa. Vi havde nu i fem Klar arbeidet sammen, og der var ikke hengaaet en Dag i al den Tid, uden at han jo havde viist mig, hvor hjertelig kjær jeg var ham. Han var et underligt tilbageholdent Menneſte, fordringsløs og opoffrende til det Nderste, med et til Melancholi til-

boieligt Sind og begavet med en mærkelig Mistro til sig selv og sine saavel legemlige som aandelige Egener. Naar man engang havde vundet hans Hjerte, saa mistede man det aldrig, og det var da umuligt ikke at holde af ham igjen; hans fordringsløse Hengivenhed vilde have boiet det haardeste Hjerte, og hans rettsfæne, ædle Tænkemaade erhvervede ham Enhvers Afgtelse.

Jeg skyndte mig hjem, saasnart jeg havde overbevist mig om Rigtigheden af min Udnævnelse. De toppede Stene, som dannede Fortougets Brolægning i vor lille By, og som pleiede at foraarsage mine Digtorne utrolige Pinsler, skyndte mig idag ganske blode og behagelige, medens jeg med hurtige Skridt ilede henover dem, og jeg stod snart udenfor vor hyggelige lille Bolig og ringede paa Dorkloffen. Hurtige, lette Trin kom henad Gangen, og Doren blev lukket op; det var Amalie, min nittenaarige Svingerinde, der stod foran mig. Hun var en lille drilagtig Trolde, vor Amalie, og jeg kunde derfor ikke modstaae den Fristelse, at forstrække hende lidt. Jeg satte et frygteligt muggent og trist Ansigt op.

„Hvad, er det Dig, William,“ sagde den lille Djævel med forstilt Deeltagelse, „Du seer meget ilde ud: jeg troer saafam, at din ene Kind er ganske hoven, for Du har da vel ikke begyndt at bruge Skraatobak?“

Ja, vent Du kun,“ tænkte jeg og hængte min

temmelig gamle og bulede Hat op paa Knagen. „Jeg har ikke Tandpine,“ sagde jeg, „men jeg har havt megen Uregrelse idag. Vi maae reise fra Byen.“

„Reise fra Byen?“ gjentog hun forundret.

„Ja,“ vedblev jeg med et skummelt Blik; „der bliver ikke andet for, da jeg har mistet mit Embede som Controllenr.“

„Mistet dit Embede!“ raabte hun forskrækket og slog Hænderne sammen over sit Hoved. Derpaa kastede hun sig om min Hals og sagde hulkende:

„O kjære, kjære William, tilgiv mig, at jeg kunde drille Dig i et saadant Dieblit; jeg anede jo ikke, hvad der var skeet. Min Gud, mistet Dit Embede! Tab dog ikke Modet, kjære William, vi skal nok finde paa Udveie for Fremtiden. Stakkels Elise, hvor hun vil blive bedrøvet!“

Hun kyskede mig gjentagne Gange, og jeg stod som en rigtig Døsmer og skammede mig som en Hund.

„Nei, hor nu, kjære Amalie,“ sagde jeg og tog hende om Livet, „det er ikke andet end noget rent Sludder af mig. Jeg har faaet Toldforvalterembedet i K. og vilde blot hævne mig lidt paa Dig. Men, Herre Gud, græd dog ikke saaledes, det var jo den skindbarligste Usandhed fra Ende til anden.“

Hun rev sig løs fra mig og saac paa mig med et alvorligt Blik.

„Syber Du nu ikke igjen?“ sagde hun.

„Nei, paa Ver, det er sandt,“ raabte jeg ivrigt,

„jeg kom her hjem for at fortælle Eder den gode Nyhed.“

Amalie svarede ikke, men dreiede sig om paa Halsen og gik majestætist op ad Trappen til sit Værelse.

„Saa, nu kan jeg have det saa godt,“ tænkte jeg ærgerlig, idet jeg gik ind i Dagligstuen. „Fruentimmerne har nok Lov til at drille os syndige Mandfolk, men prøve vi engang paa at gjøre Gjengjæld, saa er det da ravnidskende galt.“

„Maa, Elise,“ sagde jeg til min Kone, som sad ved sit Szebord, medens vore to Smaarollinger, Eske og Abide (Esfil og Mathilde), legede sammen paa Teppet under Divanbordet; „nu er Du da bleven Toldforvalterfrue.“

„Hvorledes det, min Ven?“ spurgte hun.

„Jeg er bleven udnævnt til Toldforvalter i N.“

„Og det siger Du saa rolig,“ raabte Elise og joer mig om Halsen; „o, søde William, hvilken Glæde! Naar fik Du dog det at vide?“

„Lund fortalte mig det først, siden læste jeg det i Berlingeren.“

„Nei, hvor det var mageløst deiligt; nu ere vore Forhaabninger da opfyldte! Men, William, hvor kan Du dog være saa rolig, jeg er saa umaaadelig glad!“

„Na, jeg fik et Douchebad ude i Gangen,“ sagde jeg og fortalte hende derpaa, hvorledes jeg havde

mystificeret Amalie, og hvor ilde denne havde optaget det.

„Det var heller ikke smukt gjort, Willy,“ sagde min Aone bebreidende, „men Du kan være rolig for, at Amalie nok bliver god igjen. Na, hvor det dog er mageløs deiligt! At tænke sig, at Du skulde være saa heldig!“

Esse og Aldide havde seet paa os med stor Forundring, og da vi nu satte os i Sophaen og lagde gyldne Planer for Fremtiden, kom den Første meget hoitidelig hen til mig og spurgte:

„Har Du nu faaet Raad til at kjøbe Dig en ny Hat, Fa'er?“

Na, hvor vi loe! Jeg husker endnu, hvor glade vi vare, og hvorledes vi pludrede omkap med Borneene, hvorledes Aldide roffede hen til mig og paa sin Moders Opfordring rakte mig en stumpet Haand, idet hun sagde: „Græler Jovatter!“ hvorledes Amalie efter et lille Kvarteers Forløb kom ned med fugtige, straalende Dine og skifteviis omfavnede og kyskede os Allesammen og kaldte mig „en græsselig slem, uartig Dreng,“ hvorledes vor Tjenestepige, Maren, stod i Doren til Vjoffenet med et Ansigt, der glindjede af en Blanding af smeltet Smør og Fornoielse, hvorledes Lund kom ind ad Doren og trykkede vore Hænder, kyskede Borneene, der stak Hænderne ned i hans Frakkelommer og hentede gaadefulde Kræmmerhuse frem, som de uden videre tilegnede sig, og hvorledes det

gode Menneſte derpaa klinede ſig op i en Krog, hvorfra han ſendte melancholiſke Blikke hen til Amalie og af og til foer frem for endnu engang at trykke min Haand. Kort ſagt, jeg huſker, at vi bar os ad paa ſamme taabelige Maade, ſom alle taabelige Menneſter bruge, naar de modtage en uventet ſtor Glæde, fordoblede Indtægter og en ſorgfri Fremtid.

„Du kan tænke Dig, Amalie,“ ſagde min Kone, „der følger en dygtig ſtor Leilighed med Embedet, og Contoiret er i ſamme Bygning.“

„Hvad, er der Beboeſelsleilighed ved Embedet?“

„Ja, der er,“ ſagde jeg, „og jeg er viſ paa, at der i den er et hyggeligt lille Værelſe, ſom kan paſſe til min rare Svigerinde. Ikke ſandt, Eliſe, nu vil vi ikke længer høre Snak om at tage ud ſom Lærerinde. Har Amalie villet tage tiltakke hos os i vore knappe Dage, ſaa ſkal hun ogsaa blive nødt til at opmuntre vort nye Hjem.“

„Ja, naturligviis,“ ſvarede min Kone med Værdighed; „ſom ældre Søſter er jeg hendes naturlige Formynder og har ſelvfølgelig Ret til at beſtemme hendes Opholdsſted, indtil . . . indtil . . . Du forſtaaer mig nok, Willy.“

Jeg nikkede ſmitende, medens Amalie og Gund af en eller anden ufattelig Grund ſlog Dinene ned og rødmede dybt.

„Jeg,“ ſagde Gund pludſelig og foer frem fra ſin Krog for at trykke min Haand, „jeg kan ikke nok-

jom lykønske Dig, kjære Ven; jeg haaber, Du er forvisset om, at det er oprigtig meent."

Drak vi Caffe eller Chocolate den Formiddag? Jeg husker det ikke, jeg veed blot, at vi drak Et eller Andet, og at Lund faldt i Tanker over nogle Rommenskringler — ja, saa var det vel Caffe da — om hvilke der blev yttret, at de vare af Amalies egen Fabrik. —

Det var en otte Dages Tid efter, at jeg steg iland fra Dampskibet paa Havnebroen i K. Efterat jeg havde ladet mit Reisetoi bringe hen paa en Gjæstgivergaard, begav jeg mig til Toldcontoiret for at tage dette og Beboelsesleiligheden i Zieshu og gjøre mig bekendt med Personalet. Jeg kom snart til Bygningen, et smukt toetages Hus, hvis Forside vendte ud imod Havnen, og hvorfra der var en deilig Udsigt ud over den blaa Strand. Paa en grønmalet Havesjopha, der stod op til Huset, sad der en gammel, hvidhaaret Mand med en falmet Guldtresse om Raskjetten, uordentligt paaflædt og med et sløvt Udtryk i det furede Ansigt.

„Maa jeg spørge Dem," sagde jeg, idet jeg hilste, „om det er Toldforvalterboligen denne her?"

„Ja, det er," svarede den Gamle.

„Maaaskee De, min Herre, er ansat ved Toldvæsenet?"

„Har været... har været," sagde han og virkede underlig omtaaget med sit hvide Hoved, „jeg er

gamle Toldforvalter Brink . . . ja, jeg er . . . gamle Brink."

"Det glæder mig at gjøre Deres Bekjendtskab," sagde jeg og rakte ham min Haand, som han neppe berorte, „jeg er den nylig udnævnte Toldforvalter, William Skov, og altsaa, som jeg kan tænke, Deres Eftermand."

Han saae paa mig med et glædsloft Blik og mumlede Noget, som jeg ikke kunde forstaae.

"Flytter De ind nu . . . ind nu?" spurgte han derpaa og reiste sig mojsommelig op fra Bænken.

"Nei, det er ikke min Hensigt," svarede jeg, „jeg tænker først at komme hertil med min Familie om tre Uger. Jeg onstede imidlertid gjerne ved denne Leilighed at gjøre mig bekjendt med Personalet og Beboelsesleiligheden."

"Om tre Uger," gjentog han paa samme aandstraværende Maade, som han hele Tiden havde talt paa, „saa, om tre Uger . . . Personalet, sagde De. Ja, vil De følge med."

Han steg langsomt op ad Steentrappen og gik ind i Gangen, hvor han aabnede en Dor, paa hvilken der var fastheftet en anloben Messingplade, som bar Indskriften „Contoir". Vi traadte ind i Værelset, hvor vi fandt en ældre og en yngre Mand, hver ved sin Bult.

„Den nye Toldforvalter," sagde Brink, forestil-

lende mig, „onsker at gjøre sig bekendt med Personalet . . . af, ja.“

Med disse Ord forlod han atter Contoiret med sin sædvanlige sjokkende Gang.

„Det glæder mig at høre Dem velkommen,“ sagde den ældste af Herrerne, en hoi, spærlemmet Mand paa sex til syv og halvtredsindstyve Aar med graasprængt Haar, et rundt rødmosset Ansigt og et Solstinsudtryk over de mandige, smukke Træk, der strax indtog mig for ham. Det er Hr. Assistent Bjerring, og jeg er Controlleur Anker, constitueret Toldforvalter.“

„Mit Navn kjender De formodentlig allerede, William Skov.“

Vi gav hinanden Haanden og satte os ned.

„Det er maaskee Deres Hensigt at blive her med det samme,“ sagde Anker; „i saa Fald vil jeg bede Dem at tage tiltakke med et lille Bærelse hos mig et Par Dage, da Beboelsesleiligheden kan trænge til at reengjøres og eftersees.“

Jeg takkede ham for hans Venlighed og underrettede ham om, at jeg først ventede at kunne komme med min Familie om en tre Ugers Tid.

„De har altsaa Familie, det glæder mig,“ sagde Anker, „ja det glæder mig hjertelig, forjællrer jeg Dem. Her har i mange Aar været et sørgeligt Hus, og vor gamle Brink er meget at beklage; vi gjorde os Umage for at skaffe ham en lille Pension

i Betragtning af hans lange Embedstid; men det lykkedes os ikke."

"Hvorledes?" udbrød jeg, ubehagelig overrasket, „er han afskediget uden Pension!"

"Ja, Hr. Skov, det er en virkelig sorgelig Historie. Der var en betydelig Kasse-mangel, seer De, og en skræffelig Uorden i Regnskaberne, en skræffelig Uorden, forsikrer jeg Dem. Det gjorde os Alle sammen meget ondt for ham, den Stakkell! han er affældig og aandssvag, som De jo nok har kunnet mærke. Og Sonnen — han har kun den ene Son og er Enkemand — Sonnen, seer De, er Skyld i det Hele. De veed, Bjerring, at jeg mere end een Gang sagde til Dem: Det gaaer galt med den Knægt, han odelægger sin gamle Fader."

"Det sagde De, og sandt var det," sagde Bjerring med et Nik.

"Sonnen studerede til Jurist og brugte mange Penge, Oceaner af Penge," vedblev Anker og dreiede sin Skildpaddes Snusdaase mellem Fingrene, „og stakkes Brink kunde ikke nægte ham Noget. Han led Nød, forsikrer jeg Dem, for Sonnens Skyld, og saa kom der Kasse-mangel, tilsidst kunde det ikke skjules længere."

"Hvad blev der af Sonnen?" spurgte jeg, opfyldt af Medlidenshed med den ulykkelige gamle Mand.

"Det er meget sorgeligt," svarede Anker med et vaadt Blif paa mig, „han knuste den Gamle. Han

skrev falske Brevler og blev dømt, og det knuste den Gamle. Han er et Brag nu, et sandt Brag!"

Han saae, hvor stærkt et Indtryk hans Ord gjorde paa mig.

„Nu," vedblev han paa sin venlige, ligefremme Maade, „lad os ikke gøre Dem Deres Embede trist. Den gamle Brink skal ikke lide Nød, forsikrer jeg Dem; vi skal tage ham under Armene og understøtte ham. Folk heri Byen kjende godt gamle Brink, og de vil ikke lade ham lide Nød. Vi har samlet ind til ham, seer De, og leiet ham en lille Veilighed, som han kan flytte ind i, saa snart han vil; men han vil helst blive i sin gamle Bopæl saa længe som muligt. Han har kun et lille Bærelse heri Huset med en Seng og lidt Meubler i. Det andet er solgt, seer De."

„Det glæder mig at høre, at der bliver sørget for ham," sagde jeg, „og det vil være mig kjært at meddele ham min Skjærv til Betryggelsen af hans Fremtid."

„Tak, Tak, Hr. Stouv, jeg vidste, at De vilde gjøre det," svarede Anker og tog sig en Bris. „Har De nu Lykt til at tage Veiligheden i Diesbyn, saa skal jeg med Fornøielse vise Dem om."

Jeg modtog med Glæde hans Tilbud, og vi begyndte vor Vandring gjennem de vide og tomme Bærelser, hvor Stovet laa i Bunke, og Spindebævet hang som Sørgegardiner i Krogene. Anker saae

rimeligviis paa mit Ansigt, at jeg folte mig uhyggelig tilmode, thi han tog strax igjen til Orde:

„Sa, her seer ikke godt ud for Diebliffet, men Stov og Spindevæv, seer De, kan gjøre den bedste Volig uhyggelig, og det er virkelig en hyperlig Volig, forsikkrer jeg Dem. Lad Gulvet først blive sturet og Binduer og Dore vaskede og Muderne polerede, saa skal De see: der er neppe Mage til Volig i hele Byen. Den forrige Toldforvalter, Brinks Formand og en gammel, rig Mand, byggede Huset og skjænkede det til Embedet.“

„Tor jeg gjøre Dem et Sporgsmaal uden at synes Dem indiscret?“ spurgte jeg tovende og saae paa den milde, gamle Herre, der betragtede mig med et venligt Smil.

„Sporg kun,“ svarede han, „vi kjende jo hinanden, vi to! Sporg kun.“

„Nuvel,“ sagde jeg, „De har dog vel ikke ansøgt om dette Embede?“

„Nei, paa ingen Maade,“ svarede Anker, og jeg saae paa ham, at han havde forstaaet, hvorfor jeg havde spurgt derom. „Nei, seer De, Hr. Skov, jeg har andre Planer. I min Fødeby B. er der et lille Toldforvalterembede, som ikke loper fra mig, det venter jeg paa. Det er ganske vist mindre i Indtægt end dette, men det siger Intet, da jeg har lidt Formue, og desuden vilde det ogsaa være rigeligt nok til saadan en gammel Beberjvend som mig. Toldforval-

teren i B. er min gode, gamle Ven Svendsen, han er meget svag — gid han ikke var det — og jeg har lovet at løse ham af, naar han tager sin Afked. Han har en lille Datter, hun er ogsaa svag, Staffel, og, seer De, hende vilde jeg gjerne arve, naar Faderen falder fra. Jeg har bedet min gamle Ven om at holde ud endnu et Aar, saa vil jeg see at løse ham af, og saa flytte vi To sammen."

Den næsten barnlige Godhed, hvormed Anker udviklede sine Fremtidsplaner for mig, var saa rørende, at jeg blot kunde vise ham, hvormedet jeg sympathiserede med ham ved at trykke ham hjerteligt i Haanden.

„Det glæder mig overordentligt," sagde jeg, „at De ikke er bleven tilfidejat for en saadan ung Dreng som mig, der neppe er syv og tredive Aar; men der havde forhaabentlig heller ikke været nogen Fare derfor, hvis De havde været blandt Ansjogerne."

„Ja, det er jo ikke godt at vide," svarede Anker smilende, „en Bog som Deres „Om Tolden i Danmark" tynger vel nok en Snes Aar i Vægtfaalen."

Harde den gamle Herre med det graasprængte Haar og Solskinsansigtet ikke allerede fuldstændig vundet mit Hjerte, saa vandt han det nu ved denne smigrende Hentydning til en Bog, jeg Aaret iforveien havde sendt ud i Verden. Vi loe begge To saa hjerteligt, som om han havde sagt en stor Bittighed.

„Her i dette lille Bærelse," sagde Anker og pegede paa en tillukket Dør ved Enden af Corridoren,

„boer gamle Brink for Diebliffet. Det er kun et lille Værelse paa halvandet Fag og Vindue ud til Gaden. Det er vel ikke værd at forstyrre ham, Stakkell, og De har vel heller ikke Noget imod, at han beboer det, til De selv flytter ind.“

„Nei, ikke det mindste; forstyr ham blot ikke.“

Efterat vi saaledes en Times Tid havde samtalt med hinanden, og Anker havde lovet at lade Veligheden sætte istand til min Ankomst, beredte jeg mig til at tage Afsted. Vi stode netop paa Trappen udenfor Doren og talede endnu et Par Ord sammen, da Brink pludselig paa en spøgelseagtig Maade kom frem bag ved os og sagde med sin matte, aandssfraværende Stemme:

„Om tre Uger, sagde De... om tre Uger?“

„Ja, det vil forhaabentlig blive til den Tid, at jeg kommer med min Familie,“ svarede jeg. „Iøvrigt skal jeg senere tillade mig at underrette Hr. Anker om den bestemte Dag.“

„Meget godt,“ sagde Brink. Hans rystende Haand berorte atter min, uden Tryk og uden Liv, derpaa forsvandt han igjen i Corridorens Halvmørke.

Næste Morgen, da Damperen ringede tredie Gang til Afgang, saae jeg Ankers hoiie Stikkelse komme ned ad Broen med en Ynglings Lethed. Vi fik kun Tid til at veksle et Par Ord og et kraftigt Haandtag, derpaa blev Landgangsbroen trukken ind, Hjulene

pladsfede i Vandet, og midt i Larmen horte jeg Anfers Røst:

„Farvel, farvel! Hils den lille Frue og Smaa-basjerne og Svigerinden og Lund og alle dem, De har fortalt mig om, og Gud velsigne Dem Allesammen! Na, Dod og Pine, nu havde jeg nær glemt det Vigtigste!“

En uhyre Pakke, indsobt i graat Papir, som han havde haft under Armen, foer igjennem Luften, og havde nær revet Hatten af mig. Det lykkedes mig imidlertid at gribe den, og jeg holdt den triumferende i Beiret, medens Anfer vedblev at vinke og vinke til mig, indtil vi kom hinanden af Syne.

Na, hvor der var en Udspørgen og Fortællen, da jeg kom hjem! Jeg gled saa let som muligt hen over Skildringen af min beklagelsesværdige Formand; men Anfer kunde jeg ikke blive træt af at beskrive, og de Andre kunde ikke blive trætte af at høre ham omtale.

„Jeg veed ikke ret, hvad der strax drog mig saa forunderligt til ham,“ sagde jeg, „jeg troer næsten, det var en vis Lighed i Character og Væsen, som han havde med Dig, Lund. Han forekom mig næsten at være en ældre Udgave af Dig.“

„Tak, kjære Ven,“ sagde Lund, „det er saa venligt af Dig at sige det. Var han ugift, siger Du?“

„Ja, han sagde, han var en gammel Pøbersvend.“

Men, min Gud, hvor blev hans store Pакke af? En Pакke i graat Papiro, Amalie! har Du ikke seet den?"

"Jv, den lagde jeg ind paa dit Skrivebord," svarede Amalie og lob ind efter den.

Den blev aabnet med spændt Forventning og aabenbarede en Rigdom af Kugler og Sprællemænd, Duffer og Soldater, Bidste og Floiter, Koeer og Heste, tilligemed saadanne Masser af Sukkergodt, at Ede og Abide udbrod i Jubelraab.

"Ved Gud," raabte min Kone fornøiet, "hvis Anker var her, vilde jeg give ham et Kys, det er vist og sandt! Og vil Du see, der er en lille Pакke med Udskrift til Amalie."

"Til mig?" udbrod Amalie ivrig, "lad mig dog faae den, Elise, jeg forgaer af Kysgjerrighed."

Hun rullede Papiroet op, og en lille rød Biste kom tilsynne. Den indholdt et fint udarbejdet Guldanke, der var omdannet til en Brystmaal.

"Ved Gud," raabte Amalie ligeledes, "nu kysjer jeg ham ogsaa! Kan Elise gjøre det, saa kan jeg med! Vil De see, Hr. Gund, et nydeligt lille Anker, og han selv hedder Anker. Er det ikke mageløst?"

"Det . . . det er meget venligt," sagde Gund, der stak Hænderne dybt ned i Frakkelommen og saae høitidelig ud.

De følgende Dage afgav vort Hjem kun et maadeligt Skue. Der blev pakket ind og pakket ud

igjen, flyttede om og vendte op og ned paa Altning. Jeg klagede gudsjammerligt og førte i flere Dage en heftig Tirralleurkrig med Amalie, der spottede over mine fine Fornemmelser og absolut vilde have Hals- og Haandsret over mit Bærelse ogsaa, indtil vi endelig ved min Kones Mægling indgik en Vaabenstilstand paa fjorten Dage. En af de sidste Aftner, vi vare i vort gamle Hjem, sad Lund og jeg sammen i mit Bærelse. Han var i en mere nedtrykt Stemning end sædvanlig.

„Du er saa taus, gamle Dreng,“ sagde jeg.

„Jeg tænker paa,“ sagde han og stirrede efter den opstigende Røg fra sin Cigar, „jeg tænker paa — og Du maa paa ingen Maade troe, at det er med Misundelse — hvor lykkelig Du er, kjære Ven, og at Du fortjener at være det. Jo sandelig fortjener Du det, Du behøver ikke at ryste paa Hovedet. Du har en elskelig Hustru og to velsignede Børn...“

„En sod, fortryllende Svigerinde,“ indstjød jeg jmelende.

„Ogsaa det,“ vedblev Lund og rødmede dybt, „en... en sod, fortryllende Svigerinde, det var dine Ord, ved Du nok — og en allerede god Ven, der venter paa Dig.“

„Ja, men Du glemmer, at jeg lader min bedste Ven i Verden blive tilbage, for det er Du, Lund,“ udbrod jeg med Barme, „og det vil blive et føleligt Savn midt i min Lykke.“

„Tak, fordi Du mener det, kjære Ven,“ sagde Lund. „Jeg er imidlertid kun lidt skiftet til at udfylde en saadan Plads hos Dig,“ vedblev han, „jeg er for trist og kjedelig. Der er en underlig Tyngde over mig, en gammelagtig Sathed, skjøndt jeg dog kun er to og tredive Aar gammel.“

„Jeg vil være ærlig og oprigtig imod Dig,“ svarede jeg. „Du har Ret i Noget af det, Du siger — ikke i at Du er trist og kjedelig, for det er Du ikke — men ganske vist er der en underlig Tyngde over Dig, og Du seer paa Livet med et vist melancholisk, forknøbt Blik, der ikke stemmer med din Alder eller Stilling i Samfundet. Jeg har grundet derover mere end een Gang, men jeg har ikke kunnet finde Løsningen paa den Gaade, som Du undertiden har forekommet mig at være. Siig mig, Lund — vort oprigtige Venskab berettiger mig til at gjøre et saadant Spørgsmaal — er der noget mørkt Punkt fra jordens Tid, der kaster sin Skygge over dit Liv?“

„Der er et saadant Punkt,“ svarede Lund langsomt og lagde ligesom undskyldende sin Haand paa min Arm, „jeg har ikke villet plage Dig med Fortællinger derom, fordi det var til ingen Nytte. Min Erindring fra min første Barndom viser mig et kjærligt Faderansigt, der straaledede ved Synet af mig. Naar det forsvandt, veed jeg ikke, kun saa meget veed jeg, at min Moder hemmelig forlod min Fader og tog mig med sig; jeg saae ham aldrig igjen. Jeg

tjender ikke Grunden til denne Adskillelse; men jeg frygter for, at det var min stakkels Moder, der havde Skylden. Hun havde en lille selvstændig Formue, og vi kunde have levet temmelig frie for Sorger, men jeg frygter for, at hun forbittrede sig selv Livet; hun var af en heftig, lidenstabelig Character, kjære Ven, og hvorvel jeg troer, at hun elskede mig, saa var der dog Noget, maaskee en Erindring, der gjorde hende bitter imod mig. Jeg troer, at mit Barndomsliv ikke var meget lykkeligt, dog Gud velsigne hende, stakkels Moder, hun var selv saa høist ulykkelig. Da jeg voxede op og var bleven confirmeret, blev jeg sat til Toldvæsenet. Et Par Aar derefter døde min Moder, jeg kom til hende, da hun laa paa det Sidste, og hun kunde ikke tale. Hun pegede paa en Ring, hun havde paa Fingeren, og kort efter var hun død. Jeg gjemmer den Ring endnu som det eneste Minde om min Fader; det er en ganske almindelig Forlovelsesring, paa hvis Indreside der staaer indgraveret „Harald N.“ ikke andet.

„Stakkels Ven, sit Du da aldrig nogen Oplysning om din Fader? Var der ingen Papirer?“

„Nei, ingen Oplysning, og det faaer jeg sagtens aldrig. Min Moder havde antaget sit Pigenavn, „Gund;“ det var ikke min Faders Navn. Hans Navn begyndte sagtens med Bogstavet N., da det staaer i Ringen.“

„Ja, men din Dobeattest maa jo kunne sige Dig hans Navn.“

„Jeg har ingen.“

„Tugen Dobeattest!“

„Nei,“ svarede Lund smilende, „det kunde falde haardt nok for mig at blive gift, da jeg ikke kan bevise, at jeg er døbt.“

„Det var en hoist mærkelig Historie,“ sagde jeg, „men din Faders Navn maa Du da kunne faae fat paa. Præsten, der confirmerede Dig, maa . . .“

„Præstegaarden brændte for min Moders Død og Ministerialbøgerne med.“

„Ja, men veed Du hvad, gode Ven,“ sagde jeg og dundrede i Bordet med min knyttede Haand, „saa har vi da Deguens Bog tilbage!“

„Degnen blev afstediget kort efter Branden, fordi det da opdagedes, at han i flere Aar slet ikke havde ført Ministerialbogen,“ sagde Lund med et Smil.

Jeg sad et Dieblik forstenet af Forbauselse, derpaa sagde jeg:

„Det gjør Historien endnu mærkeligere; det er, som om Forsynet ikke vil have, at Du skal lære dit rette Navn at kjende. Nuvel, min kjære, gamle Ven, følg det Fingerpeg, der er givet Dig ved dette Sammenstød af Omstændigheder, husk paa, at Du er ung, rask og forholdsvis rig paa jordisk Gods, kast Fortiden fra Dig og hold Dig til Nutiden!“

„Det er det, jeg ikke kan,“ svarede Lund, idet

han rakte mig Haanden til Afsked, „og det er det, kjære Ven, der trykker mig. Jeg kan ikke lade være at tænke paa det kjærlige Faderansigt i min spæde Barndom. Hvor er han nu? Er han levende eller død? Lever han i Rigdom og Overflod eller i Armod og Elendighed? Vær over med mig, kjære Ven, jeg kan ikke rygte det af mig.“

Endelig oprandt hin Formiddag, da Damperen laa pustende og stønnende nede ved Broen og snoede en lang, sort Midgaardsorm op af sin Skorsteen. Godsjet var bragt ombord, Dampen buldrede med en djævelst Larm op igjennem Sikkerhedsventilen, og Klofken kinede sin skarpe, paamindende Melodi.

„Farvel, kjære Ven,“ sagde Lund og omfavnede mig med Taarer i sine Dine. „Gud velsigne Dig for din Venlighed! Farvel, kjære Frue, og tusind Tak for Deres Overbærenhed mod saadan en Mulder som jeg! Gud være med Dem og de Smaa! Farvel, Froken Amalie!“

„Farvel, Hr. Lund,“ sagde Amalie og greb hans Haand; „har jeg nogensinde været uvenlig imod Dem, saa glem det; thi jeg har aldrig meent alvorligt dermed.“

„Uvenlig! Aldrig!“ udbrod Lund og blev afvejlende rød og bleg. „Gud velsigne Dem, Amalie! Farvel, Allesammen! farvel!“

„Om tre Maaneder kommer Du altsaa,“ raabte jeg oppe fra Hjulkassen, „glem det nu ikke!“

Lund nikkede og vinkede, derpaa løb han, mere end han gik, op ad Byen til. Jeg vendte mig til Amalie, som stod ved min Side; hun var bleg, meget bleg endog saa, og hun trak hurtigt sit Slor ned for Ansigtet.

„Seer Du, hvor Lund længes efter sin Formiddagskaffe! hvor han haler ud!“ sagde jeg gemytligt, endskjøndt mit Hjerte endda ikke var saa grumme let.

„Sy, hvor det var afskyeligt sagt,“ svarede Amalie heftigt og gik hurtigt ned ad Trappen; jeg fulgte langsomt efter.

For at komme ud af Havnen maatte Dampskibet beskrive en stor Bue, og da det derpaa stod udester, kunde vi fra Dækket see vort gamle Hjem.

„See, see!“ raabte Elise og pegede op mod Huset.

Nu var Gaaden løst ved Lunds hurtige Forsvinden. Fra Amalies forrige Kammervinduer vistede et Dannebrugsflag ud til os; det var Lund, der bragte os den sidste Hilsen fra vort gamle i al sin Tarvelighed saa lykkelige Hjem. Jeg saac mig om efter Amalie; hun stod atter oppe paa Hjulskassen med Sloret til Side, Lorgnetten for Øinene og vistede og vistede i det Uendelige.

„Og see der,“ sagde jeg og pegede paa Amalie. Min Kone nikkede smilende og trykkede min Haand.

Fremad, fremad! Hjulene pladske i det stummende Vand, Maskinen puster og stonner, Midgaardsormen

vælder sig i Luften i phantastiske Vridninger. Fremad, fremad! Byen, vor lille, kjære By, forsvinder i Horizonten og dukker ned i Bølgerne; Diet, træet af at stirre, vender sig til Siden, seer efter den enlige Maage, der med skarpe Skrig farer hen over Vandfladen, sender et Blik til den lille Jagt, der gynger op og ned i søhyggelig Lystighed i Dampstibets Kjølvand, og blændes af Solstraalernes Regnbuespil i Skumstotten ved Hjulskassen. Fremad, fremad! Ud i den vide Verden at søge Lykken!

Hen paa Eftermiddagen begyndte vor Fremtidsby at hæve sig op af Havet, og jeg gjorde Amalie opmærksom derpaa. Baade Elise og Amalie saavel som Bornene havde holdt sig bravt uden Spor af Søhyge, og de spejdede nu Alle med længselsfuld Forventning ind imod Landet.

„Havde jeg blot en Stikkert, saa vilde jeg see, om jeg kunde opdage vort nye Hjem,“ sagde Amalie.

„Her har Du min, jeg tog den netop med for din Skyld.“

„Men hvorfor gav Du mig den da ikke, da vi seilede bort fra vort Hjem?“ indbrød Amalie ærgerlig og vendte sig derpaa rødmenende bort, da hun saac, at jeg smilede saa lumst. „Uf, hvor Du er uopmærksom!“

Naa, det tog jeg mig endda temmelig let; hun havde beskylدت mig for meget værre Ting før, kan jeg troe.

„Her seer jeg et toetages Hus med et Flag paa Stang udenfor Doren,“ sagde Amalie med Rifferten for Diet, „jeg er vis paa, at det er vort Hjem. Du kan troe, Elise, at det er Anker, som har heiset Flaget, og at han modtager os nede paa Broen.“

Det viste sig at være ganske rigtigt; der stod han og svingede Hatten over sit Hoved, sund, rødmosset og fuld af Solstrin. Vi vinkede med, vi raabte aldeles uforstaaelige Hilsener til hinanden og nikkede og smilede, som om vi fuldkommen havde opfattet dem, og som om vi i det mindste havde kjendt hinanden i tyve Aar. Saa laac vi da endelig flods op til Broen, Hjulene holdt op at pladske, Maskinen at stønne.

„Velkommen, velkommen, mine kjære Venner,“ raabte Anker og forsøgte at trænge sig hen til Vandgangsbroen; men forend han opnaaede dette, foer Amalie over den og greb begge hans Hænder.

„Tak for Ankeret,“ sagde hun og blev staaende rødrende og forlegen foran ham.

„Ved Gud,“ raabte Anker fornøiet, „det er Frøken Amalie; det tør jeg bande paa, hvis det er nødvendigt.“

„Nei, det gjøres ikke nødvendigt,“ sagde jeg, „for det er meget rigtigt hende; hun har i Vidners Nærværelse høitidelig lobet Dem et Kys.“

„Paa Gode, ja vil jeg tage det strax,“ sagde Anker og lod Gjerningen følge paa Ordet.

Snart efter vare vi Alle samlede paa Havnebroen

og i en livlig Passiar med Anker, hvis Ansigt straaede af Velvillie og Munterhed.

„Nu maae Damerne og Smaabasserne strax kjøre hen til Gjæstgivergaarden!“ sagde han, „see, her er en Bogn. Ja, der hjælper ingen „kjære Mo'er“, Froken Amalie, De maa med! Hvil Dem saa lidt ud; om en Time skal vi sende Bud efter Dem Alle, naar vi først har faaet nogle Meubler flyttet ind. Hvad hedder Pigen der? . . . naa Maren; ja, Du kan vel nok blive og hjælpe os. Nu farvel saalænge, spiiis lidt god Mad derhenne paa Gjæstgivergaarden, for der vanker strengt Arbeide, naar De kommer!“

Bognen rullede afsted, og vi gav os ifærd med at faae Meubler og Kasser pakkede paa en Deel Arbeidsvogne, som Anker havde bestilt til at møde ved Dampstibet. Derpaa begav vi os afsted til Toldforvalterboligen.

„Hvor megen Tak er jeg og min Familie Dem ikke skyldig!“ sagde jeg til Anker underveis; „hvor trijt havde det ikke været for os, hvis vi vare komne hertil ene og ubemærkede, medens vi derimod nu blive modtagne af en Ven, der synes os saa gammel bekjendt, at jeg maa undres derover.“

„Nei, nei, ingen Tak,“ svarede han, „det er mig en Glæde at være Dem lidt til Nytte, og vil De betragte mig som en gammel Ven, saa er jeg fuldkommen belounet.“

Jeg dvæler og dvæler ved disse smaa Samtaler,

disse Ubetydeligheder, og jeg ønsker at kunne trække dem ud i det Uendelige, før at den mørke, rædselsfulde Skygge, der lurer bag ved Solskinnet, kan blive holdt tilbage saa længe som muligt. Dog, den trænger sig frem i min Erindring, mørk, kold og isnende, fyldende min Sjæl med en uhyggelig Angstelse. Kunde jeg lade den mørke Skygge ude, kunde jeg af mit Liv borttage et vist Tidsaffnit, ved Tanken om hvilket min Sjæl gruer, ved Tanken om hvilket min Haand skjælver, ved Tanken om hvilket mit Die ængstelig farer hen over de dunkle Kroge i Stuen — nuvel, jeg gjorde det visstelig ikke alligevel! Og dog ruger dens blegede Gjenførd endnu i min Erindring, skjøndt Ar ere henruudne; endnu formaaer den, skjøndt ulegemlig og kun tilstede i Tanken, at gjennemisne mig med Gru.

Kort efterat vi vare komne til mit fremtidige Hjem, ankom den første Vogn belæstet med Meubler, og nu fulgte den ene hurtig efter den anden, indtil Gaarden, hvori de foreløbig bleve aflæssede, saae ud som en hel Marxstandiserboutik. Det varede ikke længe, før vi havde faaet stillet endeel Meubler ind i Dagligstuen, hvor der nu ligesom i de øvrige Værelser var skuret og vasket. Da kom jeg netop i Følge med Anker forbi Døren til Brinks forrige Værelse, det eneste, jeg ikke havde seet i hele Huset.

„Er Hr. Brink flyttet?“ spurgte jeg.

„Ja han er,“ svarede Anker, „han flyttede hen i sin Leilighed iastes og lod til at være meget vel

tilfreds endda. Vil De ikke kaste et Blik ind i Værelset med det samme?"

Med disse Ord gik han videre, medens jeg aabnede Doren og traadte ind. Jeg udstodte et forfærdeligt Skrig ved det Syn, der traadte mig imøde. I en Strikke, der var fastgjort til en Krog i Loftet, hang han, den ulykkelige, gamle Brink, med rædsomt fortrukket Ansigt, med den sorte, ophobnede Tunge ud af Munden, med de frygtelig fremstaaende, brystne Dine vidt aabnede, med de lange, hvide Haar hængende ned om Panden, med de kolde Hænder klyttede. Saaledes hang han, som jeg senere saa ofte saa ham, død og kold, med en væltet Stol under sine livløse Fodder.

„Til Hjælp . . . Hjælp,“ skreg jeg halv vandvittig af Skræk, idet jeg med krampagtig Hurtighed reiste Stolen op og sprang op paa den, hvorpaa jeg med fortvivlet Hast aabnede min Lommekniv og skar løs paa Strikken, holdende den Livløse omklamret med den venstre Arm. „For Gud i Himlens Skyld, Hjælp!“

Strikken brast for Kniven, den Døde styrtede ned og trak mig med sig; jeg havde ikke Kræfter nok til at holde ham oppe. Det gav et Bump i hele Huset, syntes det mig, det fusesede og brusede for mine Øren, det guistrede for mine Dine; jeg samlede al min Kraft for at udstøde endnu et Skrig, derpaa forlod Bevidstheden mig.

Da jeg atter vaagnede op, laa jeg inde paa

Sophaen i Dagligstuen, og Anker stod boiet over mig. Jeg havde en tung, knugende Bølelse af, at der var hændet noget Frygteligt; men jeg vidste ikke, hvad det var.

„Hvad var det?“ stammede jeg.

„Gamle Brink,“ svarede Anker sagte og borttorrede en Taare, der steg frem i hans Øie. Det gav et Sæt i mig; den hele Begivenhed stod pludselig klar og tydelig for mig.

„Er han virkelig død?“ spurgte jeg.

„Steendød, han har gjort det iafte, det er der ingen Tvivl om,“ sagde Anker. „Men see nu at fatte Dem! det gaaer sandelig ikke an, at Deres Kone faaer at vide, hvad her er passeret, ialtfald ikke for det Første; hun vilde jo blive bange for sit nye Hjem. Føler De Smerter nogensteds?“

„Jeg har endeel Hovedpine,“ svarede jeg, „jeg har sagtens slaact mig i Faldet; det er den første Besvimelse, jeg har havt i mit Liv. Siig mig, tjære Anker, hvad skal jeg gjøre?“

„Jeg har sendt Bud til Deres Kone, at vi ikke kan komme hen efter hende og hendes Søster, forend om et Par Timers Tid. Dernæst har jeg ladet Sagen anmeldte for Byfogden og Doctor Heiberg, for at de kunne syne Liget, for det bliver bragt bort. Jeg tænker, de komme om et Dieblif.“

Han havde neppe udtalt, for de Dmtalte traadte ind. Jeg rejste mig lidt svimlende op fra Sophaen

og fulgte med for at afgive min Forklaring. Atter saae jeg det frygtelige, fortrukne Ansigt og maatte blegnende støtte mig til Væggen, for ikke at falde omkuld. Forretningen var imidlertid snart til Ende, der var ikke Spor af Liv tilbage i den Hængte, og Gjerningen tillige med dens Motiv var klar nok. Efter at Byfogden og Doctoren igjen havde forladt Huset med en høflig Beklagelse til mig over det Passerede, blev Liget af et Par Arbeidsfolk baaret om igjennem en lille Gyde til den Veilighed, der var anskaffet til den Ulykkelige.

„De maa min Sjæl ikke gaae hen og blive syg,“ sagde Anker, som saae, hvor ilde jeg befandt mig. „Det kan De som en ung og stærk Mand ikke være bekjendt. Det var ganske vist en sørgelig og tillige uhyggelig Historie, men seer De, Mænd som De og jeg, der ikke troe paa Spogelser og Varsler og saadant Noget, vi maae sandelig ikke lade os slaae i Gulvet af Omstændighederne, vi maae virkelig vise Damerne et muntert Ansigt, det forsiktrer jeg Dem.“

Han fik mig igjen til at lægge mig lidt paa Sophaen, gjennembødede et Lommetorklæde med Eau-de-Cologne og lagde det med en Kvinde's Omhyggelighed tilrette paa min Pande. Hvor var han dog godhjertet og utrættelig, den gamle Solskinsmand! Snart lod hans Stemme ude i Gaarden, snart inde i Sideværelset, og hvergang jeg horte den, folte jeg et Velbehag og en Beroligelse, som jeg ikke formaar

at beskrive. Der hengik saaledes en halv Times Tid; den skrækkelige Banken og Hamren i mit Hoved begyndte at blive svagere, og jeg tænkte netop paa at reise mig op og igjen hjælpe til med Jndflytningen, da Doren aabnedes, og Amalie traadte ind.

„Jo, Du er en net Mand,“ sagde hun, da hun saae mig udstrakt paa Sophaen, „der ligger Du i al Magelighed og lader os sidde alene paa Gjæstgivergaarden . . . men Gud, William, hvor Du er bleg! Er Du syg?“

„Hvor er Elise?“ spurgte jeg.

„Et halvt hundrede Skridt bagefter med Vorneene. Hvad er der iveien? Siig mig det hurtigt, er Du alvorlig syg?“

„Nei, vist ikke, kun lidt Hovedpine,“ svarede jeg, „men hor, Amalie, Du er en stærk Pige, Du maa hjælpe til at skjule det et Par Dage for Elise. Da jeg kom, fandt jeg Brink død for Enden af Corridoren.“

„Strækkeligt!“ raabte hun og slog sine Hænder forfærdet sammen.

„Ja, men kjære Amalie, lad Dig nu ikke mærke med Noget. Liget er bragt bort herfra. Tys, der kommer Elise!“

Min Kone blev meget bethyret ved Synet af mit blege Ansigt, men det lykkedes mig dog at berolige hende, og snart vare alle Hænder i travl Bevægelse med at pakke ud og flytte ind.

Det var seent paa Aften, da vi bleve færdige med at opstille Meublerne og vendte tilbage til Gæstgivergaarden for at overnatte der.

„Det er en mærkelig Mand,“ sagde Amalie begejstret, da Anfer havde forladt os uden at ville høre tale om Tak, „det er for mig, som om jeg har kjendt ham i lang Tid. Na, hvor han er en velsignet Mand, og hvor jeg allerede holder meget af ham!“

„Ja, jeg med,“ sagde min Kone.

Saa endte den Dag. De følgende Dage havde vi fuldt op med Arbejde, Damerne med at flytte om, hange Gardiner op og gjøre Værelserne hyggelige, jeg med at sætte mig ind i Forretningerne, hvilket ikke var mig saa ganske let, da jeg endnu bestandig var plaget med en vedholdende Hovedpine. Dag for Dag levede Anfer sig mere og mere sammen med os, og naarsomhelst han lod sig see, bragte han Galskin med sig. Gæse og Udide rodede i hans Sommer, ligesom de jordum havde gjort i Lunds, og tilegnede sig uhindret Alt, hvad de foresandt; min Kone smilede over hele Ansigtet, naar hans hoie, stærke Skikkelse med det rødmosfede, muntre Ansigt og de graasprængte Haar, traadte ind ad Døren, og Amalie, der ligesaa vel som Bornene var hans Kjæledægge, begyndte da i Reglen et af sine smaa Angreb, dog med en vis Forsigtighed, som om hun var bange for at komme til at saare ham.

Da var det en Morgenovre paa Contoiret, at

jeg saae den forste Gang, Skyggen, der bredte sig klam og isnende ud over min Sjæl. Jeg havde netop aabnet min Bult og taget mine Papirer frem for at begynde paa mit Arbeide — da saae jeg ham henne i det halvmørke Hjørne, hængende i Strikken under Loftet, med det samme rædsomt fortrukne Ansigt, den samme sorte, ophovuede Tunge, de samme stive, brustne Die, de samme hvide Haar ned om Panden, de samme stive, knyttede Hænder. Der hang han, gamle Brink, ligesom hin Dag, da jeg kom ind i hans forrige Værelse, og ligesom hin Dag opfyldte hans Skikkelse mig med vanvittig Skrak. Jeg foer hen til ham, jeg greb min Kniv for atter at skære ham ned, jeg greb i Luften, jeg skar i Luften, der var Intet at gribe og Intet at skære, og dog hang han der med de frygtelige, døde Dine fæstede paa mig. Haaret rejste sig paa mit Hoved, jeg stirrede paa ham, uden at fatte, uden at forstaae, uden at udstøde et Skrig, forstenet af Rædsel.

I denne Forfatning blev jeg funden af Anker, der traadte ind i Contoiret. Han greb mig om Skuldren og satte mig ned paa en Stol; han talte mildt og beroligende til mig, men jeg fattede det ikke; atter og atter sogte mit Blik hen til den spøgelsesagtige Skikkelse henne i Krogen, atter og atter følte jeg Rædselens iskolde Styrtebad risle ned over mit Legeme, der rystede som i Feber. Da vendte Anker endelig Stolen om imod Vinduet, hvorigjennem

Morgensolen kastede sine skraae Udstriber, og holdt fast paa mit Hoved, saa at jeg ikke kunde dreie det om. Lidt efter lidt vendte min Bevidsthed tilbage, lidt efter lidt kjendte jeg hans milde og kjære Ansigt, der boiede sig over mig, lidt efter lidt begyndte jeg at lytte til hans Ord.

„Hvad er det, min stakkels Ven?“ sagde han; „nei, see nu blot paa mig og vend ikke Hovedet bort. De faaer sandelig ikke Lov dertil, forjæffer jeg Dem. Siig mig nu, hvad der er i Veien.“

„Jeg har seet ham,“ svarede jeg og aandede dybt.

„Hvem?“

„Brink,“ svarede jeg og søgte atter at kaste et Blik tilbage, hvilket blev forhindret af Anker; „jeg saae ham hænge der i Krogen, ligesom jeg saae ham i Bærelset ved Indlytningen. Jeg vilde skære ham ned, men der var Intet at skjære i; jeg vilde gribe fat om ham, men greb i den tomme Luft.“

Jeg gjorde en kraftig Anstrengelse for at dreie Hovedet, men til ingen Nytte.

„Naa, naa . . . rolig blot!“ sagde Anker bevilgende, „vi ere stærke Mænd, vi to; vi vil ikke lade os kue af saadanne Smaating. De er da ikke overtroist og troer paa Spogelser?“

„Paa Spogelser, nei!“

„Nu, saa er Alt saavidt godt; De veed jo, at Brink er begravet for over fjorten Dage siden.“

Troer De nu, at De kan høre roligt paa mig, saa skal jeg forklare Dem det Hele. Vil De jidde roligt et Dieblit og helst lade være at see hen i Krogen, saa skal jeg give Slip paa Dem og forklare Dem det Hele."

"Ja, men jeg vilde først see, om han er der endnu," sagde jeg gysende.

"Nei, vist ikke, det er netop det, De ikke maa," udbrod Anter bestemt, „jeg skulde mene, at vi ere stærke Mænd, vi to, og ikke svage Fruentimmer. Vil De saa jidde roligt? Ja eller Nei?"

"Ja."

"Godt," vedblev Anter, idet han tog sine Hænder til sig; „har De aldrig hørt omtale Noget, som man kalder Hallucinationer?"

"Jo, Sandsebedrag," svarede jeg og gjorde uhyre Anstrengelser for ikke at see mig tilbage. Synet af den rædselsfulde Stikkelse ovede allerede den Gang et uhyggeligt tiltrækkende Herredomme over mig. „Men jeg saae ham jo tydelig."

"Jeg troer Dem, jeg er ganske overbevist derom, forsikrer jeg Dem," sagde Anter rolig; „jeg kjender den Ting af Erfaring, og jeg skal forklare Dem, hvorledes det er gaaet til. De veed utvivlsomt, hvorledes enhver Gjenstand, som vi opfatte ved Synet, affpeiler sig paa Bagsiden af Diet og derpaa ved Hjælp af Synsnerven bringes til Hjernens og Sjælens Bevidsthed, ikke sandt?"

„Jo, det veed jeg, men“

„Seer, De, kjære Ven, hvis nu en Telegraphist fra Kjøbenhavn, overensstemmende med Sandheden, telegrapherer her til Byen om en lille Ildbrand f. Ex., der allerede er undertrykt igjen; og hvis vor Telegraphbestyrer saa fandt paa at sige, at han havde faaet Underretning om, at hele Kjøbenhavn stod i lys Luc — det falder han nu ikke paa, for han er en meget stikkelig Mand; men hvis han nu alligevel faldt paa det, hvad saa? Vilde man da ikke i Dieblikket troe ham?“

„Jo, ganske vist,“ svarede jeg noget roligere, „men jeg indseer ikke, hvad det har at gjøre hermed.“

„Ja, ja, det skal vi nok komme ud af, forjikkre jeg Dem,“ vedblev Luker. „Seer De, kjære Ven, lad os nu antage, at Diet med Tilbehør er Telegraphisten i Kjøbenhavn, Synsnerven er Telegraphtraaden, Hjernen er Telegraphbestyreren i vor By, og Sjælen er Publicum. Forstaaer De nu, Diet telegrapherer gjennem Nerven til Hjernen, at der henne i den Krog staaer en Stol, et Bord eller hvadsommelst der nu virkelig staaer der; men Hjernen saaer pludselig et forsløient Indfald og siger derpaa til Sjælen: Der telegrapheres til mig, at der i den Krog hænger en død Mand, gamle Brint, med en Strikke om Halsen og saa videre. Hvad saa? Ja, saa troer Sjælen ubetinget paa sin Tjeners Ord, og saa seer eller rettere troer man et see, hvad Hjernen har fundet

paa at diste op med; man er aldeles overbeviist, siger jeg Dem. Seer De, kjære Ven, saaledes er det gaaet til, at De saae gamle Brink i Krogen, skjondt han beviisligt ikke var der."

"Det er jo Begyndelsen til Vanvid," udbrod jeg pludselig.

"Nei, slet ikke," sagde Anker, "det er en syg Hjerne, slet ikke andet, og det er Doctors Sag at bringe den i Orden igjen. Det er slet ikke Vanvid, tro blot aldrig det. Jeg har selv lidt af Hallucinationer og er dog aldrig bleven vanvittig, Gud være lovet. Troer De nu, at De er rolig nok til at kaste et Blik hen i Krogen og sige Dem selv, at det, De muligviis seer, kun er et Paafund af Deres Hjerne, som i Diebliffet ikke er ganske frist."

"Jeg vil probe derpaa," sagde jeg og vendte mig om. Skjondt hans Ord havde virket beroligende paa mig, og jeg var fast besluttet paa ikke at lade mig overrumple af Forsærdelse saaledes som første Gang, saa foer der dog igjen en isnende Kædsel igjennem mit Legeme, da jeg atter saae det modbydelige Syn. Ja, der hang han paany i sin rædsomme Stilling, med sine vanzirede Træk.

"Jeg kan see paa Dem, at han er der endnu," sagde Anker og lagde sin Haand paa min Skulder "nu skal jeg gaae derhen og stille mig bag ved hans Skikkelse."

Han gik hen til Krogen; jeg gyste, da jeg saae, hvorledes hans Hoved syntes at gjennembore Stikkelsens Bryst.

„Staaer jeg nu bagved?“ spurgte han og vendte sig om imod mig.

Jeg nikkede stiltiende.

„Seer De mig tydelig eller skjuler Stikkelsen mig for Dem?“

„Jeg seer Stikkelsen foran Dem, men jeg seer ogsaa Dem temmelig tydeligt.“

„See nu,“ vedblev Anker og strakte sine Hænder i Beiret, bevægende dem langsomt frem og tilbage, „bevæger Stikkelsen sig nu for mine Hænder?“

„Nei, nei,“ raabte jeg. „Hold op, jeg kan ikke udholde at see det; Deres Hænder bore sig ind i hans Legeme!“

„Naa, rolig blot,“ sagde Anker og traadte hen til mig, „det er ikke saa farlig en Historie. Kom, lad os gaae over i Dagligstuen og saae Bud efter Doctor Heiberg.“

Han tog min Arm under sin, og trak mig ud af Contoiret; jeg fulgte villieløs med ham, heftende mit Blik paa den uhyggelige Fremtoning, indtil Doren lukkede sig efter os.

Jeg vil glide saa let som muligt henover den stræffelige Sygdom, som bragte mig nær Afkindigheden. Hvad vilde det have fort til, dersom jeg havde været ene med det rædselsfulde Syn, dersom

jeg ikke havde haft en kjærlig Husfru, hvis Blif hvilede omt og opmuntrende paa mig ved Dag og ved Nat, dersom jeg ikke havde haft vor kjære Amalie, hvis muntre Spog undertiden kunde forjage den mørke Døs, hvori jeg efterhaanden nedfank, dersom jeg ikke havde haft mine Børn, hvis uskyldige Bludren af og til kunde bringe den uhyggelige Skikkelse til at vige, dersom jeg ikke havde haft en trofast Ven i Anker, hvis hjertelige, beroligende Ord undertiden kunde stjænte mig Fred! Jeg gyser ved Tanken derom.

Al Hvile, Bevægelse i fri Luft, Medicin, kort Alt, hvad Lægen anordnede, nyttede Intet, jeg saae den modbydelige Skikkelse Dag og Nat. Jeg saae den i Dagligstuen, i Contoiret, i Sovestuen — allevegne fra stirrede dens brustne Die mig imode, saa at jeg undertiden sprang op i Fortvivlelse og slog efter den og slog i den tomme Luft. Sygdommen skred fremad, den frygtelige Skikkelse begyndte at bevæge sig, at sprælle med Venene, at fægte med Armene som i Dodskampens Kvaler, det fortrukne Ansigt fortrak sig endnu gyseligere, og jeg kunde springe op med et Skrig af Forfærdelse, naar vi sad ved Aftensbordet, naar jeg vaagnede op af min Middagssovning, naar jeg kastede mig hvileløs frem og tilbage paa min Seng. Jeg kunde være fri en Time, en halv Dag, og næste Minut hang min Plageaand i Krogen, opforende sin skrækelige Sprællemandsdans.

Tre Uger suege sig hen; hvorledes jeg kunde vedblive at beholde min Forstand, er mig ufatteligt; jeg veed kun, at jeg kan takke mine Kjære for, at jeg beholdt den.

„Det gaaer nok over igjen, det lover jeg Dem,“ sagde Anker Dag for Dag til mig og lagde beroligende sin Haand paa min Skulder. „Det stammer Altsammen fra det Slag, De fik i Hovedet, da De styrtede ned fra Stolen med Brinks Vig. Det vil jævne sig igjen. Vi ere jo kraftige Mænd, vi to, og seer De, saalænge det kun er Syns-Hallucinationer, saa har det ingen Fare. De føler jo ikke hans Legeme, naar De saadan undertiden har søgt at skyde Synet fra Dem.“

Nei, Gud være lobet, den Rædsel var jeg dog hidtil forfkaanet for; min Følelsessands var endnu uangrebet. Men vi vare ikke kraftige Mænd, vi to, som Anker sagde, jeg var en Stygge, et skjælvende Gjenfærd af mig selv, var jeg.

Det var en Aften, at Anker og jeg sad inde paa Contoiret og samtalede om det, hvorom alle mine Tanker nu dreiede sig, om Hallucinationer. Jeg havde ikke haft noget Anfald den hele Dag og befandt mig forholdsviis vel.

„De omtalte engang, at De havde haft samme Sygdom,“ sagde jeg; „vil De ikke fortælle mig lidt derom?“

Anter sad taus en Stund og saae frem for sig med et fugtigt Blik, derpaa svarede han langsomt:

„Jeg havde engang nogle Anfald deraf, det er nu mange Aar siden. Jeg havde fristet en stor Sorg, mistet min Hustru og min Son . . .“

„Hustru og Son,“ raabte jeg forbauset.

„Ja, min Ven,“ sagde Anter med et stille Smil, „jeg har ikke altid været en gammel Beberisvend som nu. Den Gang var jeg ung og lykkelig, meget lykkelig; men det skulde ikke vedblive at være saaledes. Jeg mistede min Hustru, som jeg elskede, og min lille Dreng, som jeg forgudede. Hun forlod mig med Barnet . . . ikke ved Døden; men hun forlod mig, det hører ikke herhen at fortælle hvorfor. Da blev jeg syg og ulukkelig, da saae jeg hende og Drengen staa ved min Seng, saa tydelig som jeg seer Dem; men det var et Sandsebedrag, der kun gjorde min Sorg bittere . . . Dog, jeg plager Dem med gamle Historier.“

„Nei, ingenlunde,“ udbrød jeg ivrigt, „sig mig, hvad blev der af hende og Barnet?“

„Jeg søgte i lang Tid efter dem,“ vedblev Anter, „jeg reisste Landet rundt for at finde dem; men det var forgjeves. Den eneste Underretning, jeg fik, var den, at min Hustru havde hævet sin private Formue, der stod i en Laanebank i Kjøbenhavn. Jeg har aldrig fundet mindste Spor af hende eller af Barnet.“

„Hvad var Drengens Fornavn og hvad er Deres?“ raabte jeg i spændt Forventning.

„Drengen hed Boul,“ sagde Anker med et forundret Blik paa mig, „mit Fornavn er Harald.“

Jeg sprang op som dreven af en Fjeder, jeg aabnede mine Arme for at falde ham om Halsen og gjøre ham lykkelig — da sprællede atter min frygtelige Plageaand ved min Side med det rædselsfulde Ansigt, med de gruelige Dine. Jeg udstodte et Skrig og slog uvilkaarlig til Armen, der dinglede i Luften ved Siden af mig; men denne Gang mødte min Haand Modstand, det var, som om jeg slog til et menneskeligt Legeme. Den Dodes Arm gjorde en Bevægelse iveret og faldt tungt tilbage, jeg følte jeg hørte det kladsfende Slag af den kolde Haand i mit Ansigt og faldt med et nyt Skrig tilbage mod Skaffelovnen. Hundrede tusinde Bogue bulbrede forbi ude paa Gaden, sendende hundrede Millioner Gnister op i Luften, Contoiret vallede op og ned som i Sogang, Gulvet blev til Loft, Loftet til Gulv — saa blev Alt stille og mørkt

Jeg fyste nede paa Nilen, Orkenens brændende Vind torrede Tungen i min Mund, Kamelen løb med oploftet Hoved og gispende Næsebor forbi mig paa Flodens Bred, indhyllet i en Sandsoile, Krokodillen hævede sin skjolddækkede Pande op over Vandfladen og stirrede paa mig med brustne, glasagtige Dine Nei, det var jo ikke Nilen, det var

en Bugt paa Grønlands Kyst, hvor Fjeldbjergene hævede de glindsende Toppe op mod Himlen og ludede truende ud over min lille Kajak; Hvalen foer mig forbi og sproitede Vandstraaler op af sine Blæsehuller, isnende Vandstraaler, der faldt paa mit Hoved og kolede min brændende Tisse; Luften var gjennemfigtig blaa, og hoit oppe skinnede der et Ansigt, et yndigt, mildt, bedrovet Ansigt, hvis Blikke hvilede saa kjærligt paa mig.... Paa Amerikas umaadelige Prairier stod det mandshøie Græs og hvilede om sine Gemmeligheder, det ene Straa til det andet; store, spraglede Slangar snoede sig i Bugtninger igjennem det; store Dyr med flammende Dine boiede sig over den klare Bæk for at slukke den brændende Torst; oppe paa Høien laa jeg basted og bunden, vansmægtende efter en Draabe til at læsse min Tunge, da boiede en Indianerkvinde sig over mig, o, saa mildt og bedrovet, hun forte en udhulet Kokusnod til mine Læber....

„Elise.“

„Her er jeg, kjære Willy.“

„Lund....“

„Skal jeg skrive efter Lund?“

Hu, hvor Norden vinden bruste sin Orgelmelodi ind under Domkirkens Buer, Duf den Helliges Skifte stod histoppe ved Hoialteret, han selv steg ud dervfra i sin hvide Dragt og rørte mig med sin isnende Haand, Kløffen kimeede oppe i Taarnet, Gravstenene loftedes

op, og frem kom den hvide Dødningsfare, de ranglende Beenrade under Jordeklæderne; men oppe fra Alterbilledet straalede en Engelsk Afsyn....

„Lund.“

„Her er jeg, stakkels Ven!“

„Harald... Harald H...“

Der laa Sphingen paa Toppen af Bjerget med sit gaadefulde Blik, med det store Steenansigt, med de krumme Loveskloer: „Hvem gaaer om Morgenen paa fire, om Middagen paa tre og om Aftenen paa to? Hvem, hvem, hvem! Jeg veed det, jeg veed det, men Navnet kan jeg ikke huske. Vend dit stive, gaadefulde Blik fra mig, Du frygtelige Udhyr, jeg veed det, jeg veed det, kun Navnet kan jeg ikke huske. Ha, Du truer, Du vil styrte mig ned i Afgrunden! Kom, en Kamp med Bryst imod Bryst, vi ere stærke Mænd, vi to....“

„Anker.“

„Her er jeg.“

„Lund... Lund.“

„Jeg staaer hos Dig, stakkels Ven.... Du lægger bore Hænder sammen?“

„Fader... og Søn...“

I Indien staaer det mægtige Steentempel udhugget i Klippen, Hvelvingen bæres af Elefanter, meislede af Granit; mellem to Piller er Hængeskøien udspændt og ghyger sagte frem og tilbage, frem og tilbage, trukken af Hinduen med det brune Ansigt og

det funklende Blik. O, hvor er det kjøligt, hvor er der stille, Bolgerne skulpe op imod Stranden og synge en blød og rolig Buggebise, mine tratte Dine lukke sig. Saa kom da, Du kjærlige Gud, Sovnens Gud, hvis Dine seer saa mildt ned paa mig, tag mig i din Favn, læg mit Hoved ved din Skulder....

Hvorkænge min Rejse i fremmede Lande varede, husker jeg ikke; jeg veed kun, at jeg var dødtæt, da jeg igjen kom hjem og vaagnede op i min Seng.

„Elise.“

„Her er jeg, kjære Willy,“ sagde min Kone, og det milde Ansigt ved Grønlands Kyst, Indianerkvindens Ansigt fra Amerikas Prairier, Englands Ansigt fra Alterbilledet, Sovngudens Ansigt fra Indiens Klippetempel boiede sig igjen over mig og forenede sig i min elskede Hustrus Aaahyn.

„Kys mig, Elise.“

Hun gjorde det, der faldt en brændende Taare ned paa mit Hænde, jeg folte dens Varme med en underlig, vemodblandet Glæde.

„Var Lund her ikke, Elise?“

„Jo, kjære Willy, han staaer her ved Siden af mig bag Gardinet.“

„Han er Ankers Son, Elise; veed han det?“

„Han veed det.... o, kjære Willy, hvor jeg er glad!“

„Saa, saa, kjære Frue!“ sagde en Koft bag

Sengegardinet, „nu maa De virkelig ikke lade ham tale mere. Han skal sove, skal han.“

Det var Doctor Heibergs Røst. Elise boiede sig over mig og kyskede mig igjen, derpaa trak hun Gardinerne sammen og satte sig indenfor dem i det dæmpede Lys og tog mine kraftesløse Hænder mellem sine.

„Børnene?“ hvistede jeg sagte, og i Stilhed glædede jeg mig over at kunne narre min strenge Doctor.

Elise nikkede og smilede og lagde Fingren paa Munden. O, hvor jeg folte mig vel og tilfreds! Jeg saae paa min kjærlige Hustruets lykkelige Ansigt, indtil mine Dine bleve tunge, og jeg faldt i en dyb Sovn.

„Jeg er sulten, Elise,“ vare de første Ord, jeg sagde, da jeg vaagnede næste Morgen og fandt hende siddende paa samme Plads indenfor Gardinerne.

„Saa, De er sulten, stakkels Mand,“ sagde Doctor Heiberg og trak Gardinerne til Side, „ja, saa komme vi sandelig til at give dem lidt at spise. Ganske tynd Bouillon, kjære Fru . . .“

„Ikke alt for tynd, Elise.“

„En Smule ristet Franskbrod og en lille Skive Duebryst,“ vedblev Doctoren uden at tage Hensyn til min Afbrydelse.

„Men skal jeg da sulte ihjel?“ sagde jeg gnaven.

„Nei, men De skal ikke forspise Dem, Hoistærende,“ svarede Doctoren smilende.

Jeg troer, jeg kunde have kastet ham paa Doren, hvis jeg havde haft Kræfter dertil. Jeg sagde det oprigtig til ham; men han lo saa hjertelig deraf, at jeg tilgav ham.

„Lad mig nu see dem Allesammen, nu er jeg rask nok dertil.“

Doktoren folte endnu engang min Puls, derpaa gik han hen og aabnede Doren ind til Dagligstuen. Saa kom de da Allesammen listende paa Taaspidsferne, som om det først og fremmest gjaldt om, at jeg ikke skulde høre dem, og saac paa mig med smilende Ansigter og sugtigt glindsende Øine. Amalie lofste mine Smaabæsker iveiret, for at de kunde kysse mig, og gav mig derpaa selv et Kys. Anker og Lund — eller rettere Boul Anker — stod med Armene om hinandens Skuldre, nikkede til mig og trykkede min Haand.

Jeg tog Bouls Haand og Amalies Haand og lagde dem sammen. De saac smilende til hinanden, og Boul sagde undskyldende:

„Vi have fundet hinanden, kjære Ven, jeg haaber, at Du ikke vil ansee mig for egentjærlig, fordi jeg, for Du blev rask...“

„Egentjærlig, Du gode, kjære Menneske,“ svarede jeg glad, „nei, aldrig i Verden, Gud velsigne Eder begge to!“

Hvad skal jeg sige om den lange Tid, der herunder, før jeg fuldstændig havde gjenbundet min for-

rige Sundhed og Kraft? Den er en af de smukkeste Ulyspuncter i mit Liv, da den viste mig, hvor inderligt mine Kjære hang ved mig. Hvor havde de ikke meget at fortælle!

„Du skulde have seet,“ sagde min Kone, „hvor Anker og Boul, stirrede paa hinanden, da Du havde spiet Deres Hænder sammen — Du saae det ikke, stakkels Willy — Anker var saa bleg, saa bleg, og Boul rystede over hele sit Legeme. Saa tog Anker ham med sig over paa Contoiret, og der kom det til en Forklaring imellem dem. De kjære Mennesker, de bleve saa glade midt i deres Bedrovelse over Dig.“

„Men Boul og Amalie?“

„Ja, kjære Willy, jeg havde jo kun Tanke for Dig, og derfor lagde jeg ikke saa noie Mærke til, hvorledes de fandt hinanden, som Boul siger; jeg veed kun, at det var Natten efter at det blev opklaret mellem Anker og Boul. Da saae jeg, at Amalie sad og sov med sit Hoved ved hans Bryst; hun var saa forvaaget, stakkels Pige. Du skulde have seet, hvor Boul saae stolt ud; det var mageløst!“

Hvilken Fryd var det ikke for mig atter at indaande den friske Soluft, stottet til Ankers Arm, hvilken Glæde at være befriet for den frygtelige Gæst, der nær havde gjort mig affindig!

„Seer De, kjære Ven,“ sagde Anker, „Det var Raskelovnen, der reddede Dem. Det var et skrækkeligt Slag, De fik ved et falde imod den, og Blodet strøm-

mede henad Gulvet, saa at jeg næsten frygtede for, at De var død; men det reddede Dem, forsikrer jeg Dem. „Det er et Slag, der maa bringe den værste Hjerne ilave; overstaaer han det, er han helbredet,“ sagde Doctor Heiberg en Dag til mig. Og nu er De helbredet for den slemme Syge, det kan De være rolig for.“

„Hvor underlig er det ikke i Grunden,“ udbrød jeg, „at netop denne mærkelige Sygdom skulde føre Dem og Deres Son sammen. Havde jeg aldrig faaet Hallucinationer, havde jeg maaskee heller aldrig faaet at vide, at Poul var Deres Son.“

„Sandt, sandt,“ svarede Anker og trykkede min Arm fastere op til sig. „Gud har undertiden sine høist forunderlige Veie. Min Son og jeg skylder Dem vor Lykke... jo, vi gjør, det siger jeg Dem — næst efter Gud. Naar vi nu blot faae det ordnet saaledes, at Bjerring og Poul bytte Embeder. Bjerring vil hellere end gjerne, da Pouls Embede er itorre i Indtægter, og med Guds Hjælp blive vi nok samlede. Det Eneste, der trykker mig, er mit Løfte til min gamle Ven, Svendsen.“

Det varede ikke længe, før Anker blev befriet for det Tryk; thi Svendsens Datter blev imod al Forventning gift med en Toldassistent i B., og Faderen saae nu selvfølgelig helst, at Svigersønnen blev hans Efterfølger. Hvad Poul angik, da kom Byttet

meget rigtig istand, Bjerring overtog hans og han Bjerrings Embede.

Samme Efteraar stod hans og Amalies Bryllup hos mig. Aldrig fik jeg at vide, og aldrig spurgte jeg om, hvad der havde foranlediget det sørgelige Brud mellem Anker og hans Hustru; men at hun havde været Skyld deri, er jeg overbevist om; thi Anker omtalte hende aldrig senere for mig, hvilket han visseelig ellers vilde have gjort.

Og hermed, kjære Læser, siger jeg Dig Farvel for denne Gang. Har min Fortælling om dette Affnit af mit Liv tjent til at forkorte Dig en enlig Time og vakt den Tanke hos Dig, at der dog, trods Verdens Ufuldkommenhed, endnu findes adskillige gode og kjærlige Bæsenere rundt omkring os, da har jeg naaet min Hensigt og er fuldeligt belønnet.

Opgaaende Stjerner.

Et Brev til Udgiveren af „For Kom. og Hift.“

Paris. Septbr. 1875.

Kjære Hr. Professor!

Det er idag en Hilsen fra Paris, jeg sender Dem, og jeg troer, den vil være velkommen. Thi ikke sandt, det er en Hilsen, der kommer med Bud fra saa grimme meget, som man holder af, saa meget, meget, som man gjennem lange Tider har sværmet for og seet op til og beundret, saa megen Storhed og Skjonhed, der engang har bragt Hjertet til at svulme og jiden aldrig er bleven glemt.

En Hilsen fra Paris, — ja for Dem, der har været her saa tidt, dukker det naturligtvis strax Alt sammen op igjen, lige fra Livsglædens rastløse Summen over de mhyldrende Boulevarder til den uendeligt gripende Alvor under Keisergravens forgyldte Kuppel, alt det potenserede Liv, al den mageløse Kunst i

denne Byernes By, denne Verdens Vidunderhovedstad i det varme, solrige, deilige Frankrig. At jeg er fortryllet, betaget, beruist af det Utsynmen, kan De let tænke Dem. Men som det er nu, var det vel sagtens ogsaa, da De saae det sidste Gang, og om det er der altsaa Tngenting at skrive.

Kun Eet er stadig veylende, men det er heldigvis ogsaa Noget, som jo altid har havt Deres varmeste Interesje, og som De vel sagtens nu dobbelt gjerne horer fortælle om. Jeg mener Theatret. Selvfølgelig kjender De ogsaa her de gamle Storheder, men nogle Aar er det dog siden, De var i Paris, og De veed nok, det gaaer ikke her som hjemme, at de Gamle doe, uden at der kommer Unge i Stedet. Her er Himlen altid fuld af Stjerner; slukkes den ene, dukker der strax en anden op, og om der end i denne Mylde er Udskillige, som aldrig bliver Andet end hurtigt kommende og hurtigt svindende Meteoror, saa veed De dog ogsaa nok, at der er Mange, der blive staaende med længe lysende Glæds. Lidt blændet af den er det jeg skriver til Dem, og da De jo trods Deres Alder endnu holder af det Unge og Baagnende, vil De forhaabentlig ikke kjedes ved at høre lidt om den parisiske Theaterhimmels senest opgaaede Stjerner, der have Udøigt til snart at regnes med til Gruppen af første Rang.

Altsaa først Croizette, hvis Ry jo endogsaa er naaet de mange Mile op til os. Jeg er tilboiefig

til at troe, at det, hvad hendes virkelige Talent angaaer, er voget lidt under den lange Reise; men i een Henseende har det ganske vist ikke overdrevet: smuk er hun, meget smuk endog saa, hvad enten man nu holder mere eller mindre af den Slags Skjonhed som hendes. Forestil Dem en ung Dame af ubestemmelig Alder — De kjender disse sydlandske Kvinder, der ligesaa godt kan være atten som fem og tyve Aar — med en Figur, der hverken er zart eller yppig, men har al en osfel Naturs Fylde af Fuldmodent og Livsvulmende, tænk Dem over denne Figur et non plus ultra, jeg vil ikke sige af kvindelig Gratie — thi derved forstaaer jeg i ethvert Tilfælde noget Andet — men af al den legende Lethed, al den selvbevidste Elegance, al den af Intet trykkede Frihed, hvormed en sydlandsk Kvinde forstaaer at bevæge sig, naar hun har prøvet Verden nok til at vide, at Kvindeskjonhed er en Magt, og at denne Magt ligger i hendes Haand, — tænk Dem saa dertil et Hoved med Træk, der i alle Maader harmonere med denne Figur, og De vil kunne forstaae, at hun maatte gjøre Lykke paa et Theater, selv med mindre Talent end det, der stod til hendes Raadighed. Hun har desuden hidtil havt det Held saa godt som udelukkende at spille Roller, for hvilke hendes Ydre er som skabt, — i Sfinxen f. Ex., som jeg ikke har seet hende spille, eller i »Le Demi-monde«, som jeg har seet. Hvis De kun kjender Stykket fra Læsning, og ikke i Deres Opfattelse af Figuren er bleven

forstyrret af andre Fremstillerinder, maa De absolut have tænkt Dem Baronesse d'Ange saaledes, som De seer hende i Croizette. Dypigt blondt Haar — jeg veed ikke, om Croizette altid har det; jeg har kun seet hende een Gang udenfor Theatret, da hun kom kjørende i sin, eller maaskee rettere Hertugen af Numales Bogn, og da havde hun det, men Blondt er jo Modefarve for Dieblikket — mørke Dine, der ligge en Smule dybt og snart lukke sig i med en vis overlegen, contemplativ Livstræthed, snart løfte de lange, bløde Dienhaar op mod Brynene og udsende Blik, som — ja, hvad skal jeg sige? som nok saa noget nær kan Alt, hvad de vil. Der er noget Camæleonsagtigt i dette Blik, eller om De hellere vil, at jeg skal bruge et smukkere Billede, Noget, som minder om den slebne Steens spillende Blink; kun maa jeg saa gjøre en Tilføielse: man falder strax paa, at Juvelen ved nærmere Eftersyn muligviis kunde være Imitation. Kan De huske Stykket? Jeg kjendte det ikke, da jeg saae det, men strax da Baronessen kommer til Olivier, robede dette Blik mig, hvad Figuren var. Et saadant Udtryk ligger der kun i den Kvinde's Die, som tilbunds forstaaer Kunsten at vække Kjærlighed, men for længe siden har glemt at føle den selv. Og saa Smilet om denne Mund. Det vilde være en Dronnings, hvis der ikke ogsaa her var Noget, som bragte En til at tænke paa Blet, som blander Overlegenheden med Foragt for det Hele, giver Guldsaligheden noget Slange-

agtigt, der slipper En bort mellem Hænderne, og gjør alt Solstinet i det saa toldt som Skjæret fra et drummondsk Kalklys. Men alligevel: denne fiintbyggede Næse med det blændende Glandslys og de smaa, ganske svagt opadvendte, overordentlig bevægelige Næsebor, denne Kind og Hage med de ligesaa bløde som fuldendt skjonne Former, denne Hals, der er en Cythere værdig, og disse smaa Læber, der, hvor kolde de maaskee end kan være, dog absolut ogsaa er hvad Tydsterne kalde „zum Küssen“, alt det har dog netop det ved sig, som gjør Baronesse d'Unge til en saa farlig Person. Det bestikker og beruser og gjør tummelumsk i Hovedet, om man saa hundrede Gange siger til sig selv, at det Hele er Blet og Blet og slet ikke Andet. Og naar man saa kan bevæge sig paa Scenen som Croizette, bære de mest overdaadige Costumer, som om man aldrig i Verden havde haft Andet paa, sige sine Replikker, som var det Altsammen lutter Ting, man falder paa i Diebliffet, med de svageste Conversationsnuancer pointere hvert Ord saa skarpt, at det falder som Hammerslag, kaste sig paa en Sopha, hvitse over Ryggen paa en Stol eller smilende sætte Albuen paa den Brevmappe, som skjuler nogle nylig skrevne Vinier, der compromiterer hele Ens Liv, alt med den samme blaserede Nonchalance, den samme trøtte, men dog overlegne No, der kun findes hos Mennesker, som har levet meget, og for hvem det Hele er blevet til et Spil, der vindes idag og maaskee tabes imorgen,

naar man kan gjøre dette saa smaat og stille i alle Ord og Miner og Gestus og med en saa afrundet Kunst, at ikke den mindste Bagatel bliver uvirkelig eller unaturlig, — ikke sandt, saa kan De nok tænke Dem, at det er en ganske fornoelig Ting at see Croizette spille Komædie. En Situation som den i Slutnings-scenen af »Le Demi-Monde« glemmer jeg aldrig. Det er Delaunay, der spiller Olivier, og da De kjender ham, kan De vel ogsaa nok forestille Dem, at det er en Olivier comme il faut. Nu vel, da Kampen endelig er kæmpet ud, og Alt, hvad der er godt og ædelt og har Hjertet paa det rette Sted, gjennem ham staaer som Seierherre og tvinger Baronessen til at vige Pladsen, — De skulde have seet hende da og hort hende sige sin Replik: vous êtes un lâche. Med den samme Ro som altid vender hun Ansigtet halvt om imod ham og smiler endnu, idet hun seer paa ham. Forst naar dette Smil holdes sammen med den afmægtigt vrængende Trods i disse fire langsomt hvistede Ord, der kan høres i den fjerneste Krog af Theatret, forst da seer man, at Masken er borte; men i dette Dieblik er ogsaa alt det loiede Damekjær faldet af hende, og i hele sin Mogenhed stinner det simple Metal skrigende frem gjennem Pletteringen. Der er ikke Skygge af Skamsuldhed, ikke det fjerneste Stænk af Anger eller den svageste Bevidsthed om Brode i dette Udtryk og denne Stemmeslang, thi alt det er Begreber, hun ikke kjender. Og ikke engang Foragten

saarer hende; alt, hvad der dirrer i denne tilbage-
trængte Fraaden, er kun det reent dyrifte Kaseri over
at staae magtesløst besejret. Hun har spillet og tabt,
det er hun klog nok til at see, og da hendes Indsats
i dette Spil har været Alt, ved hun ogsaa, at hun
har tabt Alt. Kunde det vindes tilbage, var der Intet
i Verden, hun vilde stje for at vinde det, men Tabet
er uigjenkaldeligt, og den hele Hævn, der staaer til
hendes Raadighed, er Skjældsordet. Fra hendes Side
sthyges det ud som en Dolk, der skal gjennembore
Modstanderen, men den naaer ham ikke engang, thi
Haanden, som fører den, har ikke længer Kraft til
Andet end som Skoledrengen at pege Fingre bag den
Lærers Ryg, der har banket ham.

De vil af dette see, at jeg finder Croizettes
Fremstilling af Baronesse d'Alge omtrent saa god,
som Noget i denne ufuldkomne Verden kan være.
Ogsaa i en anden Rolle har jeg seet hende spille med
ikke stort mindre Virkning. Men hvad der ogsaa der
var hendes Mesterstab var den illuderende Præsentation
af det Pletterede. Paa det Punkt har hun aabenbart
sin Specialitet, og om Fornoielsen ved at see hende
vil være ligesaa stor, naar Rollen ikke giver Veilighed
til at lægge denne Specialitet for Dagen, skal jeg lade
være usagt. At hun imidlertid i ethvert Tilfælde vil
blive en Stjerne, der holder sig, kan dog næppe være
Tvivl underkastet.

Som De nok kan huske, tog hun Paris med Storm

ved den skuffende naturlige Maade, hvorpaa hun dode i Sfinxen. Dette lader isovrig til at være Noget, hvori de moderne franske Skuespillerinder excellere. Maaſkee vil denne stærke Realisme i Spillemaaden af idealistiske nordiske Kunstforſtandige blive domt ſom en den ægte Kunst uvedkommende Taſkenspillerbehændighed. Jeg er ikke Kritiker og forſtaaer mig kun paa, at det er ganſke morsomt at ſee, naar det gjøres ſaa godt, ſom jeg f. Ex. ſaae Taillandiera gjøre det paa Gymnaſe. Hun er en Skuespillerinde paa omtrent otte og tyve Aar, der nok af og til ſkal have været fremme for, men dog forſt er ſlaaet rigtigt an ſom Marguerite i »La dame aux Camélias.« Ganſke viſt paaſtaaer Figaro og et Par andre Blade, at hun har totalt miſforſtaaet Rollen og kommer daarligt fra Debuten, men dels forraade de ſig ſelv ved at ſige, at hun paa enkelte Steder er ſlet, paa andre meſterlig, men aldrig »médiocre«, og dels fortælles det ogſaa almindeligt, at Grunden til deres nedſættende Kritik kun er den, at hun ikke vil betale hvad det koſter at blive roeſt i diſſe Blade. Publilums Jubel over hende er ſaa ſtor, ſom jeg ikke har hørt den i noget andet franſk Theater, og naar jeg ſkal ſige min Mening, er jeg langt mere tilbøielig til at give Publilum Medhold end Figaro.

De kjender vel ogſaa dette Stykke, ſom jeg i Parentheſ gjerne ſkal indromme vilde tage ſig hviſt ilde ud paa et danſk Theater, men ſom ſpillet i Paris

af franske Skuespillere ikke kan undlade at gjøre stor Virkning, fordi dets tragiske Sujet jo desværre der har sin Rod i Virkeligheden. At spille Marguerite forekommer mig imidlertid selv for en fransk Skuespillerinde en saare vanskelig Opgave. Naar denne Kvinde haaner sig selv med Sprogets mest foragtelige Ord, siger hun i Grunden kun Sandhed, og dog — skal hun staae som en tragisk Figur med Tilskuernes fulde Sympathi. Taillandiera gaaer aabenbart den eneste rigtige Wei. Kun gjennem en svag Antydning forklarer hun, hvorledes hun er bleven til det, hun er, og lægger iøvrigt udelukkende Accenten paa at vise, hvorledes en reen Kjærlighed endelig har givet hende Vinger til at sætte over Kloften, der stiller hendes forbigangue Liv fra det nuværende. Der er i hele hendes Holdning, i alle Gestus, og da særlig i en stadig tilbagevendende svaneagtig Boining af af Bryst og Hals, hvorved Hovedet kommer tilbage og Læberne aabne sig halvt med et dæmpet, vibrerende Suk, en saadan Fylde af betvunget, men i hendes Natur eksisterende sandfælig Erotik, at man villig slaaer sig tiltaals med den deri givne Forklaring af det omtalte *vita antea*. De maa imidlertid ikke misforstaae mig, som om Taillandiera derved gav Figuren et ufsjont eller blot utiltalende Præg. Denne Erotik har engang taget Magten fra hende, men den er besejret. Som man nu seer Marguerite er det en lodfærdig Magdalene, en Kvinde, i hvis Nærhed det

Kneſte kan ſpire og blomſtre. Særlig i Akten, der foregaaer paa den af Armand leiede Villa paa Landet, er der over hele hendes Fremtræden en ſaadan ſtille Glæde ved dette nye Liv, en ſaa higende Villie til at ville ſone Fortiden og en ſaa elſtelig Stræben efter at faae alle Naturens gode Sider frem, at Marguerite her formelig trods Alt, hvad der ligger bagved hende, faaer en ung Piges hele Skjær af legende Friſthed og Umiddelbarhed. Hun rev i denne Akt Alle med ved et Spil, der var fuldt ſaa varmt og illuderende, ſom jeg har ſeet det paa nogen Scene. Hvad der imidlertid meſt af alt ved denne Fremſtilling vækker Pariſernes Opmærkſomhed er hendes Præſentation af Marguerite ſom Patient. Strax da man ſeer hende forſte Gang i den med Camelier overſaaede nedringede hvide Kjole og hører den korte, uhyggelige Hoſte, kan Ingen noget Dieblif være i Tvivl om, at hun er bryſtſyg. Anſigtsfarven, Dinene, Trækket om Munden, Alt fortæller det. Navnlig det Træk om Munden. Hvis De har lagt Mærke til Folk, ſom lide af denne Sygdom, vil De ogsaa nok kunne huſte dette Træk, der ſynes at tyde hen paa en permanent Smag af Blod i Munden. Det blev Akt for Akt mere og mere udpræget, og naar hun kom i Affekt, ſad man formelig ſtadig i Angſt for at ſee en Blodſtrom trænge ſig frem mellem Læberne. Samtidig var det ogsaa, ſom Kinderne faldt mere ind, ſom Diet blev gjennemſigtigere og hele Skikkelfen magredes af, og da endelig

sidste Aft kommer, og hun staaer op fra Sengen og vakler hen til Sænestolen i Forgrunden, var hun bogstavelig talt ikke Andet end Skind og Been. Hvordan hun har baaret sig ad dermed, veed jeg ikke, men det er aldeles sikkert, at f. Ex. hendes Haandled ikke var tykkere end en Benrads. Og alt Andet i Forhold dertil; den Stikkelse, man nu saa, kunde der ikke være Tale om havde mere end Minutter at leve i. Hele denne Aft staaer endnu med hver lille Enkelthed lyslevende for mig: hendes af den sig nærmende Dod afkræftede Glæde over Navnedagspresenterne, som Manine bringer hende — har De lagt Mærke til denne Glæde hos en Syg? den er i det første Dieblif blussende og ivrig som Barnets, men ogsaa kun lige i det ene Sekund, til de svindende Kræfter melde sig, og der saa atter kommer det samme Matte, Udeltagende, Familende over den som over hele Tilstanden — hendes trætte Ligeghldighed for Prudences Historier og den korte, slappe Haandbevægelse, hvormed hun viser hende, at hun kan tage Pengene i Chatollet, den næsten dræbende Jubel over Armands Tilbagekomst, Følelsen af Livslyst, der bringer hende til at klæde sig paa for at gaae ud med ham, dette paa samme Tid smil- og taarevækkende Syn af, hvorledes Klæderne sidde paa hende som paa en allerede Livløs, hendes Resignation, da hun seer det selv og mærker, at hun trods al sin Villie til ikke at være syg dog er det alligevel — og saa endelig selve Dodsøieblikkene, fremstillede med en Naturopfab og

en Illusion, som man næsten ikke skulde troe mulig. Lad der være saa forskjellige Meninger der vil om denne yderliggaaende Realisme, Det er dog sikkert, at en Skuespillerinde, der spiller som Taillandiera her, i ethvert Tilfælde maa tage det meget samvittighedsfuldt og omhyggeligt med sin Kunst, og først efter lange og minutieuse Studier kan komme til et Resultat som dette.

Selvfolgelig er der lidt Uhyggeligt ved en saadan Forestilling. Men dette ligger dog vistnok mindre i Taillandieras Spil end i selve Stykket. Hvor naturlig og berettiget Fremkomsten af den Slags Komedier som »Le Demi-Monde« og »La Dame aux camélias« end er, bliver man dog altid lidt ilde tilmode ved at see dem; idetmindste vi Nordboer, troer jeg, ikke godt kan Andet. Maaſtee er det endogſaa ikke gaaet Dem stort bedre ved at læse, hvad jeg her har ſrevet derom, og det glæder mig da, at jeg atter kan udviſſe de fremmanede Skyggesider hos dette Frankrig, ſom vi holde ſaameget af; de to „opgaaende Stjerner“, ſom jeg endnu har at fortælle om, ſkal ikke minde om diſſe ſorgelige Forhold og ikke mindre ſorgelige Komedier.

Det er Reichemberg og Emilie Broizat, der begge hore til Théâtre français' yngſte Stab. Reichembergs Fag er Jngenuerne, ſaavel i det moderne Drama ſom i Molières og andre gamle Komedier, og hun kommer derved til at spille ſaa godt ſom hver eneſte Akten. De veed, hvilke Fordringer et franſt

Stykke kan stille til en saadan Juguene; det er ligesom Forfatterne, til Gjengjeld for den Renhed og Friskhed, der saa tidt mangler deres øvrige Kvindefigurer, concentrere en Essens af disse Egenskaber i hendes Person og omgive hende med en Glorie af Umiddelbarhed, som ikke engang vi umiddelbare Nordboere finde i vore egne Komedier, og som jo endogsaa ofte gjør det umuligt at bringe saadanne Stykker paa et dansk Theater, fordi det kun undtagelsesvis eier en saa fuldblods Juguene, som disse Roller kræve. Det er Reichemberg. Lad mig tage et Par Exempler. Naar hun f. Ex. kommer ind i „Julie“ — Octave Feuillet's treakts Drama, i hvilket hun spiller Cecile, — er det, som Scenen pludselig blev fyldt af en hel anden Luft, som om alt det lumre, indeklemte Tordenveir forsvandt, og der piblede Foraar op paa alle Kanter. Alle de Culturens uhyggelige Slagstygger, der hænge som Spindelvæv mellem Portierer og Tæpper i denne parfumerede Salon, seer hun slet ikke engang; de store blaae Dine, der endnu har Overgangsperiodens hele drommende, forundrede Udtryk, stirre som gjennem et farvet og idealiserende Glas paa den nye Verden, Kvindeaaarene har ført hende ind i, og kommer hun saa nær til et af Spindelvævene, at hun umuligt kan undgaae at see det, blæser hun det med sin ustyldige Latter itu og stikker overgivent Hovedet igjennem det, og leer af denne Veg, der kun morer hende selv. Hun har ingen Frygt for Edderkoppen inde i Vævet, thi hun

har endnu ingen Anelse om dens Existents. Alt omkring hende er endnu Sang og Leg, thi hendes glade Latter giver Ekko fra alle Sider, og den Glands af Poesi, der er over hele hendes Person, forgylder endnu hvert Punkt af Verden omkring hende. De kan tænke Dem, hvilken Contrast, og hvilken velgjørende Contrast en saadan Barmestikkelse maa frembringe ved Siden af Favarts hyperlige, men forpinte Julie. Eller i »Il ne faut jurer de rien.« Da De selv har bragt denne Mussets superbe lille Digtning paa Theatret hos os, husker De naturligvis udmærket godt Scenen under Træet ude i Skoven. Reichemberg er ved dette Mode med Valentin iført en fuldstændig glat blaa Silkefjole, der falder tæt til Kroppen; det lange, straalende, freifarvede Haar hænger løst ned over Skuldrene og er kun lige over Nakken bundet med et blaat Baand. Som Overstykke har hun en let blaa Mantille, kantet med et Par hvide Kniplinger. Skjondt hun egentlig ikke er smukkere end saamange andre unge Piger, er jeg dog overbevist om, at De, da De synslede med Stykket, vilde have været fuldt tilfreds med hendes Cecile, hvis denne Virkelighed pludselig havde modt det Vilde, som De havde tænkt Dem. Mere indtagende Barmeynde, mere af denne ubestemmelige Duft, der ikke ligner noget som helst andet i Verden end netop kvindelig Ukyldighed, mere nyelig moden Jordbærfriskhed er det umuligt at finde hos nogen ung Pigestikkelse. Og saa denne magelose uvidende Spørgen

i de store Dine, da Valentin siger alle disse Ting til hende, som hun ikke forstaaer, denne uroffelige Tro paa den Mand, der engang skal blive hendes Husbond, denne himmelsaldue Forundring over, at hun skulde frygte for at være alene med ham, denne unge, betagende Kjærlighed, der endnu knap er Andet end barnlig Hengivenhed, hendes Bekymring, da han pludselig bliver alvorlig, hendes Glæde, da hun troer at have opdaget Grunden, og først og fremmest denne madonna-rene ivrige Hæst, hvormed hun søger at gøre ham god igjen ved at tage Mantillen af — det kunde unægtelig omvende, selv om Mistroen til Kvinden og Uversionen for Egtefæb havde en dybere Grund end Valentins Skræk for hvad der var arriveret Manden med Hjortelædershandskerne og de store røde Hænder.

Hvad Reichemberg saaledes er i de yngste Ingeniøroller, er Broisat i de lidt ældre. Men navnlig troer jeg dog, hendes bedste Dag er unge, ugifte Koner, Roller som f. Ex. den jeg saac hende spille i »Les deux ménages«, en treakts Komædie af Picard, Wafflard og Fulgence. Det er et ganske underholdende men lidt farceagtigt Stykke, der handler om to unge Egtepar's huslige Liv; Manden i det ene har endnu ikke ganske brudt med sine gamle Ungkarlsbærmerier, men gjælder alligevel i Hjemmet — Egtmændene ere Compagnoner og Familierne boe sammen — for exemplarisk og opstilles af begge Konerne som Monster for Bønnen, en uhyre skuffelig Fyr, der kun altid har det Uheld

at faae Skinnet imod sig. En af Compagnonens Kjærlighedshistorier bliver opdaget, og naturligvis gaaer det ud over den Skikkelige (Broisats Mand), som begge Konerne bilde sig ind er Synderen. Paa denne Historie udenfor Hjemmet er der imidlertid taget saa let og spogende, at Pointen i Stykket trods det bliver Skildringen af det Hyggelige indenfor selve Familierne. Og her er det da navnlig Broisat, der ved hele sin glade, indtagende Huslighed gjør dette fordringsløse Stykke til en yderst stemningsfuld Bagatel. Saaledes som der i Smilet over hendes smukke Ansigt ligger noget af det Solskin, der smitter med lyst Humeur overalt, hvor hun viser sig, saaledes er der i hele hendes Væsen netop det Giegode og Elskelige, det lykkelige Ubekjendtskab med alt, hvad vor Verden rummer af Stygt og Lavt, der frembringer Indtrykket af et lykkeligt Hjemms Rigdom paa stille, rolig, alle Sorger jævnende og alle Glæder forstørende Hygge. Maaskee er hendes Talent ikke saa stort som Andre af hendes Collegers — hun er endnu saa ung, at det er vanskeligt at sige — men høist tiltalende er det i ethvert Tilfælde, og det vilde sikkert være adskilligt godt for Frankrig, om det havde mange Stuespillerinder som hende og — mange Stykker, hvori Kvindefigurer, som de, hun fremstiller, vilde være paa deres Plads.

Der er endnu kun een Stjerne til, som jeg maa sige et Par Ord om. Jeg kan ikke undgaae det, siden hele Paris har sin Sikkeret rettet imod den, men den

antager jeg rigtignok kun kan komme til at høre til Meteorerne. Det er Theo, jeg mener, en ung Skuespillerinde paa Bouffes, der hver Aften fylder dette Theater. Pariserne sværme for hende, men Pariserne ere for det Første altid kun adskillige Pariserer, og for det Andet er dette Folkesærd jo undertiden høist besynderligt i sine Sværmerier. Hun spiller i en af disse frivolt-komiske Operetter — »La jolie parfumeuse« hedder den — som baarne af Offenbachs Musik og sete i Paris blive ganske underholdende, skjøndt det i Grunden kun er Vaas, og som man kun der uden Anstød kan see paa trods deres Anstødelighed. Egentligt Komediespil kan der jo ganske vist kun vanskeligt lægges for Dagen i et saadant Stykke, men jeg skulde dog vistnok tage meget fejl, hvis Theo overhovedet kunde præstere det. Hvad der morer Pariserne er aabenbart kun hendes eiendommelige og i Virkeligheden ogsaa ret morsomme Ubefattemanerer. Paa et Theater af den Rang som Bouffes kan hun maaskee ogsaa fremtidig gjøre Fyldest, tilmed da hun skal være en Skjønhed — jeg siger „skal være“, da jeg selv fuldstændig mangler Blik for en, om jeg maa bruge det Udtryk, Operettefjønighed som hendes — men Skuespillerinde troer jeg neppe nogensinde hun bliver. Na, det gjør jo heller Ingenting; i en By som Paris er der jo ogsaa altid Brug for Stjerner som hende.

Og saa, kjære Hr. Professor, har jeg vel snart skrevet saa meget, at det er paa Tide, jeg horer op.

Nogen egentlig Forestilling om de Kunstnerinder, jeg har omtalt, kan De vel sagtens ikke faae af mine løst henkastede Bemærkninger, men Gæt kan de dog altid gjøre: minde Dem om dette store, deilige Paris og bringe Dem en hjertelig Hilsen fra

Deres hengivne
Richard Kaufmann.

Frøken Françoises Bedrifter.

I.

Da jeg for en femten Aar tilbage drev om i Stoven ved Bonsecours, fandt jeg en Dag en lille Lommebog ved Foden af et Træ. Den indeholdt en Deel med Blyant nedskrevne Notitser, som jeg havde Noie med at stave mig igjennem: det var en Dagbog over de Indtryk, som Faderkjærligheden gjør paa en ung og hæderlig Sjæl. Forøvrigt fandtes der ikke nogensomhelst Adresse eller Angivelse, hvorved jeg kunde blive sat i Stand til at levere den tabte Gjenstand tilbage til Eiermanden.

Jeg haaber, at man ikke vil bestynde mig for Indiskretion, naar jeg idag offentliggjør disse Notitser. De lyde ordret saaledes:

II.

 1ste Marts 1859. — Min Novelle har gjort Sykke hos Publikum. Det vil ikke sige meget, men

Redakteuren har opfordret mig til at skrive en Roman til hans Feuilletton.

2den Marts. — Een Drikke kommer sjelden alene. Tjaar forlangte min Hustru Champagne ved Desserten, og hun hader ellers den Vin. Hun drak fire store Glas med en Begjerlighed, som bragte mig til at smile og fik hende til at rødme. Skulde det være det første Tegns paa, at hun er i Omstændigheder?

18de Marts. — Mathilde er frugtsommelig. Vi skulle altsaa have et stakkels lille Bæsen, som heelt og holdent skal være vort, og som skal skylde os Alt Hvor vi skulle elske det!

15de April. — Bliver det en Dreng eller en Pige? Mathilde onsker en Pige, jeg foretrækker en Dreng.

20de April. — Hvad skulle vi kalde den Lille? Jeg har en Rædsel for romantiske og fordringsfulde Navne. Kan man tænke sig, at der er Folk, som hedde Martel eller Napoleon! Nei, min Son skal hedde François. Det er et ganske jævnt Navn, og det har været baaret til Hæder for Frankrig.

18de Mai. — Mathilde lider meget. Hvis man skal troe erfarne Kvinder, saa er det et Tegns paa, at jeg vil faae en Datter. Jeg vilde blive fortvilet derover; jeg hader Smaapiger.

Med Sexaarsalderen ere de allerede ondskabsfulde og kokette; det vil sige, de have alle Kvindernes Feil, men forstaae endnu ikke at lægge Skjul paa dem.

Man bilder sig ind, at deres Dukke lærer dem Moderkjerlighed; nei, den giver dem kun Lyst til Bynt og Stads. Dukken er ikke mere et lille Barn, den er en siin Dame.

Forøvrigt er Kvinden en Byrde for vort Samfund. Som unge Piger skulle de have Medgift, som gifte Koner Toilette osv. Det er afgjort, jeg vil ikke have en Datter.

19de Mai. — Det var en ond Tante. Jeg kan ikke blive af med den igjen, — det er maaskee Straffen, fordi jeg havde den. Er det da af Egentkjerlighed, at jeg hader Smaapigerne? Jeg fortjente, at de erfarne Kvinder fik Ret. — Bah! jeg vil faae en rask, livlig og opvakt Dreng . . . fremfor Alt opvakt; det sætter jeg mest Priis paa.

17de Juni. — Der er Festsivitet udenfor Byen; vi gaar os en Tour. Fra Dandseestraden kommer der engang imellem en Bunte stingrende Toner hen til os. Mathilde trykker min Arm og hvisker:

„Françoise bevæger sig.“

„Det kommer af, at hun elsker Musik. Vi vilde gjøre hende til en stor Dandserinde.“

Min Husfru bliver opbragt ved disse Ord. Hvorfor Pokker bliver hun ogsaa ved bestandig at kalde ham Françoise?

7de August. — „Vil De selv amme Deres Barn,

Frue?" spurgte en Ven, Doktor C., os igaar. Som ifølge en stiltiende Overenskomst havde Mathilde og jeg hidtil undgaaet indbyrdes at drofte dette Spørgsmaal; Enhver af os frygtede instinktmæssig den Andens Svar. Min Kone gif lige løs paa Sagen.

"Ikke sandt, Doktor, er jeg ikke stærk nok til selv at opamme mit Barn?"

"Hvordan, Frue, men . . ."

Og Doktoren, der har aarelang Erfaring, opregnede os nu alle Besværlighederne ved selv at amme sit Barn. Saa kan der ikke mere være Tale om Visiter, Soireer, Theatret eller Baller; men til Gjengæld er der Bleer, Svøb og hele en Ammes Tilbehør, Anstrengelser, Uleilighed, Nattevaagen, Barnestrig, som hindre Faderen i at arbejde osv. osv.

Vor Ven tilføiede, at han netop havde en fortræffelig, sund og kraftfuld Amme at anbefale. Mathilde sagde ikke et Ord. Jeg lukkede Doktoren ud, idet jeg halvt om halvt var overbevist om, at han havde Ret. Da jeg kom tilbage, fandt jeg min Hustru med Hovedet i begge sine Hænder.

"Hvad feiler Du?" udbrød jeg.

Hun hævede Hovedet. To Taarestromme vandt i Stilhed ned ad hendes Kinder. Jeg trykkede hende i mine Arme.

"Skee, hvad der vil, Du skal amme dit Barn. Lad Pariserne give deres smaa Børn til Ammerne.

Jeg glemmer aldrig det Blik, hvormed hun takkede mig.

20de September. — Mathilde har det noget bedre. Den sidste Tid har været mindre besværlig for hende. Naar nu blot Fodselen maa gaae nogenlunde let! Der er saa mange Exempler paa, at Husfruerne doe i Varselseng!

2den November. — Jeg har faaet en Datter! . . . Jeg er ikke rigtig paa det Rene med, hvad jeg føler, og jeg veed ikke, om jeg er glad eller bedrovet. Alt gik forøbrigt brillant. Hele Historien stod kun paa i ti Minuter, men Barnet var livløst i hele ti Minuter, der for mig vare som ti Aarhundreder. Endelig udstodte det et Skrig, og jeg maatte kvæle min Hullen. Skulde jeg virkelig allerede elske det lille Bæsen?

3die November. — Igaar var det de Dodes Dag. Det maa indrømmes, at Françoisse har valgt en underlig Dag til at blive født paa. Françoisse! . . . saaledes er det, man kalder hende. Hendes Moder vil absolut have det, og i den Tilstand, hvori hun er, kan man ikke nægte hende Noget.

Jeg veed nok, at min Son skulde hedde François, men François er et ligefremt Navn uden at være jimpelt, hvorimod „Françoisse“! . . . Hvorfor ikke Victoria? . . . Hendes tilkommende Gudmoder hedder Hortense, og det er en begavet Dame. Lad os haabe, at hun ikke vil give sin Guddatter et saa almindeligt og latterligt Navn!

4de November. — Jeg havde aldrig før seet et nyfødt Barn. Spidst Hoved, fladtrykt Næse, stor Mund, tillukkede Dine, rød Ansigtssfarve, store Gub, hvor det er grimt! Det manglede kun, at Barnet foruden at være en Pige ogsaa skulde være stygt . . . og have et Koffepigenavn!

25de November. — Det er afgjort, at Doktoren havde Ret. Jeg kjenner ikke noget Ubehageligere end et Barn, der klynker hele Dagen. Redakteuren har spurgt mig, hvordan det gik med min Roman. Det er mig umuligt at lægge en ordentlig Plan. Na, hvem der blot havde No!

— — — — —

— — — — —

13de December. — Jeg tør ikke paastaae, at Françoise bliver kjønnere, men hun forekommer mig ikke saa styg som tidligere. Og dog foler jeg ikke videre stor Godhed for dette lille Dyr, der kun har fysiske Fornodenheder, og som striger af Utaalmodighed og og Brede, naar de ikke strax tilfredsstilles. Jeg beundrer hendes Moder, der bedækker hende med Rys.

20de Januar 1860. — Françoise smiler til mig! Hendes Smil er saa blegt og sorgmodigt! Hun saae ud, som om hun bebreidede mig, at jeg ikke holdt af hende. Jo, jo, jeg elsker Dig, mit Hjertes kjære Barn!

4de Februar. — Françoise græder ikke saa ofte som før. Hendes Næse udvikler sig, hendes Mund bliver mindre, hendes Dine forstorres, hendes Hoved

bliver rundere, hendes Teint bliver klarere. Hendes Hænder og Fødder ere fine og delikate, og hun seer spinkel ud, hvad der dog ikke hindrer hende i at være ligesaa solidt tomret som et Drama af Vouchardy.

28de Marts. — Fa'er! Hun sagde Fa'er! Hendes Moder er skinsyg i den Anledning og siger hele Dagen „Mo'er“ til hende. Men Barnet bliver ved at svare „Fa'er, Fa'er Fa'er.“

2den April. — Barnet siger ikke mere et eneste Ord. Doktoren paastaer rigtignok, at „Fa'er“ fra forleden Dag kun var en maskinmæssig Labnen af hendes Læber, men Lægerne ere som bekjendt nogle stræffelge Materialister, der ikke troe paa Nogetsomhelst.

5te April. — Hvor hun dog er sød og nyfiken! Ved den mindste usædvanlige Stoi reiser hun sig halvt op i Buggen for at see, hvad der gaaer for sig rundt om hende.

12te April. — Jeg er vis paa, at hun vil faae en god Forstand. Naar man holder paa hende, betragter hun En med et Sideblik, der er halvt skjult af de lange Dienhaar, og derpaa smiler hun. Der er en mærkværdig Finessse i dette Blik og dette Smil!

14de April. — Jeg havde Uret! . . . Françoisse er aabenbart et smukt Navn. Og saa har det en god Klang her i Landet! Først og fremmest er der den hellige Françoisse, som i det femtende Aarhundrede var et Mønster paa en Egtefælle og Moder; saa er der den lykkelige Françoisse d'Amboise, som levede med

sin Husbond i den mest fuldkomne Afholdenhed; Françoise de Chantal, Fru de Sévigné's kanoniserede Bedstemoder, og Françoise de Rimini . . . ja, men hun . . .

16de April. — I mit tyvende Aar tænkte jeg Dag og Nat paa min Elskerinde. Hvem skulde vel have sagt, at jeg i mit tredivte Aar, naar jeg var ude, længtes efter at komme hjem for at faae et Kys af en lille Pige paa sex Maaneder!

20de April. — Barnet kjender mig og klapper i Hænderne, naar jeg nærmer mig. Hun vender endnu Hovedet bort, naar jeg vil kysse hende, men det kommer af mit Sjæg, der kildrer hendes fine Hud, og saa kysser jeg hende desuden saa stærkt!

25de April. — Den kjære Engel! Hvilken Nat har hun dog ikke ladet os tilbringe! Da jeg kom hjem fra Theatret, finder jeg Moderen oppe og Barnet paa hendes Knæ. Den stakkels Lille var gulbleg. Dinene vare hvide, Munden sammenpresset, Næseborene opspilede, Hænderne knugede tæt sammen og Brystet stounende; hun vred sig i forfærdelige Krampetræninger. Jeg folte, hvorledes mit Hjertes Slag standsede med hendes Liv. Endelig trak hun efter et Kvarteers Forløb Beiret dybt og kunde sgrige; Barnet var frelst. Vi bleve ikke destomindre oppe hele Natten igjennem.

Hvor dog Fadertjærligheden har en forunderlig Magt! Jeg har ikke kjendt dette lille Bæsen i mere end sex Maaneder, og dog forekommer det mig, at

jeg altid har seet hende, og at jeg vilde tabe Alt hvis jeg mistede hende.

2den Mai. — Françoise har faaet en Tand, en yndig hvid Perle, den er trængt gjennem hendes rosenrøde Tandkjød. Det er Skik og Brug at give den, der opammer Barnet, en Foræring, naar den forste Tand indfinder sig. Jeg har givet hendes Moder en Bogn til den Lille.

23de Juli. — Igaar tog Françoise min Næse-klemmer, og istedetfor som ellers at putte den i Munden tog hun den op til Øinene. Det er et Tegn paa Opfattelsessevne, ellers skulde jeg forstaae mig daarlig paa Sligt.

8de August. — Vidunderligt! min Datter har faaet otte Tænder i ti Dage. Derfor er ogsaa hendes rosenrøde Teint forsvunden, og hendes Kjød, der for var saa fast, er blevet blødt; Barnet er svundet stærkt ind. Hun hoster meget, og det forekommer mig, at Anfaldene vare over et Minut.

Naar hun saa er færdig med at hoste, seer hun paa os og smiler. Hendes Smil er saa sødt! O, den lille Grimbran, hvor jeg elsker hende!

4de September. — Min Roman er antaget. Grundlaget har jeg ladet være Faderkjerligheden, og

jeg har nedlagt hele min Sjæl deri. „Man seer nok, at De er Fader,“ skrev Redakteuren til mig.

14de September. — Frøken Françoise kan ikke lide at blive klædt af. Saa er der en Skrigen, Sparken og Spjætten som af en lille Colibri. For at adsprede hende giver man hende da en af hendes smaa Sko til at lege med. Hendes Moder rækker derpaa Ormet af hendes Natstjorte hen til hende og opfordrer hende til at stikke sin lille Arm deri.

Françoise, som ikke vil slippe Skoen, kaster sig først tilbage, men endelig bekvemmer hun sig dog dertil, tager sin Sko i den anden Haand, stikker Armen ind og skriger af alle Livsens Kræfter. Det er noget af det Pudsigste, man kan see.

20de September. — Skaar var jeg tilstede, da Frøkenen skulde tilfængs. Hun havde ikke Andet paa end sin lille Undertrøie, og saa tog jeg hende i mine Arme og stillede hende opreist paa Gulvtæppet. Hendes Moder strakte Armene ud og kaldte paa hende. Barnet betænkte sig et Dieblif, men skred derpaa tappert ud i Rummet med Armene foran sig. Hun vraltede tre Skridt fremad og faldt i Armene paa sin Moder.

25de September. — Min Hustru er gaaet en Tour med Françoise. Da hun kom hjem igjen, fortalte hun mig, hvilken Lykke hendes Datter havde gjort. „Na, det søde Barn! Nei, det yndige Bæsen!“ Det havde hun hørt paa hele Veien. Jeg kunde ikke lade

være med at gjøre den Bemærkning, at der var vel megen Egentjærlighed i hendes Modertjærlighed. Mathilde saae lidt surt til mig og paastod, at jeg ikke holdt af mit Barn.

1ste October. — Jeg har fulgt min Hustru paa hendes Spadseretour. Barnet seer henrivende ud med sin rosenrode Pyse. Hun snuer sig ud af Armene paa Barnepigen for at spadserere i Gruset.

Hvad hun dog er en fortryllende lille Djævel! Saa snart hun faaer Die paa en lille to eller treaars Dreng, der har en Bold eller en Kage i Haanden, nærmer hun sig ham klist og snapper ham den i Forbigaaende ud af Haanden. Drengen gloer paa hende med aaben Mund og giver sig derpaa til at græde.

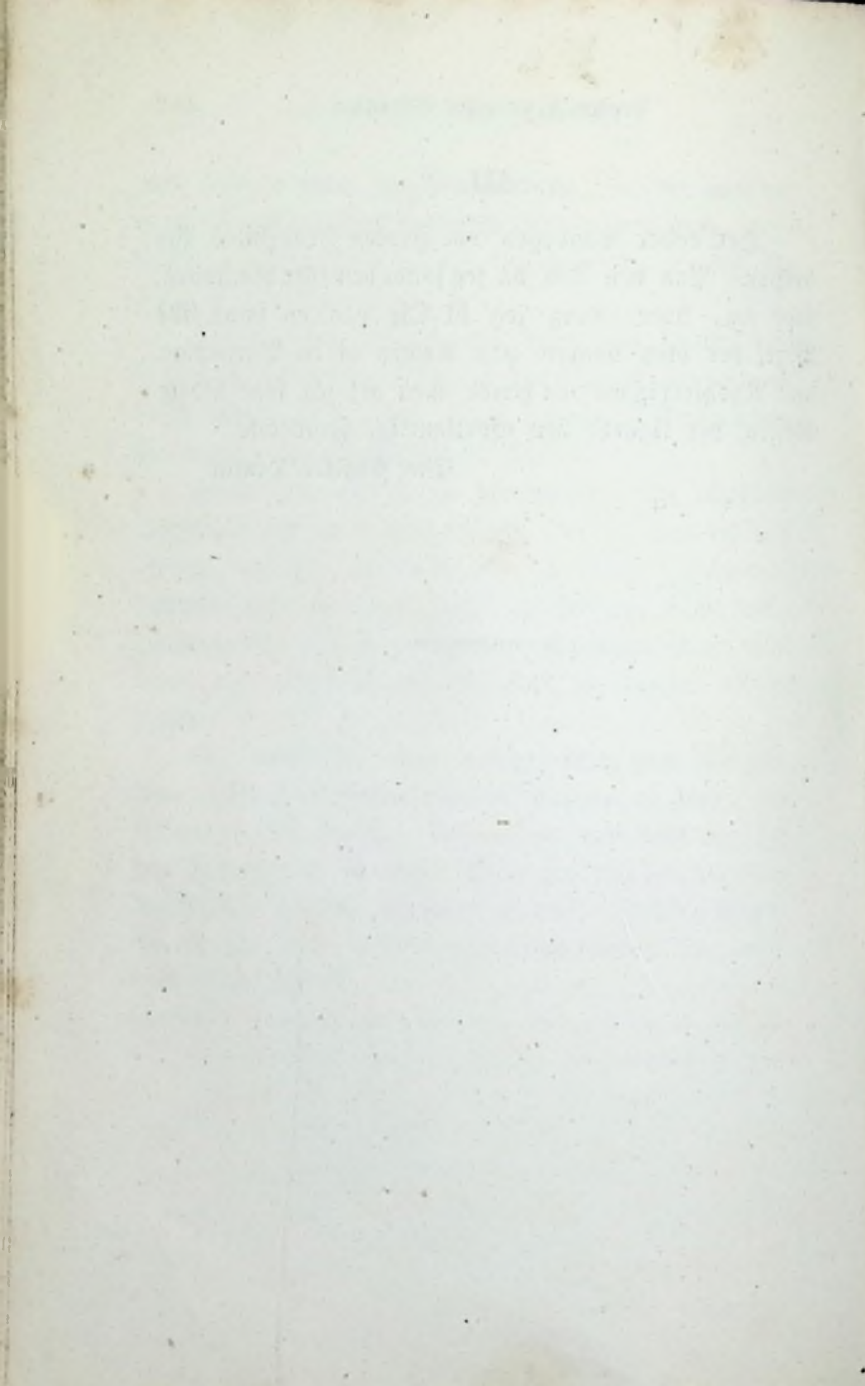
8de October. — Hun vaagner først hver Morgen. Saa stikker hun Næsen udenfor Vuggen og seer, om Naboerne sove endnu. Neppe har man rovt sig, før hun begynder at pluddre. Hvor jeg dog længes efter det Dieblif, da hun begynder at tale! Hvilken Glæde vil det ikke være at høre hende fremstanne sine ungdommelige Ideer!

— — — — —
 — — — — —

III.

Her ender Dagbogen om Froken Françoises Bedrifter. Paa den Tid, da jeg fandt den lille Notitsbog, saae jeg, hver Gang jeg fik Die paa en smuk lille Pige, der blev baaren paa Armen af en Barnepige, med Nysgjerrighed paa hende, men ak! jeg saae aldrig Noget, der lignede den uforlignelige Françoise.

Efter Charles Dentin.

Mrs. M. B. B. B.

Emilie Broisat.

Nonzas Taarn.

Af

Paul Senie*).

Overfæt af Richard Kaufmann.

Jeg kom til Canari, den anseeligste By i hele Districtet Capocorso. Det udbreder sig fra det vestlige Hav som en Bifte og modtager alle Afstedshilsener, som den syntende Sol daglig tilsender Jorden. Da udgyder der sig over Egnen en saadan Sorg og hemmelighedsfuld Stilhed, at man med Nette kan kalde den Afstedens Land (la terra degli addii). Aldrig vil jeg glemme det. Fra Canari har jeg seet den pragtfuldeste Solnedgang, som jeg

*) Til denne i ottende Bind af Seyjes tydske Noveller optagne Fortælling har Forfatteren laant Stoffet. Den er, siges der i en Indledning til Bindet, gengivet efter Guerrazzis noget vidtløftige italienske Original.

nogensiinde mindes at have været Vitne til i hele mit Liv.

Neppe var jeg ankommen om Aftenen kort for Avemaria, før der omkring mig samlede sig en lille Skare nysgjerrige Folk, og da jeg mellem dem bemærkede en ung Mand af et anstændigt Udseende, spurgte jeg ham, om han vilde ledsage mig paa en Tour gennem den lille By.

„Plait-il, Monsieur?“ svarede han.

„Hvad?“ sagde jeg, „er De Franskmænd?“

„Non, Monsieur, je suis Corse.“

„Hvorfor taler De da ikke Italiensk? Stammer De Dem maaskee ved at benytte Dem af det Sprog, som Deres Fædre har talt?“

„Nei,“ svarede det unge Menneſte, „jeg er un buono anfone (enfant) og vilde for Intet i Verden være Deres Naade desagréable; men da jeg er Son af Skolelæreren, maa jeg frem for Alt følge Cultusministerens Befalinger, der forordne, at enhver forſikans Embedsmand ſkal tale Franſk. Og derfor, hvormeget jeg end beklager at have glemt mit Italiensk, il faut avec votre permission, que je vous parle français.“

Det var, ſom en kold Foberghysen rystede mig, thi det forekom mig et Dieblif, ſom ſaac og horte jeg her den Gru, Dante har beſkrevet i den fireogtyvende Sang af Helvede, hvor de to Fordømte, Cianfa og Agnello, ere ſmeltede ſammen til een Skikkelse,

. due figure miste
In una faccia ov'eran duo perduti.

Beskynderligt er det dog, at hvor Franskmændene blande sig ind, rive de altid ned og bygge aldrig op. Saaledes forsvinder under deres Regimente det gamle Corsika, og Sproget er hos Nogle endog saa hæsligt og modbydeligt, at man ikke engang gider røre ved det med en Ildklemme.

„Gaa Deres Vej,“ sagde jeg tolt til det unge Menneske og ledsagede mine Ord med en eftertryffeligt Gestus. Tyren saac paa mig med et skjævt Blik — thi Corsikaneren er som bekjendt af et irriteret Temperament — og fjernede sig, idet han mumlede Noget imellem Tænderne. Smidlertid havde mine Dine fæstet sig paa en gammel Mand, og jeg spurgte i den venligste Tone:

„Nu Fa'er, hvor gammel er De?“

„Jeg? Fireoghalvfems.“

„Fireoghalvfems?“

„Ja vel, det blev jeg sidste Marts.“

„Og Deres Been gjøre endnu stadig deres Skyldighed?“

„De spørger vel kun for Spøg, Herre. Det falder mig som Ungenting om Morgenen at gaac til Bastia og om Aftenen komme igjen og lægge mig til at sove i mit Hus. Kun Dinene har i nogen Tid svigtet mig, og derfor har jeg i de sidste tre Aar aldrig gaaet paa Jagt. Og nu er oven i Kjobet

min Pasquale død, og derfor, da jeg gravede den store Grav til ham, lagde jeg strax forud min Bøsse med bersed, thi ogsaa mine Aar er forbi, og jeg kommer snart til ham for aldrig mere at skilles fra ham."

"De horer altsaa ikke til dem, der fornægte deres Moderssprog? Dem har man ikke kunnet paatvinge det Franske, som man tvinger Lænten paa Slaverne."

"Jeg? Jeg har altid kæmpet mod Franskmændene, baade tillands og tilvands, og har altid bejret dem."

"Ah!" sagde jeg, da jeg begyndte at fatte den Mistanke, at jeg, naar det kom til Stykket, havde at gøre med en blodhjernet Staffel; men strax efter tilføjede han ganske rolig:

"Som Marinesoldat paa et engelsk Skib har jeg ved St. Jean d'Alere kæmpet under Lord Seymour og derpaa ved Trafalgar, hvor Admiral Nelson faldt. Nu lever jeg af den Pension, som den engelske Regering udbetaler mig; det er ganske vist ikke saa meget, at man kan gøre store Spring derfor, men da jeg kun har saa Nødvendigheder, saa kommer jeg dog nogenlunde ud af det."

Vi havde imidlertid nærmet os Havnen og kom til et Sted, hvor der aldeles frit til alle Sider staaer en Kirke, der ligesom Alt, hvad der minder om den corfikaanske Historie, bevægede mig paa en eiendommelig Maade.

„Hvem tilhører denne Kirke?“ spurgte jeg; „hvem har bygget den?“

„Det veed jeg ikke; jeg troer i Grunden ikke, den tilhører Nogen. Der bliver aldrig nogenjinde holdt Messe eller egentlig Gudstjeneste i den; Præsten paaſtaaer, at Saracenerne har bygget den. Jeg troer det ikke, men da jeg ikke veed det ſikkert, tier jeg.“

„De har ſaamænd ogſaa Ret til at tvivle,“ ſagde jeg. Thi efterat jeg havde underſøgt Mureværket, diſe lange, firkantede Stene, de ſnevre, ſlanke ſtybeſtaaragtige Vinduer i Spidsbueſtil og de phantaſtiſke Figurer paa Geſimſen rundt omkring Muren under Tagrenden, kunde jeg driſtig paaſtaaе, at Kirken maatte være bygget af Piſanerne.

Og medens jeg endnu ſtadig betragtede Bæggene, faldt mit Øie paa en Jydiſkriſt, der med gothiſke Bogſtaver var hugget ind i Stenene og fortalte, at denne Kirke havde Jacopo da Mare, Herre til Canari, ladet bygge — en tidligere mægtig Familie, der havde denne og andre Landſtrækninger i Capocorſo til Vehn af Republiken Piſa. Mere kunde man ikke læſe, da Stenen tildeels endnu var bedækket af Hvidtning.

Da den Gamle havde hørt alt dette, ryste han paa Hovedet ſom i ſtor Bedrovelse og ſagde ſukkende:

„At Gud! Jeg kan ikke gaae noget eneſte Skridt

uden at møde Vidnesbyrd om vore nuværende Præsters Uvidenhed og Utaknemmelighed. Ja, hvis De endnu havde fundet Fader Settembrino her; han var af en anden Galiber! Af ham havde De kunnet faae at vide, hvor Djævelen har sin Hule, thi han var kyndig i alle geistlige Ting og kunde læse flydende for Dem i alle Boger, som i sit Breviar, og vidste Bested om ethvert Naar og Hvor, om man saa spurgte ham om Nyheder fra China. Fader Settembrino vilde ikke have ladet det komme saa vidt, at en Fremmed skulde finde Mindet om Belgjoreren Jacopo da Mare halvt begravet under Ralken."

"Jugen Fremmed, om end kun en Gæst," sagde jeg og slog ham med Haanden paa Skulderen; „her er der ingen andre Fremmede end de, der regjere Eder."

Derpaa gik jeg videre, da Nysgjerrigheden drog mig hen til et gammelt, meget stort Palads, der stod kæmpemæssigt og næsten truende i Aftenens synkende Skygger. Det hævede sig i nogen Afstand fra Byen fuldstændig ensomt og lænet til Klipperne.

"Dette er det berømte Palads," sagde den Gamle, „i hvilket Præsten Settembrino holdt Jesus Christus fangen."

Denne gang troede jeg for fuldt Alvor, at den Gamle havde en Skruc løs i Hovedet. Men han vedblev stadig paa den samme rolige Maade:

„Hvad jeg siger Dem der, undrer Dem maaskee

lidt, men naar De blot vil give Tid, skal jeg forklare Dem det Hele, medens De spiser til Aften."

Dette forekom mig da ogsaa det Naadeligste, og jeg gik saa, ledsaget af den Gamle, hjem til min Værtinde, Fru Marianna, en Dame af den fortræffeligste Character, paa hvis omhyggelige Pleie jeg hele mit Liv med hjertelig Hengivenhed vil tænke tilbage.

Jeg satte mig tilbords og indbød den Gamle til at tage Deel i Maaltidet, hvad han afslog af to Grunde, som jeg ikke kunde lade være at billige. For det Første fordi et gammelt Menneskes Sundhed ahang af Maadehold, og for det Andet, fordi han ikke paa samme Tid kunde tale og spise: han sugtede kun, som han sagde, Ordet et Smule ved at drikke et halvt Glas af en vis kostelig Viin, som de kalde raspo. Saa godt havde han det ikke ofte; thi ogsaa her, som paa andre Steder, havde Druesygdommen viist sig for at gjøre den Byldt af Glendighed, som Menneskene maa slæbe omkring med sig, endnu tungere.

Efterat han havde drukket, viftede han sig om Munden med Adams Lommeorklæde, det vil sige Bagjiden af sin Haand, vendte sig om til mig og begyndte at fortælle paa næsten fuldstændig reent Toskansf:

„Hvorfor man har givet Præsten Agostino di Silvareccio Navnet Slettembrino, veed jeg ikke. Af

Skikkelse var han spinkel og om Hosterne tyndere end en Jomfru paa sexten Aar, men trods alt det saae han stærk ud, som om han var af Staal og Jern. Hans søgromme Dine lignede og finklede som Kattetonie, og ogsaa deri lignede han en Kat, at han havde sort og hvidsprængt Haar og kunde gjøre aldeles fabelagtige Spring. Hans olivenfarvede Hud var solbrændt og Dienhaarene stivere end et Wildsviins Borster. Han sov kun lidt, spiste endnu mindre og talte sjelden. Fra Næsen til Nagen syntes Alt hos ham at være i et Stykke, thi han pleiede at trække Læberne tilbage i Munden og holde denne fast lukket som en Struestikke. Betragt engang denne Hod saadan paa tværs (og han tog en Hod fra Tullerkenen og holdt den hen for mig) betragt Farven, Nynkerne og hvorledes begge Skallerne slutte til hinanden: ganske saaledes saae Settembrinos Ansigt ud.

Da General Paoli kom hertil for at recognoscerer Capocorso, iudsaae han let, hvor vigtigt det maatte være for et heldigt Udsald af Krigen at beholde Herredømmet over denne Egn. I denne Anledning befalede han paa den fremspringende Klippe deroppe at bygge Nonzas Taarn, og da Appiano Settecervelli, en meget dygtig Ingenieur, rystede paa Hovedet deraf og med et spottende Smil mumlede: „Vi ere ikke Helgene, der kunne gjøre Mirakler!“ svarede Generalen med en skrækindjagende Stemme: „Friheden gjør flere Mirakler end den hellige Antonius.“

De maa see Taarnet. Nu er det forfaldent, men desuagtet maa det kunne vise Dem, hvad det var for store Ord, Generalen sagde, naar man husker paa, hvorledes Corfikauerne fra gammel Tid havde lidt den bitterste Mangel paa Alt, hvad der var nodvendigt til at fore Krig. Klippen, paa hvilken man har bygget Konzas Taarn, hænger som en Taarepil i uhyre Høide over Havet. Hvis De har Blyt til at stille Dem paa Kladden, vil De dybt nede i Afgrunden kunne see Volgerne bruse i sorte Hvirvler og sende snehvidt Skum op i Veiret, og De vil da trække Dem tilbage med Gysen. Deroppe fra kan man ikke see Klippens Fod. Paa Sydsiden, der er mindre brat, fører en steil Fodsti op. Paa Vestsiden, derimod vil De synes, at man ikke kan komme op uden Vinger; og dog lykkedes det, og de Dristigste vove det endogjaa til Højt og flattere op af en strækkelig Mængde Trin, der i bestandige Snoninger stige op til Toppen af den uhyre Klasse. Noget over Midten af denne Klippetrappe finder De da Kilden, hvor Vhens Kvinder hente Vand.

Da nu Taarnet deroppe var færdigt og fuldstændig udrustet til Forsvar, kaldte General Paoli Hr. Giacomo Casella til sig, en gammel Capitain, der i Krigen mod Genuserne havde kæmpet som en anden Orlando hvorved han havde mistet det høire Been og var bleven gjennemhullet over hele Kroppen værre

end en Si. Til ham sagde han: „Fætter Giacomo, hvad mener Du om dette Taarn?“

„Det forekommer mig at være et smukt og fast Bolværk.“

„Hust paa, at det er Møglen til hele Capocorso. Uden Tvivl vil Sjenden opbyde al sin Magt for at erobre dette Taarn. Jeg tænker nu paa, hvem jeg skal betro det til. Fætter Giacomo — reent ud sagt og kort og godt — tiltroer Du Dig at kunne forsvare det, som det fortjener?“

„Hm! Man maa gjøre en Forskjel, General. Naar De spørger mig som Fætter, saa svarer jeg: Pasquale, min Kraft er brudt ved lange Strabadser, jeg er en gammel Mand og ovenikjobet en Krobbling; her behøves en Yngre, og derfor skal I give Taarnet til en ung Mand. Men naar I taler til mig som General, saa siger jeg: Excellence, Soldaten har at høre og at adlyde.“

„Giacomo, jeg taler baade som Slægtning og som General. Mærk, hvad jeg siger. Naar de fjendtlige Kanoner tordne mod disse Klippehyster, troer Du saa, at det raske Veen vil staae fast og ikke rive Træbenet bort med sig? Hvad Pokker, taler Du om Træthed? Gre vi maaskee satte i Verden for at hvile os ud? Vi ville faae Tid nok til at sove, naar vi ligge under Jorden.“

„Bed den levende Gud, I har Ret, General!“

„Altsaa er det en afgjort Sag? Du forsvarev
Taarnet?“

„Det er det!“

„Giv mig Haanden derpaa!“

„Der har I dem begge to!“

Efterat der paa denne Maade var forget for
Forsvaret af Nouzas Taarn, befalede Paoli, at der i
hele Districtet skulde dannes Skyttecorpser, eller, som
man nu siger Bersaglieri, der, hvor det var nødven-
digt, skulde gennemstreiße Landet og bringe den an-
gribende Deel Hjaelp. Han var ogsaa kommen under
Veir med, at nogle af Capocorjos Præster og særlig
Præsten i Canari prædikede Grundsætninger, der beha-
gede Generalen omtrent ligesaa godt som Rog i
Dinene, nemlig: Præsterne skulde, da de havde et
Fredens Embede, ikke blande sig i denne Verdens
forvirrede Vildskab; Venner og Fjender vare begge
Christne og havde derfor ligestort Krav paa alle Vel-
signelser; ifølge de hellige Bøger, var den Præst ikke
blot dadel-, men endogsaa fordommelsesværdig, der
dypede sine Hænder i dobt Blod, og lignende Dum-
heder for ikke at bruge et værre Udtryk. Som om
Præsterne ikke blandede Skortene ved alle hellige
Stridigheder, og Mennesket, for det bliver viet til
Præst, ikke er født som sit Fædrelands Son; den,
der ikke elsker det af alle Kræfter, er ligesaa ugudelig,
som den fortjener evig Fordømmelse, der lader det
fornærme af Fremmede! — Naar I ikke vil være af

denne Verden, saa gaae I til den anden! Men da I drikke Vinen af vore Druer og spise Frugten fra vore Marker, eie Haver og beboe Huse, saa maae I ogsaa, som vi, sørge for at beskytte dem mod fremmed Overlast.

Da det altsaa var Generalens Villie at rykke Nruddet op med Nøde, lod han Præsten Settembrino kalde til sig og sagde til ham:

„Præst, I maa blive her og „slibe mig Barberkniven“.“

Præsten løstede da Hagen høit i Veiret og lod den atter falde ned paa Brystet som en Smedehammer og vilde dermed sige: Godt, godt! jeg har forstaaet det! Derpaa forsatte Generalen Præsten i Canari et andet Sted hen, og ordnede Alt efter sin Indsigt, der uden Tvil var ganske fortræffelig.

Men nu maa De, kjære Herre, vide, at den gamle Præst, affeet fra dette dumme Paasund, at man ikke maatte bruge Krudt og Bly mod Fjenden, var en from og hellig Mand og havde ivrige Tilhængere og Bønnen i hele Byen, men især mellem Fruentimmerne. Dertil kom endnu, at Præsten Settembrino kun var lidet bekjendt her paa Stedet, og efter det Videt, man vidste om ham, gjaldt han for at være en Iværdriver. De vil derfor kunne begribe, at der var Grund nok til at sætte Gemytterne i Oprør. Og ganske rigtigt reiste der sig ogsaa snart en dæmpet Hviisten, der summede omkring som

en indesparret Vind og stadig voxede stærkere, indtil man endelig ventud erklærede, at man en Gang for alle ikke vilde vide noget af Præsten Settembrino. Han derimod lod, som han ikke horte Noget af det Hele, og som det slet ikke angik ham. Det var accurat, som om man sagde til Monte Rotondo: Flyt Dig væk! Da Sondagene kom, fortalte man rundt omkring i Byen, at den nye Præst vilde, for han meddeelte Betsignelsen, fra Prædikestolen holde en Prædiken i Anledning af alt dette. I Forventning om store Ting, strømmede altsaa hele Meningen ind i Kirken; jeg troer, ikke en Kat blev hjemme. Præsten Settembrino sang, som det sig hor og bor, sin Von, gjorde derimod ingen Anstalter til at stige op paa Prædikestolen, men gif tvertimod i Chorkjole henimod Altret. Han syntes at være noget forhindret i at gaac og knæle ned, men da man ventede paa noget heelt Andet, lagde man ikke Mærke til det. Bludselig, for han intonerede sit Tantum ergo, reiste han sig atter op, tog Monstransen frem og stillede den paa Altret. Derpaa vendte han sig om mod Folket og begyndte med klar Stemme at holde følgende Prædiken:

„Jeg veed, elskede Brodre, at I holde meget af Eders gamle Præst, og det kan jeg kuu rose Eder for, thi han har fortjent det; jeg veed fremdeles, at I vil mig ilde og for den Sags Skyld dadler jeg Eder. I ongaaes hemmelig med den Tanke, at fortrænge mig fra Embedet her i Canari; men jeg agter

at blive her, thi det er min Hensigt at bede til Gud sammen med Eder, hvis det lykkes da at beseire Tjenden sammen med Eder, og hvis det ikke lykkes, da sammen med Eder at falde for Fædrelandet. Naar I afflutte en Handel med Viin eller Olie eller Korn, prove I saa ikke Varerne, for I forkaste dem? Mig skatte I altsaa mindre end Korn og Viin, da I forkaste mig, for I har prøvet mig. Jeg havde helst seet, at I selv havde gjort Jer den Meilighed at lære mig at kjende, men da I vil overlade det til mig, saa lader jeg Bisiret falde og vil med fire Ord give mig tilkjende. Den evige Fader, der gav Moses sin Lovs ti Bud, han har, fra jeg blev født, givet mig ti Argumenter for at bringe dem til Udførelse, og det er disse her:—

Med disse Ord løftede han begge sine Hænder i Veiret og viste dem sine ti Fingre. Derpaa vedblev han: „I maae fremdeles vide, mine elskede Brødre, at jeg, ligesom I Allesammen, tilbeder en allerhelligste Treenhed i Himlen, men ogsaa kjender og ærer en anden paa Jorden, og af dene jordiske Treenhed er denne her Faderen.“

Og han tog et Gevær frem under sin Chor-tjole og lagde det paa Alteret.

„Og denne her Sonnen!“

Han tog op af Lommen en stor Bistol og lagde den ved Siden af Bøssen.

„Og endelig dette her den hellige Aand!“

Dg med disse Ord aabnede han Messestjorten og tog en Dolt frem, som han ligeledes lagde hen til de andre Baaben paa Altret.

„Efterat vi ere komne paa det Nene herom, opfordrer jeg Eder, mine elskelige Brodre, til ikke at sætte Eder paa den høie Høst, fordi I see, at jeg er lille og spinkel af Person; det er ikke altid, at man er, hvad man seer ud til at være. Jeg haaber, I har forstaaet mig. Jeg kan bruges til mangehaande Ting, og Agostino di Silbareccio frygter saavel i denne som i den anden Verden kun Et, nemlig Herrens Straf; alt Andet er ham ligesaa ligegyldigt som Vinden fra forrige Aar.“

Da dette var sagt, vendte den vakre Præst sit Ansigt om imod Altret, knælede ned og intonerede sit *Tantum ergo sacramentum*; hele Menigheden istemmede, og efterat den havde modtaget Betsignelsen, forlod den Kirken, meget forbløffet over den Lære, som Præsten havde meddeelt den. Saaledes beviste Præsten Settembrino ved sin resolute Udfærd, at naar det gamle Ord har Ret, der siger, at en gal Præst gjør Menigheden besat, saa er paa den anden Side ligesaavel det Modsatte Tilfældet. Thi det er en Kjendsgjerning, at Præsten paa denne Dag var stegen grunne høit i Folkets Agtelse, og denne hans Credit voxede Dag for Dag og det af gode Grunde. Thi hvor der var et Saar at læge, havde han en sand Gudshaand, og hvad Prædikenerne angaaer, behøver

jeg ikke at sige Dem mere efter den Prove, jeg har meddeelt Dem derpaa. Altid med den samme Kraft, og ofte endnu langt vældigere traf hans Ord Maalet som en Steen fra Skyngen. Naar det dreiede sig om at gaae omkring og hjælpe Syge, agtede han hverken Regn eller Storm eller Hagel. Havde han en Hest, saa red han, men ellers gik han tilfods. Sacramenterne forærede han bort, istedenfor at sælge dem; gratis accepistis, gratis date. Aldrig saae Nogen ham tage mod Penge eller andre Sager, ja han nød ikke engang et Glas Viin ved en Daab, ved Bryllupper eller Begravelser. Thi dette, pleiede han at sige, er den eneste Maade, hvorpaa man kan stoppe Munden paa Bagvasterne, der gribe enhver Leilighed til at bringe Naademidlerne i Miscredit, idet de, til uumaadelig Skade for Religionen, kalde dem Præsternes Krambod. Intet at forlange og tage sig selv Brodet ud af Munden for at dele det med de Fattige, deri bestod, efter hans Mening, en sand Præsts Hoveddyd. Han havde af Evangeliet lært, at den geistlige Stand paalagde Pligter, og det ikke saa. Men hvad Rettighederne angaaer, saa havde han, hvormegen Uleilighed han end havde gjort sig, dog ikke kunnet finde det Sted, hvor Christus havde talt om dem. Naar han havde læst Messen og forklaret Evangeliet, lagde vor brave Præst Breviaret tilside, tog sin Bøsse og lærte paa Pladsen foran Kirken Ungdommen at samle sig og igjen at løbe fra hinanden, stille sig op

i Rækker, formere en sluttet Stilling, paa Bindsvine-
maneer lave sig en Dækning ud af hver Grav, hver
Træstump eller hver Klippeblot, kort sagt, alle mili-
taire Øvelser, saa at en preussisk Underofficer vilde
have faaet Respekt for ham. Men hvad han lod sig
være allermeest magtpaaliggende var at gjøre en Ende
paa de gamle Fjendskaber og med al mulig Zver
paasee, at der ikke opstod nye. Hertil bevægedes han
ganste sikkert af sin store Fromhed og sin naturlige
Velvillie, men man maa ogsaa indromme, at disse
hans Naturanlæg bleve mægtig forogede ved hans
grændseløse Njærlighed til Fædrelandet.

Naar nu den værdige Geistlige saae paa de
smukke Frugter af sin Umage, følte han sig meget
glad, og om hans Læber dirrede der Noget, som man
vel nok kunde kalde et Smil, og saa blev han da,
som det ogsaa nok kan arrivere, den mest Bestedne,
med Tiden stolt af sit uventede Held og roste sig af,
at han kunde intet Hjad modstaae, hvor gammelt og
indgroet det end var. Under hans Hænder maatte
Alle elske hinanden, og Alle vende den Gift, der bul-
nede i Sjælen, mod de ydre Fjender; derpaa vilde
han vædde baade Messiebogen og Bussen. Men nu
syntes, saavidt man kan skjonne, Herren at have taget
dette hans Overmod ilde op, saa at han vilde gjøre
ham det rigtig haandgribeligt, hvorledes, uden den
guddommelige Hjælp, Alt, hvad et Menneske tager
sig for, ikke nytter mere end varme Omflag mod

Sting i Siden. Da nemlig vor Præst vilde oplukke Hjertene paa Orsoanto Alessandrini og Francé Orticoni og havde sat sit Hoved ind paa at aabne disse to fjendtlig luffede Dørre, gif Røglen itu i hans Haand. Alt fortælle Alt, hvad den værdige Mand sagde og gjorde, vilde føre for vidt; nok er det, at han ikke kom til Maalet og endelig, efterat han fuldstændig havde tabt Modet, ydmygede sig for Gud Herren og bekjendte, at han kun var en svag Daare.

Men nu skal De høre, hvilken Lei Herren fandt til at faae disse haarde Hjertes til at smelte. Generalen lod offentlig udraabe og befale, at alle Corsikanere, uden Forskjel, skulde for deres Præst lægge Haanden paa Evangeliet og sværge en Ed paa, at de vilde forsvare Fædrelandet til deres sidste Mandedrag. Jeg har i nyere Tid hort denne Forholdsregel dadle som en forgjæves; men som jeg i Lobet af mit Liv har havt Leilighed til at bemærke, domme ogsaa de fornuftigste Mennesker efter de Begreber, der gjælde paa deres Tid; de kan eller vil ikke tænke sig tilbage i svundne Tiders Forhold. Naar De overveier, hvormeget Religionen dengang formaaede over Corsikanernes Hjertes, og at Præsterne ved deres Dyd og deres Biden, og endnu mere fordi de havde offret Fædrelandet Gods og Blod, snarere fortjente at blive ærede som Helgene end som Mennesker, saa vil De indsee, at Generalen

heri, som i Alt, hvad han gjorde, beviste den største Klogskab. Nutildags er Religionen ganske vist kun som visken Hamp, og det Reb, man laver deraf, holder ikke bedre end Spindelbøv. Det Eneeste, der endnu formaaer Noget, er Interessen Men ogjaa dens Reb kan gaae itu, og de, der forlade sig paa dem, falder ofte slemt. Og dog vilde man forgjæves søge andre, der holdt bedre.

Hvorledes Præsten Settembrino kom i Bevægelse ved denne Leilighed, kan De let forestille Dem. Om Søndagen efter den hellige Messe tog han, endnu i Messedragten, Johannes Evangelium ned fra Altret og kaldte sine Skrifteborn parviis til sig, for at de skulde lægge den høire Haand paa den hellige Bog og sværge Eden efter den Formel, som han sagde dem. Hvad enten det nu var ved et Tilfælde eller ei, horte de to gamle Fjender, Orsoanto og Francè, deres Navne blive raabte op samtidig. Den Ene saac paa den Anden, som havde de kun liden Lyst til at følge dette Raab. Men af Frygt for, at de Andre skulde ansee dem for vanartede Sonner af deres Fædre, der vare blevne berømte paa Grund af deres Fædrelandskjærlighed, og at man skulde troe, at hvad deres Huse havde lidt ved Tabet af Mennesker og Rvæg havde gjort deres Hjerter kolde, af Frygt derfor, fatte dog en indre Drift sig imod, at de bleve tilbage, og de nærmede sig Alteret. Præsten holdt Evangeliebogen ud imod dem, og enhver af

dem lagde en Finger paa den, den Ene paa det yderste Hjørne af den hoire Side, den Anden paa det yderste Hjørne af den venstre. Da lod Præsten, der blev greben af hellig Brede, Bogen synke ned paa Nækværket omkring Alteret, greb kraftig de to Gamles Hænder, trykkede den ene mod den anden og holdt dem saaledes fast paa Evangeliebogen. De stakkels Hænder skjælvede, som Bladene, der endnu i December Maaned ere blevne hængende paa Træerne, rygte i den jufende Morgenvind. Men Præsten Settembrino var haard af sig. Han trykkede dem tun stadig stærkere sammen og sagde derpaa Følgende:

„Ved den ubesmittede Guds Moder, gjentag hvad jeg nu vil sige Eder, I Herrer af Granit fra Algaiola. Jeg sværger — siig det! — jeg sværger i Navnet Faderens, Sønnens og den Helligaands at forsvare Fædrelandet, saalænge jeg endnu kan drage et eneste Mandedrag; jeg sværger for det at hengive Guds og Guld og mit Liv saaledes som ogsaa mine Børns; jeg sværger hverken med Ord eller Gjerning at give Forargelse eller stifte Trætte, og hvis jeg ikke holder denne min Ed, saa gid i den samme Stund Jorden maatte aabne sig under mine Fødder og jeg styrte ned i Helvedes Afgrund!“

Efterhaanden, som de to Gamle kom videre i Eden, horte deres Hænder op at rygte og bleve varme; thi Hadet gjør Sjæl og Legeme kolde, men Kjærligheden varmer det; medens de sammen udtalte disse

Ord, der knyttede dem til hinanden med det samme Baand af Fare og Ulykke, følte de sig som Brødre, der ere fødte af den samme Moder, fremdeles som Brødre ved Jesu Christi Blod, der var bleven udgydt til deres Forløsning. De trak Beiret beklemt, og Pusket fra deres Læber blandede sig; de følte deres Anævakle og Jorden, hvorpaa de stod, ryste. Deres Hjerters Haardhed opløste sig i Taarer, som dog deres stolte Egenfjind endnu holdt tilbage paa Munden af Dielaagene ligesom vilde Hingste ved Strikfen. Og saa deres Læber rystede som af Længsel efter at kyskes, men de to Mænd toge sig vel iagt forat nærme dem hinanden.

Da greb Præsten Settembrino, der vel saae, at Sagen, naar han overlod den til sig selv, kun vilde gaae langsomt fremad, med den venstre Haand Orso-anto's Hoved, med den høire Francès og stødte dem sammen, ikke stort blidere end en Bocciaspiller med sin Kugle sthynger Modstanderens bort, og sagde, idet han brød ud i Gulken:

„Fremad! Kysjer hinanden; thi jeg seer jo, I længes smertelig derefter. Fred, Fred, Fred!”

De skulde have seet de tre Mennejer! Man kunde ikke skjelue, om de kysfede eller bed hinanden, saa stor var den Boldsomhed, hvormed de trykkede deres Hoveder mod hinanden. Da Præsten ikke kunde kysse dem paa Munden, kysfede han dem lidt oppe paa Isfen, og hans Taarer sthyrte i store Draaber

ned paa de to Gamles graae Haar. Da han derpaa havde fattet sig en Smule, lagde han med en høitidelig Gestus Haanden paa deres Hoveder og med en Stemme, som man tydelig kunde, høre skjælve hvor stærkt og klart den end lød, begyndte han igjen og sagde:

„Amen, amen, dico vobis, videbitis coelum apertum et Angelos Dei ascendentes et descendentes super filios hominum.“ — I Teyten staar der ganske vist super filium hominis, og det gaar paa Christus. Men jeg tør vædde min Part af den evige Salighed paa, at Jesus Christus ikke har taget den nye Anvendelse, som Præsten Settembrino tillod sig at gjøre af Evangeliet, ilde op, men tvertimod vilde have raabt Bravo til den, hvis han havde hørt den.

Men Præsten Settembrino vidste, skjøndt han aldrig i sit Liv havde spillet Kort, ganske godt, at det at give og at tage er to forskjellige Ting, og at Kjærlighed skriver med en Pen, medens Hadet derimod indgraver med en Meisel. Han var derfor betænkt paa at befæste Freden mellem de to Familier ved Slægtskabets Baand. I denne Hensigt tog han en Dag Boksen, gik til Frances Gaard og skjød den af lige under hans Vinduer. Francè, der bevogtede sin Grund som en bidst Gaardhund og ikke var til at spøge med, styrtede hen til Vinduet for at see den Frække, der vovede at trænge ind til ham. Men

neppe havde han opdaget Præsten, saa forgik al hans Bredde, og han sagde ganske roligt:

„Kjære Præst, er det Eder? Kom dog op og tag et Dieblig Blads hos mig.“

Det lod Fader Settembrino sig ikke sige to Gange, og idet han gik op ad Trappen, mumlede han fornøiet ved sig selv: Tingen begynder godt, ja den kunde slet ikke gaae bedre, thi det er klart, det er ham der søger mig, og ikke mig, der søger ham.

De passiarede om Regu og smukt Veir, om det sidste Mars daarlige Høst og de gode Udfigter for det næste. Derpaa sagde Præsten pludselig, aldeles uden Forbindelse med det Forrige:

„J har en Son, Francè?“

„Ja, det har jeg rigtignok. Kjender J ham da ikke?“

„Jo vist kjender jeg ham; hvad det er for en prægtig Knos, Gud veljigne ham! Og han synes mig gammel nok til, at J kan see Eder om efter en Kone til ham.“

„Na, det kan altid blive tidsnok; veed J ikke, at han først lige har fyldt sit attende Aar.“

„Og det forekommer Eder for ung? Det er netop lige den bedste Alder til at indtræde i den hellige Ægtestand.“

„Ei hvad! Corrifanerne pleie ellers ikke, at gifte sig saa purt unge.“

„En herlig Grund det! Hvad? Skulde maaskee

Sæder og Skikke staae stille, medens alt Andet under og over os vexler og skifter. Nutildags lever man hurtigere, og før Frugterne ret falde af, sætte Træerne allerede igjen nyt Lov. Husk paa, at I kun har denne ene Son, saa at det maa være Eder meget magtpaaliggende at see Eders berømte Slægts vedvarende Bestaaen sikret; og overvei fremdeles endnu dette: Hvem veed, om ikke Krigen bryder ud netop i dette Dieblit, vi her tale sammen. Hvormange uforudsete Tilfælde kan der ikke arrivere, hvormange Slags Ulykker kan der ikke bryde ind over os! Naar det er paa Tide, skal man ikke give sig god Tid. Giv Eders Son en Hustru og det snarest. I er Corrikoner som jeg og kjender Ordspøget: Vedre mange Born i Huset end meget Brød i Skabet."

"Kjære Hr. Pastor, naar I taler, synes man at høre San Giovanni Voccadoro. Ved den Almægtige! Jeg vil see at finde en Kone til Giammatè, men indtil dette Dieblit har jeg endnu ikke tænkt derpaa, og derfor veed jeg ikke, hvor jeg skal vende mig hen og søge."

"Hvad Pøffer! I har dog ikke langt til den Bige, der netop vilde være den Rette, som er from, velopdragen og Datter af en fortræffelig Moder, hvis Formues-Umstændigheder er omtrent som Eders, og hvis Ære og Anseelse hos Menigheden ogsaa omtrent er den samme."

"Og denne Perle er?"

„Jh nu, Catalina.“

„Hvilken Catalina?“

„Orsoantos Datter.“

„Orsoantos!“ Og den mistroiske Corsikaner fæstede sine Bine stivt paa Præstens, søgte en Stund at undersøgte hans skjulte Tanker og spurgte derpaa: „Er I sendt fra Alessandrini for at føle mig paa Tænderne? Tal aabent og ærligt!“

Præsten, der saa pludselig saae sig angreben forfra, vidste ikke, hvad hun skulde gribe til. Hvis han tilstod, at dette Giftermaalsproject var hans eget Tidsfald, saa maatte han frygte for, at den hele under saa heldige Auspicier begyndte Affaire aldrig skulde blive til noget. Men paa den anden Side havde han en Afsky for at lyve. Han valgte da instinktmæssig en Middelvei. Han holdt Munden lukket, men aabnede istedenfor Armene, hvorved han samtidig boiede Hovedet en Smule ned paa den høire Skulder, saa at han kom til at ligne Christusbilledet over Indgangsdøren til Assistentshuset i Livorno.

Lykken lod ham heller ikke denne Gang i Stikken, men gav Orticoni det heldige Tidsfald strax igjen at tage Ordet:

„J er altfor forsigtig, Agostino,“ sagde han, „til at vove et saadant Skridt, naar I ikke var sikker paa Alessandrinis Tndvilligelse.“

„Hvad det angaaer, saa kan vi begge rolig lægge os til at sove,“ afbrød Præsten Settembrino ham

med paafaldende Hurtighed, da det forekom ham, at der her aabnede sig en Bagport, gjennem hvilken han kunde hjælpe sig ud af Forlegenheden; thi dermed bekræftede han kun en Mening, som han virkelig nærrede, men ikke en Kjendsgjerning. Imidlertid var det kun en kort Trost, thi Orticoni vedblev strax:

„Da Orsoanto sender Eder til mig, kan I sige ham, at det, der forekommer ham godt og rigtigt, ogsaa skal forekomme mig godt og rigtigt.“

Hu var vor Bræst ganske vist tilmode, som om han var kommen fra Dyneen og i Salmen; thi han overveiede ved sig selv, at hvis han nu lod det blive derved, vilde hans Taushed omtrent være det samme som Logu; og som Skriftefader vidste han meget vel, at den mindste Straf derfor var at steges syv Aar i Skjærsilden. Men Sandheden tvinger os til at sige, at dette ikke var Hovedgrunden, hvorfor Fader Settembrinos Sjæl svævede i Frygt, in primis fordi han gjerne havde forpligtet sig til at blive ikke blot syv, men ti og fjorten Aar i Purgatoriet, naar derved en saa onskværdig Sag lod sig opnaae, men derpaa ogsaa, fordi han mente, at Logue, som man siger ad evitanda Scandala og i et godt Diemed høre til de tilladelige Synder, som, vaskede med Vievand og skyllede med Anger, atter gaae bort i en oprigtig Bods Badstufad, uden blot saameget som at efterlade Spor af en Plet. Hvad der ængstede ham, var tvertimod Tanken om, hvor uheldigt det vilde være, hvis dette

Project ikke fik den Fremgang, som han onskede. Og da saaledes Frygt og Haab stredes om hans Sjæl, boiede han Hovedet en Smule ned mod den hoire Skulder og korsede Armene over Brystet, noiagtig saaledes som han havde seet det paa Billedet af Forloferen over Udgangsdøren til Assistentshuset i Livorno.

„Vi sees igjen imorgen — eller iovernorgen,“ sagde han, idet han tog Afsted for i ethvert Tilfælde endnu at beholde nogen Tid. Men derpaa svarede Orticoni:

„Gjør hvad I kan, men husk, at I selv for nylig har sagt til mig: Naar det er paa Tide, skal man ikke give sig god Tid. Og det er ogsaa ganske rigtigt: I dag er bedre end imorgen, og man skal man skal smede, medens Jernet er varmt.“

Fader Settembrino, der folte de Saar, som man slog ham med hans egne Vaaben, styndte sig i Hui og Hast ned ad Trapperne og var allerede dernede, for Orticoni var halv færdig med sine Ordsprog, saa at han meget godt kunde anstille sig, som om han Jugenting havde hørt og derfor heller ikke behøvede at svare. Af Frygt for at han kunde blive kaldt tilbage, fjernede han sig i Begyndelsen i fuldt Lob. Men da han derpaa var langt nok borte fra Huset, stod han et Dieblik sørgmodig stille og satte sig endelig igjen langsomt i Bevægelse, hvorved han holdt følgende Samtale med sig selv: „Du bilder Dig

ofte ind, kjære Settembrino, at Du har saamegen Forstand, at Du kan meddele Andre af dit Overslod, og dog kommer Du af og til, ja tiere end det er hensigtsmæssigt, i en og anden ubehagelig Klemme; Grunden dertil er blot, at Du har altfor lidt Tro. Kajt nu engang dit Anker i den Grund, at Mennesket, naar han i en god Hensigt begaaer en roesværdig Handling, da stadiq maa raabe, at Gud vil staae ham bi. Desuden har Du efter menneskelig Beregning det vanskeligste Stykke Arbeide bagved Dig. Ved den Slags Affairer er det Værste at finde Brudgommen; hvad Bruden angaaer, saa ere Fædrene for det meste ængstlige for, at deres Døtre skal jidde og blive gamle Hebermøer hjemme. Gaa kun driøtigt fremad; naar Du har Helgenen, saa kan Nischen til ham hurtig blive færdig. Drsoanto modtager Dig allerede med aabne Arme, i lige Maade Angiolamaria, Moderen, og Datteren Catalina falder Dig naturligtvis strax om Halsen af Taknemlighed, Slægtninge og Venner, Karle og Piger ville kysse Dig; tag det med Ro, mine Born og kom smukt den Ene efter den Anden! Hænderne bort! Ved vor Frelser's Kors, I kvæle mig næsten" . . . — Og Fader Settembrino vandrede i sit Hjertes Glæde saa hurtigt henad Beien, at han formelig lignede en Svale, der streifer hen over Jorden for at fange Fluer. Ja, man fortæller, at han paa denne Maade har gjort Noget,

som i hans hele Liv baade før og siden er blevet uden Sidestykke, at han nemlig har istemt den bekjendte Serenade:

Andare io me ne vo'da sua eccellenza
E di una latra ve voglio accusare

og saa videre hele Sagen.

Orsoanto var en videnskabelig dannet Mand; thi som ung Mand havde han været Student i Pisa og der modtaget Værdigheden som Doctor utriusque skjøndt han senere ikke gjorde Brug af den undtagen til at dæmpe Trætter og bilægge dem paa fredelig Maade ved et Forlig. Naar han havde jevnet Sagen, saa domte han altid begge Parter, den Seirende, saavel som den, der bukkede under, til at bøde Sagens Omkostninger i de Fattiges Kasse, undtagen naar Forliget var kommet istand i Carnevalstiden; thi da lod han sig betale Sportler i Vin, Fisk og andre gode spiselige Sager, lagde endnu meget mere til af sit eget og foranstaltede saaledes engang hvert Aar en stor Fæst, til hvilken næsten hele den lille By blev indbudt. Han var i enhver Henseende en fortræffelig Mand, der i Godhed og Bravhed lignede Francé Orticoni, men i Gæmildhed var han langt overlegen. Til ham gif nu Fader Settembrino skyldsomt, og næppe havde han paa Afstand opdaget ham i hans Have, hvor han netop studsfede et Figentræ, før hen med Hvitidsstemme raabte til ham:

„Orsoanto! heida, Orsoanto! jeg bringer Eder gode Nyheder.“

„Gud give, at det var sandt, I sagde. Nuvel, hvad Nyt er der da?“

„Kom først ned fra Træet. Hvad jeg har at fortælle Eder er ikke Noget, som man saadan kan høre paa i et Figentræ.“

„Gjør Jüngting, Præst. Tal blot!“

„Hvad? Skulde jeg falde saadan med Doren ind i Huset? Uden mindste Spor af en lille Fortale?“

„I spænder mig paa Pinebænken.“

„Nuvel, jeg bringer Eder, det vil sige ikke Eder, men Eders Datter Catalina, en ganske overordentlig prægtig Mand.“

„Er det Alvor?“

„Er jeg en Mand, der giver mig af med Narrestreger? Ved min Præsteværdighed!“

„Og hvem er det?“

„Giammateo.“

„Francè Orticonis Son?“

„Ja, er det ikke en Guldstat?“

„Jeg siger ikke nei, men kommer I virkelig fra Francè og skal anholde om Catalinas Haand?“

Præsten, der i to Timer havde lært den diplomatiske Kunst bedre, end om han i ti Nar havde været fransk Gesandt ved Romerhoffet, svarede behændigt undvigende:

„Nuda, seer jeg ud som en Skjelm? Eller

tiltroer I mig, at jeg vilde begynde paa saadanne Ting, naar jeg ikke havde Francés Indvilligelse i Lommen? Per Dio santo, eller gjælder min præstelige Charakter ikke for noget Mere?"

Saaledes besvarede den snilde Præst Spørgsmaalet og besvarede det dog paa den anden Side slet ikke; og Vendingen hjalp ham saa udmærket til Maalet, at Orsoanto, der ikke havde nogen Mistanke og ikke tog det saa noie, gav sig tilfreds dermed.

„Jeg for mit Bedkommende,“ svarede Alessandrini, „vilde lyve, hvis jeg sagde, at det ikke var mig inderlig kjærkomment. Og jeg siger tusind Tak derfor, først og fremmest til Francé og saa ogsaa til Eder; men — I har selv sagt, at I ikke bringer mig Manden, men Catalina. Derfor maae vi først høre hendes Mening; thi jeg vil for Intet i Verden tvinge det velsignede Barn til Noget, der kunde være hende imod.“

Da Præsten horte dette, blev han meget bestyrtet, tog Skalotten af Hovedet, og efterat han fem, sex Gange havde gnedet sig stærkt i Panden, udbrod han:

„Hvad er det for nye Manerer? Naar vi ere tilfredse, maae vel Alle være det.“

„Nei, paa ingen Maade, ærbørdige Fader! Først maae Brudefolkene være tilfredse og saa Forældrene; thi de og ikke disse skal leve sammen indtil Døden.“

Her var det nu, at Præsten Settembrino, opbragt over at han fandt en Hindring, hvor han mindst

havde ventet det, holdt den fortræffeligste og mestersligste Tale om Egteskabet og Forældrenes Magt over deres giftefærdige Børn, der i mange Aar var bleven hort paa Corfika. Endnu længe efter har den, nedarvet fra Fader til Sou, holdt sig uforandret i Corfikanerens Hukommelse. Men nutildags, da alle stolte Minder fra Fædrenes Tid ere skrevne i Glemmebogen, kjende kun de Færreste den endnu, og da J, der ikke er Corfikaner, rimeligviis bryder Eder endnu mindre om den end Corfikanerne, saa vil jeg hellere springe den over. Nok er det, at Alessandrini, da Præsten havde endt, fuld af Beundring udbrod: „Kjære Hr. Pastor, med saadanne Grunde kunde J bevæge Stene.“

„Lad os lade Stenene ligge, hvor de ligge,“ svarede Præsten, „jeg vil kun overbevise Eders Forstand.“

„Hvad mig angaaer, saa siger jeg Eder rent ud, at selv om J kunde slaae Vand ud af en Klippe, saa vilde jeg dog aldrig gjøre Vold paa min Datters Billie.“

„Vee mig!“ stormede Præsten og lod sig magtesløs synke ned i en stor Hævestol; og medens han sukede Dinene, dansede atter for hans Phantasi alle de Stræmmebilleder, som han allerede troede at have bankt for bestandigt.

Orsoanto saae med Vesthrtelse, hvor fortvivlet han teede sig, og skjøndt han ikke anede Grunden,

stjødte han sig dog med at bringe ham Trost og sagde:

„Jeg anseer alligevel Sagen for afgjort, thi saavidt jeg kjender min Datters Hjerte, vil Pigebarnet, da hun endnu ikke har nogen Anden kjær, med Glæde imodekomme Eders og mine Ønsker.“

„Ah!“ udbrod Præsten, aabnede Døren og sprang i Beiret som en Fjeder; „J giver mig mit Blod igjen. Kom og lad os uden Ophold spørge Catalina. Nei vent, jeg vil gaae og falde paa hende.“

„Det er bedst, jeg gjør det selv,“ svarede Orsoanto, medens han steg ned af Træet. Men Præsten var allerede styrtet afsted hen ad Huset til, og medens han nu tog Trappen i fire Spring, raabte han med en Stemme, der næsten bragte Huset til at ryste i dets Grundvold:

„Catalina! heida Catalina, Catalina! hvor Pokker har Du gjemt Dig?“ Men Catalina svarede ikke, og denne uheldspaaende Taushed var nær ved atter at vække de neppe beroligede Furier i den gode Præsts Sjæl, da Orsoanto kom stommende bag efter ham og til hans Beroligelse sagde til ham:

„Men, kjære Præst, hvis jeg ikke vidste, at det var Eders Embede at uddrive Djæble, saa vilde jeg næsten troe, at J selv var besat af en; mener J virkelig, at en ærbar Pige svarer, fordi hun hører den forste, den bedste Stemme raabe paa hendes Navn? Jo,

J vilde saamænd have opdraget Eders Døtre net! Lad mig nu kalde paa hende."

Orsoanto havde nu ganske vist i Almindelighed Ret. Men i dette specielle Tilfælde — naar han gjen- nem Væggen kunde have seet ind i Værelset, vilde han have overbeviist sig om, hvormegen Uret han havde. Thi Catalina var, da hun hørte, at der blev kaldt paa hende, sprunget iveiret og sthyrtet bort fra sin Stol, og havde Moderen ikke med en streng Gestus holdt hende tilbage og sagt: Sæt Dig, Catalina, det er ikke din Fader, der kalder paa Dig — saa vilde hun allerede være kommen, Gud veed hvor langt. Men da hun nu strax efter hørte Faderens Stemme, befalede Moderen: Din Fader kalder; adlyd, Barn!

Pigebarnet var ude som en udstuudt Piil, og da hun foer ned ad Trappen, stødte hun paa Præsten og vilde have sthyrtet ham hovedfulds ned af alle Trinene, hvis han ikke itide med begge Hænder havde holdt sig fast ved Nebet, der tjente som Rækværk. Efterat hun havde undskyldt sig, og han venligt havde tilgivet hende, tog Orsoanto sin lille Datter under Hagen, løstede hendes Hoved iveiret og sagde, idet han saae hende lige i Øinene:

„Catalina, hør engang en Nyhed.. Den ærværdige Fader kommer fra Orticoni og anholder om din Haand. Kunde Du vel have Lykt til at tage hans Son, Giammateo, til Mand?"

„Det væne unge Menneske, der under Messen

altid pleier at stille sig ligeoverfor Dig, forstaaer Du?" skyndte Fader Settembrino sig at tilsoie. Men han prædikede for dove Øren; thi neppe havde Pigen forstaaet Spørgsmaalet, der var blevet affjret som en Pistol lige for Ørene af hende, før hun blev blussende rød over hele Ansigtet og skygtede affted dobbelt saa hurtig, som hun var kommen. Faderen blev forundret staaende, endnu stadig med løftet Haand, og Præsten torrede Sveden af sin Paande, sukede, og forbandede den Time, da han var kommen paa det Indfald at blande sig i denne Sag. Imidlertid var Catalina ilet tilbage til Moderen, styngede Armene om hendes Hals og skjulte Ansigtet ved hendes Bryst. Angiolamaria, der, hvor haard hun end kunde anstille sig, alligevel havde et Hjerte, som gode Modre pleie at have det mod gode Døtre, spurgte hende med bevæget Stemme om Marsfagen til hendes Bestyrtelse, og Barnet gav hende efterhaanden stannende Besked. Derpaa opfordrede Moderen hende til at berolige sig og gif selv ud til sin Mand. Hverken strengt eller med nogen overlegen Mine, men kun med en værdig Husmoders værdige No, beholdt hun denne, hvor upassende han havde opført sig mod Barnet.

„J Mænd ere Herre og Mestre i Eders Hus,“ sluttede hun, „men J skal soie, at visse Forespørgsler kun paa rette Maade kan bringes et ungt Barn af hendes Moder.“

Hvorpaa Orsoanto og Fader Settembrino som med een Mund udbrod: „I har Met, Angiolamaria, tusinde Gange Met Din Mand Fader Settembrino Vi har begge været to rigtige Uesler.“

Fuldstændig tilfredsstillet herved, og derfor tilbøielig til at laane dem et venligt Ore, lod den gode Kone sig nu indvie i hele Sagen, sluttede sig af hele sit Hjerte til de Andres Project og tilbød sig strax at forhandle med Catalina og inden kort Tid at bringe Svaret.“

„Gaa, Angiolamaria, og Gud velsigne Eder!“ sagde Præsten; „jeg har altid jagt, at I var en sand Helgen.“

Smidlertid blev hans Taalmodighed endnu en god Stund sat paa Prove, indtil han endelig igjen hørte Skridt, og Moderen viste sig, holdende ved Armen sin Datter, der som et rigtigt Billede paa en *ecce ancilla Domini* med sænkede Diue og jagte Stemme sagde til Orsoanto:

„Min ærede Herre og Fader, Eders Datter har aldrig kjendt og kjender ingen større Glæde, end at adlyde Eder i Alt, hvad I onsker og forlanger.“

Orsoanto, der folte, at Taarerne kom ham i Diene, lod som om han skulde til at nyse og vendte sig bort for hemmeligt at astørre disse Taarer, da Skik og Brug ikke tillader, at et forsitanst Varn seer sin Fader græde. Men Fader Settembrino begyndte som midt i Kirken at synge med hoi Stemme:

Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Saaledes blev Forbindelsen sluttet mellem Giammatteo Orticoni og Catalina Alessandrini, med hvem jeg, saalænge de levede, har staaet i broderligt Ven-
skab, og om hvem jeg endnu, da de ere indgaaede til et bedre Liv, bevarer en dyrebar og vemodig Er-
indring.

Men Folk i Canari blev, da de horte om denne Forlovelse, yderst glade og onskede hinanden til Lykke til den som til en glad Familiebegivenhed; thi Fjend-
skabet mellem de to Huse havde i umindelige Tider deelt Byen i to Partier og medført Had, Fornær-
melser og ofte endnu meget sørgeligere Ting. Begge Parter havde ogsaa en stor Mængde Slægtninge og Venner, da de formelig kappedes om at tage sig af deres Clienters Vel og altid, hvor det gjaldt Fædre-
landet, vare de Første til at sætte deres Liv og deres Formue paa Spil.

Tiderne vare just ikke lyse for Fædrelandet. Og desuagtet, da vi saae efter, hvorledes det egentlig stod sig, fandt vi, at vi i fyrrethve Aars stadig Uro suarere havde vundet end tabt, takket være Frihedens livnende Pust, der ogsaa virker befrugtende mellem Ruiner. Handelen var i Grunden bleven dreven ganske godt, Agerdyrkingen gaact fremad og Befolkningen voeret; dertil kom, at vi siden 1764 havde havt Waabenstil-
stand, og at Franskmændene under den deels paa vore

Marker, hvor de gjorde Indkjøb, og deels paa deres
 Streiftog gjennem det Indre af Den, bragte Penge
 mellem Folk. Maaskee udstroede de samtidig med
 deres Penge ogsaa Havesygens Fro, Stammen over
 ærlig Fattigdom og Trældommen; men vi mærkede
 det den Gang ikke, thi ogsaa mellem os manglede
 der ikke Folk, der forveylede Corruption og Civilisa-
 tion og ansaae det for en Lykke, at Begjerligheden
 voxede samtidig med Midlerne til at tilfredsstille den.
 Under tiden foer den Tanke os gjennem Hovedet, at
 Taabenstilstanden snart maatte være tilende; men det
 varede kun saalænge som ved Midjommertid Stjerne
 paa vor velsignede Himmel. Forgjæves horte man
 Rygter om Forliget i Versailles, ved hvilket Frankrig
 skulde have kjøbt os af Republiken med Forbehold
 af Tilbagekjøb mod Erstatning af Omkostningerne;
 forgjæves summede der omkring os alle Slags Hi-
 storier om en mægtig Flaade, der blev gjort seilfærdig
 i Toulon for at kaste sexten nye Batailloner over paa
 Den til os. Vi brod os ikke noget om alle disse ad-
 varende Stemmer, da vi ikke kunde forestille os, hvor-
 ledes Frankrig, der tidligere var vor Støtte, da det
 gjaldt om at gjenvinde Friheden, nu skulde have
 sammenfvoeret sig for at fratage os den, og hvorledes
 en Ludvig den Femtende kunde byde Haanden til at
 tilintetgjøre det Fædreland, som Catharina af Medici
 paa enhver Maade havde ansporet Sanpiero di Omano
 til at forsvare. Vi kunde ikke overvinde os til at troe,

at den allerkristeligste Konge kunde kjøbe et hvidt og oven i Kjøbet dobt Folk i Masse, medens de franske Philosopher ivrede saa heftigt imod Handelen med et Par hundrede Negere, der dog staae Oberne nærmere end Menneffene. Vi sagde, og sagde dengang en stor Daarfskab, at en Stat paa sexogtyve Millioner Mennefter vilde stamme sig ved med al sin Magt at falde over det stakkels Corsika, der kun tæller lidt over to hundrede tusind Sjæle. Vi stolede paa Paolis Narvaagenhed og paa hans gode Lykke, og da Menneffene altid ere tilboielige til at troe, hvad de onste, ansaae vi det for afgjort, at den nuværende Tingenes Tilstand vilde forbedre sig eller i værste Tilfælde dog ikke forværres.

Canarejerne besluttede da enstemmigt, at det kjærkomne Bryllup mellem Giammatteo og Catalina ikke alene skulde fejres paa sædvanlig Viis, men med en offentlig og overordentlig Festlighed. Nutildags ere de gamle Tidens festlige Skikke for bestandig forsvundne med de gamle corsikanske Dragter. Ligesom Kirken, naar den tager Indvielsen fra en Præst, som har forbrudt sig, Stykke for Stykke affører ham den hellige Dragt, i hvilken han træder smykket frem for Alteret, saaledes tager Frankrig de gamle Skikke fra os og lader os staae nøgne, eller forærer os endog saa Christi Purpurkappe, Korcepter og Tornekrone. O, mine herlige gamle corsikanske Skikke, hvor ere I dog blevne

af! — Og den Gamle bedækkede Ansigtet med sine Hænder og kunde ikke tale videre for Taarer.

Først efterat jeg længe havde bedt ham derom, bragte han det over sit Hjerte at skildre mig de Gamle Skikke, hvis Undergang han begræd. — Paa Bryllupsdagen, sagde han, ventede Catalina sin Brudgom i den nederste Etage, omgiven af Husets og de beslægtede Familiers Kvinder. Hun bar den hvide Hue, ombunden med et Bomuldstørklæde, af hvilket to Snipper hang hende ned over Skuldrene, medens de to andre stod op over Hovedet som en Hanekam og virkelig ogsaa hed saaledes. Om Halsen bar hun en Krave af kruset Lærred, der hed viceia. Brystet omspændtes af et hvidt Skarlagens-Livstykke, der foran var aabent og forziret med Borter og en Mængde Silkebaster, og under disse Borter havde hun igjen en Brystdug af sort Floil. Skjorten, som hun havde paa, var et Pragtstykke; hun havde selv brugt et heelt Aar til at brodere den med Blomster foran paa Brystet. Nedenfor Livstykket bar hun den sorte, solderige Kjole, der bagtil var sættet sammen med nogle brogede Baand, samt yderligere en hvid Underkjole, Bomulds-Stromper og Skoe af rødt Corduan.

Brudgommen afhentede hende til Hest, ledsaget af en Mængde bevæbnede Ryttere, de saakaldte mdracchieri eller mogliacchieri. Denne Skik skriver sig, som jeg har hørt, fra Grækerne, specielt fra Sparta, hvor man anstillede sig, som var det nødvendigt, at

Fruentimmerne bleve rovede. Den Pige, der paa denne Maade var kommen i Mandens Magt, blev overgivet til Matronen, som forestod Brylluppet, af hende først klippet og iført hvide Soldaterstovler samt derpaa om Matten beklædt med det saakaldte Pallium samt sat paa en Bunte Halm, hvor Manden da maatte søge hende i Morket for at løfte hende ned og bære hende bort.

Naar de da forlod Huset, kastede man fra Vinduerne, forstaaer sig med Anstand, Brod og Frugter paa Brudeparret, hvilket forarsagede, at Folk, som saae til, begyndte at slaes for at rive disse Gaver fra hinanden, og dette kaldte de grazie og paaistod, at Skikken nedstammede fra Latinerne. Men den eie-dommelige Bladskregn endte ikke dermed. Thi gjennem alle de Gader, som de maatte passere for at komme til Kirken, regnede der fra Vinduer og Balkoner Hvede, Byg, Modder og Mandler ned paa Brudefolkene, ledsaget af de gængse Lykønskninger: „Gud sende Eder god Lykke og Born i Ruggen!“ Ved Enden af Weien spærrede festlig pyntede unge Knoise, der holdt hinanden i Hænderne, Gaden, dannede den saakaldte travata og veg ikke, før Brudeparret havde kjøbt sig fri med Penge, hvad der var Brudgommens Sag. Havde de modtaget denne Pengегave, saa udbragte de et Leve for det unge Par og drak Foræringen op paa hans Sundhed. Denne Skik stammer efter gamle Folks Mening fra Middelalderen, hvor Lehnsherrerne

ved deres Vasallers Bryllup gav deres Minde imod en bestemt Afgift. Saameget er sikkert, at vi Nutidsfolk, hvormeget vi end anstrenge os for at hitte paa Noget, dog stadig kun kan efterligne og ikke stille Andet paa Venene end en Mosaik af Brokker og Levninger af de Indretninger, der have bestaaet for vor Tid. I Kirken satte Brudfolkene sig da i prægigt smykkede Stole, og saalange Messjen varede, holdt Bruden en Dreng, Brudgommens nærmeste Slægtning, paa Skjodet, kyssede ham fra Tid til anden og paa-fatte ham under Hjærtetu en brogetslettet Hue, hvorved ligesom de fremtidige Moderglæder bleve antydede. Senere lærer hun ogsaa Moderens Smertes at kjende, men de komme til deres Tid af sig selv, uden at man behøver at vuske Nogen dem. Naar da Vielsen var forbi, saa var Omfavningen og Kysningen mellem Slægtningene og de nærmeste Venner nærved slet ikke at tage nogen Ende, og der blev stadig raabt til de nygifte Koner: „Gud sende Eder god Lykke! — tre Dreng og en Pige!“

Saa snart de traadte ud af Kirken, nærmede der sig to Ryttere til dem, af hvilke den ene overrakte den unge Kone den saakaldte fræno, en Hof, hvis Spids var prydet med Baand og Bimpler, og fra hvilken der hang en lille hvid Fane ned, et Sindbillede paa Frugtbarheden eller, hvad jeg snarere troer, paa Fliden. Den anden Rytter bod den unge Egtemand en Olivengreen, ligeledes smykket med brogede Baand

og desuden med Blomster, hvorfor ogsaa den, der overrakte den, hed Blomsterrytteren.

Hjemme modtog derpaa de Nygifte af Slægtninge og Venner andre Gaver, der tydede mindre paa Rigdom end paa god Villie og huslig Virksomhed; saaledes f. E. hjemmewævet Lærred og corsikaanske Klæder; mellem de donara, som Catalina fik, vakte ogsaa en lille Kurv, fuld af elegante Traadknapper til Ermer og Skjortekraver, megen Opmærksomhed.

Bordet var, hvad Netternes Antal angaaer, ingenlunde overdaadig besat, men Alt, hvad der fandtes, fandtes i stor Masse, og Enhver kunde invitere sig selv til Gjæst. Efter Maaltidet sang Digteren til Citharen — et Instrument, som Maurerne efterlod os, da de rømmede Den — Bryllupsengen, og da den efter Alles Mening var fortræffelig, og Digteren paa denne Dag havde overgaaet sig selv, forærede den velhavende og gavmilde unge Skone ham fire Tor-klæder, to røde og to blaa. Efter Sangen kom Dandsen. Man begyndte med den saakaldte trischione en Dands med afmaalte, gravitetiske Skridt. Efter den fulgte cerca'en, der begynder med saa, indtil stadig flere og flere Dandsere træde til, og det Hele til Slutning bliver overordentlig stormende og lystigt. Tilfjeldst dandsede de unge Skonse og Pigerne, der forstod sig bedst paa denne Kunst og hidtil havde holdt sig tilbage, en spada og en ladro. Smidlertid tumlede udenfor Huset Folket, der ligeledes vilde tage Deel i

Familieglæderne, sig omkring paa Eugen og dandsede allestags dengang yndede Dands, som marsiliana, vita d'oro, tarantolla og cara cena.

Men dette, vedblev den Gamle, var kun de huslige Festsigheder. For at gjøre dem endnu mere glimrende, tager ogsaa Folket Deel i dem, ikke alene med de nævnte Dands, men desuden med Illumination, Glædesblus og Ufhyring af smaa Kanoner, de saakaldte maseuli, hvad der gjorde Præsten Settembrino meget fornærmet. Uden at tænke paa, at et Skud kunde træffe ham, styrtede han midt ind mellem de Fyrende og raabte som en Bejat:

„Spar Eder's Krudt idag, I veed aldrig, om I kan faae Brug for det imorgen!“

Men desuagtet ansaae man heller ikke disse Festsigheder for tilstrækkelige til Forherligelsen af et saa priisværdigt Bryllup. Den lille Byes Fædre gik paa Raad om, hvorvidt man ikke efter gammel corsikansk Skik skulde opføre et Mysteriespil, og ved Afstemningen derover blev Spørgsmaalet bejact uden en eneste fort Røgle.

Disse Mysterier vare, som i Italien og andre Lande, dramatiske Forestillinger, hvis Stof blev taget fra den hellige Catarina af Alessandrias Legende eller fra den hellige Petrus's Martyrium og hyppigst fra Frelserens Passionshistorie. Fremfor Corsikas andre Byer, straalende Bescovato i den Kunst at sætte saadanne Skuespil værdigt i Scene, men Lamio, Spelon-

cato og Cateri, maa man tilstaae, holdt sig ogsaa ganske vakkert. Men lad os blive ved vor. Tæt udenfor Byen ligger en jævn opadstigende Bjergs-
 kraaning, der endnu i vore Dage er bevoget med
 Oliven-, Castanie- og Figentræer, som imidlertid den-
 gang stode langt tættere end nu. Der begyndte nu
 Folk at fælde nogle af disse Træer, og det saameget
 desto hellere, som de allerede vare gamle og ikke
 længere bare Frugter. Paa de i samme Høide af-
 huggede Stammer blev der lagt Brædder, og saaledes
 fik man Scenen istand. Træerne paa begge Sider
 lod man staae, men indflettede, for at Væggene skulde
 blive tykkere, Figen- og Laurbærgrene i dem, boiede
 derpaa foroven Toppene imod hinanden og bandt dem
 sammen, saa at der over Scenen opstod en spidsbuet
 Hvelving, som tog sig meget smukt ud. Foran Sce-
 nen blev der plantet Myrther, og ved dens Fod an-
 lagde man Bede med Rosmarin, Kruusemynte og
 vilde Lavendler for ogsaa at kildre Næsen. Ingen
 Bygmester i hele Italien vilde have formaaet at ind-
 rette et bedre Theater end dette i Canari, hvilket
 Naturen saa at siige med egne Hænder havde bygget
 op. Men endnu var det Vanskeligste tilbage: at
 skaffe Costumerne. Ogsaa dette lykkedes imidlertid
 endelig, da hele den lille By gav sit Bidrag dertil.

Til Pilatus fik man fat i et Par Rytterstovler,
 der ganske vist ikke vare fuldstændig hele, men dog
 nok kunde gaae an. Orticoni gav Uniformen, der

tidligere havde tilhørt hans Moders Vedstefader, en Capitain i Havens corsikanske Livgarde, der paa Ludvig den Sjortendes Befaling havde maattet forlade Rom. For at pudse den op, blev der syet to Epaulletter paa den, den ene af Guld og den anden af Solv; som Hvedbedækning gav man ham en Turban af brogede Torflæder. En folderig Fruentimmerkjole, der foruden var syet sammen, saameget, som det gjordes nødvendigt, tjente som Beenklæder, og paa denne Maade var Pilatus da færdig.

Præsten Settembrino vilde hverken per fas eller per nefas bekvemme sig til at laane Caiphas en Rutte, og man maatte ovenikjøbet prise sin Lykke, da man fik en gammel trekantet Hat suappet fra ham. Dette syntes imidlertid endnu for lidt til at gjøre Caiphas til Præst og ovenikjøbet til Ypperstepræst for Synagogen, og man iforte ham derfor en lang, ferskenfarvet Kjole, samt paaklistrede ham et Skjæg af Gedehaar. Ogsaa det var godt, men strakte dog endnu stadig ikke til. Der var da Mogen, som foreslog at give ham et Par Brillen paa, men da en Anden bemærkede, at man i de Tider jo ikke havde kjendt den Slags Sager, var man allerede nærved at forsvinde. Bludselig reiste Apothekeren sig og gjorde det Forslag, at man in corpore skulde gaac til Præsten Settembrino og bede ham laane dem sit Breviar. Da den gode Præst horte, at disse Ugudelige tænkte paa at give Caiphas Breviaret i Haanden, greb han

sin Stof og jog dem ud af Huset. Heldigvis traf de nu Notaren, der tog dem med sig og gav dem den første den bedste Bog, som han kunde finde i sit Bogskab, og da det heldigvis var en Deel af det romerske Riges Retsforordninger, vare Alle af den Mening, at dette passede endnu langt bedre end et Breviar.

Kongelige Klæder kunde, hvormeget man end søgte, ikke opdrives i hele Capocorso, og Herodes maatte derfor lade sig nøie med en kastaniebrun Klædesvams og Svinelæders Stovler. Og da en Krone uden Krone umulig kunde adskilles fra den første den bedste Bonde, besluttede man at give ham en Krone af Guldpapir.

Saaledes var der da gjort Udvei for det Vansteligste; thi Mariernes Klæder voldte ingen Uleilighed, og hvad Christus og Apostlene behøvede, kunde let staffles tilveie af Kvindernes linnede Underklædninger.

Kun med Englene var man ilde stedt. Thi de Reb, hvormed de skulde holdes horisontalt svævende over Scenen, gled ned under Skuldrene paa dem, saa at de pludselig tumlede lodret ned. Og det var endnu ikke det Værste. Men da de sfjar dem i Kjødet, løstede de begge Armene, saa at det saae ud, som Himlen hang fuld af Dpsilon'er. De holdt sig heller ikke rolige som Englene paa de lithograferede Korsfæstelsesbilleder, men hylede og sprællede forfærdeligt.

Bedre gif det med Djæblene. Disse befandt sig ganske bekvemt under Scenen, og naar de skulde springe frem, behøvede man kun at give dem et Vink, saa klattrede de op ad Stigerne og viste sig paa alle Hjørner og Kanter, saa at man maatte indromme, at Engle og Djæble ved denne Lejlighed havde byttet Roller, hvad Lydighed og Afsand angik.

Da jeg taler om Roller, maa jeg endnu omtale, at der ogsaa i denne Henseende opdannede Bankefærdigheder, som gav Festsarrangererne nok at bestille. Og desuagtet havde Alt kunnet lade sig jævne med gode Ord, hvis ikke Kristus og Judas havde været. Disse to var de Afsandstænderne, som truede med at bringe hele Mysteriespillet til at strande. Alle forlangte nemlig at spille Jesus Kristus, og ligeledes vilde Jagen bekvemme sig til at overtage Judas's Rolle. De Gode troede, at de vilde faae Udseende af at være endnu bedre, og de Glette frygtede for i Judas's Rolle at fremstille sig selv som rene Afsand. Og man kunde ganske vist ikke give dem Ret. Endelig maatte man bestemme sig til at give Judas's Rolle til den braveste og fortræffeligste Ungling i hele Byen, og det var ingen anden end Giammatteo, Catalinas unge Vægtfælle, og Christi Rolle til hans Patterbroder, en sand Galgenfugl, hvis der nogenstinde havde existeret en saadan. Dog, vi maae ikke gjøre ham Ret. Fedelinio Fabrizi hang med lidenskabelig

Kjærlighed ved Fædrelandet, adlod sine Forældre og frygtede Gud; men ved ethvert Halmstraa, der kom iveien, bandede han, som om Verden stulde forgaae. Da var det ham ligegyldigt, om han dræbte et Menneske eller drak et raat Æg, skjøndt man maa tilstaae, at han til Dato endnu ikke havde ombragt Noget, men kun hist og her slaaet et Die ud eller knust et Par Tænder i Munden paa Folk, for ikke at tale om Maafer af Buler. Mey forresten gjorde han ikke noget Ondt og var heller ikke selv gaaet Ram forbi; thi til den Slags Galgenstreger gaaer man, som bekjendt, ud med to Lommer, een, som man deler ud af, og een, som man putter ned i.

Men nu forekom det Alle, at Jagen var mindre egnet til Christi Rolle end netop Fedelino, og dette paa Grund af hans Legemsbygning. I kjende Forskjellen, eller rettere Modfætningen, i den Maade, hvorpaa Grækerne og Latinerne pleiede at afbilde Forløseren. Latinerne stillede ham ved Grændsen af Unglingealderen, gjorde ham af Middelstørrelse og meget smuk og vel bygget, samt gav ham et blidt Ansigt, tyndt Skjæg og et rigt, guldblondt Haar. Grækerne foretrak at gjøre ham afftrækkende, bleg og mager og med fremspringende Ribbeen, saa at jeg af og til har hort sige i Toscana: Du er grimmere end Kristus af Cimabue; thi denne Mester har, paastaer man, beholdt en Deel af Grækernes Maneer. Desuagtet svarede Fedelino hverken til den latinste eller

til den græske Typus. Det var en Kristus af ganske nyt Præg, tre og en halv Alen lang, med Arme og Skuldre, der kunde have roet en Galci ganske alene, med Huden halv sort og halv mørkerød af Solilden, saa at han formelig lignede en Ildbrand, der er halvveis forfulket og halvveis endnu i Bloder. Hans Hoved var omskygget af en Skov af stride Haar, i hvilket selv den fasteste Staalkam vilde have bruffet Tænderne, hvis den havde vovet et Forsøg paa at glatte det. Om Skjæg og Dienbryn siger jeg ikke mere, og om hans Stemme kun saa meget, at naar Andre blæse i et Horn, for at man skal høre det paa Afstand, behovede han kun at udstøde et Brøl. Det var den corsikanske Kristus.

Fader Settembrino havde en aldeles naragtig Tilboielighed for Fedelino, hvad der dog ikke hindrede ham i, men snarere først rigtig satte ham istand til at vaage over hans Opførsel og af og til at give ham en lille Hufseseddel for at styre ham ind paa det Godes Vej.

Orkestret bestod af Horn, der hos os hedde Colombi, og jeg kan forsikre Eder, at naar tredstindstyve saadanne Horn begyndte at blæse op paa samme Tid, saa vilde de Dode her rundt omkring reise sig i deres Grave og troe, at Donnedag var kommen. Saaledes begyndte da Skuespillet, og Alt gik ganske fortræffeligt til storartet Tilfredsstillelse for det samlede Folk, indtil det Sted, hvor Judas, Iedsaget

af Præsternes Vagt, i Gethsemanes Have træder hen til Jesus for at kysse ham. Da Fedelino saae Judas ligeoverfor sig, lagde han sin brede Haand paa hans Skulder og spurgte ham, aldeles forglemmende Skuespillets Ord, med dump, rystende Stemme:

„Svorledes, kjære Broder Giova, kunde Du forraade din Fedelino, der har Dig saa kjær?“

„Sverken Dig eller ellers Noget, kjæreste Broder, kan jeg forraade,“ svarede den vakre Yngling og faldt ham med hoi Hulken om Halsen.

Det var klart, at Passionsskuespillets Sammenhæng herved var bleven odelagt, og at der egentlig ikke kunde spilles videre. Men det Hele blev endnu værre. Ulykken vilde ikke have været saa stor, hvis man i Aaret 1868 vilde have sparet Christi Korsfæstelse, da man dog sikkert ikke vilde have ladet ham bestaae den virkelige. Men Skæbnen vilde, at det skulde vække Strid, og dette kom sig paa følgende Maade:

Munzio Salvatori, der spillede den hellige Petrus, en kjodelig Fætter til Jesus-Christus-Fedelino, saae Giovanfanto Matteo, der spillede Malchus, i Begreb med at gribe Jesus, og slog ham, trods Judas's forandrede Sindstemning, med en Knippel saaledes i Hovedet, at han strakte ham til Jorden. Desuagtet reiste Malchus sig strax igjen, sprang op og kaldte Simon Petrus, en Son af Noget, som jeg for Uerbarhedens Skyld ikke kan gjentage, men som I let kan tænke Eder til. Da raabte pludselig Fedelino,

der havde et gammelt Nag til Malchus paa Grund af en Historie med en Pige, til Simon Peter: „Bed den ubesmittede Jomfru, slaa dog Pandeskallen itu paa den fordomte Hund!“

Herover kom Malchus i Kaseri og raabte, spruttende af Arrigskab: „Bed vor Frelser, Fede, bild Dig ikke ind, at jeg har Respekt for Dig, fordi Du spiller Jesus; Du har kun at sige Ordene, som de staae i Rollen, og Intet videre, forstaaer Du?“

„Og hvis jeg vil sige, hvad der falder mig ind? Hvis jeg vil sige det?“

„Saa, hvad enten Du er Kristus eller ikke Kristus, skal Du faae at føle —“

„Jeg?“

„Ja, Du og Enhver, der holder med Dig!“

»Per dio santo! lad os dog engang see, hvad Du kan gjøre, Eddertop!“

Med disse Ord foer han i et Spring hen til en med Blade tildækket Oliventræstub og tog en Bøsse frem for at fyre den af mod Malchus eller rettere Giovanganto Mattei. Han havde imidlertid gjort Regning uden Bært, og Bærten var Fader Settembrino, der, da Fedelino mindst ventede det, pludselig kastede sig over ham, sthygede sine Arme omkring ham, rev Bøssen fra ham og derpaa med Spark og Puf drev ham foran sig hjem. Og tro ikke, at Fedelino af Urefrygt for sin geistlige Ven godvillig fandt sig i dette. Ganske vist bidrog denne Urefrygt til at

ydmyge ham, ligesom ogsaa Ungren over den Skandale, han havde foraarsaget, og over at Festspeilet var blevet saa stammeligt afbrudt. Men det er afgjort, at Jngen kunde modstaae Præstens lynende Dine, den Biben, der kom fra hans Læber, naar han var i Raseri, og hans Hænders jernhaarde Tag. Han stodte da Fyren ind i det aldeles ubeboede Hus og lukkede Døren i efter ham. Derpaa styrkede han hurtig tilbage til Theatret for at stifte Fred, hvis Uordnen skulde have grebet videre om sig, og dette maatte desværre være skeet efter et temmelig betydeligt Omfang, thi allerede paa Afstand saae og hørte han, hvorledes Folk rasede, hylede, bandede og løb omkring imellem hinanden med vilde Gestus, hvirvlede omkring af Videnkabens Storm.

Der var ikke gaaet noget Kvarteer efter den corsikanste Christus's eller rettere Fedelino Fabrizi's Indespærring, da Fader Settembrino heftig rev Døren op og larmende og hylende i alle Tonearter stormede ind i Huset.

„Fedelino! he, Fedele, Fedele!“ og da Jngen svarede, raabte han høiere: „Fedele, Fedele!“ — og da endnu Alt forblev stille: „Fedelino, ved den —!“

Til Bykke fik han dog Bugt med den Ed, der nær var faret ham over Læberne, slog sig paa Munden og begyndte at gjennemsoge alle Kroge; men fandt ingen Fedele. Da foer den Tanke ham pludselig igjennem Hovedet: skulde Djævelen have bortført

ham? Men strax efter trøstede han sig og sagde: „Gi hvad! han gjør kun lidt Narrestreger med mig, fordi jeg ikke har taget synderlig blidt paa ham. Vi vil bruge en Trylleformel, som, hvis han ikke allerede sidder fast i Helvede, vil have Magt til at brække Ribbenene paa Dæmonen og atter levere mig ham friis og sund som en Rose.“ — Derpaa raabte han med hoi Stemme:

„Fede, luk ikke dit Øre til, men hør paa din Skriftefaders Ord. Jeg bringer Dig her det Gevær, som Du nylig vilde affyre mod dine corsikauske Brodre; thi Tiden er kommen til at bruge det mod Fjenden. Vi rykke paa Stedet ud mod Franskmændene. Holla, Fede, naar Du nu ikke kommer frem, saa kaster jeg din Bøsse op i et Figentræ — og Drengene vil see den der og —“

„Fader Settembrino, Fader Settembrino, tag Eder iagt; Buen brister, naar den bliver spændt for stærkt!“ hylede Fedelino og reiste sig op i Sengen, under hvis Teppe han havde holdt sig skjult og i al Ro bidt sig saaledes i Haanden, at Blodet dryppede ned af den; „jeg tilgiver Eder Puffene, thi jeg har jo allerede før faaet nogle af Eder — og selv Sparkene tilgiver jeg, skjøndt vanskelige, thi den Slags har J endnu ikke givet mig — men ogsaa det faaer at gaae; kun at J ovenikjøbet vil have mig tilbedste, det er ved den levende Gud —!“

„Du skal ikke tage Guds Navn forfængelig, min

Son, thi hvem veed, hvor snart Du kan komme til at staae for ham. Hør mig, Fedelino. Du veed, hvor fast vi Allesammen har sat vor Lid til, at Franskmændene ikke vilde begynde paa nogen Krig. Vor Tillid har bedraget os. Du veed ogsaa, at Vaabenstilstanden i hvert Tilfælde udløder om fire Dage; nu vel, Franskmændene har traadt Tro og Love under Fodder og uformodet angrebet Bore ved Barbaggio.

Dg saaledes forholdt det sig virkelig. Vaabenstilstanden udløb den fjerde August 1768, og om Morgenen den niogtyvende Juli angreb Franskmændene pludselig Patrimonio. De vare tre hundrede mod atten, og Seiren var saaledes en let Sag, men desuagtet trak de ved dette Sammenstød det korteste Straa, da paa Hoiderne ved Montebello Anføreren for denne stolte Vaabendaad, Belaspect, fandt Doden. Den følgende Dag rykkede dog de franste Tropper under Marechal de Champ Grandmaison og Grev Marbous i stort Antal og med tilstrækkeligt Artilleri mod Byerne Patrimonio og Barbaggio, der paa den ene Side forsvare Passerne til San Fiorenzo og det Indre af Den og paa den anden den Bei, der fører til Farinole og Nonza og saaledes ogsaa til den øvrige Deel af Capocorso. Franskmændene bleve ganske vist Seierherrer, men mod dem stod der kun en lille Hob Tropper, uden Kanoner og uden Munition, ja endogsaa uden Saarlæger. Dg man troede

i Umindelighed, at de overhovedet ikke vilde have seiret eller idetmindste med endnu større Tab, hvis de corsikanse Officerer, der allerede i lang Tid havde været bundne ved Penge og Løfter, ikke havde afholdt deres Compagnier fra, medens Kampen rasede alleheftigst, at styrte sig midt ind i Tummelen og der, Mand imod Mand, bruge Dolken, idet de forestillede dem, at saaledes kæmpede Besatte og Barbarer, men ikke tappre Folk og Christne. Historien nævner mellem disse sophistiske Forrædere en vis Folacci; ved nærmere Undersøgelser vilde man vel ogsaa nok opdage Navnene paa de Andre, men det vilde være en taabelig og unødvendig Uleilighed. Judas har engang efterladt sit Navn til alle Forrædere, og det er nok.

Jeg bemærkede for lidt siden, at Corsikanerne ikke havde haft Saarlæger og maa tilføie, heller ingen Feltapotheker eller det Nødvendige til Forbindinger. Men netop under Affairen ved Patrimonio hændte det sig, at en fransk Soldat, der fandt Luige Calbelli liggende med aabne Saar i Dodskamp, først forbandt ham (thi med de Doende har Franskmændene altid Medlidenshed, saaledes som ogsaa med de Døde) og derpaa spurgte han: „Hvordan Pokker vove I da at gaae i Kampen uden Ambulancer og Chirurger?“ hvorpaa Corsikaneren gav til Svar: „vi døe.“

Men nu tilbage til vort Canari.

„Utsaa Monza har overgivet sig?“ spurgte Fedelino hurtigt.

„Nonza holder sig endnu,” svarede Præsten, „Capitain Giacomo forsvarer det. Men hvad kan han gjøre med tyve Mandſ Besætning og en eneste Kanon?”

„Og hvorfor ile vi ham ikke Allesammen til Hjælp?”

„Og hvorfor er jeg da kommen, min Søn, for at hente Dig ud af Fængslet?”

Med disse Ord styrtede de Begge ud af Huset og løb alt, hvad de kunde. Da de vare komne til Enden af en Gade, stadig i det stærkeste Løb, sagde Fedelino pludselig til Fader Settembrino, stønnende som en Jagthund:

„Kjære Fater jeg gjor kun et lille Løb hjem igjen seer I han er firfjindstyve Aar gammel falder jeg, saa er han alene uden endnu engang at kysse min Fader kan jeg ikke bringe det over mit Hjerte at gaae med jeg maa ogsaa hjem for at hente min carchora men jeg skal nok sthynde mig løb I blot til, saa henter jeg Eder nok ind alligevel!”

„Gaa, min Søn, gaa!” og saa sthyndte de sig hver til sin Side.

„Har I nogenfinde seet, hvorledes en Hær af Myrer falder over en Bunte Korn? Saaledes omtrent vrimlede Folk i Canari imellem hverandre, Mænd og Kvinder, Gamle og Unge, Præster, Munkke og Lægfolk. Buddet, der havde maattet stige op paa

en ophøiet Blads, berettede deraf, hvad der var skeet, uden at tilføie Noget og uden at fortie Noget. To fuldstændige franske Regimenter truede Capocorso og andre vilde følge bagefter; de førte svært og let Styks med sig, og i ringe Afstand fulgte der stærke Ryttertropper. Da raadslog Hr. Giuseppe Barbaggi, paa modrene Side en Neveu af General Paoli, med Præsten Settembrino og de andre Honoratiorees i Capocorso, og Alle vare de af den Mening, at det var uklogt uden Disciplin og tilstrækkelig Bevæbning at fore' saa mange Mennesker mod Fjenden. Man skulde søge at kaste en Haandsfuld af de Modigste ind i Nonzataarnet og saaledes forstærke Besætningen af dette. Imidlertid kunde man sende Underretning til Generalen, der stod i Murato og opfordre ham til at sætte sig i Bevægelse med en anseelig Troppemagt, medens det capocorsiske Landeværn holdt Fjenden i Skak ved Guerilla-Angreb. Da denne Beslutning blev bekjendt, kom der stor Bevægelse mellem Canareserne, der brændte af Begjærighed efter at reise sig som een Mand. De maatte imidlertid gjøre, som Byens Fædre vilde have det. Mellem de unge Folk blev der udvalgt Hundrede, som havde de flinkeste Been og de tappreste Hjærter. Da nu Giammatteos unge Kone var forsvunden, troede Nogle, at hun var gaaet hen for at bede Orsoanto og France, hvem man ligeledes savnede, om, istedetfor deres Son og Svigersøn, at sende en Anden af dem, som tilbød

sig; og skjøndt Nogle knurrede derimod, fandt de fleste det dog i sin Orden og mente, at man ikke turde indvende Noget derimod.

Men hvormeget havde de ikke Allesammen taget Feil! Næsten i samme Dieblif viste de tre Savnede sig igjen, baade den unge Kone, Faderen og Svigerfaderen, og enhver af dem bar en Bøsse og rakte den med opmuntrende Ord til Giammatteo. Men denne greb efter den, som Catalina gav ham og sagde smilende til de Andre:

„Da jeg kun kan bære een Bøsse, undskyldde I vel jagtens nok, at jeg tager den, som min Kone rækker mig.“

Catalina, der allerede havde knyttet hele sit Hjerte til Giammatteo, lagde Haanden paa hans Skulder og saae vmt paa ham. Men han kysjede hende vort tre, fire Gange paa Panden, og jeg er overbevist om, at Catalina ikke vilde have givet disse Kys bort for Stjernekronen om den ubesmittede Jomfrues Bænde.

Alt dette, maa De nu vide, tildrog sig i kortere Tid, end jeg her har brugt til at fortælle det. De hundrede Udvalgte brod i fuldt Lob op i Retning af Nonza og gav ikke engang dem, der havde været med i det hellige Skuespil, Tid til at skifte Klæder. Paa den Trætte, der havde fundet Sted, blev der ikke mere tænkt. Kristus gik endrægtig ved Siden af Malchus, efterat de havde omfavnet hinanden og atter

vare blevne Venner som tidligere, ja, bedre end tidligere. Kong Herodes sluttede Toget. Han havde kastet sin Guldpapirs-Krone op i et Træ og saaledes omtrent aflagt sit Costume. Judas forte lige efter Hr. Barbaggi Troppen og befalede Kristus, Apostlene, Jøderne og Romerne, der Allesammen vare bevæbnede med Pistoler og Bøsser, saa det var en Lyft at see.

Saaledes vare de komne et Stykke frem, da, netop som de boiede om den store Klippe, Angiolamaria Tommasi, Antonjili Badovani, Giancarlo Dominici og Decio Santelli mødte dem, lutter gode Venner og nogle ovenikjøbet i Slægt med dem. Efter som man vidste, at de horte til Besætningen i Nonza, var Skrækken stor, da man saa pludselig saae dem for sig, og som med een Mund raabte Alle:

„Er Nonza taget?“

„Nei, det er endnu ikke taget,“ svarede de Fire.

„Men hvorledes kommer I da her?“

„Og I — hvorhen vil I?“

„Vi? Til Nonza — til Nonza!“

„Godt, saa gaae vi med Eder og fortælle Eder undervejs, af hvilke Grunde vi have bestemt os til at forlade Taarnet.“

Decio Santelli, der havde Ogenavnet sfinimento (Ufsmagt), begyndte da at fortælle, hvorledes Capitain Giacomo i sikker Tillid til Vaabenstilstanden vel havde holdt Taarnet tilstrækkeligt udrustet med Krigsmunition,

men hvad Fodemidlerne angik lige til den 28de Juli have nolet med at fornye dem, ja endogſaa med at bringe Vand op, ſkjøndt man deroppe ikke havde nogen Cifterne. Om Aftenen paa denne otteogthvende Juli havde han ſendt fjorten Mand ud for at ſtaffe Træ, Vand, Brød og Meel. Men den niogthvende henimod Aften var Fjenden kommen og havde taget Poſition ligeoverfor Taarnet, ſaa at Ingen kunde komme hverten ud eller ind, og de vare indſluttede med to Brød og et Krus fuldt af Vand. Utvivlſomt havde Folk, der kjendte Localiteterne noie, fort Fjenden, maafkee Franſkmænd ſelv, der i nogen Tid have opholdt ſig her omkring, men for ſandſynligere anſaae man det, at Corſikanere have været Forrædere og ſaaledes ſat en evig Skampet paa deres Fædreland. Da det var blevet Nat, havde nogle af dem gjort Forſog paa at liſte ſig ud af Taarnet; men da de havde ſeet, hvorledes den fjendtlige Vagt ſtod i ſtærkt Antal udenfor Ringmurene og omkring Portene, der føre ned til Byen, havde de overbeviiſt ſig om, at ethvert Forſog paa Nedning vilde være forgjæves. Efter at nu den omhyggeligſte Recognoscering havde ſlaaet denne uafvendelige Fare faſt, kaldte Capitain Giacomo os ind paa ſit Værelſe — kun Antonſili ſtod Skildvagt udenfor — lod os ſætte os ned omkring Bordet og tiltalte os paa følgende Maade:

„Soldater! Krigslovene forpligte en Fæſtningscommandant til, naar en lignende Ulykke er hændet

ham, som den, der er tilstodt mig, da at forsamle Krigsrådet og høre dets Mening, for han tager nogen afgjørende Beslutning. Dette agter jeg nu at gjøre og hører da opmærksomme paa mig, for at jeg, naar J bagefter svare mig, som det sommer sig tappre Mænd af Eders Art, da kan bygge min Beslutning paa Eders Raad. At vi ikke kan holde Fæstningen, forekommer mig klart, og dette her (dermed pegede han paa det halve Brød, der var blevet liggende paa Bordet, og styrkede Kruset om, af hvilket der ikke længer flød en eneste Draabe Vand) er tilstrækkeligt til at bevise det. Men naar vi ikke ere istand til at forsvare Taarnet, saa kan vi gjøre noget Andet, der bringer os ligesaamegen Gode som Fædrelandet Nytte. Vi slaes imorgen saalænge vi kan, og naar da de franke Grenaderer, ligemeget om der er studt Breche eller ei, rykke frem i Stormcolonne, lader jeg dem rolig stige op, og saasuart jeg seer, at den største Deel er oppe, stoder jeg i mit Horn, og Du, Fætter Giancarlo, lægger ved dette Tegns Lunte til Krudtkammeret, og vi gaae Allesammen ind til vor Herre og Frelser, der, haaber jeg, vil modtage os med aabne Arme.

Her gjorde Capitain Giacomo en Pause, rommede sig og vedblev derpaa:

Sagen forekommer mig i alle Retninger saa fordeelagtig for alle Parter, at det egentlig er overflødig at spille flere Ord paa den. Men da

jeg som Eders Foresatte er forpligtet dertil, vil jeg desuagtet tilfoie lidt. Vi ville, naar vi paa denne Maade gaac ind i den anden Verden, have et Fortrav af tusinde Franskmænd, saa at man derovre strax vil antage os for store Herrer. Men vi ville rigtig nok snart igjen blive ifilte fra dem, da de ville fare til Helvede ligesom alle ugudelige og bestialste Sjæle, der have stræbt efter at lægge uskyldige Folk i Lænter, og vi ville gaac ind til Paradisets Glæder; thi i Sandhed, naar Paradiset ikke skulde aabne sig for deres Sjæle, der ere dode efter tapper Kamp for Fædrelandet, saa veed jeg ikke, hvem der skulde komme ind i det. Og mærk vel, mine Born: hvis det lod sig gjøre aldrig at døe og aldrig at blive gammel, saa vilde jeg være mindre hurtig til at komme med en Opfordring som denne. Men seer I; seent eller tidligt skal man dog Allesammen døe, og naar man saa døer hurtigt, har man den Historie fra Haanden, og allerede Ordspøget siger, at Gud har dem kjær, som han tidligt kalder til sig. Nuvel altsaa, istedetfor at aflevere vore Sjæle til Døden paa Grund af en Kølfe eller en Hoste eller et Sting i Siden eller fort sagt et af de tusinde Onder, der langsomt gjør det af med En i Ens Seng: er det saa ikke meget smukkere, meget berømmeligere og meget lystigere at fare til Himmels med et Knald, end om man blev baaren derop paa Englevinger? Jo, det er hundrede, det er tusinde Gange bedre. Men, vil I sige,

vi have Kone og Børn. Nu, hvad gjør det? Frygter I maaskee for, at de skal blive drevne ud i den vide Verden? Er det ikke en gammel hellig Skif hos os om Sondagene at dyrke Ageren for Enken og de Faderløse? Og i Sandhed, ingen Sondagshvile, troer jeg, er saa fortjenstlig for Gud som dette Arbeide. Istedetfor den ene Fader, som de misle, faae Eders Børn saa mange Fædre, som der endnu er Corjikanere, der overleve Eder. Saa kan vi ogsaa gjøre Regning paa, at vore Villeder vil blive ophængte paa Væggen i det store Raads Sal i Corte; thi saaledes har Generalen befalet det for Alle, der falder i Krigen, og det vil ogsaa blive udført, saasnart han faaer Penge og Corjika Malere. Indtil da vil Præsten hver Sondag læse vore Navne op efter Evangeliet — forstaaer I? strax efter Evangeliet vil man nævne vore Navne, og hvilken Hæder det maa være for vore Familier og for os Alle, det indseer I jo nok. Men det er endnu ikke Alt. Eders Sonner faae Lov til at blive gratis underholdte og underviste ved Univerfitetet, saa at de, naar de studere Jura, og forudsat at de har Klogt i Hovedet, meget let kan blive berømte Retslærde; eller bedre, de studere Theologi, der som bekjendt bauer selv den ydmygste Præst Veien til de høieste Værdigheder, ja selv til den pavelige Stol. Pas nu paa, thi nu drager jeg Slutningen: hvad jeg har foreslaaet Eder, er saa høifindet, at I maae rose det, og saa fordeclagtigt, at I maae gjøre

det, og da J umuligt kan udfinde et bedre Raad, saa dispenserer jeg Eder for fremtidigt at bryde Eders Hoveder dermed. Krigsraadet er hermed tilsende, og det er afgjort, at vi imorgen flyver i Lusten i al Kjærlighed og Endrægtighed."

Derpaa sendte han os bort, og dette var da Capitain Giacomo Casellas Krigsraad. Vi gik nu ned i vort Kvarter nedenunder, satte os der paa Bænke omkring Bordet, stottede Armen paa dette og hvilede Hovedet i vore Hænder for at sove. Men Tanken om det forestaaende Luftspring skræmmede Sovnen bort, og desuden horte vi bestandig, hvorledes Capitainen ovenover os gik uroligt frem og tilbage og stampede med sit Træbeen. Endelig horte dette op, og vi kunde slutte os til, at den Gamle var falden i Blund.

Jeg var den, der først løftede Hovedet og spurgte:

„Sover J?"

Genstemmigt svarede Kammeraterne:

„Sove? Hvad tænker Du paa? Naar det spøger omkring i Ens Hoved."

„Altsaa har vor Capitains Ord ikke været Eder indlysende?"

En af dem sagde: „Jeg tygger stadigt paa det, men jeg kan dog ikke rigtig faae den Mundfuld ned."

Og en Anden: „Jeg tiltroer mig ikke at kunne forklare Grunden, hvorfor det ikke er mig indlysende,

men saameget er sikkert, at jeg aldeles ikke er af samme Mening."

„Det vil jeg tro,“ svarede jeg, „og jeg skal ogsaa sige Eder, hvorfor denne Beslutning hverken kan behage Eder eller mig eller noget Menneske, der veed, at to Gange to er fire. Taarnet kan vi ikke forsware, det er klart, og altsaa er det Bedste vi kan gjøre netop det, som Capitain Giacomo har foreslaaet, nemlig at sprænge det i Luften med saa mange Franskmænd, som vi paa nogen Maade kan lokke ind i det. Forsaavidt ere vi enige med den Gamle. Men her dele vore Anskuelser sig. Pro primo: For at tænde Ild i Krudtkammeret, behøver man kun at lægge Lunten til det eller banke Nsken af sin Pibe ud over det, eller slaa med Staalet mod Flintestenen, og til alle disse Operationer er een Mand tilstrækkelig, men vi ere flere, og jeg indseer hverken Nødvendigheden eller Nytten af at offre flere Mand istedetfor een. Ved alle Forretninger er Sparsommelighed en rosværdig Dyd, hvorfor skulde da Odselhed være det der, hvor det gjælder om Livet. For det Andet ere vi ikke stillede ganske som Capitainen. Han halter og kan ikke længere rykke i Felten tilhøest; vi derimod har Gudsfelov sunde og raske Been, og man kunde ikke gjøre os noget Værrer end fordomme os til at kæmpe bag en Mur. For det Tredie har Capitainen eet Been og Gud veed hvor mange Knokler og hvormeget Kjød mindre og hvormange Aar mere end vi, saa

at han, da han allerede har afbetalt saameget til Døden, nu berigtiger Regningen med Livet, medens vi endnu føle os fuldstændig sunde, unge og kraftige og derfor maae søge at tjene Fædrelandet, Enhver efter sine Kræfter. Den, der seent og ugjerne betaler Gjæld, anseer man for en Bedrager, men man maa vel ikke ansee den for en god Husholder, der brænder af Begjærlighed efter at betale for Tiden. Og endelig har Corjika ikke saamange Soldater, at det kan omgaaes odselt med dem; tværtimod maa det spare paa enhver Blodsdraabe, hvis det med Guds Hjælp vil seire, eller, hvis Gud har besluttet det anderledes, i det Mindste med Vre bukke under i en Krig, som det har at føre mod et Folk, der er to Hundrede og otte og Halvtredsfindstyve Gange saa stort som det selv. Og derfor sværger jeg i det samme Dieblit jeg vægrer mig ved at kaste mit Liv hen uden Nytte, her for Eder en høitidelig Ed paa, at jeg ikke vil gjensee mine Born, for Krigen er tilende. Hvis jeg skulde falde, saa haaber jeg, I vil betragte dem som Eders Born; hvis I maae doe og jeg bliver ilive, saa skal Eders Born være mine. Seire vi og komme dertil med Livet, saa ville vi nyde de Dage, som Gud skjænker os, sammen med Vore. Men blive vi besejrede og desuagtet ilive, saa vil vi hjemme lukke os inde med vore Born og græde over den tabte Frihed.

De Andre stemmede i med og forpligtede sig

ligeledes med Gud til at gjøre det Samme. Derpaa vedblev jeg:

„Alt dette vil vi opskrive og efterlade til Capitainen, for at han ikke skal komme paa det Indfald at ansee os for feige. Naar vi gjensee hinandenovre i den anden Verden, vil jeg nodigt have, at han skal see skjævt til mig. Medens jeg skriver Brevet, kan Du, Angiolamaria, liste Dig ud paa Volden og meddele Antonfili det Hele. Men tag Dig iagt for at gjøre Stoi; thi hvis Capitainen vaagner, saa Godnat Jesus! Olien er dyr! Bagefter slæbe I saa sammen hvad I kan opdrive af Tov, binder dem fast sammen, laver for hver Allen en Knude og stikker et Stykke Træ eller hellere to igjennem Klubningen, for at man kan holde sig fast derved. Gaa nu og besorg det Hele saa hurtigt og saa sagte, som I kan.

Kloffen to om Natten var Alting færdigt. Brevet til Capitainen lod vi ligge paa Bordet, listede os barfodede ud, famlede gjennem den bælmørke Nat og forlod hurtigt Taarnet. Vi havde stuktet et stort Stykke Træ gjennem det overste Hul af Klippen og befæstet vort Tov til det, og vi begyndte da nu at klattre ned, idet vi holdt os fast med Hænder og Fødder, som vi havde været saa forsynlige at ombivle med Klude, for at Rebet ikke skulde skjære ind i dem. En Dykke var det, at Natten var saa mørk. Thi hvis vi havde kunnet see blot en Haandsbrede for os, saa vilde den forfærdelige Soide, i hvilken vi hang som

Edderkopper ved Klippen, have gjort os svimle, og vi vilde ganske sikkert være styrtede hovedfuls ned over Klipperne. Men nu kom vi velbeholdne ned i Havet og naaede, uden stor Moie, svømmende Bredden, og derfra begave vi os paa Wei til Canari for at forene os med Landebærnet i Capocorso og atter optage Krigen med bedre Udsigter end bag vor Mur."

"Du taler som en Bog," bemærkede Fader Settembrino. "Det kan være, at jeg tager feil, men Du bruger din Tunge saa slinkt, at jeg er bange for, Du bagefter ikke ogsaa bruger Armene godt."

„Per Dio santo,« udbrod Fedelino, efter min Mening har Capitain Giacomo havt Ret, det var bedre at doe"

„Det forstaaer sig," afbrød Decio ham, „Gjeringerne maae først bekræfte Ordene, og derfor have vi ogsaa bedt Eder om at tage os med."

„Vi have ingen Bøsser til Eder."

„Det gjør heller Jugenting; vi have vore Knive, de ere tilstrækkelige til at hævne Capitainen og til at doe som Mænd."

Corfiskanerne marcherede nu fremad, men tog sig vel iagt for at stige ned af den steile Bred til Havnen for derpaa at klattre op ad den Sti, der fører op til Nonza. Det vilde have forraadt dem og værgeløst givet dem til Pris for de fjendtlige Kanoner og Musketter. De valgte det klogere Parti og vandrede i spredte Smaahobe op ad Bjergsammen,

der behersker Byen Nonza. Der blæste en temmelig stærk Vestenvind, som rensede Luften rundt omkring, saa at man tydelig kunde see de mindste og fjerneste Gjenstande og høre den svageste Stoi fra den Side, hvor Havet laa. Hvor forbausedes da ikke Canareerne, da de endnu stadig saae det corfiskanste Banner vaie ubesejret paa Nonzas Taarn og endog horte en stadig Ild vedligeholdt fra Skydeskaarene. Idet de forsigtig nærmede sig Skridt for Skridt, naaede de endelig, uden at Franskmændene havde nogen Nuelse derom, til den lille Byes første Hus og horte derfra Capitain Giacomos Stemme, der brolede som en Besat:

„Bed den allerhelligste Jomfru, ihynd Eder, Kanonerer! ihynd Eder og lad igjen! fremad Erminio, fremad Chiuchiutella, hold Eder tappert! og I andre til Muffetterne! Per Dio, hvor lang Tid skal I bruge til det Stykke Arbeide? Tyr!“

Kanonnen lignede og tordnede, og Skuddet var saa velrettet, at Kuglen netop bortrev den øverste Tinde af den Mur, bag hvilken de franske Grenaderer dannede deres Angrebscolonne.

Nogle bleve dræbte og en stor Mængde haardt saarede af de vildt omkring slyngede Stene.

„Lad endnu en Gang!“ horte man Capitain Casella brole, „og denne Gang med Kardætscher! Men I give først Ild, naar Fjenden er kommen halvveis,

ikke tidligere, horer I? Nu til Musketterne og fyr saa galt I vil! Fremad Pilole; nu Du, Ricciuto og Du, Panicaccio; hvordan holder Du paa dit Gevær?"

Og Studdene lod, det ene efter det andet, og vedligeholdte en prægtig Ild.

„Ha! I elendige Judas Ischarioter, hvorledes har I kunnet bilde os den Historie paa Vermet, at Capitain Giacomo er bleven alene tilbage i Taarnet?"

„Vi ere som himmelfaldne," svarede Decio og hans Kammerater. „Han kalder paa Folk, som vi ikke kjende, og som vi aldrig have seet imellem os."

„Det vil senere opklare sig," sagde Præsten Settembrino mørkt. „Imidlertid lister I andre. Eder saa nær som muligt til. Skyd ikke, for jeg giver Eder Tegn, men saa Alle paa engang. Enhver maa vælge sig sin Mand, og denne skal være dødsens. Lad de Andre gaae og hold Eder kun til Grenadererne, og vent, accurat som Capitain Cassella har commanderet, til Ungrebscolonnen har tilbagelagt den halve Bei og lige skal til at løbe Storm."

I Virkeligheden rustede Franskmændene sig til Storm, da de skammede sig ved efter Kunstens Regler først at skyde Breche i det stakkels Taarn, der, som de formodede, blev forsvaret af tredive, hoist halvtredjindstyve Mand. Marechal-de-Campen, Grev Grandmaison, der gjaldt for en yderst ridderlig Officeer, var heller ikke rhykket ud med, som om han ansaae det under sin Værdighed ligeoverfor Nonza at

benytte sig af hele sin Overmagt, eller som om han var af den Tro, at der her ikke var megen Roes at hente.

Canareserne saae imidlertid oppe fra Hoiene, hvorledes Stormicolonnen blev dannet, hvorledes Grenadererne gjorde sig parate til at bryde los, og hvorledes Stormstigerne bleve satte i Beredskab. Deres Hjertex bankede i Forventning om den sidste Afgjorelse. Saaledes stode de med Vingren paa Aftrækkeren, med Ansigtet lagt til Kolben, med det ene Die lukket til og det andet fast fæstet paa Sigteforret og den fjendtlige Soldat ligeoverfor. Efter de sidste fra Taarnet affyrede Skud, der havde tilrebt Franskmændene saa ilde, blev der, det indsaae de klart, intet Andet tilovers end at døe, men Nonzas Fald skulde dog samtidig blive et Skrækkens Minde for den meenederiske Fjende.

Men da den nederste Ringmurs Portstøi huggedes ind af de Stormendes Dyer, da gik pludselig — et besynderligt Syn! Capitain Baudemont, kun ledsaget af en eneste Tambour, igjennem og nærmede sig nogle Skridt til Taarnet. Derpaa svinger han en til Spidsen af sin Kaarde fæstet lille hvid Fane, og bliver staaende som for at vente Svar. Efter nogen Tids Forløb saae man paa den Stang oppe paa Taarnet, der bar det corsikaanske Flag, ligeledes en lille hvid Fane blive heiset. Strax begyndte Capitain Baudemont, stadig ledsaget af sin Tambour,

at gaae nærmere og vilde have gaaet heelt frem til Taarnet, hvis ikke en Stemme deroppe fra havde raabt, saa at han blev staaende som en Billedstotte:

„Holdt! Hvem der?“

„En Parlamentair fra hans allerchristeligste Majestæt.“

„Hvad vil Hans allerchristeligste Majestæts Parlamentair mig?“

„Luf Taarnet op, saa skal jeg meddele Eder mit Budskab.“

„Taarnet aabner jeg ikke. Mine Drer ere Gudsfelov skarpe nok til at høre Eder, og min Stemme hoi nok, til at jeg kan gjøre mig forstaaelig. Hav altsaa den Godhed at tale fra det Sted, hvor I staaer.“

„Nej, det kan ikke lade sig gjøre; det vilde være høist ubekvemt for os Begge, tilmed da det trækker stærkt her,“ — Og Capitain Baudemont fortsatte dristig sin Bei, uden at bryde sig synderligt om Capitain Casellas Ord.

„Sr. Capitain,“ blev der da atter raabt fra Taarnet, „hvis I gjør et eneste Skridt endnu, er I dødsens!“

„Naa, ja det forandrer Sagen. Da I onsker det saaledes, vil jeg tale herfra, hvor jeg staaer, Commandant.“

„Dg det vil I gjøre fornøftigt i, Capitain.“

„Sr. Commandant, Grev Grandmaison, Hans

allerchristeligste Majestæts Marechal-de-Camp, der helst onskede at undgaae unodvendig Blodsudgydelse —

„Godt! godt! fra hvornaar daterer denne Menneskevenlighed sig? Kunde det ikke være faldet Eder ind tidligere, for I tvertimod det besvorne Forlig angreb vore Poster i Patrimonio og Barbaggio?“

„Vi have overveiet, at vi besidde tolv Kanoner og I kun en eneste, samt at vi har fire tusind Mand, og I i det Hoieste halvtreds. Jeg er imidlertid ikke kommen hertil for at strides, men for at udrette mit Grinde, og derfor beder jeg Eder høre mig. Som jeg altsaa har sagt, for at undgaae Blodsudgydelse, tilbyder man Eder at capitulere.“

„Og naar jeg nu vægrer mig derved?“

„Saa ville vi tage Taarnet med Magt og behandle Eder og hele Besætningen som Folk, der af daarlig Halsfærdighed forsvare en tabt Sag imod alle Kunstens Regler.“

„Birkelig? I vil straffe mig derfor? Herligt! Og hvis det nu f. Ex. faldt mig ind at sætte en Lunte til Krudtkammeret og sende Eder og Eders Kammerater dette Taarn paa Halsen, vil I ikke have den Godhed, Capitain, at jige mig hvilken Straf I saa vil diktere mig derfor.“

„Det vil I ikke gjøre, det kan I ikke gjøre. . .“

„Lad mig engang høre, hvorfor jeg ikke skulde kunne gjøre det. Det har jeg dog nok Lyst til at vide?“

„Det vilde man ikke mere kalde en ærlig Krig. Den Slags Ting skeer kun hos barbariske og ueviviliserede Folk.“

„Ja, jeg forstaaer Eder. For ikke at faae Ny paa os som Barbarer, skal vi forsvare os, som det er bekvemt for Eder, hoitciviliserede Herrer, der overfalder os for at berøve os vor Frihed.“

„Sr. Commandant, I er, antager jeg, tilstrækkelig bevandret i Krigshistorien til at vide, at Verdens største Feltherrer ikke har lidt nogen Forsmædelse, men tverimod vundet Berømmelse ved at de under ærefulde Betingelser overgav Fæstninger, der efter alle Krigens Regler ikke længere kunde holdes.“

„Nuvel, jeg maa i Overeensstemmelse med min Pligt i ethvert Tilfælde først høre mit Krigsraads Mening. I rører Eder imidlertid ikke af Pletten, men venter til jeg kommer tilbage.“

Efterat der var gaaet en Tid, der forekom Capitain Baudemont lang, og i Virkeligheden ogsaa var det, saae man Capitain Casellas Hoved dukke op over Brystværnnet og horte ham gjenoptage Samtalen med følgende Ord:

„Krigsraadet har endnu Intet besluttet. Det erklærer, at det først vil høre Capitulationsbetingelserne.“

„Forlang! Marechallen har paalagt mig at erklære Eder, at han for sit Bedkommende er tilboielig

til at indrømme Eder saameget som muligt. Men han beder Eder ikke at forlange noget Overdrevent."

„Tak! det vil sige, han vil tage Huen fra os, men lade os beholde Haarene. For Pokker! det gjør jo næsten ogsaa omtrent de Bilde."

„Kort og godt, vil I sige Eders Betingelser eller ei?"

„Tag det lidt roligt med Eders furia francese! For det Første altsaa: Med Trommeslageren foran, rykker Besætningen ud under vaicende Faner og al anden militair Honneur."

„Indrømmet."

„For det Andet: Besætningen beholder sine Vaaben og sin Uppakning."

„Indrømmet."

„For det Tredie: Besætningen og Alle, der have grebet til Vaaben for at forsvare Nonzas Taarn, kan gaae eller blive, uden at forpligte sig til Nogetsomhelst."

„Det kan ikke indrømmes."

„Saa bliver der Jngenting af det Hele. Med fra Ekplanaden!" Og den Gamles Hoved forsvandt oppe bag Brystværnet.

Men Capitain Wandemont kaldte ham tilbage.

„Heida, Hr. Commandant, men saa hor dog først, hvad jeg har at sige! Naar det ikke staaer i min Magt at bevilge dette Punkt, saa vil det dog kun sige, at jeg først maa tale med mine Foresatte derom, men ikke, at det engang for alle er afslaaet. Tal kun videre."

„For det Tjerde altsaa: Hr. Marechallen, Grev, Grev, hvad er det han er Greve af?”

„Grandmaison.”

„Grev Grandmaison altsaa hindrer ikke Besætningen i at medtage alt Krigsmateriel, som Kanoner, Munition, ogsaa videre, samt al Proviant.”

„Ogsaa det er indrommet.”

„For det Femte: Hr. Marechallen leverer Heste, Væler og Vogne for at transportere Vaaben, Kanoner og kort sagt Alt, hvad der er omtalt i det fjerde Punkt, til Hovedkvarteret i Murato.”

„Dette Punkt kan jeg ikke bevilge.”

„Nu, saa gjør det jo heller Jngenting. Saa gjenoptage vi blot Ilden.”

„Nei vist ikke! Jeg skal gaae hen og sætte Marechallen i Rundsab derom, og inden ret længe være tilbage igjen med Svaret.”

„Saa gaae!”

„Du ti Minutter er jeg tilbage; og jeg haaber at gjøre Sagen af saa hurtigt, at jeg imidlertid kan lade Tambouren blive her.”

„Nei, tag ham hellere med. Det har slet ingen Hast. Gaae og bliv borte, ganske efter Ederes egen Bekvemmelighed.”

Hurtigt, som han havde lovet det, vendte Capiteinen tilbage, men erklærede i en Syndsfod af Ord, at de to Punkter ikke kunde bevilges. Hr. Greven bad Hr. Commandanten undskyldte ham og betænke, at

man, da han havde en saa stor Overmagt til sin Naadighed, vilde dadle ham skarpt, ja maaskee endog saa stille ham for en Krigsret, hvis han tillod Besætningen under denne Krig at tjene imod Kongens Soldater. Hvad angik Leveringen af Transportmidler til Munitiøn, Vaaben og Krigsmateriel, saa var det ikke blot aldeles usædvanligt, men ogsaa imod Reglen. Thi Hr. Commandanten vilde sikkert kjende det gamle Ordsprog, der ogsaa blev brugt i det borgelige Liv: at man ikke skulde hente Vaabnene ud af sin Fjendes Hus. Og derpaa Talemaader, Smigrerier og Nærvisheder, som ikke syntes at ville tage nogen Ende.

Capitain Giacomo horte rolig paa alt det, og svarede med streng Mine:

Hr. Parlamentair, hør nu, hvad jeg har at sige. Jeg vil bevise Hr. Greven, hvem af os, der har det ærlige Ønske at indgaae unødvendig Blodsudgydelse mellem Christne. Af de to Punkter, som han har afflaaet, skal han antage det ene, og slippe for det andet. Naar han har sin Væge at vogte paa, saa har jeg det ikke mindre, tilmed da han er ung endnu, men jeg saa gammel, at jeg ikke længere kan faae Pletterne vadsket af den. Han maa ogsaa huse paa, at han seirer og jeg bukker under, og at jeg med dette Taarn udleverer Nøglen til Capocorso. Lad ham antage det femte Punkt, saa skal jeg give Afkald paa det tredie og ved mit Væresord forpligte mig til, at Taarnets Besætning under hele Krigen hverken

paa Den eller udenfor den forer Baaben mod Frant-
rigs Soldater. Gaa nu, og hvis I ikke inden en
halv Time er tilbage med Svaret, saa see til, hvordan
I klarer Eder, thi jeg sværger Eder ved den ube-
smittede Jomfru, at jeg sender Eder Taarnet med
Alt hvad der er i det paa Halsen."

Capitain Baudemont vilde endnu lirke yderti-
gere, men Capitain Giacomo antydede ham med en
Gestus, at han skulde gaae, og forsvandt derpaa selv
fra Brystværnet.

Det var kun altfor sandt, at Nonzas Taarn
kunde betragtes som Nøglen til Capocorso; og dels af
denne Grund og af Frygt for, at der hvert Dieblik
kunde kommet talrige Reserbetropper ned fra Bjergene,
deels fordi han onskede at hjælpe paa Franskmænde-
nes sunkne Mod — da de jo nemlig i disse forste
Træfninger stadig kun havde hentet sig blodige Pan-
der — ventede Grev Grandmaison med største Spæn-
ding paa sin Parlamentairs Tilbagekomst. I sin
Utaalmodighed nærmede han sig Byen og valgte sit
Standkvarteer i Stueetagen af det Hus, der endnu
den Dag idag staaer paa Hjørnet af Pladsen og
Veien til Sarinole. Saasnart han havde hørt Capiti-
tain Casellas Ultimatum, lod han, som om han endnu
et Dieblik overveiede Sagen ved sig selv og bevilgede
derpaa Alt, under den Betingelse, at man skyndte sig.

Capitain Baudemont var sikkert en tapper Sol-
dat, og hvis det var bleven ham befalet at storme

Taarnet, vilde det ikke have været hans første Probe-stykke, som han da ogsaa under Resten af Krigen holdt sig meget vakkert. Men desuagtet undgaaer selv de Modigste, naar de kan gjøre det med Ære, gjerne den Fare, at faae en Kugle i Hovedet eller at blive elendigt begravede under en Regn af Stene, af hvilke enhver veier tusinde Pund. Derfor vendte han fornoiet tilbage til Taarnet, idet han allerede paa Afstand svaug sit Torflæde og raabte:

„Bevilget! Alt bevilget!“

Strax viste Capitain Giacomo sig atter deroppe. Hans Ansigt var mørkt, men hans Stemme lod aldeles roligt, da han svarede:

„Nu, det er godt. Men først maae vi, Parlamentair, for at undgaae alle Misforstaaelser, endnu engang Punct for Punct“

„Det er unodvendigt. Der kan ikke indtræde Misforstaaelser.“

„Jo, det kan der meget godt. *Amisi cari, patti chiari.* I er ung og jeg er gammel, og jeg veed af Erfaring, at man ikke kan omgaaes forsigtigt nok med de Herrer, der har Magten. Lad os altsaa recapitulere det Hele. De bevilgede Puncter ere: Besættningen drager bort med al frigeriff Honneur, den beholder Vaaben og Bagage; under den Betingelse, at den i indeværende Krig ikke kæmper mod Frankrig, kan den omtalte Besætning i Monza frit drage hvorefter den vil; den har Ret til at medtage Vaaben,

Munition samt alt Krigsmateriel, og Fjenden leverer inden et Kvarteer Heste, Muldyr og Bogne til at besørge det transporteret. Var det ikke saaledes, og er det altsaa afgjort?"

„Ja, det er afgjort.“

„Og Grev Grandmaison, Hans allerchristeligste Majestæts Marechal, erklærer som Udelmand og paa sit Vresord som Soldat, at han har Fuldmagt til at afslutte denne Capitulation og ærligt vil udføre alle Punkter i den uden nogen Udflugt, Underfundighed eller Rabulisteri?..“

„Commandant!“ svarede Capitain Vandemont og gjorde en Bevægelse, som vilde han lægge Haanden paa Kaarden, „denne overdrevne Mistro streifer næsten Grændsen af en Fornærmelse.“

„Det er min Vane at gaae betænkjomt tilværks ved Alt, hvad jeg gjør. Fornærme Nogen vil jeg ikke. Lad kun Eders Kaarde blive i Skeden, thi herop naar den dog ikke. Lovet I nu, ja eller nei, at holde Alt, hvad jeg her har opregnet?“

„Vi love det.“

„Paa Vresord?“

„Ja, paa Vresord.“

„Saa gaae og befal Eders Grenaderer at rykke ind, jeg vil imidlertid sørge for, at Alt bliver ordnet til Udmarcheringen.“

De franske Grenaderer, der vare smukke og ud-
fogte Folk, defilerede med forbausende Orden gjennem

den yderste Ringmur og marcherede frem til tæt foran Taarnet. Her deelte de sig, og den ene Part opstillede sig tilhoire og den anden tilvenstre for Fæstningen.

Da aabnede pludselig Taarnets Porte sig, Grenadererne præsenterede paa Commando Gevær, og see, ud traadte Commandant Giacomo Casella, idet han i den venstre Haand holdt det corsikanske Banners Fanestang, med hvilken han, da han havde kastet sin gamle Stof bort, understøttede sit Træbeens usikre Gang, medens han med den hoire slog Trommen, som han havde gjort fast til sit Bandleer. Paa Hovedet bar han sin Gallahat med Guldtresserne og de hvide Fjer, og forovrigt var han klædt, som det sommer sig en Overstcommanderende ved høitidelige Leiligheder.

Han vandrede majestætist og eensomt afsted, saa at hele den strænge Mandstugt var nødvendig, for at ikke de kjække Franskmænd skulde bryde ud i hoi Latter.

Saaledes fjernede Giacomo sig fra Porten, og bag ham fulgte der Tugen. Da han kom forbi Capitain Baudemont, saluterede denne med sin Kaarde; den Gamle hørte op at tromme, stak Fanestangen i Bandleeret og besvarede denne Hilsen, idet han løstede Hatten med høitideligt Alvor.

Men da nu Hr. Giacomo ikke gjorde Mine til at blive staaende for at tale med Capitainen for Grenadererne, men tverimod atter greb Fanestangen og

vilde marchere videre som for, tog Capitain Baudemont Ordet:

„Dg naar, Hr. Commandant, vil Besætningen forlade Taarnet?“

„Besætningen?“

„Javel, Besætningen.“

„Jh nu, hele Taarnets Besætning, Hr. Capitain, befinder sig allerede ude.“

„Jeg formoder, at Hr. Commandanten ikke har forstaaet mig, eller maaſkee har jeg udtrykt mig daarligt. Jeg spurgte, naar Besætningen var tilſinds at romme Taarnet?“

„Ivertimod, min Bedſte, J har udtrykt Eder fuldstændig rigtigt, og jeg har forstaaet Eder meget godt. Derfor gjentager jeg, at hele Besætningen er rykket ud med mig.“

„Er det virkelig Eders Alvor?“

„Javiſt er det mit Alvor, og det er ogsaa fuldstændig paalideligt, thi der var Ingen derinde uden jeg.“

„Jeg Ulykkelige, J har altsaa drevet Gjækt med mig! Dette nederdrægtige Bedrag vil blive min Død! J gjor mig til Spot for hele Frankrig! Hvorledes ſkal jeg atter kunne lade mig see i Paris? For hende . . . jeg mener for dem, for hvem jeg lever? Dg mine Kammerater, hvorledes vil de ikke haane mig? At do under dette Taarns Ruiner, vilde jo ikke have været Noget derimod! Dg Du, Barbar af

en Corsikaner, hvorledes har Du kunnet fatte denne djævelske Plan, at dræbe en fransk Officeer ved en saadan Latterlighed?"

„Ja, nu bliver det virkelig Eders Sag at see, hvorledes I kan klare Eder. Mig gjaldt det kun om at komme ud derfra med Fre.“

Dg han pegede med Trommestokken tilbage paa Taarnet.

Giacomo gjorde og sagde, som en Corsikaner af gammel Art, alt dette med den mest urokkelige Alvor. Netop det forarsagede, at Alle, der vare tilstede ved det besynderlige Tilfælde, brød ud i en ustandselig Latter. Selv adskillige af Grenadererne kunde, hvormeget de end bed sig i Læberne, ikke holde den tilbage.

Ved denne forfærdelige Lyd blev Capitain Baudemont først bleg som en Dug, og derpaa ildrød over hele Ansigtet, som om han var bleven ramt af et Slag, men i det samme Dieblik dreiede han rasende Dinene og brolede som en Banvittig:

„Skurk! med mig er det ude. Men jeg vil ikke do uhævnnet. Pokker i Bold med Capitulationen, og til Helvede med Dig!“

Med disse Ord løftede han Kaarden og stod i Begreb med at klove Hovedet paa Capitain Giacomo, da en uimodstaaelig Magt rev ham Baabnet ud af Haanden, kastede det til Jorden og brød det i to Stykker. Samtidig blev der fra alle Sider raabt:

Forræderi! Forræderi! Og frem væltede Folk fra
 Byens Gader og Husenes Døre. Nogle sprang, for
 at være rasere ved Haanden, ud af Vinduet, og
 overalt vrinlede det af romerske Krigsfolk, Jøder,
 Kong Herodes, Pilatus, Kaifas, Apostlene og Jesus
 Kristus, Allesammen glødende af rasende Begjær-
 lighed efter at dræbe eller dø. En Strom af Blod vilde
 være bleven udgydt, og det fuldstændig omsonst, hvis
 Forsynet ikke havde fort den vakkre Grev Grandmai-
 son ud i Døren til det Hus, til hvilket han havde
 begivet sig for at afvente Capitulationens Afslutning.
 Han indsaae itrag Farens Storelse og befalede dieblit-
 kelig Soldaterne at gjøre Front mod Angriberne, samt
 at vente paa de Stormende i sluttede Geleeder og
 med fældede Bajonetter. Da han saaledes havde
 toilet det første blinde Maseri, spurgte han med hoi
 Stemme om Grunden til det nye Angreb, og maatte
 endelig under den almindelige Larm mere gjætte sig
 til den, end han fik den at vide. Men derpaa for-
 sikrede han, at alle Punkter i Forliget skulde omhyg-
 geligt blive holdte og Capitainen straffet; de skulde
 blot lade Vaabnene hvile, og da det forekom ham, at
 enhver Molen her kun vilde være daarlig paa sin Plads,
 traadte han hurtig ind i Kredsen og befalede efter
 nogle heftige Ord Capitain Raudemont at aflevere sin
 Skarpe, hvorpaa han af nogle Grenaderer lod ham
 føre bort, tilshueladende i Arrest, men i Virkeligheden
 kun for at beskytte ham mod det rasende Folk. Lige-

overfor Hr. Giacomo viste han sig derpaa ikke blot gavmild, men formelig odjel med Artigheder og Roes; den gamle Herre tog imidlertid hverken imod dette eller viste det tilbage, men blev staaende ganske rolig og saae paa ham. Det satte endelig Marchallen i Forvirring, og han sluttede med det Spørgsmaal, om han ikke kunde gjøre Et eller Andet, der var Hr. Commandanten behageligt. Dertil svarede Hr. Giacomo og sagde:

„Jutet, Hr. Marechal, uden at De holder vort Forlig og ufortovet leverer mig Vogne og Lastdyr, for at jeg kan bringe Krigsmateriellet, Raabnene og Munitionen til Murato.“

Det fandt Greven fuldstændig i sin Orden og svarede, at det strax skulde skee. Imidlertid bad han ham en eller anden Dag gjøre ham den Være at spise til Middag hos ham.

Hr. Giacomo, hvem en saa udsøgt Høflighed rørte, taug nogle Dieblikke. Derpaa svarede han med et mere sorgmodigt end ubensfabeligt Udtryk:

„Hr. Marechal, vi Korsikanere veed, uslebne som vi ere, ikke hvad der i Eders Land er Stik og Brug mellem Udelsmænd, og jeg føler mig for gammel til nu at lære det. Tillad derfor, at jeg retter mig ~~ofte~~ ~~mit~~ ~~Land~~ ~~Stik~~. Vi her i Corsika pleier ikke at spise med vore Fjender, men kun at kæmpe med dem, og da vi ere fattige og maadeholdne, vilde Eders Middage desuden ikke være sunde for os.

Dette Stykke Brød (og han greb i Lommen og fremtog et Stykke Rugbrød, som han rakte henimod Greb Grandmaison) den sidste Rest af den Proviant, hvormed Taarnet var forsynet, er tilstrækkelig for mig, indtil jeg kommer til Murato.

Da nu de ophidsede Gemytter vare blevne lidt roligere, vilde Greven gjerne vide, ved hvilket besynderligt Tilfælde pludselig en saa stor Sværm forunderlig klædte Mennesker var dukket op her. Man fortalte ham Anledningen, og saamtidig fik han at vide, at det Skud, der havde skudt Capitain Vaudemonts Kaarde midt over, var kommen fra Jesus Christus, hvem han gjorde sin Compliment derfor. Han forsøgte ogsaa at indbyde ham og hele Passionssekskabet, men fik et høfligt, afflaende Svar, saa at der ikke var Andet for ham at gjøre end at stride til Udførelsen af Capitulationen, hvad han da ogsaa gjorde med den største Samvittighedsfuldhed. — —

Her taug den Gamle og gjorde allerede Anstalter til at gaac bort, da jeg lagde Haanden paa hans Arm og blidt nødte ham til at blive siddende.

„Og Capitain Casella, hvad blev der af ham?“ spurgte jeg.

„Capitain Giacomo,“ vedblev den Gamle, „vandrede langsomt tilfods til Murato i Selskab med sine Kanoner, der bleve kjorte bagefter ham.. Hvor han kom forbi, strømmede Folk fra de nærmeste Steder, San Fiorenzo, Olmeta, Oletta og endnu fjernere

Byer til for at hilse paa ham og overose ham med Lovtaler. Men han gif taus og mørk sin vei. Da han var kommen til Murato, ilede Generalen hurtigt ned ad Trapperne til det Kloster, som han beboede, og omfavnede ham midt paa Bladsen i Paasyn af hele Befolkningen, der jublende tilklappede ham Bisald. Men istedetfor at opmuntres, blev Capitainen kun endnu sorgmodigere og besvarede neppe Omfavnelsen. Da han derpaa havde fulgt Generalen ind i den lille Celle, hvor denne boede, brod den stakkels Giacomo ud i Taarer og sagde:

„Fætter, jeg er kommen til Eder for at bede Eder om to Ting.“

„Hjertensgjerne, Fætter, men bed hellere strax om tre.“

„Forst og fremmest beder jeg Eder om min Alfbed.“

„Hvad? Du kan tænke paa at lade Fædrelandet i Stikken netop nu, da Noden er storst?“

„Det er sandt. Men hvad kan jeg hjælpe? 3 September fylder jeg mine fireoghalvfjerds; jeg har kun eet Been, og sjelden lader mine gamle Saar mig sove en Nat. Og saaledes, Fætter, indseer I vel, at jeg ikke længere kan afgive nogen feltdygtig Soldat.“

— „Men jeg vil jo heller slet ikke bruge Dig i aaben Mark.“

„Kubel, per dio Santo, hvortil kan jeg ellers gjøre Nytte? Maaſkee til at forſvare Fæſtninger? I Sandhed, efter Overgivelsen af Nonza veed jeg ikke, om man meeſt maatte dable Eders Ubetænkſomhed, naar I atter betroede mig en ſaadan Poſt, eller min Uforſkammethed, naar jeg modtog den.“

„Nonzas Taarn har Du forſvaret ſom en Helt; for Fremtiden vil dit Navn altid blive nævnt ſammen med Nonzas, det kan Du være ſikker paa.“

Capitain Giacomo lod imidlertid ikke Generalen tale ud, men afbrød ham med en Hovedryſten.

„Stakkels, ulykkelige Fædreland, naar det er kommet ſaavidt med Dig, at Du maa regne Overgivelsen af en Fæſtning mellem Storbedrifterne! Jeg for min Part havde til Henſigt at udvirke mig Eders Tilgivelse herfor, og det var det Andet, Fætter, ſom jeg vilde bede Eder om.“

„Hvad, Tilgivelse! Hvor vil Du hen? Hvad for melancholiſke Narreſtreger har Du der ſat Dig i Hovedet? Jeg gjentager, at Du har bundet Dig udødelig Berømmelſe. Eller hvad ſkulde Du ellers have gjort?“

„Do under Taarnets Ruiner.“

„Og hvad ſkulde det have nyttet til? De Folk, der vare ſammen med Dig i Taarnet, ere løbne forud for Dig. og have allerede tidligere foreſtillet ſig for mig og nviagtig berettet Alt, hvad der har tildraget

sig i Konza. De Grunde, hvormed de retfærdiggjøre deres Udfærd, forekomme mig saa fornuftige, saa kloge og saa rigtige, at jeg, hvis ikke Hensynet til den militaire Disciplin havde tvunget mig til at sende dem i Arrest, vilde have ladet dem Allesammen avancere. Men det kan endnu godt ske senere."

„Ogsaa mig har de overtalt, og det var netop det Bærste. Min Skytsengel havde gydt nyt Blod i de gamle Klæder, og dette halvfjerstiindstyveaarige Hjerte brændte af Fædrelandskjærlighed og nød allerede paa Forhaand alle Heltedodens Blæder. Hvad der odelagde mig, var den fordomte Alogskab, der er Moder til alle svindjottige Beslutninger og tilintetgjør alle høihjertede. Iforgaars, da det netop begyndte at dages en Smule i Taarnet, gik jeg ned i Soldaternes Kvarter og fandt det tomt. Da saa jeg Ulykkesbrevet ligge paa Bordet; det var aabent; jeg havde ikke stillet læse det, men brændte det ved Lyset af Lygten, der endnu ikke var gaaet ud. Men nei, jeg opbevarede det tværtimod, jeg læste det og læste det om igjen og begyndte at grunde over det. Da jeg, efter længe at have tænkt frem og tilbage, atter løstede den modløse Bænde op fra min Haand, horte jeg bag ved mig som Bingeslagene af en Due, der forlader sin Rede; jeg vendte mig forkræffet om, men saa Ingen; godt, godt; jeg vil aldrig mere saa den at see, nu, da den engang har forladt mig!"

„Hvad har forladt Dig?“ spurgte Generalen, der kom paa den Tanke, at det ikke længere stod ganske rigtig til med Capitain Giacomos Forstand. Og den Gamle svarede, stadig sorgmodigere:

„Min Skytseugel, der lod mig blive tilbage i Klogskabens Hænder, som et Lam i Ulvenes Magt. Da forekom det mig en herlig Ting at redde Kanonerne og de fyrgetyve Centner Krudt og tvinge Fjenden til den Capitulation, som nu har fundet Sted, og maaskee littede jeg, uden at jeg mærkede det, Feigheden med ind i den Mylde af Tanker, der stød op som Padehatte under Klogskabens Fodtrin og forestillede mig det ogsaa som en herlig Ting at redde dette elendige Liig.“

Og da han sagde dette, slog han sig med sin knyttede Næve hæftig for Brystet.

„Og desuagtet, Fætter, var Capitulationen ganske som Du tænkte, virkelig en herlig Ting for os, der bragte stor Fordeel.“

„Siig ikke det, Pasquale, thi enten taler J der uden at overveie Eders Ord, eller J siger ikke, hvad J mener. Hverken en Kanon eller nogle faa Musketter eller fyrgetyve Centner Krudt vil kunne redde Corsika, medens derimod et høihjertet Exempel paa fortvivlet Kjærlighed til Fædrelandet vilde have tændt den hellige Ald i Corsikanernes Hjertes, der griber alle huslige Følelser, al Kjærlighed til Guds og Guld,

alle Selvopoffrelsens Instinkter som tort Træ og brænder dem til Afte. Uden Thermopylæ vilde Grækerne endnu den Dag idag vente paa Marathon. Og gjentag nu, Pasquale, hvis I har Mod dertil, at det var en herlig Daad af Capitain Casella istedetfor ved sin Dod at indgive Fjenden Skræk og sine Egne Begeistring, istedet derfor at blive rolig her paa Jorden og plukke de Par Nar, han endnu har tilovers, som sure Bær af Dødens Druer."

„Begeistringens Flamme blæser op, men holder ikke ud. Jeg holder af de betænksumme Folk, thi at to Gange to er fire, det er godt at vide, og det kan man bruge baade ved Middags- og Midnatstide, medens en Hymne, naar der ikke netop er Solskin og Mus og Exaltation med i Spillet, tuder Dig i Øret som den forfærdeligste Rattemusik."

„Kjære Pasquale, I vil ikke længe være af den Mening. Foreløbig beder jeg Eder huske paa det, som Eders gamle Slægtning siger Eder ved Afstedden: mistro de Folk, som overveie Sagerne altfor meget. Med dem vil I aldrig vinde Frihedens Kamp mod Tyrraniet. To Hundrede Tusinde Corsikanere vil, naar de begynde at overveie, vel tage sig iagt for at kæmpe med femogthve Millioner Franskmænd, da Seiren alligevel er en Umulighed. Men vent heller ingen Undere af Himlen, naar I ikke tiltroer Eder selv at kunne gjøre Undere paa Jorden.

Dg saaledes, som det nutildags seer ud i Verden, er det ganske vist et Under at finde en resolut Mand, der tager sit Liv i Hænderne for i Nødstilfælde at kaste Lykken det i Ansigtet."

Efter at han havde jagt dette, kunde han paa ingen Maade bevæges til at blive længer. Dg da, hvad han havde stammet sig for at sige, Capitulationen forpligtede ham til i hele denne Krig ikke at kæmpe mod Frankrig, trak han sig tilbage til sit Hus i Nonza, og levede der i nogle smaae Værelser, der vendte ud til Bjergene. Af sine Venner og Slægtninge vilde han ikke mere see Nogen og kom ikke mere ud af Døren, for man bar ham ud. I sit Testamente havde han anordnet, at man skulde begrave ham nede i Dalen, hvor Bjergvandet strømmer gennem Klostet og ældgamle Nøddetræer kaster melanholste Skygger. Thi, sagde han i de Optegnelser, som han efterlod sig, naar min Sjæl nogensinde faaer Lyst til at stige op af Graven for at trække lidt frisk Luft, skal den ikke blive bedrovet ved Synet af det slet forsvarede Nonza.

"Dg hvad blev der af Præsten Settembrino og Giovanni Matteo og Fedolino Fabrizi?" spurgte jeg.

"Det maa Andre fortælle Dem," svarede den Gamle. "Jeg vil kun sige, at de døde, som det sommer sig Corfikanere. Min Historie er tilende, og min skrøbelige Alder og de skyende Stjerner

minde mig om at sove. Lev vel, bedste Ven, og
hviß det behager Gud, gjensees vi i det andet Liv."

Han lod mig Haanden, som jeg hjertelig trykkede.
Da jeg saae ham gaac, var jeg tilmode, som om en
gammel Ven forlod mig.

Et Kongeriges Historie i faa Ord.

Bed

Fr. Julius Meier.

Man kan vistnok trostigt forudsætte, at de allerfleste af dette Maanedskrifts Læsere kjende en Sang af Béranger, der begynder saaledes:

Il était un roi d'Yvetot,
Peu connu dans l'histoire,

og hvori den store Digter skildrer en god og gammel Konge, der gaaer tidlig tilfængs om Aftenen og staaer jildig op om Morgenens, som med en Bomuldsuathue paa Hovedet istedetfor en Krone hver Formiddag sætter sig paa sit Vesel og rider rundt om alle sine Lande, uden i fjerneste Maade at udmatte hverken sin Ganger eller sig selv, fordi Veslet kun behøver at gaae i Skridtgang, og fordi den gode gamle Monark kan vederkvæge sig ved en Slurk Vin eller Cider hos hveranden af sine Undersaatter, —

og skulde En og Anden ikke kjende denne Sang, vil jeg indstændig raade ham til at gjøre sig bekjendt med den, — og ved samme Leilighed med Bérangers andre Viser.

Vi ville i faa Ord fortælle dette Kongeriges Historie.

Yvetot er en ganske lille By, som ligger i Normandiet midtvejs mellem Havre og Fécamp. Den har Bomuldsmanufacturer, Korn- og Kvæghandel, og i Nærheden staaer den berømte Eg ved Allouville, som er henved 34 Fod i Omkreds, og i hvis hule Indre man har indrettet et Kapel.

Dette er alt det Mærkværdige, som Yvetot har at frembyde. Ja, hertil kommer saa rigtignok endnu Bérangers Sang om den gode gamle Konge, der førte et saa bucolisk Liv i sit lille Rige, og som har gjort den ubetydelige Byes Navn mere bekjendt end alt dens Bomuldstøi, Korn og Kvæg, Konger og Dronninger tilhobe.

I Herrens Aar 511 blev Clotachaire Frankernes Konge. Dette Aarstal og dette Navn tilkjendegive, at vi maac forlade den smilende Idyl for at dukke op midt iblandt merovingiske Rædsels-scener.

Clotachaire — eller, som vi nu kalde ham — Clothar, var en Søn af den store Clodevig, hvis vilde og blodtorstige Sind han havde arvet. Clodevig havde ved Mord og Forræderi ryddet de frankiske Fyrster af Beien og bemægtiget sig deres Lande; hans blod-

besudlede Hoved var det eneste, der turde bære langt Haar, Kongemagtens Tegn. Det ulykkelige Gallien vaandede sig under disse Barbarers Svobe, og skjøndt Clodevig antog Christendommen og mange af hans Mænd med ham, blev Tilstanden dog ikke bedre derfor. Frankernes Konge udstøffede det erobrede Land til sine Leudes eller Antrustions (i: Trofaste), og disse Barbarer stode i Wildhed og Blodtorst ikke tilbage for deres Konge. Clodevig døde og blev begravet i Paris i Sct. Peters og Pauls Basilika; Clotachaire traadte værdigt i hans Fodspor. Det var dette kronede Uhyre, som tilligemed sin ligesaa affhyelige Broder Childebert fik sin afdøde Broder Clodomirs efterladte Born loffede fra Bedstemoderen Crotedhild (Clothilde) og med egen Haand myrdede to af disse uskyldige Smaaistakler; en tro Tjener frelste med Fare for sit eget Liv den tredie, Clodvald, som siden blev Munk i Klostret Nogent ved Seine, hvor derpaa hans Stov blev gjemt, og hvor endnu den Dag idag en By bærer hans Navn (St. Cloud). Det var ligeledes denne allerchristeligste Konge Clotachaire, som nogle Aar efter de Begivenheder, vi nu ville skildre, lod sin egen Son Chramn, dennes Hustru og deres to uskyldige Smaa levende brænde for sine Dine.

Ligeoverfor disse Ugjerninger er Kong Clotachaires utallige Egteskaber, der krydredes ved Polygami og Blodskam, kun Smaaslynder. Han ægtede sin egen Broders Hustru, Gundioche, derpaa Rade-

gunde og Ingunde, fjorten Dage senere denne sidste Søster Havgunde, derpaa Chemesue, derefter Wultrade, hans Broders Sonneson Theudebalds Enke, og derefter — eller samtidigt dermed — endnu flere, hvis Navne man maaskee kan finde i de gamle Klosterkroniker. Han syntes at ville gifte sig med hele Verden.

Som man seer, var det en alt andet end behagelig Overherre, som Skjæbnen havde tildeelt Gauthier eller Walthar, Herre af Noretot og Kongens Antrusion.

Gauthier havde den Ulykke at paadrage sig Kong Clotachaires Unnaade. Han horte ganske vist til Kongens Leudes, og i hine barbariske Tider betragtede disse sig som Fyrstens Eigemænd og ansaae kun denne for at være primus inter pares; men Gauthier havde tjent under Clodevig (?) og vidste heelt vel, hvad man kunde vente sig af denne Fyrstes Ulfom. Han kjendte upaatvivlelig Historien om Basen fra Soissons: hvorledes en af Clodevigs Mænd, da denne By blev plyndret af Frankerne, vovede at gøre Kongen en kostbar Base stridig og tilfjeldt at knuse den mod Jorden for Fyrstens Dine, og hvorlunde Clodevig derpaa knuste Barbarens Hoved med et Slag af sin Francist eller frankiske Øxe. Ublet kunde ikke falde langt fra Stammen; som Clodevig var, saaledes maatte Clotachaire ogsaa være, og

Gauthier af Yvetot fandt det derfor raadeligt at unddrage sig Kongens Hævn ved en ilksom Flugt.

Men efter en halv Snees Aars Forlob kunde den Landsflygtige ikke længere holde det ud for Hjemvec. Han besluttede at vove et Forsøg paa at søge Udsoning med Kongen og lod sig af Paven, hos hvem han havde søgt Tilflugt, overdrage en Mission til Frankernes Beherster.

Med Pavens Skrivelse paa sit Bryst kom Gauthier til Frankrig og begav sig til Byen Soissons, hvor Clotachaire den Gang holdt Hof. Soissons var Byen med den overfor omtalte Vase; det var et slet Varsel for en Mand, som skulde bede Clodevigs Son om Naade.

Gauthier har uden Tvivl følt dette, thi han valgte at fremstille sig for Kongen, ikke i dennes Hus, men i Guds Hus, paa den høihellige Langfredag, den Dag, da Jesus Christus led Døden for alle Menneskers Synder.

Langfredag kom. Clotachaire, Frankernes Konge, sad i Herrens Hus, omgivet af sine Antrædte. Da fremtraadte pludselig Gauthier af Yvetot, knælede paa Alterets Trin, strakte bedende sine Hænder ud mod Fyrsten og raabte: „Clotachaire, Clodevigs Son, Jordens Konge, i den himmelske Konges Navn, i hans Navn, som har lidt Døden for Alles Synder, bonfalder jeg Dig, Naade, Naade!“

Saaledes talte Gauthier. Men Clotachaire, den

allerchristeligste Konge, sprang op fra sit Sæde, kastede sig som et vildt Dyr over den Bonfaldende og jog ham sin Skrammasax eller forte germaniske Sværd i Bryttet, saa at Alteret bestænkedes af den Myrdedes Blod. —

Men Nygtet om denne uhorste Vanhelligelse af Guds Hus kom snart den hellige Fader for Dre. Den Gang sad Pave Agapet paa Set. Peters Stol, og han var ikke den Mand, der vilde lade en sliq Udaad hengaae ustraffet. Han truede Frankernes Konge med Banstraalen, og Clotachaire skjælvede. Hvorfor skjælvede Clotachaire? Fordi denne Tyran, der kaldte sig Christen, men hverken frygtede Mennesker eller Gud, var ræd for Djævelen og for Helvedes Svovlspol, som de fromme og uegennyttige Præster stedse afmaledede ham med de mest glodende Farver, hver Gang det gjaldt om at fralocke eller aftvinge den ubidende Barbar Penge eller Jordegods. Clotachaire ydmygede sig altjaa for Paven og lovede at finde sig i enhver Bod, den hellige Fader maatte paalægge ham.

„Nuvel,“ svarede Christi Satholder paa Jorden, „i din Hobmod har Du syndet, og i din Hobmod skal Du straffes. Du kan ikke gjengive den Myrdede Livet, men din Tjeners Son og hans Wt skal være din og din Slægts Vigemænd, Konger, som Du og dit Afkom!“

Saaledes lod Pavens Dom, og Synderen skjundte sig at adlyde. Ved et med hans Navn og Segl

forsyuet kongeligt Brev ophoiede Clotachaire, alle Frankers Behersker, Lehned Dvetot til et souveraint Kongerige, arveligt i Gauthiers Slægt.

Dette skete Nar efter Christi Byrd 536.

Saa gif der mange Aarhundreder, og Gauthiers Oet sad stedse paa Thronen i Dvetot. Fem hundrede Nar efter Clotachaires Dod var Wilhelm Bastard Hertug i Normandiet. Da han drog over Kanalen for at erobre England, lod han Kongeriget Dvetots Souverainitet og Uafhængighed hoitideligt bekræfte ved en Kjendelse af Normandiets overste Domstol.

Under den affindige Carl VI folgte Martin III, Konge af Dvetot, sit Rige og sit Kongenavn til Pierre de Villaines for 40000 Gulddalere, og det var mange Penge dengang. Denne Martin III var den sidste Oetling af Gauthier, og man seer saaledes, at den Dvetotske Kongestamme havde havt ganske anderledes Livskraft end Merovingerne, der forlængst vare fortrængte af Carolingerne, som atter havde maattet vige Pladsen for Capetingerne.

Den gode Kong Martin havde solgt sit Rige i en heldig Tid, thi ikke mange Nar efter foresaldt den engelske Invasjon, og Albions robskjægede Sonner overstrømmede baade det lille Dvetot og det store Frankrig. Det første tilfaldt som Krigsbytte den engelske Ridder Sir John Holland, der saaledes besteg Gauthiers nihundredaarige Throne. Men ved de Engelses paafølgende Udjagelse af Frankrig mistede

Sir John sit Rige, som paany blev taget i Besiddelse af Messire de Villaines Arvinger. Disse solgte atter hele deres Kongerige til Guillaume Chenu, Befalingsmand i Harfleur og Pontoise og Hans Majestæt Kong Ludvig XI.'s Kammerherre for 448 Livres 12 Sous. Denne ubetydelige Sum viser, hvorledes det var gaaet tilbage med det ulykkelige Frankrig, og hvor hærget og mishandlet det var blevet under den uendelige Krig med England.

Den lille Stat fortsatte altsaa sin Tilværelse som Kongerige og blev erkjendt som saadant af Kong Ludvig XI. ved et aabent Brev, hvori alle det tilkommende Rettigheder og Herligheder bekræftedes.

Men medens nogle Stater, som Frankrig og Østerrig, hyldede den saliste Arvesølgelov, var der andre Riger, som Spanien, England og Ybetot, hvor Kvinder kunde bestige Thronen. Paa Frants den Forstes Tid var Isabeau Chenu Dronning i Ybetot. Hun ægtede Martin du Bellay, den Yngste af de tre i Frankrigs Historie saa berømte Brodre, og dermed gif Ubleblomstkrone over til dette Hus.

Den nye Konge var en duelig Statsmand og en drabelig Kriger og gjorde sig mere berømt end alle sine ybetotiske Forgængere tilhobe. Han kæmpede som en Løve ved Marignano, forsvarede tilligemed Connetablen af Montmorency Provence mod Keiser Carl V og bidrog væsentlig til Seiren ved Cerisoles, som Hertugen af Enghien fik Vren for.

Den gode Kong Philip August havde rigtignok sagt, at Kongetitlen var for den Værdigste, og efter det nye Anforte i Forbindelse med hvad Historien ellers lærer os, maa det indrømmes, at Martin du Bellay mindst var ligesaa værdig til at bære Kongenavn som Frants I. og Henrik II., men ikke desto mindre decreterede den franske Monark nogle Aar senere, at Herskerne over Yvetot skulde nedlægge Kongenavnet og gives med Titlen Prinds, efterdi der i Frankrig kun burde være een, der kaldtes Konge.

Saaledes omstyrkede et Pennestrog denne tusindaarige Kongethrone, men dens Fald var saa lyblost, at saa godt som Ingen lagde Mærke dertil.

I et Par hundrede Aar var der saa Prindsen i Yvetot, men da udbrod den store Revolution af 1789 og seiede Konger og Prindsen, baade virkelige og titulaire, som Alover bort fra Republikens Jordbund.

Nu er der kun en eller anden støvet Værd, som i sit ensomme Studerekammer skænker disse gamle Dynaster en Tanke; den normanniske Eiderdrifker kjen-der ingen anden Konge af Yvetot end ham, som Béranger har sunget om.

Literatur og Kunst.

Som man vil mindes, blev den talentfulde svenske Forfatter Victor Rydberg ifjor introduceret hos det danske Publicum gennem Romanen „Den sidste Athenienser“. Vi hensebte dengang særlig vore Læseses Opmærksomhed paa dette smukke digteriske Arbejde, og efter Alt at dømmes synes Bogen ogsaa at have gjort megen Lykke. Taknemmelig over denne Aerkjendelse, har Forfatteren, da der blev Tale om ogsaa at oversætte hans anden Roman: „Fribytteren paa Öfersjöen“, specielt for denne danske Udgave, foretaget en Deel Forandringer, saa at den nu foreligger for vort Publicum paa en Maade som noget mere end blot og bar Oversættelse af et fremmed Digterværk. Ogsaa den hører til de Arbejder, som vi maae hilse velkomne i vor Literatur, og kunde „Den sidste Athenienser“ glæde sig ved en ualmindelig gunstig Modtagelse tiltrods for sit noget upopulaire Sceneri, saa kan der neppe være nogensomhelst Tvivl om, at ogsaa Efterfølgeren vil blive en ligesaa kjær og rimeligviis af endnu Flere søgt Lecture. Dette ikke fordi den i digterisk Værd staaer over sin Forgænger; om man end gennem begge Bøgerne klart faaer Indtrykket af en moden og rigtbegavet Forfatterindividualitet, som kun skriver, fordi han har Udskil- ligt paa Hjertet, der maa siges, og som ogsaa altid forstaaer at finde det rette Udtryk for det, der skal siges, forekommer dog

„Den sidste Athenienfer“ os i Besiddelse af en renere Skjønhed og en større aandelig Overlegenhed. Der synes os i den at være en mere harmonisk Sammensmeltning af Form og Indhold, og et varmere Skjær af den Sol, som man til daglig Brug kalder Poesi. Men til Gjengjæld har „Fribytteren“ Egenstaber, der ville komme til at staae som Fortrin i den store Læseværdens Dine. For det Første spiller Handlingen, om end noget tilbage i Tiden, saa dog paa hjemlig nordisk Grund mellem Personer og Begivenheder, der ere os bekendte, og for det Andet er denne Handling krydret af særdeles effectfulde Episoder. Vi søres ind i hele Middelalderens romantiske Liv, og Hæxeprocesser, Guldmagerier, vilde Sprøvsescener, politiske Conspirationer med mere af den Slags Ting spille en fremragende Rolle i Bogen, Alt sammen med ualmindelig Fortællerdygtighed combineret sammen til en paa alle Puncter i høi Grad underholdende Skildring. Bogens Hovedfigurer staae udmærket anstueligt, og hvad der særlig for alle Læsere vil gjøre Romanen fængslenende er den Barme, hvormed Ordet søres for den Sag, paa hvis Side Forfatteren stiller sig. Nydberg, der jo i sit Hjem staaer i Spidsen for et stort Nutidsparti, er aabenbart altfor meget Bavn af sin Tid til at kunne producere et Digterværk, uden at denne Tids Hjerteslag banker igjennem det. Hvor fjernt fra vore Dage end „Fribytterens“ Handling ligger, er dog Forfatteren heelt igjennem Bogen Humanitetens ivrige Talsmand, det er den, der giver ham Kjærlighed til sit Stof og en Bestalenhed, som ikke kan unblade at gjøre Virkning. (Andr. Schous Forlag.)

— Paa Immanuel Kees Forlag udgives for Dieblikket i Subskriptionshefter en særdeles elegant udstyret dansk Udgave af Paul Konewka's Silhouetter. Det er Konewka, der er Skaber af Silhouettegningen som egentlig Kunstbranché. Man gav sig ganske vist allerede i Slutningen af forrige Aarhundrede af med at udsklippe Silhouetter, men lige til den nævnte geniale tyske Kunstner fremtraadte,

var det Hele dog en Teg uden kunstnerisk Værd. Da kom Kouewka med sine Tegninger til Goethes Faust, til Skjærsonnernatsdrømmen og flere Digterværker, og den unge Kunstner's Ny var hurtigt flaaet fast. At Silhouetteringskunsten kunde præstere Sligt, havde man aldrig troet, det var en ny Opfindelse, en heel ny Retning, der var flaaet an, og overalt indrømmede man, at disse sorte Billeder med Rette kunde sættes ved Siden af selv de allerfortræffeligste Illustrationer. Der er i Virkeligheden ogsaa, saavel i Billederne til Skærsonnernatsdrømmen, hvormed den danske Udgave begynder, som i Illustrationerne til Faust, til de Faldstæfste Scener og mange af Børnesilhouetterne en saa tiltalende Hude, saamegen teknisk Færdighed og saamegen livskraftig Varme, at man maa forbauses over, at saa stor en Virkning kan opnaaes ved saa smaa og simple Midler. Men Kouewka er ogsaa hidtil enestaaende; hverken før eller efter ham har der eksisteret nogen Silhouettegner, der blot tilnærmelsesvis kan stilles i Rang med ham. og man kan kun glæde sig over, at vort Land ikke er for lille, til at et saa smukt Værk som hans Billeder ogsaa kan oversføres paa dansk Grund, ligesom det allerede findes i alle Europas større Lande. Samlingen begynder, som sagt, med Illustrationerne til Skærsonnernatsdrømmen. Den ledsagende Text er laant fra Edv. Reimbkes anerkjendt gode Oversættelse.

— Det kan vel nu omtrent være en to, tre Aar siden, at Edouard Laboulayes arabiske Fortælling „Abdallah eller Firkløveret“ blev oversat paa Dansk og overalt modtagen med ualmindelig Auerkjendelse. Interessesen for dette smukke Arbejde synes ogsaa at maatte have holdt sig. thi Bogen er nu bleven udsolgt, og der er for nylig udkommet en nitid udstyret anden Udgave. Vi benytte Leiligheden til at henlede vore Læseres Opmærksomhed paa denne Fortælling, som vi ere sikre paa vil forskaffe Dem megen Glæde. Forfatteren siger selv i sin Fortale til den: „Den er bleven til i de lykkelige Dage, da Livet endnu tilsmilede mig. Et

heelt Nar har jeg gaaet med den i mit Hoved, og i al den Tid, midt i alle mine mangfoldige Beskæftigelser, har jeg ikke tænkt paa andet end paa den, ikke skjænket mit Hjerte til noget andet end til den." Man mærker det under Læsningen; saamegen Stemning og saa reen og skjøn en Form for det ligesaa klart som varmt Følte møder man selv hos den ægte Digter kun, hvor han har skrevet ud af hele sit Hjertes Dyb. I Fortælleren tilføies der: „For at min Fortælling skulde blive saa sandfærdig som mulig, har jeg omgivet mig med persiske og arabiske Bøger, jeg har læst Koranen to Gange igjennem, og i Tankerne har jeg søgt at boe i Ørtenen. Undertiden har jeg syntes, at det er lykkedes mig, og at en Smule af Østens Sol har trængt sig ind i mit Billede." Det er langt fra, at Forfatteren her har syntes feil; han har tvertimod været altfor besteden, thi hans Bog er i Virkeligheden saa gjennemglødet af Østens Sol, at man neppe forstaaer, hvorledes en Forfatter kan fortælle saaledes, naar han ikke selv har tilbragt hele sit Liv i den forunderlige orientalske Verden. Denne stærke, fuldblodige Colorit i Forening med det rige Fond af Poesi, som rummes i Bogen, gjør denne Fortælling til en af dem, som man stadig kan læse om igjen uden at blive kjed af den, ligesom man aldrig tidt nok kan besøge en skjøn Can, hvor man spier sig vel og hyggelig tilmode. (Gyldenrandske Boghandels Forlag).

— „Et Ægteskab i den fornemme Verden", Octave Feuillet's nyeste Fortælling, forekommer os et høist interessant Arbeide. Den egentlige Historie i denne Historie er, som hos de fleste franske Novellister, hurtigt fortalt. Fr. de Nias lader sig af den ægteskabsstiftende Fru de la Beyle og senere af den exemplariske Fru de Lauris Exempel overtale til at troe paa Ægteskabet som Institution. Han lader sig føre sammen med den unge Pige, man har bestemt for ham, forelsker sig i hende, gifter sig med hende og troer at have faaet al Jordens Herlighed i Sie. Men Illusionen er kort; Hjemmet bliver ikke det, han havde tænkt sig, hans Soues

Passioner ere ikke hans, hele den Maade at leve paa, som
 morer hende, fjeder ham, og da han hverken vil nærme sine
 Interesser til Konens eller bøje hendes mod hans egne, bevæger
 Mandens og Husfruens Liv sig i Retninger, der bliver stadig
 mere og mere divergerende. Han skriver paa det franske
 Diplomatis Historie i det attende Aarhundrede, og hun for-
 tæller til Alverden, at han skriver det ottende s, og dette
 gjør Udslaget. Hans Tro paa Ægteskabet og Hjemmet er
 forbi, og Samlivet bliver det samme som i saa mange
 franske Ægteskaber, nemlig det, at Ægtefolkene slet ikke leve
 sammen. Men Fru de Mias faaer da en anden Forelskelse
 paa Halsen, og det er kun ved Fru de Lauris og hendes
 Bruders Mellemkomst, at hun frelses fra at bringe Vanære
 over sig selv og sin Ægtefælle, hvorefter der skeer en ny
 Tilnærmelse, baseret paa virkelig indre Tilnærmelse i Livs-
 anskuelse, Levevis og Passioner. I alt dette er der intet
 væsentlig Nytt og tilshueladende intet ualmindeligt Interes-
 sant. Og dog læser man Bogen med den mest ublandede
 Interesse. For det Første har man her — hvad vel neppe
 behøver at forsikres, naar Taleren er om Fenillet — med en
 Forfatter at gjøre, som kan fortælle. Det Bid og den
 Elegance, som findes i denne Bog, dens overlegne Klarhed
 og Aandsmodenhed, der overalt finder det skarpeste, korteste
 og netop derfor bedste Udtryk for hvad der skal siges, vilde
 tynde Bægtkaalen ned, om man saa lagde hundrede Bind andre
 Noveller paa den anden Side. Og dernæst finder man i denne
 Bogs Personer virkelige Mennesker, ikke ideelle Figurer, der al-
 drig har og aldrig kunde existere, men Folk, som netop tiltale
 dobbelt, fordi de i Fortrin saavel som i Feil staae indenfor hvad
 der kan leve paa vor syndige Klode. At høre fortælle om
 den Slags Mennesker er absolut langt mere velgjørende end
 en Panegyrik over Allerhelvedeskarle og Engle, med hvem
 vi Dødelige ikke i mindste Maade søle os beslagtede. For-
 tællingen er en stærk realistisk Bog, der klart og stringent
 afspeiler vor Tid og dens Mennesker, særligt vistnok et ligesaa

fiint som flaaende ligt Maleri af den fornemme franſke Selskabsverden. At den imidlertid af den Grund ſkulde mangle Poesi maa man dog ingenlunde troe. Over Epiſoder ſom Fortællingen om den Aften, da den unge Pige første gang ſaae Hr. de Nias ſkjult bag Eſthufets Grene eller deres Spadſeretour Dagen før Bryllupet, er der ſaa varm og ſtemningsfuld en Colorit, ſom man vel kan ønske ſig. Hvad Oversættelſen (beſørget af J. E. Barth) angaaer er den upaatvivlelig meget ſamvittighedsfuld, men den Sprogkuniſt, ſom udtræved for virkelig at kunne overſætte Feuillet, har Hr. Barth manglet, og der er endogſaa adskillige Steder, Ord og Vendinger, ſom falde utilgiveligt plat, naar man ſammenholder dem med Originalens. (Aubr. Fr. Høſts Forlag).

— Paa E. A. Neitzels Forlag er udkommet ſyvende Dplag af Chriſtian Winthers „Hjortens Flugt“, ſamt en intereſſant Skildring af Nicolai: „Min Huſtru og jeg“, ſom vi foreløbig henlede Opmærkſomheden paa. — Ogſaa G. Kellers Schweitſernoveller, hvilte G. Brandes har udgivet paa den Gyldenbalſke Boghandels Forlag, ere en værdifuld Forøgelse af dette Aars Buleliteratur, ſom vi ſenere ſkulle komme tilbage til.

The first section of the book is devoted to the study of the nature of logic and its relation to other sciences. It is divided into three parts: the first part deals with the general principles of logic, the second part with the theory of the syllogism, and the third part with the theory of the method. The author discusses the various forms of the syllogism and the different methods of reasoning, and shows how they are related to each other. He also discusses the history of logic and the contributions of various philosophers to its development.

The second section of the book is devoted to the study of the nature of truth and its relation to knowledge. It is divided into two parts: the first part deals with the general principles of truth, and the second part with the theory of the correspondence theory of truth. The author discusses the various theories of truth and shows how they are related to each other. He also discusses the history of the correspondence theory of truth and the contributions of various philosophers to its development.

The third section of the book is devoted to the study of the nature of knowledge and its relation to reality. It is divided into two parts: the first part deals with the general principles of knowledge, and the second part with the theory of the representational theory of knowledge. The author discusses the various theories of knowledge and shows how they are related to each other. He also discusses the history of the representational theory of knowledge and the contributions of various philosophers to its development.

The fourth section of the book is devoted to the study of the nature of the human mind and its relation to the world. It is divided into two parts: the first part deals with the general principles of the human mind, and the second part with the theory of the empirical theory of the human mind. The author discusses the various theories of the human mind and shows how they are related to each other. He also discusses the history of the empirical theory of the human mind and the contributions of various philosophers to its development.

Joseph Lawrence

Joseph Lewinsky.

Tre Folkesange.

Oversatte
af
Thor Lange.

Aldrig sik jeg Dig igjen!

(Efter det Nygræste.)

Hvorfor staae de fjerne Bjerge sorte, som de bar en
Sorg?

Mon den barste Regn dem pidster, mon den vilde
Bind dem slaaer?

— Ei den barste Regn dem pidster, ei den vilde Bind
dem slaaer,

Men med Dødningsfaren rider Charon over Bjergets
Nam.

Foran gaae de unge Svende, bagved gaae de gamle
Mænd,

Dog de spæde Smaaaborn tog han til sig selv i Sad-
len op.

— Og en Sjæl gif hen til Charon, ung var Sjælen,
og den had:

„Charon, giv os Lov at hvile ved den friske Kilde hist,
 Alt de gamle Mænd kan drikke, mens vi Unge spille
 Boldt,

Dg de spæde Smaaborn plukke lyse Lillier ved dens
 Bred!“ —

Men han svared: „Ikke vil jeg til den friske Kilde gaae;
 Derksom Egneus Kvinder saae Dig, naar i Skvæld de
 hente Vand,

Kom din Brud og tog Dig fra mig — aldrig fik
 jeg Dig igjen!“ —

Hvorpaa saae Du, mens Du voxed op?

(Serbisk, oversat fra Rusisk.)

Unge Pige, Du min hvide Blomst!
 Hvorpaa saae Du, mens Du voxed op?
 Siig, mod hvilket var dit Die vendt?
 Var det vendt mod Skovens høie Gran?
 Saae Du op til Egens mørke Lov?
 Har maaskee Du paa din Moder seet?

Unge Stridsmand, Du min rappe Falk!
 Ikke saae jeg op til Skovens Gran,
 Heller ei til Egens mørke Lov,
 Paa min Moder har jeg ikke seet.
 Da jeg voxed, blev jeg faur og fiin,
 Faur og fiin fordi jeg saae paa Dig!

Der rinder en Bæk under Lide.

(Gammel tydsk Folkedise.)

Der rinder en Bæk under Lide,
Et Møllehjul løber deri,
Det løber langt mere hastigt,
Naar Elsebeth ganger forbi.

Der synges saa mange Fugle,
Og hver om sin bedste Ven;
Men hvor to Elskende stilles,
Der falme Blomsterne hen.

Og meer vil jeg ikke synges,
For Mollen er gaaet istaae.
Gud glæde Dig, Hjertenskjære,
Som jeg maatte aldrig faae!

Til Thor Langes Bortreise.

Af

Axel Sørensen.

Flyv, Fugl, flyv over Østersøens Bove!
 Livsolen vinker i Øst —
 Bort fra dit Hjemlands de deilige Skove
 Fjernt til den fremmede Kyst!
 Flyv da, men lyt først, og hør, hvor i Stunden,
 Samlivet helder mod Kvæld,
 Gaaer som et klagende Suk gjennem Lunden
 Bøvnernes sagte Farvel!

Flyv, Fugl, flyv over Østersøens Volge,
 Bort fra vort Hjerte dog ei:
 Kjærlige Tanker paa Flugten Dig følge,
 Slagre om Mast paa din Bei;
 Og i vor Sjæl staaer Dig aaben en Nede,
 Der skal i Mindet Du boe;
 Budskab skal flyve paa Vingerne brede,
 Vidne, vi blive Dig troe.

Flyv, Fugl, flyv over Østersøens Bunde,
 Glem ei det fædrene Ly;
 Slagrer Du ensom paa fremmede Strande,
 Hjem Du i Minderne tye!
 De skal Dig styrke, din Daad skal sig joie,
 Danmark din Moder seer til,
 Og under Moderens vaagende Die
 Kræfterne spænde sig vil.

Flyv, Fugl, flyv over Østersøens Brusen;
 Skjæbuen er dunkel og mørk,
 Storme kan komme med hvinende Susen,
 Ager kan vorde til Ort;
 Stæfkes din Binge i Vinterens Dage,
 Kom da til Vennernes Favn,
 Kom da til Danmark, o kom da tilbage;
 Her er din tryggeste Havn!

Flyv, Fugl, flyv! end er Dagene klare,
 Volgerne lege ved Nyst,
 Danske alt forhen til Hæder de bare --
 Livsjsolen vinker i Øst;
 Gaa til din Gjerning med freidige Tanker:
 Flyver Du enlig end ud,
 Een er der med Dig, ihvor Du saa vanter,
 Gaa da kun trostlig med Gud!

Et Par Episoder af den skaanske Krig.

Ved

Adjunct Chr. Ramsgaard.

Som bekjendt erklærede den danske Konge Christian den Femte i Maret 1675 Sverrig Krig i det Haab, med Sværdet i Haanden at kunne erobre de skaanske Provindser tilbage, som hans Fader ved Fredsslutningerne i Roeskilde og Kjøbenhavn havde maattet afstaae til den erobrelystne Carl den Tiende Gustav, der havde næret de dristigste Planer om ved Erobring at forene Nordens trende Kroner paa sit Hoved. Uagtet Danskerne i denne saakaldte skaanske Krig stadig, navnlig tilføes, vandt glimrende Seire, og skjøndt Alt saa godt som hele Tiden tydede paa, at Krigen vilde faae et heldigt Udfald, blev Resultatet paa Grund af Frankrigs Indflydelse dog, at Danmark ved Freden i Lund 1679 ikke fik en Fodsbred Jord tilbage af de Landsdele, der fra Krilds

Tid havde hort sammen med dette Rige, men som fra den Tid af kunde ansees som tabte for evig. Af denne Krig, i hvilken der paa begge Sider kæmpedes med stor Tapperhed, og hvor de to unge krigeriske Konger, Christian den Femte og Carl den Ellefte, selv jægtede med og udsatte sig for oiensynlig Livsfare, ville vi paa de følgende Blade meddele et Par Smaaatræk.

Det kan ikke være nogen af vore Læsere ubekjendt, at den gamle danske Adelslægt Rosenkrantz gjen- nem alle Tider har leveret Mænd, der med Dygtig- hed og Hæder har forstaaet at hævde deres Plads som Medlemmer af en af Danmarks første Familier. Denne Slægt har udmærket sig saavel ved krigeriske Idrætter som ved Statsmandsdygtighed, og ingen anden har ydet vort Fædreland saa mange fremtra- gende Mænd. Saa godt som til alle Tider har en eller anden Mand med Navnet Rosenkrantz spillet en betydelig Rolle i vort Statsliv, saa at den, der sætter sig for at skrive denne gamle Vets Historie, uvilkaar- lig kommer i den Nødvendighed, at levere en heel Fædrelandshistorie.

I vore Krige med Sverrig i det syttende Aar- hundredes sidste Halvdeel træffe vi ikke sjelden paa dette Navn. Ved det saakaldte Generaludfald den 23de August 1658 under Kjøbenhavns Besieiring kæmpede Niels Rosenkrantz, Oberstlieutenant ved Kong Frederiks Livregiment, under Hovedførerne for Udsalds-

tropperne, Gyldeulove og Frederik Ahlefeldt, med stor Bravour mod Svante Persson Banér, der netop havde Commandoen paa det Sted, hvorefter Angrebet var rettet. Rosenkrantz fældede med egen Haand to svenske Officerer og fik flere Tænder slaaede ud og et Saar i Armen. Ikke desto mindre tog han strax Kampen op med en tredie Officer, der tilfoiede ham et svært Hug over Ansigtet. Skjondt Blodet strømmede ud af Saarene, lykkedes det ham dog at holde ud og tage sin Modstander tilfange. Udmattet af Blodtabet og Anstrengelsen faldt han i Afmagt og blev af sine Folk baaren ind til Byen, men han kom snart igjen til Kræfter, saa at han paany kunde tage Deel i Fædrelandets Forsvar. I Maret 1676 var samme Niels Rosenkrantz den første danske Kriger, der den 29de Juni steg iland ved Fisterleiet Næ i Skaane, ligesom han Maret forud havde udmærket sig særlig ved Angrebet paa Wismar, men ved Angrebet paa Helsingborg faldt han en af de første Dage i Juli Maaned 1676.

I Slaget ved Halmstad fandt hans Slægtning Maximilian Rosenkrantz Heltedoden i Kampen med den tappre Svensker Christoffer Gyllenstjerna og hans brave svenske Livgarde. Maximilian Rosenkrantz's Moder, der var Enke, boede med fire Døtre og tvende Søner i Helsingborg, da denne By i October Maaned samme Aar blev tagen tilbage med Storm af Svenskerne. Hun beboede et Hus tætved

Mirtegaarden, og under Stormen vare Dottrene og den yngſte Son hjemme hos hende. Den anden Son kæmpede blandt Stadens Forsvarere, men juſt i det Dieblif, da Kampen ſtod udenfor Enkens Bolig, blev han ſtødt lige for Moderens og Søſtrenes Dine. Det var den anden Son, hun i Lobet af ſaa Maa- neder havde miſtet ved Svanernes Baaben. Den eneſte, hun havde tilbage, var indeſluttet hos hende i det mod Gaden tilſtængede Hus, men Ynglingens Mod tillod ham ikke at blive uvirkſom. Han tog nogle Tjenere med ſig op paa Loftet, tog et Par Tagſteen bort og begyndte igjennem Gullet at ſtyde ned paa Svanerne.

Diſſe vare allerede i Forveien i hoi Grad op- bragte paa Helsingborgs Indbyggere, da de i Juni Maaned med aabne Arme havde modtaget den danſke Konge, medens de nu i October mødte Svanerne med dragne Sværd og ſkarpladte Bøſſer. Drevne baade af Hævntorſt og Novbegjærlighed ſtyrtede Svanerne allevegne ind i Husene, men Chriſtopher Gyllenſtjerna var dog bange for, at den danſke Befæ- ning paa Helsingborg Slot ſkulde drage Fordeel af Nordenen og gjøre et Udfald, ſom kunde have hoiſt farlige Følger for Svanerne. Det var ham imid- lertid en Umulighed at bringe nogen Orden tilveie og holde Styr paa de plyndrende Soldater; kun to Batailloner af Livgarden var det muligt at ſaae til at lyſtre. Med diſſe ſtillede Gyllenſtjerna ſig paa

Kirkegaarden og tilfældigvis netop ligeoverfor dette Hus, der beboedes af Rosenfrankernes Moder. Han havde imidlertid neppe ſtaaet der nogle ſaa Diebliffe, før der knaldede et Bøſſeſkud, og en Mand ved Gyllenſtjernas Side faldt om dødelig ſaaet. Man kunde ikke ſee, hvorfra Skuddet kom, men det blev ſtrag efterfulgt af flere, og hver Gang faldt en af Gyllenſtjernas Folk. Nu opdagede man, at Ilden kom fra Taget af Huset ligeoverfor. Lieutenant Clodt af Livgarden blev ſendt hen med noget Mandſkab for at ſtorme Huset og fange eller drabe dem, der havde affyret de ſuigmorderſke Kugler. Med Mod og neppe lykkedes det Clodt at ſprænge Døren og trænge ind i Huset. Et højt ſorgeligt Skue viſte ſig derinde; en Enke med fire Døttre ſaae man badede i Taarer over den paa Gaden faldne Søn og Broder og tillige ſkjælvende af Angſt for den yngſte, den eneſte, der var tilovers. Clodt forlangte, at man ſtrag ſkulde lukke op allevegne, for at en ſkarp Husunderſøgelse kunde finde Sted, og Kvinderne opfyldte uden Vægning og Opſættelse hans Begjering; men det var dog tydeligt, at man ſtræbte at bortlede Opmærkſomheden fra en Dor, der førte op til Loftſkrummet. Da Clodt ikke lod ſig føre bag Lyſet, men netop med ſtor Alvor forlangte Nøglen til denne Dor, ſøgte de i deres Angſt at redde ſig med allehaande Udflugter. Den unge Rosenfrank hørte paa den anden Side af Døren hele Samtalen og forudsaae, hvad Enden vilde blive

Han fattede den Beslutning at jaelge sit Liv saa dyrt som muligt og stillede sig med seldet Bøsse tæt ved Doren. Paa den anden Side af denne stod Clodt med dragen Sabel. Da man ikke vilde udlevere Koglen, lod Clodt Doren sprænge, men i samme Dieblif rettede Rosenfranz med Bøjskølben et veldigt Slag mod sin Modstanders Bænde. Kølben stødte imidlertid mod den overste Dorkarm, og Clodt var frelst; men denne gjennemboede i det samme Dieblif Rosenfranz med sit Sværd, saa at han styrtede død om paa Stedet. Clodt havde endnu intet Begreb om, hvem det var, han havde seldet, men det gif snart op for ham, da den for af Angst skjælvende Moder i samme Dieblif blev ligesom forvandlet. Med et vildt og hjertesjærende Skrig styrtede hun frem mod Clodt, og hun havde ganske sikkert revet den unge Mand's Dine ud, hvis Soldaterne ikke havde lagt sig imellem. Det er umuligt at tænke sig noget frygteligere Optrin end dette, og de Ulykkeliges Smerte og Fortvibelse oversteg alle Grændser. „Aldrig,“ skriver Clodt i sine Memoirer, „har jeg paa alle mine Krigstog oplevet et saa forfærdeligt Dieblif som dette.“ Han gjorde Alt, hvad der stod i hans Magt, for de Ulykkelige og gav dem en Sikkerhedsvagt. Hele Staden blev plyndret, men i dette Sørgehus rovede man ikke saa meget som en Hvid; Beboerne af dette Hus havde tabt, hvad der ikke kunde opveies med al Verdens Guld. Endogsaa de rovljstne og

vilde Soldater viste Vrefrygt for dette Sted og gik stille forbi denne Sorgens og Ulyffens Volig.

Allerede i Krigene mellem Danmark og Sverrig 1644 og 1659 havde Svaaphauerne spillet en stor Rolle, og det samme var Tilfældet i den skaanske Krig. Det var intet Under, at den danske Konge søgte at drage Nytte af den Omstændighed, at Befolkningen i de ved Fredsslutningerne i Roeskilde og Kjøbenhavn afstaaede Landsdele var Danmark hengiven, og at den ansaae det for en Ulykke at være bleven skilt fra et Land, hvormed den havde staaet Last og Braet gjennem hele den historiske Tid. Vel kan det ikke nægtes, at Svenskerne havde gjort en heel Deel for at vinde deres nye Landsmænd; man havde indrommet Skaane og de øvrige erobrede Landsdele adskillige Friheder, og Præstestanden, Borgere og Bønder havde endog faaet en Slags Repræsentation, rigtignok i en meget ufuldstændig Skikkelse. Skaaningerne satte imidlertid kun liden Priis paa disse Goder, og de greb den første den bedste Leilighed til at slippe for alt Samkvem med Svenskerne og slaae sig sammen med deres gamle Landsmænd. Udelen, og i det Hele taget de mere aandeligt Modne, optraadte med Forsigtighed under de forhaandenværende vanskelige Forhold, og de vare just ikke frie for at bære Kappen paa begge Skuldre, hvilket imidlertid i mange Tilfælde ikke var tilstrækkeligt til at frie dem for en voldsom og grusom Behandling fra Svensker-

kongen Carl den Ellevtes Side, hvorpaa et Exempel senere skal anføres; men Bonderne traadte aabenlyst og activt op, og i dem fandt den „lille Krig“ sine fleste Soldater. Da Svenskerne i Foraaret 1676 maatte romme Skaane, ansaae de i deres Hjertes Zunderste denne Landsdeel for tabt, og denne Følelse forledte dem til at begaae allehaande Volds handlinger paa Tilbagetoget, hvilket ikke skulde bidrage til at afholde Bonderne fra at træde op mod dem til Gjengjæld. Man maa lade Carl den Elleve, at han gjorde, hvad der stod i hans Magt, for at forebygge disse Voldsgjæringer, men han formaede det ikke, og Christian den Femte benyttede sig naturligtvis af det Had, man i Skaane nærede til Svenskerne. Han sendte Steen Brahe til Gjonge Herred for at bringe en Almuereisning i Stand, og det viste sig at være en meget let Sag. Snart mylkrede Folk frem i Skarevis for at fore Krig i det Smaa, og inden kort Tid havde man Guerillaførere som Abbe fra Friskholmen i Vestre Gjonge Herred, Niels Tideman paa Hallandsaas og den allerede tidligere noksom bekjendte „Gjongehovding“, Svend Poulsen. Desværre gik det her, som Tilfældet saa godt som altid er, naar Lidenskabten blusker op, og Folkets lavere Lag uden nogen anerkjendt Fører og Tugtemester træder frem paa Begivenhedernes Skueplads, man begik idelig grumme og beklagelige Volds handlinger, og mange Exempler paa Snaphanernes Bildhed og Roubegjer-

lighed kunne fremføres, om de end ofte ere en Deel overdrevne. Saa meget er vist, at de gjorde Veiene usikre, og at svensk Friendom altid var udsat for Overlast, ligesom mindre svenske Troppesafdelinger vare udsatte for stor Fare i de Egne, hvor de huserede. Selv dandsede de jo rigtignak heller ikke paa Moser, da Svenskerne sendte dristige Partigængere, som den unge, forbovne og utrættelige Alexander Hummerhjelm, mod dem, og da man stræbte, saa vidt det lod sig gjøre, at omgive dem med kunnste Spioner. En af disse nyder den Tere, at de svenske Kronikeskrivere have bevaret hans Navn, nemlig Kronanden Miks Nilsson i Martaryd.

Efter Slaget ved Lund den 4de December 1676 spillede Svenskerne Mestre i den største Deel af Skaane, og Carl den Ellevte forsomte naturligtviis ikke i den Anledning at paalægge Skaaningerne store Byrder, saavel fordi han var i Nød og Trang som for at straffe dem for deres udiviste Sympathi for Danskerne. Han søgte først og fremmest at gjøre Ende paa den lille Krig, og han anvendte i Begyndelsen milde Midler. Svenskerkongens altformaaende og høitbegavede Indling, Johan Gyllenstjerna, og Professor Stobaeus bleve i Begyndelsen af Maret 1677 sendte til Gjunge Herred for at berolige Almueen og overtale den til at vende tilbage til Orden og Lydighed. Men Carl saae snart, at der maatte Strengthed til, og det faldt ham ikke vanskeligt at

være alvorlig og haard. Den 22de Januar 1577 udfærdigede han et Budskab, der blandt Andet indeholdt den Bestemmelse, at for hver Svensker, der blev dræbt, skulde det Sogn, i hvilket Drabet var foregaaet, bøde eet tusinde Rdlr., og hver tiende, eller endog under visse nærmere angivne Omstændigheder, hver tredie af Sognebeboerne skulde udtages ved Lodtrækning for at stydes. Kongen kunde hverken udrette Noget ved Mildhed eller Strengthed overfor Snaphanerne, der tvertimod foer vildere og vildere frem mod mindre svenske Troppeafdelinger og enkelte Svenskere. Ikke sjelden var deres Færd ligesvem umenneskelig, som da de først paa Aaret 1677 nedhuggede en svensk Troppeafdeling og huggede deres Legemer i Stykker, hvorpaa de sat dem ned under Isen paa Finjasoen. Denne og andre Grusomheder ophidsede Johan Gyllenstjerne saaledes, at han i Februar Maaned samme Aar lod 70 Snaphaner klæde Steile og Hjul udenfor Christiansstad. I September kom den gamle Feltmarskal Rutger von Ulscheberg og den unge Hunnerhjelm til Eggen ved Finjasoen, og i Finja og Mattered Sogne lode de mange Bønder nedhugge og deres Gaarde gaac op i Luer. Henimod Slutningen af Aaret tilbød Carl atter Bønderne Fred og Tilgivelse, men for-gjebes.

I Begyndelsen af 1678 flappedes de ordinaire Troppers Krigsførelse i en betydelig Grad, men

Snaphanefeiden tog til i Vildhed og Forbittrelse. Folket begyndte at udarte til den uhyggelige Sindstemning, der fryder sig ved Røveri og Blodsudgydelser, men foragter Fred og Ro. Ofte gav man nu Svensker og Dansker lige Skjel, da det kun var Røv, hvorpaa det kom an, og Snaphanerne havde endog engang den Frækhed ved Røfsberga at plyndre den danske Konges Train. Den danske Regjering vilde bringe Orden i de toilesløse Hobe og give dem virkelige Befalingsmænd, men Snaphanerne raabte: „Nei! vi ere alle tilhobe Officerer. Vi føde, klæde og lønne os selv, og derfor vil vi ogsaa selv føre Commandoen.“ Carl den Ellevte blev saa fortornet over deres Ugjerninger, at han i April 1678 lod hele Ørkned Sogn brænde og plyndre. Fangne Snaphaner bleve dræbte paa den grusomste Maade. Man gjennemborede dem med gloende Spyd og stillede dem langs Veien til Skræk og Advarsel for alle Andre. Mange af disse vilde og hærdede Bønder vare istand til i flere Dage at udholde denne forfærdelige Straf, ja man hørte dem endog i denne gruelige Tilstand overdænge deres Fjender med Skældsord, Haan og Forbandelser. Enkelte Træk af denne uhyggelige Tilstand ville vi anføre.

Alle Skovene i Bleking vare fulde af Snaphaner, og saa godt som ethvert Sogn havde leveret sit Bidrag til disse Bander. En saadan Fristytte stod engang bag en Bust ifærd med at lægge an paa

Carl den Ellevte; Hanen var spændt og Bøssen lagt til Kinden, men et Blad kom iveien og hindrede ham i at tage Sigte. Denne Tildragelse skal være skeet i Morrum Sogn. Nabo sognet Jemshog var endnu mere berøgtet, ja endogsaa i saa høi Grad, at Carl engang i sin Brede gav Befaling til at lægge hele Sognet ode. Med Mod og næppe lykkedes det Sognepræsten ved de mest instændige Bønner at udbirke Staausel for Ildgjerningsmændene.

En Kronefoged i Bleking ved Navn König viste stor Trostaa mod Carl og megen Iver ligeoverfor Snaphanerne, hvorfor disse kaldte ham Blekingefongen og søgte paa enhver Maade at komme ham tillivs. Da de fik at vide, at han opholdt sig hos sin Svigerfader, Provsten i Hallaryd, ilede de derhen, omringede og gjennemfogte Gaarden. Da de ikke kunde finde König, tog de hans Svigerfader og slæbte den gamle Mand imellem tvende Heste til Christiansstad, som Danskerne dengang havde inde, og der blev han halshugget.

Tyve af disse blekingiske Snaphaner bleve tagne tilfange i Solvitsborg og domte til at hænges. Der var ingen Boddel paa Stedet, og det var ikke muligt at bevæge nogen Svensker til at forrette Boddelgjeringer. En af Fangerne var imidlertid saa umenneskelig at tilbyde at hænge sine Kammerater paa den Betingelse, at han selv maatte beholde Livet. Man tog imod hans Tilbud, og de nitten Snaphaner bleve

nu af den tyvende flygede op i en Eg, der siden gjennem mange Menneskealderne har Navnet Snaphaneegen.

En Hændelse af en ganske anden Art tildrog sig i Oberlunga Sogn. Kirken i dette Sogn laa ved Landeveien, hvorfor Gudstjenesten og Menigheden ofte blev forstyrret og forulempet af forbigaaende Snaphaner. Præsten og Menigheden begyndte derfor at holde Gudstjeneste i Skoven ved en stor Sten, der længe efter den Tid kaldtes Alterstenen. Snaphanerne fik Underretning derom, og de kom engang ved Nattetid til Præstegaarden, vækkede Præsten og tvang ham til at følge med dem til Skoven og medtage de hellige Kar for at give dem den hellige Nadver. Det var deres Agt at drive Spot med den høitidelige Handling, men da Præsten begyndte paa Skriftemaalet, blev han henreven af den vigtige Sag og af Tilhørernes Forstokkelse. Han talte alvorlige og hjertegribende Ord, der ramte saa meget desto sikkrere, som han personlig kjendte flere af disse Voldsmand. Hans Tale var saa indtrængende, at Spotten døde paa deres Læber og Forhærdelsen i deres Hjerter, og at de tilsidst faldt paa Knæ, bekjente deres Synder, lovede Bod og Bedring og modtog Sacramentet. Derpaa ledsagede de med Verbodighed og Urefrygt Præsten til hans Bolig, og man fortæller, at disse Mennesker strax gav Slip paa deres

vilde Roverliv og fra den Tid af førte et stille og fredeligt Livnet.

Der blev i Maret 1679 sluttet Fred mellem Danmark og Sverrig, og den største Deel af Snaphanerne vendte nu tilbage til deres Boliger og søgte Naade og Tilgivelse hos den svenske Regjering. Mange fortsatte længe derefter deres blodige Jdræt, og mange Aar efter Fredsslutningen blev der begaaet uhyggelige Mord og Roverier i Gjenge Herred.

De hoiere Stænders hele Stilling var naturligviis overordentlig piinlig og vanskelig under saa forvandlede Forhold, som under den skaanske Krig raadede i Skaane og de vbrige afstaaede Landskaber. Ved deres Indflydelse og den moralske Vægt, deres Optræden besad, vare de af stor Betydning for begge Partierne, og deres betydelige Rigdomme lokkede og ophidsede saavel den almindelige som Enkeltmands Rovbegjerlighed. Under Kong Christians første seirrige Indfald havde de besluttet at afvente Krigens Udfald paa deres Godser og villig betale de Afgifter, som den seirende Part til enhver Tid paalagde dem, men forovrigt ikke paa nogen Naade blande sig i Striden. De svenske Myndigheder havde desuden ligesom tilraadet en saadan Optræden, og man kjender intet Exempel paa, at den svenske eller den danske Regjering ved nogen Leilighed har yttret sin Misfornoielse dermed, hverken i Lobet af Maret 1676 eller i den første Halvdeel af næste Aar. Det lyktes imidlertid aldrig

i Længden at tjene to Herrer, og det lykkedes heller ikke denne Gang. Den høie skaanske Adel blev mis-tænkt af begge de stridende Parter, ikke altid uden Grund, men næsten altid uden Beviis. De Afgifter, der betalte, den Hosflighed, man viste den, der for Diebliffet var Seirherre, udtydede Modparten som Folgen af en indre Sympathi. Nogle af Herrerne gik tilsidst ligesrem over til det danske Parti, og Carl den Ellevtes hidfige Sind blussede snart op. Han domte med større eller mindre Skjel de Herrer, der vare gaaede over til Danskerne, fra Vre, Liv og Gods, og han lod dem henrette in effigio paa Malmo Torv. For at hindre yderligere Overgang til Fjenden, samlede Carl den største Deel af den skaanske Adels, saavel Mændene som Hustruer og Born, og lod dem føre hoit op i Sverrigs ovre Landskaber, hvor de bleve holdte i et Slags Fangenskab, indtil Kongen fandt, at der ikke længere kunde være nogen Friistelse for dem i deres Hjemstavn.

Mest bekjendt blev imidlertid den sorgelige Skjæbne, der under disse Rivninger ramte Sorgen Krabbe. Han var paa den Tid Skaanes første Mand paa Grund af sit Rigdom, høie Byrd, Lærdom og den Dannelsse, han havde erhvervet ved en fortræffelig Opdragelse, Udenlandsreiser og Arbeide i de danske Regjeringscollegier. Ved disse Fortrin, ved sine store Godser og sit nære Slægtskab med de mægtigste Familier i Landet havde Krabbe skaffet sig

stor Anseelse. Efter Skaanæs Forening med Sverrig 1658 stræbte han paa enhver Maade at styrke denne Forbindelse, og han gjorde i denne Retning den ijenste Regjering mange Tjenester. Dette erkjendte Carl, og ved Begyndelsen af den skaanske Krig viste han ham stor Naade og ophoiede ham i friherrelig Stand.

Under Krigen iagttog Krabbe den yderste Forsigtighed. Vel viste han stedse den danske Konge alkyldig Uretfærdighed og Uerbodighed, men dog lagde han tydelig for Dagen baade i Ord og Gjerning, at han ansaae Carl for sin og Skaanæs rette Herre og Konge.

Ufsandshuligt er det ikke, at denne kloge Mand har søgt at holde sig et sikkert Tilbagetog aabent, hvem der saa end gik af med Seiren, men det er imidlertid aldeles ubevisligt. Ud paa Sommeren 1677 blev han anklaget for hemmelig at have begunstiget Snaphanerne og forraadt adskillige ijenste Officerer til dem. Man kunde ikke fremføre et eneste Beviis imod ham, men man underlagde hans Ord og Gjeringer de mærkeligste Meninger og Henfigter, eftersom det stemmede med Diemedet at komme ham til Livs. Man iagttog langtfra alle lovlige Former ved Rettergangen imod ham, og denne blev ikke ført for en ordentlig Domstol, men for en saakaldt Commissioneret eller Commission, hvis Medlemmer vare udnævnte for dette enkelte Tilfældes Skyld. Krabbe blev da dømt fra Ure, Liv og Gods, og man var

grusom nok til at aflaae hans Bøn om at maatte drage ind til Byen for at tage Afsted med sin hge og seugeliggende Hustru? Derimod gav man ham Lov til i Kirken i Menighedens Nærværelse at aflægge sit sidste Skriftemaal. Under dette erklærede Krabbe med hoi Røst, at han var uskyldig i alle de Forbrydelser, man havde anlagt ham for. Man havde tilbudt ham Skaansel, naar han skriftlig vilde tilstaae at have forbrudt sig mod den svenske Krone; men han svarede: „Nei! Jeg vil hellere doe uskyldig end plette mit ærlige Navn med en Uandhed. Der er falden saamangen ærlig Ridder i disse Aaringer, og hvad skader det mig, om jeg et Aar for eller senere følger dem i Doden?“ Skafottet var reist paa Torvet i Malmø, og der stod en Liigliste færdig til at modtage hans jordiske Levninger. Ved Ankomsten til Retterstedet begyndte Krabbe med hoi Røst at synge Davids 43de Psalm, og da den Mand, som førte Overbefalingen ved den sorgelige Handling, afbrod ham, svarede han: „Om min Mund ogsaa bliver lukket i, skal mit Hjerte dog i denne Stund raabe til den Høieste.“ Han satte sig paa Stolen, man bandt ham for Benene, og de dræbende Skud drøede over Bladsen.

En stor Deel af Krabbes Eiendomme bleve udeelte til hoiere svenske Befalingsmand, og det kan desuden ikke nægtes, at jo En og Anden tilvendte sig adskillige af hans Godser med Urette. Hans Børn

fit dog senere hen en ikke ganske ringe Deel af hans Godser tilbage. Hans Enke, Jutta Thott, tilbragte hele Resten af sin Levetid i Sorgedragt og i et med sort Klæde overtrukket Rum.

Kovbegjerlighed og Misundelse samt Frygt for Krabbes overlegne Mandsevner og Dygtighed have sikkert været de vigtigste og virksomste Aarsager til Forfølgelsen mod denne brave og ullykkelige Mand. Man har særlig kastet megen Skyld for denne Tildragelse paa Feltmarskal Sperling, men den svenske Regjering i dens Heelhed paadrog sig ved denne grusomme og uretfærdige Fremfærd mod en sagesløs Mand stor og fortjent Dadel over hele Europa.

Med Undtagelse af den tappre danske Feltherre Gyldenloves Indfald i Bohuslehn, hvor han slog Kong Carls Generaler, Mörner og Sperling, blev Krigen ført meget svagt paa begge Sider ved den norske Grændse, og den svandt snart ind til ubetydelige Streiftog. Saavel Bønder som Soldater toge Deel deri paa begge Sider og spillede hverandre nu og da allehaande Krigspuds.

En Flok danske Soldater drog saaledes engang over Blomsfjeldet ind i Nordmarks Herred i Wermeland og holdt Raad i Nordgård i Jernstog Sogn. Bonden Anders Jacobsen af Gunnarsrud i Skillingmarck Sogn fattede den Beslutning at stræmme dem bort. Han samlede i dette Diemed en Hob Karle, bevæbnede med gamle Bøsser, og stillede dem op som

Soldater. Med denne Flok gif han over en frosjen Vig, saa at Svenskerne kunde see Toget i Afstand. Efter at have gaaet en Omvei gjennem Skoven, gif han endnu en Gang over den samme Vig, og paa den Viis blev han ved flere Gange. De Danske havde intet Begreb om, at det var den samme Haandfuld Folk, der tog sig alle disse Farter for, og de trak sig tilbage i en Fart. Saaledes blev Landskabet frelst fra den overhængende Fare, og Anders Jacobsen fik sin Gaard frigjort for alle Skatter og Afgifter for sin egen Levetid, og hans Efterkommere slap med at betale halv Skat. Anders Jacobsen var i høi Grad i Naade hos Carl den Ellefte, saa længe han levede.

Et lignende Krigspuds har man at berette fra Norsfund i Tøsse Herred i Wermland. For at skræmme Tjenden, der havde gjort et Streiftog ind i Herredet, samlede man alle Slags Klædningsstykker, Frakker, Beenklæder, Veste og Skjorter, og hængte dem op paa alle Gærder og Gaardsled i en affides liggende By. Denne List gjorde sin Virkning; da de Danske i Afstand fik Die paa de mange Klædningsstykker, bleve de bange for, at der paa Stedet fandtes en svensk Krigsstyrke, der svarede til Klædernes Mængde, hvorfor de skyndte sig at drage bort.

Carl den Ellefte havde ofte under den staauske Krig og i Særdeleshed om Vinteren sit Hovedkvarter i Omegnen af Christiansstad, i Åhus eller Wå, men

ofteft paa Ljungby. Han kom da ofte til Åhus Præstegaard, og Danskerne, som fik Underretning derom, streifede tidt om i Nærheden og omringede engang aldeles uventet Gaarden. Præsten Carsten Konnow erfarede dog tilfældigviis nogle Dieblikke iforveien, at de vare i Anmarche, og at en stor Fare truede Kongen. Han forte da denne i en Fart ud i en Sidebygning og overtalte ham til at krybe op i en Skorsteen, hvorpaa han skjod Spjeldet for, saa at Kongen kunde staae derpaa og med det samme være skjult oppe i Skorsteenspiben. Snart foer de Danske ind i Præstegaarden og gjennemfogte alle Værelser, Senge, Skabe, Kjældere og Trapper, men de fandt ingen Konge. De satte sig da til No i Præstens Kammer og forlangte Mad og Drikke, hvilket man gav dem i saa rigeligt Maal, at de snart bleve berusede. Konnow listede sig nu ubemærket ud af Værelset til det Sted, hvor Kongen holdt sig skjult, fik ham ned af Skorstenen, iforte ham Bondeklæder, sværte ham i Ansigtet og lagde en Kurb Trækul paa hans Ryg. Saaledes udsthyret traskede Kongen, fulgt af en Tjener, midt igjennem de danske Bagter og kom lykkelig og i god Behold til Ljungby.

En Indskrift paa Stedet bevarer Mindet om denne Tildragelse, og Konnow blev rigelig belønnet med Gaver og Forsremmelser. Der blev lagt to Sogne som Anneker til Åhus, og Kongen bestemte, at, saalænge der fandtes nogen geistlig Mand blandt

Romnows Efterkommere, skulde han fortrinsviis have Ret til Stamfaderens Embede. Gamle Romnow blev siden forflyttet til det mere indbringende Dreibro.

Bed i Marts 1679 at ride over en tilfrosjen Indso faldt Carl den Ellefte gennem Isen. Han blev vel reddet, men paadrog sig en saa haard FORTJOLELSESFEVER, at Lægerne tvivlede om hans Helbredelse. Han beredte sig til Døden med Ro og Ydmyghed og modtog den hellige Nadver af sin Sjælesorger Spegels Haand. Skjondt han ellers var meget ordknap, talte han dog meget under dette Skriftemaal. „Hvor ung jeg er,“ sagde han, „er jeg dog glad over at forlade dette Liv; thi Guds Ord tilsikrer mig et herligere og bedre. Jeg veed, at der vil blive fordret et strengt Regnskab af mig, da Meget er blevet mig betroet. Gud som har lagt Byrden paa mine Skuldre, veed, at jeg har haft en redelig Villie, Gverne giver han efter sit eget Tykke. Jeg har ikke lovet mine Undersaattere at være klog og viis, men at være tro og retfærdig, og disse Dyder har jeg altid stræbt efter med saa stor Fry, at jeg i den Henseende ikke vil give efter for Noget.“ Alle de Generaler, der vare i Nærheden, bleve kaldte til, hvorpaa han tog en hjertelig Affsked med hver enkelt af dem. Kongens Ungdom og kraftige Natur frelst imidlertid hans Liv, og saa Uger efter saae man atter den unge Konge ride glad og freidig omkring blandt Tropperne. (Tilbeels efter A. Fryxell.)

Det forladte Hus.

En Fortælling

af

Fernan Caballero.

(Efter det Spanske.)

I en af Spaniens mest folkerige Byer var der en Besynderlighed, der maatte være paafaldende for enhver Fremmed, men som Indbyggerne selv, der vare vantede til dette Syn, næsten slet ikke lagde Mærke til. I det midterste og travleste Kvarteer, i en af de mest befolkede Gader stod der et tilluftet, mørkt og forladt Hus, der stak besynderligt af mod de øvrige Bygninger, hvoraf den ene var smukkere og mere tiltalende end den anden. Dette mørke og forladte Hus stødte Diet og gjorde En beklemmt om Hjertet. Husene paa begge Sider af det vare hvide som Alabastr, og deres Gitter og Balkoner vare nylig malte og forgyldte. Omkring Jernet snøede sig et muntert, livligtgrønt Tæppe, blandet med smukke Blomster, der prangede i

hvoirøde Potter. Ved Siden af Lillier og Heliotroper blomstrede her stolte, men duftløse Camelier og prægtige Neglifer, disse Spanierinder mellem Blomsterne. Bag Vinduerne saae man grønne chinefiske Straajalousier med brogede fabelagtige Fugle, der saae ud, som om de vare Regubuens Born, og Husene selv kom til at see ud som store Fuglebure, hvis phantastiske Fugle havde bygget deres Neder i henrivende Haver.

Underledes forholdt det sig med det forladte Hus: med sine dunkle Mure og sit sorte Jerngitter og sine tillukkede Skodder syntes det, som om det vilde forstaa sig baade mod Dagens Lys og Menneskenes Blik, og som det ved en Forbandelse var udelukket fra det muntre og virksomme Liv. Kun paa Balkonen hang der Nester af Placater, som Vind og Regn havde jønderrebet, og da Eiermanden var kjed af at fornøje dem, bleve de hængende i denne Tilstand og gjorde det forladte Hus endnu mere øde og tomt. Saa ensomt og lydøst som det mørke Hus stod der mellem de to prægtige Naboehuse, lignede det ikke lidt en Pandskal mellem to Blomsterbustadser.

I et af disse to muntre Huse modtog en elstværdig og venlig Dame talrige Besøg i Anledning af sin Fødselsdag.

Hun vendte sig til en af de Herrer, der havde taget Plads i en Kreds omkring hendes Sopha, og spurgte:

„De har altsaa endnu ikke kunnet finde nogen Bolig?“

„Nei Señora,“ svarede den Tilstalte, der først for kort siden var kommen dertil Vhen; „af de Leiligheder, jeg har seet paa, passer ingen for mig; enten ere de ikke store nok for min talrige Familie, eller ogsaa ligge de uheldigt, og min Kone, der kun sjelden gaaer ud, har indskærpet mig fremfor Alt at vælge en Bolig, der har en smuk Beliggenhed.“

„Ja Befolkningen tiltager i en mærkværdig Grad, og man finder snart ingen Bolig mere,“ sagde en af de Tilstedeværende.

„Men Señora,“ bemærkede den Fremmede, „jeg er ganske nylig bleven gjort opmærksom paa Deres Nabohus; det staaer ganske tomt og tiltaler mig meget, men det har De ikke nævnt et Ord om.“

„Nei, paa det har jeg rigtignok ikke tænkt,“ svarede Damen; „men vi ere saa vant til her at regne dette Hus til de Døde, at det ikke maa forundre Dem, om jeg har glemmt det i dets Sigdragt.“

„Til de Døde? vil det sige det samme, som at det ikke kan have?“ spurgte den Fremmede forbauset.

„Ja ganske vist, eftersom Ingen beboer det, og Ingen vil flytte ind i det.“

„Men hvorfor? er det maaskee bygget usvarligt?“

„Nei, paa ingen Maade, det er tværtimod i meget god Stand.“

„Er det da hæsligt eller ubekvent?“

„Nei, det er baade smukt og vel indrettet.“

„Er der maaskee død Nogen deri af Tæring?“

„Ikke det jeg tror. Desuden er den Frygt, som visse Mennesker har derfor, sikkert kun en Fordom. Man hvidter Bæggene og maler Panelerne, og saa flytter ganske rolig en ny Veier ind efter den Ulykkelige, der har maatte bukke under for en saa afskyelig Sygdom.“

„Men hvad i Alverden er da Grunden til, at dette Hus ikke bliver beboet? spoger det maaskee i det?“ tilfoiede den Fremmede smilende.

„Der traf De det!“ svarede Damen.

„Og det siger De til mig i vort oplyste Aarhundrede!“

„Ja, Hoistærede, thi det Spogelse, som huserer derinde, er en forfærdelig Forbrydelse, og dette Spogelse lader sig ikke fordrive, hvor oplyst og fordomsfri man end er forresten. I dette Hus er der begaaet et Mord.“

„Jeg indrømmer,“ svarede den Fremmede, „at det kan være ubehageligt nok for dem, der boede der dengang, og forfærdeligt for dem, der ere i Slægt med den Paagjældende; men Tiden udjævner Alt, og jeg seer ikke nogen tilstrækkelig Grund til, at et saadant Hus derfor skulde rives ned eller staa ubeboet. Hvor længe er det da siden, at denne Forbrydelse fandt Sted?“

„Sex Aar.“

„Da, Señora, forekommer det mig dobbelt besynderligt, at dette Hus, der jo er ufshldigt i hvad der er foregaaet, staaer forladt i en Tid som vor, hvor næsten uden Undtagelse det Nyttige er eneraadende.“

„Ja, hvad skal man sige, Señor! vi ere her noget tilbage i Kultur. Det gruopvækkende i dette Mord, det ufshldige Offer — det var en fortræffelig gammel Kone — det Morke, der omgiver Forbryderen, og som vil omgive ham bestandig, er Skyld i, at man seer paa dette Hus med en saadan Rædsel, at endnu Ingen har vovet at sætte sig ud over den Forbandelse, der synes at hvile over dette Sted.“

I dette Dieblik traadte der nye Bekjendte ind i Stuen, og Samtalen blev afbrudt; men den Fremmedes Nysgjerrighed var bleven pirret ved hvad han havde hørt, og saaledes skete det, at han saa Dage efter kom tilbage for at fortsætte den afbrudte Samtale.

Efterat der var vexlet nogle ligegyldige Replikker sagde han til Husets elstværdige Frue: „Min Baa-trængenhed, Señora, maa ikke overraske Dem, men jeg kan ikke bekæmpe min Vængsel efter at høre noget nærmere om den Forbrydelse, De sidst talte om; den maa have været forfærdelig, siden ikke engang Tiden, denne Saturn, der opsluger Alting, har været istand til at bringe den i Forglemmelse.“

„Jeg skal gjerne meddele Dem Alt, hvad jeg veed,“ svarede hun; „men sandsynligviis ville de Nar,

der ere forløbne, tilligemed den Omstændighed at De ikke selv har oplevet Begivenheden, formindste det forfærdelige Indtryk, som det dengang gjorde paa alle Indvaanerne i denne Stad.

„Det kan omtrent være ti Aar siden, at en Major med sin Kone, tre smaa Børn og sin Svigermoder kom hertil og flyttede ind i det omtalte Hus. Det var en ægte Cavalleer i Holdning og Opførsel; han syntes at elske sin unge Kone høit, og de gjorde alle Indtryk af at udgjøre en ualmindelig lykkelig Familie. Konen var et Duchjerte uden Galde, som det hedder i vort Folkesprog, og hun syntes ligesaa tilfreds og lykkelig ved at være gift med en saa fortræffelig Mand, som ved at være Moder til tre englelige Børn, der altid vare omkring hende.

Hun var et af disse monsterværdige Fruentimmer, der kun føle sig lykkelige i den snevre Kreds af Pligter, der paahvile dem som Døttre, Hustruier eller Modre. Hvad den gamle Dame angaaer, var hun et af hine Bækner, som Folk betegne med Navnet Korsdragerinde. Hun var Hjertensgodheden selv og tilbragte sit stille Liv i Kirken og ved Urnen med at bede for dem, som hun elskede.

Begge Damerne eiede Hus og Forder i en lille Landsby og vare hvad vi kalde Landpommerantser eller, som Franskmændene sige, Provindsialister, men de besad den fineste Artighed og det oprigtigste Hjerte i Forbindelse med den mest utbungue Anstand

og den sædeligste Wandel. Hvis disse Egenskaber ere uadskillelige fra Landpommerantser, saa er Ulykken ikke saa stor at henregnes til dem.

Jeg gif ofte ind til dem, fordi den stille Fred og Lykke, der boede iblandt dem, gjorde mit Hjerte godt. En stille Sympathi drog mig hen til dem. Muligiis var deres Lykke altfor stor, til at den kunde vare ved i en Verden, hvor de Bedste glemme Himlen, jaasnart Jorden begynder at tilsmile dem. En Morgen traadte min Pige ganske forstrækket ind i mit Værelse.

„Hvad fattes Dig?“ spurgte jeg.

„Señora, der er hændet en forfærdelig Ulykke.“

„Naar? Hvad er der skeet? Saa tal dog!“

„I Nat inde i Nabohuset men De maa ikke blive bange, Señora.“

„Nei, nei. Men tal blot!“

„Den gamle Frue er død.“

„Død?“

„Ja, Señora, myrdet, gjennemboret med Dolkestik.“

»Maria santissima!« raabte jeg forfærdet. „Men hvordan? Er der skeet Indbrud?“

„Formodentlig. Men derom veed man Intet med Visshed.“

„Saaledes var det i Virkeligheden,“ vedblev Fortællerinden; „en Tjener, der sov i Forhuset, vilde tidlig om Morgenen liste sig ud af Huset for at gaac

paa Torvet. Døren til Gaden var tillaaſet ligesom om Afſtenen. Det var altsaa tydeligt, at Morderen ikke havde trængt ſig ind i Huſet fra Gaden af. Da han kom tilbage fra Torvet, fandt han til ſin Overraſſeſe Mellemdøren aaben, ſaa at han kunde komme ind, uden at Nogen behøvede at lukke ham op. Han gik igjennem Gaarden og ſaae, at Brøndvandet, der ellers var ſaa klart, havde en rødlig Farve: men hvor hans Stræk tiltog, da han paa den gibſede Trappegang ſaae det blodige Aftryk af en Haand! Var Morderen maatte, idet han gik ned ad Trappen, bleven overfaldet af en Svimmelhed, der nødte ham til at gribe for ſig? og bevarede nu Bæggen Sporet af Morderens Haand for at anklage den Skyldige og lede Retfærdigheden paa det rette Spor?

I den hoiſte Spænding fulgte han op ad Trappen Blodsporene, der ligesom hævnende Fingre pegede hen paa det Sted, hvor han ſkulde opdage Forbrydelsen. De førte hen til det afſides Værelſe, hvor den gamle Kone boede. En varm Blodſtrom mødte hans Bine; den kom hende fra Sengen, hvor det ſtakkels Offer laa blegt og ſtift med nedhængende Arme.

Han udstødte et forfærdeligt Strig og løb ned efter ſit Herſtab. Hvilket et Syn for diſſe Ulykkelige! Datteren ſtjyrte til Jorden ſom ramt af et Lyn. Bleg og forfærdet lod Majoren Gadedøren lukke, udenfor hvilken der allerede havde begyndt at ſamle

sig Folk, og gjorde strax Indberetning til Øvrigheden. Rættens Folk fandt dog kun det stumme Liig, som de synede, og hvis blodige Læber vidnede om et begaaet Mord, men ikke om Morderen. Og mærkværdigt nok, der faldt ikke den ringeste Mistanke paa Nogensomhelst, og der var ikke den fjerneste Antydning, som kunde lede paa Sporet! Tjeneren sov i Forhuset udenfor Gangdøren. Denne Dør, der blot kunde lukkes op indenfra, havde han fundet aabnet ved sin Hjemkomst; Morderen maatte altsaa have sneget sig ind i Huset Afsteneu iforveien eller var kommet ind over Tagene. Det Sidste var ikke sandsynligt, ja næsten utænkeligt, da Huset var bygget sammen med mit Hus og det andet Nabo-hus. Tjenestepigen var samme Nat til Bryllup hos sin Søster. Den anden Tjener laa syg paa Hospitalet og havde ikke været ude af Sengen. Begge de første vare alligevel bleve arresterede, men kort Tid efter jattes de Begge paa fri Fod.

Hvilken Forfærdelse dette Mord fremkaldte, kan De slutte deraf, at den blotte Tanke om at blive mistænkt virkede saaledes paa Tjeneren, en redelig Mal-lorcaner, at han gik fra Forstanden og blev bragt fra Fængslet til en Daareanstalt. Paa Tjenestepigen faldt der en Skygge, som Intet kunde udslutte; Tugen vilde tage hende i Tjeneste, hendes Brudgom forlob hende, og et Par Aar efter gik hun ganske tilgrunde.

Hele Byen var i Oprør over hvad der var

steet, thi Retten formaacede ikke at udfinde et eneste Judicium, der kunde kaste Lys i denne Sag.

En Forbrydelse, hvorover der hviler et hemmelighedsfuldt Slor, gjør et skrækkeligt Indtryk, der bestandig voxer ligesom Angsten i Mørke. Den almindelige Ophidselse forlangte et Sonoffer, og Retfærdigheden stod med draget Sværd uden at kunne udfinde den, som Slaget skulde ramme. Ethvert Raab om Straf var forgjeves, og det lod til, at Gud her havde forbeholdt sig at straffe; som sagt, man erfoer Intet, hverken dengang eller senere, og man vil sagens aldrig faae Sagens Sammenhæng at vide."

„Og hvad blev der af Majoren og hans Familie?“ spurgte den Fremmede, der folte sig greben af denne Fortælling.

„De veed,“ svarede Damen smilende, „at Udlændinger siige om os Spanierinder, at vi ere altfor raske til at handle, at vi give efter for det første Indtryk og altfor let overskride Grændsen; vist er det, at Spanierinden ikke betænker sig længe, naar hendes Følelser rive hende hen, og som ægte Spanierinde ilede jeg derfor, saasnart Rettens Folk havde forladt Huset, hen til mine uhykkelige Venner for at bringe dem Hjælp og Trost.

Uforglemmeligt, uudsletteligt er mig det jammerfulde Billede, der her frembød sig! Indtrykket var saa rystende, at det kostede det sidste Barn, som Gud beskjærede mig, Livet. Liget, der endnu laa i

det Værelse, hvor man havde fundet det, saae man ikke, men man sporede, at det var der, thi en Blodlugt opfyldte hele Huset. Vandet i Fontainen vedblev at være rodt, og dens sprudlende Straaler kunde ikke borttage Farven; det var som om en Draabe af det uskyldigt udgydte Blod for bestandig kunde forplumre Fontainen, ligesom den er nok til for bestandig at bethyge Smvittigheden.

Min stakkels Veninde, der med hele sit Hjerte hang ved Moderen, havde det ene Krampeanfald efter det andet. Hendes Mand var fuldstændig sonderknust; hans Ansigt var dobblegt, og hans Læber vare ligesom lukkede af Fortvivlelse.

Jeg tog hans ulykkelige Kone hjem til mig. Ikke længe efter lykkedes det hendes Mand at blive forflyttet, og de toge nu hen til en mere affides Provindsstad; det var dem umuligt at forblive paa det Sted, hvor en saa forfærdelig Katastrofe havde tildraget sig."

„Men hvad var Motivet til dette Mord?“
spurgte den Fremmede.

„Man formodede, at det var montet paa at udplyndre den Dræbte. Dagen iforveien havde, efter Datterens Udsagn, den gamle Dame modtaget fra en Notar en betydelig Pengesum. Paa ham kom der til at hvile en stærk Mistanke, og uagtet man ikke kunde overbevise ham om Noget, blev hans Rygte dog ruineret for steds. Naar Mistanken først kaster sig paa

en Enkelt, saa lider det gode Navn ofte mere derved, end naar Misgjerningen er beviist og opklaret, hvorved den, der rammes, dog er istand til at forsvare sig, undskyldte sig og ved sin Unger vise sig værdig til den Tilgivelse, som den barmhjertige Gud ikke har beholdt for sig selv alene, men ogsaa paalægger os Andre som en hellig og ufravigelig Pligt."

"De han ganske Ret," svarede den Fremmede. "Samfundet, der er mildt i sin Dom og maa være det, naar Forbrydelsen har faaet sin Straf, er ubønhørlig ligeoverfor en Misgjerning, der ikke bliver straffet. Det er jo ganske fornuftmæssigt. Men har De ikke senere hørt Noget om Deres stakkels Naboer?"

"Jeg har gjentagne Gange hørt fra dem, indtil jeg ganske tabte dem af Syne. Det gik dem ganske godt i den lille By, som de flyttede hen til. Manden forlod Militairstanden, men lagde ikke Hænderne i Skjødets og havde Held med sig i Alt, hvad han tog fat paa. Saaledes skete det, at han nu er en af de mest anseete Mænd der paa Egnen, en Notabilitet, som man jo pleier at kalde det. Han blev Borgermester, Landdagsdeputeret og Gud veed hvad Andet forresten. Hans Kone er altid tilfreds i sit tilbagetrukne Husliv."

"Det lader altsaa til," sagde den Fremmede, "at Huset bedre har bevaret Indtrykket af den Misgjerning, der blev forøbet i det, end selve Hjerterne."

"Ja, Huset har bevaret Indtrykket af selve For-

brydelsen, men i Hjerterne er Smerten bleven mildere, thi Smerten kan ikke vare evig i denne Verden. Saaledes har idetmindste han villet det, der bedst veed, hvad der tjener os til vort Bedste. Hver Dag bringer en ny Sol os til at glemme den, der gik ned, og enhver Blomst, der spirer frem af Jordens Skjod, fortrænger Billedet af den, der visner. Spot De blot ikke over Glemselen, denne Balsam, denne Livs-Elixir, som Gud sender sine Skabninger, ligesom han sender Planterne den forfriskende Dug. Hvad vilde der blive af os, hvis vi ikke havde den? — Men for at komme til andre Ting, vil De saa flytte ind i dette Hus? Det skulde glæde mig særdeles, om en god og elskværdig Familie kunde bringe de onde Rygter, der knytte sig til dette Sted, til at forstumme."

"Jeg er Dem meget forbunden, Señora, men jeg kan ikke beslutte mig til det, og skjøndt jeg er en Son af dette oplyste Narhundrede, har dets Realisme dog ikke slovet mig ganske. Jeg vil bære mig ad som de Aldre og lade dette Hus blive alene med sin uhyggelige Hemmelighed, ligesom alle de helst maae blive ene, hvis Sambittighed er betyngnet af en eller anden Brøde."

I Spanien ligger der en gammel christelig Landsby — Val de Paz ville vi kalde den — hvor

Altørlys og Solstraaler vel udbrede deres venlige Glæds, men Aarhundredets Lys er endnu ikke trængt hen til den. Hvor forbausede bleve derfor ikke dens Beboere, da de en skjon Dag saae en halv krigerist, halv bondefædt Trop drage med Raabet: „Friheden leve!“ ind i deres Landsby.

Bed Synet af denne Flok stovede og bevæbnede Mænd og ved deres fremmedagtige Raab forfærdedes Beboerne af denne fredelige Landsby. I Begyndelsen udbredte det Rygte sig, at det var Fanger, der vare brudte ud af deres Fængsler i Hovedstaden, og som nu vilde flygte ind imellem Bjergene og derfor jublede over deres Frihed. Bestyrtelsen var almindelig; men snart beroligedes Gemytterne, da man horte Trommerne hvirvle og saae en krigerist Colonne i god Orden og med flyvende Faner marchere ned af Høien.

Det spanste Folk betragter Soldaterne, der ere fremgaaede af dets Skjød, med en Deeltagelse, der grændser baade til Medlidenhed og til Beundring, thi den betragter dem som Offre, men som Offre for en hellig Sag, for Religionens, Kongens og Fædrelandets Sag. Alt opklarede sig derfor hurtigt. Man erfoer strax, at der inde imellem Bjergene fandtes en Skare Insurgenter, og at en Afdeling af Frivillige og Linietropper var udsendt for at forfølge dem; den Trop, der nylig havde sat hele Landsbyen i Bevægelse, horte netop til de Forstnævnte, det vil sige til de Frivillige

af Landstormen. Nu, da Sagen var opklaret, beroligedes Gemytterne voblikkelig. De Frivillige gjenemfogte hele Eggen, fik Vabler under Fodsaaerne, men fandt Intet og vendte derfor, lidt mere solbrændte, tilbage til deres Hjemstavn. Stomagerne i deres Hjemstavn foranstaltede en Taffefest til Værelse for den hellige Crispin.

Linietropperne fik Befaling til at blive i Val de Paz, og deres Capitain fik Kvarteer hos Enken efter en rig og anseet Landmand der paa Eggen. Enken havde en Sou, der drev Landvæsnet, ganske som hans Fader og Bedstefader havde drevet det for ham, og en femtenaarig Datter, der var ligesaa god, som hun var smuk.

Capitainen ved Navn Andres Penalta, var en Mand af et ikke ubehageligt Ydre, men han havde i Revolutionstiden maattet finde sig i mangfoldige Skuffelser, hvad der havde bidraget til at give ham et mørkt og frastodende Væsen. Han var Typus for en i vore Dage meget udbredt Klasse af Mennesker, der mene om sig selv, at de ikke ere komne paa den rette Hylde.

Alligevel syntes den gode Mand, som herskede der i Huset, at virke velgjorende paa hans Sind, der fortæredes af en utilfredsstillt Uergjerrighed. Capitainen folte snart en stærk Tilboielighed for denne unge Pige, der var Husets Afgud og Landsbyens Prydelse, og hvis ungdommelige Ufkyld syntes at fikke

hans Lykke, ligesom hendes Formue lovede ham Velstand. Det sidste maatte i Særdeleshed have Betydning for en Mand, hvis Uergjerrighed saa meget mere gik ud paa at spille en Rolle, som Omstændighederne hidtil ganske havde forbudt ham det.

Benalta i sin glimrende Uniform og med sit respectindgydende Bæsen blev snart beundret af hele Landsbyens Befolkning, men i Særdeleshed af hans Værtinde og hendes Datter. Saaledes gik det, at da han en Dag friede hos Doña Mariana til hendes Datter Rosalia, blev den gode Kone saa glad derover, at hun hverken kunde eller vilde skjule sin Lykke. Det foielige Lam, der saae, hvor lykkelig Moderen var, stemte i med, og det gjorde alle hendes Veninder og Naboerster ogsaa, og kun Enkens Son nyttrede Misfornøielse med den tilsigtede Forbindelse. Han forestillede sin Moder, at deres Formue, der foruden endeel Penge, som vare anbragte i Prioriteter, hovedsagelig bestod i en anseelig Kvægdrift, kunde give et godt Udbytte, saalænge den blev sammen, men trak Enhver sin Andeel ud af Massen, kom det til Deling og Salg, saa vilde det være til Skade for Alle. Han var af gode Grunde af den Mening, at hans Søster skulde gifte sig med en af hans Ævnlige i Landsbyen og ikke forlade det Sted, hvor hun var voxet op, og hvor hendes Familie havde levet lykkelig og anseet fra Fader til Son. Men disse forstandige Bemærkninger gjorde intet Indtryk paa den forblin-

dede Doña Mariana, der var fuld af Begeistring for sin Datters glimrende Fremtid, og Sonnens Modstand forte ikke til Andet, end at hans godmodige, men indskrænkede Moder tilsidst udtalte i sin Hidsig-
hed, at han kun satte sig imod Formuens Deling, fordi han vilde beholde det Bedste for sig selv. Trods denne haarde og uretfærdige Bestyldning vedblev Sonnen aabenlyst at modarbejde sin Søsters Giftermaal, indtil Moderen omsider, opbragt over hans Stivjindethed og henreven af Kjærlighed til Datteren, erklærede, at hun aldrig vilde stilles fra hende, men vel fra en gjenstridig Son, og at hun vilde følge med Datteren, i hvor hun end gif hen.

Dette Forsæt af den velhavende Enke kunde kun være Capitainen behageligt, og han greb derfor ogsaa denne Tanke med Begjærighed.

Snart efter blev der holdt Bryllup, og den nygifte Familie forlod Landsbyen.

I sex Aar levede de nu i uforstyrret Fred, takket være Moders og Datters Fordringsløshed og Eftergivenesshed. Begges Tilværelse gif op i at beundre Capitainen, der nu var avanceret til Major og i at tilbede de tre Born, der vare Frugten af dette Ægteskab. Ud over dette havde Moder og Datter ingen Fordringer, saameget mere som Manden ved sit herskesyge Væsen aldrig lod dem komme til orde.

Don Andres Peñaalta var Egenkjærligheden selv

og havde en grændseløs Lyst til at blive priist for Dyder, som han ikke var i Besiddelse af; derfor behandlede han, naar der var Fremmede tilstede, sin Kone og Svigermoder med den største Hensynsfuldhed og Omhed, men naar de vare alene, holdt han sig stadesløs ved at behandle dem hovmodigt og foragteligt.

Rosalia begik i det selskabelige Liv smaa Anstod imod det Passende, der opirrede og forstyrrede ham. Det var ganske naturligt, at den stakkels unge Kone, der var voxet op i en Landsby, ikke strax kunde sætte sig ind i en Hovedstads Leveviis. Hun forstod sig ikke paa at klæde sig elegant eller tilbringe flere Timer ved et Toilettebord; hun sang ikke, hun dansede ikke og spillede ikke Claveer; hendes Ægtefælle, hvis taabelige Egenkærlighed led under alt dette, havde derfor altid et Ord i Beredskab, hvormed han forstod at krænke og ydmyge hende. „Det er Noget, Du ikke forstaaer,“ hed det bestandig.

Forholdet mellem Doña Mariana og hendes Son var imidlertid blevet slettere og slettere; den gode Kone, der nu ganske var i sin Svigersøns Ledebaand, fandt de Afregninger, som Sønnen Tid efter anden forelagde hende, slet ikke efter Dufte. Han havde nemlig beholdt Forvaltningen af Moderens Formue sammen med sin egen. Som et villieløst Medskab for sin Svigersøn, forlangte Doña Mariana, at Formuen skulde deles, og at hendes Andeel skulde gøres i Penge. Efter mange

Forhandlinger var dette Anliggende endelig bragt i Rigtighed, strax efter at Familien var flyttet ind i det Hus, som er Skuepladsen for denne Fortælling. Delingen var falden ud til gjensidig Tilfredshed, og den gode Kone folte sig nu lettet fra en tung Byrde, da hun fra nu af ikke længer behøvede at leve i Kiv og Strid, hverken med sin Son eller sin Svigersøn.

En Morgen, da hun lige var kommen hjem fra Kirken, havde en Notar paa hendes Søs Begne forlangt hende i Tale og bragt hende fem hundrede Unger i Guld, der var Udbyttet af hendes Andeel. Hun havde strax givet en Tilstaaelse for Modtagelsen og sat sig hen til sin Datter, for hvem hun nu udtalte sin Glæde over, at det Hele endelig var kommet til en Afgjorelse, da det ene af hendes Bornebørn netop kom hjem fra Skolen. Han bragte en Skjonskrift med sig og viste den til sin Bedstemoder. Hun tog venlig Bladet i Haanden og læste den Phrase, som Læreren Haand havde brugt til Overskrift for hver Side; den lød saaledes:

„Gjør ikke Regning paa den næste Dag, thi Du veed ikke, om den kommer.“ Bedstemoderen betragtede Drengens Skrift med velvillige Bine og sagde:

„Ja, men der staaer jo altid det Samme, Andrefito?“

„Ja, Bedstemoder,“ svarede Drengen, „hver Linie er ligesom den overste, undtagen den sidste.“

Bedstemoderen saae ned paa Foden og læste:
 „Skrevet af Andres Beñalta den 20de Marts 1840.
 „Din lille Mar,“ sagde hun, „det er jo idag forst
 den nittende.“

Den Lille lo og sagde:

„Ja, saa har jeg tuget feil, men det gjør Ju-
 genting, saa ville vi tænke os, at det er steet imorgen.“

„Saa hurtigt glemmer Du de Sætninger, som Du
 selv nedskriver!“ svarede Bedstemoderen, „hvad staaer
 der ikke der? „Gjør ikke Regning paa den næste
 Dag, thi Du veed ikke, om den kommer.“

„Godt, saa skal jeg forandre det,“ svarede den
 Lille, tog Bladet og gif sin Bei. Strax efter kom
 han igjen og leverede Bladet til den Gamle.

„Barn!“ raabte denne, saa snart hun fik Die paa
 det, „hvorfor har Du rettet Feilene med rødt Blæk?
 Min Gud den Datum seer jo ud, som om den var
 det røde Blod.“

„Der stod noget rødt Blæk paa Faderss Word —
 det saae saa smukt ud,“ sagde den Lille.

„Nei, mig forekommer det meget hæsligt,“ sagde
 Moderen; „man seer strax, at der er en Rettelse.
 Riv det Blad itu, Barn og skriv imorgen et andet
 til Bedstemoder, der er endnu smukkere.“

„Nei, nei,“ sagde denne, „giv mig det blot, min
 Engel, Du har skrevet det til mig, og Du siger deri
 en stor og hellig Sandhed: man skal ikke stole paa
 den næste Dag, thi man veed ikke om den kommer,

det vil sige, man skal altid være beredt paa Døden, der kan bringe vor Sjæl for den evige Dommer. Derfor vil jeg ogsaa gemme det til en Erindring. Og see der," vedblev hun og talte tyve Guldstykker af paa Bordet, „jeg er saa tilfreds med din Flid og med den Probe, Du har givet mig derpaa, at jeg lægger disse tyve Guldstykker hen til Dig; naar jeg er død, skal de være dine. For at man kan vide det, vil jeg nedskrive min Villie her paa dette Blad og lægge Guldstykkerne ind i det."

Hun tog Pennen, hvormed hun nylig havde kvitteret for Pengene, og skrev nederst paa Siden og under den røde Datum: „Dette testamenterer jeg Ludvig til Erindring om hans Bedstemoder."

Derpaa svøbte hun de tyve Lutzer ind i Papiret og lagde dem tillige med det øvrige Guld ned i en lille Kasse, som hun lukkede til og tog med ind paa sit Værelse.

Natten efter blev den stakkels Kone uheldig myrdet, som vi berettede i Begyndelsen af denne Fortælling, idet vi tillige skildrede Datterens Fortvivlelse og det rystende Indtryk, som dette Mord havde gjort paa hendes Mand, der nu sagtens angrede, at han havde gjort den gamle Kone Livet saa surt, til Tak for al hendes Kjærlighed og Godhed.

Det betydelige Tab, som de havde lidt ved at miste disse Penge, det hemmelighedsfulde Slor, hvori denne Sag var indhyllet, og Overbevisningen

om, at de maatte have en snu og hemmelig Tjende paa dette Sted, gjorde dem Dpholdet her utaaleligt, og paa Majorens Ansøgning blev han fort efter forsat til en anden Garnison.

Mand og Kone modtoges her med den største Velvillie, og ti Aar ere nu henrundne siden den Tid. Deres Forhold havde imidlertid taget en lykkelig Vending. Don Andres arbejdede en Dufel, traf sig tilbage fra Militairtjenesten og gjorde gode Forretninger. Han var bleven Borgermester og var nu Deputeret, med eet Ord, han var bleven en Notabilitet, en rigtig nymodens Statsborger, der slog om sig med klingende Talemaader og fremmede Udtryk, en ibrig Moralist, en glodende Philanthrop, en modig Betjæmper af al Overtro, hvortil han henregne de Helligholdelsen af Son- og Helligdage, en Erke-Materialist og en snu Professor i den Kunst at ringeagte sine Medmennesker og at opføre en Piedestal for sine egne Fodder. Der fattedes ham, fort sagt, slet Intet i at være et Nutidens Monstermenneske, en Salomon i at afgjøre Stridigheder og en Demosthenes i Committeeen for at opføre en Canal, hvortil Arbejdet allerede var saa vidt fremmet, at der til Udførelsen slet ikke fattedes Andet end Penge til at bygge den og Vand til fylde den.

Det er et Fortrin hos de stille Gemytter, at de ikke lade sig bøje af Ulykken, en Betsignelse hos de bløde Naturer, at de holde sig frie for alle. heftigt-opluende Tølelser, en Arvelod hos Korsdragerne, at

Lidelsen ikke forbittrer og forfærder dem; Rosalia horte til disse. Hun vilde have været fuldkommen lykkelig, hvis hendes Mand, der var bleven forvænt ved sine heldige Foretagender, ikke var bleven hovmodigere Dag for Dag og havde behandlet sin stakkels Kone med en bestandig større Haardhed og Ringeaagt.

Rosalia forkjælede Børnene, og den Opdragelse, hun gav dem, foranledigede ham til daglig paany at anbringe sit fornærmende: „Det er Dioget, Du ikke forstaaer.“ Undertiden græd da Rosalia, undertiden lod hun, som hun ikke horte det, men aldrig tog hun til Gjenmæle, thi hun tænkte ved sig selv: „Det er jo ganske naturligt, at min Mand tænker og taler som han gjør, thi han forstaaer saameget, og jeg forstaaer saa lidt.“

Hvor sandt er det dog, at den, der af Naturen har et medfølende godt Hjerte, kjender ikke sig selv; dog Don Andres skulde snart erfare, hvormeget en Kvinde forstaaer, der er en god Christen, og hvad for en Heltekraft der ligger i det ydmyge Sind.

En Dag var Rosalia ifærd med at undervise sin Datter, en smuk lille Pige, der slægtede sin Moder paa i Alting, da den yngste af hendes to Sønner traadte ind i Stuen.

„Moder,“ sagde han og rakte hende et Papir, „see, det har Anders skrevet, da han endnu var ganske lille.“

Rosalia tog Papiret og havde neppe kastet et Blik paa det, før det blev hende fort for Dinene.

„Gjør ikke Regning paa den næste Dag, thi Du veed ikke, om den kommer,“ stod der, og nedenunder var der tilføiet med en blodrød Skrift: „Den nittende Marts 1840; skrevet af Andres Penalta.“ Paa Foden havde hendes Moder tilføiet: „Dette testamenterer jeg Andres til Grindring om hans Bedstemoder.“

„Hvor har Du fundet det Papir?“ spurgte Rosalia med en saa forunderlig forandret Stemme, at Børnene saae paa hende med Forundring.

„I Faders Bærelse mellem nogle gamle Papirer,“ svarede Drengen.

Rosalia reiste sig dobbelt, ilede op paa sit Bærelse, laasede Døren i efter sig og lukkede Vinduesstodderne, for ikke at behøve at see Dagens Lys.

Dette Slor, der i hele ti Aar havde skjult hendes Moders Morder, var pludselig sonderrevet; den skrækkelige Hemmelighed dukkede frem af sit Mørke; ud af Graven strakt Slagtoffret Fingren og pegede hen paa den blodige Datum! Rosalia sank ned paa Sophaen og skjulte sit Ansigt i Hænderne.

Saaledes blev hun liggende i tre Timer uden Bevægelse, kold og forstenet, som naar Blodcirkulationen standser, og stum som En, der er rørt af et Slag.

I den første Time kunde hun slet ikke tænke; alle hendes Tanker snurrede omkring i en frygtelig

Svirvel. I den anden raſte Fortvivlelſen i hendes Sjæl ligesom en Løve, der bag ſit Gitter ſpejder efter en Udgang. I den tredie traadte alvorligt og høitideligt Selvovervindlſen hen til hende med det chriſtelige Maadehold ved Haanden. Bludſelig folte hun ſig ſom Chriſten, Moder og Egtefælle, og hun foldede Hænderne og raabte: „Din er Dommen, o Gud! og din er Straffen og Hævnen.“

Hun ſprang hurtig op og tændte et Lys, holdt det anklagende Papir hen til dets Flamme, og forſt da det var fortæret, kaſtede hun ſig paa ſit Leie.

Lidt efter kom hendes Mand og ſpurgte i en raa Tone ſom altid, hvad denne Indſpærring ſkulde betyde.

Da hun horte Morderens Stemme og folte hans Nærhed, overfaldt der hende en Ghyſen, og hun ſvarede ham med klapprende Tænder, at hun var ſyg.

Han fjernede ſig opbragt; hun maatte ikke engang have Lov til at være ſyg.

I otte Dage blev hun paa ſit Bærelſe uden at lade en Sjæl komme til ſig, ikke engang hendes Børn; hun foregav, at hun havde Hovedpine, men i Virkeligheden var hun bange for, at hendes Fortvivlelſe ſkulde give ſig Luſt, og at hun ſkulde komme til at forraade den Hæmmelighed, ſom hun vilde begrave i ſit Bryst.

Da hun endelig reiſte ſig fra Leiets, og hendes Mand ſaae hende forſte Gang igjen, traadte han

overrasket tilbage; og dertil havde han god Grund, thi den unge Kones Haar var blevet hvidt, hendes magre Træk vare bedækkede med en gulfotagtig Blegthed, og hendes indfaldne Dine brændte med en feberagtig Ild.

„Ja virkelig, Du er syg,“ sagde han, „meget syg! Du maa have lidt meget!“

„Ja, utroligt,“ svarede hun.

„Men hvorfor har Du ikke ladet en Læge komme?“ spurgte hun utaalmodigt, „Du forstaaer heller Jngenting, ikke engang at pleie Dig, naar Du er syg.“

Endnu et Aar, et heelt Aar, varede hendes Lidelser, thi Livet er seigt, naar man kun er tredive Aar gammel.

„Men hvad fattes dog din Kone?“ spurgte Husets Venner, naar de traf sammen med Don Andres.

„Hun har Gulsot,“ svarede denne. „Lægerne anordne en heel Deel, men det hjælper hende ikke. Jeg er virkelig meget bekymret.“ Men til sin Kone sagde han, naar de vare alene: „Lægen siger, at han kan ikke udfinde, hvad der fattes Dig, og selv kan Du ikke lede ham paa Sporet. Du forstaaer da ogsaa Jngenting; Du kan ikke engang sige hvad der fattes Dig.“

Endelig bukkede hun under. Lægerne stode raad-vilde, thi alle deres Midler vare udtomte, og Skrifte-jaderen sad grædende og trøstende ved hendes Dodsleie.

Da hun fulte, at hun kun havde faa Dieblikke

tilbage, gav hun de Tilstedeværende et Tegn, at de skulde sjerne sig, og kaldte paa sin Mand.

„Jeg har ikke forstaaet meget i mit Liv,“ sagde hun til ham med en høitidelig Stemme, „men to Ting har jeg forstaaet.“

„Du?“ raabte han overrasket.

„Ja, jeg.“

„Og det er?“ raabte han forfærdet, og Dine truede med at træde ud af deres Huler.

„At tie og at tilgive,“ sagde hun og lukkede sine Øine for bestandig.

Froken Twitters Sammensværgelse.

Efter det Engelse.

Engang, for mange Aar siden, havde jeg en ung Person i min Tjeneste ved Navn Annabel Brown. Naar, at hun skulde hedde Brown var jo ikke saa forunderligt, da det kun var en Stuepige; derimod lod Annabel mere loierligt, især naar Koffepigen i sin Uskyldighed gjorde det til Hannibal, skjøndt denne sidste, som vel almindelig bekjendt, var en Mandsperson og General. Jeg for mit Bedkommende vilde paa ingen Maade opmuntre et Menneske i hendes Stilling til at bruge et saadant Navn, men kaldte hende simpelt- hen „Annie“, hvormed hun ogsaa var meget tilfreds. Hun var forældreløs, men jeg havde kjendt baade Faderen og Moderen, og det var meget skikkelige og retsfsafne Folk, der havde en overmaade god, sund Menneskeforstand, saa det kunde ikke have været dem,

men maatte have været hendes „Gudsfædre og Gudmodre i Daaben“, som det hedder i Alterbogen, der havde givet hende et saadant barbarisk Navn — thi christent kan jeg ikke kalde det. Hun var en ærbar Pige, og hvis man skulde have Noget at udsætte paa hendes Klædedragt, maatte det kun have været, at den var for simpel og tarvelig; det gik saa vidt, at nogle af mine Bekjendte kom og sagde til mig: „Naa, jeg seer, De har faaet Dem en Kvækerinde!“ hvad der naturligtvis var latterligt, thi om man end ikke er for, at Ens Tjenestepiger skal være Sladdertaster, vil man dog helst have andet Svar paa sine Spørgsmaal end det blotte Ja eller Nei, som nok er Alt, hvad der findes i „Bennernes“ Lexikon. Og desuden, saa, skjøndt jeg ikke er nogen fornem Dame eller paa nogen Maade giver mig ud for at være det, var det dog ikke rimeligt, at jeg skulde tillade min Stuepige at sige Du til mig og endnu mindre at dutte mine Bekjendte, naar de besøgte mig. Imidlertid kunde Amabel-Brown med sit blide Bæsen og sin tarvelige Baaklædning gjerne have passeret for en anden Mistress Fry, forudsat at denne gode Dame nogeninde har været atten Aar og en Skjønhed. Annie havde brunnt Haar, stort og Klodt som Silke, store brune Dine som en Gazel og et blidt, næsten ængsteligt Udtryk i Ansigtet, der, naar det ikke skulde vidne om Uerbarhed, var den mest hylleriiske Masse, som nogeninde et Fruentimmer har baaret. Hun var hurtig, men lydlos

i sine Bevægelser, og i det Hele taget mindede hun En om en Muus. Som en Muus var hun dog ikke, hvad det at stjæle angaaer, thi hun har aldrig taget saa meget som en Østeforpe. Jeg kunde have betroet hende en Tonde Guld, om jeg havde haft den, og naar jeg fik en ny Hat eller anden Pyntgjenstand, var jeg saa fuldkommen vis paa, at Annabel Brown ikke skulde saameget som tage den paa for at see, hvordan den klædte hende i mit store Baaklædningsspeil, som om jeg havde gjemt den under Laas og Luffe. Endelig, og det var det Bedste ved hende: hun havde ingen Tilbedere, ingen Folgesvende, eller i hvert Tilfælde fulgte de hende kun i saadan Afstand, at de aldrig kom indenfor Synsvidde fra mine Vinduer, og jeg er temmelig langshynet hvad den Slags Folk angaaer.

Jeg behøver ikke at sige, at Annie var en stadig Kirkegænger, og saa sikkert som det eengang om Ugen blev Søndag, gif hun paa den Dag to Gange hen for at høre „Ordet“ (saaledes kaldte hun det, stjondt hun slet ikke horte til de „Hellige“), og det hvadenten Beiret var vaadt eller tort. Om Aftenen gif hun aldrig ud, ikke engang om Søgne dagene, hvad der jo i og for sig var overordentlig roesværdigt. Hun havde ingen Venner heri Byen, sagde hun, naar hun skulde forklare denne Mærkelighed. Hun er den eneste Pige, jeg nogenstunde har haft, som aldrig har bedet om Tilladelse til at tilbringe en Aften sammen med sine „Veninder“ eller „Cousiner“. Na, da hun nu

var saadant et Monster paa Sædelighed, kan De jo tænke Dem, hvor jeg blev forbauset en Dag, da jeg seer hende komme hjem fra Kirke ledsaget af en ung Mand, der forlod hende ved Hovedindgangen (Kjoffenindgangen er altid aflaaft om Søndagen) med et Bux, der ikke vilde have bestjæmmet Lord Chesterfield.

Skjøndt det havde været godt Veir om Morgenen, var det dog senere begyndt at regne, og jeg bemærkede med ikke ringe Bekymring, at den Paraply, han tilsyneladende med stor Omhyggelighed holdt over hende, var en smuk Silkeparaply; Manden selv havde et foruroligende gentilt Ødre. Jeg gjorde Regning paa, at Annie af sig selv vilde forklare denne eksempellose Begivenhed, og da nogle Timer forløb, uden at det skete, forekom Sagen mig kun saameget alvorligere.

Følgelig bragte jeg selv Themaet paa Bane om Aftenen, da hun var mig behjælpelig i Sovekammeret.

„Annie,“ sagde jeg, „det overraskede mig meget at see Dig komme hjem fra Kirke i Formiddags fulgt af en fremmed Herre. Hvorledes kunde det gaae til?“

„Na, Frøken, det regnede saa stærkt,“ svarede hun (med en Naturlighed, som ganske vilde have afvæbnet mig, selv om jeg havde næret nogen Brede imod hende, hvad jeg ikke gjorde; det var kun Mand-folket, jeg ærgrede mig over), „og da jeg ingen Paraply havde, var der en Herre i Kirken, der var saa venlig at følge mig hjem.“

„Annie, Annie!“ sagde jeg høitideligt, „tro for Alting ikke, at Herrerne — og i Særdeleshed de fine Herrer — kun gaae i Kirke for at høre paa Præsten ligesom Du! Jeg veed en stor Prædikant, Hr. Spurgeon, der engang deelte Kirkegængerne i flere Classer, hvoraf nogle vare af en meget utilfredsstillende Beskaffenhed. Blandt andre var der de saakaldte „Paraplychristne“, det vil sige Saadanne, som kun gaae ind i en Kirke for at frelse deres Hatte eller komme i Ly for Regnen.“

„Ja, men undskyld, Froken, denne Herre havde en Paraply,“ bemærkede Annabel Brown.

Det forekom mig egentlig noget næsviist og Noget, der slet ikke lignede hende, at hun vilde disputere med mig om denne Sag, men alligevel var jeg bestemt paa ikke at blive hidtig.

„I dette særlige Tilfælde kan det forholde sig saaledes,“ sagde jeg; „men desuagtet kan han gjerne være gaaet i Kirke af urigtige Bevæggrunde. I mine Dine saae han ikke ud som en passende Person at spadserere med for en ung Pige i din Stilling. Han fulgte Dig til Hovedindgangen og har maaskee taget fejl af din Stand. Gjorde Du ham bekjendt med, hvem Du var?“

„Nei, Froken.“

Annabel Brown var ganske vist altfor kvækeragtig; enhver anden Pige vilde med et halvt Die have seet, at jeg i Virkeligheden var meget begjerlig efter at

erfare (for hendes egen Skyld naturligviis), hvad Mandfolket egentlig havde sagt til hende, og dog var Alt, hvad jeg kunde faae ud af Annie, et: „Nei, Froken.“ Det var ikke, syntes mig, at vise mig den Tillid, som min Udfærd imod hende fortjente.

Næste Sondag var det smukt Veir, og dog — skulde De troe det? — kom Annie igjen hjem fulgt af det selvsamme Mandfolk! Jeg havde selv været i Kirke og kom som sædvanlig hjem igjen et Par Minutter efter hende, men Skokkepigen fortalte mig det Passerede og, som det syntes mig, med et næsten ondskabssfuldt Grin. Jeg havde stet ikke spurgt derom, men kun om Annie var kommen hjem, hvad jeg iøvrigt var temmelig vis paa, at hun var, som ogsaa, at hun var gaaet ovenpaa for at tage Toiet af, hvad der ligeledes viste sig at være Tilfældet.

„Jo, Froken, hun er rigtignok kommen hjem. Jeg veed kun ikke, hvorfor hendes Ven ikke gik med ind i Stuerne, han lod dog til at være saa allieret med hende.“

„Hvilken Ven?“ spurgte jeg med paatagen Lige-gyldighed.

„Ja undskyld, Froken, det maa De ikke spørge mig om; Hannibal, veed jeg, er saadant et Dydsmonster. Ellers skulde jeg jo rigtignok have sagt, at det var en Tilbeder.“

„Og hvad Slags Mand var han at see til?“

„O, at see til var han en meget fin Herre, og

smukke Fjer er jo det samme som smukke Fugle for dem, der ikke kan see dybere i Tingene;" og dermed gav Koffepigen sig en Mine, som om hun kunde see en heel Deel dybere og blandt Andet kunde see Husets plyndret og hendes Madmoder skaaret Halsen over paa i en ikke meget fjern Fremtid.

Men jeg havde nu ingen Frygt for Noget uden for Annies eget Velsærd og besluttede strax at have en fornuftig Samtale med hende.

"Hør nu, min gode Pige," sagde jeg efter at have kaldt hende ind til mig i Salen, "denne Historie maae vi holde op med og det strax. Jeg vil ikke have, at denne Mand skal komme her hen til Huset igjen. Siig bare ikke „hvilken Mand?" thi Du veed overmaade godt, hvem jeg mener. Jeg mener naturligtviis Paraplymanden."

"Undskyld, Frøken, han havde ingen Paraply idag."

Hun var saa troskyldig, at jeg folte mig ganske skamfuld over at være vred paa hende.

"Paraply eller ikke Paraply," sagde jeg, "saa skal han ikke komme her hen til Huset. En Mand, der ikke har noget Navn — og kun altfor fine Manerer — det er ligefrem en Skandale."

"Undskyld, Frøken, hans Navn er Drevelhan."

"Saa? Ja, da er det meget for fiint for Dig," svarede jeg. "Du har noget vist Net i dit Bæsen og din Optræden, som aabenbart har fort ham bag Lyset,

og der kan ikke komme noget Godt ud af en saadan Misforstaaelse for nogen af Parterne. Forstaaer Du mig?"

„Sr. Trevelyan veed, Frøken, at jeg kun er en Tjenestepige,“ bemærkede Annabel blidt og med lidt Rødmen.

„Desto større Skam for ham,“ svarede, jeg skarpt. „Læg Mærke til, at fra dette Dieblif af spadserer Du ikke mere med ham — eller ogsaa maa Du forlade min Tjeneste.“

Annabel Brown boiede Hovedet til Tegn paa ærbødigt Samtykke; hun vilde have sagt: „Ja, Frøken,“ hvis hun havde kunnet, men Lærerne lob hastigt ned ad de smukke Kinder. Det gjorde mig ondt for hende, men jeg var overbevist om, at jeg gjorde min Pligt imod hende og gav ikke efter.

Næste Søndag kom hun hjem alene. Hun havde været meget nedtrykt hele Ugen igjennem, men Kirkegangen syntes at have gjort hende godt, thi hun saae meget mere tilfreds ud. Min Tanke var, at hun havde talt med ham og var bleven af med ham og med det samme havde opdaget det Kløge i en saadan Fremgangsmaade. Han havde maattet vise hende de falske Klort, han havde paa Haanden — og hun vidste nu, at han var en Falskner og Bedrager, og var glad ved at være sluppen nogenlunde hjertefrelst derfra.

Hun var imidlertid, naar Alt kom til Alt, ikke saa meget at beklage, hvad den ærede Læser snart skal

erfare, og jeg beder derfor, at man glemmer sin Medfølelse til Dem, der virkelig fortjener den. Hr. Trevelyan gik et Skridt videre og overførte sin Opmærksomhed paa mig.

Lige den paafølgende Morgen bragte Annie, temmelig bleg, men rolig som sædvanlig, et Kort ind til mig i Selskabskøben. „Denne Herre ønsker at tale et Par Minutter med Frøkenen, hvis det er Dem belejligt.“

„Arthur Trevelyan!“ udbrød jeg, idet jeg læste Navnet paa Kortet; „ih, men det er dog vel aldrig din Trevelyan?“

Hun var lige ved at sige: „Jo, Frøken,“ men betænkte sig og svarede med, hvad der for hende var en kjæf Mine: „Jeg haaber, Frøken, at han vil blive min.“

Det næste Dieblik stod han i Bærelset, og Annie havde lukket Døren, saa jeg var altsaa ene med denne Don Juan. Jeg er nodt til at tilstaae, at han var en ung Mand med et meget fordeelagtigt, kavaleermæssigt Ydre, og at han langtfra ikke havde nogen usofstammet Mine.

„Jeg tager mig den Frihed at henvende mig til Dem, Frøken Twitter, angaaende Anabel Brown, der nok for Diebliffet er Stuepige hos Dem.“

„Ja,“ svarede jeg meget stift og formelt.

„Det er i mine Tanker kun simpel Høflighed at lade Dem vide, at hun forlader Dem, sandsynligviis

allerede inden Maanedens Udgang, for at blive min Kone. Hvis De, som hun siger, forbyder os at mødes, maa jeg endogsaa tage hende tidligere, da jeg finder det umuligt at leve uden hendes Selskab — ialfald om Søndagen."

"Tage hende tidligere — gjøre hende til Deres Kone!" gjentog jeg; „det er mig ganske uforstaaeligt, min Herre — De har jo ikke seet hende mere end et Par Gange!"

„Ikke desto mindre, Frøken, er det min Hensigt at gifte mig med hende og det strax. Hun er myndig, siger hun, og der er altsaa ingen Hindringer."

„Men der er dog sikkerlig en stor Forskjel mellem Deres og hendes Stilling i Samsundet. De er efter Deres hele Udseende og Væsen at domme en Mand af den dannede Klasse, medens hun —"

„Om Forlabelse at jeg afbryder Dem, Frøken, men De er vistnok selv altsfor dannet en Dame til at ville sige noget Medsættende om den, jeg har kaaret til min Brud."

Han tog fuldstændig Beiret fra mig, han var paa eengang saa høflig og saa stolt.

„Jeg er sex og thve Aar gammel, Frøken," vedblev han, „jeg veed, hvad jeg vil, og jeg er i Besiddelse af en Formue, der gjør mig uafhængig. Det vilde være aldeles unyttigt at modsætte Dem vor Forening, selv om Deres gode Hjerte kunde tillade Dem det. Ja, det væsentligste Diemed med mit Besøg

var netop at anmode Dem om en personlig Gønstbeviisning i Anledning af vort forestaaende Bryllup. Annabel siger mig, at hun hverken har Fader eller Moder eller nogen eneste Ven i London uden Dem."

"Det var rigtignok ogsaa min Tro," sagde jeg, "indtil fornylig."

Hr. Trevelhan smilte kun ved dette betydningsfulde Svar.

"Vel, Frøken, da dette er Tilfældet, og De, som jeg troer, har Grund til at være tilfreds med Annabel med Hensyn til hendes moralske Opførsel, saa kommer jeg for at bede Dem om den store Velvillie at give hende bort ved Altret."

"Jeg give Annie bort! Og til Dem, en aldeles Fremmed! Aldrig!"

"Min kjære Frøken, jeg ærer Deres Betænkelseheder," gjensvarede den unge Mand med et dybt Bukt (og jeg maa sige, hvad Anstand angaaer, har jeg sjelden seet hans Lige); "men her er min Sagforers Adresse og tillige Adressen paa en Sognepræst i Deres Nabolag; paa begge disse Steder vil De kunne erholde Vidnesbyrd om, at jeg er respektabel og af god Familie. Naar jeg hertil foier, at jeg, uafhængig af nogensomhelst Stilling, besidder tilstrækkelige Midler til at forsørge en Kone, seer jeg ikke, at De kan ønske yderligere Oplysninger."

Hr. Trevelhan syntes at være en saa overordentlig net ung Mand, og jeg havde saa sand en Agtelse, for

Annabel, at jeg, hvor latjerligt end Forslaget om at give hende bort til ham i Forstningen var forekommet mig, dog tilsidst endte med at gaae ind derpaa, og omtrent tre Uger efter bleve de giste ifølge særlig Bevilling. Hun var aldeles ikke opblæst over sin store Lykke, og naattet han gav hende en stor Sum til Udstyr, benyttede hun kun Pengene med sin sædvanlige fordringsløse, gode Smag. Annabel Brown egnede sig for en hvilken som helst Stilling i Livet, Tilfældet maatte kaste hende ind i, naar den ikke netop gjorde Krav paa særlig Handlekraft eller Conversationstalent, i hvilke Retninger hun ganske vist stod tilbage, og blandt de halvtredstindstyve Tjenestepiger, som jeg ialt har haft i min Tjeneste, er hun den Æneste, om hvem jeg kan sige Saameget.

„Men,“ kunne mine Læsere spørge, „hvorledes gif det saa Annabel, efterat hun var bleven Fru Trevelyan?“

Ja det kan jeg ikke sige Dem, men jeg kan derimod fortælle Dem, hvorledes det gif mig efter denne Begivenhed, og det er netop det Frygtelige ved Historien.

En stadfælig Bogn kjørte frem for min Dør en Dag, og min nye Pige, der rigtignok var meget forskjellig fra den kjære Annie, kom lobende op ad Trappen i stor Ophidselse. „Na, Froken, undskyld, Froken, men der holder en adelig Bogn udenfor Døden, og Hendes Naade onsker at tale med Dem.“

„Hvad er hendes Navn?“ spurgte jeg roligt, thi jeg vilde ikke have, at denne grinende Idiot skulde troe, at jeg aldrig fik Besøg af Medlemmer af Aristokratiet.

„Her er hendes Kort, Frøken: Lady Halls Celler=Andet.“

„Det er ikke din Forretning at læse de Besøgendes Kort,“ sagde jeg stift. „Vil Lady Alice Trevelyan herop.“

Ligheden mellem dette og Annabels Mands Navn slog mig naturligviis strax, dog var jeg ganske ude af Stand til at danne mig nogen Formodning om, hvad Grinde hun kunde have til min stakkels Ringhed. Jeg blev imidlertid ikke længe ladt i Tvivl. En hoi, knoklet, kneisende Kvinde paa omtrent treindstyve Alar seilede lidt efter ind i Værelset.

„Frøken Twitter, formoder jeg?“ sagde hun.

„Ganske rigtigt,“ svarede jeg høfligt. „Vil Deres Naade ikke tage Plads?“

„Nei paa ingen Naade,“ svarede hun bidst. „Jeg er blot kommen for at see, hvad Slags Person det er, ved hvis skjændige Vistand min uhykkelige Neven er bleven loffet ind i et Egtestab. Dette er altsaa Huset,“ sagde hun og kastede haanlige Blik omkring i min lille Selskabsfal, „Huset, hvor denne Sammensværgelse blev udfløkket? I dette modbydelige Hul var det, at De lagde Deres Fælde, ikke sandt, for den uskyldige Dreng?“

„Jeg er aldeles ude af Stand, Frue, til at fatte, hvad De mener,“ sagde jeg (skjøndt jeg begyndte at ane), „undtagen det, at De har isinde at fornærme mig “

„Det skal De have Ret i, Fruentimmer,“ svarede hun skarpt, „om De saa aldrig mere faaer Ret i Noget hele Deres Liv. Det er den eneste Trost, jeg har tilbage efter Familiens Udelæggelse, den at sige Dem lige op i Dinene, hvad jeg tænker om Dem. De er en falsk og underfundig Skabning, De har indgaaet en svigagtig Sammensværgelse — ja, jeg veed meget godt, De kan støvne mig for Retten for mine Ord, naar De har et Vidne, men dersom De rover Dem hen til Klokkestrengen, slaaer jeg Dem i Gulvet. Jeg siger, De har indgaaet en Sammensværgelse for at forlokke min Neveu, den hoivelbaarne Hr. Arthur Trevelyan, tilkommende Arving til Grevskabet Manilands. Jeg siger ikke, at De gjorde det selv; jeg vilde onske, De havde, thi saa var der dog Sandsynlighed for, at Stammen kun vilde have varet Deres Levetid ud; men de brugte en yngre Medskyldig, der gik for at være Deres Tjenestepige, som det lader til, og hvis sorgelige Urdigheder overbandt den stakkels Arthurs Betæneligheder. Det er min Overbeviisning, at De begge burde hænges. Svar mig ikke, vov ikke at tale til mig, for at ikke Lyden af Deres forhadte Stemme skal drive mig til det Yderste! De var Vidne ved dette skjændige Bryllup. Jeg har læst Deres

dimme Navn i Kirkebogen, De falske, De meensvorne, De lumste, De modbydelige Fruentimmer! Hvis jeg ikke var en fødte og baaren Dame, veed jeg ikke, hvad jeg vilde kalde Dem!"

Hvad hun vilde have kaldt mig, hvis hun ikke havde været en Dame med arvelig Rangtitel, er det umuligt for mig at gjette; hun havde et umaadeligt Forraad af Skjældsord allerede under de nærværende Omstændigheder og udtømte det ganske.

„Jeg skal komme igjen og lade Dem vide, hvad min Mening om Dem egentlig er!“ vare hendes sidste Ord og maaskee de skrækkeligste af dem alle. Hun havde næsten skræmmet Livet af mig allerede nu, og Truslen om en Hjertagelse af denne Scene laa tungt paa mit Sind i mange Tider, indtil endelig min Leietid var udloben, og jeg fæstede mig en anden Leilighed. Gud være lovet, jeg saae aldrig Hds. Naade igjen.

Derimod saae jeg eengang Lady Manilands selv (thi hendes Mand's Onkel var død et Par Aar efter*) og ifærd med at begive sig til Hoffet i den bedste Dragt, i hvilken nogensinde en Dame havde indfundet sig der; hun gav mig et Nik og et Smil fra Karreer-vinduet, og det var Alt. Hun besøgte aldrig sin gamle Frøken. Det er min Tanke, at hun, hvad Hjertet

*) Hvorved Arthur Trevelyan var bleven Grev Manilands.
D. A.

angik, ikke var sin Egtefælle værdig. Hvorledes de levede sammen, har jeg aldrig hørt, men hvad jeg her har fortalt, haaber jeg, maa være en Lære for alle Madmødre om ikke at understøtte Tjenestepiger i at gifte sig over deres Stand. Jeg har hørt kloge Folk sige: „Giv aldrig Nogetsomhelst bort,“ men fremfor Alt vilde jeg indprente alle ugifte Damer dette: „Giv aldrig nogen Stuepige bort som Brud til den tilkommende Arving til et Grevskab, og især ikke, hvis han har en Tante, der er omfindtlig over Familiens Ære.“

Den talende Eg.

En Fulefortælling

af

George Sand.

Red

H. B. Holst.

I Skoven ved Cernaß var der et stort Egetræ, der omtrent var femhundrede Aar gammelt. Lynilden havde flere Gange ramt det, men det havde bestandig fornyet sin tykke Krone. Forresten havde det et daarligt Rygte paa sig. De ældste Folk i Landsbyen fortalte, at denne Eg kunde tale, og at den i sin Ungdom udstødte Trusler mod alle dem, der vilde hvile i dens Skygge. Det hed ogsaa, at to Rejsende, der i et Uveir vilde søge Ly under den, vare blevne ramte af Lynet. Den Eine af dem døde paa Dieblifket; den Anden bedøvedes kun, thi han havde fjernet sig i rette Tid, fordi han havde hørt en Stemme, der raabte til ham: „Skynd Dig og løb!“

Historien var saa gammel, at man ikke mere troede paa den, og uagtet Træet endnu hed den

talende Eg, nærmede Hyrderne sig den uden Frygt. Smidlertid fik den snart sit gamle Renommee igjen efter den Historie, der passerede Emmy.

Emmy var en lille forældreløs Svinedreng; han var meget ulykkelig, ikke blot fordi han havde det slet, men især fordi han affskyede de Dyr, som han var nødt til at være sammen med. Han var bange for dem, og det mærkede Svinene godt. Hver Morgen drev han dem ud i Skovn efter Olden, og om Aftenen drev han dem igjen tilbage til Forpagtergaardten. Det var en Duf at see, hvor bleg, mager og ussel han var, og hvor bange han saae ud, naar han drev Svinene foran sig, som gryntende tilkastede ham truende Blikke.

En Aften kom Svinene alene hjem, og han var ikke med dem. Man savnede ham først ved Nadderer, og Forpagteren sendte en Dreng ud for at kalde paa ham. Drengen kom tilbage og sagde, at Emmy hverken var i Stalden eller i Løen, hvor han pleiede at ligge i Salm. Man troede da, at han var gaaet hen til sin Tante, der boede i Omegnen, og gif til No uden at tænke videre derover.

Næste Morgen spurgte man efter ham hos Tanten og blev meget forundret over at høre, at han ikke havde været der om Natten. Man spurgte da efter ham overalt, men der var Ingen, der havde seet ham, og man søgte forgjæves efter ham i Skoven og tænkte saa, at Bildsvinene eller Ulvene havde for-

tæret ham; men da man slet ikke fandt noget Spor til ham, troede man, at han var gaaet bort paa sin egen Haand, og Forpagteren mente da, at der ikke var meget tabt ved ham, da hverken han holdt af Dyrene eller de af ham.

Hvad var der da blevet af Emmy? Sidste Gang han var i Skoven, havde han truffet paa et heelt Buskads af Bonner, der endnu ikke vare spise-
lige. En ung Griis gav sig til at rode Jorden op paa dette Sted, hvorover Emmy blev saa opbragt, at han gav den et Slag over Trynen, der bragte Dyret til at skrige høit og bragte alle de Andre i Allarm. De flokkede sig gryntende omkring Emmy og truede med at overfalde ham i deres Raseri. Den stakkels Dreng tog Flugten saa hurtig som muligt, og de forfulgte ham saa ivrigt, at han akkurat naaede hen til den gamle Eg og søgte Tilflugt i dens Grene. Den rasende Svineslok gav sig da til at oprode Jorden rundt omkring for at omslyrte Træet, men dets stærke Rodder spottede deres Anstrengelser. Alligevel bleve de ved, lige til Solen gik ned, og først da besluttede de at vende tilbage til Forpagtergaarden. Den lille Emmy havde faaet nok af dem og tog sig vel iagt for at følge efter.

Da de vare borte, var han inderlig glad over at være fri for at høre deres vilde og truende Skrig og han besluttede at tilbringe Natten, hvor han var. Han havde endnu noget Brod i sin Lærredspose, hvoraf

han spiste Noget og gjemte Resten til sin Frokost; derpaa befalede han sig Gud i Bødd.

Børn pleie ellers at kunne sove overalt, men Emmy kunde ikke sove. Han lavede sig vel et Leie istand imellem to Grene og havde stor Lyst til at sove, men Vinden susede i Lovet, og det forekom ham bestandig, at han horte en siin Stemme, der fortørnet tilraabte ham: „Gaa din Vej! Gaa din Vej!“

I Begyndelsen skjælvede Emmy over hele Kroppen, men eisferhaanden lagde Blæsten sig, og paa samme Tid syntes det ham, at den fortørnede Stemme klang mildere og mildere, og tilsidst lod det for hans Øren som om en inderlig Stemme hviskede til ham: „Gaa, lille Emmy! Gaa, lille Emmy!“ Drengen fik Mod til at svare: „Smukke Eg, jag mig ikke bort, thi hvis jeg stiger ned, spise Ulvene mig.“ — „Gaa, lille Emmy! Gaa, lille Emmy!“ vedblev Stemmen endnu mildere og hjærligere. — „Gode Eg,“ vedblev Emmy i en barnlig Tone, „Du har frelst mig fra Svinene, og Du har altid været saa god imod mig — lad mig nu ikke falde i Kloerne paa Ulvene; jeg er en stakkels lille Dreng og vil ikke gjøre Dig nogen Fortræd, selv om jeg kunde. Lad mig derfor blive her i Nat, saa skal jeg gaae imorgen tidlig, hvis Du forlanger det.“

Stemmen svarede ikke mere, og Maanen kastede sin Solvglands henover Træet. Emmy sluttede deraf, at han havde Lov til at blive, og kort efter faldt han

ifovn og sov lige til Daggrø. Saa klattrede han ned af Træet og rystede Duggen af sig. „Nu er det dog vel bedst,“ sagde han, „at jeg gaaer hen til Landsbyen og siger til min Tante, at Svinene har villet æde mig, og at jeg har maattet tilbringe Natten i et Træ; saa giver hun mig vel Lov til at søge en anden Condition.“

Han spiste Resten af sit Brød, men inden han begav sig paa Veien, vilde han først takke Egen. „Farvel og Tak, gode Eg,“ sagde han, idet han kysede Barken; jeg skal aldrig mere være bange for Dig, og jeg kommer snart igjen for at takke Dig endnu engang.“ Han gik nu tværs over Heden hen til sin Tantes Hus, men han blev staaende, thi han horte Nogen snakke bag Havemuren. „Med alt det,“ sagde Stemmen, „er vor Svinedreng ikke kommen tilbage. Det er en doven Slubbet, som jeg skal give et godt Livfuld Hug, naar jeg seer ham, fordi jeg skal være nødt til at rogte Sviin i hans Sted.“

Forskrækket over denne Trusel skjulte Emmy sig i en Høstak, hvori han tilbragte hele Dagen. Genimod Aften fik han fat i en Ged, der havde forsinket sig, og gav sig til at malke den. Da han havde stille sin Sult og Tørst, skjulte han sig igjen i Høstakken, til det blev mørkt. Da Alle vare i Seng, listede han sig ind i sit lille Kammer for at faae nogle Smaating, som tilhørte ham: et Gede- og et Faarekind, en ny Kniv, en Beerkruffe, et Par Stykker

gammelt Linned og nogle faa Dalere, som han Dagen iforveien havde faaet af sin Husbond, og som hans Tante endnu ikke havde faaet Fingre i. Alt det puttede han i sin Lærredskæf og listede sig saa igjen sagte igjennem Gaarden; men da han kom forbi Svinstien, kunde Dyrene lugte, at det var ham, og gave sig til at grynte af fuld Hals. Emmy, der var bange for, at Forpagterens Folk skulde komme paa Benene, gav sig da til at løbe af alle Kræfter og standsede først, da han stod henne ved Egen.

„Her er jeg igjen, min gode Ven,“ sagde han til den, „tillad mig at tilbringe endnu en Nat i dine Grene, og siig mig, om Du har Noget imod det?“

Egen svarede ikke. Det var saa stille, at ikke et Blad rørte sig. Emmy tænkte: „Den, som tier, samtykker.“ Hvor belæstet han end var, klattrede han dog behændig op til sit Leie og sov godt hele Natten.

Saa snart det gryede ad Dag, tænkte han paa at finde et Sted, hvor han kunde skjule sine Penge og sin Bagage, saalænge til han kom paa det Nene med, om han skulde tage bort fra Egen eller ikke. Han krøb da høiere op for at see sig om, og opdagede nu i Træstammen et stort Hul, som Lynilden havde frembragt. „Her er jo,“ sagde Drengen, „en varm og blod Seng, hvori jeg kan sove roligt uden at være bange for at falde ned, naar jeg drømmer. Det er ikke stort, men det er stort nok til mig. Jeg vil dog først see efter, at der ikke er noget giftigt Kryp inde i det.“

Da han havde gjort det og bragt sine Ting i Sikkerhed, satte han sig i sit Hul og gav sig til at tænke paa, hvorledes han skulde kunne leve længere Tid i saadant et Træ; han havde nok ønsket at det laa midt i Skoven istedenfor i en Udkant, hvor det kunde sees af Hyrder og Svinedrivere, der kom forbi med deres Hjorder; han vidste jo ikke, at Træet igjen var kommet i Miscredit netop for hans Forsvinden, og at Jagen nærmede sig til det.

Han begyndte at blive sulten. Skulde han gaae hen og opgrave de umodne Bonner eller søge efter Kastanier dybere inde i Skoven?

Han vilde just klattere ned, da han opdagede, at den Gren, hvortil han stottede sine Fødder, ikke horte til Egen, men til et Rabotræ, der blandede sine stærke og smukke Grene med den talende Egs. Emmy vovede sig da ud paa denne Gren og kom saaledes let over i et andet Træ, der ligeledes stod i Forbindelse med et tilstødende. Det som et Egeru svang han sig fra det ene Træ til det andet, lige til han kom til Kastanietræerne, hvor han gjorde en rig Høst.

Kastanierne vare endnu smaa og ikke ganske modne, men det brød han sig ikke om; han steg ned og udsøgte sig et skjult og ensomt Sted, hvor Kulsvierne havde lavet et Urnested. Ved Hjælp af tørre Rviiste, en Flintesteen og Ryggen af sin Kviv lykkedes det ham at gjøre Ild i nogle visne Blade, og nu hentede han Vand i Leerpotten for at koge sine Kastanier.

Emmy, der var vant til at sørge for sit Underhold, naar han tilbragte hele Dagen i det Frie, gav sig nu til at plukke Jordbær og Brombær til sin Desjert. „Nu har jeg da,“ sagde han, „baade skaffet mig Skjoffen og Spisefal.“ Han gav sig nu til at rensse den lille Bæk, der rislede hen mellem Lovet, krob saa igjen op i Træet og vendte tilbage til sin Eg af samme Wei, som han var kommen. Han bragte en Masse tort Mos med sig, hvoraf han lavede sig en Seng i det udhulede Træ, og ændsede kun lidt, at en Natugle over hans Hoved blev forstyrret i sin Ro og udstodte stingrende Skrig. „Kan Du ikke finde Dig i, at jeg boer her,“ sagde han, „saa kan Du flytte. Egen er ligesaa vel for mig som for Dig.“

Emmy, der var vant til at leve alene, kjædede sig ikke, ja han var endogsaa de første Dage lykkelig over, at han var fri for Svinenes Selskab. Han vænnede sig til at høre Ulvene hyle og vidste godt, at de holdt sig til Hjertet af Stoven og vovede sig ikke hen til Udkanten. Emmy lærte ogsaa snart at kjende deres Vaner, og han opdagede saaledes, at de aldrig kom frem i klart Veir, men kun listede omkring, naar det var taaget. Undertiden fulgte de Emmy i Afstand, men han behøvede da blot at vende sig om og efterligne Lyden af Hanen, der spændes paa et Gevær, saa flygtede de strax.

Da Kastanierne skulde indhøstes, sørgede han for sit Vinterforraad og skjulte det i et andet hult Træ,

i Nærheden af Egen, men Røtter og Blagermus hjem-
 søgte det saa vel, at han var nødt til at nedgrave sine
 Kastanier i Sandet, hvor de holdt sig godt lige til
 Foraaret. Forresten havde han ingen Mangel paa
 Næringsmidler. Da Egnen var øde rundt omkring,
 kunde han nærme sig de beboede Steder saa tidt han
 vilde og opgrave Rødder og Kartofler i Overflodighed.
 Bonner var der ogsaa nok af, og Kransfugle og Vær-
 ter fangede han i Masser. Efterhaanden blev han
 ogsaa en udmærket Jæger, der forstod at lægge Snarer
 for Vildtet og skaffe sig saa meget, som han ønskede.

Selv Brød mauglede der ham ikke paa, thi en
 halvtøstet gammel Tiggerste, der en Gang om Ugen
 kom forbi Egen, pleiede altid at hvile sig ved dens
 Rødder. Emmy stiftede Bekjendtskab med hende og
 nu etablerede de en Luffhandel, idet han gav hende
 Vildt og fik Brød istedet. Saaledes forløb Vinteren,
 der var meget mild, og den paafølgende Sommer, der
 var meget varm og stormfuld. Emmy var i Begyn-
 delsen bange for Tordenveiret, thi Lynet slog flere
 Gange ned i Træerne tæt ved hans eget, men efter-
 haanden vænnede han sig ogsaa dertil og brød sig
 tilsidst ligesaa lidt om Tordenens Bulder som Nat-
 uglen, der boede oppe i Toppen.

Under denne vedvarende Kamp for Liv og Fri-
 hed kunde han aldrig komme til at kjede sig, ligesom
 ogsaa hans Forstand, hans Mod og hans Omjagt ud-
 viklede sig langt mere end under almindelige For-

hold. Af og til gjorde hans Samvittighed ham dog adskillige Spørgsmaal, der satte ham betydelig i Forlegenhed. Kunde han vedblive at leve saaledes paa Skovens Bekostning, uden at være til Gavn eller Glæde for sine Medmennesker? Han havde faaet et Slags Venstrib for den gamle Tiggerkjælling, der stod i Tusthandel med ham; han frygtede hende ikke, og hun syntes at være glad, hver Gang hun saae ham. Emmy forbausedes over, at han uvilkaarlig deelte denne Følelse, og han kunde ikke skjule for sig selv, at Synet af en menneskelig Stabning, hvor ussel og ringe den end er forresten, er en Velgjerning for den, der er nødt til at leve alene. En Dag kunde han ikke styre sin Lyst til at indlede en Samtale med hende, og han blev ikke lidt overrasket, da hun med Et forandrede sit sjollede Væsen og sagde til ham i en bestemt Tone og med et alvorligt Ansigt: „Har Du Lyst til at følge med mig, Du Smaa?“

„Hvorhen?“

„Til mit Hus; hvis Du vil være min Son, saa vil jeg gjøre Dig rig og lykkelig.“

Emmy blev forbauset over at høre den Gamle tale saa fornuftigt. Nysgjerrigheden gav ham Lyst til at følge hende, men et Bindstød rystede Egetræets Grens over hans Hoved, og han hørte en Stemme sige: „Gaa ikke derhen!“

„Farvel og lykkelig Reise,“ sagde han til den Gamle, „mit Træ vil ikke, at jeg forlader det.“

„Dit Træ er en Tøsse,“ sagde hun, „eller rettere sagt det er Dig, der er en Tøsse, at Du troer paa hvad Træet siger.“

„Troer Du maaskee ikke paa, at Træerne tale, saa tager Du meget feil.“

„Alle Træer tale, naar Vinden farer igjennem dem, men de veed ikke, hvad de selv sige, og saa kan de ligesaa godt tie stille.“

Emmy blev vred over denne Forklaring og sagde: „Det er Dig, der snakker over Dig, men om ogsaa alle andre Træer bære sig ad som Du, saa veed min Eg meget godt, hvad den vil, og hvad den siger.“

Den Gamle trak paa Skulderen, fik sin Figgerpose paa Nakken og gik sin Vej med sin idiotiske Latter.

Emmy spurgte sig selv, om Konen spillede en Rolle, eller hun havde et lyst Dieblif. Han lod hende gaa, men han fulgte efter hende, idet han svang sig fra det ene Træ over i det andet, uden at hun mærkede det. Hun gik ikke hurtig med sin boiede Ryg, og paa den Maade brugte hun hele tre Timer til at komme gjennem Skoven og naae til den lille Landsby, som laa paa en Bakke, bagved hvilken en ny Skov tog sin Begyndelse. Emmy saae hende gaa ind i en ussel lille Hytte, men vovede sig ikke ud af Skoven og vendte tilbage med den Overbeviisning, at hvis den Gamle havde et Hjem, saa var det langt fælere og fattigere end hans udhulede Træ.

Forst henad Aften vendte han tilbage, træt og udmattet, men tilfreds over at være hjemme. Han havde vundet det ved denne Reise, at han havde lært at kjende, hvorlangt Skoven strakte sig, og at der laa en Landsby i Nærheden. Men denne Landsby forekom ham endnu langt affhyeligere end den, hvori han var bleven opdraget. Det var kun Hedeland, der omgav den, og de enkelte Sykker Aevæg, han havde seet græsse ved Huset, vare skindmagre. Her skulde han altjaa ikke vente at faae det bedre end der, hvor han kom fra. Otte Dage efter kom den Gamle igjen som sædvanligt. Hun kom fra Byen Cernas, og han spurgte hende strax, om hun havde seet Noget til hans Tante for at faae at vide, om hun kunde svare ham ligesom sidst. Hun sagde i en bestemt Tone: „Den lange Jeanette har giftet sig igjen, og hvis Du tager tilbage til hende, saa vil hun snart tage Livet af Dig for at blive Dig kvit.“

„Er det virkelig sandt?“ spurgte Emmy.

„Det er det. Du har ingen anden Udsigt end at vende tilbage til din Condition og leve med Svinene, eller at flytte hen til mig, og det vil ikke fortryde Dig. Du kan ikke bestandig leve i Skoven, den er solgt, og man vil snart hugge de gamle Træer om. Det vil gaae ud over din Eg som over alle de andre. Tro mig, Du Smaa, man kan ingensteds leve, uden at man maa tjene Penge. Følg med mig, saa skal

Du hjælpe mig at fortjene mange Penge, og naar jeg doer, efterlader jeg Dig Alt, hvad jeg har.

Emmy var saa forbauset over at hore den Gamle raisonnere saaledes, at han saae til sit Træ og lyttede til det, som om han vilde spørge det tilraads.

„Lad dog det gamle Træ skjotte sig selv“, sagde Konen; „vær ikke dum, men følg med mig.“

Da Træet Ingenting sagde, saa fulgte Emmy med den Gamle, der undervejs meddelte ham sin Hemmelighed.

„Jeg er født langt herfra, var fattig og forældreløs ligesom Du og blev opdraget i Elendighed. Jeg har ogsaa vogtet Svin og var ligesaa bange for dem som Du. Jeg lob ogsaa fra dem, men idet jeg rendte hen over en skrøbelig Bro, der førte over en Bæk, faldt jeg i Vandet, og man trak mig halvdød op af den. En Læge, som man bar mig hen til, bragte mig tillive igjen, men jeg var baade døv og dum og kunde næsten slet ikke tale. Han lod mig blive i sit Hus, men da han ikke var velhavende, gjorde Stedets Præst en Indsamling for mig, og nu bragte Damerne mig baade Klæder, Vin, Slifferier og Alt, hvad jeg kunde ønske mig. Jeg begyndte at besinde mig bedre; jeg spiste godt Kjød, drak krydret Wiin, sov om Vinteren i en varm Stue og havde det som en Prindsesse. Lægen var fornøiet og sagde: „Nu forstaaer hun Alt, hvad man siger, og kan endogsaa svare meget fornuftig. Om to eller tre Maaneder kan

hun igjen arbeide og fortjene sit Brød. Alle de smukke Damer vilde tage mig til sig, og jeg var alt-
saa ikke i Forlegenhed med at faae mig en Plads.
Men jeg holdt ikke af at arbeide, og man var utilfreds
med mig. Jeg havde Lyst til at være Kammervige,
men jeg kunde hverken sye eller frisere; man brugte
mig da til at trække Vand op af Brønden og til at
plukke Fjertræ, men det kjedede mig. Jeg forlod nu
Eggen i den Tanke, at jeg vilde faae det bedre an-
densteds, men det slog mig jeil, og man bebreidede
mig, at jeg var doven og svinst. Min gamle Læge
var død, man jog mig fra Hus til Hus, og
efterat jeg havde været Alles Kjæledægge, maatte jeg
nu gaae omkring og tigge og solte mig langt uhyf-
ligere end nogenjinde. Jeg havde faaet Smag paa
at have det godt, og nu gav man mig saa lidt, at jeg
neppe havde det tørre Brød. Man fandt, at jeg var
altfor stor og stærk til at gaae og tigge og sagde til
mig: „Bestil Noget, Døvendyr! Det er en Skam i
din Alder at gaae og drive, naar man kan fortjene
sex Sous om Dagen med at pille Sten.“

Jeg gav mig nu til at halte for at faae Folk til
at troe, at jeg ikke kunde arbeide; men man fandt, at
jeg var altfor stærk til ikke at bestille Noget, og jeg
kom nu til at tænke paa den Tid, da Alle havde
Medlidenhed med mig, fordi jeg var Idiot. Jeg be-
gyndte da at skabe mig ligesom den Gang og at lee
istedenfor at tale, og jeg spillede min Rolle saa godt,

at Pengene igjen begyndte at regne ned til mig. Det Haandværk har jeg nu drevet i fyrgetyve, Mar og de, som ikke kan give mig Penge, give mig Ost, Frugter og Brød, mere end jeg kan bære. Hvad jeg selv har formeget bruger jeg til at fede Høns med, som jeg bringer tiltorvs, og som indbringe mig mange Penge. Jeg har et godt Hus i Landsbhyen, som jeg vil bringe Dig hen til. Egnen er fattig, men Behoerne er det ikke. Vi ere Alle Tiggere og Krob-linger, eller lade som vi er det, og vi søge Alle hen til forskjellige Steder og dele Omegnen mellem os. Paa den Maade gjøre vi gode Affairer, men jeg gjør dog de bedste, thi Tugen forstaaer saa godt som jeg at spille fattig og hjælpeløs."

"Ja, det maa jeg sige," svarede Emmy, "at det faldt mig ikke ind, at De kunde tale, som De nu taler."

"Ja ja," svarede den Gamle leende, "det tænkte jeg nok."

Imidlertid havde de naaet Landsbhyen, hvori den Gamle boede. Der var et affhyeligt Svineri overalt, en hæsleg Stank opfyldte Gaderne, og det var kun med Ulyst, at Emmy betraadte den Gamles Hytte. Her saae der dog ganske anderledes ud, end han havde ventet sig. Sengen var renlig og blød, Bærelset var vel meubleret, og Næringsmidler af alle Sorter, Korn, Fedebarer, Gronsfager, Frugt, Antre med Viin, ja selv forseglede Flasker var der nok af. Gaarden bag ved

Huset var fuld af Fjerkræ. — „Du seer,“ sagde den Gamle, „at jeg er langt rigere end din Tante; hun giver mig rigtignok Almisse hver Ugedag, men hvis jeg vilde, kunde jeg gaae langt bedre klædt end hun selv. Vil Du see mine Skabe, saa kom ind, og hvis Du er sulten, skal jeg give Dig en Aftensmad, som Du aldrig har faaet Mage til.“

Medens Emmy beundrede al denne Velstand gjorde den Gamle Jld paa, og tog et Lammehoved frem, som hun lavede til paa det lækkreste, og som hun satte for Emmy tilligemed en halv Flaske Wiin. Han havde aldrig drukket Vin før og fandt den heller ikke god, men han drak, og den Gamle gjorde ham god Væfthed, thi hun drak selv en hel Flaske, og blev endnu mere meddelende. Hun roste sig af at kunne stjæle endnu bedre end tigge, og gif saa vidt, at hun viste ham sin Pengepose, der laa under nogle Steen henne ved Skorstenen, og hvori der var en Masse Guld- og Solvmonter fra forskjellige Tider — vel et Par tusind Francs.

Da hun havde viist ham Alt, sagde hun til ham: „Nu tænker jeg vel, at Du ikke forlader mig saasnart. Jeg trænger til en Dreng, og hvis Du vil blive hos mig, saa skal Du være min Arving.“

„Nei, Tak,“ svarede Barnet; „jeg vil ikke tigge.“

„Ja ja, saa kan Du jo stjæle.“

Emmy var lige ved at blive vred, men den Gamle havde talt om, at hun næste Dag vilde tage

ham med til Maubert, hvor der skulde være et stort Marked, og da han havde stor Lyst til at see Omegnen og lære at kjende de Steder, hvor han kunde faae Noget at bestille og fortjene, svarede han i en rolig Tone: „Jeg kan heller ikke stjæle, thi jeg har aldrig lært det.“

„Du lyver“, svarede den Gamle, „inde i Skoven har Du jo stjaalet baade Træfrugt og Wildt. Troer Du, at det ikke tilhører Nogen? Skoven har rigtignok i lang Tid været forladt, fordi Eiermanden var en gammel rig Knark, der lod den skjotte sig selv; men nu er han død, og alt det vil blive forandret. Prøv nu paa det Samme, saa skal Du see, at man snapper Dig og putter Dig i Gachotten.“

„Men,“ sagde Emmy, „hvorfor vil De lære mig at stjæle?“

„Fordi man har ingen Nød, naar man kan det tilgavns. Men nu er det sild, og vi maae tidlig op for at komme til Markedet. Nu skal jeg rede Dig en god Seng, og Du skal første Gang i dit Liv komme til at sove som en Prinds.“

Emmy vovede ikke at gjøre Modstand, thi den Gamle havde Noget i sit Blik og i sin Stemme, som gjorde ham bange. Han gik da tilfængs, menbefandt sig slet ikke vel. Den store Ejerdyne var ligeved at kvæle ham, og han manglede frisk Luft. Han stod op og sagde, at han vilde sove udenfor, og at han ikke kunde holde ud at være indespærret. Men den Gamle

sov, og Doren var tillaaft. Han besluttede sig da til at lægge sig paa Bordet, men han savnede sit blode Veie i Egetræet og kunde slet ikke sove.

Næste Dag gav den Gamle ham en Kurv med sex Høns og nogle Sneise Eg, som han skulde sælge for hende. Hun sagde til ham, at han skulde følge hende i Afstand og lade, som han ikke kjendte hende. „Fik man at vide, at jeg havde Noget at sælge,“ sagde hun, „saa gav man mig Intet.“ Hun jagde ham nu Prisen paa hver Ting og soiede til, at hun nok skulde passe paa ham, og at det skulde gaae ham daarligt, hvis han ikke bagefter kunde gjøre hende Regnskab for hver en Skilling.

„Hvis De ikke troer mig,“ svarede Emmy fornærmet, „saa tag det selv og lad mig gaae.“

„Prov ikke paa at løbe fra mig,“ sagde den Gamle, „thi det lykkes Dig ikke, men gjør som jeg siger og gaa.“

Han fulgte hende i Afstand, som hun forlangte, og saae snart Veien bedækket med Diggere, den ene skræffeligere end den anden. Det var Landsbyens Beboere, der Alle søgte hen til en mirakelgjørende Kilde, for at helbredes. De vare Allesammen Kroblinger og vendte Alle funde og friske tilbage. Miraklet er ikke vanskeligt at forklare: de seilede slet Tugenting.

Emmy folgte i en Fart sine Eg og sine Høns, bragte Pengene til den Gamle og gav sig nu til at

betragte Alt med Beundring. Han saae paa Linedandsernes dristige Spring, og kunde ikke lade være at standse et Øieblik for at betragte deres pailletbesaaede Dragter og deres blanke Ringe, da han pludselig horte tæt ved sig en besynderlig Dialog. Det var den gamle Hex, der samtalede med Direktøren for Linedandserne. De vare kun skilte fra hinanden ved en Lærredsvæg. „Naar De giver ham et Glas Viin,“ sagde hun, „kan De saae ham til Alt, hvad De vil. Det er et lille Drog, der ikke kan gjøre mig nogen Nytte, men helst vil leve ude i Skoven, og som i Næt og Dag har boet i et gammelt Træ. Han er ligesaa hurtig og behændig som en Ube og veier ingen Ting.“

„Og De mener, at han ikke seer paa Benge?“
spurgte Linedandseren.

„Nei, naar De giver ham Kofte, forlanger han ikke mere.“

„Han vilde dog løbe sin Bei?“

„Na hvad, lidt Brygl i rette Tid, saa forgaaer Lyften ham nok dertil.“

„Saa fat i Knægten og lad mig see paa ham.“

„Og saa giver De mig tyve Francs for ham?“

„Ja, hvis jeg synes om ham.“

Hun gik ud af Telten og traf strax efter Emmy, hvem hun gav et Bink, at han skulde følge med hende.

„Nei,“ sagde han, „jeg har hørt Deres smutte

Plan; men jeg er ikke saa dum, som De troer, og jeg vil ikke have Noget med de Folk at gjøre."

"Det skal Du alligevel," svarede hun og greb ham om Haandleddet.

"Jeg vil ikke," raabte Drengen, idet han søgte at rive sig løs og med den anden Haand greb fat i en Mand, der stod og saae paa Forestillingen. Manden henvendte sig ogsaa strax til den Gamle og spurgte, om den Lille tilhørte hende.

"Nei, nei!" raabte Emmy, "hun er ikke min Moder, men hun vil sælge mig for et Guldstykke til disse Gjoglere."

"Og det vil Du ikke?"

"Nei nei! frels mig af hendes Kløer! see blot, hvor hun kniber mig tilblods!"

"Hvad er der her paaferde?" spurgte en Gendarm, der kom til ved den Lilles Skrig.

"Na, det er ikke Andet," svarede Bonden, som Emmy havde klynget sig fast til, "end at den Kjælling der vil sælge den lille Dreng til Gjoglerne; men det bliver der ikke Noget af."

Gendarmen vendte sig til Drengen: "Fortæl mig det Høje, min lille Ven," sagde han til Emmy.

Den gamle Hex havde sluppet Drengen og vilde flygtet; men Gendarmen greb hende om Armen, og nu gav hun sig til at lee, gjøre Grimacer og lade som hun var fjollet. Da saa Emmy vilde svare, tilføjede hun Drengen et bonligt og forfærdet Blik.

Emmy var bleven opdraget til at frygte Gendarmene; han bildte sig ind, at Gendarmen vilde stjæle Hovedet af den gamle Kone, hvis han anklagede hende, og sagde derfor til denne: „Lad hende gaae, Herr Gendarm, det er en forrykt gammel Kone, som jeg er bange for, men hun gjør mig ikke noget Ondt.“

„Kjender Du hende? mig forekommer det, at hun lader forrykt, men er det ikke.“

Den Gamle saae igjen paa Emmy med det samme bønlige Blik, og han sagde derfor paa Diebliffet: „Jo jeg kjender hende og veed, at hun er fjollet.“

„Saa gaa,“ sagde Gendarmen og slap hende; „men husk paa, at jeg for Eftertiden holder Die med Dig.“

Kjællingen og Gendarmen gif hver til sin Side, og Emmy klyngede sig endnu bestandig til den gamle Bonde, der havde et mildt og venligt Ansigt. „Naa, lille Ben, det er nok bedst, at Du giver Slip,“ sagde han til Emmy. „Du har ikke mere at frygte! Hvorfor holder Du paa mig? vil Du have en Skilling?“

„Nei Tak,“ sagde Emmy, „men nu er jeg bleven bange og veed, ikke hvor jeg skal vende mig hen.“

„Hvor er Du da fra?“

„Fra Skoven ved Cernas.“

„Hvis Du boer i Cernas, saa kan vi følges ad, thi der skal jeg selv hen. Bent et Dieblif derhenne ved det Kors, saa skal jeg tage Dig med mig; jeg skal blot spise lidt til Aften først.“

Emmy trængte ogsaa til at nyde Noget og var bange for at blive alene tilbage. „Hvis De ikke skammer Dem ved at være i Selskab med mig, saa tillad mig at spise med Dem. Jeg kan godt betale for mig selv, og jeg vilde ogsaa gjerne betale for Dem med, hvis jeg forresten maa.“

„Tak for Tilbudet,“ sagde Bonden og lo, „nei, kom Du med mig og behold dine Penge; jeg skal nok klare for os Begge.“

Medens de spiste sammen, lod Bonden Emmy fortælle sin Historie. Da Drengen var færdig, sagde han: „Jeg seer, at Du har baade et godt Hoved og et godt Hjerte, siden Du ikke har ladet Dig friste af den gamle Høyses Tilbud og dog ikke vilde lade hende arrestere. Lad hende seile sin egen Sø og bliv Du her i Skoven, siden Du synes om at være her. Du faaer forresten stort Selskab, thi jeg skal skaffe Logis her til tyve Mand, der skulle hugge Skoven ud mellem Cernæs og La Blanchette.“

„Hvad for noget, vil De fælde min smukke Skov?“ spurgte Emmy forknytt.

„Nei, vi lave kun en Bei gjennem en Deel af Skoven, og den kommer slet ikke til at berøre din gamle Eg; vær derfor ganske rolig, men hvis Du vil følge mit Raad, saa kan Du faae Arbeide med os Andre. Du har ikke Kræfter nok til at bruge Øren, men her er nok at gjøre alligevel, og Arbeiderne trængte netop til en lille Thy som Dig, der kan løbe

Grinder for dem og være dem behjælpelig, naar de holde Maaltid. Det er mig, der staaer her for det Hele, og jeg kan give Dig Arbeide strax. Den gamle Hex, som Du er saa bange for, havde dog Ret i een Ting; „Naar man ikke vil arbeide,“ sagde hun, „maa man enten stjæle eller tigge.“ Og da Du ikke vil nogen af Delene, saa grib Leiligheden, naar den her tilbyder sig.“

Emmy tog med Glæde mod Tilbudet og gav sig paa Bei med Bonden.

Det var mørkt, da de naaede Skoven, og Vincent, saaledes hed Bonden, vilde haadt ondt nok ved at finde Bei igjennem den, hvis ikke Emmy, der saae som en Kat i Mørke, havde ført ham den korteste Bei. Arbeiderne havde allerede Dagen iforveien opført nogle smaa Hytter af Grene og Mos, og i en af disse opfløg Bonden og den lille Dreng deres Nattekvarteer.

Dagen efter tiltraadte Emmy sin Funktion, og det viste sig strax, at der var nok for ham at gjøre fra Morgen og til Aften. Vincent, der havde Tilsyn med det Hele, var forbauset over hans Raskhed og Møgt. Han var paafærde overalt, og da han tillige var høflig og livlig, blev han snart Ven med alle Arbeiderne og hver Dag mere og mere mundværlig.

Efter nogle Dages Forløb spurgte Emmy sin faderlige Ven, om han havde Lov til at tilbringe sin Søndag, hvor han vilde.

„Det har Du,“ svarede han; „men hvis Du vil

følge mit Raad, skal Du gaae hen til din Tante. Hun vil blive glad ved at høre, at Du fortjener dit Brød paa en ærlig Maade, og hvis Du er bange for at Forpagteren vil gjøre Dig Fortræd, fordi Du forlod din Condition, saa skal jeg følge med Dig derhen og bringe Folkene til Fornuft."

Emmy takkede for hans gode Raad og fulgte det. Tanten blev meget fornøiet, da hun hørte, at Emmy arbejdede hos Brændehuggerne og ikke mere vilde være hende til Byrde. Og saa i Forpagtergaarden tog man venligt imod ham, især da Vincent erklærede, at han betragtede Drengen som sin egen. Man satte det Bedste frem for dem, og ud paa Aftenen skiltes man venligt fra hinanden.

Paa Hjemveien sagde Emmy til Vincent: „Hvis De ikke blev vred, onskede jeg at tilbringe Natten i min Eg. Jeg skal være hos Dem imorgen, inden Solen staaer op."

„Gjør som Du vil," sagde Vincent, der ikke kunde lade være at smile af hans Forkjærlighed for Træet. Han fulgte med ham og vilde see, hvorledes han havde indrettet sig der, men det kneb for ham at komme saa høit tilveirs og at smutte mellem Grenene som Emmy.

„Det er meget kjont," sagde han, da de krøb ned igjen, „men her kan Du dog ikke sove længe, thi Barken voxer bestandig og vil snart tilstoppe Gullet. Hvis Du onsker det, kan man imidlertid godt udvide

Åbningen med en Sang og jeg skal gjerne hjælpe Dig dermed."

"Nei, for Guds Skyld!" raabte Emmy, "der maa Ingen slænge i mit Træ! saa er jeg bange for at det gaaer ud."

"Nei, naar det skeer paa den rette Tid og paa den rette Maade, har Træet netop godt deraf."

"Ja, derom kan vi jo altid tale," sagde Emmy, og dermed sagde de hinanden Godnat og skiltes ad.

En Timestid før Daggry var Emmy allerede vaagen og saae sig omkring. Maanen var endnu paa Himlen, Fuglene taug, og der herskede en usædvanlig Tausshed i Skoven. I det Dagen brod frem, satte en sagte Vind Trætoppen i Bevægelse. En melodisk Stemme syntes at hviste til Drengen: "Vær rolig, Emmy! vær rolig og tilfreds, lille Emmy!"

Tidlig om Morgenen var Drengen paa sin Post igjen, og saaledes gik hele Sommeren og den paafølgende Vinter hen under muntert Arbeide. Løverdag-aften sov han i sin Eg, og om Søndagen besøgte han Tanten og Forpagteren i Cernas. Han voxede til, og Alle syntes godt om hans opvakte lille Ansigt. Vincent lærte ham at læse og regne, og Enhver, der saae ham, vilde gjerne beholde ham hos sig; men Emmy elskede dog Skoven fremfor Alting, og den var og blev hans kjæreste Opholdsted. Det var derfor ogsaa med Sorg, at han forlod den, da han et Aars-tid efter maatte følge Vincent hen til et andet Sted,

hvor der igjen var Arbeide for ham. De kom igjen nem den lille Landsby, hvor den gamle Hæx boede, men Ingen vidste, om hun var død eller hvad der var blevet af hende. Saaledes forsvinde mangfoldige Tiggere, uden at man faaer at vide hvad der bliver af dem, fordi der er Ingen, der savner dem. Emmy, der havde Hjertet paa det rette Sted, bad Vincent om at være sig behjælpelig med at opsørge den gamle Kone. Ingen i Landsbyen vilde svare dem, og man slog Doren i for Næsen af dem. De besluttede da at opsøge hende i hendes Hjem. Da de bankede paa Doren, raabte en huiul Stemme: „Kom ind!“ Hun sad i en gammel Lænestol henne ved Kaffelovnen med de magre Hænder foldede i Skjødets. Hun saae lidende ud, men da hun gjenkjendte Emmy, gik der ligesom et Smil hen over hendes Ansigt. „Er Du endelig der!“ sagde hun; „saa kan jeg da døe roligt!“

Hun forklarede dem, at hun var bleven lam, og at hendes Naboerster maatte sørge for hendes Maaltider, bringe hende i Seng om Aftenen og klæde hende paa om Morgenen. „Jeg mangler Jngenting,“ sagde hun, „men jeg er alligevel meget bekymret. Jeg har mine Penge liggende under den Sten derhenne, og jeg har bestemt, at Du, Emmy, skal have dem, fordi Du gjengjældte Ondt med Godt og frelst mig fra at blive arresteret, da jeg vilde sælge Dig til Gjøglerne. Nu er jeg bange for, at mine Naboerster, naar jeg er død,

vilde rode om overalt og finde min Skat. Tag derfor Pengene med Dig, Emmy, og behold dem, hvis jeg doer. Jeg har jo sagt Dig, at Du skulde være min Arving. Hvis jeg kommer mig, saa skal Du bringe mig dem igjen, for at jeg kan have den Fornøielse at see dem og tælle dem til min sidste Time. Forresten er det dine."

Emmy vilde ikke tage imod dem; men Vincent, der var mere praktisk, sagde til den Syge, at han vilde tage dem til sig, og at hun kunde faae dem igjen hos ham, hvis hun skulde trænge til dem; men skulde hun døe, forinden, vilde han sætte dem ud for Drengen. Vincent var bekjendt paa hele Egnen som en brav og ordentlig Mand, og den Gamle vidste godt at hun kunde betro sig til ham. Hun bad ham om at luffe Vindueskoderne til, for at Jungen skulde see ind; derpaa skulde han trænde Lys og løfte en Sten op henne ved Kaminen. Pengene havde formeret sig betydeligt, siden Emmy sidste Gang faae dem; der var hele fem Skindpunge fyldte med Guld, og hun vilde kun beholde tre hundrede Francs tilbage til sin Begravelse.

Emmy faae paa denne Rigdom med Ringeagt. „Der kan vel komme den Tid," sagde den gamle Kone, „da disse Penge kan komme Dig tilgode, og Du vil forstaae, at Armod og Elendighed er et slemmt Kors i denne Verden. Hvis jeg ikke havde været født til Armod og Elendighed, havde jeg handlet an-

derledes, end jeg har gjort. Det havde været bedre baade for mig selv og Andre."

Emmy lovede at komme igjen og see til hende og fulgte saa med Vincent, for at tage fat paa det nye Arbeide. Han savnede rigtignok sin gamle Stov, men han havde Følelse for sine Blygter og opfyldte dem troligt. Otte Dage efter gif han igjen hen for at see til den syge Kone, men han kom, ligesom man bar hendes Ligkiste bort. Han fulgte hende til Kirkegaarden og saae, at hun blev begravet. Da han igjen kom forbi hendes Bolig, saae han, at hendes Naboerster sloges om hendes Efterladenskaber.

Da han kom tilbage sagde Vincent til ham: „Du er endnu altfor ung, til at Du selv kan passe paa dine Penge; hvis Du vil tage mig til din Formynder, saa skal jeg anbringe dem for Dig og sørge for, at Du faaer Renter, til Du bliver myndig."

„Gjør som De vil," svarede Emmy, „jeg stoler ganske paa Dem; men hvis det er stjaalet Gods, var det maaskee bedst at give det tilbage?"

„Give det tilbage? til hvem?" svarede Vincent. „Den gamle Kone har ikke efterladt nogen Arving; hun har givet Dig Pengene, fordi Du engang har samlet gloende Kul paa hendes Hoved. De tilkomme derfor Dig med Rette, og det er maaskee den eneste gode Gjerning, hun har gjort i sit Liv. Jeg vil ikke skjule for Dig, at Du nu er velhavende, og at Du ikke

behøver at arbejde haardt; men hvis jeg ikke har taget fejl af Dig, saa vil Du blive ved, som Du har begyndt."

"Jeg vil gjøre Alt, hvad De raader mig til," svarede Emmy, „og onsker kun at blive hos Dem og lyde Dem i Altting."

Den brave Dreng havde heller ingen Grund til at fortryde det Benskab og den Tillid, han havde til den Gamle. Denne betragtede ham ogsaa altid som sin Son, og da Emmy blev voksen, giftede han sig med hans Datterdatter, og da han aldrig engang havde vort Renten af sin Capital, var han allerede nu en af de rigeste Folk der paa Egnen. Hans Kone var suuk, modig og god, og det nygifte Par blev elsket og velsiget af Alle.

Vincentz Forudsigelse gik i Opfyldelse, og Hullet i den talende Eg lukkedes næsten af Barken. Emmy indrifsede paa en Kobberplade sit Navn, sin Historie og sit Ophold i dette Træ og endte med følgende Bøn: „Gid Lynet og Stormen maa spare Dig, min gamle Ven, og gid Du maa see mine Bornebørn og deres Efterkommere blomstre omkring Dig. Gid Du, der saa tidt har talt til mig, ogsaa maa have et venligt Ord tilovers for dem, for at de kunne ære og elske Dig, saaledes som jeg har æret og elsket Dig."

Denne Blade kastede Emmy ned i den Hulning, hvori han saa tidt havde flumret og drømt.

Hulningen lukkedes ganske. Emmy lever ikke

længer, men Træet lever endnu bestandig. Det taler ikke mere, eller hvis det taler, saa er der ingen Dren, der høre og forstaae det. Man er ikke længer bange for det, men Emmy har efterladt sig en saa snuvt Grindring, at Egen endnu bestandig æres og velsignes.

Literatur og Kunst.

„Jason med det gyldne Skind“ er Titelen paa en fornylig udkommen anonym Fortælling. Titelen er ligesaa aparte som uheldigt valgt, men Bogen selv er ingenlunde uheldig, navnlig hvis den er Debut, hvilket Udstilligt nok kunde tyde hen paa. Ganste vist former Handlingen i den sig ikke til noget kunstnerisk afrundet Hele, og naar man er færdig med den, føler man sig langt fra ikke sikker paa, at man har havt med en Forfatter at gjøre, som raader over den virkelig Digers skabende Kraft. Derimod kan man ikke noget Dieblif være i Tvivl om, at hvad man har læst er skrevet af en Mand, der ikke alene staaer paa Hvide med sin Tids Dannelsse, men ogsaa har tænkt alvorligt over Meget, seet med skarpe Øine og været istand til igjen at meddele sine Sagttagelser i en prægnant og undertiden endogsaa aandrig Form. Det er i et Digterværk vel ikke punctum saliens, men det er dog altid en heel Deel; man kjæder sig i ethvert Tilfælde ikke over at stifte Bekjendtskab med en Forfatter, som er i Besiddelse af den Slags Evner. Hvad Bogen handler om er ikke Meget, særlig ikke, naar man springer Episoderne over. Den fortæller om en ung Læge, der er gaaet til Indien som Ingenieur paa Grund af en ulykkelig Kjærlighed, og nu efter adskillige Mars Forløb

Kommer hjem igjen for at lade den gamle Kjærlighed vaagne op paa ny. Hans Elskede er imidlertid under hans Fraværelse bleven gift med en af hans Venner. Han bliver en hyppig Gæst hos Egteparret, den gjenvaagnende Kjærlighed tager lidt efter lidt Overhaand hos ham, og den bliver nu bevaret. I ethvert Tilfælde forefalder der en Dag en erotisk Stemningsudvevling mellem Vennens Kone og den hjemvendte Ingenieur, og efter al Sandsynlighed vilde Forholdet have udviklet sig videre, hvis en pludselig Begivenhed ikke havde gjort Ende paa det. Denne Begivenhed er, at en tredie Ven skyder sig for den unge Kones Skyld. Hun opdager derved, at hun aldrig har elsket og ikke elsker Andre end denne Ulykkelige, og dermed er Forholdet til Ingenieuren naturligvis ude. Han reiser fra Wien, og Mesten af Bogen bruges til at skildre, hvorledes han frelser sig bort fra denne Historie. Det er i disse psykologiske Udviklinger, Forfatteren har sin Forec; Bogen røber paa dette Omraade mere Talent end det Meste af, hvad vore nye Novellefribenter bringe frem. Og da Analyser af erotiske Stemninger og Tilstaude jo interessere de Fleste, vil Fortællingen upaatvivlelig gjøre Lykke ogsaa hos et bredere Publicum end det, der specielt finder Fornøielse i at see en god Bemærkning sagt paa en god Maade. En Ting er dog mærkelig. Ligesaa godt enkelte Yttringer falde, ligesaa underlig ubehjælpom er den egentlige fortællende Stil i Bogen. Maaſtee røber Begynderen sig herigjennem, men han vilde da gjøre ganske vel i næste Gang at søge saa meget af denne Ubehjælpomhed fjernet, som kan fjernes.

— Paa Boghandler P. Bjørnbaks Forlag er der under Titelen „Skjønsliteratur“ beghndt at udkomme en Suite Skrifter, der i Smaabind skal bringe underholdende Læsning af Udlandets bedste Novelleforfattere. Der foreligger to Bind, hvoraf det ene indeholder særdeles morsomme Smaaſtykker

af de amerikanske Humorister L. B. Aldrich, Samuel Slick og Artemus Ward, det andet tre høist aparte „Folkelivsbilleder“ af Wieneren Carl Emil Francos. Disse to Bind danne en yderst skarp Modsætning til hinanden. I det første er der næsten paa hver Side Noget, som lokker Læseren frem, i det andet hører man fortælle om ligesaa uhyggelige som interessante Forhold i Egne af det gamle Europa, der ellers kun saare sjældent blive Gjenstand for Dmtale.

— Paul Heysses Noveller, af hvilke der nu foreligger syv Bind complete, tilbydes for Diebliffet Læseverdenen i en ny Subscription. Forfatteren er upatvivlelig særlig dette Maanedskrifts Læsere saa fordeelagtig bekendt, at de, som ikke allerede eie Samlingen, vil skynde sig med at benytte denne Leilighed til at anskaffe sig den.

— Af Jules Verne er der udkommer et nyt Bind, der hedder „Isørkenen“ og er anden Deel af det af os tidligere omtalte Arbeide „Capitain Hatteras Eventyr“. Den dristige Reises des fantastiske Tilskikkelser under Nordpolsfarten udvikles her videre i Forfatterens bekendte spændende og morsomme Maneer. Som Hæelhed udgjør disse to Bind en Bog, der særlig for den opvoxende Slægt er ligesaa underholdende at læse som god at faae Forstand af.

— En elegant lille Anthologi, der særlig egner sig til Præsent ved Juletider, er udkommen paa Forlag af et nyt Firma, Forlagsinstituttet, som er dannet af nogle herværende Boghandlere. Den indeholder under Titelen „Danste Kvinder“ en indbydende lille Samling Portraiter af fremragende Personer af det smukke Køn. Disse Portraiter ere væsentlig tegne af bekendte og yndede Digtere, stillede sammen i chronologisk Orden og forsynede med en Deel orienterende Anmærkninger. Mod selve Udvalget er der Intet at bemærke, men Tillæget med Digte over to „Ubekjendte“ forekommer os

underligt. Udgiverne gaae derved bort fra Bogens Plan og komme ind paa et nyt og bredt Territorium. Thi skulde der Digte over Ubekjendte med, var der andre, som der var langt mere Grund til at medtage end de to valgte.

— Inletiden er Eventyrenes og Eventyrksamlingernes Tid. Ogsaa iaar er der udkommet en ny af disse, samlet af Fru Erna Suel-Hansen og indeholdende en broget Bulet af Eventyrblomster fra alle mulige Lande. Særlig ere de slaviske Lande stærkt repræsenterede, og flere af de Eventyr, som Samlerinden har hentet fra dem, ere ikke alene nye, men i mange Henseender gode. (Andr. Schous Forlag.)

— Som vi i forrige Hefte berørte, har Dr. G. Brandes oversat to Fortællinger af Gottfried Keller under Titelen „Schweizernoveller“, en Titel, der er meget betegnende, idet disse Noveller give Interieurbilleder af schweizisk Folkeliv, der upaatvivselig ere ligesaa overeensstemmende med Virkeligheden, som de ere sandt, naturligt og plastisk anskueligt fortalte. Den hidtil paa Dansk ubekjendte Forfatter synes efter denne Prøve at være i Besiddelse af et smukt novellistisk Talent, og det er kun Skade, at Oversætteren ved en altfor panegyrisk Fortale har udcæstet Oppositionen. Særlig den første af Novellerne forekommer os saare tiltalende. Den hedder „Romeo og Julie i Landsbyen“ og handler om et Par unge Bønderbørns Kjærlighedshistorie. Deres Fædre har længe ligget i Strid om en midt imellem beggees Forder liggende Mark, en Strid der er voxet i Heflighed, indtil den til Slutning har bragt de Halstarige til den yderste Elendighed. Men midt i denne Nød og Traug voxer de Unges Kjærlighed op som en deilig Foraarsblomst, der lægger Lys og Solskin over hele den elendige Tilværelse, og det er særlig i Skildringen af denne Kjærlighed, at Forfatteren forekommer os at staae paa Hvide med de bedste moderne Fortællere af Landsbyhistorier. Der er ikke alene Natur og Sandhed

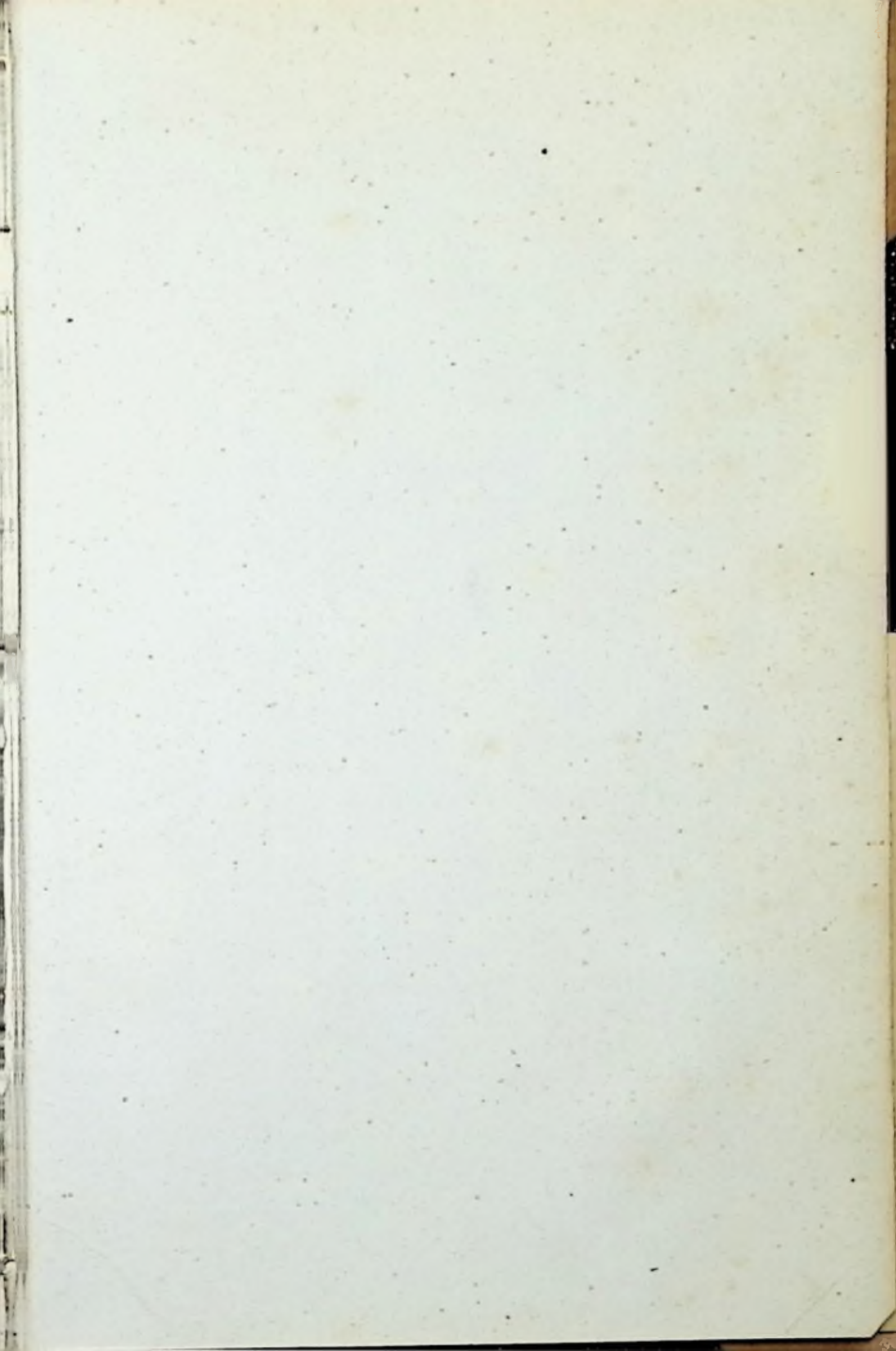
i denne simple Elskovstragedie, men tillige en saa varm erotisk Poesi, at den fuldt vel kan forsones med den noget ud over den hverdagslige Moral gaaende Slutning, da de Elskende flaae en Streg over alle Livets Sorger, feire en sidste Festaften med hinanden og saa efter en Brudenat uden Præst søge Døden i Havet. Man har angrebet denne Slutning stærkt, men man har aabenbart seet noget mere end tilgivelig borneret paa det Hele. En Digting bliver ikke umoralisk, fordi den skildrer Undtagelsstilfælde, paa hvilke den gængse Moral ikke passer. Var det Tilfældet, maatte mange af de største Digterværker lyses i Ban. Et Tilfælde virkelig et Undtagelsstilfælde, og stilles de teguede Figurer udenfor den lange Række af Gjennemsnitsmenneſter — og det gjør ubestridelig netop her det unge Par i Kraft af deres erotiske Varme — saa har Digteren ogsaa Ret til at bryde med Gjennemsnitsmoralen, særlig naar Forshudelsen mod denne Gjennemsnitsmoral som umiddelbar Conſekvens fører den tragiske Skjæbne i sit Spor. Salis og Verenas Skjæbne vil sandelig ligesaa lidt som Romeo og Julies friste til Efterfølgelse. Vi kunne kun glæde os over, at disse smulke Noveller ere blevne oversatte, og at Kæller dermed er indført hos det danske Publicum. Men naar han, som Oversætteren siger i sit Forord, udtrykkeligt har ønsket, at Dr. Brandes og ingen Anden skulde oversføre disse Fortællinger paa vort Sprog, har han unægtelig ikke vidst, hvad han ønskede. Thi denne Oversættelse er, Oversætterens andre Fortjenester ufortalte, ganske vist mindre heldig. Vi tvivle ikke om dens Correcthed, men maaskee netop for lutter Correcthed er den heelt igjennem bleven saatung og udansk, at man ikke skulde troe den besørget af en Mand, der selv som Forfatter behandler Sproget med Smag. Vi skulde godtgjøre denne vor Paastand med et Par Exempler, hentede mellem utallige. Hvad der særlig gjentager sig tidt

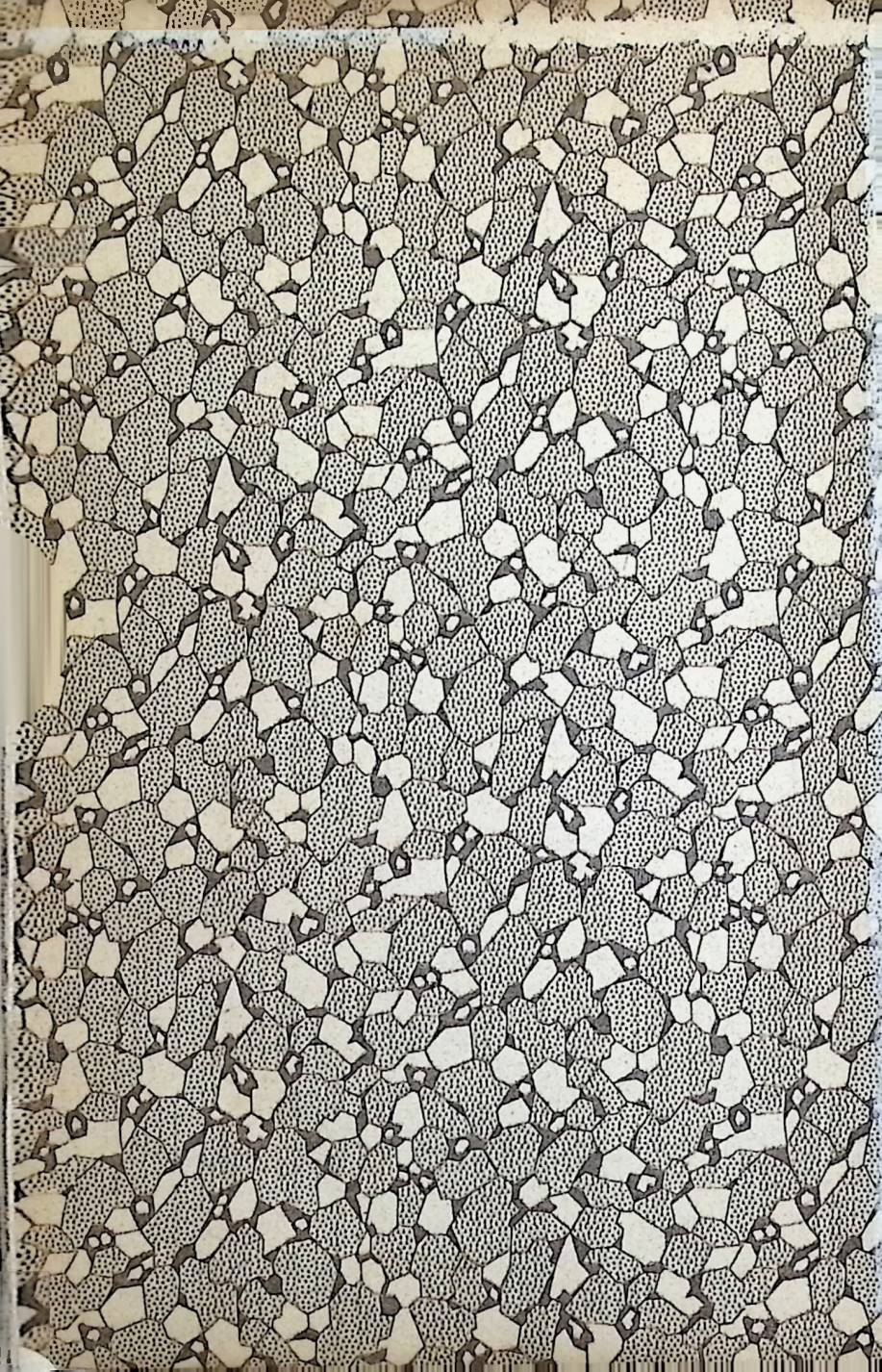
er udanste Bendinger, fremkaldte ved at Originalsproget er tydsk. Paa Tydsk siger man saaledes ganske vist (som Oversætteren skriver om to Marker), at „den mellemste synes alt i mange Aar at ligge braf og øde,“ eller „det gaaer nu saadan allerede mere end en Snees Aar,“ men paa Dansk hedder det „at have ligget“ og „det er gaaet,“ ligesaa vist som man paa Dansk siger: „et hvidt Brød, en Kande Viin og de s- u den en eller anden Dessert“ og ikke, som Dr. Brandes skriver „endnu“ (noch). „Hun foretog sig nemlig, at hun vilde fortrylle den hele By“ hedder paa Dansk „hun foresatte sig,“ „hendes fordommede Mand“ er et uheldigt Ord; „Pigens Sali ganske nære Ansigt“ er en latinist Construction for „Pigens Ansigt, der var ganske tæt ved Sali;“ „Verena lo endnu mere ind imod ham“ kan man ganske vist ikke sige; „hvordan synes Du om din lille Kjæreste? hvad er hun for en Ting?“ er ligesaa smagløst som naar en Forelsket siger til sin Elskede „Din søde, lille Tunge!“; at dandse „hjerteligt“ maa Gud vide hvad er; at sige Farvel „med den nydeligste Levemaade af Verden“ klinger ogsaa høist aparte, ligesaa aparte som at „Verdens Stilhed sang og musicerede gennem deres Sjæle“, eller som at spise sig fromt og uigjenkaldeligt efter sin Fr. Faders Dufte“ og utallige ligesaa flemme eller ofte maaskee værre Udtryk og Bendinger. Slige Ting burde ikke findes i en Oversættelse af et smukt Digterværk, særlig ikke, naar der staaer et anseet Forfatternavn som Oversætter paa Titelsbladet.

— En af de smukkeste Bøger, der ere udkomne til Julen, er Ludvig Bødtkers sidste Digte, udgivne af P. Schmidt, en Slægting af den Afdøde. Læserne af dette Maanedsskrift kjende allerede ikke faa af Blomsterne i denne Buxet. Saadanne Digte skrives snart ikke mere, og Sangfugleracen, hvis Bryst rummede disse Toner, hører desværre snart til de uddøde Arter. I Haab om, at de engang maae

afløses af andre, anbefale vi denne lille Bog, hvis Omfang og Indhold staar i omvendt Forhold til hinanden. (Reizels Forlag).

— Thomas Langes Specialitet er Natursymboliken; allerede i „Naen og Havet“ var dette kjendeligt, og det er det ligesaameget i hans sidste Fortælling: „De lyse Nætter“. Helten i denne talentsfulde skrevne Novelle er en Personification af Naturen, og hans i Begyndelsen mangelfulde Aand udvikles ligesaameget ved denne som gjenennem Mennesker. Men tilhøre end Personerne mere Naturen end Menneskelivet, maa dog Bogen siges et være skrevet af en Digter. Thi Poesien aander ud af hele dens Grundstemning. Denne Poesi er Eventyrets Poesi, for hvilken Lange synes at have særlige Evner. Hans Gang til det Fantastiske hører hjemme her og frembringer en ofte saare stemningsfuld Virkning, der bøder paa det lidt Spæde i selve Fortællingens Fabel. Noget, der sikkert vil tiltale de fleste Læsere, er, at Bogen har en lysere Grundtone end noget tidligere Arbejde af samme Forfatter. Til de mest vellykkede Partier hører Sommernatten under Stevns paa Dampskibet (S. 59 ff.) samt Mødet med den fattige Dreng i Grønningen (S. 131—52); endvidere Mødet ved Springvandet (S. 202 ff.) og Fortællingen (S. 341 ff.) om den gøttingiske Professor, der tillige ndmærker sig ved et svagt Skjær af det Comiske, der ellers næsten er fremmed for Lange. Bogens Titel er betegnende; her er virkelig en heel Deel af de lyse Nætters Poesi med al den dæmrende Natteglands, som falder paa Skikkelserne, der naade i denne drømmende Verden. (Gyldendalske Boghandels Forlag).

HOVEDBIBLIOTEKET
GENTOFTE KOMMUNEBIBLIOTEK

Magasin

05.6

For Romantik og
Historie
bd. 15 (1875)

ex.1

M